

18

Blank white label on the spine.

Sgus
V 7871

RIJKSUNIVERSITEIT LEIDEN

1 148 765 4

ALPHABETISCH REGISTER

OP DE NOTULEN DER ZITTINGEN

DES RAAD VAN COLONIEËN VAN DE NEDERLANDSCHE OORLOGSMACHTEN

VAN DE KOLONIE OORACAO

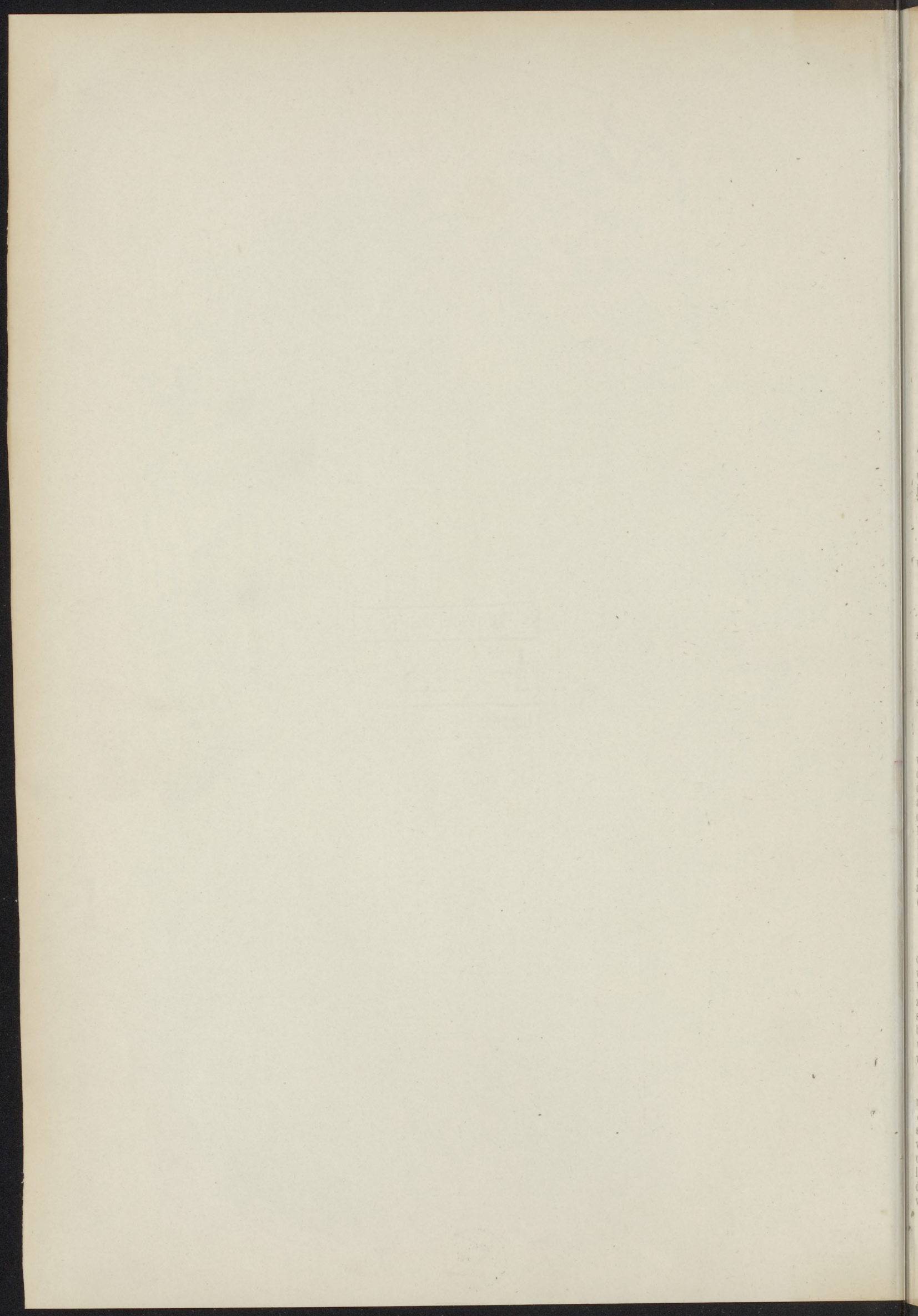
ZITTINGJAAR 1927-1928

De afgedrukte notulen der Zittingen der Raad van Koloniën van de Nederlandse Oorlogsmachten van de Kolonie Ooracao.

BIBLIOTHEEK

A- 2048

Departement van Koloniën.

ALPHABETISCH REGISTER

OP DE NOTULEN DER ZITTINGEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

VAN DE KOLONIE CURAÇAO.

ZITTINGJAAR 1927--1928.

De cijfers duiden de bladzijden der notulen aan.

A.

Administrateur van financiën. (B. P. P. Schrils).

Delegatie voor de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 52; spreekt bij de behandeling hiervan 53, 55, 56.

Afdeelingen. (trekking en samenstelling der —)3.

Arbeiders. Bouw van verblijven en verdere accessoires voor Venezuelaansche arbeiders op Parera. Zie onder Parera.

Amelunxen (C. P.) Zie onder verzoekschriften.

Arend Petroleum Maatschappij. Zie onder verzoekschriften.

B.

Beaujon (A. R.), onderwijzer alhier. Zie onder verzoekschriften.

Beaujon (H. J.), lid van den Raad.

Spreekt over z. i. te volgen weg wanneer stukken aan den Raad worden gericht, die niet van zegel voorzien waren, 6, 7; valt den gemachtigde van den Gouverneur bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot oprichting eener gewapende politie als bedoeld bij artikel 176 van het reglement op het beleid der Regeering in Curaçao in de rede en verlaat de vergaderzaal 18; zegt, dat hij en zijn beide medeleden De Lannoy en Muskus tegen hun zin verhinderd zijn geworden de vorige openbare vergadering bij te wonen, wijl zij een heelen tijd voor de brug hebben moeten staan, omdat deze geopend was en toen zij in de vergaderzaal kwamen, de zitting reeds gesloten was en het afdeulings-onderzoek reeds was aangevangen 40.

Beaujon (J. J.), lid van den Raad.

Verzoekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot oprichting eener gewapende politie als bedoeld bij artikel 176 van het reglement op het beleid der Regeering in Curaçao, den Voorzitter om den gemachtigde van den Gouverneur er opmerkzaam op te maken, dat hij niet tegenover militaire ondergeschikten staat, maar tegenover vrije burgers 18; spreekt verder bij de behandeling van dat ontwerp 22, 23, 24; ontslagname van den Heer — als lid van den Raad en naar aanleiding daarvan door den Voorzitter gesprokene 42.

Begrooting. Zie onder Verordeningen sub. 1o. 16o; Gouvernements-depêche dd. 28 Juni 1927, No. 1529, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat door veranderde omstandigheden verschillende posten, voorkomende op de Curaçaosche begrooting voor 1927 belangrijk overschreden moeten worden en verzoek om goedkeuring daarvan 9, 10; besluit dit stuk naar de Afdeelingen te verzenden 10; voorlezing door den Voorzitter van een door de afdeelingen ontworpen brief in antwoord op de dépêche van den Gouverneur dd. 28 Juni 1927 No. 1529 over over-

schrijding begrootingsposten 13, 14; goedkeuring van dezen brief 14.

Belastingen. Zie onder verordeningen sub. 7o, 8o, 9o, 10o, 11o, 20o en inkomstenbelasting.

Bergmann (A.), Oud-Directeur van den openbaren gezondheidsdienst van Curaçao. Zie onder verzoekschriften.

Boomgaard (H. J. T.). Zie onder Griffier van den Raad.

Bedankt den Voorzitter voor de tot hem gerichte woorden 9.

Borren (A. F.), Commandant der troepen. Zie onder Commandant der troepen.

Brandweer. Zie onder verordeningen sub. 15o.

Brug. De Heer H. J. Beaujon zegt, dat hij en zijn beide medeleden De Lannoy en Muskus tegen hun zin verhinderd zijn geworden de vorige openbare vergadering bij te wonen, wijl zij een heelen tijd voor de brug hebben moeten staan, omdat deze geopend was, en toen zij in de vergaderzaal kwamen, de zitting reeds gesloten was en het afdeulings-onderzoek reeds was aangevangen 40; naar aanleiding van deze mededeeling van den Heer H. J. Beaujon, zegt de Heer De Veer Abrahamsz het Bestuur in overweging te willen geven om maatregelen te treffen, dat de brug niet zoo lang, tot ongerief van het publiek, openblijft 40.

C.

Commandant der troepen (A. F. Borren).

Delegatie voor de ontwerp-verordening tot oprichting eener gewapende politie als bedoeld bij artikel 176 van het Reglement op het beleid der Regeering in Curaçao 17; spreekt hierover 17, 18, 19, 20, 21, 22, 27, 28.

Commissie voor de verzoekschriften. Kiezing van eene — 31.

— van in- en uitgeleide. Benoeming van eene — om den waarnemenden Gouverneur bij de aflegging van den bij artikel 28 van het Reglement op het beleid der Regeering voorgeschreven eed ter vergadering in- en uit te geleiden 4; benoeming van eene — van den Gouverneur bij de opening der vergadering voor het zittingjaar 1928-1929 57.

Curaçaosche Bank. Zie verordeningen sub. 2o.

D.

De Lannoy (R. S.), lid van den Raad. Verslag van de commissie voor de verzoekschriften over het verzoekschrift van den Heer A. R. Beaujon, onderwijzer, om gebruik te maken van 's Raads recht van initiatief en aan den Gouverneur voor te stellen aan art. 5 van de nadere duurtebijslagregeling met terugwerkende kracht eene alinea toe te voegen, uitgebracht door — 33.

De Veer Abrahamsz (E. S. C.), lid van den Raad. Verslag van de Commissie voor de verzoekschriften over het schrijven dd. 21 Januari 1927, uit Kampong Minjak, Residentie Palembang, van den oud-Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst van Curaçao, A. Bergmann, waarbij hij een afschrift van een door hem aan den Minister van Koloniën te 's Gravenhage toegezonden schrijven aan den Kolonialen Raad van Curaçao doet toekomen, met verzoek aan den Gouverneur van Curaçao inzage van voormeld afschrift te willen verstrekken, uitgebracht door ——— 6; spreekt naar aanleiding van hetgeen de Heer H. J. Beaujon zegt over den z. i. te volgen weg, wanneer stukken aan den Raad worden gericht, die niet van zegel voorzien waren 6; betuigt ook zijn ontevredenheid over de wijze van optreden van den gemachtigde van den Gouverneur bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot oprichting eener gewapende politie als bedoeld bij artikel 176 van het Reglement op het beleid der Regeering in Curaçao en verzoekt den Voorzitter hem, wegens de door hem aangenomen houding, tot de orde te roepen 18; spreekt verder over dit ontwerp 24, 25, 26, 27, 28; vraagt hoofdelijke stemming 28; verzoekt een wijziging aan te brengen in de notulen van den 19n. September 1927 30; zegt het Bestuur in overweging te willen geven om maatregelen te treffen, dat de brug niet zoolang tot ongerief van het publiek, openblijft 40; verslag van de Commissie voor de verzoekschriften over de verzoekschriften van de heeren L. de Hoop, technisch-opzichter bij het Departement van Openbare Werken, L. Veltman, machinist-monteur bij het Departement van Openbare Werken, G. A. 't Sas en A. J. C. Henriquez, opzichters 1ste klasse bij het Departement van Openbare Werken over de aanhangige salarisregeling, uitgebracht door ——— 47; verslag van de Commissie voor de verzoekschriften over de verzoekschriften van de Heeren C. Tijmons e. a. en de Heer C. Hoek, over de aanhangige salarisregeling uitgebracht door ——— 49;

Dubbele belasting.

Gouvernements-dépêche dd. 27 Augustus 1927, No. 2095, waarbij den Raad, onder aanbieding ter inzage van een ontwerp van wet, houdende bepalingen, krachtens welke dubbele belasting ten gevolge van heffingen in Nederland, Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao eenerzijds en in een vreemden staat anderzijds, geheel of gedeeltelijk kan worden voorkomen, met memorie van toelichting, wordt verzocht zijn oordeel over bedoeld ontwerp aan den Gouverneur kenbaar te maken, ten einde Zijne Excellentie in staat te stellen den Minister van Koloniën het gevoelen van den Raad daaromtrent te kunnen mededeelen 16; verwijzing naar de afdeelingen 16; antwoord aan den Gouverneur 28.

E.

Electriciteitsvoorziening. Dépêche van den Gouverneur, waarbij den Raad mededeeling wordt gedaan van door den Gouverneur van den Minister van Koloniën ontvangen telegram over basis nieuwe electriciteits-verordening en concessie voor Willemstad 7; ontwerp-verordening regelende het verleen van vergunning voor den bouw, den aanleg en het hebben van inrichtingen voor het opwekken van electriciteit en van geleidingen voor het overbrengen daarvan, in Curaçao, zie onder verordeningen sub. 4; schrijven aan den Gouverneur in antwoord op de missive dd. 29 April 1927, No. 1066, hoofdzakelijk handelende over de concessie voorwaarden, waaronder door den Gouverneur voorwaardelijk eene voorloopige concessie werd verleend aan de Nederlandsch Indische Gas Maatschappij 36, 37, 38; dankbetuiging van den Gouverneur voor deze dépêche en mededeeling, dat de definitieve concessie voorwaarden t. z. t. algemeen zullen worden bekend gemaakt 39.

Ellis (Dr. W. Ch. de la Try), lid, later Ondervoorzitter van den Raad.

Zie ook onder Ondervoorzitter. Spreekt naar aanleiding van het door den Heer H. J. Beaujon gezegde over den z. i. te volgen weg wanneer stukken aan den Raad worden gericht, die niet van zegel voorzien waren 6; spreekt de hoop uit, dat het Bestuur in hetgeen hij ter plaatse zeide, aanleiding zal kunnen vinden meerdere mededeelingen betreffende de watervoorziening te doen, die de belangstelling buiten den Raad kunnen be-

vredigen 8; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot oprichting eener gewapende politie als bedoeld bij artikel 176 van het Reglement op het beleid der Regeering in Curaçao 27, 28; kennisgeving van de benoeming van — tot ondervoorzitter van den Kolonialen Raad 30; spreekt naar aanleiding van zijne benoeming tot Ondervoorzitter 30; benoeming van den Heer — tot Ondervoorzitter van den Raad 52.

Eskes (Mr. G. H.), lid van den Raad. Benoeming van den Heer — tot lid van den Raad 52; spreekt bij zijn intrede in den Raad 52.

G.

Garages op Parera. Zie onder Parera.

Gorsira (C. S.—J.P.E.z.), Ondervoorzitter van den Raad. Spreekt naar aanleiding van zijn benoeming tot lid van den Raad van Bestuur 13; bedankt den Voorzitter voor de tot hem gerichte woorden 13; Gouvernements-dépêche dd. 3 Augustus 1927 No. 1828, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Heer —, bij Koninklijk besluit van den 24n. Juni 1927 No. 46, benoemd is tot lid van den Raad van Bestuur van Curaçao 16.

Gorsira (Mr. J. B.), Procureur-Generaal en Onder-Voorzitter van den Raad van Bestuur. Woorden door den Voorzitter gesproken naar aanleiding van het overlijden van den Heer — 6.

Gorsira (P. L.), lid van den Raad. Verkiezing van — tot lid van den Raad 16; Kennisgeving van de benoeming van — tot lid van den Raad en van zijne beëdiging 30; spreekt naar aanleiding van zijne benoeming tot lid van den Raad 30; ontslagname van den Heer P. L. Gorsira als lid van den Raad en naar aanleiding daarvan door den Voorzitter gesprokene Proces Verbaal van de voor den 13den Februari 1928, geconvoeerde vergadering.

Gouverneur. Opening door den Gouverneur Dr. N. J. L. Brantjes van de vergadering voor het zittingjaar 1927-1928 3; voorlezing van de proclamatie, waarbij de Gouverneur Dr. N. J. L. Brantjes de overgave van het Bestuur aan den waarnemenden Gouverneur H. Schotborgh ter kennis van de ingezetenen brengt 4; voorlezing van de proclamatie, waarbij de waarnemende Gouverneur de aanvaarding van het Bestuur ter kennis van de ingezetenen brengt 4; aflegging van den eed, voorgeschreven bij artikel 28 van het Regeerings-Reglement door den wnd. Gouverneur 4; rede door den wnd. Gouverneur uitgesproken bij gelegenheid van de eedsaflegging 4-5. Zendt in:

1o. Ontwerp-verordeningen en ontwerp-keuren, zie onder verordeningen en onder keuren.

2o. Machtigingen op hoofdamttenaren om de beraadslagingen bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen 17, 52.

3o. dépêches en beschikkingen:

— dépêche van 23 Mei 1927, No. 1243, waarbij den Raad mededeeling wordt gedaan van door den Gouverneur van den Minister van Koloniën ontvangen telegram over basis nieuwe electriciteits-verordening en concessie voor Willemstad 7;

— dépêche van 25 Mei 1927, No. 1212, waarbij de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waarbij voorlopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begroting voor het dienstjaar 1927 (Gedrukte stukken 1926-1927-10) terug genomen wordt 7;

— beschikking dd. 15 Juni 1927, No. 498, waarbij de Heer H. J. T. Boomgaard, lid van den Raad van Bestuur, Gouvernements-Secretaris, tevens ambtenaar van den Burgerlijken Stand, in activiteit is hersteld en de Heer J. G. Stadius Muller, hoofd Commies ter Gouvernements-Secretarie, eervol is ontheven van de verdere waarneming van het ambt van Gouvernements-Secretaris, tevens ambtenaar van den Burgerlijken Stand 9;

— dépêche dd. 28 Juni 1927 No. 1529, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat door veranderde omstandigheden verschillende posten, voorkomende op de Curaçaosche begroting voor 1927 belangrijk overschreden moeten worden en verzoek om goedkeuring daarvan 9, 10;

— dépêche dd. 4 Juli 1927 No. 1571, waarbij den Raad wordt

medegedeeld, dat de Gouverneur den Minister van Koloniën met hetgeen in 's Raads schrijven dd. 29 Juni 1927, No. 9 wordt aangevoerd, in kennis heeft gesteld 12;

— dépêche dd. 3 Augustus 1927, No. 1828, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Heer C. S. Gorsira J. P. E. z. Ondervoorzitter van den Raad, bij Koninklijk besluit van den 24sten Juni 1927 No. 46, benoemd is tot lid van den Raad van Bestuur van Curaçao 16;

— dépêche dd. 27 Augustus 1927, No. 2095, waarbij den Raad onder aanbieding ter inzage van een ontwerp van wet, houdende bepalingen, krachtens welke dubbele belasting tengevolge van heffingen in Nederland, Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao eenerzijds en in een vreemden staat anderzijds, geheel of gedeeltelijk kan worden voorkomen, met memorie van toelichting, wordt verzocht zijn oordeel over bedoeld ontwerp aan den Gouverneur kenbaar te maken, teneinde Zijne Excellentie in staat te stellen den Minister van Koloniën het gevoelen van den Raad daaromtrent te kunnen mededeelen 16;

— dépêche dd. 24 October 1927, No. 2638, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur telegrafisch bericht van den Minister van Koloniën heeft ontvangen, dat bij Koninklijk besluit van den 14den October 1927, No. 36 de heeren Dr. W. Ch. de la Try Ellis en P. L. Gorsira benoemd zijn tot onderscheidenlijk Ondervoorzitter en lid van den Raad 30;

— dépêche dd. 28 October 1927, No. 2704; waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Heer P. L. Gorsira, benoemd lid van den Raad, den voorgeschreven eed in handen van den Gouverneur heeft afgelegd 30;

— dépêche dd. 29 December 1927, No. 3228, waarbij de Gouverneur den Raad dank betuigt voor de aan Zijne Excellentie bij brief van 23 December 1927 No. 24, gedane mededeeling en voor de toezending van afschriften van door den Raad aan den Minister van Koloniën en de Staten-Generaal gerichte schrifturen 39;

— dépêche dd. 31 December 1927, No. 3230, waarbij de Gouverneur dank betuigt voor het schrijven van 28 December 1927 No. 25 en meldt, dat de definitieve concessievoorwaarden algemeen zullen worden bekend gemaakt 39;

— dépêche dd. 19 Januari 1928, No. 81, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat in verband met een aan de Directie van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij te 's Gravenhage gedaan verzoek om maatregelen te nemen teneinde den overlast welke veroorzaakt wordt door de in het Schottegat drijvende olie, afkomstig van de Raffinaderij, op te heffen, door den Gouverneur van den Minister van Koloniën een schrijven is ontvangen waarin ter kennis van den Gouverneur wordt gebracht dat de directie van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij heeft medegedeeld dat zij van den Beheerder der onderneming in Curaçao, den Heer Van der Stok, bericht heeft ontvangen, dat hij het euvel van de in het Schottegat drijvende olie heeft bestudeerd en plannen uitwerkt tot een voorstel om aldaar een lichter te plaatsen, welke als olievanger zal moeten dienst doen 40;

— beschikking dd. 8 Februari 1928, No. 123, waarbij aan den bode van den Raad Jan van Ecks wegens ziekte nog twee maanden binnenlandsch verlof is verleend en Julius Cesar Kroon gedurende de ziekte van Van Ecks met diens werkzaamheden is belast Proces-Verbaal van de voor den 13den Februari 1928 geconvoceerde vergadering;

— dépêche dd. 13 Februari 1928, No. 471, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Heer P. L. Gorsira den Gouverneur kennis heeft gegeven, dat hij om gezondheidsredenen ontslag neemt als lid van den Raad Proces-Verbaal van de voor den 13den Februari 1928 geconvoceerde vergadering;

— dépêche dd. 17 Februari 1928, No. 541, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Heer J. J. Beaujon den Gouverneur bij schrijven van den 16den dier maand kennis heeft gegeven, dat hij zich om gezondheidsredenen verplicht ziet, ontslag te nemen als lid van den Kolonialen Raad 42;

— dépêche dd. 28 Februari 1928, No. 656 over aankoop Parera 44;

— dépêche dd. 10 Maart 1928, No. 754 over Parera 45;

— dépêche dd. 26 Maart 1928 No. 964, waarbij den Raad wordt toegezonden een exemplaar van: „Regeeringsreglementen van Suriname en Curaçao, benevens enkele andere wettelijke regelingen betreffende het bestuur dier overzeesche gewesten”, uitgegeven onder toezicht van Prof. mr. Ph. Kleintjes 48;

— beschikking dd. 31 Maart 1928, No. 329, waarbij Julius Cesar Kroon, tijdelijk belast met de werkzaamheden van bode ter Gouvernements-Secretarie, bij den Kolonialen Raad en de Kamer van Koophandel en Nijverheid, op zijn verzoek eervol van bedoelde functiën is ontheven 48;

— dépêche dd. 2 April 1928, No. 1047, over wijziging Koninklijk Besluit van 21 November 1927 No. 34 (P. B. No. 56) en overleg in zake de politie aangelegenheid 48;

— dépêche dd. 10 April 1928, No. 1058 over den bouw van garages op Parera 50;

— dépêche dd. 14 April 1928, No. 1083 over den bouw van verblijven en verdere accessoires voor Venezuelaansche arbeiders op Parera 50;

— beschikking van den 1sten Mei 1928, No. 413, regelende de plechtigheden in verband met de opening van den Kolonialen Raad 53;

— dépêche dd. 1 Mei 1928 No. 1289, houdende het verzoek aan den Voorzitter om de vergadering van den Kolonialen Raad over het zittingjaar 1927-1928 namens den Gouverneur te sluiten en den leden dank te betuigen voor hetgeen door hen indat zittingjaar is verricht 57;

Griffier van den Raad. Voorlezing door den — van de proclamatie, waarbij de Gouverneur de overgave van het Bestuur aan den waarnemenden Gouverneur ter kennis van de ingezetenen brengt, en die, waarbij de waarnemende Gouverneur de aanvaarding van het Bestuur ter kennis van de ingezetenen brengt 4.

De Heer H. J. T. Boomgaard, lid van den Raad van Bestuur, Gouvernements-Secretaris, tevens ambtenaar van den Burgerlijken Stand in activiteit hersteld, de Heer J. G. Statius Muller, hoofdcommissie ter Gouvernements-Secretarie, eervol ontheven van de verdere waarneming van het ambt van Gouvernements-Secretaris, tevens ambtenaar van den Burgerlijken stand 9.

Grondwet. Brieven aan den Minister van Koloniën en de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal over uitvoering der herziene Grondwet 34, 35; dankbetuiging van den Gouverneur voor de aan Zijne Excellentie bij brief van 23 December 1927, No. 24, gedane mededeeling en voor de toezending van afschriften van de aan den Minister van Koloniën en de Staten-Generaal gerichte schrifturen 39.

H.

Henriquez (A. J. C.). Opzichter 1ste klasse bij het Departement van Openbare Werken. Zie onder verzoekschriften.

Henriquez (Jossy C.). Lid van den Raad. Spreekt naar aanleiding van zijn terugkeer uit het buitenland 53.

Hoek (C.). Havenmeester te Curaçao. Zie onder verzoekschriften.

Hoop (L. de), Technisch-opzichter bij het Departement van Openbare Werken. Zie onder verzoekschriften.

Hypotheekbewaarders. Zie onder verordeningen sub 50.

I.

Inkomstenbelasting. Een in het Engelsch gesteld schrijven dd. 30 December 1927 van de Whitehall Securitees Corporation Limited, London Financial Agents of the Mexican Eagle Oil Company Ltd. over het voorstel tot vervanging van de 8% belasting op uitkeeringen in 10% winstbelasting voor naamlooze vennootschappen in de Kolonie gevestigd 40; na eenige gedachten wisseling, waarbij de vraag ter sprake wordt gebracht, of het stuk al dan niet voor behandeling in aanmerking kan komen omdat het niet in het Hollandsch is gesteld besloten het stuk voor te lezen en in de notulen op te nemen en aangezien de beraadslagingen in het Hollandsch plaats vinden, de adresanten alnog in de gelegenheid te stellen zich in het Hollandsch tot den Raad te wenden 40; voorlezing van het stuk 40, 41.

K.

Keuren. 10. tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925 No. 32.).

Indiening (16. 1/2) 46; verwijzing naar de afdeelingen 46; voorloopig verslag (16. 3).

Koloniale Raad. Opening der vergadering voor het zittingjaar 1928-1929 3.

Verkiezing van kandidaten voor de vervulling van de ontstane vacature door de benoeming van den Heer C. S. Gorsira, J. P. E. z. tot lid van den Raad van Bestuur 16.

Kennisgeving van de benoeming van de Heeren Dr. W. Ch. de la Try Ellis en P. L. Gorsira tot onderscheidenlijk Ondervoorzitter en lid van den Raad en van de beëdiging van den laatste 30.

Verkiezing van kandidaten voor de vervulling van de ontstane vacatures door periodieke optreding in Mei 1928 van de Heeren S. M. L. Maduro, H. Perret-Gentil en Ed. S. Lansberg 41.

Verkiezing van kandidaten ter voordracht wegens ontslagname van den Heer P. L. Gorsira en het niet voor eene herbenoeming in aanmerking wenschen te komen van den Heer H. Perret-Gentil 42.

Verkiezing van kandidaten ter voordracht wegens ontslagname van den Heer J. J. Beaujon 45.

Kennisgeving van de herbenoeming tot lid van den Raad der Heeren S. M. L. Maduro en Ed. S. Lansberg en van de benoeming tot lid van den Raad der Heeren Mr. G. H. Eskes, A. P. A. van Leeuwen en C. N. Winkel en van de benoeming van de Heeren Ed. S. Lansberg en Dr. W. Ch. de la Try Ellis tot onderscheidenlijk Voorzitter en Ondervoorzitter van den Raad 52.

Mededeeling dat de Heeren C. N. Winkel, Mr. G. H. Eskes en A. P. A. van Leeuwen den voorgeschreven eed in handen van den Gouverneur hebben afgelegd 52.

Regeling der plechtigheden in verband met de opening van den Kolonialen Raad 53.

L.

Lansberg (Ed. S.), Voorzitter van den Raad. Herbenoeming van den Heer — tot lid van den Raad 52; benoeming van den Heer — tot Voorzitter van den Raad 52.

Leeuwen (A. P. A. van), lid van den Raad. Zie onder Van Leeuwen (A. P. A.), lid van den Raad.

M.

Maduro (S. M. L.), lid van den Raad. Deelt mede om gezondheidsredenen voor eenigen tijd het eiland te zullen verlaten, neemt afscheid van zijne medeleden en spreekt de hoop uit, dat bij zijn terugkeer op Curaçao, hij hen allen in besten toestand zal terugzien 12; betuigt zijn dank voor den welkomstgroet van den Voorzitter 43; herbenoeming van den Heer — tot lid van den Raad 52.

Muskus (R. F.), lid van den Raad. Zegt gedurende de behandeling van de ontwerp-verordening tot oprichting eener gewapende politie als bedoeld bij artikel 176 van het Reglement op het beleid der regeering in Curaçao, dat hij ook weggaat en merkt op, dat, als het Bestuur geen andere gemachtigde ter vergadering kon sturen de waarnemende Gouverneur zelf had moeten komen 18; verzoekt bij de behandeling van het in de afdeelingen ontworpen antwoord op de gouvernements-depêche over aankoop Parera hoofdelijke stemming 44.

N.

Notarisambt. Zie onder verordeningen sub. 130.

Notulen (Goedkeuring en ondertekening van) 4, 9, 13, 15, 16, 17, 30, 32, 33, 34, 36, 39, 40, 42, 43, 45, 46, 48, 50, 52.

O.

Olie. Gouvernements depêche dd. 19 Januari 1928, No. 81,

waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat in verband met een aan de Directie van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij te 's Gravenhage gedaan verzoek om maatregelen te nemen teneinde den overlast welke veroorzaakt wordt door de in het Schottegat drijvende olie, afkomstig van de Raffinaderij, op te heffen, door den Gouverneur van den Minister van Koloniën een schrijven is ontvangen, waarin ter kennis van den Gouverneur wordt gebracht dat de Directie van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij heeft medegedeeld, dat zij van den beheerder der onderneming in Curaçao, den Heer Van der Stok, bericht heeft ontvangen, dat hij het euvel van de in het Schottegat drijvende olie heeft bestudeerd en plannen uitwerkt tot een voorstel om aldaar een lichter te plaatsen, welke als olievanger zal moeten dienst doen. De Heer Van der Stok verwacht, dat het mogelijk zal zijn op die wijze practisch alle olie uit het Schottegat te verwijderen 40; voorstel van den Voorzitter om den Gouverneur dank te betuigen voor deze mededeeling, waarvan de Raad met belangstelling kennis heeft genomen en het vertrouwen uit te spreken, dat de olievanger spoedig in gebruik zal worden gesteld en blijken zal ook te voldoen 40; aldus besloten 40.

Ondervoorzitter. Zie ook onder C. S. Gorsira J. P. E. z, later onder Dr. W. Ch. de la Try Ellis. Kennisgeving van de benoeming van Dr. W. Ch. de la Try Ellis tot — 30. Spreekt naar aanleiding van zijn waarneming van het voorzitterschap wegens ongesteldheid van den Voorzitter 33.

Opening door den Gouverneur der vergadering voor het zittingjaar 1927-1928 3.

Openingsrede uitgesproken door den Gouverneur Dr. N. J. L. Brantjes 3.

Opium. Zie onder verordeningen sub 60.

P.

Parera. Gouvernements depêche dd. 28 Februari 1928 No. 656 over aankoop Parera 44; voorstel van den Voorzitter de vergadering te schorsen en de depêche in de afdeelingen te behandelen 44; schorsing van de vergadering 44; heropening van de vergadering en voorlezing van een in de afdeelingen ontworpen antwoord op de depêche van den Gouverneur 44; verzoek van den Heer Muskus om hoofdelijke stemming 44; de Voorzitter spreekt naar aanleiding hiervan 44; het ontworpen antwoord na stemming aangenomen 44; schrijven van den Gouverneur over Parera 45; gouvernements depêche over den bouw van garages op Parera 50; gouvernements depêche over den bouw van verblijven en verdere accessoires voor Venezuelaansche arbeiders op het landgoed Parera 50; verwijzing dezer twee laatste depêches naar de afdeelingen 50; antwoord op deze depêches 53.

Politie reorganisatie. Voorlezing door den Voorzitter van adressen aan Hare Majesteit de Koningin, met begeleidend schrijven aan den Minister van Koloniën en aan de Staten Generaal in zake de Politie reorganisatie 10. 11; goedkeuring dezer stukken 11; de Voorzitter onderwerpt een ontworpen brief aan den Heer A. G. Stadius Muller, oud Voorzitter van den Kolonialen Raad, die zich welwillend bereid verklaard heeft het standpunt van den Raad in zake de politie reorganisatie bij den Minister mondeling toe te lichten, zoomede een missive aan den Waarnemenden Gouverneur, aan de goedkeuring van de leden 11; deze brieven goedgekeurd 11; mededeeling van den Gouverneur, dat hij den Minister van Koloniën met hetgeen in 's Raads schrijven dd. 29 Juni 1927 No. 9 wordt aangevoerd, in kennis heeft gesteld 12; besluit den Gouverneur voor deze mededeeling te bedanken 12; depêche dd. 2 April 1928 No. 1041 over wijziging Koninklijk besluit van 21 November 1927 No. 34 (P. B. No. 56) en over overleg met Kolonialen Raad 48.

Posterijen. Zie onder verordeningen sub. 170.

R.

Reglement voor de Curaçaosche Bank. Zie onder verordeningen sub. 20.

Regeerings reglementen van Suriname en Curaçao, benevens enkele andere wettelijke regelingen betreffende het bestuur dier overzeesche gewesten, uitgegeven onder toezicht van Prof. Mr. Ph. Kleintjes 48.

Rooimeester. Nieuw tarief van loon, reis- en andere kosten voor den Rooimeester op Curaçao. Zie onder verordeningen sub. 18o.

S.

Senior (Edwin), lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 55, 56.

Status Muller (J. G.). Zie onder griffier van den Raad.

Strafrecht (Wetboek van-). Zie onder verordeningen sub. 14o.

T.

't Sas (G. A.), opzichter 1ste klasse bij het Departement van Openbare Werken. Zie onder verzoekschriften.

Tymons (C.) e. a. Zie onder verzoekschriften.

U.

Urgentie program. Mededeeling van den Voorzitter der vergadering te hebben beledigd om een missive gericht aan den Minister van Koloniën en handelende over een urgentie program aan de goedkeuring van de leden te onderwerpen en leest die voor 15; goedkeuring dier missive 15; voorstel van den Voorzitter om den Gouverneur te verzoeken zijn tusschenkomst te verlenen tot doorzending van die missive aan den Minister van Koloniën 15; aldus besloten 15.

V.

Van Leeuwen (A. P. A.), lid van den Raad. Benoeming van — tot lid van den Raad 52; spreekt bij zijne intrede in den Raad 53.

Veltman (L.), machinist-monteur bij het Departement van Openbare Werken. Zie onder verzoekschriften.

Vereenigde Protestantsche Gemeente. Kerkeraad van de — op Curaçao. Zie onder verzoekschriften.

Verdoovende middelen. Zie onder verordeningen sub. 6o.

Verkiezing van leden van den Raad. Zie onder Kolonialen Raad.

Verloven. Ontwerp-verordening houdende bepalingen betreffende toekenning van vergoedingen uit 's Lands kas aan de besturen van bijzondere lagere scholen ter bestrijding der kosten verbonden aan het verlenen van binnen- of buitenlandsche verloven aan leerkrachten dier scholen 50.

Verordeningen

1o. tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23) waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927 (1926-1927-10, teruggenomen 7.

2o. tot intrekking van de bepaling van het 3de lid van artikel 1 der verordening van den 12den Augustus 1914 (P. B. No. 30), tot wijziging van de verordening tot vaststelling van een nieuw reglement voor de Curaçaosche bank (P. B. 1907 No. 9).
Indiening (1. 1/2) 7; besluit tot dadelijke behandeling 7; behandeling en aanneming 7-8.

3o. tot oprichting eener gewapende politie als bedoeld bij artikel 176 van het reglement op het beleid der Regeering in Curaçao.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 8 van het zittingjaar 1926-1927).

Memorie van antwoord, bijlage, nota van wijzigingen, eindverslag (2. 1/4); mandaat op den commandant der troepen 17; behandeling en verwerping 17-28.

4o. regelende het verlenen van vergunning voor den bouw, den aanleg en het hebben van inrichtingen voor het opwekken van electriciteit en van geleidingen voor het overbrengen daarvan, in Curaçao.

Indiening (3. 1/2) 12; verwijzing naar de afdelingen 12; voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag (3. 3/6).

5o. tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 15 Augustus 1868 (P. B. 1868 No. 17), houdende bepalingen tot regeling van het ambt der hypotheekbewaarders en van hunne boekhouding in de Kolonie Curaçao.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 17 van het zittingjaar 1926-1927).

Voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag (4. 1/4); behandeling en aanneming 30, 31.

6o. houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen.

Indiening (5. 1/2) 32; verwijzing naar de afdelingen 32; voorloopig verslag (5. 3).

7o. tot wijziging en aanvulling van de „Inkomstenbelasting verordening 1906” (P. B. No. 16).

Indiening (6. 1/2) 32; verwijzing naar de afdelingen 32; voorloopig verslag (6. 3).

8o. tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 16den Juli 1908 (P. B. No. 53) betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen.

Indiening (7. 1/2) 32; verwijzing naar de afdelingen 32.

9o. tot wijziging en aanvulling van de „Grondbelastingverordening 1908” (P. B. 1908 No. 27).

Indiening (8. 1/2) 32; verwijzing naar de afdelingen 32.

10o. tot wijziging en aanvulling van de „Gebruiksbelasting verordening 1908” (P. B. 1908 No. 45).

Indiening (9. 1/2) 33; verwijzing naar de afdelingen 33.

11o. tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten.

Indiening (10. 1/2) 33; verwijzing naar de afdelingen 33.

12o. tot wijziging van de verordening van den 30sten October 1873 (P. B. 1874 No. 6), regelende de uitoefening der artsenijmengkunst in de Kolonie Curaçao.

Indiening (11. 1/2) 33; verwijzing naar de afdelingen 33; voorloopig verslag (11. 3).

13o. tot wijziging van het reglement op het Notarisambt.

Indiening (12. 1/2) 39; besluit tot dadelijke behandeling 39; behandeling en aanneming 39.

14o. tot aanvulling van het Wetboek van Strafrecht voor de Kolonie Curaçao.

Indiening (13. 1/2) proces-verbaal van de voor den 13den Februari 1928 geconvoceerde vergadering; dadelijke behandeling 42; behandeling en aanneming 42.

15o. houdende bepalingen betreffende het voorkomen van brand, de beveiliging tegen brandgevaar en het blusschen van brand, zoomede de inrichting van de brandweer op het eiland Curaçao.

Indiening (14. 1/2) 45; verwijzing naar de afdelingen 45.

16o. waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.

Indiening (15. 1/9) 45; verwijzing naar de afdelingen 45; voorloopig verslag, memorie van antwoord, eindverslag

(15. 10/12); mandaat op den Administrateur van financiën 53; amendementen 55, 56; behandeling en aanneming 53, 56.

17o. tot wijziging van de verordening van den 31sten December 1889 (P. B. 1890 No. 6), bevattende nadere regeling van den postdienst in Curaçao.

Indiening (17. 1/2) 48; verwijzing naar de afdelingen 48; voorloopig verslag (17. 3).

18o. houdende vaststelling van een nieuw tarief van loon, reis- en andere kosten voor den Rooimeester op Curaçao.

Indiening (18. 1/2) 48; verwijzing naar de afdelingen 48.

19o. houdende bepalingen betreffende toekenning van vergoedingen uit 's Lands kas aan de besturen van bijzondere lagere scholen ter bestrijding der kosten verbonden aan het verlenen of buitenlandsche verloven aan leerkrachten dier scholen.

Indiening (19. 1/2) 50; verwijzing naar de afdelingen 50.

20o. tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene verordening I. U. en D. 1908” (P. B. 1908 No. 33).

Indiening (20. 1/2) 53; verwijzing naar de afdelingen 53.

Verzoekschriften. Verslag van de Commissie voor de verzoekschriften over het schrijven dd. 21 Januari 1927 uit Kampong Minjak, Residentie Palembang, van den oud Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst van Curaçao, A. Bergmann, waarbij hij een afschrift van een door hem aan den Minister van Koloniën toegezonden schrijven aan den Kolonialen Raad van Curaçao doet toekomen, met verzoek om den Gouverneur van Curaçao inzage van voormeld afschrift te willen verstrekken en advies het request ter griffie neder te leggen en over te gaan tot de orde van den dag 6; de Raad verenigt zich met de conclusie van de Commissie 7;

verzoekschrift dd. 14 September 1927 van den Heer A. R. Beaujon onderwijzer, om gebruik te maken van 's Raads recht van initiatief en aan den Gouverneur voor te stellen aan art. 5 van de nadere duurtebijslag regeling met terugwerkende kracht eene alinea toe te voegen, gesteld in handen van de Commissie voor de verzoekschriften 17; verkiezing van eene Commissie voor de verzoekschriften 31; het verzoekschrift van den heer A. R. Beaujon gesteld in handen van deze commissie 31; verslag van de Commissie en advies het request ter Griffie neder te leggen en over te gaan tot de orde van den dag 33; de Raad verenigt zich met de conclusie van de commissie 33; verzoekschrift van de Arend Petroleum Maatschappij protesteerende tegen het in behandeling zijnde ontwerp voorstellende de bestaande 8% dividend belasting te vervangen door een belasting van 10% op de winst en verzoekende 's Raads stem niet te willen geven aan wat de Maatschappij nadeelig acht voor het wederkeerig belang 43; verzoekschrift van John Godden & Co., wederwoordigers van de Mijnmaatschappij Curaçao protesteerende tegen de aanneming van het ontwerp verordening tot wijziging van de Inkomsten-belasting verordening 1906 en verzoek 's Raads medewerking niet te verlenen tot het verder verzoeken van de lasten der maatschappij door belasting verhooging 43; deze beide laatste stukken gesteld in handen van de commissie voor de verzoekschriften 44; verzoekschriften van de heeren L. de Hoop, technisch-opzichter bij het Departement van Openbare Werken, L. Veltman, machinist-monteur bij het Departement van Openbare Werken, G. A. 't Sas en A. J. C. Henriquez, opzichters 1ste klasse bij het Departement van Openbare Werken over de aanhangige salaris regeling 46, 47; gesteld in handen van de commissie voor de verzoekschriften 47; verslag van de commissie voor de verzoekschriften en advies evengemelde verzoekschriften naar de afdelingen te verwijzen 47; aldus besloten 47; verzoekschrift van de heeren C. Tymons e. a. om de voorgestelde salarissen der loodsen in een gunstiger zin te doen wijzigen 49; verzoekschrift van den Heer C. Hoek, havenmeester om wel steun te verlenen om het daarheen te leiden, dat den Havenmeester van Curaçao bij de „Nieuwe Bezoldigings Regeling” dat salaris worde toegekend, hetwelk voor den „chef van Dienst” reeds op de begrotingen 1927 en 1928 was toegestaan, verhoogd in gelijke mate, als de op die begroting gelijk bezoldigden 49; deze beide verzoekschriften gesteld in handen van de commissie

voor de verzoekschriften 49; verslag van de commissie voor de verzoekschriften en advies gemelde verzoekschriften naar de afdelingen te verwijzen 49; aldus besloten 49; verzoekschrift van C. P. Amelunxen, onderwijzer 2de klasse om mede te werken, dat het eindsalaris voor gehuwde onderwijzers 2de klasse op f 6000,— wordt gebracht 50, 51; verzoekschrift van den Kerkeraad van de Vereenigde Protestantsche gemeente op Curaçao om medewerking, dat de predikanten dier gemeente voor hunne bezoldiging worde geplaatst in de categorie van den Inspecteur van belastingen 51; besluit deze beide laatste verzoekschriften te stellen in handen van de Commissie voor de verzoekschriften 51; verslag van evengemelde Commissie over deze beide verzoekschriften en advies om, waar het voorloopig verslag op de ontwerp verordening tot voorloopige vaststelling van de Begroting voor 1929 reeds was ingediend, de speciale aandacht van het bestuur te verzoeken voor deze verzoekschriften, met mededeeling, dat de Raad het op prijs zoude stellen indien het Bestuur bij de memorie van antwoord op bedoeld voorloopig verslag zijn oordeel over deze verzoekschriften zoude willen mededeelen 51; de Raad verenigt zich met de conclusie van de commissie 51.

Voorzitter. (Ed. S. Lansberg).

Geeft kennis van ingekomen stukken:

1o. ontwerp verordeningen en ontwerp keuren. Zie onder Verordeningen en Keuren.

2o. dépêches en beschikkingen van den Gouverneur. Zie onder Gouverneur.

3o. verzoekschriften. Zie onder verzoekschriften.

4o. andere stukken.

— een schrijven gedagteekend Kampong Minjak, B. P. M. 16 Maart 1927, Afd. Zuid-Palembang van den heer A. Bergmann, met vier bijlagen 7;

— een in het Engelsch gesteld schrijven dd. 30 December 1927 van de Whitehall Securities Corporation Ltd., London Financial Agents of the Mexican Eagle Oil Company Ltd. over het voorstel tot vervanging van de 8% belasting op uitkeeringen in 10% winstbelasting voor naamloze vennootschappen in de Kolonie gevestigd 40;

— schrijven dd. 11 Februari 1928 van den heer P. L. Gorsira, waarbij hij den Raad kennis geeft van zijn ontslagname als lid van den Raad — proces verbaal van de voor den 13n. Februari 1928 geconvoceerde vergadering;

— een schrijven dd. 16 Februari 1928 van den Heer J. J. Beaujon, waarbij hij den Raad van zijn ontslagname als lid van den Raad kennis geeft 42;

— schrijven dd. 23 April 1928 van den heer E. S. C. de Veer Abrahamsz, waarbij hij den Raad kennis geeft, dat hij zich voor korten tijd naar Europa zal begeven 52.

Deelt mede, dat de vergadering bijeen geroepen is om den waarnemenden Gouverneur den Heer Herman Schotborgh, in staat te stellen den bij art. 28 van het Reglement op het beleid der Regeering voorgeschreven eed af te leggen 4; spreekt bij gelegenheid van het afleggen van den eed voorgeschreven bij art. 28 van het Reglement op het beleid der Regeering door den wvd. Gouverneur H. Schotborgh 4; spiekt naar aanleiding van het overlijden van den Heer Mr. J. B. Gorsira 6; spreekt naar aanleiding van het door den Heer H. J. Beaujon gesprokene over den z. i. te volgen weg, wanneer stukken aan den Raad worden gericht, die niet van zegel voorzien waren 6; vermeldt den inhoud van een schrijven van den Heer A. Bergmann, gedagteekend Kampong Minjak B. P. M. 16 Maart 1927, afdeling Zuid-Palembang en van de 4 bijlagen bij dat stuk behorende en stelt voor die stukken te laten circuleeren 7; spreekt naar aanleiding van de gouvernements beschikking waarbij de Heer H. J. T. Boomgaard, lid van den Raad van Bestuur, Gouvernements Secretaris, tevens ambtenaar van den Burgelijken Stand in activiteit is hersteld en de Heer J. G. Stadius Muller, hoofdcommissier Gouvernements Secretarie, eervol is ontheven van de verdere waarneming van het ambt van Gouvernements Secretaris, tevens ambtenaar van den Burgerlijken Stand alhier 9; leest voor adressen aan Hare Majesteit de Koningin, met begeleidend schrijven aan den Minister van Koloniën en aan de Staten-Generaal in zake de politie-reorganisatie 10, 11; onderwerpt een ontwerp brief aan den Heer A. G. Stadius Muller, oud Voorzitter van den Kolonialen Raad, die zich welwillend bereid verklaard heeft het standpunt van den Raad in zake de politie re-

Koloniale Raad.

organisatie bij den Minister mondeling toe te lichten, zoomede eene missive aan den waarnemenden gouverneur aan de goed keurig van de leden 11; wenscht namens den Raad den Heer Maduro een voorspoedige reis toe en spreekt de hoop uit voor een spoedig herstel 12; spreekt naar aanleiding der benoeming van den Heer C. S. Gorsira J. P. E. z. tot lid van den Raad van Bestuur 13; leest voor een door de afdeelingen ontworpen brief in antwoord op de depêche van den Gouverneur dd. 28 Juni 1927, No. 1529 over overschrijding begrootingsposten 13, 14; zegt de vergadering beledigd te hebben om een missive gericht aan den Minister van Koloniën, en handelende over een urgentieprogram aan de goedkeuring van de leden te onderwerpen en leest die voor 15; stelt voor den Gouverneur te verzoeken zijn tusschenkomst te verlenen tot doorzending van die missive aan den Minister van Koloniën 15; zegt dat door de benoeming van den Heer C. S. Gorsira J. P. E. z. tot lid van den Raad van Bestuur een vacature is ontstaan in den Raad en stelt voor om over te gaan tot het kiezen van kandidaten ter voordracht voor de vervulling van deze vacature 16; zegt na een verkiezing van kandidaten ter voordracht voor de vervulling van een vacature, den stemopnemers dank voor hunne moeite en verzoekt den Griffier de voordracht op te willen stellen om aan den Gouverneur te worden ingediend 16; verzoekt bij de behandeling van de ontwerp verordening tot oprichting eener gewapende politie als bedoeld bij artikel 176 van het Reglement op het beleid der Regeering in Curaçao, den Heeren, die waren opgestaan, te gaan zitten en verzoekt de gemachtigde zich in te binden daar hij anders genoodzaakt zal zijn hem tot de orde te roepen, of voor te stellen hem het woord te ontnemen en voegt er aan toe, dat de houding van den gemachtigde opnieuw het bewijs heeft geleverd wat Curaçao na invoering der militaire politie te wachten staat 19; antwoordt op een desbetreffende vraag van den Gemachtigde van den Gouverneur dat hij door mag gaan, mits hij zich inbindt 19; onderwerpt aan de goedkeuring van den Raad een naar aanleiding van de gouvernements depêche dd. 27 Augustus 1927, No. 2095 (*Dubbele belasting*) in de afdeelingen ontworpen antwoord 28; zegt, dat de afdeelingen, naar aanleiding van de houding, toon en wijze van optreden van den gemachtigde van den Gouverneur bij de verdediging van het ontwerp der verordening tot oprichting eener gewapende politie als bedoeld bij artikel 176 van het Reglement op het beleid der Regeering een schrijven aan den Gouverneur en telegram aan den Minister van Koloniën ontworpen hebben, welke stukken hij aan de goedkeuring van de vergadering onderwerpt 29; spreekt naar aanleiding der benoeming der Heeren Dr. W. Ch. de la Try Ellis en P. L. Gorsira tot onderscheidelijk Onder-voorzitter en lid van den Raad 30; zegt dat ingevolge art. 16 van het reglement van orde van den Raad eene Commissie van verzoekschriften zal moeten worden benoemd 31; zegt, dat in de afdeelingen brieven aan den Minister van Koloniën, de Eerste Kamer en de Tweede Kamer der Staten Generaal zijn ontworpen, welke hij aan de goedkeuring van de vergadering onderwerpt 34; zegt, dat de vergadering beledigd is om een door de afdeelingen ontworpen schrijven in antwoord op de missive van den Gouverneur dd. 29 April 1927, No. 1066, aan de goedkeuring van den Raad te onderwerpen en leest dat schrijven voor 36; stelt voor om den Gouverneur

dank te betuigen voor de mededeeling gedaan bij de gouvernements depêche dd. 19 Januari 1928, No. 81, waarvan de Raad met belangstelling kennis heeft genomen en het vertrouwen uit te spreken, dat de olievanger spoedig in gebruik zal worden gesteld en blijken zal ook te voldoen 40; spreekt naar aanleiding van de mededeeling in de afdeelingen van den Heer H. Perret Gentil, dat hij niet in aanmerking wenscht te komen voor een herbenoeming Proces-Verbaal van de voor den 13den Februari 1928 geconvoceerde vergadering; spreekt naar aanleiding van de ontslagname als lid van den Raad van den Heer P. L. Gorsira Proces-Verbaal van de voor den 13den Februari 1928 geconvoceerde vergadering; spreekt naar aanleiding van de ontslagname als lid van den Raad van den Heer J. J. Beaujon 42; heet den heer Maduro welkom ter vergadering 43; spreekt naar aanleiding van het verzoek van den Heer R. F. Muskus bij de behandeling van het in de afdeelingen ontworpen antwoord op de gouvernements depêche over aankoop Parera, om hoofdelijke stemming 44; spreekt den Heer Jossy C. Henriquez toe na zijn terugkeer uit het buitenland 52; wenscht den Heer De Veer Abrahamsz een voorspoedige overtocht toe en een aangenaam verblijf in het Moederland 52; spreekt de nieuw benoemde leden van den Raad, de Heeren Mr. G. H. Eskes en A. P. A. van Leeuwen toe 52; spreekt bij de behandeling van de ontwerp verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 54, 56; zegt den leden van den Raad namens den Gouverneur dank voor hetgeen zij in het afgelopen zittingjaar hebben verricht 57; verklaart namens den Gouverneur de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingjaar 1927-1928 gesloten 57.

W.

Watervoorziening. De Heer Dr. W. Ch. de la Try Ellis, lid van den Raad spreekt de hoop uit, dat het Bestuur in hetgeen hij ter plaatse zeide, aanleiding zal kunnen vinden meerdere mededeelingen betreffende de watervoorziening te doen, die de belangstelling buiten den Raad kunnen bevredigen 8;

Whitehall Securities Corporation Ltd. London Financial Agents of The Mexican Eagle Oil Company Ld. Zie onder Inkomstenbelasting.

Winkel (C. N.), lid van den Raad. Benoeming van — tot lid van den Raad 52;

Z.

Zegel. De Heer H. J. Beaujon, lid van den Raad, spreekt over z. i. te volgen weg, wanneer stukken aan den Raad worden gericht, die niet van zegel voorzien waren 6, 7; de Heer De Veer Abrahamsz spreekt naar aanleiding hiervan 6; de Voorzitter spreekt naar aanleiding hiervan 6; de Heer Dr. de la Try Ellis spreekt naar aanleiding hiervan 7.

Zeppenfeldt (B. E. van der Veen), lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche Begrooting voor het dienstjaar 1929, 54.

NOTULEN.

No. 1.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

**Zitting van Dinsdag, den 10n. Mei 1927,
des morgens te negen uur.**

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *H. J. Beaujon*, *R. S. de Lannoy*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, *S. M. L. Maduro* en *J. J. Beaujon*, leden, benevens de heer *J. G. Stadius Muller*, wnd. griffier van den Raad.

BENEVENS: de heeren *H. Stadius Muller* en *H. J. Ansingh*, onderscheidenlijk lid en tijdelijk lid van den Raad van Bestuur.

AFWEZIG: de heeren *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, ondervoorzitter, *Edwin Senior*, *R. F. Muskus*, *H. Perret Gentil* en *Jossy C. Henriquez*, leden, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

Tegen negen uur nemen de aanwezige heeren zitting in afwachting van den Gouverneur.

Een oogenblik daarna treedt deze, vergezeld van zijn adjutant en begeleid door de in de vorige vergadering benoemde commissie, de vergaderzaal binnen, neemt den voor hem bestemde zetel in en opent de zitting voor het dienstjaar 1927/1928 met de volgende rede:

Mijne Heeren,

Nog geheel onder den indruk van het vrij plotseling afsterven van den heer *Mr. J. B. Gorsira*, Procureur-generaal bij het Hof van Justitie alhier en onder-voorzitter van den Raad van Bestuur van Curaçao, dien wij gisteren avond ten grave droegen, verschijn ik heden in Uw midden, om ingevolgt artikel 77 van het Regeeringsreglement Uwe vergadering voor het nieuwe zittingjaar te openen.

Moge de waardeerende herinnering aan den voortreffelijken, nauwgezetten en plichtgetrouwen magistraat, die de heer *Gorsira* was, nog lang levendig blijven in Uwe vergadering, waarin gij hem zoovele malen in verschillende hoedanigheid hebt zien verschijnen.

Ook gevoel ik mij gedrongen een woord van hulde te brengen aan de nagedachtenis van den heer *E. M. Penso*, die in het afgelopen jaar door den dood uit Uw midden werd weggerukt.

Door zijn afsterven verloor Uw Raad een man, die steeds er op uit was de belangen van Curaçao naar zijn beste ver mogen voor te staan en te behartigen.

Alvorens verder te gaan wensch ik U allen dank te betuigen voor den door U in het afgelopen zittingjaar verrichten arbeid.

Het is voor mij eene groote voldoening opnieuw in deze vergaderzaal te kunnen getuigen van den opbloei van Curaçao,

die zich ook in het afgelopen zittingjaar zonder stoornis heeft voortgezet.

De opbrengst der middelen was in 1926 f 460 703,— hooger dan in 1925 en overschreed de raming met f 980 858,—.

Het scheepvaartverkeer te Willemstad nam ook in 1926 zeer belangrijk toe. Het aantal binnengekomen stoomschepen bedroeg in 1926 2914 met een netto-inhoud van 14.922.334 M3, tegen 2129 stoomschepen met een netto-inhoud van 10.894.136 M3 in 1925. Eene vermeerdering dus van 785 stoomschepen en 4.028.198 M3 netto-inhoud.

Het aantal van de touristenbooten, die Curaçao in 1926 bezochten was vrij groot en bedroeg 12.

Ook bij de zeilvaart is vooruitgang te constateeren. Het aantal aangekomen zeilschepen bedroeg in 1926 1559 met een netto-inhoud van 303.829 M3 tegen 1340 schepen met een netto-inhoud van 258.825 M3 in 1925. De vermeerdering was 219 schepen en 45.004 M3 netto-inhoud.

De vloot van de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij werd uitgebreid met 4 tankschepen, zoodat de vloot van genoemde maatschappij aan het einde van 1926 bestond uit 17 tankschepen van ± 2250 ton en 2 tankschepen van ± 1900 ton, terwijl verder nog in de vaart waren een stoomschip van ± 900 ton en twee lichters, een van ± 1400 ton en een van ± 1000 ton, gesleept door sleepbooten.

De fabrieksinstallaties van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij ondergingen ook in 1926 groote uitbreiding. De verwerkingscapaciteit van de raffinaderij werd opgevoerd tot ongeveer 10.500 ton ruwe olie per dag.

In totaal werd in 1926 2.673.200 ton ruwe olie in de Trumble Plants verwerkt tegen 1.370.500 ton in 1925.

De hoeveelheid ruwe olie, aangevoerd in 1926 was aanzienlijk hooger dan het vorige jaar en bedroeg 3.172.990 ton tegen 1.893.616 ton in 1925, wat een vermeerdering beteekent van 68%.

Aan de Caracasbaai werd in Juni 1926 een aanvang gemaakt met het bouwen van 6 tanks van 10.000 ton en van twee pieren. Aan het einde van 1926 werd dit project uitgebreid tot 10 tanks. De installatie zal waarschijnlijk medio 1927 in gebruik kunnen worden genomen.

In aanleg en bijna gereed is een stook-olie-pijpleiding van de Raffinaderij naar Caracasbaai, terwijl een zoetwaterleiding van de door de maatschappij aangekochte plantage Groot St. Joris naar de raffinaderij voltooid werd.

Het droogdok voor de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij arriveerde op 22 Juli 1926 en werd 14 September d.o.v. in gebruik genomen. Sedert zijn er in 1926 reeds 16 schepen in opgenomen geweest.

Van den radio-dienst werd, evenals in 1925 een zeer druk gebruik gemaakt. Het aantal verzonden en ontvangen telegrammen bedroeg in 1926 onderscheidenlijk 16.086 en 17.613, met 183.387 en 205.127 woorden, tegen 15.147 en 15.478 met 178.874 en 189.216 woorden in 1925.

De voortgezette proefneming met het uitwisselen per kortegolf van proefseinen met Nederland en Oost-Indië, alsmede met schepen, voorzien van kortegolf-proefinstallaties, die van uit Nederland vertrokken naar Oost-Indië en Curaçao hebben steeds de meest bevredigende resultaten opgeleverd.

Het aantal gewisselde woorden bedroeg in 1926 82.323.

Op den 23n. Januari dj. werd de Landstelefoondienst geopend. De resultaten van dezen dienst geven alle reden tot tevredenheid. Het aantal abonne's met hoofdaansluitingen is thans 370. Het aantal nevensaansluitingen bedraagt 52.

Eene overeenkomst tusschen de Nederlandsch-Indische Gas Maatschappij en de tegenwoordige concessionarisse voor het daarstellen van inrichtingen voor electriciteit ten einde het publiek van electrisch licht en electrische kracht te voorzien, de firma S. E. L. Maduro & Sons, getroffen, doet met grond verwachten dat op 1 Januari 1929 het eiland Curaçao op een geheel moderne electrische voorziening zal kunnen bogen.

Wijzen de door mij gereleveerde feiten op vooruitgang op verschillend gebied, ook in andere opzichten mogen wij met dankbaarheid een terugblik werpen op het afgelopen jaar.

Orde en rust werden in dit gebiedsdeel niet verstoord.

De gezondheidstoestand der bevolking was in het algemeen niet ongunstig te noemen.

De verhouding tusschen de naburige republieken en Curaçao bleef steeds zeer vriendschappelijk.

Beleefdheidsbezoeken van oorlogsschepen van vreemde nationaliteit hadden wederom plaats.

Met groote voldoening kan ditmaal melding worden gemaakt van het bezoek van Nederlandsche oorlogsbodems aan Curaçao. Waar hier in de laatste jaren slechts oorlogsschepen van vreemde natieën werden gezien, werd het bezoek dezer eigen oorlogsbodems op hoogen prijs gesteld. Zoowel de „K XIII”, die in Juli 1926 Curaçao aandeed, als de „Sumatra”, die in November jl. alhier aankwam, waren zeer welkome gasten; dit is op de meest ondubbelzinnige wijze gebleken.

Naar verbetering van het onderwijs, zoowel openbaar als bijzonder, werd steeds gestreefd.

De economische toestand van het eiland Curaçao gaf wederom reden tot groote tevredenheid.

Dat deze gunstige toestand in hoofdzaak te danken was aan de omstandigheid, dat er zoowel bij de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij als bij de Mijnmaatschappij Curaçao volop werkgelegenheid was, behoeft haast niet te worden gezegd. Ook de toenemende havenbeweging en het veelvuldig bezoek van touristenbooten met als gevolg vermeerdering van vertier, zoomede de betrekkelijk gunstige oogst van mais en rankvruchten (seizoen 1926/27) hebben tot den gunstigen economischen toestand bijgedragen.

Als een verblijvend teeken van de betere financieele omstandigheden, waarin de bevolking is komen te verkeeren, mag zeker worden aangemerkt het feit, dat er zoowel in de buitenwijken als in de omgeving van Willemstad overal eigen woningen verrijzen.

Ook op Aruba was de economische toestand in 1926 wederom gunstig.

Handel en scheepvaart zijn beiden in het afgelopen jaar belangrijk vooruit gegaan.

In het jaar 1926 werden 84 stoomschepen en 59 zeilschepen meer ingeklaard dan in 1925, terwijl het aantal uitgeklaarde stoomschepen en dat der uitgeklaarde zeilschepen onderscheidenlijk 94 er. 65 meer was dan in 1925.

Op enkele na waren de stoomschepen die Aruba aandeden,

tankbooten, die voor een deel ruwe olie aanbrachten en voor een ander deel de olie weder uitvoerden. Enkele andere stoomschepen deden Aruba aan voor passagiersvervoer of brachten materialen aan voor de aldaar gevestigde petroleum maatschappij.

De verwachting, dat de uitdieping van de St. Nicolaasbaai in 1926 haar beslag zoude krijgen, is niet verwezenlijkt geworden. De baggermachine, die in de baai gebruikt werd, bleek op den duur voor hare taak niet berekend te zijn en werd voor het werk afgekeurd. Eene andere baggermachine is in de tweede helft van Januari van dit jaar in de St. Nicolaasbaai aangekomen, waarmede het uitdiepingswerk wederom ter hand is genomen.

Waar de St. Nicolaasbaai nog niet voor de scheepvaart kon worden opengesteld, wordt het bedrijf van de Lago Oil & Transport Co. in de baai van Druif, bewesten de Paardenbaai voortgezet.

In 1926 werd in totaal ingevoerd 913.326 ton ruwe olie en weder uitgevoerd 888.241 ton.

De invoer geschiedde door middel van 482 kleinere tankbooten en de wederuitvoer door 78 grootere booten.

In 1926 werd de vloot van de maatschappij voor het aanbrengen van olie met drie tankbooten verrijkt; deze tankbooten zijn sedert in de vaart gebracht.

In 1926 keerden van Cuba naar Aruba terug op gouvernementskosten 315 onvermogene in Curaçao thuis behorende personen (290 volwassenen en 25 kinderen). Van deze personen behoorden op Aruba thuis 107; de overigen waren afkomstig van het eiland Curaçao en enkele, 6, van St. Eustatius.

Op Bonaire was de economische toestand in 1926 niet gunstig te noemen, hetgeen voor een deel te wijten was aan de totale mislukking van den oogst van mais-, peul- en rankvruchten (plantseizoen 1925/26).

De oogst van dividivi-peulen en aloëhars bleef, tengevolge van onvoldoenden regenval, belangrijk beneden het normale.

De uitvoer van zout bleef in 1926 verre beneden dien van 1925. Het gebrek aan arbeidskrachten heeft de verscheping van dit product zeer ongunstig beïnvloed.

De doorvoerhandel, voornamelijk die van dranken, was niet zoo levendig als in 1925.

Vele arbeiders vonden een middel van bestaan bij de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij en bij de fosphaatontginning op Santa Barbara, hetgeen er toe leidde, dat vele gezinnen van Bonaire naar Curaçao verhuisden.

De economische toestand op de Bovenwindsche eilanden is, zoo als U bekend, zeer slecht. Deze toestand is bij de indieping en behandeling van de begroting voor 1928 onder de oogen gezien en de maatregelen, waarvan verwacht wordt, dat zij verbetering zullen tengevolge hebben, zijn aangegeven.

Thans een kort verslag van den handel van het eiland Curaçao.

In 1926 is ingevoerd voor eene waarde van f 104 015 652,— tegen f 67 223 383,— in 1925; eene vermeerdering dus van f 36 192 269,—.

De invoer uit het Moederland bedroeg in 1926 f 8 272 447,— tegen f 5 323 472,— in 1925 eveneens eene vermeerdering, en wel van f 3 048 975,—.

Het hoogere cijfer van den invoer is in hoofdzaak te danken aan den vermeerderden invoer van: ruwe- en gasolie, gemaakte kleeren, verduurzaamde levensmiddelen, automobielen, hout, machinerieën voor telefoon en bier.

De uitvoer bedroeg in 1926 f 95 068 955,— tegen f 59 059 857,— in 1925; eene vermeerdering dus ten bedrage van f 36 009 098,—.

De uitvoer naar het Moederland bedroeg in 1926 f 204 387,— tegen f 59 596,— in 1925; alweder eene vermeerdering, en wel van f 144 791,—.

Het hoogere cijfer van den uitvoer is in hoofdzaak ontstaan door den vermeerderden uitvoer van: diesel- en gasolie, gasoline, residu en phosphorzure kalk.

Ook de doorvoer is in 1926 toegenomen. Deze bedroeg 145.343 ton of 32.743 ton meer dan in 1925.

Deze toename is in hoofdzaak ontstaan door den vermeerderden doorvoer van: cement, ijzerwaren, meel, rijst, hout, wijn, aardappelen, cognac, whisky, rijtuigen en automobielen, boonen en erwten, enz.

Aan Uw Raad berichtte ik reeds dat ik eerstdaags met verlof naar Europa zal vertrekken.

Voor de goede wenschen voor eene voorspoedige reis en behouden aankomst en eene spoedige terugkeer naar Curaçao, na de mededeeling van mijn desbetreffend schrijven in Uwe vergadering van 27 April jl. door den Voorzitter Uwer vergadering uit Uw aller naam geuit, ben ik zeer gevoelig.

Onder dankbetuiging daarvoor bied ik wederkeerig U allen zoo in hoedanigheid als in persoon mijne beste wenschen, hopende, dat de aangename samenwerking met Uwen Raad en de vriendschappelijke omgang met zijne individueele leden mij ook na mijn terugkeer zullen blijven ten deel vallen.

Met een ernstig beroep op Uw aller zoo noodige en steeds op hoogen prijs gestelde medewerking en met de bede, dat Gods onmisbare zegen op onzen gemeenschappelijken arbeid voor de welvaart van Curaçao en het welzijn zijner bevolking moge

rusten, verklaar ik de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingjaar 1927—1928 geopend.

Na het uitspreken dezer openingsrede verlaat de Gouverneur met zijn adjudant de vergaderzaal, door evengenoemde commissie uitgeleide gedaan, terwijl ook de heeren leden van den Raad van Bestuur zich verwijderen.

Na de commissie van in- en uitgeleide, die intusschen in de vergaderzaal is teruggekeerd, te hebben bedankt, doet de Voorzitter het voorstel om over te gaan tot het trekken der Afdeelingen.

Hiertoe wordt besloten.

Het resultaat der trekking is, dat de eerste afdeeling bestaat uit de heeren: R. S. de Lannoy, E. S. C. de Veer Abrahamsz, H. Herret Gentil, S. M. L. Maduro, B. E. van der Veen Zeppenfeldt en J. J. Beaujon en de tweede afdeeling uit de heeren: Dr. W. Ch. de la Try Ellis, Edwin Senior, H. J. Beaujon, R. F. Muskus en Jossy C. Henriquez, welke afdeelingen, volgens de bepaling van het Reglement van Orde, onderscheidenlijk zullen worden gepresideerd door de heeren Voorzitter en Ondervoorzitter.

Niets meer te verhandelen zijnde en geen der leden het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 2.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

**Buitengewone Zitting van Vrijdag, den 27sten Mei 1927,
des voormiddags te kwart voor negen uur.**

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, ondervoorzitter, *H. J. Beaujon*, *H. Perret Gentil*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *R. S. de Lannoy*, *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, *S. M. L. Maduro* en *J. J. Beaujon*, leden, benevens de heer *J. G. Statius Muller*, wnd. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Edwin Senior*, *R. F. Muskus* en *Jossy C. Henriquez*, leden, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van de vergadering van den 10den Mei 1927 (No. 1).

Daar geen aanmerkingen op deze notulen worden gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter deelt mede, dat deze vergadering is bijeengeroepen om den waarnemenden Gouverneur, den heer Herman Schotborgh, in staat te stellen den bij art. 28 van het Reglement op het beleid der Regeering voorgeschreven eed af te leggen.

Door den Voorzitter wordt eene commissie benoemd, bestaande uit de heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt* en *H. J. Beaujon*, om den waarnemenden Gouverneur ter vergadering in- en uit te geleiden.

Tegen negen uur treedt de waarnemende Gouverneur, vergezeld van zijn adjudant en begeleid door de commissie van in- en uitgeleide, de vergaderzaal binnen en neemt den voor hem bestemden zetel in.

Op uitnoodiging van den Voorzitter leest nu de Griffier voor:

1o. de proclamatie, waarbij de Gouverneur de overgave van het Bestuur aan den waarnemenden Gouverneur ter kennis van de ingezetenen brengt; en

2o. de proclamatie, waarbij de waarnemende Gouverneur de aanvaarding van het Bestuur ter kennis van de ingezetenen brengt.

Daar de waarnemende Gouverneur, op de hem daartoe door den Voorzitter gedane vraag, zich bereid verklaart tot het afleggen van den eed, voorgeschreven bij art. 28 van het Reglement op het beleid der Regeering, wordt het formulier door den Voorzitter voorgelezen, waarna de eed, luidende:

„Ik zweer, dat ik; om iets hoegenaamd in de betrekking van waarnemend Gouverneur te doen of te laten, van niemand hoegenaamd eenige beloften of geschenken aannemen zal, middellijk of onmiddellijk.

Ik zweer trouw aan de Koningin; dat ik de welvaart van de kolonie naar mijn vermogen zal bevorderen; dat ik het Reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Curaçao steeds zal onderhouden en doen onderhouden, en dat ik mij in alles zal gedragen zooals een braaf en eerlijk Gouverneur betaamt”;

door den waarnemenden Gouverneur, onder het opsteken van de twee voorste vingers der rechterhand en het uitspreken der woorden: „Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig!” in handen van den Voorzitter afgelegd wordt.

Daarna richt de Voorzitter het woord tot den waarnemenden Gouverneur en zegt het volgende:

„Excellentie,

Hoogst aangenaam is het mij U namens den Raad van harte geluk te wenschen met de groote onderscheiding, die U is te beurt gevallen door Uwe aanwijzing tot waarnemend Gouverneur van Curaçao.

Eene groote voldoening moet het voor U zijn tijdens Uwe eervolle loopbaan op betrekkelijk jeugdigen leeftijd tot die hooge waardigheid te worden geroepen; ook voor degenen, die in dit gebiedsdeel zijn geboren en getogen stemt het bemoedigend te zien, dat wederom een hunner voor de waarneming van dit gewichtig ambt geschikt en bekwaam is bevonden.

Het ambt van Gouverneur stelt onder de tegenwoordige omstandigheden zware eischen. Veel inspanning zal van U worden geëischt, groote verantwoordelijkheid zal op U komen te rusten, immers de leiding moet uitgaan van de plaats, waar alles samenkomt, waar alle takken van dienst bijeenkomen.

Uwe loopbaan als ambtenaar is der bevolking een waarborg, dat U zonder onderscheid des persoons en zonder dat andere factoren invloed op Uw oordeel uitoefenen, de aan U toevertrouwde belangen met ijver en nauwgezetheid naar Uw beste krachten zult behartigen.

De Raad hoopt, dat Uw tijdelijk Bestuur onder God's onmisbaren zegen zal strekken tot heil van het gewest en dat de bevolking en Uwe Excellentie steeds met voldoening op dit tijdperk zullen kunnen terugzien.”

Hierna neemt de waarnemende Gouverneur het woord en spreekt de volgende rede uit:

„Mijnheer de Voorzitter,

Aanvaard mijn dank voor de door U, ook namens de leden van den Kolonialen Raad, tot mij gerichte woorden.

Ik geef U de verzekering, dat de gevoelens van den Raad jegens mij op hoogen prijs worden gesteld.

Ik ben mij bewust, dat de taak, die op mijne schouders is komen te rusten, geenszins een gemakkelijke is.

Niet in de minste plaats meen ik voor een goede uitvoering van die taak op Uwe medewerking, steun en voorlichting te moeten rekenen.

Reeds dadelijk na de aanvaarding van het tijdelijk bestuur over dit gewest roep ik dan ook Uwe medewerking in, vraag Uwen steun en Uwe voorlichting, opdat de moeilijke weg, die een Gouverneur moet gaan, eenigszins geëffend worde.

Zooals reeds eerder aan den Raad is aangekondigd, zullen binnenkort eenige maatregelen aan Hem in overweging worden gegeven.

Ik hoop, dat onder God's zegen en door onderlinge samenwerking tusschen Uwen Raad en mij maatregelen mogen wor-

den getroffen, die van blijvend nut zullen zijn voor het voor ons allen dierbaar Curaçao."

Na het uitspreken dezer rede verlaat de waarnemende Gouverneur met zijn adjudant de vergaderzaal, door evenbedoelde commissie uitgeleide gedaan.

De Voorzitter bedankt de commissie van in- en uitgeleide, die intusschen in de vergaderzaal is teruggekeerd.

Aangezien deze vergadering belegd is voor de beëdiging van den waarnemenden Gouverneur en er derhalve geen andere zaken te behandelen zijn, wordt zij door den Voorzitter gesloten.

ONTWORPEN-NOTULEN

RECHTERSPREKER

Hillegommes, Koning van Vihiga, des Elzen Mei 1827

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

de voorzitter te bezien voor degenen van

H.
R.
la
G.
M.
ge
va
in
ler
vo
ho
tin
hu
Go
all
ca
ler
ge
ze
on
ee
sa
tu
zij
be
ve
ir
vo
se

NOTULEN.

No. 3.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 7n. Juni 1927,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, ondervoorzitter, *H. J. Beaujon*, *Edwin Senior*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *R. S. de Lannoy*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, en *H. Perret Gentil*, leden, benevens de heer *J. G. Statius Muller*, wnd. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *S. M. L. Maduro*, *J. J. Beaujon*, *R. F. Muskus* en *Josy C. Henriquez*, leden, de laatstgenoemde wegens verblijft in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de vorige vergadering nog niet zijn gereedgekomen en eerst in een volgende vergadering aan de goedkeuring der leden zullen worden onderworpen.

Hierna verheft de Voorzitter zich van zijn zetel en houdt de volgende rede, die door de vergadering staande wordt aangehoord:

Mijne Heeren. In deze eerste vergadering van het nieuwe zittingjaar kwijt ik mij van de treurige taak namens den Raad hulde te brengen aan de nagedachtenis van den Heer *Mr. J. B. Gorsira*, in leven Procureur-generaal bij het Hof van Justitie alhier en Ondervoorzitter van den Raad van Bestuur van Curaçao, die kort voor de sluiting van het afgelopen zittingjaar overleden is.

Zelf oud-lid van den Raad werd hij herhaaldelijk onder opvolgende Besturen als gemachtigde van den Gouverneur naar dezen Raad afgevaardigd om bij de behandeling van verschillende ontwerpen een raadgevende stem uit te brengen.

Tot driemaal toe heeft hij in een plechtige vergadering den eed als waarnemend Gouverneur mogen afleggen.

Met genoegen zal de Raad steeds herdenken de aangename samenwerking, die tijdens zijn herhaald intermediair Bestuur tusschen Raad en Bestuur bestond.

Na een welbesteed leven, waarin hij zijn beste krachten aan zijn geboortegrond heeft gegeven, is hij temidden van drukke bezigheden, na een kortstondig ziekbed, ons ontvallen.

Zijne nagedachtenis zal steeds bij den Raad in hooge eere blijven.

De heer *De Veer Abrahamsz* verkrijgt thans het woord en brengt als lid van de Commissie voor de verzoekschriften het volgend verslag uit:

Mijnheer de Voorzitter. Namens de Commissie van verzoekschriften heb ik de eer het volgende verslag uit te brengen.

In handen van de Commissie is gesteld:

Een schrijven dd. 21 Januari 1927 uit Kampong Minjak, Residentie Palembang van den oud-Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst van de Kolonie Curaçao, *A. Bergmann*, waarbij hij een afschrift van een door hem aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën te 's Gravenhage toegezonden schrijven, aan den Kolonialen Raad van Curaçao doet toekomen, met beleeft verzoek om den Gouverneur van Curaçao inzage van voormeld afschrift te willen verstrekken.

Afgescheiden van de vraag of voormeld schrijven, bevattende een verzoek, niet van zegel, voorgeschreven voor verzoekschriften, had moeten zijn voorzien en nu dat niet het geval is, krachtens art. 17 van het Reglement van Orde voor dezen Raad, terzijde gelegd zou moeten worden, wil het der Commissie voorkomen, dat het niet op den weg van den Kolonialen Raad ligt om aan den Gouverneur inzage te verleenen van een aan een andere autoriteit gericht schrijven, waarvan aan den Raad zelf een afschrift is overgelegd.

De Commissie heeft derhalve de eer den Raad te adviseeren het request ter Griffie neder te leggen en over te gaan tot de orde van den dag.

De heer *H. J. Beaujon* zegt, dat het meer dan eens is voorgekomen, dat stukken, aan den Kolonialen Raad gericht, werden ter zijde gelegd omdat zij niet van zegel waren voorzien. Z. i. is dat niet de weg, die in zulke gevallen dient bewandeld te worden. Hij is van oordeel, dat wanneer de Raad stukken ontvangt, die niet van het vereischte zegel zijn voorzien, die stukken niet eenvoudig maar ter zijde moeten worden gelegd, maar dat van de overtreding der zegelverordening ook proces-verbaal moet worden opgemaakt en aan het Openbaar Ministerie opgezonden. Hij vindt dan ook, dat, waar de Commissie de overtreding had geconstateerd, er ook proces-verbaal had moeten worden opgemaakt.

De heer *De Veer Abrahamsz* vestigt er de aandacht op, dat in het door hem namens de Commissie voor de verzoekschriften uitgebracht rapport geadviseerd wordt het request van den heer *Bergmann* ter Griffie van den Raad neder te leggen, omdat het der Commissie wil voorkomen, dat het niet op den weg van den Kolonialen Raad ligt om aan den Gouverneur inzage te verleenen van een aan eene andere autoriteit gericht schrijven, waarvan den Raad zelf een afschrift is overgelegd, *afgescheiden* van de vraag of voormeld schrijven, bevattende een verzoek, niet van zegel had moeten zijn voorzien.

De Commissie heeft het in dit geval niet noodig geoordeeld te onderzoeken of bedoeld stuk al dan niet van zegel behoorde te zijn voorzien, daar zij van oordeel was, dat aan het verzoek van den heer *Bergmann*, om een andere reeds genoemde reden geen gevolg zou kunnen worden gegeven. Spreker heeft de zegelverordening hier niet bij zich en kan daarom niet met zekerheid zeggen of bedoeld stuk gezegeld had moeten zijn.

De Voorzitter is van meening, dat het schrijven van den heer *Bergmann* geen verzoekschrift is in den zin der wet.

De heer Dr. De la Try Ellis geeft ook als zijne meening te kennen, dat het schrijven van den heer Bergman niet als een verzoekschrift moet worden beschouwd.

De heer H. J. Beaujon zegt, dat hij van oordeel is, dat alle stukken aan den Raad gericht vrij van zegel behoorden te zijn. Hij heeft dan ook niet beweerd, dat het schrijven van den heer Bergmann gezegeld had moeten zijn. Hij heeft echter gemeend te moeten opkomen tegen de in het verslag der Commissie voorkomende zin „afgescheiden van de vraag of voormeld schrijven, bevattende een verzoek, niet van zegel had moeten zijn voorzien”.

Hierna wordt zonder hoofdelijke stemming besloten, dat de Raad zich met de conclusie van het verslag zooals uitgebracht door de commissie vereenigt.

De Voorzitter doet thans mededeeling van de volgende ingekomen stukken.

10. Een schrijven van den heer A. Bergmann, gedagteekend Kampong Minjak. B.P.M. 16 Maart 1927, Afdeling Zuid-Palembang, met 4 bijlagen, luidende dat schrijven:

„Onder geleide dezès heb ik de eer in handen van den Kolonialen Raad van Curaçao te stellen de navolgende afschriften:

1e. Een afschrift van mijn schrijven dd. 1 Maart 1927 Kampong Minjak aan de Redactie van de Nieuwe Rotterdamse Courant.

2e. Een afschrift van mijn schrijven dd. 16 Maart 1927 Kampong Minjak aan de Redactie van hetzelfde blad.

3e. Een afschrift van mijn schrijven dd. 14 Maart 1927 Kampong Minjak aan den Gouverneur van Curaçao.

4e. Een afschrift van mijn schrijven dd. 16 Maart 1927 Kampong Minjak aan den Minister van Koloniën.

Ik vertrouw dat Uwe Raad, die mede de belangen van de Kolonie Curaçao behartigt, niet zal verzuimen om aan een en ander bekendheid te willen geven bij de Openbare behandeling van de Koloniale Huishoudelijke Begrooting voor het dienstjaar 1928 in de desbetreffende notulen van den Raad.

Ik heb de eer te zijn.

Uwe dw. dr.

(get.) Bergmann.

De eerste bijlage van dit schrijven is een afschrift van een schrijven, gedagteekend Kampong Minjak, Zuid Palembang, 1 Maart 1927, aan de Redactie van de Nieuwe Rotterdamse Courant, bevattende klachten en grieven over het beleid van den Gouverneur van Curaçao, inzake de op den 17n. Juli 1922 op Curaçao plaats gehad hebbende opstootjes van stakende havenarbeiders tegen het Openbaar Gezag, met aanhaling van een daarover handelende brief van den mijn-ingenieur G. Molengraaff dd. 19 Juli 1927, voorts verdere grieven aangaande het beleid van den Gouverneur inzake de drinkwatervoorziening.

Bij de tweede bijlage stuurt de Heer Bergmann aan de Redactie van de Nieuwe Rotterdamse Courant afschriften, van de door hem aan den Gouverneur, den Minister van Koloniën en den Kolonialen Raad van Curaçao geschreven brieven.

De derde bijlage is een afschrift van een door den Heer Bergmann, den 14n. Maart 1927, aan den Gouverneur van Curaçao gericht schrijven, waarin hij opkomt tegen de schorsing in zijn ambt van Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en tegen de in executorialen vorm gestelde Gouvernemenst-beschikking dd. 4 April 1925 No. 270, betreffende de terugbetaling van de hem toegestane studietoelage, passage- en uitrustingskosten, ten bedrage van f 8070,83, onder verdere mededeeling, dat hem in Nederlandsch Oost-Indië een officieele kennisgeving van het Departement van Koloniën gewerd, waarop geschrapt staan: Uitrustings- en overtochtskosten en studietoelage en in welk schrijven hij ten slotte den Gouverneur in overweging geeft de belangen van de Kolonie hooger te stellen dan zijn eigen belang en H. M. de Koningin te verzoeken hem van zijne waardigheid als Gouverneur te ontheffen.

De vierde bijlage is een afschrift van een schrijven, gedagteekend Kampong Minjak. B. P. M., 16 Maart 1927, afdeling Zuid Palembang, door den Heer Bergmann aan den Minister van Koloniën gericht, waarin de Heer Bergmann er van melding maakt, dat de Minister van Koloniën hem verklaard heeft hem te beschou-

wen als een goed bruikbaar landsdienaar en hem tot het laatste toe in overweging heeft gegeven als landsdienaar naar Oost-Indië te vertrekken, in welk schrijven hij den Minister in overweging geeft de belangen van de Koloniën en de waardigheid van den Nederlandschen naam in den vreemde, hooger te stellen dan de belangen van politiek en godsdienst.

Van al de bovenvermelde stukken zijn volgens mededeeling van den heer Bergmann, afschriften verzonden aan den Minister van Koloniën.

De Voorzitter stelt voor deze stukken bij de leden te laten circuleeren.

Aldus wordt zonder hoofdelijke stemming besloten.

20. eene gouvernements-depêche, dd. 23 Mei 1927, No. 1243, luidende:

Ten vervolge op mijne depêche, dd. 29 April 1927, No. 1066, heb ik de eer den Kolonialen Raad mede te deelen, dat ik op den 21n. dezer, in antwoord op mijn verzoek om inlichting aan den Minister van Koloniën, het volgende telegram van Zijne Excellentie mocht ontvangen:

„Als basis voor nieuwe electriciteitsverordening ter vervanging van P. B. nummer 21 van 1889 moet niet zooals Koloniale Raad blijkbaar meent genomen worden Palembang-concessie doch de door U aangehaalde bepalingen opgenomen sub 3 in mededeeling nummer 2 van den dienst voor waterkracht en electriciteit. Palembangconcessie bruikbaar als voorbeeld voor Willemstad concessie doch wil zooveel noodig rekening houden met aanvullingen en redactiewijzigingen voorkomende in modelvoorwaarden opgenomen sub 7 van evenbedoelde mededeeling nummer 2. Toepassing van nieuwe ontdekking en electro-techniek kan op grond artikel 14 eerste lid van modelvoorwaarden en van Palembangconcessie steeds van concessionaris verlangd voor zoover noodig of nuttig voor ongestoorde en geregelde stroomlevering. Voor eigen installaties van particulieren is volgens tweede lid artikel 1 der door U aangehaalde aanlegbepalingen geen vergunning noodig mits leidingen uitsluitend loopen over gronden bij een bijzonder persoon of onderneming in gebruik.”

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

30. eene gouvernements-depêche, dd. 25 Mei 1927, No. 1212, luidende:

„Naar aanleiding van de aanneming ongewijzigd van de Curaçaosche begrooting voor 1927 door de Tweede Kamer der Staten-Generaal, op welke begrooting de kredieten aangevraagd bij de bij Uwen Raad aanhangige ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926, No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927 (Gedrukte stukken 1926-1927-10) voorkomen, heb ik de eer hierbij bedoeld ontwerp terug te nemen.”

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

40. eene gouvernements-depêche van 13 Mei 1927, No. 1199, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot intrekking van de bepaling van het 3de lid van artikel 1 der verordening van den 12n. Augustus 1914 (P. B. No. 30), tot wijziging van de verordening tot vaststelling van een nieuw reglement voor de Curaçaosche bank (P. B. 1907 No. 9) (1).

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten deze ontwerp-verordening nog hedenavond in behandeling te nemen.

Aan de orde van behandeling is:

de ontwerp-verordening tot intrekking van de bepaling van het 3de lid van artikel 1 der verordening van den 12n. Augustus 1914 (P. B. No. 30), tot wijziging van de verordening tot vaststelling van een nieuw reglement voor de Curaçaosche bank (P. B. 1907 No. 9) (1).

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

De artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel worden achtereenvolgens, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De heer Dr. *De la Try Ellis* verkrijgt het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter. Bij de behandeling van de begrooting voor 1928, in Mei jl., heeft de Koloniale Raad de watervoorziening aangenomen. Er stond reeds een half miljoen op de begrooting en toen heeft de Raad 260 000,— gulden toegestaan. Bij die gelegenheid is er ook gesproken van twee soorten water. De leden van den Raad hebben het rapport van Dr. Ver-sluis gelezen en van de uitgewerkte cijfers inzage gehad. De

vele belangstellenden buiten den Raad en de belastingbetalers weten echter niet veel meer dan dat er putwater en gedistilleerd water geleverd zullen worden en dat 760 000,— gulden uitgetrokken is. Ik doe hierbij geen voorstel om een schrijven aan het Bestuur te richten; doch ik hoop dat het Bestuur in hetgeen ik hier gezegd heb, aanleiding zal kunnen vinden meerdere mededeelingen te doen, die de belangstelling buiten den Raad kunnen bevredigen. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, verklaart de *Voorzitter* de vergadering gesloten.

TI
V
Edu
E. S
Veen
vens
A
Joss
in h

D
goed
gen
D
wor
D
de o
wer

D
kom
I
waa
Boo
ret
rite
er
re v
ere
N
hee
ove
met
aan
lijp
bet
sur

D
ger

2
ini
I
ver
op
me
wa

NOTULEN.

No. 4.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Woensdag, den 29sten Juni 1927,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, ondervoorzitter, *Edwin Senior*, *J. J. Beaujon*, *H. J. Beaujon*, *R. S. de Lannoy*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *H. Perret Gentil*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, en *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaard*, griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *S. M. L. Maduro*, *R. F. Muskus* en *Jossy C. Henriquez*, leden, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van de vergaderingen van den 27sten Mei en den 7den Juni 1927 (Nos. 2 en 3).

Daar geen aanmerkingen op deze notulen worden gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter zegt, dat de notulen van de vergadering, waarin de ontwerp-begroting voor 1928 is behandeld, wegens drukke werkzaamheden op de drukkerij, nog niet zijn verschenen.

Daarna doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. de Gouvernements-beschikking, dd. 15 Juni 1927, No. 498, waarbij, met ingang van den 17den Juni 1927 de heer *H. J. T. Boomgaard*, lid van den Raad van Bestuur, Gouvernements-Secretaris, tevens ambtenaar van den Burgerlijken Stand, in activiteit is hersteld; en de heer *J. G. Stadius Muller*, hoofdcommies ter Gouvernements-Secretarie, eervol is ontheven van de verdere waarneming van het ambt van Gouvernements-Secretaris, tevens ambtenaar van den Burgerlijken Stand alhier.

Naar aanleiding hiervan zegt de Voorzitter het volgende: Ik heet den heer *Boomgaard* welkom in ons midden en houd mij overtuigd, dat hij na zijn verblijf in het buitenland wederom met verjongde kracht en frisschen moed zijne betrekking heeft aanvaard. Den heer *J. G. Stadius Muller*, die tijdens het verblijf van den heer *Boomgaard* diens ambt heeft waargenomen, betuig ik den dank van den Raad voor de aangename geest van samenwerking, die tusschen hem en den Raad heeft geheerscht.

De heer *Boomgaard* bedankt den Voorzitter voor de tot hem gerichte woorden.

2o. eene Gouvernements-depêche, dd. 28 Juni 1927, No. 1529, luidende:

Ik heb de eer den Kolonialen Raad mede te deelen, dat, door veranderde omstandigheden, verschillende posten, voorkomende op de Curaçaosche begroting voor 1927 belangrijk overschreden moeten worden.

Op den post voor arbeidsloonen bij den reinigingsdienst, waarvoor f 20 000,— is uitgetrokken, is reeds f 14 000,— uitge-

geven, zoodat hij vermoedelijk met f 10 000,— overschreden zal moeten worden.

De ziekenauto is, door het veelvuldig in gebruik zijn zoodanig versleten, dat, wil men niet op een gegeven oogenblik voor het feit komen te staan, dat men niet over een dergelijk vervoermiddel kan beschikken, noodwendig een nieuwe ziekenauto moet worden aangeschaft; de kosten hiervan bedragen ± f 7 000,—.

Door urgente herstellingen, waarop aanvankelijk niet gerekend was, is de post Onderhoud en herstelling van landsgebouwen en eigendommen (Curaçao) reeds met f 2 000,— overschreden, terwijl zeker nog een bedrag van f 10 000,— noodig is voor noodzakelijke reparatiën.

De toestand der straten in het stadsdistrict van Curaçao is zoo slecht, dat met kracht aan de verbetering daarvan moet worden doorgewerkt, teneinde aan de eischen van het zeer toegenomen verkeer tegemoet te komen.

Het ligt in de bedoeling om zoo mogelijk dit jaar nog de Scharlooweg, Bargestraat, Werfstraat, Van den Brandhofstraat en van Raderstraat (het z. g. Scharloo-complex), de Hoogstraat, Klipstraat, Witteweg en Kortijnweg een grondige reparatie te doen ondergaan.

Hiervoor is eene overschrijding van den post voor Gewoon en Buitengewoon onderhoud en herstelling van straten en wegen op Curaçao met f 60 000,— noodig.

Ook de wegen in de buitendistricten van Curaçao eischen, in verband met het zeer toegenomen verkeer met trucks en automobielen, een duurzame verbetering, daar zij niet meer bestand zijn tegen het tegenwoordig verkeer.

De betreffende post op de begroting, die reeds met f 55 000,— is overschreden, zal nog met f 80 000,— moeten verhoogd worden.

Met het oog op de opkomst van Aruba is ook op dat eiland de toestand der wegen niet van dien aard, dat zij bestand zijn tegen het daar ontstane drukke verkeer. De weg Oranjestad-St. Nicolaasis door vestiging aan de St. Nicolaasbaai van de Lago Oil & Transport Co. een hoofdverkeersweg geworden, terwijl door de uitbreiding van het dorp Sabaneta de weg naar dat dorp drukker wordt bereden. Ook in de Oranjestad is verbreding van de straten een vereischte geworden,

Waar deze voorzieningen geen uitstel gedoogen, is een bedrag van f 50 000,— voor verbetering van straten en wegen op Aruba dringend noodig.

Op Bonaire wordt voor verbetering van de straten en wegen, waarvoor een bedrag van f 2 000,— is toegestaan, een verhooging van f 5 000,— vereischt.

Samen met de werken, die de firma Christiani & Nielsen's gewapend Beton Maatschappij voor verbetering van de Handelskade uitvoert, zal het Departement van Openbare Werken aldaar de ruimte achter den damwand moeten opvullen, de straat aanleggen en trottoirs bouwen, waarvoor een bedrag van f 400 000,— is geraamd.

Vervolgens ligt het in mijn voornemen om aan de ambtenaren, bij wie de nood zoodanig is gestegen, dat het Gouvernement de behulpzame hand moet bieden, in afwachting van

eene algeheele salarisherziening, met ingang van 1 Juli a. s. een naderen duurbijslag toe te kennen boven de door hen thans genoten wordende bezoldigingen plus duurbijslag. Ik had mij voorgesteld aan de ongehuwden 5% en aan de gehuwden 15% boven hun vaste bezoldiging toe te kennen, terwijl aan de gehuwden nog voor ieder kind een kinderbijslag van f 120,—, een en ander tot een maximum van 25%, echter het bedrag van f 900,— niet overschrijdende, zal worden uitgekeerd. Met het uitvoeren van dezen maatregel is een bedrag van f 55 000,— gemoeid.

De hierboven genoemde bedragen voor overschrijding van de begrooting voor 1927, waarbij nog gevoegd moet worden f 100 000,— voor aanschaffing van een kortegolfzender en f 100 000,— voor vermoedelijke overschrijdingen van andere artikelen, geven in totaal een meerdere uitgaaf van f 877 000,—.

De vermoedelijke opbrengst der middelen voor 1927 wordt geschat op f 3 500 000,— terwijl de raming f 2 700 000,— aangeeft; de middelen zullen dus een overschot geven van f 800 000,—. Er zal, in verband met hetgeen hiervoren betoogd is, een tekort zijn van f 77 000,—, terwijl geen rekening gehouden is met eventueele uitgaven op de memorieposten voor Havenverbetering en Watervoorziening, die door leeningen kunnen worden gedekt.

Naar aanleiding van het vorenstaande heb ik de eer den Kolonialen Raad te verzoeken, mij te willen mededeelen, of Uw College zich kan vereenigen met de door mij voorgenomen voorzieningen, die m.i. geen uitstel gedoogen, en zoo ja, er zijne goedkeuring aan te hechten.

Ten slotte wil ik den Raad nog mededeelen, dat ik maatregelen zal moeten treffen,— o.a. door het aanstellen van nieuwe krachten bij de politie, het verhoogen van enkele bezoldigingen van politieagenten, het laten bouwen van een post met bijbehorende arrestlokalen bij Rooi Canarie, om het korps, in afwachting van een definitieve beslissing ontrent zijne reorganisatie, eenigszins op peil te brengen en tegemoet te komen aan de vele noodzakelijke eischen voor verbetering van politietoezicht op verschillende gedeelten van het eiland.

Ok voor het doen van uitgaven, die wellicht het gevolg van deze maatregelen zullen zijn, verzoek ik de goedkeuring van Uwen Raad.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit stuk naar de Afdeelingen te verzenden.

De Voorzitter zegt verder het volgende:

Naar aanleiding van het besprokene in de Afdeelingen om inzake de politie-reorganisatie gebruik te maken van het recht den Raad toegekend bij artikel 95 van het Regeeringsreglement, zijn de volgende adressen aan Hare Majesteit de Koningin, met begeleidend schrijven aan den Minister van Koloniën, en aan de Staten-Generaal ontworpen, welke stukken ik U zal voorlezen en aan Uwe goedkeuring onderwerpen:

Aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

te 's Gravenhage.

Mevrouw,

Met den diepsten eerbied, doch sterk in het meest volkomen vertrouwen op Uwe Koninklijke belangstelling in het lot van Curaçao, nadert de Koloniale Raad van gezegd gebiedsdeel Uw troon te kennen gevende:

— dat op het oogenblik bij hem in behandeling is een ontwerpverordening tot invoering van eene gewapende politie in Curaçao;

— dat hangende die behandeling de Tweede Kamer der Staten-Generaal, wel is waar na ernstig verzet, de credieten voor de invoering nog in den loop van dit jaar van die politie heeft goedgekeurd;

— dat Zijne Excellentie de Minister van Koloniën aan de Kamer de toezegging heeft gedaan geen enkelen stap tot invoering van de bedoelde politie te zullen doen, alvorens hier de beslissing zal zijn gevallen over het lot der aanhangige verordening;

— dat Zijne Excellentie de Minister evenwel die toezegging heeft gedaan in bewoordingen, welke geen ruimte voor twijfel overlaten aan Zijner Excellentie's voornemen om, in welken zin

dit college zich over het aanhangig ontwerp ook moge uitspreken, de gewapende politie op Curaçao in te voeren;

— dat de Koloniale Raad zich deswege ernstig gegriefd gevoelt;

— dat, wat de zaak der politie zelve betreft, uit het door dezen Raad uitgebracht voorloopig verslag over het bovengemeld Bestuurs ontwerp, waarvan een exemplaar Uwer Majesteit bij dezen eerbiedig wordt aangeboden, blijkt, dat hij eenstemmig gekant is tegen de voorgestelde reorganisatie der politie en de invoering daarvan een gevaar voor dit gebiedsdeel acht;

— dat 's Raads bezwaren voornamelijk gelden het streng militair karakter, dat volgens het Bestuursontwerp aan de politietroepen zal worden gegeven;

— dat eene zuivere militaire politie, waaruit alle burgerlijke invloed zorgvuldig is geweerd, zoodanig strijdt met den volksaard, dat bij invoering van zulk eene militaire politie de reeds bestaande ontevredenheid over de wijze, waarop in de laatste jaren het bestuur over dit gebiedsdeel wordt gevoerd, in verbittering zal overslaan;

— dat zich brandstoffen zullen ophoopen, die op den een of anderen dag tot uitbarsting zullen komen en de meest noodlottige gevolgen na zich zullen slepen;

— dat de Koloniale Raad zich daarom gedrongen ziet bij dezen gebruik te maken van de bevoegdheid hem bij het Regeeringsreglement toegekend en zich tot Uwe Majesteit te wenden met het eerbiedig verzoek, dat het Haar zal mogen behagen 's Raads bedenkingen, in den breede uiteengezet in het voormeld voorloopig verslag in ernstige overweging te nemen en dat Zij termen zal mogen vinden om Haar ook in dit verre gebiedsdeel zoo geliefden naam niet te stellen onder een Besluit tot invoering van eene militaire politie overeenkomstig het voorstel van het Koloniaal Bestuur in dit gebiedsdeel.

Met den diepsten eerbied,

Aan Zijne Excellentie

Den Minister van Koloniën

te

's Gravenhage.

Bij deze heeft de Koloniale Raad op Curaçao de eer Uwer Excellentie een aan Hare Majesteit de Koningen gericht adres aan te bieden, met beleefd verzoek het Hoogstderzelve te willen doen toekomen.

Tevens zij het den Raad vergund Uwer Excellentie te verzoeken, alvorens Uw naam aan een zoowel in als buiten den Raad bestreden, door de Curaçaosche pers en zooveel ingezetenen ongunstig beoordeelde politiereorganisatie te verbinden, 's Raads geachten oud-Voorzitter, den Heer A. G. Statius Muller, die alleszins op de hoogte is van Curaçaosche aangelegenheden, in audientie te willen ontvangen. De Heer Statius Muller voornoemd heeft zich op 's Raads verzoek, bereid verklaard, indien door Uwe Excellentie in audientie ontvangen, 's Raads standpunt mondeling toe te lichten.

Vanwege het groote belang der zaak en de ernstige gevolgen, die deze aangelegenheid, vooral door het bedenkelijk militair karakter der voorgestelde regeling, te weeg kan brengen, heeft de Raad gemeend tot dezen stap over te moeten gaan.

Aan de Eerste (Tweede) Kamer der Staten-Generaal

te

's Gravenhage.

De Koloniale Raad op Curaçao, gebruik makende van de bevoegdheid hem toegekend bij artikel 95 van het Regeeringsreglement van Curaçao, neemt bij deze de vrijheid Uw College mede te deelen, dat hij zich naar aanleiding van de beslissing in de Tweede Kamer der Staten-Generaal genomen in zake de voorgestelde politiereorganisatie op Curaçao, welke beslissing berust op onvolledige gegevens en daardoor ontstane verkeerde voorstelling van zaken, in het welbegrepen belang van dit gebiedsdeel, bij adres tot Hare Majesteit de Koningin gewend heeft, van welk adres U hierbij een afschrift ter kennisneming wordt aangeboden.

De Koloniale Raad maakt van deze gelegenheid gebruik U er op te wijzen, dat deze zaak er eene is van heel delicaat aard en van groot nationaal belang, waaraan de Raad hoopt, dat U nog wel Uw aandacht zult willen schenken.

Op de vraag van den *Voorzitter* of de heeren zich met den inhoud van deze stukken kunnen vereenigen, worden zij goedgekeurd.

Hierna onderwerpt de *Voorzitter* den ontworpen brief aan den heer A. G. Stadius Muller, oud-Voorzitter van den Kolonialen Raad, die zich welwillend bereid verklaard heeft het standpunt van den Raad bij den Minister mondeling toe te lichten, zoomede eene missive aan den waarnemenden Gouverneur aan de goedkeuring van de leden.

De brief aan den heer Stadius Muller luidt:

Edelachtbare Heer,

Zooals U bekend heeft dit college naar aanleiding van de aanwending door de Tweede Kamer der Staten Generaal van de bij de begrooting voor het loopend jaar aangevraagde credieten voor de reorganisatie van de politie, besloten zich bij adres te wenden tot Hare Majesteit de Koningin en de Staten Generaal, terwijl ook aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën verzoeken zullen worden gericht tegen de invoering, ongewijzigd, van het hier ontworpen plan eener *militaire* politie.

Dit college, zich overtuigd houdende, dat het oordeel van Minister en Kamer op onvoldoende kennis der Curaçaosche toestanden en eene verkeerde voorstelling van zaken berust acht het in hooge mate gewenscht, dat de door ons college naar voren gebrachte bedenkingen in Nederland al waar dat noodig en wenschelijk zal blijken mondeling worden toegelicht, met breedvoerige uiteenzetting van de toestanden, waarin de bedenkingen en bezwaren hun grond vinden.

Het is den Kolonialen Raad uit de reeds met U Edelachtbare gevoerde besprekingen bekend, dat Uw standpunt ten opzichte van de voorgestelde politiereorganisatie in hoofdlijnen — waar het immers op aan komt — overeenstemt met dat van den Raad. Aan den anderen kant zal het U bij de gevoerde gedachtenwisseling wel gebleken zijn, dat 's Raads voornaamste bezwaar gericht is tegen het streng *militair* karakter der voorgestelde politietroepen, speciaal tegen het verband met het Leger, dat voor de politietroepen gehandhaafd wordt en waarvan de consequen-

tie is, dat zij aan een andere rechtspraak zullen zijn onderworpen dan de burgers.

Tevens zult U wel de overtuiging gekregen hebben, dat de Raad, wanneer zijn hoofdbezwaar kon worden weggenomen, b. v. door een of ander compromis tusschen de begrippen *burger* politie en *militaire* politie, op andere punten tot ver strekkende concessies bereid is met al zijn kracht zal medewerken om de nieuwe organisatie te doen slagen en eventueele moeilijkheden uit den weg te ruimen.

Voor het verstrekken van de gewenschte inlichtingen en het zuiver uiteenzetten van 's Raads standpunt en van de gronden, waarop het berust, heeft de Koloniale Raad bereids een dringend beroep op U Edelachtbare, zijn Oud-Voorzitter gedaan.

De Koloniale Raad houdt er zich van overtuigd, dat U bij aankomst in Nederland terstond Uw beste krachten zult willen inspannen om den weg te effenen tot een bevredigende en spoedige oplossing van het nijpende vraagstuk der politiereorganisatie te Curaçao.

Met betuiging van 's Raads besten dank voor Uwe bereidwilligheid om in dezen den Raad van dienst te willen zijn,

Achtend,

De missive aan den waarnemenden Gouverneur luidt:

Bij dezen heeft de Koloniale Raad de eer Uwer Excellentie mede te deelen, dat hij in zijne vergadering van heden besloten heeft zich door tusschenkomst van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën in zake de politiereorganisatie op Curaçao tot Hare Majesteit de Koningin te richten.

Tevens bericht hij U, dat hij zich in deze ook tot de Staten Generaal gewend heeft met overlegging van een afschrift van gemeld adres en dat de Heer A. G. Stadius Muller, Oud-Voorzitter van den Kolonialen Raad zich op 's Raads verzoek bereid verklaard heeft bij den Minister van Koloniën het standpunt van dit College nader toe te lichten.

De Raad verzoekt U hierbij zoo spoedig mogelijk per kortegolf aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën van een en ander kennis te geven.

Beide brieven worden goedgekeurd.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand het woord verlangende verklaart de *Voorzitter* de vergadering gesloten.

The first part of the document discusses the general principles of the proposed system. It is intended to provide a clear and concise summary of the main points. The following sections will describe the various components and their functions in detail.

The second part of the document details the specific implementation of the system. This includes a description of the hardware and software requirements, as well as the procedures for installation and operation. It is important to note that the system is designed to be flexible and adaptable to a wide range of applications.

The third part of the document provides a comprehensive overview of the system's performance and reliability. This includes a discussion of the various tests that have been conducted and the results of those tests. It is clear that the system is capable of operating under a wide range of conditions and is highly reliable.

The fourth part of the document discusses the future development of the system. This includes a description of the various improvements that are being planned and the timeline for their implementation. It is expected that the system will continue to evolve and improve over time.

In conclusion, the proposed system is a highly advanced and reliable solution for a wide range of applications. It is designed to be easy to use and maintain, and is capable of operating under a wide range of conditions. The system is expected to provide significant benefits to the users and to be a valuable asset to the organization.

NOTULEN.

No. 5.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

**Zitting van Maandag, den 4den Juli 1927,
des avonds te acht uur.**

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *R. F. Muskus*, *B. E. van der Veen Zep-
penfeldt*, *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, *S. M. L. Maduro*, *R. S. de
Lannoy*, en *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, leden, benevens de
heer *H. J. T. Boomgaard*, griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, ondervoorzitter,
H. J. Beaujon, *J. J. Beaujon*, *Edwin Senior*, *H. Perret Gentil*,
en *Jossy C. Henriquez*, leden, de laatstgenoemde wegens ver-
blijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en zegt, dat de notulen van
de vorige vergadering nog niet in druk zijn verschenen en eerst
in een volgende vergadering aan de goedkeuring van de leden
zullen worden onderworpen.

Hierna doet de *Voorzitter* mededeeling van de volgende inge-
komen stukken:

1o. eene gouvernements depêche, dd. 30 Juni 1927, No. 1335,
waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening
regelende het verleenen van vergunning voor den bouw, den
aanleg en het hebben van inrichtingen voor het opwekken van
electriciteit en van geleidingen voor het overbrengen daarvan,
in Curaçao.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit ontwerp
naar de afdelingen te verzenden.

2o. eene gouvernements depêche, dd. 4 Juli 1927, No. 1571,
waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur den
Minister van Koloniën met hetgeen in 's Raads schrijven,
dd. 29 Juni 1927, No. 9 wordt aangevoerd, in kennis heeft
gesteld.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten den Gouverneur
voor deze mededeeling te bedanken.

Hierna verkrijgt de heer *Maduro* het woord en zegt, dat hij
om gezondheidsredenen voor eenigen tijd het eiland zal verla-
ten. Spreker wil van deze gelegenheid gebruik maken om af-
scheid te nemen van zijne medeleden en spreekt de hoop uit,
dat bij zijn terugkeer op Curaçao, hij allen in besten welstand
zal terugzien.

De *Voorzitter* wenscht, namens den Raad, den heer *Maduro*
eene voorspoedige reis toe en spreekt de hoop uit voor een
spoedig herstel; dat de heer *Maduro* binnenkort weder gezond
en wel in 's Raads midden zal mogen verschijnen.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te be-
handelen zijnde, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

NOTULEN.

No. 6.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 11den Juli 1927,
des avonds te acht en een half uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, ondervoorzitter, *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *H. Perret Gentil*, *R. S. de Lannoy*, en *R. F. Muskus*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaard*, griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Edwin Senior*, *H. J. Beaujon*, *J. J. Beaujon*, *S. M. L. Maduro* en *Jossy C. Henriquez*, leden, de twee laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 7den Mei 1927 (No. 17, zittingjaar 1926—1927) den 29n. Juni en den 4n. Juli 1927 (Nos. 4 en 5, zittingjaar 1927—1928).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

Hierna verkrijgt de heer *Gorsira* het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter. Het is U niet onbekend, dat het Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin behaagd heeft mij, op voordracht van Zijne Excellentie den Gouverneur, te benoemen tot lid van den Raad van Bestuur. Te gelegener tijd en plaats zal ik voor de hooge onderscheiding mijn dank betuigen aan Hare Majesteit, Regeering en Bestuur.

Ik kan niet nalaten te zeggen, dat, toen mij het voorstel werd gedaan om deel uit te maken van het, volgens protocol, hooger staand college, een gevoel van weemoed mij overviel bij de gedachte, dat mijne benoeming als Lid van den Raad van Bestuur als gevolg hebben moest mijne afscheiding van dit college, waar én als lid én als leider der vergaderingen mijne afwijkingen van sleur door U allen welwillend zijn opgenomen en ik met allen de meest aangename samenwerking heb gehad. Ik neem bij mijn afscheid slechts de beste herinneringen mee; ik zal altijd met genoegten terugdenken aan onzen arbeid in dezen Raad.

Waar mijne ijdelheid gezegevierd heeft over hetgeen zooveel uwer mij als mijn plicht hebben voorgehouden, namelijk aanblijven in dezen Raad om van uit dit front samen te gaan met U in Uw streven om in dezen tijd van overgang de belangen van Curaçao te behartigen, moet ik hier aan U de verzekering geven, dat ik in mijn nieuwen werkkring steeds voor oogen houden zal de wijze wenken door U allen in den boezem van dit college gegeven voor het richtig bestuur van dit gebiedsdeel en dat ik niet zal nalaten die te berde te brengen wanneer zich de gelegenheid voordoet.

Ik hoop en vertrouw, Mijnheer de Voorzitter, dat gij allen nog lang Uwe beste krachten zult kunnen wijden aan de dikwijls niet makkelijke taak, die gij in dezen Raad hebt te vervullen; ik neem met mij de overtuiging mede, dat de belangen van dit

gebiedsdeel niet aan betere handen kunnen zijn toevertrouwd dan aan de Uwe.

Ik beschouw, Mijnheer de Voorzitter, thans mijn loopbaan als Lid van den Kolonialen Raad als afgelopen en zal dezen avond liever niet aan debat en stemming deelnemen.

Hierop antwoordt de Voorzitter als volgt:

Namens den Raad wensch ik U geluk met de U te beurt gevallen onderscheiding door Uwe benoeming tot lid van den Raad van Bestuur.

Met leedwezen zien wij U weggaan uit dit college, waarin U jaren lang zitting heeft gehad en groote werkzaamheid heeft ontplooid. De Raad houdt zich ervan overtuigd, dat U ook in Uw nieuwen werkkring dezelfde voortvarendheid zal blijven betrachten in het belang van de bevolking.

Steeds zal de Raad met genoegten terugdenken aan den tijd, dat hij U onder zijne leden heeft mogen tellen. Alhoewel in verschillende colleges zitting hebbende, zullen wij toch aan hetzelfde doel blijven arbeiden: den vooruitgang van dit gebiedsdeel, en wat mij en de verdere leden van den Raad aangaat, wij bevelen ons gaarne in Uwe voortdurende vriendschap aan.

De heer *Gorsira* bedankt den Voorzitter voor de tot hem gerichte woorden.

De Voorzitter zegt nu, dat hij deze vergadering belegd heeft om aan de goedkeuring van den Raad te onderwerpen den brief door de Afdeelingen ontworpen in antwoord op de dépêche van Zijne Excellentie den Gouverneur, dd. 28 Juni 1927, No. 1529, welk antwoord, bij goedkeuring, aan den Gouverneur zal worden toegezonden. Dit ontwerp brief luidt als volgt:

De ontvangst erkennende van Uwer Excellentie's dépêche van den 28n. Juni 1927 No. 1529 heeft de Koloniale Raad de eer U het volgende te berichten.

Met instemming heeft de Raad waargenomen dat het tijdelijk Bestuur, reeds terstond na zijn optreden volle aandacht geschonken heeft aan de verschillende in die dépêche behandelde onderwerpen.

Voor de betrachte voortvarendheid, welke Curaçao niet anders dan ten goede kan komen, wil de Raad gaarne een woord van lof tot Uwe Excellentie richten.

In zake oversehrijding van begrootingsposten heeft de Raad reeds meermalen het door hem ingenomen standpunt doen kennen. Tengevolge van de bijzondere omstandigheden van het onderhavige geval ziet de Raad zich echter noodgedwongen verplicht voor dezen keer een uitzondering toe te laten op den constitutioneelen regel, dien hij anders onverzwakt zou wenschen te handhaven, onder uitdrukkelijke vermelding, dat hierdoor geen antecedent mag worden gevormd. Een suppletoire begrooting ware hier de juist aangegeven weg geweest; doch de urgentie der te nemen maatregelen, de aangevangen werkzaamheden, het stopzetten van noodzakelijke herstellingen, laten den Raad geen keuze. Veeleer zou de Raad op bespoediging en beëindiging der verschillende voorgestelde voorzieningen moeten aan-

dringen, om dit eiland binnen zoo kort mogelijken tijd een ander aanzien te schenken en het deprimeerende weg te nemen, dat de aanblik van de Handelskade, van de meeste straten, wegen en pleinen in de laatste jaren bij ingezetenen en vreemdelingen veroorzaakte, hetgeen ook in verband met den stand van zaken op ander gebied, tot gegronde critiek aanleiding heeft gegeven en nog geeft.

Wordt 's Raads goedkeuring gevraagd op een oogenblik, waarop er geen tijd beschikbaar is voor een supplettoire begrooting, zulks wordt te meer betreurd, omdat het reeds bij de behandeling van de begrooting voor 1928 zoo niet eerder bekend, althans te voorzien moest zijn geweest, dat toestanden zouden intreden, als in de depêche van het tijdelijk Bestuur uiteengezet, toestanden, die in sommige opzichten wel aan een desolaten boedel doen denken.

De Raad vertrouwt, dat door het met kracht voortwerken aan de verbetering van straten en wegen, het gelukken zal al de in meergemelde depêche genoemde tegen het einde van 1927 in toonbaren staat te brengen, om alsdan de verschillende andere, die eveneens dringend om reparatie roepen, te bedenken.

Alhoewel het in het bovenstaande ter toelichting van 's Raads zienswijze naar voren gebrachte evenmin als hetgeen hierna omtrent de Handelskade volgt, het tijdelijk Bestuur raakt, kan de Raad bij het toestaan van gelden voor de verdere voltooiing, niet verhelen, dat een gevoel van onvoldaanheid zich van dit college heeft meester gemaakt, toen het van den betrekkelijken post van f 400 000,— kennis nam. Bij de behandeling van het voorstel betreffende de Handelskade en het Waagat is van Bestuurswege niet aangekondigd, dat een tweede aanvraag den Raad zou bereiken en wel voor zulk een beduidend bedrag. Meenende volledig te zijn ingelicht, nam dit college het ontwerp aan, en moet nu tijdens de werkzaamheden vernemen, dat er nog andere — en hooge — uitgaven daarmede gemoeid zijn dan uit vroeger gedane mededeelingen bleek. Of dit in onnauwkeurige berekeningen, dan wel in gebrek aan mededeelzaamheid zijn grond vindt, iets dergelijks moest ten eenenmale uitgesloten zijn. Het doet den Raad leed dit onderwerp in een aan

het tijdelijk Bestuur gericht schrijven te moeten aanroeren, doch het is den Raad niet mogelijk de gevoelens die bij dit college opkomen het zwijgen op te leggen, en zulks te minder, daar uit het onbesproken blijven ongewenschte gevolgtrekkingen zouden kunnen worden gemaakt.

In verband met een latere mondelinge mededeeling vat de Raad de alinea omtrent den duurtebijslag zoodanig op, dat slechts aan de ambtenaren op de eilanden Curaçao en Aruba een nadere duurtebijslag boven de thans door hen genotene, zal worden toegekend, waarbij tevens onderscheid zal worden gemaakt tusschen gehuwden en ongehuwden, terwijl aan de daarvoor onder hen in aanmerking komenden, een kinderbijslag zal worden uitgekeerd.

Voor zoover noodig zou de Raad willen wijzen op de wensche-lijkheid van een toeslag aan gepensioneerden, weduwen en minderjarigen op Curaçao en Aruba. De Raad moet er ook de aandacht op vestigen, dat de straatreiniging op meerdere plaatsen veel te wenschen overlaat.

De gedachte maatregelen om het politiekorps eenigszins op peil te brengen en tegemoet te komen aan de noodzakelijke eischen, voor verbetering van politietoezicht, nl. uitbreiding, hogere bezoldiging en het plaatsen van een post in de buurt van Rooi Canarie, juicht de Raad toe, overtuigd, dat de daardoor veroorzaakte uitgaven, welke trouwens geheel in den geest van den Raad zijn, veel nut voor de ingezetenen en het politiekorps zullen afwerpen. Op 's Raads steun en medewerking daartoe kan het Bestuur rekenen.

Na het vorenstaande heeft de Koloniale Raad de eer Uwer Excellentie, in antwoord op de meeraangehaalde depêche, mede te deelen, dat de Raad zich kan vereenigen met de daarin vermelde voorzieningen en er bij deze zijne goedkeuring aan hecht.

Na voorlezing wordt het ontwerp goedgekeurd.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 7.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

**Zitting van Maandag, den 25sten Juli 1927,
des avonds te acht en een half uur.**

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *H. J. Beaujon*, *J. J. Beaujon*, *R. F. Muskus*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *Dr. W. Ch. de la Try Ellis* en *R. S. de Lannoy*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaard*, griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Edwin Senior*, *H. Perret Gentil*, *S. M. L. Maduro* en *Jossy C. Henriquez*, leden, de twee laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 11den Juli 1927 (No. 6).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De *Voorzitter* zegt, dat hij deze vergadering belegd heeft om de volgende missive, gericht aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën, aan de goedkeuring van den Raad te onderwerpen. Deze missive luidt:

„Naar aanleiding van de mededeeling aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal bij de behandeling van de Curaçaosche begrooting voor 1927 in Mei ll. gedaan, dat Uwe Excellentie en de Gouverneur van Curaçao samen zullen opmaken

een soort van urgentieprogramma voor Curaçao, in het vertrouwen, dat dit programma dan met den noodigen spoed zal kunnen worden uitgevoerd, heeft de Koloniale Raad, met het oog op de omstandigheid, dat het urgentieprogramma voor Curaçao buiten dit gebiedsdeel wordt opgemaakt, en lettende op de wijze, waarop in de laatste jaren dit gebiedsdeel wordt bestuurd en beheerd, de eer Uwer Excellentie beleefd te verzoeken, in zooverre het woord „urgentie” tot een van de normale afwijkende wijze van behandeling aanleiding mocht geven, geen uitvoering te willen doen geven aan eenig onderdeel van het program, of beslissingen te willen nemen, die gevolgen voor dit gebiedsdeel kunnen hebben, vóór dat de Raad, voor zoover zulks tot zijne bevoegdheid behoort, zich over het opgemaakte programma heeft uitgesproken en zonder dat rekening is gehouden met wenschen, die als gevolg van het program in dit gewest tot uiting zouden kunnen komen.

De Raad meent er ook op te moeten wijzen, dat het volgen van een andere gedragslijn ten aanzien van deze aangelegenheid de bestaande ontstemming zal kunnen doen toenemen.”

Na gedane voorlezing wordt deze missive goedgekeurd.

Verder stelt de *Voorzitter* voor Zijner Excellentie den Gouverneur te verzoeken zijn tusschenkomst te verlenen tot doorzending van deze missive aan den Minister van Koloniën.

Aldus wordt besloten.

Niemand verder het woord verlangende, en niets meer te verhandelen zijnde, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

NOTULEN.

No. 8.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 5den September 1927,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *J. J. Beaujon*, *Edwin Senior*, *H. Perret Gentil*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, *R. S. de Lannoy*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt* en *R. F. Muskus*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaard*, griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *H. J. Beaujon*, *S. M. L. Maduro* en *Jossy C. Henriquez*, leden, de twee laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 25sten Juli 1927 (No 7).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

Verder doet de *Voorzitter* mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. de gouvernements-depêche, dd. 27 Augustus 1927, No. 2095, waarbij den Raad, onder aanbieding ter inzage van een ontwerp van wet, houdende bepalingen, krachtens welke dubbele belasting ten gevolge van heffingen in Nederland, Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao eenerzijds en in een vreemden staat anderzijds, geheel of gedeeltelijk kan worden voorkomen, met memorie van toelichting, wordt verzocht zijn oordeel over bedoeld ontwerp aan den Gouverneur kenbaar te ma-

ken, teneinde Zijne Excellentie in staat te stellen den Minister van Koloniën het gevoelen van den Raad daaromtrent te kunnen mededeelen.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten deze depêche naar de Afdeelingen te verzenden.

2o. de gouvernements-depêche, dd. 3 Augustus 1927, No. 1828, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de heer *C. S. Gorsira JPEz.*, Ondervoorzitter van den Raad, bij Koninklijk Besluit van den 24n. Juni 1927, No. 46, benoemd is tot Lid van den Raad van Bestuur van Curaçao.

De *Voorzitter* zegt, dat door deze benoeming een vacature is ontstaan in den Raad, en stelt voor om over te gaan tot het kiezen van kandidaten ter voordracht voor de vervulling van deze vacature.

Op verzoek van den *Voorzitter* fungeeren de heeren *Zeppenfeldt* en *Senior* als stemopnemers.

Overgaande tot de stemming worden voor eersten candidaat negen stemmen uitgebracht, alle op den heer *P. L. Gorsira*, zoodat tot eersten candidaat gekozen is de heer *P. L. Gorsira*.

Voor tweeden candidaat worden eveneens negen stemmen uitgebracht, alle op den heer *C. N. Winkel*, zoodat tot tweeden candidaat gekozen is de heer *C. N. Winkel*.

De *Voorzitter* zegt den heeren stemopnemers dank voor hunne moeite en verzoekt den Griffier de voordracht op te willen stellen om aan den Gouverneur te worden ingediend.

Niets meer te behandelen zijnde, noch iemand het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

ONTWORPEN-NOTULEN

1927

W. E. H. VAN DER WOUDE, A. A. M. S.

Zitting van Maatschap van den 24sten September 1927

de avond is acht uur

De Maatschap is vergaderd in de avond van den 24sten September 1927 in de vergaderingzaal van de Maatschap van den 24sten September 1927.

De Maatschap is vergaderd in de avond van den 24sten September 1927 in de vergaderingzaal van de Maatschap van den 24sten September 1927.

De Maatschap is vergaderd in de avond van den 24sten September 1927 in de vergaderingzaal van de Maatschap van den 24sten September 1927.

De Maatschap is vergaderd in de avond van den 24sten September 1927 in de vergaderingzaal van de Maatschap van den 24sten September 1927.

De Maatschap is vergaderd in de avond van den 24sten September 1927 in de vergaderingzaal van de Maatschap van den 24sten September 1927.

De Maatschap is vergaderd in de avond van den 24sten September 1927 in de vergaderingzaal van de Maatschap van den 24sten September 1927.

De Maatschap is vergaderd in de avond van den 24sten September 1927 in de vergaderingzaal van de Maatschap van den 24sten September 1927.

De Maatschap is vergaderd in de avond van den 24sten September 1927 in de vergaderingzaal van de Maatschap van den 24sten September 1927.

De Maatschap is vergaderd in de avond van den 24sten September 1927 in de vergaderingzaal van de Maatschap van den 24sten September 1927.

De Maatschap is vergaderd in de avond van den 24sten September 1927 in de vergaderingzaal van de Maatschap van den 24sten September 1927.

De Maatschap is vergaderd in de avond van den 24sten September 1927 in de vergaderingzaal van de Maatschap van den 24sten September 1927.

De Maatschap is vergaderd in de avond van den 24sten September 1927 in de vergaderingzaal van de Maatschap van den 24sten September 1927.

De Maatschap is vergaderd in de avond van den 24sten September 1927 in de vergaderingzaal van de Maatschap van den 24sten September 1927.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 19den September 1927,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *Edwin Senior*, *R. F. Muskus*, *H. J. Beaujon*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *J. J. Beaujon*, *R. S. de Lanoy*, *H. Perret Gentil*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt* en *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaard*, griffier van den Raad.

VOORTS: de heer *A. F. Borren*, Commandant der troepen alhier, gemachtigde van den Gouverneur.

AFWEZIG: de heeren *S. M. L. Maduro* en *Jossy C. Henriquez*, leden, wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 5den September 1927 (No. 8).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

Verder doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche, dd. 15 September 1927 No. 2282, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur, ingevolge art. 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao, den heer Commandant der troepen gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening, tot oprichting eener gewapende politie als bedoeld bij artikel 176 van het Reglement op het beleid der Regeering in Curaçao, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De Voorzitter heet den gemachtigde van den Gouverneur welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de mededeelingen, die hij namens het Bestuur zal doen.

2o. een verzoekschrift, dd. 14 September 1927 van den heer *A. R. Beaujon*, onderwijzer alhier, luidende:

Geeft met verschuldigden eerbied te kennen *A. R. Beaujon*, onderwijzer a/d Hendrikschool, alhier;

dat hij bij vonnis van 22 Juni l.l. door den rechter veroordeeld is, om zijn gescheiden echtgenoot te onderhouden;

dat hij volgens art. 5 van de nadere duurtebijslagregeling opgenomen in P. B. No. 35 Ao. 1927, niet wordt beschouwd als gehuwd; dat hieruit de onrechtvaardigheid voortvloeit, dat hij van den eenen kant *wel* de lasten moet dragen van gehuwd zijnden ambtenaar, maar van den anderen kant *niet* den steun mag genieten, aan deze categorie van ambtenaren verleend;

dat een van de overwegingen, waarom bovengenoemd besluit in 't leven is geroepen, immers is: „dat de duurte der

tijden vooral wordt ondervonden door de gehuwde ambtenaren”—natuurlijk niet enkel om het feit, dat ze gehuwd zijn, doch omdat zij een vrouw moeten onderhouden—precies, wat met hem het geval is;

dat blijkbaar het doel van dat besluit is, om de ambtenaren te helpen, maar dat hij er feitelijk door achteruitgezet is tegenover zijn collega's, die *wel* financieel geholpen zijn; dat hij dien steun even hard noodig heeft als de andere gehuwde collega's; dat § 2, art. 4 sub 3 van het Besluit van 24 Mei 1923, regelen- de de bezoldigingen en toelagen v. d. onderwijzers, enz., opgenomen in P. B. No. 22, Ao. 1923, als volgt luidt:

„Mannelijke onderwijzers, die gehuwd zijn of *gehuwd zijn geweest*, zoomede de onderwijzeressen, die gehuwd zijn geweest, genieten een hoogere bezoldiging, in dit besluit „bezoldiging voor gehuwden” genoemd, dan de overige onderwijzers en onderwijzeressen, wier bezoldiging in dit besluit „bezoldiging voor ongehuwden” wordt genoemd; dat hieruit weer duidelijk de billijkheid blijkt, dat indien de ambtenaar, die gehuwd is geweest in het eene besluit, als gehuwd blijft beschouwd, zulks ook geschieden mag in een ander besluit van denzelfden aard.

Met beleefd verzoek, of Uw Raad gebruik zal willen maken van Zijn recht van initiatief en aan Zijne Excellentie den Gouverneur voorstellen aan art. 5 van de nadere duurtebijslagregeling met terugwerkende kracht eene alinea toe te voegen, ongeveer in dezen geest: „Het mannelijk personeel, dat gehuwd is geweest en gescheiden, doch door den rechter de verplichting is opgelegd, om zijn gescheiden echtgenoot te onderhouden”.

Hetwelk doende enz. heeft hij de eer te zijn

Van Uwen Raad de dw. dr.

(get.) *A. R. BEAUJON*.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit verzoekschrift te stellen in handen van de Commissie van verzoekschriften.

Aan de orde van behandeling komt thans het ontwerp-verordening tot oprichting eener gewapende politie als bedoeld bij artikel 176 van het Reglement op het beleid der Regeering in Curaçao.

De algemeene beraadslagingen worden geopend, waarna de Voorzitter het woord verleent aan den gemachtigde van den Gouverneur om de in het eindverslag gestelde vragen te beantwoorden.

De heer *Borren*, gemachtigde van den Gouverneur, bedankt den Voorzitter voor den tot hem gerichtten welkomstgroet en houdt de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter. Aangezien noch de Memorie van toelichting, noch die van antwoord in staat zijn gebleken het ontwerp ook maar eenige genade te doen vinden in de oogen van Uwen Raad en er bovendien in het Eindverslag geen nieuwe

gezichtspunten werden geopend, heeft het Bestuur alle hoop verloren om, door beantwoording der in het Eindverslag gestelde vragen, den Raad tot een ander inzicht te kunnen brengen.

Het Bestuur constateert tot zijn leedwezen, dat in het Eindverslag niet de argumenten uit de Memorie van Antwoord worden weerlegd, maar dat het slechts afbrekende kritiek inhoudt, welke kritiek bovendien niet steeds op feiten steunt.

Getracht is zelfs de psyche der bevolking te gebruiken, die zich tegen invoering der Politietroepen zou verzetten. Maar als nu ergens ter wereld een dociele, niet haatdragende en niet wraakgierige bevolking wordt aangetroffen, dan is dat wel de gekleurde bevolking van Curaçao, al is die bevolking door de omstandigheden in de laatste jaren wat uit den band gesprongen en helaas ook ietwat over het paard getild.

Of die bevolking wel altijd zoo dociel zal blijven, is een vraag, waarvan het Bestuur de beantwoording door de praktijk niet wenscht af te wachten. In elk geval doet de wijze, waarop door den Raad de goede bedoelingen van het Bestuur inzake deze politiereorganisatie zijn miskend, aan die psyche geen goed.

Het Bestuur betreurt het, dat de vorming van een krachtig gezagsinstrument door den Raad wederom op de lange baan wordt geschoven, zeer ten gerieve van het groot aantal ongewenste elementen, die Curaçao zoo langzamerhand als exploitatie-terrein hebben gekozen.

Het Bestuur verwacht, mede op grond van het Eindverslag, dat het ontwerp niet zal worden aangenomen; het kan deze uitspraak slechts betreuren. Voor het Bestuur is er geen aanleiding het ontwerp terug te nemen, omdat de verantwoordelijkheid voor mogelijke gebeurlijkheden niet ligt bij den Raad maar bij het Bestuur, dat langer uitstel in deze funest acht. Een goede politie is in de bestaande omstandigheden op geen andere wijze te verkrijgen. Vergeten mag door den Raad ook niet worden, dat Curaçao ook zeer veel ingezetenen telt, die het ontwerp wel gaarne ingevoerd zouden willen zien, doch die nu eenmaal geen vertegenwoordiging in den Raad hebben. Mede op dezen grond kan het Bestuur niet aannemen, dat de in het te verwachten votum uitgedrukte meening van den Raad, ook de algemeen gangbare publieke opinie weergeeft. Het Bestuur vreest dan ook geen ernstig verzet van de zijde der burgerij bij invoering van de Politietroepen; zeer zeker niet van de zijde van dat gedeelte van het publiek, dat doorgaans met de politie in aanraking komt.

De veronderstelling, dat Nederland niet meer in staat zou zijn een compagnie infanterie te onderhouden, klinkt het Bestuur vreemd in de ooren. De bewering van den Raad, dat de kosten voor de Landmacht moeten worden betaald uit 's Rijks schatkist is in haar algemeenheid onjuist. Immers bij de behandeling van het Regeeringsreglement in de Staten-Generaal is verklaard en door den Minister beaamd, dat men de kosten van het krijgswezen voor het Moederland moet behouden, maar dat wanneer de kolonie in staat mocht zijn daartoe bij te dragen, zulks moet geschieden, want dat is het stelsel van het Regeeringsreglement, dat daartoe ook de middelen geeft. (Zie Bordewijk, blz. 502).

Maar bovendien verklaarde de Minister bij diezelfde gelegenheid, dat het de bedoeling is van het wetsontwerp alleen de defensie tegen een buitenlandschen vijand voor rekening van het Rijk te nemen en door de Nederlandsche wetgeving te laten beslissen in welke mate dit voor Curaçao het geval zal moeten zijn. (Bordewijk blz. 462).

Overigens treft men op deze en volgende bladzijden uitvoerige beschouwingen aan, waaruit onomstootelijk blijkt, dat het steeds in de bedoeling van de Regeering heeft gelegen de kolonie te belasten met de kosten voor de krijgsmacht, noodig om orde en rust in de kolonie te handhaven.

Er zou dus zelfs geen strijd zijn met het Regeeringsreglement, indien de Regeering betaling vroeg voor de krijgsmacht en zeer zeker niet nu die krijgsmacht mede zal worden aangewend voor interne aangelegenheden.

De aanwezige krijgsmacht is thans voor dit doel niet geschikt; zij zal een reorganisatie moeten ondergaan, alvorens belast te kunnen worden met de handhaving van orde en rust; vandaar het niet handhaven op den voet en in den vorm van voorheen.

Curaçao heeft geen ervaringen met militairen, die politieel zijn geschoold.

Reeds in de Memorie van Antwoord is duidelijk uiteengezet

het verschil tusschen het Korps Politietroepen en de politieorganisatie van 1910: hier ware eene vergelijking te maken als tusschen het Leger en de Schutterij; men bestrijdt thans het Leger door de fouten van de Schutterij op te sommen en daarbij hardnekkig weigerend den voorgestelden naam „Politietroepen” te gebruiken, waardoor begripsverwarring in de hand wordt gewerkt.

Dat de leiding van een Korps haar denkbeelden ingang kan doen vinden bij hare onderhebbenden en dat zij ook kans ziet den dienst volgens die denkbeelden uit te doen voeren, is geen optimisme, maar een kwestie van gezagsbeleid; van de leiding van het nieuwe korps wordt verwacht, dat deze voorschriften uitvaardigt, aan de nakoming waarvan de hand wordt gehouden.

Dat het geven van een bevel aan een vreemdeling, die niet begrijpt wat er tegen hem gezegd wordt, op dien vreemdeling prikkelend werken moet, ontgaat het Bestuur. Overigens behoeft men zich voor die vreemdelingen niet ongerust te maken; komen zij uit een geordenden staat, dan weten zij zich tegenover de politie te gedragen door de ervaring in hun eigen land opgedaan; komen zij niet uit een geordenden staat, dan kan een straffe hand geen kwaad. Bovendien zal de politie steeds trachten zich goed verstaanbaar te maken, door aanmoediging van de studie van vreemde talen.

In de Dienstvoorschriften heeft de Raad kunnen lezen, dat het de bedoeling is 2 hoofddienst in te voeren, n. l. dienst te doen verrichten door een patrouille, bestaande uit een Europeaan (intellect) en een Curaçaonaar (kracht en taal).

Er schijnen door den Raad zeer veel wetsovertreders te worden verwacht, want alleen deze komen in aanraking met de politie; de zich naar behooren gedragende ingezetene of vreemdeling geeft der politie wel geen gelegenheid tot het aanslaan van dien „hoogen toon”.

Officieren, ingeleefd in den geest van het Korps, kan men verkrijgen en behouden door een oordeelkundige ancienniteits keuze, n. l. door den Luitenant op zoodanig tijdstip uit te zenden dat hij kapitein wordt tegen dat de Korpscommandant repatrieert. Op deze wijze is het mogelijk continuïteit in de leiding te brengen en te houden.

Het Bestuur betreurt het ten eerste, dat de geïncrimineerde insinuatie aan het adres van het Officierskorps, voorkomende in het Voorloopig Verslag niet is teruggenomen; integendeel maakt het Eindverslag het nog erger door te trachten deze insinuatie goed te praten. Het Bestuur rekent het zich tot een plicht op te komen voor de eer van alle vroegere Troepencommandanten en de bij de bezetting ingedeeld geweest zijnde Officieren, die in het Voorloopig Verslag van partijdigheid zijn beschuldigd. Anders dan de Raad verklaart het Bestuur, dat de militaire tucht en strafrechtspraak op Curaçao te allen tijde boven elke verdenking zijn verheven geweest en dat er ook geen bijzondere waarborgen noodig zijn de reputatie van onpartijdigheid boven verdenking te stellen.

De heer *H. J. Beaujon* valt den gemachtigde hierbij in de rede en zegt, dat hij niet genegen is om den gemachtigde verder aan te hooren, als hij van insinuaties spreekt en dat, als het Bestuur op deze wijze begint, hij de vergaderzaal zal verlaten. Hierop verlaat hij de vergaderzaal.

De heer *Muskus* zegt, dat, in dat geval, hij ook weggaat en merkt op, dat, als het Bestuur geen anderen gemachtigde ter vergadering kon sturen, de waarnemende Gouverneur zelf had moeten komen.

De heer *De Veer Abrahamsz* betuigt ook zijn ontevredenheid over de wijze van optreden van den gemachtigde, en verzoekt den Voorzitter hem, wegens de door hem aangenomen houding, tot de orde te roepen, terwijl de heer *J. J. Beaujon* den Voorzitter verzoekt om den gemachtigde er opmerkzaam op te maken, dat hij niet tegenover militaire ondergeschikten staat, maar tegenover vrije burgers.

Eenige andere leden betuigen hunne instemming hiermede.

De Voorzitter verzoekt de heeren, die intusschen waren opgestaan, te gaan zitten en verzoekt den gemachtigde zich in te binden, daar hij anders genoodzaakt zal zijn, hoewel ongaarne,

hem tot de orde te roepen of voor te stellen hem het woord te ontnemen. De *Voorzitter* voegt er aan toe, dat de houding van den gemachtigde opnieuw het bewijs heeft geleverd wat Curaçao na invoering der militaire politie te wachten staat.

De heer *Borren*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat hij niet anders doet dan voorlezen hetgeen het Bestuur hem opgedragen heeft voor te lezen.

De heer *Borren* vraagt of hij door mag gaan, waarop de *Voorzitter* antwoordt, dat hij door mag gaan, mits hij zich inbindt.

Hierna vervolgt hij zijn rede:

De materie van de oneigenlijk disciplinaire vergrijpen, zijnde een aantal feiten, waartegen in de strafwetgeving reeds is voorzien, doch die, wanneer zij onder zeer verlichtende omstandigheden zijn gepleegd, gevoelig disciplinair kunnen worden afgedaan, dan wel overtredingen, waardoor ook wel de algemeene rechtsorde, maar in veel sterker mate de krijgstucht kan zijn aangerand, staat nadrukkelijk in art. 2 van het Reglement van Krijgstucht omschreven, waarbij geen plaats is gelaten voor willekeur. Gewezen wordt bovendien op art. 58 van het Reglement van Krijgstucht, dat behelst:

„Het recht van strafvordering vervalt niet door toepassing van krijgstuchtelijken straf. Ingeval van schuldigverklaring houdt de rechter bij de bepaling van de straf met die toepassing rekening”.

Bovendien zal het Bestuur overwegen den Korpscommandant voor te schrijven telkenmale als art. 2 van het Reglement van Krijgstucht Nrs. 2 t/m 5 toepassing hebben gevonden in dien geest, dat een oneigenlijk disciplinair vergrijp krijgstuchtelijk is afgedaan, den Gouverneur met die afdoening in kennis te stellen.

Art. 292 van de Rechtspleging bij de Landmacht schrijft voor, dat de Auditeur-militair verplicht is, ingeval hem mocht worden aangebracht of bekend worden zoodanig strafbaar feit als door de militairen, aan de militaire justitie onderworpen, mocht zijn begaan en ter kennisneming van den Krijgsraad behoort, daarvan dadelijk schriftelijk kennis te geven aan den Commandeerenden Officier. De burger, die vermeent zulks te moeten doen, kan zich dus desnoods wenden tot den Auditeur-militair, d.i. in de praktijk op het „stadhuis” die de zaak in handen van den Korpscommandant stelt. Deze Korpscommandant zal de zaak verder onderzoeken en beoordeelen of indien gestraft moet worden, zulks disciplinair, dan wel door verwijzing naar den Krijgsraad behoort te geschieden. Wanneer de Auditeur-militair alsdan mocht vermeenen, dat de zaak niet buiten strafrechterlijke vervolging had behooren te zijn afgedaan, kan hij dienaangaande de beslissing van den Gouverneur doen inroepen, die, gehoord het Hof van Justitie, zal beslissen.

Wellicht ten overvloedige moze ook de aandacht worden gevestigd op de samenstelling van den Krijgsraad.

Dit militaire rechtscollege toch is samengesteld uit een burgerrechtsgelerde n. l. een der leden van het Hof van Justitie en uit twee militaire leden; een dier militaire leden is de Officier van Gezondheid, welke categorie van officieren gewoonlijk niet is doortrokken van den militairen zuurdeesem en het ander lid is een gewezen officier, dus iemand, die geheel los staat van het militaire verband.

Wanneer het in een bijzonder geval niet mogelijk is aan een op wettige wijze samengestelden Krijgsraad de afdoening van een zaak over te laten, wordt de afdoening der zaak aan het Hoog Militair Gerechtshof opgedragen (art. 15 Rechtspleging bij de Landmacht).

Het ambt van Auditeur-militair wordt uitgeoefend door het Openbaar Ministerie bij het Hof van Justitie (art. 126 Rechtspleging bij de Landmacht), terwijl de Auditeur-militair het recht van hooger beroep aan het Hoog Militair Gerechtshof heeft van alle vonnissen, bij de Krijgsraden gewezen. Wanneer dit alles in aanmerking wordt genomen, moet de berechting van militairen wel in een ander licht worden gezien dan het Voorloopig Verslag en het Eindverslag er op werpen.

Het Bestuur kan echter nooit goedvinden, dat de militaire justitie zich zal richten naar de publieke opinie; die justitie staat hoog genoeg om boven de meening van den man in de straat verheven te zijn. Ook in dit verband doet het vreemd aan, dat in het Voorloopig Verslag een militair-justitieele uitspraak is aangehaald, enkel omdat die een onaangename indruk op het publiek zou hebben gemaakt, temeer omdat die uit-

spraak in hooger beroep een geheel andere is geweest. En dat alles wordt aangevoerd omdat het misschien wel eers gebeuren kan, dat een politiemans zich vergeet, waarvoor dan dadelijk eenieder, zonder de omstandigheden te kennen, zijn oordeel klaar heeft. Hoeveel militaire of burgerpolitiedienaren komen er in Nederland voor den strafrechter wegens machtsmisbruik? En zelfs ingeval van machtsmisbruik mag straf niet gelijk staan met wraak, doch is het de taak van de leiding zoo eenigszins mogelijk herhaling van dergelijke betreurenswaardige voorvallen te voorkomen. En het Bestuur is overtuigd, dat in sommige omstandigheden het Gezag beter zal worden gediend door verwijdering van den betrokkene uit het Korps dan door opsluiting in de Curaçaosche gevangenis, vooral lettende op de zich aldaar bevindende elementen.

Wanneer in het Eindverslag wordt verklaard, dat het oordeel der Afdeelingen niet is gebaseerd op vroegere ervaringen, opgedaan met militairen, dan ontgaat het aan het Bestuur waarom verwacht wordt een behandeling van burgers uit de hoogte, een op militairen toon geven van bevelen, een toon, die tegen burgers wordt aangeslagen, een optreden van militairen als waren zij andere menschen dan burgers, een slechts erkennen van de militaire autoriteit boven zich en een zich sterk voelen door saamhoorigheid, daarin gestijfd door de meerderen. Waarom op deze veronderstellingen, aan geen ondervinding ontleend, verzet voeren tegen een organisatie, die de Raad nog niet kent en waarmee het goed zal wezen eerst ervaringen op te doen, alvorens daarover zich op bovenaangehaalde wijze uit te laten.

Naar de meening van het Bestuur zouden burgerlijke ambtenaren in Curaçaoschen dienst even onafhankelijk kunnen zijn als uitgezonden militairen.

Het was het Bestuur eene voldoening in het Eindverslag te lezen, dat wordt toegegeven, dat preventie tot de politietaak behoort. En als de politie preventief mag en moet optreden, is er geen enkel bezwaar tegen het vastleggen van die taak in eene verordening, ook al is zulks in Nederland nog niet geschied.

Voorkomen moet worden, dat later, na allerlei rechtskundige beschouwingen, wordt uitgemaakt, dat een instructie niet zou steunen op de verordening.

Door opneming in de verordening is de preventief optredende politiemans absoluut in de rechtmatige uitoefening van zijn beëndiging.

Dat de artt. 113 en 115 Militair Strafrecht en 381 en 386 Strafrecht geen waarborgen tegen machtsoverschrijding zouden geven kan moeilijk worden toegegeven; immers in die artikelen wordt juist strafbaar gesteld de ambtenaar, die door misbruik van gezag iemand dwingt iets te doen, niet te doen of te dulden, waarbij voor den militair nog een strafverzwaring wordt bedreigd voor het opzettelijk nalaten „eenig” voorschrift op te volgen of eigendunkelijk te overschrijden, dan wel het zich „aanmatig” van gezag. Positiever waarborgen tegen machtsmisbruik kunnen moeilijk worden bedacht.

Het Bestuur is niet bereid zijn standpunt, dat het geven van dienstvoorschriften uitsluitend toekomt aan de Uitvoerende Macht, te verlaten. De ontworpen dienstvoorschriften zijn met geen andere bedoeling aan den Raad overgelegd dan om den Raad de mogelijkheid te verschaffen een helder inzicht te verkrijgen. Zie de Memorie van Toelichting. De Dienstvoorschriften zijn ter „inzage” en niet „ter beoordeling” gegeven en dat kon ook niet, omdat elk definitief karakter er nog aan ontbreekt. De in de dienstvoorschriften op te nemen bepalingen zullen uitsluitend van toepassing zijn op militairen; zij be doelen voor dezen een handboek te zijn. Dat in die dienstvoorschriften geen bepalingen zullen worden opgenomen, welke in strijd met de wet zijn, behoeft eigenlijk geen vermelding. De Raad van Bestuur zal worden gehoord op die maatregelen.

Art. 153 van het Regeeringsreglement maakt den Procureur-generaal hoofd van de rechterlijke en administratieve politie. Maar evenals men een streng onderscheid maakt tusschen administratieve, strafrechterlijke en burgerlijke rechtsmacht, behoort onderscheid gemaakt te worden tusschen de administratieve, rechterlijke en veiligheidspolitie. Daar nu het Regeeringsreglement deze laatstgenoemde politie niet vermeldt, is volgens art. 153 Regeeringsreglement de Procureur-generaal daarvan ook niet het hoofd. Art. 1 van de verordening van 16 Februari 1918 (P. B. 1918 No. 43) wordt dan ook niet gedekt door het Regeeringsreglement, waar het verklaart, dat aan het hoofd van de „politie” in de gansche kolonie staat de Procureur-

generaal. In deze verordening, maar niet in het Regeeringsreglement wordt de Procureur-generaal gemaakt tot Hoofdcommissaris. In dat artikel 1 wordt ook gezegd, dat het personeel, dat dienst doet op de andere eilanden wel onder de onmiddellijke bevelen van den Gezaghebber, maar inderdaad onder den Procureur-generaal staat, terwijl toch art. 114 Regeeringsreglement den Gezaghebber onbegrensd met het „bevel” over de aanwezige politie belast en hem ook aansprakelijk stelt voor de inwendige rust, orde en veiligheid. Waar het Regeeringsreglement den Gezaghebber met het bevel over de veiligheidspolitie belast, stelt P. B. 1918 No. 43 nog een hoofd boven hem, en dat geschiedt blijkbaar door in art. 153 Regeeringsreglement iets te lezen wat er niet staat.

Waar thans het Bestuur voorstelt den Commandant der Politietroepen op het eiland Curaçao met het bevel over de veiligheidspolitie te belasten, is er geen strijd met het Regeeringsreglement, omdat nergens staat voorgeschreven, dat dit niet zou mogen.

De grenzen tusschen veiligheidspolitie — zich richtende tegen het gevaar, dat de staat en zijn inwoners onmiddellijk bedreigt — en de administratieve politie — welke zich meer beweegt op het gebied der volkswelvaart in het algemeen — zijn soms moeilijk te trekken, zoodat grensgevallen bezwaren zouden kunnen opleveren; ook zullen verschillende politieorganisaties in de kolonie dienst gaan doen, elk onder een eigen chef, wat ongelijkvormige wetshandhaving ten gevolge zou kunnen hebben. Mede op deze gronden acht het Bestuur het, althans voorloopig, gewenscht, het oppertoezicht over de veiligheidspolitiekorpsen te leggen in één hand, waarvoor dan de Procureur-generaal de aangewezen autoriteit is. Dit toezicht zal op dezelfde wijze worden geregeld als zulks thans in Nederland geschiedt door de fungerende Directeuren van politie en het Bestuur zal zorg dragen, dat door leiding en door het uitvaardigen van instructies aan de betrokken autoriteiten, dit toezicht op de gewenschte wijze zal kunnen worden uitgeoefend.

In deze Instructie zal dan tevens worden vastgelegd op welke wijze de Procureur-generaal als hoofd der rechterlijke en administratieve politie de beschikking kan verkrijgen over personeel der veiligheidspolitie, voor de richtige uitoefening van zijn taak als zoodanig benodigd. Zulks zal n.l. moeten geschieden door het doen van vorderingen, waarbij het te bereiken doel zoo nauwkeurig mogelijk kan worden aangegeven.

Praktisch zal dus een toestand worden geschapen gelijk aan dien in Nederland, waartegen geen enkel bezwaar kan zijn, omdat de Minister van Koloniën in de memorie van toelichting op het Regeeringsreglement heeft gezegd: „De Procureur-generaal is tevens hoofd van de rechterlijke en administratieve politie, evenals hier te lande de Procureur-generaal bij de gerechtshoven als directeuren van politie fungeren. (Bordewijk bl. 112).

Bovengenoemde indeeling van het begrip politie, beschouwd in verband met art. 4 van het ontwerp, heeft het Bestuur doen besluiten de erbij betrokken wettelijke regelingen aan een nauwkeurige bestudeering te doen onderwerpen, teneinde na te gaan of wel steeds die indeeling in het oog is gehouden; in voorkomend geval zal door wijziging der bedoelde verordeningen moeten worden bereikt, dat alles wat specifiek op het terrein der veiligheidspolitie ligt, komt aan den Commandant der Politietroepen, hebbende deze geen bemoeienis met hetgeen dat als vallende op het terrein der rechterlijke of administratieve politie aan den Procureur-generaal is en blijft toevertrouwd.

Overigens zal ook wel niemand ontkennen, dat de Procureur-generaal in Curaçao overbelast is. De gelegenheid, die zich thans voordoet dezen hoogen ambtenaar van een belangrijke hoeveelheid tijdroovenden arbeid te ontlasten, zou dankbaar moeten worden aangegrepen. Men vergete ten slotte niet, dat justitieel de Procureur-generaal chef blijft en dat het ontwerp politieel een innig contact voorschrijft tusschen Procureur-generaal en Politiechef.

In het Eindverslag wordt aan het Bestuur verweten het op krenkende wijze in het geding betrekken van twee overleden ambtenaren, een verwijt, dat alleen kan worden geconstrueerd door het uit zijn verband lichten van hetgeen in de Memorie van Antwoord is vermeld. Terzake is gezegd, dat de laatste Commissaris van Politie niet in staat werd geacht *zelfstandig* een politiekorps te beheeren en te leiden, wat al diens overige

door de Regeering gewaardeerde eigenschappen ten eenenmale onaangevochten laat. Wanneer zakelijk een fout in de politieorganisatie van 1910 wordt besproken, mag door den Raad daaruit de gevolgtrekking niet worden gemaakt, dat bij het Bestuur de bedoeling heeft voorgezeten een persoon, n. l. den hoofdambtenaar, die het koninklijk besluit, waarin deze organisatie was opgenomen, slechts had uit te voeren, gelijk zij was vastgesteld, te krenken. Het Bestuur werpt het verwijt dan ook verre van zich.

Dat de bevolking in tal van opzichten afhankelijk zal zijn van het „Militair Gezag” is een onjuiste voorstelling van zaken. De Commandant der Politietroepen zal op politieel gebied beslissingen moeten nemen, precies zooals zulks thans door den Procureur-generaal geschiedt. Hij, wie dat dan ook is, zal die beslissingen met zijn volle en persoonlijke verantwoordelijkheid moeten dekken en die beslissingen desnoods tegenover den Gouverneur moeten verdedigen. Bovendien heeft het Bestuur nog een aanmerkelijke verbetering boven den thans bestaanden toestand voorgesteld door de invoering van beroep op al die beslissingen, wat thans niet, of slechts voor enkele gevallen, bestaat. Een soortgelijke regeling komt voor in art. 39 van de verordening, houdende regeling van het gebruik van stoomketels in Curaçao (P. B. 1911 No. 31). Het bevremdt het Bestuur, dat, wat toen is goedgekeurd, thans afkeuringswaardig en onjuist wordt geacht te zijn.

Omdat een college met de bevoegdheden van Burgemeester en Wethouders in een Nederlandsche gemeente op Curaçao niet aanwezig is, kan het nemen van beslissingen aan een dergelijk college ook niet worden opgedragen.

Op praktische gronden werd niet voorgesteld elke beslissing schriftelijk te moeten geven en met redenen te omkleeden. Voor alle mogelijke futiliteiten zou dan een schriftelijke beslissing moeten worden gegeven en de administratie zou handen te kort komen. Is het een zaak van eenig belang, dan zal het vergunningsverzoek wel schriftelijk zijn gedaan en volgt dus van zelf een schriftelijke beslissing. Overigens zal in beroep de zaak wel om bericht aan den eersten beslisser worden gezonden en volgt dus ook schriftelijk antwoord. Het „Hoofd van Politie” neemt de hierbedoelde beslissingen, ongeacht of hij een militair of een justitieel ambtenaar is; de redactie van het ontwerp is dus juist.

Niet toegegeven kan worden, dat het anders zijn van toestanden op Curaçao dan in Nederland voldoende grond is politieele zaken ook uitzonderlijk op Curaçao te regelen.

Als antwoord op de in het Eindverslag dienaangaande gestelde vraag diene, dat Burgemeesters geen zeggingschap hebben over de Rijkspolitie, tenzij zij Hulpofficier zijn, en als zoodanig van hun bevoegdheden, als geregeld in het Wetboek van Strafvordering gebruik maken.

Objectieve vergelijking van het bestaande eedsformulier met het voorgestelde en lettende op eedsformulieren voor andere ambtenaren in Curaçao voorgeschreven, zal aantoonen, dat niets op eene in het oog loopende wijze in een bepaald militaire richting duidt.

De verantwoordelijkheid van den Politiechef, in militairen dienst, is niet anders dan wanneer hij in Curaçaoschen burgerlijken dienst zou zijn; in beide gevallen is de Gouverneur zijn chef, die hem des noods schorsen kan.

Van overdragen van een tak van dienst aan Nederland is hier geen sprake; de politie zal zorg hebben te dragen voor nakoming van de bepalingen uit de verordeningen, die door den Raad zijn of zullen worden goedgekeurd. Nederland doet niet meer dan het beschikbaar stellen van het menschenmateriaal en het gedeeltelijk betalen daarvan.

Het Wetboek van Strafvordering ondergaat geen andere wijziging dan in het ontwerp is aangegeven; moeilijk kan als wetsuitlegging worden betiteld de omstandigheid, dat een justitieele autoriteit niet maar willekeurig politiemilitairen kan opcommandeeren, maar dat daarvoor de tusschenkomst van den Korpscommandant wordt ingeroepen, die wel degelijk aan die aanvraag zal hebben te voldoen.

Art. 190 van het wetboek van Strafrecht stelt strafbaar hem, die opzettelijk niet voldoet aan het bevel of de vordering, krachtens wettelijk voorschrift gedaan door een ambtenaar, belast met het onderzoeken van strafbare feiten, terwijl art. 373 van dat wetboek strafbaar stelt den bevelhebber der gewapende macht, die weigert of opzettelijk nalaat op de wettige

vordering van het bevoegde burgelijk gezag, de onder zijn bevel staande macht aan te wenden. Het moge duidelijk zijn, dat zoowel Strafrecht als Strafvordering de macht van den Korpscommandant tamelijk wel aan banden legt.

Aan geen der bevoegdheden, die het Wetboek van Strafvordering geeft aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het kantongerecht, wordt getornd.

Art. 127 van het Wetboek van Strafvordering verklaart den ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht te zijn hulpofficier van justitie; het Bestuur kan niet medewerken aan hem hoogere bevoegdheden toe te kennen dan de wet hem verleent.

Hem komen de justitieele bevoegdheden van den Procureur-generaal of van den Officier van Justitie niet toe en hij heeft geen zeggenschap over hulpofficieren van Justitie (artt. 27 e.v. Strafvordering).

Buiten de eigenlijke politieorganisatie staande opsporingsambtenaren zijn — als de uitdrukking veroorloofd is — een noodzakelijk kwaad, waarmede niet is gezegd, dat deze onbezoldigde ambtenaren aan de politie geen goede diensten hebben verleend en nog verleen. Maar er dient toch naar gestreefd te worden het aantal van deze ambtenaren zoo gering mogelijk te maken. Dit principe van beperking van het aantal, buiten de Politietroepen staande, opsporingsambtenaren, brengt met zich slechts mede de onvermijdelijke commissies als zoodanig te verstrekken. En dan wordt het niet strikt noodzakelijk geacht den Districtmeester, die toch al hulpofficier is, bovendien nog in het Wetboek van Strafvordering als opsporingsambtenaar te vermelden. Het gaat hier niet om het ontnemen van een titel (waar de betrokkenen wel niet aan zullen hechten), maar om het feit, dat daar, waar voldoende opsporingsambtenaren der Politietroepen ter beschikking staan, het onnoodig is nog meerdere van die ambtenaren werkzaam te stellen.

De verhouding tusschen den Gezaghebber en de politie op de eilanden buiten Curaçao is zeer goed te regelen, gelijk in het ontwerp wordt voorgesteld, doch daar het vooralsnog niet de bedoeling is op die eilanden Politietroepen te plaatsen, is het voorshands onnoodig in eenige regeling daaromtrent te treden.

Hij, wie dan ook, die klachten heeft in te brengen tegen politiemilitairen, wende zich tot den chef der betrokken militairen; dat is de meest voor de hand liggende manier om een onpartijdig onderzoek, waarbij alle omstandigheden kunnen worden in aanmerking genomen, te doen bewerkstelligen. De betrokkene kome zoo spoedig mogelijk, zoo goed mogelijk gedocumenteerd en desnoods van getuigen voorzien. Hij kan die klachten ook schriftelijk inbrengen of zich desnoods rechtstreeks tot den Gouverneur wenden, maar er is geen enkele reden ten deze de Pers te roepen of door middel van ingezonden stukken (of op andere wijze den grooten trom roerende) eerst te trachten stemming te maken.

Het Bestuur kan niet inzien, dat het gebruik van het woord „Negerspaansch”, voor wie ook, grievend kan zijn, waar dit woord door Prof. dr. Jac. van Ginniken op bladz 277 van zijn Handboek der Nederlandsche Taal, voor het Papiamentsch gebezigd wordt.

Er is geen enkel bezwaar tegen, dat de officieren der Politietroepen voor het geheele gebiedsdeel worden beëdigd als hulpofficier. Het is zeer wel denkbaar, dat een zeer belangrijk onderzoek door een officier aangevangen op het hoofdeiland, op een der andere eilanden moet worden voortgezet en dat daarmee bij voorkeur die officier wordt belast, die het onderzoek aanving. In de buitendistricten, waar de Districtmeesters hulpofficier zijn, zullen deze goed doen een onderzoek aan vakmensen over te laten of over te geven, indien spoedshalve dat onderzoek reeds mocht zijn aangevangen. Hiermede wordt in de eerste plaats de justitie gediend.

Uit de in de Memorie van Antwoord voorkomende zinsnede ten aanzien van het buitenechtelijk verkeer wordt in het Eindverslag een verkeerde conclusie getrokken. Het Bestuur heeft willen aangeven, dat het niet bij machte is dat verkeer absoluut te voorkomen, waarmede niet is uitgesproken, dat dat verkeer door het Bestuur wordt goed- of afgekeurd. Dat zelfs de remedie, die het Eindverslag tegen deze kwaal aan de hand doet, n.l. trouwen, dat verkeer niet automatisch doet ophouden, is toch ook op Curaçao wel voldoende bekend. Het huwelijksverbod treft alleen de lagere rangen, omdat in de hoogere rangen vol-

doende wordt verdiend om een gezin te onderhouden. Het Bestuur is niet bereid mede te werken om jonge lieden, die nog aan het begin van hun loopbaan staan, dadelijk maar zooveel te laten verdienen, dat zij financieel in staat zijn om te trouwen; laten zij eerst maar eens trachten de ernst van het leven te begrijpen en toonen, dat zij inderdaad gezinshoofd kunnen zijn. Evenmin is het Bestuur bereid het huwen te bevorderen, indien de betrokkene niet in staat is een gezin te onderhouden. De huwelijksgelegenheid zal ruimer zijn dan thans; verder wenscht het Bestuur evenwel niet te gaan.

Het Bestuur heeft deze verordening behandeld zooals het Regeeringsreglement zulks voorschrijft, zonder 's Raads bevoegdheden in een enkel opzicht te verkorten.

De financieele details van het reorganisatievraagstuk zijn hier niet terzake dienende, doch zullen bij de behandeling der eerstvolgende begrooting ter sprake kunnen worden gebracht.

Inderdaad zijn de gemeentepolitie en de Rijksveldwacht in Nederland burgerlijk georganiseerd, maar men vergete niet, dat men aldaar naast die burgerorganisaties bovendien nog de beschikking heeft over militaire politiekorpsen, welke men, gelijk telken jare bij de begrotingsdebatten in de Staten-Generaal blijkt, zeer ongaarne zou willen missen. Daarnaast heeft men nog de beschikking over burgerwachten, vrijwillige landstorm, marine en leger. Ook staat de interne tucht in een Nederlandsch burgerpolitiekorps niet zoo heel ver van de militaire tucht af, waartoe het feit, dat zeer veel oud-militairen in die burgerorganisaties zijn opgenomen, niet weinig bijdraagt. En wat het optreden naar buiten aangaat, daaromtrent zal een ieder, die met zoo'n Nederlandsche burgerpolitieagent wel eens in aanraking is gekomen, wel een gevestigd oordeel hebben.

De woningen voor de politiemilitairen zullen worden gebouwd op Mundo Nobo, zoodat aan 's Raads verlangen is tegemoetgekomen. Wat de berekening der huurprijzen aangaat, welke gebaseerd is op voorschriften voor het Oost-Indisch Leger, stelt het Bestuur zich op het standpunt, dat het verplicht is om uitgezonden, die hier komen in een vreemde omgeving, welke hun niet altijd even wel gezind zal blijken te zijn en waar zij te veel van wat zij in Nederland achterlieten niet terugvinden, tenminste te helpen aan een geriefelijke woning, die zij van hun niet al te groot traktament zullen moeten kunnen bekostigen. Moesten deze vreemden in Curaçao op de vrije woningmarkt een woning zoeken, die hun stand past en die ook maar eenigermate equivalent is aan de behuizing, die in Nederland door deze categorie van menschen wordt bewoond, dan zou hun traktament aanzienlijk hooger moeten zijn. Uit de landskas zou zodoende weer als traktament wegvloeien wat de hoogere huren er in brachten. Opgemerkt wordt nog, dat in het Voorloopig Verslag staat vermeld, dat, indien men menschen laat uitkomen, dit de verplichting medebrengt voor huisvesting te zorgen en dat onder de gegeven omstandigheden de politie de voorkeur boven particulieren moet genieten.

Voor het Bestuur mag het ten deze geen verschil maken of die uitgezondenen burger of militair zijn.

Een niet alleen overdreven, maar ook onjuiste voorstelling is wel, dat de voorgestelde politiereorganisatie een dictatuursmogelijkheid zou openen, welke dictatuur dan alleen zou zijn te temperen door den Minister van Koloniën. Alle in den loop van de behandeling van dit ontwerp aangehaalde wetsartikelen zullen toch den dictator, vermoedelijk den Commandant der Politietroepen tot een juiste uitoefening van zijn plicht moeten brengen. Van een dictator wordt verwacht, dat hij wetten opzij stelt of die zelf schept. Denkt de Raad nu inderdaad, dat een Nederlandsche officier, wiens vrijheid van beweging toch tusschen heel enge grenzen is beperkt, tot zulke daden zal overgaan?

Van een „dictator” zou alleen sprake kunnen zijn, indien de staat van beleg werd afgekondigd en zelfs dan nog is die „dictator” niet de Commandant der Politietroepen, maar de Gouverneur.

Terwille van militaire belangen zouden de Curaçaosche burgers aan een regime worden onderworpen, dat, naar te verwachten is, reactie zal uitlokken. Evenmin als tot nu toe door de justitieele „dictatuur” reactie is uitgelokt, verwacht het Bestuur zulks van de invoering der Politietroepen. Alleen zij, die zulks behoeven, zullen de hand van het Gezag meer gaan voelen dan hun misschien lief is, en het zal enkelen wellicht wat moeilijk vallen zich zoo maar dadelijk te schikken in

veranderde omstandigheden, maar geen weldenkend burger kan bezwaren hebben tegen een krachtige politie. En ook al krijgen deze, goedgezinden, van een politiemilitair eens een aanmerking, waaraan zij niet gewoon zijn, het Bestuur betwijfelt geen oogenblik, dat een goede gang van zaken zal worden verkregen, vooropgesteld wederzijds ernstig streven daarnaar. De genegenheid voor het Moederland zal niet verflauwen door invoering eener goede politie, te minder indien door hen, van wien dat kan worden verwacht, door woord en voorbeeld, de lagere bevolking tot de overtuiging wordt gebracht, dat ook een in den aanvang door sommigen onbegeerde politie door allen moet worden erkend als gezagsinstrument, dienende tot bescherming van de openbare orde, rust en veiligheid.

De heer *J. J. Beaujon* verkrijgt het woord en houdt de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter. In Februari 1925 heeft het Bestuur in de memorie van toelichting op de toen ingediende begroting medegedeeld, dat het zich aan een politiereorganisatie had gezet. De politiereorganisatie was toen al noodzakelijk en urgent. De afdelingen verklaarden zich ook daarmee ingenomen, doch weinig konden zij vermoeden, dat zij na ruim anderhalf jaar wachten een ontwerp zouden ontvangen, dat zoozeer tegen het Regeeringsreglement ingaat, zoozeer tegen de historische ontwikkeling en den volksaard indruischt, dat zij zich eenparig daartegen moesten verklaren.

De poging van het Bestuur de politie te hervormen heeft verschillende kwesties opgeworpen en een strijd ontketend. Een de afdelingen wegens onbekendheid met de plannen van het Bestuur, toen niet konden vermoeden. Groot verzet en bestrijding in breede kringen heeft dit ontwerp uitgelokt, daar het hier kernvragen betreft.

In menig opzicht is dit ontwerp een krachtproef. Het Bestuur wil hier duidelijk laten zien hoever het gaan kan in uitbreiding van zijn eigen macht; besnoeiing van de autonomie, het brengen van de burgerij onder het militair gezag, het aanranden van het budgetrecht, het interpreteren van het Regeeringsreglement tegen de letter, den geest en de toelichting.

Als men een ontwerp tot oprichting van een korps inziet, verwacht men daarin iets aan te treffen over inrichting, organisatie, sterkte enz. Hier niets van dat alles. Teleurstelling en vreemdheid moet een dergelijk ontwerp wekken. In 1878 (P. B. No. 7) en later weer in 1883 (P. B. No. 16) is artikel 176 Regeeringsreglement aangehaald om een koloniaal politiekorps te organiseren, thans moet datzelfde artikel dienst doen om de politie bij het Leger onder te brengen en politieaangelegenheden aan de zorg van dit gebiedsdeel te onttrekken. Hoe kan men zich voorstellen, dat een artikel, bepalende, dat krachtens koloniale verordening een gewapende politie kan worden opgericht, in deze geest kan worden uitgelegd? In de vroegere militaire politie organisatie kwamen er fouten voor; in deze eveneens; maar gedeeltelijk van een andere soort. Het is niet juist, dat dit ontwerp beoordeeld wordt naar het andere.

Voor procureur-generaal, openbaar ministerie, rechter-commissaris, gezaghebber, districtmeester zullen er door den Gouverneur dienstvoorschriften in militairen trant worden uitgevaardigd, onverschillig of hunne rechten en bevoegdheden in het Regeeringsreglement, de strafvordering of in welke verordening ook zijn opgenomen; onverschillig of daarbij aan het Bestuur wordt opgedragen dat onderdeel nader te regelen.

Het Bestuur interpreteert het Regeeringsreglement op de zonderlingste wijze. Een onmogelijke toestand zal er op de overige eilanden ontstaan in flagranten strijd met het Regeeringsreglement. Een vreemde constructie is het, dat de districtmeester hulpofficier is, maar niet mag verbaliseren.

De geheele burgerij zal zich naar dienstvoorschriften hebben te richten. In het onderhavige ontwerp zelf vindt men vrijwel niets anders dan overdracht van zoo ruim mogelijke bevoegdheden aan den Gouverneur en den militairen commandant. Het voornaamste is gereserveerd voor de dienstvoorschriften, die elk gebied bestrijken. Het zal een regering zijn bij besluiten en dienstvoorschriften. Het hoofd van politie krachtens het Regeeringsreglement zal een geheel andere plaats innemen en verliest alle feitelijke macht.

De politie zal geen eed van gehoorzaamheid meer afleggen aan het burgerlijk hoofd van politie. Tot dusverre is niet gebleken aan welk artikel van het Regeeringsreglement het Bestuur de

bevoegdheid ontleent om het hoofd van politie de rechten te ontnemen die hij steeds heeft uitgeoefend, zijn positie te regelen en in dienstvoorschriften vast te stellen waartoe hij zich moet bepalen.

De weigering van het Bestuur zich over de dienstvoorschriften uit te laten, is niet alleen onconstitutioneel, maar ook een bewijs van zwakheid, nu er op zooveel onjuistheden in de ontworpen voorschriften is gewezen.

Iedere continuïteit in de leiding maakt het Bestuur illusoir. Curaçao zal de nadeelen moeten ondervinden van een regeling, waarbij zooveel macht over politie en burgerij wordt geconcentreerd in handen van legerautoriteiten.

Artikel 4 voldoet niet aan de eischen, welke aan een dergelijke bepaling mogen worden gesteld. Een voor een moeten de verschillende bevoegdheden worden nagegaan; dan dient te worden overwogen wie ze moet uitoefenen.

De generalisatie is af te keuren.

Het is niet in te zien, waarom de politiereorganisatie moet mislukken als een andere autoriteit bijv. censuur over theaters uitoefent, straten tijdens herstelling voor het verkeer afsluit, zich met slachterijen bemoeit. Evenmin omgekeerd waarom de reorganisatie wel moet lukken als de militaire commandant al deze bevoegdheden uitoefent. De redenen van mislukking zijn elders te zoeken.

Opeenhooping van bevoegdheden in één hand is steeds af te keuren. Waar die in onze wetgeving bestaat, moet het streven er op gericht zijn decentralisatie in te voeren. Dat is de gedachte, die voortaan moet voorzitten; dat is het beginsel, dat Bestuur en Raad in den vervolge moeten voorstaan. In de plaats daarvan gaat het Bestuur op bedenkelijke wijze de richting van concentratie uit en wel ten gunste van personen, die niet eens in Curaçaoschen dienst zijn. Militaire belangen en opvattingen zijn blijkbaar streng ontzien. Kennis van de bevolking en van plaatselijke toestanden is onontbeerlijk, doch is niet te verwachten van detachering voor enkele jaren, van het blijven buiten een Curaçaosch dienstverband, van het buiten of en afgelegen bij elkander wonen.

Preventie is door de politie altijd toegepast en is noodzakelijk. Nooit heeft de Raad zich verzet tegen het toepassen van preventie. Maar even noodzakelijk is ook de rechtszekerheid. Rechten en plichten van burgers moeten nauwkeurig omschreven zijn; maar de wet moet ook aangeven, wat de politie eischen mag en en hoever de politie gaan mag. De individueele vrijheid, grondrechten en kostbare rechtsgoederen loopen gevaar als het beginsel van preventie in een verordening wordt neergelegd in bewoordingen, waarvan moeilijk een definitie te geven is. Grenzen van den politiedwang zijn in het ontwerp niet getrokken en met zulk een nevelachtige formule zet het Bestuur alles op wankele en onzekere basis. In een voorkomend geval bijvoorbeeld wordt een militair niet vervolgd en ook niet disciplinair gestraft, omdat de militaire commandant, tevens politiechef van meening is, dat het optreden geboden of toegelaten was door de zorg voor de algemeene orde en veiligheid. Aan den anderen kant blijft de mogelijkheid bestaan, dat de burger, die zich tegen dien militair verzet heeft, niet voorgebracht of niet veroordeeld wordt, omdat het openbaar ministerie of de strafrechter van oordeel is, dat de politiemilitair de grenzen van de zorg voor de algemeene orde en veiligheid heeft overschreden. Volgens welke regelen en beginselen moet er geoordeeld worden, indien er in geval van mishandeling, levensberoving, vrijheidsberoving, binnendringen van woningen, zaakbeschadiging een beroep gedaan wordt op de algemeene orde en veiligheid? Waar is de grens? Door het Bestuur zijn de moeilijkheden niet onder de oogen gezien.

De verwaarloozing, waaraan het Bestuur zich ten opzichte van de burgerlijke politie heeft schuldig gemaakt, drong het Bestuur wellicht den weg der militaire politie op. Maar de houding van het Bestuur mag nu geen reden of aanleiding wezen om van het eene euvel in het andere te vervallen. En terwijl het Bestuur de politie wil reorganiseren, mag het essentieele belangen van dit gebiedsdeel niet aantasten. Onder de essentieele belangen zijn de autonomie en het budgetrecht te rekenen. De financieele zijde van dit vraagstuk wordt niet in dit ontwerp behandeld, doch het eene onderdeel is niet van het andere te scheiden. De geldelijke gevolgen kunnen niet buiten bespreking blijven.

De strijd omtrent de militaire politie betreft niet alleen het bedenkelijke karakter, de ernstige gevolgen van het militair op-

treden, het verschil in rechtspraak en de unieke positie van den militairen Commandant. Die strijd heeft ook een dieperen ondergrond. Het gaat hier over hoofdbeginselen en over grondzulen, waarop onze constitutie rust. De militaire gedachte overheerscht in elk onderdeel van het ontwerp; in opzet en details, in uitgangspunt en uitwerking, zelfs in de bewoordingen van de memorie van toelichting en memorie van antwoord, en niet minder in de wijze van optreden van den gemachtigde van 't Bestuur in deze vergadering.

Maar tevens gaat het ontwerp gedrukt door andere bezwaren van zoo principiëelen en overwegenden aard, dat het niet te aanvaarden is. Het Bestuur redeneert over de zaak heen; hetgeen de memorie van antwoord hieromtrent in het midden brengt raakt slechts de oppervlakte, maar laat den inhoud onaangevoerd. Een regeling als het Bestuur thans voorstelt, zou men eerder verwachten in een land met een anderen regeeringsvorm en met een andere constitutie dan neergelegd in de Grondwet in verband met ons Regeeringsreglement.

De Gouverneur wordt feitelijk hoofd van politie. De Gouverneur, hoofd van de uitvoerende macht, heeft het opperbevel over de krijgsmacht en is jegens den Minister in den Haag verantwoordelijk. Hij vaardigt dienstvoorschriften uit, die bindend zijn voor ambtenaren en burgers; hij beslist in hooger instantie over het toepassen van tuchtmaatregelen op militairen en het verwijzen naar den kriegsraad; hij oordeelt over allerlei vergunningen, die burgers in bepaalde gevallen noodig hebben. En onder den Gouverneur staat de militaire commandant, tevens chef van politie, die de meeste dier bevoegdheden in eerste instantie uitoefent. Vroeger kon men misschien hooger beroep op den Gouverneur verdedigen; tegenwoordig gaat dat niet meer. Een college moet in hooger beroep oordeelen. Een soort alleenheerschappij wordt zoodoende mogelijk, te meer als men bedenkt, dat de begroting zoo goed als geen waarde meer heeft en vrijwel niets beteekent. Er is geen controle door een Parlement en kunnen hier onmogelijk vergelijkingen met Nederland worden gemaakt.

Een bedenkelijke toestand zal er geschapen worden. Conflicten, animositeit, antagonisme zal het ontwerp in het leven roepen.

Als een burgeragent niet voor den strafrechter gebracht wordt, wendt men zich tot den Rechter. Wordt een politiemilitair niet voor den kriegsraad gebracht, dan moet men zich tot den Gouverneur wenden. De Gouverneur houdt zich dan bezig met Justitiezaken, waardoor de zaak een heel ander aspect verkrijgt en de gevolgen dan ook heel anders zijn. Het ontwerp wil de Justitie van de politie scheiden; maar tegelijkertijd voert het een andere combinatie in, namelijk militaire justitie en militaire politie. Deze combinatie behoort te vervallen. Wie een functie bij de politietroepen bekleedt, neme geen deel aan de rechtspraak. Hij bewijst daardoor een dienst aan de politie zelf.

Met bedenkelijke overdrijving wil het ontwerp bestaande verhoudingen vervangen door andere, waarvan concentratie van macht en overwicht van de eene groep boven de andere, de kenmerkende eigenschappen zijn. Steun, noch aanknooppingspunt vindt deze organisatie in geschiedenis of praktijk in dit gebiedsdeel. De consequentiën wijzen op fouten, welke de grondgedachte der regeling aankleven. Het onderhavige ontwerp schiet het doel voorbij, dat een politiereorganisatie hebben moet. Het wil niet alleen de politie hervormen en scheiding tusschen justitie en politie brengen, doch ook een ommekeer te weeg brengen en de historische ontwikkeling verbreken. Het wil de macht van het Bestuur aanzienlijk uitbreiden, het evenwicht verbreken, autonomie en budgetrecht beperken, Curaçao de zeggingsmacht over de politie ontnemen. Indien het uitsluitend theoretische of academische vragen betrof, zou men zich daarover niet bezorgd behoeven te maken; doch het zijn praktische kwesties van actuele beteekenis met ernstige en verstrekende gevolgen. Het streven Curaçao zelfstandiger te maken in eigen inwendige aangelegenheden groeit steeds. Dat is niet tegen te houden. De belangstelling voor openbare zaken is niet uit te dooven. En wat het finantieele betreft, als Curaçao voor de politie betaalt, moet Curaçao ook over de politie te zeggen hebben; over inrichting, beheer, organisatie, sterkte en uitgaven.

Hoe kan men meenen, dat een dergelijke regeling bevrediging zou kunnen schenken? Een ontwerp, dat zooveel gewichtige belangen negeert, kweekt ontevredenheid en verdeeldheid.

Reeds in 1920 is versterking van het politiekorps aangevraagd

in afwachting van de nader in te dienen voorstellen tot reorganisatie van de politie. Zooveel jaren heeft het Bestuur laten voorbijgaan. Het resultaat van de overwegingen gedurende zes jaren is dan een ontwerp om alles eenvoudig aan het Leger over te laten en staatkundige rechten en verhoudingen te verwaarloozen; een ontwerp, dat zich tegen de volksovertuiging keert. Medewerken tot het tot stand komen van een dergelijke organisatie is het meedoen aan een poging om dit gebiedsdeel terug te brengen tot een staat, waaruit de Koloniale Raad het eerder zou moeten trachten te bevrijden, indien het er zich thans in bevond. En waarom zou men dit gebiedsdeel in dien toestand brengen? Door aanneming van dit ontwerp zou de Raad juist de mogelijkheid afsnijden om tot een bevredigende oplossing te geraken. Volgens de zienswijze van zeer velen is op zich zelf reeds de militaire politie geen verbetering. En zeer zeker is de militaire politie te ontraden als zooveel daarmede samenhangt. Het is een verkeerde voorstelling van zaken de meening te verkondigen, dat slechts de oude bevolking, die niet weet wat de militaire politie is, zich daarvan als van iets nieuws zou afwenden. Van verschillende zijden is verzet tegen het ontwerp gerezen, niet alleen wegens den streng militairen vorm, maar ook wegens de overdracht zelf. Velen buiten den Raad hebben zich er tegen verklaard en met leden van den Raad hierover gesproken. Niemand kan tegen politiereorganisatie zijn; maar men mag niet uit wanhoop een ongewenschte regeling aanvaarden. En zeer zeker mag dat niet het standpunt zijn van den Raad. Op de urgentie kan men geen beroep doen om een ondeugdelijk ontwerp te verdedigen. Hierdoor brengt men de zaak in verkeerde banen en ontwijkt men de hoofdkwesties. En de bedoeling is ook niet iets van voorbijgaanden, maar van blijvenden aard te scheppen.

De Raad was en is gaarne bereid tot reorganisatie van de burgerlijke politie mede te werken en daarvoor de noodige gelden beschikbaar te stellen. Het Bestuur heeft dat echter afgewezen. In welke richting de oplossing ook moge worden gezocht, er behoort rekening te worden gehouden met de opvattingen, die bij zoovele burgers heerschen, met de autonomie, het budgetrecht en een doelmatige verdeling van machten, zooals in een welgeordenden staat aangetroffen, met het evenwicht tusschen het burgerlijke en het militair element in onze samenleving. Het betreft een tak van inwendigen dienst en gelden door de ingezetenen opgebracht worden hiervoor besteed. Men zie dit niet over het hoofd. En het is ook de bedoeling niet de kosten van de Curaçaosche politie op Nederland af te wentelen. Eerst wilde het Bestuur Curaçao de helft der kosten laten betalen, naderhand wilde het Bestuur den Minister het percentage laten vaststellen. Indien de politie, waarvoor Curaçao betaalt, moet samengesmolten worden met het garnizoen, dat Nederland moet bekostigen, is het billijk en redelijk, dat Curaçao zeggingsmacht en bevoegdheid over de politie behoudt. Dat is moeilijk tegen te spreken. Zoodoende en door het in acht nemen van de geuite wenschen kweekt men een betere verstandhouding tusschen de verschillende groepen der ingezetenen, streeft men naar eensgezindheid en eenheid en helpt men den band met het Moederland versterken. Tegenstander of voorstander van de militaire politie in Nederland of in Curaçao, niemand kan zich verzetten tegen een politiereorganisatie, waarbij al deze belangen worden behartigd en bevorderd. Nuttig en verdienstelijk werk had in deze reeds kunnen worden verricht en kan nog altijd worden verricht op deze wijze. Zoolang echter de politie niet is gereorganiseerd, moet door tijdelijke maatregelen aan de behoeften tegemoet gekomen worden. Reeds bij schrijven van den 11 Juli 1927 heeft de Raad aan het tijdelijk Bestuur doen blijken van zijn bereidwilligheid gelden te voteeren. Door het ter hand nemen van bedoelde en andere middelen en het verscherpen van de bepalingen op *immigratie* kan het Bestuur den toestand blijven beheerschen, in afwachting eener regeling, die door den Raad en de bevolking, door alle groepen en kringen met vreugde kan worden begroet. Dan kan ieder zijne verantwoordelijkheid dragen, zonder te vervallen tot een stelsel, dat met zooveel tegenzin is ontvangen en zonder de zaak op de lange baan te schuiven.

Alvorens te eindigen nog dit, Mijnheer de voorzitter. In de memorie van antwoord wordt over de landstaal gesproken op eene wijze, die aanstoot geeft. In het Kol. Weekblad van den 25sten Augustus 1927 leest men omtrent Nederlandsch Oost-Indië het volgende: "De Gouverneur-Generaal heeft een circulaire uitgevaardigd, waarin als eisch wordt gesteld, dat Europeesche bestuursambtenaren binnen bekwamen tijd zich

de praktijk van de landstaal eigen maken." Wat een verschil! Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

Hierna verkrijgt de heer *De Veer Abrahamsz* het woord en houdt de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter. In en buiten den Raad heeft dit impopulaire en onsympathieke ontwerp bestrijding gevonden. Reeds kort na het indienen ervan hebben verscheidene ingezetenen, personen tot oordeelen in staat, die den volksaard kennen en personen, die niet tot de oude bevolking behooren, zich tot leden van den Kolonialen Raad gewend en gewezen op fouten en bezwaren van het ontwerp. Ook de leden van den Raad konden zelf dadelijk nagaan, dat de voorgestelde reorganisatie, afgescheiden van al hetgeen in strijd is met het Regeeringsreglement en het Wetboek van strafvordering, zeer tegen het belang van Curaçao en de Curaçaonaars zou zijn.

Zeer uitvoerig hebben de afdeelingen dan ook aan het Bestuur kenbaar gemaakt, waarom de voorgestelde militaire politie tegen de belangen van de bevolking zal zijn, niet strookt met den status van dit gebiedsdeel en den aard van den Curaçaonaar.

Het Bestuur schijnt echter niet alleen niet naar mannen, die Curaçao kennen, te willen luisteren, maar volgt zelfs, om ons wederom een militaire politie op te dringen, raad en advies op van enkelen, die tijdelijk hier en bovendien met Curaçaosche toestanden onbekend zijn.

Met Curaçao bedoel ik de hoofdplaats van het eiland, het is immers het plan de overige eilanden en de buitendistricten voorloopig onder burgerpolitie te laten, hetgeen ook een fout in het ontwerp is, want op de grensplaatsen zullen toch burgerlijke en militaire politie elkander ontmoeten en welke moeilijkheden zullen dan niet ontstaan om niet te spreken van twee soorten politie in één gebiedsdeel.

Alvorens echter verder te gaan, Mijnheer de Voorzitter, wil ik nagaan, wat voor politie er is, hoe ze is en hoe ze had kunnen zijn.

Zooals 't U bekend is, hebben wij een zwak politiekorps, dat reeds twee jaren zonder Commissaris of Inspecteur werkt, een korps, dat het Bestuur in de laatste jaren niet alleen niet op peil gehouden heeft, maar zelfs achteruit heeft laten gaan, door vacatures niet geregeld aan te vullen, voor opleiding, bewapening, noodzakelijke uitbreiding enz. geen zorg te besteden en bevordering zelfs stop te zetten.

Is het nu te verwonderen, dat het korps zwakker en slechter is geworden?

Dezer dagen kreeg ik in handen een stuk over de politie, geschreven door een Hoofdcommissaris van politie uit een der grootste steden van Holland, waarin o.m. staat, dat, als vacatures niet aangevuld worden, bevordering stop gezet wordt, in praktijk de terugslag daarvan merkbaar zal zijn.

En juist dat heeft hier plaats gehad, met het door dien Hoofdcommissaris verwachte gevolg.

Had het Bestuur zulks niet nagelaten, maar bijtijds de vijfentwintig man, waarvoor de Raad jaren geleden gelden heeft toegestaan, aangesteld, dan hadden wij zoo'n terugslag, zooals die Hoofdcommissaris dat terecht noemt, niet behoeven te betreuren en nu niet onnoodig voor groote uitgaven voor de politie komen te staan.

Dadelijk na den dood van den ijverigen Commissaris Appel had men naar een opvolger moeten uitzien; met een weinig doorzicht en beleid had het Bestuur kunnen begrijpen, dat er nooit een Koloniale Raad zou zijn te vinden, die een militaire politie voor deze stad zou goedkeuren en veel minder een met zoo'n onbegrensde macht en dan nog met ter zijde stelling van het werkelijk Hoofd.

Over militaire politie schrijvende, zegt die Hoofdcommissaris in hetzelfde stuk, dat men aan een militaire politie, die bewakings- en justitieele diensten moet doen, in de praktijk weinig zal hebben. Daar de militaire politie hier dezelfde diensten zal moeten doen, zal men dus ook hier weinig er aan hebben.

Jaren geleden, voordat ik de eer had deel uit te maken van dit college, heb ik in openbare zittingen meermalen hooren aandrigen op verbetering van de politie.

Hetgeen een bekende persoon, schrijvende over de Curaçaosche politie heeft beweerd, n. l. dat eerst het plotselinge ontwaaken van het eiland uit den vroeger vrij dommellen toestand, in de laatste jaren het inzicht heeft doen rijpen, dat een betere politie werkelijk noodig was, is dus verre van juist.

De Koloniale Raad heeft, zooals ik al gezegd heb, sinds jaren er op gewezen, dat de politie niet goed was, maar het Bestuur hield hardnekkig vast, dat het korps wel goed was en liet het intusschen achteruitgaan, voor een groot deel door niet voldoende gelden uit te geven om het hoogst noodige aan te schaffen, bewerende, dat er bij de politie bezuinigd moest worden. En nu wil het voor de militaire politie zeer veel besteden, zelfs onnoodige uitgaven doen.

Voor de burgerlijke politie is in 1926 ruim f 145 000,— uitgegeven en voor de militaire politie heeft het Bestuur f 317 000,— aangevraagd. Wat een keurkorps burgerlijke politie zou met dit bedrag niet gevormd kunnen worden zonder tot het systeem van het Bestuur te vervallen!

Politiekosten, die ten laste van dit gebiedsdeel komen, moet de Raad niet alleen kunnen beoordeelen en nagaan in hoeverre ze noodig zijn, maar zelfs moet hij de voorgestelde uitgaven kunnen wijzigen; dat is een recht den Raad toegekend bij art. 90 van het Regeeringsreglement.

De soldyen enz. worden in Oost-Indië bepaald en daarmee moet rekening worden gehouden. Het Bestuur wil stappen doen om den Minister van Koloniën de hoegrootheid van het bedrag der teruggaaf te laten bepalen.

Mijnheer de Voorzitter. Indirect komen wij dus onder het gezag van Oost-Indië te staan.

De helft van de kosten van het garnizoen dragen, de toelagen opbrengen en geen zeggingsmacht erover krijgen? Inplaats van vooruit, gaan wij dan achteruit, juist nu er sprake is van het Regeeringsreglement te wijzigen en in een tijd, dat de drang naar autonomie en uitoefening van staatkundige rechten levendiger wordt.

Verder zou ik willen vragen, indien geen bijdrage uit 's Rijks Schatkist gevorderd wordt en de voorloopige vaststelling der begroting als definitieve kan gelden, krachtens welk artikel van het Regeeringsreglement de Minister van Koloniën bedoelde teruggaaf dan zal vaststellen.

Het schijnt, dat het Bestuur ons budgetrecht aan banden wil leggen en het niet meer wil erkennen. Het Bestuur wil van den Minister van Koloniën een soort van budgetwetgever maken, aan wiens uitspraak zoowel Nederland als Curaçao gebonden zullen zijn. Wat zal de Tweede Kamer daarvan zeggen?

Het Bestuur zegt zelf, dat verscheidene bevoegdheden, die hier aan het Hoofd van politie zijn toegekend, in Nederland aan het college van Burgemeester en Wethouders toekomen. Waarom moet dan in dit gebiedsdeel, in tegenstelling met Nederland, Oost-Indië en Suriname, rustige Curaçaosche burgers aan het militarisme worden overgeleverd?

Indien financiële overwegingen het in stand houden van het garnizoen op de voet en den vorm van voorheen uitsluiten, zooals de Memorie van Antwoord zegt, dan zou ik meenen, dat Suriname, waar het subsidiecijfer in de miljoenen loopt, het eerst daarvoor in aanmerking komt. Allerlei aangelegenheden betreffende burgers, zullen worden geregeld door den militair commandant, die hier gewoonlijk slechts enkele jaren doorbrengt, de plaats nauwelijks kent en van de burgers niet veel af weet, om niet te spreken van de opvattingen en gangbare meeningen.

De Gouverneur zal zich dan moeten bemoeien met allerlei wat hem tot dusverre onttrokken was; en juist in een tijd van discentralisatie, wil men concentratie van macht en bevoegdheid invoeren. Burgerlijke ambtenaren worden eenvoudig teruggedrongen. Met den Procureur-generaal als werkelijk Hoofd van politie wist men geen raad, zooals ik onlangs in een blad heb gelezen.

In hetzelfde tijdschrift heeft ook gestaan, dat het niet zoo geheel zeker voorkomt, dat men bij koloniale verordening de bevoegdheid van het Hoofd van politie, volgens art. 153 van het Regeeringsreglement, den Procureur-generaal, ook in verdragen en Koninklijke Besluiten geregeld, zoo maar aan den Commandant der troepen kan geven en opleggen.

Vóór kennisneming van dat artikel was het der afdeelingen al bekend, dat in verdragen en Koninklijke Besluiten meermalen de titels Hoofd van Politie, ambtenaar van het openbaar ministerie bij het Hof en Procureur-generaal genoemd worden en daarmee een en dezelfde autoriteit wordt bedoeld.

Door iemand anders dan de Procureur-generaal als Hoofd of Chef (Fransch woord voor „Hoofd” in deze betekenis) van politie te erkennen, of aan te wijzen bij verordening, zou de Raad,

evenals het Bestuur wil doen, lijnrecht in strijd handelen met art. 47 van het Regeeringsreglement, waarbij verboden is, dat koloniale verordeningen in regeling treden van hetgeen bij de wet of Koninklijk besluit geregeld is.

Ook om deze reden zal het ontwerp m. i. niet aangenomen kunnen worden.

Het gedeelte van het Hoofd van politie behandelende, wil ik opkomen tegen hetgeen vermeld staat op bladzijde 1 van de Memorie van Antwoord, waar met weinig eerbied over den onlangs overleden Procureur-generaal gesproken wordt. Handelende over een politiereorganisatie, die de diep betreurde Procureur-generaal had uit te voeren, had het Bestuur nimmer zulke uitdrukkingen mogen bezigen. Daar kan men ook lezen, dat het geen verbazing behoeft te wekken, dat er geen Luitenant zich voor de betrekking van Luitenant-detachementscommandant beschikbaar stelde.

Ook wat dit betreft, schijnt het Bestuur zeer slecht op de hoogte te zijn van den vroegeren toestand.

Ik zou gaarne het stuk willen lezen, waaruit dat gedeelte gehaald is, — indien het althans bestaat — want mij is het anders bekend; ik heb alles immers van nabij meegemaakt en weet, dat een Officier zich toen niet alleen daarvoor beschikbaar heeft gesteld, maar zelfs boos was, omdat de toenmalige Gouverneur hem niet tot detachementscommandant wilde benoemen.

Daar ik geen oude koeien uit de sloot wil halen, zal ik hier niet in het openbaar zeggen, wat toen bijna gebeurd zoude zijn, omdat die officier niet tot detachements-commandant werd benoemd.

Hoe het Bestuur verder kan neerschrijven, dat men de militaire politie de eerste keer geen eerlijke kans heeft gegeven en ontijdig heeft afgeschafte, is mij een raadsel. Weet het Bestuur dan niet, dat men toen acht jaren lang met de militaire politie heeft gesukkeld?

Toen eenieder na acht jaren herhaaldelijk de overtuiging had gekregen, dat men met de militaire politie van den wal in de sloot geraakt was, heeft het Bestuur zijn toevlucht tot burgerlijke politie genomen.

Ik zal hier niet in het breede mededeelen, wat ik in al die jaren meegemaakt heb. Hoeveel maatregelen moesten er toen niet genomen worden om drankmisbruik en tengevolge daarvan, waderspanningheid, te voorkomen.

Ook op bladzijde 5 van de Memorie van Antwoord staan er eenige zinnen, die minder vleijend zijn voor den overleden Procureur-generaal. Daartegen wil ik ook protesteeren en er op wijzen, dat er geen sprake was van wenschen om afstand van bevoegdheden te doen. Daar die bevoegdheden door verschillende verordeningen en keuren aan den Procureur-generaal waren verleend en opgedragen, moest hij zelf doen wat zijn plicht was en ongetwijfeld waren die bevoegdheden in zeer goede handen.

Wat de geschiedenis wel bewezen heeft, is, dat de vroegere militaire politie o. a. om de door mij opgegeven redenen, een mislukking is geweest en niet omdat de Procureur-generaal meende zelf te moeten doen, wat hem opgedragen was.

Het is wel merkwaardig, dat, terwijl de Minister van Koloniën in de Tweede Kamer verklaart, dat wijlen Mr. Gorsira een bij uitstek bevoegd vervanger van den Gouverneur was, zoodat er geen bezwaar bestond voor den Gouverneur om te gaan reizen, men zich hier op Curaçao in een officieel stuk over dezelfde autoriteit kleineerend uitlaat.

Ook hetgeen gezegd wordt van wijlen den ijverigen Commisaris Appel, die zich evenmin kan verdedigen, heeft een zeer onaangename indruk gemaakt.

Ik hoop, dat degene, die hem zal opvolgen, de helft zal kunnen praesteeren van wat hij deed en Curaçao zal er dan wel bij varen.

Mijnheer de Voortitter. Om niet te veel uit te weiden zal ik nu aanvangen met de artikelen te bespreken. Al hadden wij vroeger geen militaire politie gekend, dit ontwerp zal onaannemelijk zijn; het veroordeelt zichzelf. Al had ik het fiasco van de organisatie van 1910 niet meegemaakt, nooit zou ik voor dit ontwerp kunnen stemmen.

Laat ons beginnen met art. 1, waar men lezen kan, dat onder politiedienst wordt begrepen de zorg voor de algemeene orde en veiligheid.

In het Voorloopig Verslag hebben wij duidelijk erop gewezen en gevraagd waar de grenslijn getrokken moet worden, of de

politie zelf moet oordeelen wanneer en hoe zij in elk voorkomend geval behoort te handelen en telkens zelf moet uitmaken wat de algemeene orde en veiligheid eischen; m. a. w. dat er geen beperking is gemaakt en alles onbegrensd is gelaten.

Verder hebben wij gevraagd of zonder dat er een strafbaar feit is gepleegd of gepoogd, elke handeling van de politie in het belang van de algemeene orde en veiligheid verricht, een wettelijken grondslag krijgt en binnen de grenzen der hier bedoelde bevoegdheid blijft.

Wij hebben er ook op aangedrongen, dat er waarborgen zouden zijn tegen machtsoverschrijding, die in de verordening moeten worden opgenomen, hetgeen niet geschied is. Als antwoord daarop konden wij in de Memorie van Antwoord slechts lezen, dat het niet recht duidelijk was, welk bezwaar er tegen is, dat onder politiedienst begrepen wordt de zorg voor de algemeene orde en veiligheid.

Mijnheer de Voorzitter. Noch in het Voorloopig Verslag noch in het Eindverslag wordt ontkend, dat preventie tot de taak der politie behoort. De strijd loopt over de beteekenis en de grenzen van een formule, die niet eens in Nederland in een wet zijn opgenomen. Insteede van zich met zoo'n kort zinnetje van de zaak af te maken, had het Bestuur moeten nagaan of hetgeen de Afdelingen beweerden, al of niet juist was en de vragen beantwoorden.

Nu het Bestuur dat niet gedaan heeft, zal ik zelf uiteenzetten, dat en waarom hetgeen wij in het Voorloopig Verslag gesteld hebben, juist was.

Mijnheer de Voorzitter. U zult tevens bevinden, dat onze bescheiden meening met die van een autoriteit, tijdens zijn leven een man van groote kennis en gezag en voor wiens gevoelen men zeker eerbied moet hebben, ten volle overeenstemt.

In de Handelingen der Nederlandsche Juristen Vereeniging over het jaar 1893 in een praeadvies, uitgebracht door Mr. H. J. Kist, destijds Procureur-generaal bij het Gerechtshof te Amsterdam, over de samenstelling eener politiewet, zoowel ten aanzien van bevoegdheden als organisatie der politie, kunt U n.l. op blz. 244 o.m. lezen: „In de derde plaats moet de politiewet zelve *beperkingen* van de algemeene bevoegdheid inhouden, eensdeels om waarborgen te geven, dat de politiedwang binnen de *grenzen* der noodzakelijkheid zal worden gehouden, anderdeels om te regelen in welke gevallen en onder welke vormen die politiedwang, met inbreuk op de door de grondwet gewaarborgde rechten, zal kunnen gepaard gaan.” en verder: „Ik zou alzoo in de politiewet willen zien opgenomen eene *duidelijke omschrijving* van den omvang van de politiezorg.”

Mijnheer de Voorzitter. U ziet, precies hetzelfde als waarop wij in het Voorloopig Verslag hebben aangedrongen, dat het Bestuur niet kan begrijpen.

Mr. Kist heeft het reeds in 1893 begrepen.

Het zij mij vergund nog een gedeelte van hetzelfde praeadvies van dien Procureur-generaal aan te halen.

Op blz. 236 zegt hij o.m. het volgende: „Ik zou meenen, dat het personeel behoort te zijn een *burgerlijk* personeel, maar tevens een personeel, dat uitstekend uitgerust, gewapend en geoefend is. Een burgerlijk personeel in de eerste plaats ter wille van de eenheid van het gezag. Een militaire politie onder militaire hoofden levert steeds het gevaar op van *conflicten* tusschen de militaire commandanten en de ambtenaren der politie.”

Verder zegt dezelfde schrijver o.m. ook, dat het uitsluitend handelen op bevel, voor de ontwikkeling tot een goed politiebambte geenszins bevorderlijk is.

„Een burgerlijke politie heeft ook dit voor, dat zij, individueel over het land verspreid, met de burgerij in dagelijksche aanraking komt, met personen en omstandigheden bekend wordt en in den regel meer vertrouwen inboezemt dan een gekazerneerde militaire politie, die veelal als een buiten de burgerlijke maatschappij staande macht beschouwd wordt.”

Mijnheer de Voorzitter. Daar ik ook omtrent andere artikelen moet spreken, zal ik niet meer van dien schrijver van beteekenis aanhalen. Zooals U wel opgemerkt zult hebben, is hij geheel met ons eens, o.a. dat de politie geen militaire, maar een burgerlijke moet wezen.

Art. 2, eerste lid, wil verantwoordelijkheid opleggen aan den Commandant der troepen tegenover den Gouverneur en scha.

kelt den Procureur-generaal, als Hoofd der politie, aangewezen bij het Regeeringsreglement, eenvoudig uit. En zulks terwijl de Procureur-generaal in Curaçao Hoofd en niet slechts fungerend Directeur van politie is, als in Nederland.

De Gouverneur zal dan voorschriften geven. Ik meen, dat dit ook niet volgens het Regeeringsreglement is.

Het tweede en het derde lid zullen gauw bevestigen, wat Mr. Kist verwachten, n.l. conflicten.

Volgens de Memorie van Toelichting moeten de Procureur-generaal en de Commandant zich streng op het aldus voor ieder afgebakend terrein houden, maar de Memorie van Antwoord verklaart zelf, dat het wellicht niet gemakkelijk is de grenzen zoo scherp te trekken, dat meningsverschillen uitgesloten zijn.

De Procureur-generaal, die alleen als Hoofd verantwoordelijk voor politiezaken kan worden gesteld, ziet zijne bevelen, die men voortaan vorderingen wil noemen, op zij stellen en iemand anders — de mogelijkheid bestaat, dat het zelfs een onervaren jonge Luitenant kan wezen — gaat dan volgens diens eigen inzichten handelen. Hoe de Officier bij de politie zal moeten heeten, weet ik niet, want twee hoofden of een Hoofd en een Chef kunnen er niet zijn.

Mijnheer de Voorzitter. Mogen wij de burgerij aan zoo iets blootstellen? Mogen wij zulke uitgebreide en onbegrensde macht, zooals bij verscheidene verordeningen aan den Procureur-generaal verleend, overdragen aan militairen, die ons onbekend zijn, niet in Curaçaoschen dienst zijn, zeden en gewoonten der bevolking niet kennen, aan wie de volksgeest en plaatselijke toestanden vreemd zijn?

Voor het leger of het garnizoen moge korte detachering haar nut hebben, maar bij de politie en vooral in de hoogere rangen hebben we menschen noodig, die langer hier blijven, om de plaats te leeren kennen en niet zooals officieren, die telkens komen en gaan.

Art. 3. In het Voorloopig Verslag hebben de afdelingen op twee eigenaardigheden, om niet weer te spreken van fouten, in het eedsformulier gewezen; een omtrent het niet nakomen van de verplichting om de bevelen van allen, die boven den militair, die den eed aflegt, zijn gesteld, op te volgen, zooals dat voor de vroegere militaire politie, bij Koninklijk besluit, opgenomen in P. B. 1910 No. 19, wel voorkomt, en een omtrent het openbaren van zaken enz., die geheim behooren te worden gehouden.

De eerste opmerking, waar het vooral er op aankomt, n.l. dat elk agent van politie de bevelen van allen, die boven hem geplaatst zijn, derhalve ook van burgers, bijv. den ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht, die de opsporing van strafbare feiten het eerst en dadelijk moet leiden, heeft op te volgen, heeft het Bestuur eenvoudig niet beantwoord en beide fouten in het ontwerp gelaten.

Welke moeilijkheden kunnen daarvan niet het gevolg zijn? Andere uitzonderingen op de geheimhoudingsplicht worden er, in afwijking van vroeger, blijkbaar niet erkend.

Dit artikel met die fouten is derhalve ook niet aannemelijk.

Art. 4. Nadat het Voorloopig Verslag er op een zachte wijze op gewezen heeft, dat de redactie: „waar in wettelijke regelingen, waaronder begrepen keuren enz.” zooveel te wenschen overliet, heeft het Bestuur een gedeelte van die fout verbeterd, door de woorden: „waaronder begrepen keuren” uit het artikel te doen vervallen; alhoewel dat goed was, is het artikel door die gedeeltelijke verbetering lang nog niet in orde gekomen.

In de eerste plaats mogen bevoegdheden en verplichtingen in verdragen met vreemde Mogendheden voorkomende en in wetten en Koninklijke besluiten opgedragen aan den ambtenaar van het openbaar ministerie bij het Hof, den Procureur-generaal, of het Hoofd van politie, welke titels door elkander worden gebruikt, zooals ik reeds aangetoond heb, niet bij verordening worden overgebracht bij den Commandant der troepen. Bovendien zal daardoor niet alleen verwarring ontstaan, maar zal men Nederland zelfs in moeilijkheden kunnen brengen met de landen, waarmede die verdragen zijn aangegaan.

Terecht zal de opmerking kunnen volgen, dat dergelijke veranderingen niet zonder wijziging van het verdrag mogen geschieden, want toen die verdragen werden aangegaan, hebben de contracteerende landen onder het Hoofd van Politie den

Procureur-generaal, volgens het Regeeringsreglement, begrepen en geen Militairen Commandant.

In de tweede plaats zijn er talrijke bezwaren om de burgerij afhankelijk te stellen van militairen, die hier — zooals reeds uiteengezet — in den regel vreemd zijn, en door dezen bedoelde vergunningen te laten beoordeelen.

Toen de verschillende verordeningen door vroegere Leden van den Kolonialen Raad en door ons zijn aangenomen, is goed gevonden om de bevoegdheid, om verschillende vergunningen te verleenen, uitsluitend aan den Procureur-generaal toe te kennen en zeker ook omdat hij in Curaçaoschen dienst is.

Waar de Memorie van Antwoord het vreemd vindt, dat de Raad dergelijke bevoegdheden wel aan een Hoofdcommissaris zou willen toekennen, ziet het Bestuur over het Hoofd, dat die Hoofdcommissaris in overeenstemming met de voorschriften van den Procureur-generaal, die zijn onmiddellijke Chef zal wezen, zal moeten handelen.

Mijnheer de Voorzitter. Zooals U ziet, zal ook dit artikel niet door den beugel kunnen.

Een jurist, niet Lid van den Raad, heeft mij zelfs verklaard, dat hij dit ontwerp niet zou willen verdedigen, vooral dit artikel niet, waaraan hij een naam gaf, dien ik hier liever niet zal noemen.

Over oud art. 5 zou ik lang kunnen spreken, maar zal met slechts enkele aanhalingen volstaan.

In de eerste plaats zal de Districtmeester ophouden belast te zijn met het opsporen van strafbare feiten, maar voor zijn prestige zal hij toch Hulpofficier van justitie blijven; dat zal weer iets eigenaardigs van het ontwerp wezen; omdat hij geen militair is, ontnemt men hem rechten, die hij niet missen kan. Als zoo'n Districtmeester, die dikwijls alleen is, b.v. in functie wordt mishandeld, beleedigd of aangerand, dan zal hij geen ambtseedig proces-verbaal kunnen opmaken, waarop de schulddige gestraft zou kunnen worden.

En buitendien zal hij, die Chef in zijn district en tevens Hulpofficier van justitie is, bij een militair, waarschijnlijk zelfs beneden den rang van officier, hulp moeten zoeken? Wel een beklagenswaardige positie, waarin de Districtmeester gebracht wordt.

Daar de Gezaghebbers ambtenaren van het openbaar ministerie zijn, wil ik bij dit artikel, dat over die betrekking handelt, ook de eigenaardige verhouding, waarin de Gezaghebber komt, bespreken.

De Procureur-generaal en de Commandant zullen dan beiden ook over de andere eilanden bevoegdheden hebben. De een staat niet onder den anderen. De Gezaghebber staat bovendien niet onder den Commandant en de militairen zijn niet verplicht burgers te gehoorzamen. Een chaos zal er dan ontstaan.

Art. 114 van het Regeeringsreglement stelt den Gezaghebber verantwoordelijk voor de rust, orde en veiligheid op zijn eiland en in verband daarmee is hem het bevel over de gewapende macht en politie gegeven.

Nu wil het Bestuur den Gezaghebber het bevel over de politie ontnemen en volgens het Regeeringsreglement blijft hij verantwoordelijk voor de rust, orde en veiligheid.

Door onze medewerking daartoe te verleenen, zullen wij niet alleen tegen art. 47, maar ook tegen art. 114 van het Regeeringsreglement handelen.

Elke ambtenaar moet aan den Gezaghebber ondergeschikt zijn, anders krijgt men op zoo'n eiland meer dan een Hoofd.

Mijnheer de Voorzitter. Veroorloof mij nog enkele opmerkingen over het ontwerp in zijn geheel.

Indien dit ontwerp een uitvloeisel is van art. 176 van het Regeeringsreglement, zou de Gouverneur dan ingevolge art. 31 van hetzelfde reglement, de bevelhebbers, officieren en onder-officieren niet moeten benoemen?

Artt. 30 en 31 van voormeld reglement stellen 's Rijks Landmacht tegenover de gewapende politie, en de toelichting op art. 31 luidt: „De officieren en onderofficieren der Schutterij zullen dus door den Gouverneur worden benoemd, evenals die der *Gewapende politie*, zoo zij bestaat”.

Mijnheer de Voorzitter! Ik meen voldoende te hebben aange-toond, dat, al ware de militaire politie in het belang van Curaçao, al ware ze iets goeds voor ons, al ware ze iets, waarvan wij niet reeds met de slechte resultaten ervan bekend zijn, dan nog zou de Koloniale Raad nimmer het aangeboden ontwerp, dat zoo in strijd is met het Regeeringsreglement en met het

Wetboek van Strafvordering, kunnen goedkeuren.

Met het aannemen van dit ontwerp zou de Raad een tak van inwendigen dienst aan het leger overdragen en zich moeten bepalen tot het vragen om inlichtingen.

Wat dit laatste betreft, geeft de weigering van het Bestuur zich over de dienstvoorschriften uit te laten, te denken. Niemand kan tegen een goede politie zijn en niemand zou een goede regeling willen uitstellen. Met het kiezen van den naam politietroepen in plaats van garnizoen, militaire bezetting, of militaire politie wordt de zaak niet veranderd. De rechtspraak, Mijnheer de Voorzitter, is van zooveel gewicht en van zooveel beteekenis, dat iedere maatregel en iedere waarborg moet worden aanvaard om die in aanzien bij de bevolking te doen stijgen en om het vertrouwen in de rechtspraak en hare reputatie te bestendigen.

Op dit standpunt moet men zich stellen en van daaruit moet men de zaak bezien. Deze opvatting kan ik, en naar ik meen, ook de Raad, niet prijsgeven.

Het voorbereidend onderzoek door middel van een tolk of door minderen, die onze wetten niet kennen, kan ik niet toejuichen.

In dit verband hebben wij in het Voorloopig Verslag de uitdrukking „landstaal” gebezigd en ik moet er op wijzen, dat in art 166 van het oude Wetboek van Strafvordering, in art. 169 van het nieuwe Wetboek van Strafvordering, in art. 23 van het Reglement op het Notarisambt en ook in eenige verordeningen het Papiamentsch de „landstaal” genoemd en tegen over het Nederlandsch en het Engelsch gesteld wordt. Aan officieele benamingen moet het Bestuur zich houden. Wat het openbaar ministerie betreft, schijnt 't het Bestuur onbekend te zijn of is het blijkbaar vergeten, dat bij art. 86, 2e lid, van het Koninklijk besluit van 6 Juli 1918 No. 79 (P. B. No. 61) het openbaar ministerie bij het kantongerecht bevoegd en verplicht is verklaard, tot al datgene, waartoe het openbaar ministerie bij het Hof bevoegd en verplicht was.

De Ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht is derhalve niet slechts hulpofficier, zooals de Memorie van Antwoord ten onrechte beweert.

Zijne Excellentie de Minister van Koloniën heeft over dankbaar zijn gesproken. Nimmer zullen wij dankbaar kunnen zijn als dit gebiedsdeel een met den volksaard strijdige militaire politie wordt opgedrongen en daarbij verhoudingen verwrongen, autonomie en budgetrecht besnoeid worden.

Dankbaar zou men geweest zijn, indien, met inachtneming van de historische lijn en ontwikkeling in de denkbeelden, een politiereorganisatie was voorgesteld, die zich bij het volkskarakter aansloot en rekening hield met wenschen en verlangens, in dit gewest tot uiting gekomen.

Voor zooveel noodig wil ik hier enkele zinnen aanhalen uit belangrijke redevoeringen, gehouden bij de behandeling van de laatste Curaçaosche begrooting in de Tweede Kamer.

In het belang van Curaçao is het te hopen, dat de Minister van Koloniën rekening ermee zal houden. De oud-Minister van Dijk heeft n. l. er op gewezen en gezegd: „Er is nu eenmaal autonomie, welnu dan handele men ook daarnaar en bederve niet de goede verhoudingen, zooals die behooren te bestaan.”

De Heer Joekes heeft gesproken over de militaire rechtspraak, waartegen van den kant van het vertegenwoordigend lichaam terecht wordt opgekomen.

En de Heer Van Vuuren heeft den Minister aangeraden naar de bedoeling van het overleg tusschen Raad en Regeering ernaar te trachten, door te geven wederzijds tot overeenstemming te komen.

Met vertrouwen hebben wij de bezwaren tegen de militaire politie blootgelegd in een adres aan Hare Majesteit.

Zoolang wij niet teleurgesteld worden, hoop ik met U, zeer in het belang van Curaçao, dat Hare Majesteit Haar zeer geliefden naam niet onder een besluit zal stellen als door het Bestuur ontworpen, om hier een militaire politie in te voeren tegen Curaçaosche belangen en tegen Hare Curaçaosche onderdanen, die dikwijls getoond hebben veel te voelen voor het Huis van Oranje.

Ik dank U voor het mij verleende woord.

De Heer Dr. Ellis, thans aan het woord gekomen, zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. Slechts een paar opmerkingen na de

redevoeringen van de vorige geachte sprekers. De geachte gemachtigde van het Bestuur heeft gezegd, dat in het Regeeringsreglement niet staat, dat de Procureur-generaal het hoofd van de preventieve politie is.

Volgens art. 153 van het Regeeringsreglement is de Procureur-generaal het hoofd van de rechterlijke en administratieve politie in de gansche kolonie. De veiligheidspolitie zou volgens het Bestuur niet onder die bepaling vallen. Maar de preventie is een *onderdeel* van de taak van de politie. De taak van de politie is tweeledig, n.l. preventief en repressief. Het preventieve gedeelte is niet beschreven, of niet afgerond, om het wellicht juist te zeggen. Er zijn geen personen aangesteld uitsluitend voor de preventie en andere personen uitsluitend voor de repressie. De politiemann, die een feit wil voorkomen, treedt repressief op zoodra het gepleegd is. Als de werkring van de preventieve politie niet beschreven is, maar die beschouwd wordt als een der zijden van de politietaak, behoeft men niet te zeggen wie daarbij hoofd is. Wanneer moet niet vergeten, dat het woord „repressie” ook niet in art. 153 voorkomt. Het ontwerp wil de taak van de preventieve politie omschrijven, maar met een zeer onduidelijke en onbestemde formule. En nu zegt het Bestuur dat het Reg. Reglement niet over de preventieve politie spreekt. Als dezelfde politiemann voor wat aangaat het repressieve en het preventieve onder twee verschillende hoofden staat, terwijl dat alles samen de taak van dien politiemann op bijna hetzelfde oogenblik uitmaakt, zal de toestand nog gecompliceerder worden dan die bij aanneming van dit ontwerp worden zal. Maar bovendien neemt het Bestuur m.i. nu een ander standpunt in dan te voren. In de artikelen 2 en 4 van het ontwerp is er sprake van „Hoofd der politie”. Met die uitdrukking wordt ook bedoeld de preventieve politie. En in de Memorie van Toelichting staat: „De fgd. directeuren van politie in Nederland moeten waken voor de handhaving van wetten enz., voor de rust en veiligheid van den staat en voor de bescherming van personen en goederen; ten deze zijn het Hoofd van politie te Curaçao wel dezelfde verplichtingen opgelegd”. En in de Memorie van Antwoord verklaart het Bestuur: „Staatsrechtelijk (wordt) onder politie juist verstaan dat deel der staats-taak, dat gericht is op de afwending van gevaar” en verder: „Preventie behoort in de eerste plaats tot de taak der politie; repressie komt eerst in de tweede plaats”. Het Bestuur schuift nu blijkbaar een anderen grondslag onder het ontwerp. Vervolgens heb ik uit den mond van den geachten gemachtigde de woorden gehoord: „justitiële dictatuur”; een term, die - ik zal hier mijne ignorantie bekennen - mij tot dusverre onbekend was. Tegen hetgeen daarmede bedoeld schijnt te zijn, is reeds gereageerd door de geachte sprekers die mij vanavond zijn voorgegaan. Mij is het er om te doen te laten uitkomen, dat m.i. de twee leden waaruit die uitdrukking bestaat, elkander over en weer uitsluiten. Om het terrein van het eene te betreden, moet men het domein van het andere verlaten. En men is dan dadelijk in een heel andere gedachtensfeer. Ik dank U Mijnheer de Voorzitter.

De heer *Borren*, gemachtigde van den Gouverneur, verkrijgt het woord, en zegt, dat hij in hoofdzaak den heer Ellis van antwoord zal dienen, omdat de bezwaren in de redevoeringen van de heeren Beaujon en De Veer Abrahamsz, reeds in de Memorie van Antwoord en zooveel door hem zijn weerlegd.

Spreker zegt, dat volgens art. 153 van het Regeeringsreglement de Procureur-generaal hoofd is van de administratieve en rechterlijke politie; nergens komt de uitdrukking zekerheids- en veiligheidspolitie voor. Het betoog van het bestuur, dat de Commandant der politietroepen hoofd van de veiligheidspolitie zal zijn, is dus niet in strijd met genoemd art. 153.

Wat de uitdrukking „justitiële dictatuur” betreft, zegt de gemachtigde, dat hij deze gebruikt heeft als tegenstelling van „militaire dictatuur”. Of nu de Procureur-generaal aan het hoofd van de politie staat of de Commandant der troepen, staat vrijwel gelijk; integendeel is nu beroep op den Gouverneur voorgesteld, wat thans niet bestaat. Waarom verzet de Raad zich tegen de uitoefening dier functie door een militaire autoriteit, terwijl hij geen bezwaar heeft tegen die uitoefening door een justitieelen ambtenaar.

In antwoord op het gesprokene door den heer De Veer Abrahamsz, kan spreker zeggen, dat de ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht hulpofficier is en geen zeggenschap heeft over andere hulpofficieren. Artikel 31 van het Wet-

boek van Strafvordering zegt immers: „De hulpofficieren zijn gehouden, om, op de vordering van den procureur-generaal of van den officier van justitie, alle zoodanige narichten te geven en onderzoek te bewerkstelligen ter zake van feiten aan de kennisneming van het hof en den raad van justitie onderworpen.”

De Heer *De Veer Abrahamsz* zegt hierop, dat de gemachtigde van het Bestuur niet gelet heeft op het betrokken artikel in het Koninklijk besluit (P. B. 1918 No. 61), waarbij de toestand is gewijzigd, waardoor bijna alle bevoegdheden van den Procureur-generaal in eerste instantie overgegaan zijn op den ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht.

Men kan zich niet beroepen op uitleggingen van den Minister, maar moet zich houden aan de wet. De eene Minister legt de zaak zoo uit, de andere weer anders. Alleen onbekenden met de wet doen dat.

De heer Dr. *Ellis*, replicerende, zegt hierop het volgende:

Mijnheer de Voorzitter! Wat de uitdrukking „justitiële dictatuur” betreft, zou ik meenen dat die—men vergeve mij het woord—aan innerlijke tegenspraak lijdt. Het gaat hier over eigenschappen, die met elkander onvereinigbaar zijn, over begrippen die incompatibel zijn. Wat de preventieve politie betreft, ben ik nog steeds dezelfde meening toegedaan. De geachte gemachtigde heeft betoogd, dat volgens de strafvordering de ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het kantongerecht hulpofficier is en dat krachtens art. 31 van dat Wetboek de hulpofficieren gehouden zijn op de vordering van den Procureur-generaal of van den officier van justitie narichten te geven en onderzoek te bewerkstelligen. Zooals reeds door het geachte lid *De Veer Abrahamsz* medegedeeld, is bij een koninklijk besluit van 1918 de ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het kantongerecht in eerste instantie bevoegd en verplicht verklaard tot hetgeen de Procureur-generaal tot dus verre bevoegd en verplicht was. In den loop van 1919 is dat Koninklijk besluit in werking getreden. Dat is sinds de toestand. Sinds zijn er geen officieren van justitie meer. De opvatting van het Bestuur zal de justitie in moeilijkheden brengen, want de Procureur-generaal heeft die bevoegdheden niet meer en volgens het Bestuur is de ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het kantongerecht slechts hulpofficier.

De heer *Borren*, gemachtigde van den Gouverneur, merkt op, dat hij hieruit moet concluderen, dat de ambtenaar van het Openbaar Ministerie dan zijn eigen chef is.

Niemand meer het woord verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

De heer *De Veer Abrahamsz* vraagt hoofdelijke stemming.

Nadat bij loting wordt beslist, dat de stemming bij No. 6 van de presentielijst zal aanvangen, komen achtereenvolgens artikelen 1 tot en met 6, — artikelen 1 en 4 zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen, artikel 5 ingevoegd bij Nota van wijzigingen en art. 6, zooals gewijzigd bij diezelfde nota, — zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, in behandeling en worden met algemeene stemmen verworpen.

De *Voorzitter* bedankt den gemachtigde van den Gouverneur voor de namens het bestuur gedane mededeelingen.

Verder onderwerpt de *Voorzitter* aan de goedkeuring van den Raad een naar aanleiding van de Gouvernementsdepêche, dd. 27 Augustus 1927 No. 2095 in de afeelingen ontworpen antwoord, dat als volgt luidt:

„Ter voldoening aan het verzoek vervat in de missive, dd. 27 Augustus 1927, No. 2095, heeft de Koloniale Raad de eer Uwer Excellentie mede te deelen, dat de Raad zich kan vereenigen met het ter inzage aangeboden ontwerp van wet houdende bepalingen, krachtens welke dubbele belasting ten gevolge van heffingen in Nederland, Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao eenerzijds en in een vreemden staat anderzijds, geheel of gedeeltelijk kan worden voorkomen. Het overgelegde ontwerp en de toelichting gelieve Uwe Excellentie hiernevens aan te treffen.”

Waar niemand eenige aanmerking hierop te maken heeft, wordt het goedgekeurd.

Niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

NOTULEN.

No. 10.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 20sten September 1927,
des namiddags om twaalf uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *H. Perret Gentil*, *R. F. Muskus*, *R. S. de Lannoy*, *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt* en *J. J. Beaujon*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaard*, griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Edwin Senior*, *H. J. Beaujon*, *S. M. L. Maduro* en *Jossy C. Henriquez*, leden, de twee laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de vergadering van gisteravond nog niet ter goedkeuring kunnen worden aangeboden, doch in de eerstvolgende vergadering zullen kunnen worden goedgekeurd.

Verder zegt de *Voorzitter*, dat de heer *Edwin Senior* kennis heeft gegeven, dat hij wegens drukke bezigheden verhinderd is deze vergadering bij te wonen.

De *Voorzitter* zegt voorts, dat de afdelingen, naar aanleiding van de houding, toon en wijze van optreden van den gemachtigde van den Gouverneur bij de verdediging van het ontwerp der verordening tot oprichting eener gewapende politie als bedoeld bij artikel 176 van het reglement op het Beleid der Regeering, in de zitting van gisteravond, onmiddellijk na afloop in vergadering vereenigd, het volgend schrijven aan Zijne Excellentie den Gouverneur en telegram aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën ontworpen hebben, welke stukken hij aan de goedkeuring van de vergadering onderwerpt.

De missive aan den Gouverneur luidt:

„De Koloniale Raad heeft de eer Uwer Excellentie mede te deelen, dat hij zich gekrenkt gevoelt over houding, toon en wijze van optreden van den gemachtigde van het Bestuur in de vergadering van gisteravond. Hij verzoekt het Bestuur het daarheen te willen leiden, dat de Raad in het vervolg niet blootgesteld wordt aan ongewenscht optreden van Bestuurs-gemachtigden.

De Raad veroorlooft zich verder de vrijheid Uwer Excellentie te verzoeken, ingesloten telegram zoo spoedig doenlijk aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën door te willen zenden.”

En het daarin bedoelde telegram:

„De Koloniale Raad zich gekrenkt gevoelende over houding, toon en wijze van optreden van Kapitein Borren als gemachtigde van het Bestuur in 's Raads vergadering van 19 September, waarin de politie reorganisatie behandeld werd, meent Uwe Excellentie reeds dadelijk daarmee in kennis te moeten stellen en mede te deelen, dat die gemachtigde verzocht is moeten worden zich in te binden onder opmerking van den *Voorzitter* dat zijn houding opnieuw het bewijs heeft geleverd van wat Curaçao na invoering van de militaire politie te wachten staat, terwijl uit den boezem van den Raad aan den *Voorzitter* is verzocht hem er opmerkzaam op te maken dat hij niet tegenover militaire ondergeschikten, maar tegenover vrije burgers staat.”

Daar geen aanmerking op deze ontwerpen brief en telegram wordt gemaakt, worden ze aldus vastgesteld, waarna de *Voorzitter* den Griffier verzoekt voor de indiening daarvan te willen zorgdragen.

Niemand het woord verlangende en niets meer te behandelen zijnde, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

NOTULEN.

No. 11.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 21sten October 1927,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *R. S. de Lannoy*, *R. F. Muskus*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *P. L. Gorsira* en *H. Perret Gentil*, leden, benevens de heer *R. F. W. Boskaljon*, comités ter Gouvernements-Secretarie, fungerend griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *S. M. L. Maduro*, *Jossy C. Henriquez*, *Edwin Senior*, *J. J. Beaujon* en *H. J. Beaujon*, leden, de twee eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 19den en den 20sten September 1927 (Nos. 9 en 10).

De heer *De Veer Abrahamsz* verzoekt om in de notulen van den 19den September 1927, op bladzijde 18, in den negenden regel van onderen de komma achter het woord „houding” te laten vervallen en daarin bij te voegen „en toon”.

Daar geen verdere aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden beide goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter doet verder mededeeling van de volgende ingekomen stukken.

1o. eene gouvernements-depêche, dd. 24 October 1927, No. 2638, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur telegrafisch bericht van den Minister van Koloniën heeft ontvangen, dat bij Koninklijk besluit van den 14n. October 1927, No. 36 de heeren *Dr. W. C. de la Try Ellis* en *P. L. Gorsira* benoemd zijn tot onderscheidenlijk ondervoorzitter en lid van den Raad;

2o. eene gouvernements-depêche, dd. 28 October 1927, No. 2704, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de heer *P. L. Gorsira*, benoemd lid van den Raad, op den 27n. dier maand den voorgeschreven eed in handen van den Gouverneur heeft afgelegd.

Hierop zegt de Voorzitter het volgende:

Van harte wensch ik de heeren *Ellis* en *Gorsira*, ook namens den Raad, geluk met hunne benoeming respectievelijk tot ondervoorzitter en lid van dit College.

Ik houd mij overtuigd, dat de heer *Gorsira*, die voor het eerst zitting in dezen Raad neemt, steeds zijn energie en beste krachten zal wijden aan de belangen van dit gebiedsdeel.

Zijn eervolle loopbaan als gouvernements-ambtenaar is ons een waarborg, dat hij een nuttig lid van dit college zal zijn; door zijn jarenlang verblijf op de bovenwindsche eilanden, van nabij bekend met de plaatselijke toestanden en nooden der bevolking, is zijne benoeming voorzeker een aanwinst voor den Raad.

De benoeming van den heer *Ellis*, met wien wij reeds jaren lang aangenaam hebben samengewerkt en wiens goede hoedanigheden wij hebben leeren waardeeren, is een gelukkige keuze te noemen.

De groote belangstelling, die bij steeds als lid getoond heeft bij de behandeling van alle onderwerpen, waaraan hij heeft deelgenomen, geeft ons de zekerheid, dat hij zijn groote werkkraft en ijver ook als ondervoorzitter zal blijven wijden aan de hem toevertrouwde belangen.

De heer *Dr. Ellis* zegt nu het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. Mijn besten dank voor de vriendelijke woorden en hartelijke gelukwenschen ook namens mijne geachte medeleden tot mij gericht. Het zij mij tevens vergund mijn beleefden dank heen te zenden aan Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin, voor de benoeming, zoomede aan Zijne Excellentie den Minister van koloniën en aan Zijne Excellentie den waarnemenden Gouverneur voor de voordracht.

U hebt over aangename samenwerking gesproken, Mijnheer de Voorzitter. Ook mij is het steeds aangenaam geweest met U en mijn geachte medeleden samen te werken, zoo ook met den Heer *C. S. Gorsira JPEz.*, mijn geachten voorganger op deze plaats, die sinds tot lid van den Raad van Bestuur is benoemd.

Ik zou ook nog op het volgende willen wijzen, iets wat niet anders dan aangenaam kan zijn; nl. op de overtuiging, die, naar ik weet, bij U en bij ons allen bestaat, dat wij bij de vervulling van de taak, welke wij vrijwillig op ons genomen hebben, ons steeds door het algemeen belang hebben laten leiden en het algemeen belang als richtsnoer van al onze handelingen hebben genomen. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

De heer *Gorsira* komt nu aan het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter. Bij mijne intrede in dit geacht College wil ik mij in de eerste plaats van mijn plicht kwijten om mijn dank te betuigen aan Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin voor het met mijne benoeming tot lid van dezen Raad aan mij gegeven blijk van vertrouwen en aan den Raad voor de aan mij bewezen eer door mij voor het lidmaatschap candidaat te stellen.

En U, Mijnheer de Voorzitter, verzoek ik mijn besten dank te willen aanvaarden voor de hartelijke woorden van welkomst, namens den Raad, tot mij gesproken. Ik geef U de verzekering, dat het steeds mijn ernstig streven zal zijn om in de beste harmonie met U en de overige leden van den Raad samen te werken ter behartiging van de belangen van dit ons allen zoo dierbaar Curaçao.

Aan de orde van behandeling komt nu de ontwerp-verordening tot wijziging van het Koninklijk besluit van 15 Augustus 1868 (P. B. 1868 No. 17), houdende bepalingen tot regeling van het ambt der hypotheekbewaarders en van hunne boekhouding in de kolonie Curaçao.

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

De artikelen I en II, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel worden achtereenvolgens, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* zegt, dat ingevolge art. 16 van het reglement van orde van den Raad, eene commissie van verzoekschriften zal moeten worden benoemd, en verzoekt over te gaan tot stemming. Op verzoek van den *Voorzitter* fungeeren de heeren Zeppenfeldt en Perret Gentil als stemopnemers.

Het resultaat van de gehouden stemming is, dat de heeren De Veer Abrahamsz, De Lannoy en Gorsira ieder zeven stemmen

op zich vereenigen, de heer Zeppenfeldt twee stemmen en de heer Muskus een stem, zoodat in de commissie van verzoekschriften voor het loopend zittingjaar benoemd zijn de heeren De Veer Abrahamsz, De Lannoy en Gorsira.

De *Voorzitter* stelt nu het verzoekschrift van den heer A. R. Beaujon, waarvan melding is gemaakt in de vergadering van den 19den September d. j., in handen van genoemde commissie

Niets meer te behandelen zijnde, en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

NOTULEN.

No. 12.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

**Zitting van Maandag, den 28sten November 1927,
des avonds te acht uur.**

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *J. J. Beaujon*, *Edwin Senior*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. S. de Lannoy*, *H. Perret Gentil*, *P. L. Gorsira* en *R. F. Muskus*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaard*, griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *S. M. L. Maduro*, *Jossy C. Henriquez*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz* en *H. J. Beaujon*, leden, de twee eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 31sten October 1927 (No. 11).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden ze goedgekeurd en ondertekend.

De *Voorzitter* doet verder mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche, dd. 14 November 1927, No. 726, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening, houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen;

2o. eene gouvernements-depêche, dd. 23 November 1927, No. 2886, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Inkomstenbelastingverordening 1906” (P. B. No. 16);

3o. eene gouvernements-depêche, dd. 25 November 1927, No. 2907, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 16den Juli 1908 (P. B. No. 53) betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen;

4o. eene gouvernements-depêche, dd. 28 November 1927, No. 2930, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Grondbelastingverordening 1908” (P. B. 1908 No. 27).

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten deze vier ontwerpen-verordening naar de afdeelingen te verwijzen.

Niets meer te behandelen zijnde en niemand het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

NOTULEN.

No. 13.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 12den December 1927,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, onder-voorzitter.

VOORTS: de heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *P. L. Gorsira*, *H. J. Beaujon*, *R. S. de Lannoy*, *H. Perret Gentil* en *R. F. Muskus*, leden, benevens de heer *R. F. W. Boskaljon*, commies ter Gouvernements-Secretarie, fungerend griffier.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter, *S. M. L. Maduro*, *Jossy C. Henriquez*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *Edwin Senior* en *J. J. Beaujon*, leden, de heeren *Maduro* en *Henriquez* wegens verblijf in het buitenland.

De *Ondervoorzitter* opent de vergadering en zegt, dat door een lichte ongesteldheid van den Voorzitter, hem de eer te beurt valt hedenavond deze vergadering te leiden. Hij spreekt de hoop uit, dat de ongesteldheid van den Voorzitter niet van langen duur zal zijn, opdat deze wederom te midden van den Raad moge verschijnen en verzoekt, voor het geval hij in de vervulling van zijn taak te kort mocht schieten, de welwillendheid van zijne medeleden te mogen inroepen.

Vervolgens onderwerpt de *Voorzitter* aan de goedkeuring van de vergadering de in druk verschenen notulen van den 28sten November 1927 (No. 12).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

Hierna doet de *Voorzitter* mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche, dd. 29 November 1927, No. 2951, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerpverordening tot wijziging en aanvulling van de „Gebruiksbelastingverordening 1908” (P. B. 1908 No. 45);

2o. eene gouvernements-depêche, dd. 29 November 1927, No. 2952, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-

verordening tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten;

3o. eene gouvernements-depêche, dd. 10 December 1927, No. 3073, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerpverordening tot wijziging van de verordening van den 30sten October 1873 (P. B. 1874 No. 6), regelende de uitoefening der artsijnmengkunst in de kolonie Curaçao.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten deze drie ontwerpen-verordening naar de afdelingen te verwijzen.

De heer *De Lannoy* verkrijgt thans het woord en brengt als lid van de Commissie voor de verzoekschriften het volgend verslag uit:

Mijnheer de Voorzitter. Namens de Commissie voor de verzoekschriften heb ik de eer het volgende verslag uit te brengen.

In handen van de commissie is gesteld een verzoekschrift, dd. 14 September 1927 van den heer *A. R. Beaujon*, Onderwijzer aan de Hendrikschool alhier, waarin adressant den Kolonialen Raad verzoekt van zijn recht van initiatief gebruik te maken en aan den Gouverneur voor te stellen eene alinea toe te voegen aan artikel 5 van de beschikking van 28 Juni d.j., regelende de nadere duurtebijslag, opgenomen in P. B. 1927 No. 35.

Alhoewel het verzoek van requestrant der commissie eenigszins billijk voorkomt en wel toegegeven kan worden, dat de onderhavige beschikking niet hetzelfde beginsel huldigt als het betrokken besluit, kan de commissie toch geen termen vinden om den Raad voor te stellen gevolg te geven aan het verzoek, daar zij van oordeel is, dat, waar de door adressant bedoelde duurtebijslag niet bij verordening, maar bij beschikking is geregeld, het niet op den weg van den Kolonialen Raad ligt om aan den Gouverneur voor te stellen een door Zijne Excellentie genomen beschikking te wijzigen.

Uwe commissie heeft derhalve de eer den Raad te adviseeren het request ter Griffie neder te leggen en over te gaan tot de orde van den dag.

Waar de Raad zich met de conclusie van de commissie kan vereenigen, wordt aldus besloten.

Niets meer te behandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

NOTULEN.

No. 14.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALE RAAD

Zitting van Donderdag, den 22sten December 1927,
des voormiddags te 11½ uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.
VOORTS: de heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *Edwin Senior*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *P. L. Gorsira*, *R. S. de Lannoy*, *J. J. Beaujon* en *H. J. Beaujon*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaard*, griffier.

AFWEZIG: de heeren *S. M. L. Maduro*, *Jossy C. Henriquez*, *R. F. Muskus* en *H. Perret Gentil*, leden, de twee eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 12den December 1927 (No. 13).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter zegt, dat in de afdeelingen de volgende brieven aan den Minister van Koloniën, de Eerste Kamer en de Tweede Kamer der Staten Generaal zijn ontworpen, welke hij aan de goedkeuring van de vergadering onderwerpt.

Deze brieven luiden als volgt:

Zijner Excellentie den Minister van Koloniën
te 's Gravenhage.

De Koloniale Raad van Curaçao neemt hierbij de vrijheid Uwer Excellentie's aandacht beleefd voor het volgende te verzoeken.

Reeds ruim vijf jaren geleden kwam de herziene Grondwet tot stand. De Koloniale Raad was van te voren over de artikelen betreffende Curaçao gehoord. De nieuwe tekst werd hier bij Publicatieblad 1923 No. 33 bekendgemaakt.

Artikel 61 van de herziene Grondwet luidt:

„De Staatsinrichting van Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao wordt door de wet vastgesteld; andere onderwerpen worden door de wet geregeld, zoodra de behoefte daaraan blijkt te bestaan. Behoudens bij de wet te bepalen uitzonderingen wordt, op de wijze bij de wet te regelen, het vertegenwoordigend lichaam van het betrokken gebied gehoord.

Onverminderd het bepaalde in het eerste lid van dit artikel wordt de regeling van de inwendige aangelegenheden van Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao overgelaten aan aldaar gevestigde organen, op de wijze bij de wet vast te stellen. tenzij bij de wet de bevoegdheid tot regeling van bepaalde onderwerpen of voor bepaalde gevallen aan den Koning is voorbehouden.”

en artikel 62:

„De verordeningen, vastgesteld door de in het tweede lid van het vorige artikel bedoelde organen, kunnen op grond van strijd met de Grondwet, met de wet of met het algemeen belang bij de wet worden vernietigd.

Zoodanige verordeningen kunnen door den Koning worden geschorst op de wijze bij de wet te bepalen.”
en artikel II der Additioneele artikelen:

„Alle op het oogenblik der afkondiging van de veranderingen in de Grondwet verbindende wetten, reglementen en besluiten worden gehandhaafd, totdat zij achtereenvolgens door andere worden vervangen.”

Aangezien onder het thans nog geldend Regeeringsreglement de ontwikkelingsgang anders was dan had mogen worden verwacht, hield het onderwerp: „autonomie en decentralisatie” veel bezig en wees uitbreiding daarvan de lijn aan, waarlangs de denkbeelden zich algemeen bewogen.

Het behoeft geen betoog, dat onder zulke omstandigheden verwachtingen gewekt zijn door de aangehaalde artikelen, die van het doorbreken van nieuwere en juistere opvattingen omtrent autonomie en decentralisatie getuigen, waarin de verhouding tusschen wetgevende en uitvoerende macht nauwkeuriger wordt aangegeven en toezicht over den Curaçaoschen wetgever in handen van den wetgever in Nederland wordt gelegd.

Deze aangelegenheid, welke hierdoor reeds meerdere aandacht had, is door de gebeurtenissen en toestanden van de laatste jaren nog meer op den voorgrond getreden en in verband daarmee is een groeiende en met steeds levendiger besef gepaard gaande overtuiging waarneembaar, dat aan een Staatsinrichting voor Curaçao andere beginselen ten grondslag behooren te liggen en dat het vigerend Regeeringsreglement en vooral de wijze van hanteering daarvan, niet op de tegenwoordige samenleving passen.

Dit alleszins verklaarbaar en rechtmatig streven heeft zich altijd, met eerbiediging van 's Lands wetten, binnen het kader daarvan weten te houden.

Is de herziene Grondwet ten aanzien van Curaçao niet uitgevoerd en is bij 's Raads weten zelfs geen voorstel ter zake bij de Staten Generaal ingediend, nog grooter teleurstelling is het te moeten constateeren, dat bij het volgen van de oude richting, de toepassing nog starder plaats vindt en naast een vasthoudendheid aan beginselen, die terecht uit de Grondwet zijn gelicht, ook in dit gewest zich een concentratie openbaart, waartoe het thans geldend Regeeringsreglement geenszins dwingt.

Het woord „kolonie” wordt gaandeweg geëlimineerd; in officieele stukken wordt er gesproken van den nieuwen status van dit deel van het Koninkrijk, maar in wezen is er niets veranderd en is er geen vooruitgang te bespeuren.

In niet mindere mate dan het Regeerings Reglement is de Comptabiliteit een voorwerp van bespreking en beoordeeling. Het beheer van 's Lands financiën, het gebruik, dat er van gemaakt wordt, de verantwoording, dat alles wordt door de openbare meening getoetst en de uitspraak is veelal in ongunstigen en zelfs afkeurenden zin.

Klachten over allerlei bestuursaangelegenheden en den wetgevenden arbeid, over den gang van zaken en onvruchtbaarheid van het bewind, klachten, die in betekenis onderling verschillen, maar die de eensgezindheid bedreigen, vinden dan ook ten deele oorsprong in uitstel van de uitvoering der Grondwet,

terwijl wegens de sterkere machtsconcentratie het gemis van medezeggenschap en van het recht van controle over de openbare geldmiddelen zich hoe langer hoe meer doet gevoelen.

Als gevolg van een en ander wordt het vertrouwen in woorden en toezeggingen van de Regeering geschokt en schiet de ontstemming dieper wortel.

Naar aanleiding van het vorenstaande heeft de Koloniale Raad van Curaçao de eer Uwer Excellentie beleefd, doch tevens met aandrang te verzoeken in 's Lands belang het daarheen te willen doen leiden, dat zoo spoedig mogelijk aan bovengemelde artikelen van de Grondwet in den geest, waarin zij zijn ontworpen voor wat Curaçao aangaat, uitvoering worde gegeven.

Aan de Eerste Kamer (Tweede Kamer)
der Staten Generaal te 's Gravenhage.

Onder aanbieding van een afschrift van een adres dd. heden

aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën gericht, heeft de Koloniale Raad op Curaçao met het oog op de schade, die aan Nederlandsche belangen wordt toegebracht, de eer Uw College beleefd, doch tevens met den meesten aandrang te verzoeken Uw invloed te willen aanwenden dat ten spoedigste ten aanzien van Curaçao de herziene Grondwet worde uitgevoerd en de staatsinrichting en de wetgeving daarmede in overeenstemming worden gebracht.

Nadat de leden zich hiermede hebben vereenigd, worden deze brieven zooals ontworpen vastgesteld.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten deze brieven direct aan hunne adressen op te zenden.

Niets meer te behandelen zijnde en niemand het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. It is mostly illegible due to being upside down and faint.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. It is mostly illegible due to being upside down and faint.

NOTULEN.

No. 15.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Woensdag, den 28sten December 1927,
des voormiddags te 11½ uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *Edwin Senior*, *P. L. Gorsira*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *R. S. de Lannoy* en *J. J. Beaujon*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaart*, Griffier.

AFWEZIG: de heeren *R. F. Muskus*, *H. Perret Gentil*, *H. J. Beaujon*, *S. M. L. Maduro* en *Jossy C. Henriquez*, leden, de twee laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 22sten December 1927 (No.14).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter zegt hierop, dat deze vergadering belegd is om een door de afdelingen ontworpen schrijven in antwoord op de missive van Zijne Excellentie den Gouverneur, dd. 29 April 1927, No. 1066 aan de goedkeuring van den Raad te onderwerpen.

Dit schrijven luidt als volgt:

De concessievoorwaarden, waaronder door Uwe Excellentie voorwaardelijk eene voorloopige concessie werd verleend aan de Nederlandsch Indische Gas Maatschappij en welke tekst U wel bij Uwe missive dd. 29 April 1927 No. 1066 den Raad ter bestudeering heeft willen aanbieden, hebben dit college tot de volgende opmerkingen aanleiding gegeven.

Alvorens de bepalingen naar volgorde in beschouwing te nemen, zou de Koloniale Raad Uwer Excellentie in overweging willen geven de definitieve concessievoorwaarden te zijner tijd algemeen bekend te maken, aangezien het een zaak van zoo veel belang is en de concessie voor zulk een langen termijn wordt verleend.

Al dadelijk trok het de aandacht, dat, alhoewel er in de overgelegde Bijzondere Voorwaarden sprake is van het vergunningsgebied, niet verklaard wordt voor welk gebied de onderwerpelijke vergunning verleend wordt.

Verder is het opvallend, dat in de Bijzondere Voorwaarden, welke volgens Uwer Excellentie's bovengemelde missive de concessievoorwaarden uitmaken, waaronder voorwaardelijk eene voorloopige concessie werd verleend, herhaaldelijk verwezen wordt naar de „bepalingen”, zonder dat in die Bijzondere voorwaarden gezegd wordt, wat onder „de bepalingen” te verstaan is.

Het beoordeelen der vergunning wordt moeilijker wegens onbekendheid met den inhoud der bepalingen.

Wel wordt in de laatste alinea van Uwer Excellentie's reeds gemelde missive medegedeeld, dat als basis eener toen in te dienen ontwerp-verordening genomen zou worden het complex der in Nederlandsch-Indie vigeerende „Bepalingen om-

trent den aanleg en het gebruik van geleidingen voor elektrische verlichting en het overbrengen van kracht door middel van electriciteit” en is dus de meening dat dit complex bedoeld wordt met de ter sprake gebrachte „bepalingen” gewettigd; een bloote vermelding van de woorden „de bepalingen” in de concessievoorwaarden blijft toch hoogst onvolledig, te meer, waar het hier zou gaan om bepalingen, die in Nederlandsch Indie vigeeren. En zelfs voor een voorwaardelijke en voorloopige concessie werd deze onvolledigheid bedenkelijk geacht. Overigens wil het voorkomen, dat eene verwijziging naar Indische bepalingen, die hier geen kracht van wet hebben, in elk geval te ontraden is.

Zijn de ter bestudeering aangeboden de voorwaarden, waaronder voorwaardelijk eene voorloopige concessie werd verleend, de definitieve concessieverleening zal wel moeten volgen spoedig nadat de aanhangige ontwerp-verordening regelende het verlenen van vergunning voor den bouw, den aanleg en het hebben van inrichtingen voor het opwekken van electriciteit en van geleidingen voor het overbrengen daarvan, in Curaçao, haar beslag zal hebben gekregen. De concessie-voorwaarden zullen dan op deze verordening gebaseerd moeten zijn, evenals de aangeboden bijzondere voorwaarden gegrond schijnen te zijn op de Ned. Indische „bepalingen”. Terdege zal er dus voor moeten worden gezorgd, dat de concessievoorwaarden strooken met de bepalingen der verordening.

Van het uitspreken van een oordeel over het technisch of vakkundig gedeelte, over de bepalingen aangaande de eischen van het bedrijf, den omvang der naasting, de wijze van berekening der vergoeding, zoomede over de vraag of de berekening niet op eenvoudiger wijze ware te doen, moet de Raad zich thans onthouden. Slechts andere beschouwingen zullen binnen den kring van dit schrijven worden getrokken.

Naar aanleiding van Uwer Excellentie's mededeeling in de reeds meermalen gemelde dépêche gedaan, dat Uws inziens artikel 2 sub 1 der Bijzondere Voorwaarden een ontkennend antwoord geeft op de vraag door den Raad gesteld met betrekking tot den omvang van het uitsluitend recht der vergunninghouder, kan worden opgemerkt, dat, waar in de verordening de voorwaarden voor de daarin bedoelde inrichtingen en geleidingen principieel geregeld worden, ook daaruit uitsluitend voor deze principieele kwestie geput zal moeten worden.

Volgens art. 1 eerste en tweede lid van de aangehaalde ontwerp-verordening is vergunning van den Gouverneur noodig voor 1o. inrichtingen voor het opwekken van electriciteit met het doel deze aan *derden* te leveren en 2o. voor de overbrenging van electriciteit te bouwen enz. geleidingen, welke niet uitsluitend loopen over gronden bij een bijzonder persoon of bij eene bijzondere onderneming in gebruik. Met vergunningen voor leidingen alleen dienende ten nutte van den aanvrager schijnen dan geleidingen als onder 2o. vermeld te zijn bedoeld. Voor deze geleidingen zou dan volgens de ontwerp-verordening een vergunning noodig zijn, welke volgens die verordening zelf vervalt, zoodat niet duidelijk is art. 2 lid 2 van de Bijzondere Voorwaarden luidende: „Dit uitsluitend recht komt te vervallen zoodra een bedrijf voor verdeeling of levering van electrischen stroom op groote schaal wordt tot stand gebracht voor

eene streek, waarin het gebied der onderwerpelijke vergunning begrepen is."

Dit lid ziet blijkbaar op de vergunningen voor leidingen alleen dienende ten nutte van den aanvrager, zoodat de woorden: „uitsluitend recht" en „onderwerpelijke vergunning" in dat lid kennelijk op een andere vergunning slaan dan de woorden: „uitsluitend recht" en „onderwerpelijke vergunning" onderscheidenlijk in het opschrift en in het eerste lid van art. 2 voorkomende. Bedoeld tweede lid schijnt meer op een automatisch vervallen het oog te hebben.

Het Gouvernement wil zich blijkbaar tegenover de Ned. Indische Gas My verbinden het „uitsluitend recht", waarvan sprake is, slechts te dulden, zoolang de Ned. Indische Gas My geen bedrijf op groote schaal voor de betrokken terreinen, gronden of wegen tot stand brengt. De Raad meent, dat hierdoor niet naar behooren rekening wordt gehouden met de belangen van den houder van het uitsluitend recht, die op een tijdstip, dat de Ned. Indische Gas My in die buurt geen bedrijf, althans niet op groote schaal tot stand gebracht had, kosten heeft moeten maken om geleidingen ten eigen nutte aan te leggen. Zoo ergens, dan hier, dienden, werd er gemeend, reeds verkregen rechten erkend en de kleine instelling, die ter plaatse in tijdsorde de eerste was, een verder bestaan naast de groote gewaarborgd te worden.

Bij het beoordeelen van de gevolgen van het toekennen van een uitsluitend recht aan de Ned. Indische Gas My, doet zich het bezwaar, dat de uitgestrektheid van het gebied, waarvoor de vergunning verleend wordt niet bekend is, nog sterker gevoelen.

Voorts kan de uitdrukking „op groote schaal" aanleiding geven tot verschil van meening of een bepaalde onderneming er al dan niet onder valt.

Art. 4 van de Bijzondere Voorwaarden bepaalt, dat in de daar bedoelde gevallen, de Gouverneur beslist, behoudens het recht van de vergunninghoudster tot hooger beroep op het Scheidsgerecht, dat in hoogsten aanleg beslist, terwijl volgens art. 5 onder de daarin omschreven omstandigheden de verbruiker het recht heeft van beroep op den Gouverneur, die in hoogsten aanleg beslist.

Hoewel beroep op den Gouverneur niet onvoorwaardelijk toejuichende, trekt de Raad niet in twijfel de bevoegdheid van de betrokken partijen om ontstane geschillen op deze wijze te doen oplossen, voor zoover een verordening zulks niet verbiedt; doch naar 's Raads oordeel kan een derde (de verbruiker) door een overeenkomst tusschen het Gouvernement en de Ned. Indische Gas My niet van zijn recht beroofd worden om, wanneer daartoe aanleiding bestaat, de zaak voor den rechter te brengen en dezen te doen beslissen. Zulke gevallen kunnen zich als gevolg van de artikelen 4 en 5 voordoen en dan zouden naar 's Raads meening, de aangehaalde clausules, ten aanzien van dien derde als niet geschreven zijn te beschouwen. Terloops moet worden aangestipt, dat art. 4 slechts de vergunninghoudster het recht van hooger beroep toekent.

Het opschrift van art. 6 „Voorwaarden en tarieven" in verband met het eerste lid: „De voorwaarden, waaronder stroomverbruikers aansluiting verkrijgen aan de netten, — daaronder begrepen de hoogste algemeene tarieven voor stroomlevering, welke mogen worden toegepast, — moeten voor alle afnemers in het vergunningsgebied gelijkkluidend zijn en worden door de vergunninghoudster vastgesteld in overeenstemming met den Gouverneur." doet de vraag rijzen of er geen andere tarieven zijn dan de hoogste en zoo ja, waarom slechts de „hoogste" in overeenstemming met den Gouverneur moeten worden vastgesteld en door wien en op welke wijze de overige moeten worden vastgesteld.

De voorkeur ware te geven aan een bepaling, dat behoudens tusschentijdsche herziening op initiatief van den Gouverneur, de voorwaarden en tarieven telkens voor vijf jaren worden vastgesteld. De regeling te dezer zake in het onderwerpelijke artikel opgenomen, opent de mogelijkheid van bestendiging van den eens geschapen toestand.

Het eenigszins onvolledige derde lid ware zoodanig aan te vullen, dat het scheidsgerecht beslist, indien tusschen Gouverneur en vergunninghoudster bij de vaststelling of herziening der voorwaarden en tarieven geen overeenstemming wordt verkregen.

In het laatste lid worden de bijzondere voorwaarden een „be-

sluit" genoemd. Het zal wel geen betoog behoeven, dat hier een min juiste beteekenis aan dit woord wordt gegeven.

Artikel 7 betreffende het waarborgkapitaal schijnt niet in overeenstemming te zijn met artikel 4 van de ontwerp-verordening, hetwelk luidt: „De ondernemer deponereert binnen een jaar na de dagteekening van de hem uitgereikte vergunning in 's Lands kas een waarborgkapitaal enz. Het waarborgkapitaal moet worden gedeponereerd in wettig betaalmiddel of in zoodanige effecten enz.". Volgens gemeld artikel 7 moet, voor het geval de betaling plaats heeft de storting in 's Lands kas plaats hebben. Een dergelijk voorbehoud kent de ontwerp-verordening blijkbaar niet.

Overigens wordt het bedrag van twee duizend gulden te laag geacht in verband met het vijfde lid van gemeld artikel 4 luidende: „Wanneer, overeenkomstig de bepalingen dezer verordening, ten gevolge van verzuim van den ondernemer, van gouvernementen wege werken worden uitgevoerd, worden de kosten daarvan op het waarborgkapitaal verhaald." Van belang zijn ook ten deze het vijfde en het zesde lid van art. 6 en het tweede en derde lid van art. 9 der ontwerp-verordening.

Volgens art. 9 eerste en derde lid van de Bijzondere voorwaarden is de vergunninghoudster verplicht de plannen van den eersten aanleg der leidingnetten vast te stellen, in overeenstemming met den Gouverneur en zal, indien omtrent de vaststelling der leidingnetten (plannen van den aanleg der leidingnetten zijn blijkbaar bedoeld) geen overeenstemming kan worden verkregen, de beslissing worden opgedragen aan het Scheidsgerecht bij wiens uitspraak partijen zich hebben neer te leggen. Dit is niet in overeenstemming met art. 7 eerste en tweede lid, art. 2 eerste lid sub b en art. 5 eerste lid sub b van de ontwerp-verordening, in welke artikelen er nergens van een Scheidsgerecht gewag wordt gemaakt, maar er sprake is van goedgekeuren of voorschrijven door den Gouverneur.

De formulering „terreinen, welke bij het leger-, vloot- of havenbestuur in beheer zijn" is voor Curacao niet gelukkig te achten. En waar de vergunninghoudster de verplichting opgelegd wordt zich te gedragen naar de aanwijzingen haar door of namens dat Bestuur te geven, moet de aandacht gevestigd worden op art. 9, eerste lid van de ontwerp-verordening, volgens hetwelk de ondernemer zich te gedragen heeft naar de bevelen hem door of vanwege den Gouverneur te geven.

De laatste alinea van artikel 2 en de 2de alinea sub b, 3o. van artikel 6 der ontwerp-verordening spreken van inrichtingen of leidingen, doch daarentegen alleen van in gebruik gesteld.

Artikel 10 der Bijzondere Voorwaarden spreekt slechts van leidingnetten, maar daarentegen van „aangelegd en in gebruik gesteld".

Van groot belang zijn de daareven aangewezen verschillen echter niet, aangezien, indien de leidingen in gebruik worden genomen ook wel de inrichtingen gereed zullen zijn en bij volvoering aan den eisch betreffende de ingebruikstelling ook wel aan den eisch betreffende den aanleg voldaan zal zijn.

Het komt echter voor, dat het steeds aan te bevelen is, dat er overeenstemming bestaat tusschen de wettelijke regeling en daarop gegronde beschikkingen.

Handelt art. 11, eerste lid van de ontwerp-verordening over het isoleeren van de geleidingen binnen gebouwen, woningen, lokalen enz. (een samenvatting, waartegen in het desbetreffend Voorloopig Verslag bezwaar wordt gemaakt) in art. 11, tweede lid van de Bijzondere Voorwaarden, worden alleen „gebouwen" genoemd, waardoor er nog grootere onduidelijkheid ontstaat.

De bepaling, dat de betrokken installatievoorschriften door den Gouverneur in met de vergunninghoudster gepleegd overleg worden vastgesteld, geeft geen antwoord op de vraag wat dient te geschieden als bij het gepleegde overleg geen overeenstemming is verkregen. Twijfel kan worden geuit of dit tweede lid past in het stelsel in evengemeld art. 9 eerste lid van de ontwerp-verordening neergelegd; zoo ook of dat tweede lid verenigbaar is met art. 15 van de Bijzondere Voorwaarden, waarin de vergunninghoudster zich bij voorbaat aan alle latere voorschriften van den Gouverneur onderwerpt.

In het oog vallend is het, dat met betrekking tot de plannen van den eersten aanleg der leidingnetten (art. 9), de leidingen met bijbehorende inrichtingen (art. 11, al. 1) en de installatie-

voorschriften (art. 11 al. 2) telkens een ander systeem is gekozen. Deze verscheidenheid zou allicht conflicten kunnen veroorzaken.

Een overgangsbepaling ten aanzien van de inrichtingen binnen de gebouwen is wel wenschelijk te achten.

Behalve voor wat aangaat het woordje „eersten” in het 1ste lid van artikel 12 der Bijzondere Voorwaarden, wil dit artikel in tegenstelling met het grootste deel van art. 9 voorkomen in overeenstemming te zijn met de ontwerp-verordening; overigens dus in strijd met dat artikel. De tusschenzin „onverminderd het bepaalde bij artikel 6 onder b en artikel 9 der bepalingen” kan om reeds gemelde redenen niet beoordeeld worden.

Sub. b van art. 2 van de ingediende ontwerp-verordening spreekt van „alles wat ter beoordeeling van het doel en de werking van de te maken inrichting noodig is”; de tweedealinea van artikel 12 dezer Bijzondere Voorwaarden echter van „alles, wat tot een juiste beoordeeling der wijze van aanleg noodig is”. Er is wel verschil van beteekenis tusschen deze beide; misschien zou een combinatie der beide wel de beste oplossing zijn.

In artikel 13 van de Bijzondere Voorwaarden, dat de herziening der plannen bespreekt, is anders dan in art. 9, dat zich met de vaststelling der plannen bezighoudt, geen sprake van overeenstemming tusschen Gouverneur en vergunninghoudster, van scheidsgerecht of leger-, vloot- of havenbestuur.

Voor wat de bevoegdheid tot naasting aangaat, moet hier uitdrukkelijk worden verwezen naar hetgeen dienaangaande in het aangehaalde Voorloopig Verslag is opgenomen. De Raad acht het noodzakelijk, dat ook in de te verlenen vergunning duidelijk blijkt, dat voorafgaande goedkeuring van den begrootingswetgever vereischt wordt voor naasting en betaling van eenig bedrag bij in bezitneming bij voorbaat.

Het maximum der boeten wil over het algemeen wat laag voorkomen naast de niet onvoorwaardelijk te verdedigen dubbele vrijheid van den Gouverneur om de boete al dan niet op te leggen en verder zelf de hoegrootheid te bepalen zonder zelfs aan een minimum gebonden te zijn.

Wordt in artikel 5 tweede lid van de ontwerp-verordening bepaald, dat bij overgang van de onderneming aan het Gouvernement, dit niet gebonden is aan de overeenkomsten, door den ondernemer met derden omtrent den aanleg en het gebruik van de inrichtingen of geleidingen aangegaan, (een bepaling, waartegen bereids in het Voorloopig Verslag bezwaar is gemaakt), in art. 21 van de Bijzondere Voorwaarden is er bij naasting sprake van een schikking omtrent de verdere verstrekking en afname van elektrischen stroom.

Volgens gemeld art. 21 zou de schikking moeten worden getroffen tusschen het lichaam, dat het beheer krijgt over de genaaste inrichtingen en de houdsters der overige vergunningen, welke schikking de goedkeuring van den Gouverneur zou behoeven, terwijl als geen minnelijke schikking tot stand komt, de overheid, die de naasting verricht en de houdster der vergunning zich zullen verbinden om te zorgen voor de verdere levering of afname. Aangezien volgens art. 5, eerste lid, sub c van de ontwerp-verordening de naasting voor het Gouvernement geschiedt, is het niet duidelijk hoe het bovenstaande op de aangegeven wijze toepassing zou kunnen vinden en hoe er naast de overheid, die de naasting verricht, nog een lichaam zou kunnen zijn, dat beheer krijgt en schikkingen kan treffen.

In artikel 22 eerste lid van de Bijzondere Voorwaarden wordt er van een commissie van naasting en van het Scheidsgerecht gesproken; echter handelen de volgende leden slechts

over de commissie en de commissieleden, en ontbreekt de mededeeling, dat zij ook op het Scheidsgerecht en de leden van het Scheidsgerecht toepasselijk zijn.

Aan de commissieleden is de bevoegdheid toegekend zich uit de boeken en bescheiden van de vergunninghoudster de noodige gegevens te verschaffen, doch een verplichting van laatstgenoemde om toegang tot die boeken en bescheiden te verlenen, wordt niet in het artikel aangetroffen.

Dat de uitspraak van de commissie van naasting tot vaststelling van het te betalen bedrag niet voor herziening vatbaar is, is eenigszins bedenkelijk, daar het mogelijk moet zijn, fouten en vergissingen, die eventueel bij het maken van ingewikkelde berekeningen, die worden voorgeschreven, ingeslopen zijn, te herstellen.

Een bepaling, dat de opgelegde boeten van het waarborgkapitaal mogen worden afgehouden, ware in art. 24 op te nemen.

Het opschrift van art. 25 van de Bijzondere Voorwaarden luidt: „Toepasselijkheid van latere verordeningen.”, terwijl er in het artikel zelf (behalve „de bepalingen” welke naar 's Raads gevoelen ten onrechte daarin zijn opgenomen) slechts vermeld worden de algemeene verordeningen omtrent den aanleg en het gebruik van leidingen voor elektrische verlichting en het overbrengen van kracht door middel van electriciteit of omtrent de levering van elektrischen stroom. Het is denkbaar, dat ook in andere algemeene verordeningen en voorts in keuren bepalingen voorkomen, waaraan de vergunninghoudster zich moet onderwerpen. Het aangehaalde artikel is te eng geredigeerd.

Geen aanbeveling verdient art. 26 van de Bijzondere Voorwaarden luidende: „Alle rechten, bevoegdheden en verplichtingen, welke ingevolge de artikelen 16 en volgende dezer vergunning den Gouverneur zijn voorbehouden en opgelegd, zijn — met uitzondering van die, vervat in artikel 21 — vatbaar voor overdracht op elk door den Gouverneur aan te wijzen overheidsorgaan met dien verstande dat overdracht van de bevoegdheid tot oplegging van boeten slechts zal geschieden onder voorbehoud van hooger beroep op het Scheidsgerecht.”. Daaronder valt o. m. de bevoegdheid om de te naasten goederen bij voorbaat in bezit te doen nemen tegen betaling van de som, welke volgens zijn gevoelen verschuldigd is. De vraag kan gesteld worden hoe het aangewezen orgaan aan bedoelde som komen moet.

Overigens zou de (niet te vergeten: „discretionaire”) bevoegdheid om boeten op te leggen slechts overgaan voor wat aangaat de na artikel 16 in de Bijzondere Voorwaarden vermelde boeten en zou die bevoegdheid voor wat de andere boeten betreft, bij den Gouverneur verblijven.

Er ware de voorkeur aan te geven, indien daartoe termen mochten zijn, de zaak in artikel 27 behandeld in de verordening betreffende den in-uit- en doorvoer te regelen. Restitutie van betaald invoerrecht in een concessie te bepalen kan de Raad niet toejuichen wegens het uitzonderingskarakter en bezwaren ontleend aan de Comptabiliteit.

Ten slotte kan dit College niet nalaten op te merken, dat het geheel dezer Bijzondere Voorwaarden wel de sporen draagt van de haast, waarmede deze zaak indertijd behandeld is.

Nadat de leden zich hiermede hebben vereenigd, wordt dit schrijven zooals ontworpen vastgesteld.

Niets meer te behandelen zijnde en niemand het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

NOTULEN.

No. 16.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 16den Januari 1928,
des avonds te 8uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *J. J. Beaujon*, *H. Perret Gentil*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt* en *P. L. Gorsira*, leden, benevens de heer *R. F. W. Boskaljon*, commies ter Gouvernements-Secretarie, fungeerend griffier.

AFWEZIG: de heeren *R. S. de Lannoy*, *R. F. Muskus*, *H. J. Beaujon*, *Edwin Senior*, *S. M. L. Maduro* en *Jossy C. Henriquez*, leden, de twee laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 28sten December 1927 (No. 15).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De *Voorzitter* doet nu mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche, dd. 29 December 1927 No. 3228, waarbij de Gouverneur den Raad dank betuigt voor de aan Zijne Excellentie bij brief van 23 December 1927, No. 24 gedane mededeeling en voor de toezending van afschriften van door den Raad aan den Minister van Koloniën en de Staten Generaal ge-

richte schrifturen, en waarbij de Gouverneur mededeelt met belangstelling kennis te hebben genomen van die stukken;

2o. eene gouvernements-depêche, dd. 31 December 1927 No. 3230, luidende als volgt:

„Het is mij een voorrecht Uw College dank te mogen zeggen voor Uw gewaardeerd uitvoerig schrijven van 28 December 1927, No. 25, waarbij Uw Raad mij de opmerkingen mededeelde, waartoe de concessievoorwaarden, waaronder voorwaardelijk eene voorloopige concessie werd verleend aan de Nederlandsch Indische Gasmaatschappij, Uw College aanleiding gaven. Volkomen instemmende met het oordeel van Uwen Raad, dat het hier een zaak van groot belang betreft, is het mij een genoegen aan Uw College reeds thans te kunnen melden, dat, gelijk Uw Raad mij in overweging gaf, de definitieve concessievoorwaarden te zijner tijd algemeen zullen worden bekend gemaakt.”

3o. eene gouvernements-depêche, dd. 9 Januari 1928, No. 109, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van het Reglement op het Notarisambt.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit ontwerp in deze vergadering in behandeling te nemen.

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt. Overgaande tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, worden de artikelen 1 en 2, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intutilé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Niemand het woord verlangende en niets meer te behandelen zijnde, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

ONTWORPEN-NOTULEN

VERBODEN TOEGANG TOEGANG TOEGANG TOEGANG TOEGANG

Titel van het boek: De Eerste Indische Oorlog 1817-1825
Van de auteur: J. van der Meer

De Eerste Indische Oorlog (1817-1825) was een belangrijke periode in de geschiedenis van Nederlands-Indië. Het begon met de opstand van de Marathas in de provincie van Poenaab in 1817. Deze opstand werd geleid door de Maratha koning Sindhia en resulteerde in de vernietiging van de Britse posten in de regio. De oorlog duurde tot 1825, toen de Britten uiteindelijk de Marathas versloegen. Dit conflict had grote gevolgen voor de Britse overheersing in India en de rol van de Nederlandse Oost-Indische Compagnie.

De oorlog was het resultaat van de groeiende macht van de Marathas en de wetteloosheid van de Britten. De Marathas wilden hun gebied uitbreiden en werden geconfronteerd met de Britse troepen. De oorlog eindigde met de Tweede Poenaabse Verdragen van 1817 en 1819, die de Britse heerschappij over India versterkten. Dit was een belangrijke overwinning voor de Britten, die hun invloed over het subcontinent zwaarder wisten te leggen.

NOTULEN.

No. 17.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 23sten Januari 1928,
des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *J. J. Beaujon*, *H. J. Beaujon*, *P. L. Gorsira*, *R. S. de Lannoy*, *H. Perret Gentil*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, en *Edwin Senior*, leden, benevens de heer *R. F. W. Boskaljon*, commies ter Gouvernements-Secretarie, fungerend griffier.

AFWEZIG: de heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. F. Muskus*, *S. M. L. Maduro* en *Jossy C. Henriquez*, leden, de twee laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 16den Januari 1928 (No. 16).

De heer *H. J. Beaujon*, verzoekt hierbij het woord en zegt, dat hij en zijn beide medeleden De Lannoy en Muskus tegen hun zin verhinderd zijn geworden de vorige openbare vergadering bij te wonen, wijl zij een heelen tijd vóór de brug hebben moeten staan, omdat deze geopend was, en toen zij in de vergaderzaal kwamen, de zitting reeds gesloten was en het afdelingsonderzoek reeds was aangevangen.

Naar aanleiding van deze mededeeling van den heer *H. J. Beaujon*, zegt de heer *De Veer Abrahamsz* het Bestuur in overweging te willen geven om maatregelen te treffen, dat de brug niet zoo lang, tot ongerief van het publiek, open blijft. Hij is van oordeel, dat, wanneer er eene bepaling in het leven werd geroepen, dat telkens als de brug open is, er niet meer dan drie booten door worden gelaten, waarna zij weder gesloten wordt om het publiek gelegenheid te geven over de haven te gaan, dit zeer in het algemeen belang moet worden geacht, zonder dat daardoor noemenswaardig oponthoud der betrokken booten wordt veroorzaakt.

Hierna worden de notulen van de vorige vergadering goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter doet nu mededeeling van een ingekomen gouvernements-depêche, dd. 19 Januari 1928, No. 81, luidende:

Ik heb de eer Uwen Raad mede te deelen, dat in verband met een aan de directie van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij te 's Gravenhage gedaan verzoek om maatregelen te nemen teneinde den overlast, welke veroorzaakt wordt door de in het Schottegat drijvende olie, afkomstig van de raffinaderij, op te heffen, door mij van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën een schrijven is ontvangen, waarin het navolgende te mijner kennis wordt gebracht.

„De Directie van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij heeft medegedeeld, dat zij van den Beheerder der onderneming in Curaçao, den Heer van der Stok, bericht heeft ontvangen, dat hij het euvel van de in het Schottegat drijvende olie heeft bestudeerd en plannen uitwerkt tot een voorstel om

aldaar een lichter te plaatsen, welke als olievanger zal moeten dienst doen. De Heer van der Stok verwacht, dat het mogelijk zal zijn op die wijze practisch alle olie uit het schottegat te verwijderen.”

De Voorzitter stelt voor om den Gouverneur dank te betuigen voor deze mededeeling, waarvan de Raad met belangstelling kennis heeft genomen, en het vertrouwen uit te spreken, dat de olievanger spoedig in gebruik zal worden gesteld en blijken zal ook te voldoen.

Aldus wordt besloten.

Verder, zegt de Voorzitter, is er ingekomen een in het Engelsch gesteld schrijven, dd. 30 December 1927 van de Whitehall Securities Corporation Limited, London Financial Agents of The Mexican Eagle Oil Company Ld.

Na eenige gedachtenwisseling, waarbij de vraag ter sprake wordt gebracht, of het stuk al dan niet voor behandeling in aanmerking kan komen omdat het niet in het Hollandsch is gesteld wordt besloten het stuk voor te lezen en in de notulen op te nemen en, aangezien de beraadslagingen in het Hollandsch plaats vinden, de adressanten alsnog in de gelegenheid te stellen zich in het Hollandsch tot den Raad te wenden.

Het betreffende schrijven luidt als volgt:

Gentlemen,

We are requested by Compania Mexicana de Petroleo „El Aguila” S. A. to inform you that they have just received advice of the proposal, now before you, to replace the existing 8% dividend tax by a tax of 10% on gross profits.

Although full details of the proposed new ordinance have not yet reached them, it is clear that the alteration in system contemplated by changing the dividend tax into a profit tax, combined with the increased figure of taxation, will result in materially heavier burdens for Companies operating in your Colony. Likewise the fact that a smooth working as now obtained with a dividend tax will not be possible for a profit tax, as the latter as a rule easily leads to differences of opinion with the fiscal authorities, is a matter which is greatly troubling the Company.

In this connection the Company considers it opportune to acquaint you with the fact that in the early part of this year they were led to deciding on the erection in Aruba of a Plant for refining Venezuelan Crude Oil largely by the existing conditions in the Colony of Curaçao, which were sufficiently favourable to justify the large investment of capital contemplated. They refer not only to the comparatively reasonable taxation itself, but also to all those mutual benefits which consequently accrue to capital and labour in a community such as yours, taking as one example, the general contentment and prosperity amongst the working population arising out of regular employment, which is dependent to a considerable extent on the presence of large undertakings such as that of the Company, and the ever-likely prospect of a continued extension in these undertakings.

In the event that a proposal such as is now before you should become law, it follows that the Company cannot possibly contemplate, without very serious consideration indeed, any further investment in your Colony.

It is for these reasons and in view of their natural interest in the future welfare of your Colony, that the Company feels obliged to register a strong protest against the measure now before you, and to appeal most earnestly to you not to give your vote in favour of what it is considered would be a step disastrous to both your and their interests if the present proposal should become law.

We have the honour to be Gentlemen,

Your obedient Servants,

WHITEHALL SECURITIES CORPORATION, LIMITED.

(Londen Financial Agents).

(get) onleesbaar.

Aan de orde is nu de verkiezing van candidaten ter voordracht voor de vervulling van de te ontstane vacatures door periodieke aftreding in Mei a. s. van de heeren S. M. L. Maduro, H. Perret Gentil en Ed. S. Lansberg.

Op verzoek van den Voorzitter fungeeren de heeren Senior en Perret Gentil als stemopnemers.

Voor de vacature S. M. L. Maduro worden uitgebracht: voor eersten candidaat: negen stemmen, alle op den heer S. M.

L. Maduro, zoodat tot eersten candidaat gekozen is de heer S. M. L. Maduro. Voor tweeden candidaat: negen stemmen, waarvan acht op den heer S. A. L. Maduro en een op den heer Joseph A. Correa, zoodat tot tweeden candidaat gekozen is de heer S. A. L. Maduro.

Voor de vacature H. Perret Gentil worden uitgebracht: voor eersten candidaat: negen stemmen, waarvan acht op den heer H. Perret Gentil en een op den heer C. N. Winkel, zoodat tot eersten candidaat gekozen is de heer H. Perret Gentil.

Voor tweeden candidaat: negen stemmen, waarvan acht op den heer C. N. Winkel en een op den heer J. A. de Haseth Jr., zoodat tot tweeden candidaat gekozen is de heer C. N. Winkel.

Voor de vacature Ed. S. Lansberg worden uitgebracht: voor eersten candidaat negen stemmen, waarvan acht op den heer Ed. S. Lansberg en een op den heer David Alvares Correa, zoodat tot eersten candidaat gekozen is de heer Ed. S. Lansberg.

Voor tweeden candidaat: negen stemmen, waarvan zes op den heer D. A. Correa, twee op den heer A. D. Capriles en een op den heer Jeos. A. Correa, zoodat tot tweeden candidaat gekozen is de heer D. A. Correa.

De Voorzitter brengt den heeren stemopnemers dank voor hunne moeite en verzoekt den Griffier de voordracht op te willen stellen om aan den Gouverneur te worden ingediend.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, verklaart de Voorzitter de vergadering gesloten.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Vrijdag, den 17den Februari 1928,
des voormiddags te 11 uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *R. S. de Lannoy*, *H. Perret Gentil*, *Edwin Senior* en *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaart*, griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *R. F. Muskus*, *H. J. Beaujon*, *S. M. L. Maduro* en *Jossy C. Henriquez*, leden, de twee laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 23sten Januari 1928 (No. 17).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

Hierna doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche, dd. 17 Februari 1928, No. 541, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de heer *J. J. Beaujon* den Gouverneur bij schrijven van den 16n. dier maand kennis heeft gegeven, dat hij zich om gezondheidsredenen verplicht ziet ontslag te nemen als lid van dit College.

2o. een schrijven, dd. 16 Februari 1928 van den heer *Beaujon* voornoemd, waarbij hij den Raad van zijn ontslagname kennis geeft.

Naar aanleiding hiervan zegt de Voorzitter het volgende:

Wederom moet de Koloniale Raad de ontslagname van een zijner leden betreuren. In den heer *J. J. Beaujon* verliest de Raad een zeer verdienstelijk lid, een stoere en harde werker, met een gezond oordeel en een juisten kijk op zaken, met een rijke en veelzijdige ervaring, wiens adviezen steeds van een ernstige en degelijke studie getuigden en wiens zoo gewaardeerde voorlichting wij steeds noode zullen missen.

Aan de orde komen nu:

1o. behandeling van de ontwerp-verordening tot aanvulling

van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao, van het inkomen, waarvan in de vorige vergadering is kennisgegeven, doch welke niet kon worden behandeld wegens gebrek aan quorum.

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt. Overgaande tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, worden achtereenvolgens artikelen 1 en 2, waaruit het ontwerp bestaat, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging of zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

2o. verkiezing van kandidaten ter voordracht wegens ontslagname van den heer *P. L. Gorsira* en het niet voor eene herbenoeming in aanmerking wenschen te komen van den heer *H. Perret Gentil*.

Op verzoek van den Voorzitter fungeeren de heeren *Zeppenfeldt* en *Senior* als stemopnemers.

Voor de vacature *H. Perret Gentil* worden uitgebracht: voor eersten candidaat: zeven stemmen, alle op den heer *C. N. Winkel*, zoodat tot eersten candidaat gekozen is de heer *C. N. Winkel*.

Voor tweeden candidaat worden eveneens zeven stemmen uitgebracht, alle op den heer *P. H. Maal*, zoodat tot tweeden candidaat gekozen is de heer *P. H. Maal*.

Voor de vacature *P. L. Gorsira* worden uitgebracht:

voor eersten candidaat: zeven stemmen, alle op den heer *M. Ph. van Romondt*, zoodat tot eersten candidaat gekozen is de heer *M. Ph. van Romondt*.

Voor tweeden candidaat worden eveneens zeven stemmen uitgebracht, waarvan zes op den heer *B. I. Mussenden* en een op den heer *Dr. H. Polvliet*, zoodat tot tweeden candidaat gekozen is de heer *B. I. Mussenden*.

De Voorzitter brengt den heeren stemopnemers dank voor hunne moeite en verzoekt den Griffier de voordracht op te willen stellen om aan den Gouverneur te worden ingediend.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, verklaart de Voorzitter de vergadering gesloten.

ONTWORPEN-NOTULEN

RECHENBETRIJVEN

Zitting van de Raad van Bestuur van 11 en 12 maart 1925
Aan de Voorzitter van de Raad van Bestuur
De Voorzitter van de Raad van Bestuur heeft de volgende punten behandeld:
1. De Raad van Bestuur heeft kennis genomen van de rapporten van de Directie van de Indische Handel en Nijverheid over de toestand van de Indische Handel en Nijverheid in 1924.
2. De Raad van Bestuur heeft kennis genomen van de rapporten van de Directie van de Indische Handel en Nijverheid over de toestand van de Indische Handel en Nijverheid in 1925.

De Raad van Bestuur heeft kennis genomen van de rapporten van de Directie van de Indische Handel en Nijverheid over de toestand van de Indische Handel en Nijverheid in 1925.
De Raad van Bestuur heeft kennis genomen van de rapporten van de Directie van de Indische Handel en Nijverheid over de toestand van de Indische Handel en Nijverheid in 1925.

De Raad van Bestuur heeft kennis genomen van de rapporten van de Directie van de Indische Handel en Nijverheid over de toestand van de Indische Handel en Nijverheid in 1925.
De Raad van Bestuur heeft kennis genomen van de rapporten van de Directie van de Indische Handel en Nijverheid over de toestand van de Indische Handel en Nijverheid in 1925.

De Raad van Bestuur heeft kennis genomen van de rapporten van de Directie van de Indische Handel en Nijverheid over de toestand van de Indische Handel en Nijverheid in 1925.
De Raad van Bestuur heeft kennis genomen van de rapporten van de Directie van de Indische Handel en Nijverheid over de toestand van de Indische Handel en Nijverheid in 1925.

De Raad van Bestuur heeft kennis genomen van de rapporten van de Directie van de Indische Handel en Nijverheid over de toestand van de Indische Handel en Nijverheid in 1925.
De Raad van Bestuur heeft kennis genomen van de rapporten van de Directie van de Indische Handel en Nijverheid over de toestand van de Indische Handel en Nijverheid in 1925.

De Raad van Bestuur heeft kennis genomen van de rapporten van de Directie van de Indische Handel en Nijverheid over de toestand van de Indische Handel en Nijverheid in 1925.
De Raad van Bestuur heeft kennis genomen van de rapporten van de Directie van de Indische Handel en Nijverheid over de toestand van de Indische Handel en Nijverheid in 1925.

De Raad van Bestuur heeft kennis genomen van de rapporten van de Directie van de Indische Handel en Nijverheid over de toestand van de Indische Handel en Nijverheid in 1925.
De Raad van Bestuur heeft kennis genomen van de rapporten van de Directie van de Indische Handel en Nijverheid over de toestand van de Indische Handel en Nijverheid in 1925.

De Raad van Bestuur heeft kennis genomen van de rapporten van de Directie van de Indische Handel en Nijverheid over de toestand van de Indische Handel en Nijverheid in 1925.
De Raad van Bestuur heeft kennis genomen van de rapporten van de Directie van de Indische Handel en Nijverheid over de toestand van de Indische Handel en Nijverheid in 1925.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Zaterdag, den 3den Maart 1928,
des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *Edwin Senior*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. S. de Lannoy*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *R. F. Muskus* en *S. M. L. Maduro* leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaard*, griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *H. Perret Gentil*, *H. J. Beaujon* en *Josy C. Henriquez*, leden, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 17n. Februari 1928 (No. 18).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter heet den heer *Maduro* welkom ter vergadering en drukt de hoop uit, dat zijn zoontje, voor wiens herstel hij dit eiland voor eenigen tijd heeft moeten verlaten, baat gevonden heeft bij zijn verblijf in het buitenland.

De heer *Maduro* betuigt zijn dank.

Hierna doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. een verzoekschrift dd. 15 Februari 1928 van de *Arend Petroleum Maatschappij*, luidende:

Aan den Kolonialen Raad,
Curaçao.

Wij hebben met eenigen zorg kennis genomen van het feit dat thans bij Uwen raad in behandeling is een ontwerp voorstellende de bestaande 8% dividend-belasting te vervangen door een belasting van 10% op de winst. Een verdere bestudeering van dit ontwerp heeft ons duidelijk gemaakt, dat de beoogde verandering van belasting-beginsel, gepaard aan directe verhooging van de belasting, zal leiden tot een groote verzwaring van den belastinglast van de maatschappijen opgericht in Uw kolonie. Wij zouden vooral den nadruk willen leggen op de nadeelen verbonden aan een algeheele doorvoering van het principe van winstbelasting in Uw kolonie. Dit zou met zich medebrengen een inmenging van de fiscale autoriteiten in de bedrijfsadministratie, ter vaststelling van het begrip winst en dit laatste zou weer aanleiding kunnen geven tot verschil van meening en wrijving over de noodzakelijkheid en hoeveelheid van afschrijving en reserveering.

In dit verband meenen wij onder Uw aandacht te moeten brengen, dat in het begin van 1927 onze maatschappij in Uw kolonie is opgericht juist omdat de ontwikkelingsvoorwaarden daar zoo gunstig waren. Als deze weggenomen worden, zullen

wij in de toekomst geen aanleiding meer kunnen vinden om het bedrijf in Uw kolonie uit te breiden; zulks zou niet in het belang van de kolonie zelve zijn.

Het is om deze redenen dat wij ons genoodzaakt zien sterk te protesteeren tegen het door U thans behandelde ontwerp en U dringend te verzoeken niet Uw stem te willen geven aan wat wij nadeelig achten voor ons wederkeerig belang.

ARENDE PETROLEUM MAATSCHAPPIJ,
(get.) ROBERT W. F. NEWTON.

Aruba,
15th February 1928.

2o. een verzoekschrift, gedagteekend 22 Februari 1928, van de heeren *John Godden & Co.*, vertegenwoordigers van de *Mijnmaatschappij Curaçao*, luidende:

Aan den Kolonialen Raad,
Willemstad.
22 Februari 1928.

In verband met het Ontwerp-Verordening tot wijziging van de inkomsten-belasting-verordening 1906, thans bij Uwen Raad in behandeling, hebben wij de eer namens de door ons vertegenwoordigde *Mijnmaatschappij Curaçao*, gevestigd te Amsterdam het volgende onder Uwe aandacht te brengen.

Het ontwerp stelt o. a. voor eene verhooging der belasting van de in het buitenland gevestigde lichamen, met zaken in Curaçao, met het gevolg, dat de winst van de *Mijnmaatschappij* bij aanneming van het ontwerp met 10% in stede van 8% belast zal worden.

Waar niet lang geleden het uitvoerrecht op de uitgevoerde producten der maatschappij met 50% verhoogd is, vermeenen wij, dat de verhooging van de inkomstenbelasting zoo kort daarop, allen grond mist. Zij zal alleen strekken om de lasten van de maatschappij te verzwaren, zonder eenige plausibele redenen.

De voorgestelde verhooging zal des te zwaarder op de *Mijnmaatschappij* drukken, omdat het systeem, dat bij den aanslag der maatschappij in de inkomstenbelasting tot nog toe zeerten onrechte en niettegenstaande herhaalde protesten, zoodanig is, dat er geen afschrijving toegelaten wordt. De geheele winst wordt ten onrechte belast zonder dat er rekening mee wordt gehouden dat de fosphaatlagen van de maatschappij niet onuitputtelijk zijn en daarom in de winst begrepen is vermindering van kapitaal.

De *Mijnmaatschappij* betaalt nu reeds een belangrijk bedrag aan belasting, dat geheel buiten verhouding is tot hetgeen zij in de aanwending daarvan in Curaçao geniet.

Op bovenstaande gronden nemen wij de vrijheid bij Uwen Raad ernstig tegen de aanneming van het bovenbedoelde ontwerp te protesteeren en verzoeken Uwen Raad beleefd, Uwe medewerking niet te verleen tot het verder verzwaren van de lasten der maatschappij door belasting verhooging.

Met gevoelens van hoogachting,
(get.) JOHN GODDEN & Co.

De Voorzitter stelt voor de sub 1o. en 2o, genoemde stukken testellen in handen van de Commissie voor de verzoekschriften, alhoewel het Voorloopig Verslag in zake het ontwerp tot wijziging en aanvulling van de Inkomstenbelasting 1906 reeds bij het Bestuur is ingediend, en zegt, dat op de belangen van de diverse Maatschappijen door den Raad reeds is gelet en ook verder zal worden gelet.

3o. eene gouvernements-depêche dd. 28 Februari 1928, No. 656, luidende:

In aansluiting op hetgeen de Directeur van Openbare Werken U in de vergadering van de afdelingen van Uwen Raad op den 27n. dezer heeft medegedeeld, heb ik de eer Uwen Raad voor te stellen wel Uwe medewerking te willen verleen voor den aankoop van de plantage Parera, waarop het Land tot uiterlijk 5 Maart a. s. optie heeft, voor den prijs van f 250 000,—.

Waar de evengenoemde hoofdamtenaar als deskundige met rijpe ervaring omtrent het opzetten en uitvoeren van werken van openbaar nut op velerlei gebied mij op de ook Uwen Raad bekende gronden heeft aangetoond, dat de aankoop van de plantage Parera een onmisbare schakel vormt in de keten van in de naaste toekomst noodzakelijkerwijze uit te voeren geen uitstel gedoogende Landswerken en van de voorgestelde concentratie groote besparing, zoowel bij de uitvoering van groote werken, als bij den dagelijkschen dienst van Openbare Werken, het gevolg zal zijn, zou ik het in 's Lands belang onverantwoordelijk achten, indien niet van de zich thans voordoende gelegenheid om van deze plantage eigenaar te worden zou worden gebruik gemaakt.

Mitsdien geef ik Uwen Raad met den meesten aandrang in overweging aan bovenstaand voorstel wel Uwe goedkeuring te willen hechten.

De Gouverneur van Curaçao,

(get.) BRANTJES.

De Voorzitter zegt, dat de toelichting, die bij deze gouvernements-depêche was gevoegd reeds onder de leden heeft gecirculeerd, en daar de leden zich reeds op de hoogte hebben kunnen stellen van den inhoud, stelt hij voor de vergadering te schorsen en de depêche in de afdelingen te behandelen. De vergadering vereenigt zich met het voorstel van den Voorzitter, waarop hij de vergadering schorst.

Na verloop van vijftien minuten heropent de Voorzitter de vergadering en onderwerp aan hare goedkeuring het in de Afdelingen ontworpen antwoord op de depêche van den Gouverneur, luidende:

Willemstad, den 3n. Maart 1928.

De Koloniale Raad heeft de eer Uwe Excellentie, naar aanleiding van de depêche dd. 28 Februari 1928. No. 656, het volgende te berichten.

Alhoewel de Raad in beginsel aangenomen heeft om kredieten slechts bij (suppletoire) begrooting toe te staan, meent de Raad in dit geval eene uitzondering op den regel te moeten toelaten, daar de tijd daartoe zeer beperkt is en de gevolgen van het handhaven van het beginsel ernstiger zouden zijn dan het toelaten van een inbreuk daarop.

Met de meeste aandacht heeft de Raad de verschillende motieven, aangevoerd door den Directeur van Openbare Werken voor den aankoop van de plantage Parera, nagegaan.

Ofschoon niet al de leden zich met al de opgegeven gronden voor den aankoop kunnen vereenigen en hierbij zelfs moet worden opgemerkt, dat slechts met de voordeelen rekening is gehouden, meent de meerderheid in den Raad, door de omstandigheden gedwongen en geen andere oplossing ziende, geen bezwaar te moeten maken om mede te werken aan het voorstel van het bestuur on. voormelde plantage aan te koopen.

De Raad ontveinst zich niet, dat er (de bijgebouwen buiten bespreking latende) aan het hoofdgebouw zware herstellingen te verrichten zijn, die belangrijke uitgaven vorderen zullen, hetgeen eenige leden bij bezichtiging van de plaats en bedoeld gebouw gebleken is.

De voornaamste motieven om mede te werken tot den aankoop zijn gelegen in de verklaring van den Directeur van Openbare Werken, dat de dienst van het Departement van Openbare Werken anders overal en op elk gebied vastloopt; dat er dringend behoefte bestaat aan concentratie der werkplaatsen, bureaux, garages, bergplaatsen, herstelplaatsen voor motorbooten, sleepbooten en autotrucks op een terrein gelegen aan water van eenigen diepgang, ten einde op de goedkoopste en meest economische wijze in een vlugger tempo te kunnen doorwerken; dat het in alle mogelijke hoeken en gaten verspreid liggen van hetgeen er aan hulpinrichtingen bestaat, het voor de algemeene leiding buitengewoon bezwaarlijk, zoo niet onmogelijk maakt, goede controle uit te oefenen; en dat ten slotte, zonder beschikking over een terrein als bovenbedoeld, werken tot verbetering van den toegang tot en de vaart in de St. Annabai onherroepelijk vastloopen.

Het vertrouwen mag ook worden uitgesproken, dat de groote hoeveelheid grond en verder materiaal voor wegen- en huizenbouw, welke, volgens verklaring van den Directeur van Openbare Werken, op Parera aangetroffen wordt, op ander gebied eene groote besparing zal kunnen opleveren.

Hierop wil de Raad dadelijk laten volgen, dat aan het meegaan met het voorstel niet de gevolgtrekking vastgeknoot moet worden, dat de Raad zich reeds van te voren heeft vereenigd met de verschillende werken, die op Parera zouden kunnen worden uitgevoerd en de verschillende gebouwen van openbaar nut, als een slachtplaats, enz., die volgens de mededeeling van den Directeur van Openbare Werken, aldaar zouden kunnen worden opgericht.

De Raad zal het waardeeren van Bestuurszijde de verklaring te ontvangen, dat het Bestuur, alvorens tot bouwen of verbouwen op voornoemde plantage over te gaan, den Raad telkens in de gelegenheid zal stellen zich over de gedachte werken of inrichtingen en over de benodigde sommen uit te spreken.

Waar een beduidend bedrag met den aankoop gemoeid is en beschikkingen, als na te melden, bestemd zijn voor langen duur van kracht te zijn, zou de Raad, mede met het oog op de betekenis van Parera en zijn ligging ten opzichte van het Stadsdistrict en het Schottegat, bij het verleen van zijne goedkeuring aan het voorstel in de aangehaalde depêche gedaan, tevens beleefd willen verzoeken, alvorens eventueel terreinen of stranden van Parera in eigendom af te staan of daarop concessie of erfpacht te verleen, den Raad in staat te willen stellen over een en ander zijne meening kenbaar te maken.

Ten slotte zou de Raad als zijn gevoelen te kennen willen geven, dat groote voorzichtigheid moet worden betracht bij het importeeren en concentreeren van vreemd werkvolk.

De Voorzitter,
(get.) Ed. S. Lansberg.

De Griffier,
(get.) Boomgaard.

De heer Muskus zegt, dat hij zich met den inhoud van dit antwoord niet kan vereenigen en verzoekt om hoofdelijke stemming te laten plaats hebben. Hij is van oordeel dat het aankopen van de plantage Parera geldverspilling is en meent, dat er reeds genoeg geld onnoodig wordt uitgegeven.

De Voorzitter zegt, dat, waar het Bestuur met zooveel aandrang de medewerking van den Raad verzoekt om genoemde plantage aan te koopen en verklaart, dat deze plantage in het belang van den dienst bepaald noodig is, het nu niet medewerken van den Raad 's Lands kas later wellicht nog meer zal kosten.

Nadat door het lot was beslist, dat de stemming bij No. 7 van de presentielijst zou aanvangen, wordt het in de Afdelingen ontworpen antwoord op de gouvernements-depêche dd. 28 Februari 1928, No. 656, in stemming gebracht en met zeven stemmen vóór en een stem tegen aangenomen.

Tegen stemde de heer Muskus.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, verklaart de Voorzitter de vergadering gesloten.

NOTULEN.

No. 20.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 12n. Maart 1928,
des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *Edwin Senior*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. F. Muskus*, *R. S. de Lannoy*, *S. M. L. Maduro* en *H. Perret Gentil*, leden, benevens de heer *J. G. Stadius Muller*, fung. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *H. J. Beaujon* en *Jossy C. Henriquez*, leden, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 3n. Maart 1928 (No. 19).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

Hierna doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche van den 6n. Maart 1928, No. 759, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening houdende bepalingen betreffende het voorkomen van brand, de beveiliging tegen brandgevaar en het blusschen van brand, zoomede de inrichting van de brandweer op het eiland Curaçao (14).

2o. eene gouvernements-depêche van den 6n. Maart 1928, No. 760, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 (15).

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten de sub 1o. en 2o. genoemde ontwerpen naar de afdelingen te verwijzen.

3o. eene gouvernements-depêche van den 10n. Maart 1928, No. 754, luidende:

„Hiermede heb ik de eer Uwen Raad de goede ontvangst te erkennen van Uw gewaardeerd schrijven van 3 dezer, No. 9. Het is mij een voorrecht aan Uwen Raad, niet alleen in het bijzonder Uwen geachten Voorzitter, maar ook Uwe leden, mijn oprechten dank te betuigen voor de andermaal ondervonden vlotte medewerking in dit spoedeisvende geval.

Gaarne zal ik mijnerzijds voldoen aan den door Uw Raad kenbaar gemaakten wensch om Uw Raad geregeld op de hoogte te houden van hetgeen op de plantage Parera zal moeten worden gebouwd of verbouwd.

Tijdig te voren zal door het Bestuur daarvan aan Uwen Raad mededeeling worden gedaan opdat Uw College zich over de gedachte werken of inrichtingen en over de kosten-begrotingen zal kunnen uitspreken.

Aan het verzoek van Uw Raad om geene terreinen of stranden van Parera in eigendom af te staan of daarop concessie of erfpacht te verleen, zonder alvorens den Raad in staat te stellen over een en ander zijne meening kenbaar te maken, zal door het Bestuur met de meeste bereidwilligheid worden voldaan.

Wat het importeeren en concentreeren van vreemd werkvolk betreft zal het Bestuur de van Uwen Raad ontvangen wenk ernstig ter harte nemen en aanvankelijk hoogstens eene proef op kleine schaal met voor korten termijn aangenomen werklieden willen nemen.

De Gouverneur van Curaçao,
BRANTJES.”

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

Aan de orde van behandeling komt thans:
de verkiezing van kandidaten ter voordracht voor de vervulling der ontstane vacature door ontslagname van den heer J. J. Beaujon.

Op verzoek van den Voorzitter fungeeren de heeren Zeppenfeldt en Maduro als stemopnemers.

Voor de vacature J. J. Beaujon worden uitgebracht:
voor eersten candidaat: negen stemmen, waarvan zeven op den heer Dr. H. Polvliet en twee op den heer C. H. Jonckheer Wz., zoodat tot eersten candidaat gekozen is de heer Dr. H. Polvliet.
voor tweeden candidaat eveneens negen stemmen, alle op den heer A. van Leeuwen, zoodat tot tweeden candidaat gekozen is de heer A. van Leeuwen.

De Voorzitter brengt den heeren stemopnemers dank voor hunne moeite en verzoekt den griffier de voordracht te willen opstellen om aan den Gouverneur te worden ingediend.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand het woord verlangende, verklaart de Voorzitter de vergadering gesloten.

NOTULEN.

No. 21.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 19n. Maart 1928,
des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *Edwin Senior*, *S. M. L. Maduro*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. F. Muskus* en *R. S. de Lannoy*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaard*, griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *H. Perret Gentil*, *H. J. Beaujon* en *Jossy C. Henriquez*, leden, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 12n. Maart 1928 (No. 20).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

Hierna doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-dépêche van den 16n. Maart 1928, No. 606, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-keur tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925, No. 32). (16).

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten de ontwerp-keur naar de Afdeelingen te verwijzen.

2o. een verzoekschrift van den heer *L. de Hoop*, technisch-opzichter bij het Departement van Openbare Werken, dd. 12n. Maart 1928 (met bijlage), luidende:

Geeft met verschuldigten eerbied te kennen, de ondergeteekende *L. de Hoop*, technisch-opzichter bij het Departement van Openbare Werken:

— dat hij kennis heeft genomen van de in de ontworpen begrooting voor 1929 uitgetrokken bedragen voor de ambtenaars-salarissen;

— dat hem hierbij is gebleken, dat zijn salaris ten opzichte van andere en in vergelijking met de bestaande regeling, in een veel ongunstiger verhouding is komen te staan;

— dat namelijk ongeveer alle salarissen plus minus 50-60% zijn verhoogd, terwijl zijn maximum-salaris plus minus 7% is verlaagd;

— dat het salaris van den technisch opzichter, uitgetrokken op de begrooting voor 1927 in vergelijking met dat, uitgetrokken op de begrooting voor 1922 (het laatste jaar, dat aan het Departement van Openbare Werken een technisch opzichter werkzaam was) in verhouding tot andere, in de beide genoemde begrootingen voorkomende bezoldigingen, reeds aanmerkelijk was verslechterd;

— dat uit de verhooring sinds 1922 van nagenoeg alle sala-

rissen met plus minus 100% duidelijk blijkt, dat het Bestuur vermeent, dat de loonstandaard op Curaçao sindsdien minstens met dat percentage is verhoogd;

— dat er volgens zijn bescheiden meening geen enkele grondige of billijke reden kan worden aangevoerd, waarom de salarisregeling van den technisch opzichter niet zou moeten medegaan met de algemeene verhooring der loonschalen, die geboden is door de zeer groote verhooring van den levensstandaard;

redenen waarom hij Uwe Edelachtbare Heeren eerbiedig verzoekt, van bijgaande vergelijkende staat met opmerkingen kennis te willen nemen en een voor ondergeteekende gunstiger en meer billijke regeling te willen overwegen.

Hetwelk doende enz.,
(get.) *L. DE HOOP*.

3o. een verzoekschrift van den heer *L. Veltman*, machinist-monteur bij het Departement van Openbare Werken, dd. 13 Maart 1928 (met bijlagen), luidende:

Geeft met verschuldigten eerbied te kennen, *L. Veltman*, Machinist-monteur bij het Departement van Openbare Werken, tijdelijk technisch-ambtenaar van het stoomwezen en waarnemend opzichter bij de kustverlichting in de kolonie Curaçao;

— dat hij kennis genomen heeft van het ontwerp van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929;

— dat blijkens de daarin uitgetrokken salarissen voor ambtenaren, voor hem een salaris is uitgetrokken van f. 5 280.—, zijnde een minimum-salaris van f. 4 200.— plus f. 1 080.— periodieke verhoogingen;

— dat hieruit blijkt dat hij gesteld is op een salaris van f. 4 200.— tot f. 6 000.—;

— dat zijn minimum-salaris met plus minus 6% is verlaagd en het salaris der overige ambtenaren sindsdien met plus minus 100% is verhoogd, doch zijn maximum daar nog ver onder blijft;

— dat het uitgetrokken salaris voor het dienstjaar 1928 gesteld is op f. 4 440.—;

— dat het salaris van zijn ambtsvoorganger in het dienstjaar 1921, gesteld was op f. 4 000.—, ofschoon deze geen machinist was, zeker niet als hij hoofdmachinist, niet gediplomeerd en derhalve niet in staat om toezicht op stoomketels uit te oefenen, als door de betreffende verordening wordt verlargd;

— dat uit de staat, hierbij gevoegd als bijlage No. 1, blijkt dat gedurende de jaren 1921 tot 1929 zijn salaris niet in dezelfde verhouding is vooruitgegaan, als dat der andere ambtenaren, doch ten opzichte van deze achteruitgegaan is, terwijl zijn werkkring en verantwoordelijkheid zich dagelijks nog zeer uitbreiden en hem bovendien diverse neven betrekkingen of bijkomende werkzaamheden worden opgedragen;

— dat blijkens de staat hierbij gevoegd als bijlage No. 2, het salaris als hier vastgesteld niet in verhouding staat tot dat der andere ambtenaren, zooals dit in Nederland gebruikelijk is, terwijl voor teide categorien dezelfde eischen worden gesteld en dezelfde omstandigheden gelden als in Nederland;

— dat blijkens deze regeling hij bij terugkeer naar Nederland als landspassagier der tweede klasse zal moeten reizen;

— dat hij reeds meer dan 7 jaar geleden uit den aard van zijn betrekking als hoofdmachinist der Kon. West. Indische Maildienst recht had op eerste klasse reis in dienst dier Maatschappij;

— dat hij zich gedurende den diensttijd aan boord dier schepen in de eerste klasse bewegen kon en de maaltijden aldaar gebruikte;

— dat hij als landspassagier der eerste klasse tweede categorie door zijne Excellentie den Minister van Koloniën werd uitgezonden;

— dat hij nu na 6 jaar dienst als ambtenaar gedaan te hebben in de tweede klasse zal moeten reizen, dat hij niet gelooven kan, dat als men van een particulieren dienst overgaat in gouvernementens dienst, onder gelijkwaardige omstandigheden, men dermate maatschappelijk degenerereert, dat men niet meer kan reizen als landspassagier der eerste klasse;

Redenen waarom hij Uwe Edelachtbare Heeren eerbiedig verzoekt, van hierbij gevoegde bijlagen kennis te willen nemen en een voor ondergeteekende gunstiger en meer billijke regeling te willen overwegen.

Hetwelk doende, enz.

(get.) L. VELTMAN.

40. een verzoekschrift van den heer G. A. t' Sas, Opzichter 1ste klasse bij het Departement van Openbare Werken, dd. 14 Maart 1928 (met bijlagen), luidende:

Geeft met verschuldigten eerbied te kennen, de ondergeteekende G. A. t' Sas, opzichter 1ste klasse bij het Departement van Openbare Werken:

— dat hij, blijkens de in de ontworpen begrooting voor 1929 uitgetrokken bedragen voor de ambtenaarssalarissen, bij de nieuwe regeling in een ongunstiger positie schijnt te worden geplaatst;

— dat hij namelijk krachtens P. B. 1927 No. 40 bij G. B. dd. 1 December 1927 is benoemd tot opzichter 1ste klasse op eene bezoldiging van f 3504.—, eene duurtebijslag van f 700.— en eene nadere bijslag van f 525.—;

— dat uit de bijgevoegde vergelijkende staat van salarissen volgens de bestaande en de voorgestelde regeling blijkt, dat hij, inplaats van na resp. 2 en 4 jaren een inkomen van f 5269.— en f 5944.— te bereiken, zijn totale bezoldiging steeds f 4729.— zal blijven;

Redenen waarom hij zich tot Uw Edelachtbaar College wendt met het eerbiedig verzoek, dat het Uwen Edelachtbaren Heeren moge behagen, het alsnog daarheen te willen leiden, dat er eene voor hem meer gunstige en billijke regeling worde getroffen.

Hetwelk doende, enz.,

(get.) G. t' SAS.

50. een verzoekschrift van dan heer A. J. C. Henriquez, opzichter 1ste klasse bij het Departement van Openbare Werken, dd. 13 Maart 1928, (met bijlage), luidende:

Geeft met verschuldigten eerbied te kennen, A. J. C. Henriquez, opzichter 1ste klasse bij het Departement van Openbare Werken alhier:

— dat hij in afwachting van de salarisherziening het vertrouwen had dat zijne financieele positie en pensioengrondslag daardoor zouden verbeteren;

— dat hij echter met de voorgestelde nieuwe regeling in plaats van vooruit, achteruit gaat;

— dat hij aan de hand van P. B. 1927 No. 40 bij G. B. dd. 7 September 1927 No. 776 werd bevorderd tot opzichter 1ste klasse met een bezoldiging van f 3504.— en een duurtebijslag van f 700.— en nadere bijslag van f 175.—;

— dat hem daarmede het vooruitzicht werd geopend van twee tweejaarlijksche verhoogingen van respectievelijk f 400.— en f 500.— met duurtebijslag van respectievelijk f 100.— en f 125.—;

— dat hij thans 17 (zeventien) jaren diensttijd telt waarvan 4 jaar als opzichter en de overige jaren, hoewel onder andere titel, teekenwerk, opnamen en veel opzichterswerk heeft verricht;

— dat bij het vaststellen van zijn bezoldiging volgens de nieuwe regeling slechts vier jaar diensttijd als opzichter in aanmerking worden genomen;

— dat hij zodoende wordt gesteld op een bezoldiging met pensioengrondslag van f 3180.— en gemis aan inkomsten van f 1299.—;

— dat hij over 3½ jaar volgens de thans nog bestaande regeling een bezoldiging met pensioengrondslag zou hebben van f 4404.— en een duurtebijslag en nadere bijslag van respectievelijk f 880.— en f 220.—;

— dat hij over 4 (vier) jaar volgens de nieuwe regeling zal hebben een bezoldiging met pensioengrondslag van f 3504.— en gemis aan inkomsten van f 839.—;

— dat hij over 12 jaar volgens de nieuwe regeling zijn maximum zal hebben bereikt en nog steeds zal staan op hetzelfde inkomen als thans;

— dat hij ter verduidelijking de vrijheid neemt een vergelijkende staat van de bestaande en de nieuwe regeling hierbij te voegen waaruit blijkt dat met de nieuwe regeling al zijn vooruitzichten vervallen;

— dat het bij nieuwe positie-regelingen van ambtenaren steeds gebruikelijk is om niet te tornen aan krachtens bestaande regelingen verkregen aanspraken.

Redenen waarom hij zich tot Uwe Edelachtbare Heeren wendt met het eerbiedig verzoek dat het Uwer College moge behagen het alsnog daarheen te willen leiden dat een regeling wordt getroffen dat hij in eenzelfde verhouding komt te staan met die ambtenaren waarmede hij in de bestaande regeling thans is gelijkgesteld.

Hetwelk doende enz.,

(get.) ANJEL J. C. HENRIQUEZ.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten deze verzoekschriften te stellen in handen van de Commissie voor de verzoekschriften.

Hierna wordt de vergadering door den Voorzitter geschorst.

Na verloop van 5 minuten heropent de Voorzitter de vergadering en verleent het woord aan den heer De Veer Abrahamsz, die namens de Commissie voor de verzoekschriften adviseert de in handen van de Commissie gestelde vier verzoekschriften, genoemd sub 20. — 50., naar de Afdeelingen te verwijzen, aangezien de ontwerp-begrooting voor het dienstjaar 1929 thans bij de Afdeelingen in behandeling is.

Hiertoe wordt zonder hoofdelijke stemming besloten.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, verklaart de Voorzitter de vergadering gesloten.

NOTULEN.

No. 22.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 2n. April 1928,
des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *Edwin Senior*, *R. F. Muskus*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. S. de Lannoy*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaard*, griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *S. M. L. Maduro*, *H. Perret Gentil*, *H. J. Beaujon* en *Jossy C. Henriquez*, leden, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 19n. Maart 1928 (No. 21).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

Hierna doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche van den 26n. Maart 1928, No. 964, waarbij den Raad wordt toegezonden een exemplaar van: „Regeeringsreglementen van Suriname en Curaçao, benevens enkele andere wettelijke regelingen betreffende het bestuur dier Overzeesche gewesten”, uitgegeven onder toezicht van Prof. Mr. Ph. Kleintjes.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten den Gouverneur dank te betuigen voor de toezending van dit werk.

2o. een afschrift van de Gouvernements-beschikking van den 31n. Maart 1928, No. 329, waarbij, met ingang van 1o. April 1928, Julius Cesar Kroon, tijdelijk belast met de werkzaamheden van bode ter Gouvernements-Secretarie, bij den Kolonialen Raad en de Kamer van Koophandel en Nijverheid, op zijn verzoek eervol van bedoelde functiën is ontheven.

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

3o. eene gouvernements-depêche van den 2n. April 1928, No. 647, waarbij den Raad wordt aangeboden eene ontwerp-verordening, houdende vaststelling van een nieuw tarief van loon, reis- en andere kosten voor den Rooimeester op Curaçao. (18).

4o. eene gouvernements-depêche van den 2n. April 1928, No. 839, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 31sten December 1889 (P. B. 1890, No. 6), bevattende nadere regeling van den postdienst in Curaçao. (17)

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten de sub 3o. en 4o. bedoelde ontwerpen naar de afdelingen te verwijzen.

5o. eene gouvernements-depêche van den 2n. April 1928, No. 1041, luidende:

„Bij de behandeling in de Tweede Kamer der Staten Generaal van de Curaçaosche begroting voor het loopende dienstjaar is onder meer ter sprake gekomen de wijze waarop bij Koninklijk Besluit van 21 November 1927 No. 34 (Publicatieblad No. 56) geregeld is de opdracht van den politiedienst in Curaçao aan de troepen aldaar.

Overwegende bezwaren bleken er te bestaan tegen de artikelen 2 en 4 van dat besluit, welke men in strijd achtte met artikel 153 van het Curaçaosche Regeeringsreglement.

In het belang van de totstandkoming en verdere doorvoering van de reorganisatie van den politiedienst heeft Zijne Excellentie de Minister van Koloniën aan de Kamer toegezegd te zullen bevorderen, dat aan de gerezen bezwaren zou worden tegemoet gekomen.

In verband daarmee zal vermoedelijk eerlang

a. aan artikel 2 van genoemd Koninklijk Besluit eene nieuwe lezing worden gegeven, waartegen het bezwaar der onwettigheid zeker niet meer zal kunnen worden aangevoerd;

b. art. 4, dat bedoelde door eene algemeene formule wijziging te brengen in de redactie van wettelijke voorschriften van lagere orde, worden gesupprimeerd;

c. artikel 6 de wijziging ondergaan die het vervallen van artikel 4 noodig maakt en gezuiverd worden van een tweetal schrijffouten.

De overweging van deze wijziging wordt bij den Raad van State aanhangig gemaakt.

Ik meende goed te doen Uwen Raad hiervan mededeeling te doen.

Naar ik hoop, zal ik spoedig in staat zijn aan Uwen Raad te doen toekomen een ontwerp-verordening, die de noodige wijzigingen in verschillende verordeningen en keuren aan het oordeel van Uwen Raad zal onderwerpen.

Uw Raad zal dan telkens waar eene bevoegdheid is opgedragen aan „het hoofd der politie” kunnen uitmaken of die bevoegdheid ook in de toekomst zal moeten blijven opgedragen aan den „Procureur-generaal”, die hoofd der politie blijft, dan wel zal worden overgedragen aan den „Commandant der troepen”, die met de leiding van den politiedienst is belast, of aan een andere autoriteit.

Gelijk aan Uwen Raad bekend, is het voormeld Koninklijk besluit van 21 November 1927, No. 34 nog niet in werking getreden.

Dit zal, evenmin als met betrekking tot het te verwachten wijzigingsbesluit, niet geschieden zonder dat vooraf overleg met Uwen Raad zal zijn gepleegd over mogelijk door Uwen Raad wenschelijk geachte nadere regelingen.

De uitoefening van den politiedienst in Curaçao zal dus vermoedelijk in de eerste maanden nog niet aan de troepen worden opgedragen.

Teneinde gebruik te kunnen maken van de diensten en bekwamheden der uit Nederland reeds uitgezonden politiemilitairen en ter versterking der politiemacht alhier, heb ik met ingang van 31 Maart j. l., met behoud der nog steeds bestaand

politieorganisatie, den heer Borren tijdelijk benoemd tot waarnemend Commissaris van Politie voor het stadsdistrict, den Luitenant Berger aangewezen om bij ontstentenis van den heer Borren dezen in die qualiteit te vervangen, den hoofdagent Timp tijdelijk benoemd tot Inspecteur van politie en een 53 daartoe door den Procureur-generaal voorgedragen en geschikt geachte militairen benoemd tot buitengewoon agent van politie.

Deze militairen, die op 1 April j. l. begonnen zijn in het stadsdistrict gezamenlijk met de burgeragenten van politie geregeld dienst te doen, worden daardoor in staat gesteld de vereischte locale kennis te vergaren en zich verder te bekwamen in de taal der bevolking, terwijl aan den anderen kant aan de bevolking de gelegenheid wordt geboden om zich daadwerkelijk te overtuigen van wat de militaire politie in de toekomst zijn zal.

Ik vertrouw, dat de voorstelling, die men zich van de militaire politie en hare manschappen had gevormd, bij nadere kennis-making eene verandering ten goede zal ondergaan.

Ik zal het op prijs stellen wanneer Uw Raad den heer Procureur-generaal op een door Uwen Raad te bepalen uur en dag in Uwe afdelingen als mijn gemachtigde zult willen ontvangen om met hem te bespreken de punten, die Uw Raad voor nader overleg in aanmerking zoude willen brengen en de meest geschikte wijze om dat overleg te plegen.

De Garnizoens Commandant, Kapitein Borren, verzocht van zijne detachering te Curaçao na verloop van den termijn, waarvoor hij zich verbond, te worden ontheven.

De Gouverneur van Curaçao,
BRANTJES.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit stuk voor kennisgeving aan te nemen en aan den Gouverneur later mede te deelen, wanneer de Procureur-Generaal door den Raad kan worden ontvangen.

60. een verzoekschrift, dd. 27 Maart 1928 van de heeren C. Tijmons e. a. (met bijlagen) luidende:

Geven met verschuldigde eerbied te kennen: Gerrit Struis, Cornelis Tijmons, Arie Smit, Mario C. Cadieres, Hendrik J. Mellema, Willem P. Bouman, Willem Groeneveld, Hendrik Benne en Izaak Zilverschoon,

— dat zij hebben vernomen, dat het ontwerp eener nieuwe salarisregeling ter uwer advies is voorgelegd,

— dat hierbij adressanten ook bekend is, dat de salarissen der loodsen door de Commissie is vastgesteld van f 4 200 — f 6 000,

— dat zij, met het oog op hunne verantwoordelijke betrekking, hunne voorstudie als stuurman en hunne gemiddelde achtjarige opleiding voor loods, dit laatste wat de uitgezonden Nederlandsche loodsen betreft, vermeenen op een betere salariering aanspraak te mogen maken, dan door de salariscommissie is vastgesteld,

— dat zij daarom de welwillende medewerking van Uw Edelgrootachtbaar College verzoeken, om de voorgestelde salarissen der loodsen in een gunstiger zin te doen wijzigen.

Hetwelk doende, enz.

C. Tijmons.

W. Bouman.

A. Smit.

W. Groeneveld.

M. C. Cadieres.

G. van der Struijs.

I. Zilverschoon.

H. J. Mellema.

H. Benne.

70. een verzoekschrift dd. 26 Maart 1928, van den heer C. Hoek, Havenmeester te Curaçao, (met bijlage) luidende:

Ondergeteekende Havenmeester te Curaçao, wendt zich met verwijzing naar bijgaande Memorie van toelichting, met verschuldigten eerbied tot Uwen Raad, met verzoek:

wel Uwen steun te verleenen om het daarheen te leiden, dat de Havenmeester van Curaçao, bij de „Nieuwe Bezoldigings-Regeling” dat Salaris worde toegekend, hetwelk voor de „Chef van Dienst” reeds op de begrotingen 1927 en 1928 was toegeestaan, verhoogd in gelijke mate, als de op die begrotingen gelijk bezoldigden.

't welk doende

C. Hoek.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten deze verzoekschriften te stellen in handen van de Commissie voor de verzoekschriften.

Hierna wordt de vergadering door den Voorzitter geschorst.

Na verloop van eenige oogenblikken heropent de Voorzitter de vergadering en verleent het woord aan den heer De Veer Abrahamsz, die namens de Commissie voor de verzoekschriften adviseert de in handen van de Commissie gestelde twee verzoekschriften, naar de Afdelingen te verwijzen, aangezien de ontwerp-begrooting voor het dienstjaar 1929 thans bij de Afdelingen in behandeling is.

Hiertoe wordt zonder hoofdelijke stemming besloten.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, verklaart de Voorzitter de vergadering gesloten.

NOTULEN.

No. 23.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Zaterdag, den 14n. April 1928,
des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *Edwin Senior*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *R. S. de Lannoy*, *H. J. Beaujon* en *S. M. L. Maduro*, leden, benevens de heer *J. G. Statius Muller*, griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *H. Perret Gentil*, *R. F. Muskus* en *Jossy C. Henriquez*, leden, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 2den April 1928 (No. 22).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

Hierna doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche dd. 10 April 1928, No. 1068, luidende:

„De toezegging gedaan bij mijn schrijven aan Uwen Raad dd. 10 Maart 1928, No. 754, gestand doende heb ik de eer Uw college mede te deelen, dat door mij van den Directeur van Openbare Werken werd ontvangen een ontwerp voor den bouw van de garages voor vrachtauto's, enz. voor Parera, vergezeld van eene nota van toelichting.

Dit ontwerp met de daarbij behorende nota deed ik nederleggen ter Griffie van Uwen Raad ter inzage van, desgewenscht ter circuleering bij, Uwe leden.

De kosten van het onderwerpelijk werk zullen moeten worden gebracht ten laste van den post voor Onvoorzien Uitgaven voor het loopende dienstjaar.

Indien Uw Raad mogelijk prijs zoude stellen op nadere mondelinge toelichting van het ontwerp verklaar ik mij gaarne bereid den heer Directeur van Openbare Werken af te vaardigen naar eene door U te bepalen bijeenkomst Uwer Afdeelingen tot het geven van inlichtingen.

Met het oog op de urgentie dezer aangelegenheid moge ik mij de vrijheid veroorloven om aan Uwen Raad te verzoeken mij 's Raads meening omtrent het ingediende ontwerp binnen niet te langen tijd kenbaar te willen maken.

De Gouverneur van Curaçao,
BRANTJES.”

2o. eene gouvernements-depêche dd. 14 April 1928, No. 1083, luidende:

„In verband met mijn schrijven van 10 Maart 1928, No. 754, heb ik de eer Uwen Raad mede te deelen, dat door mij heden

ter Griffie van Uw College werd nedergelegd ter inzage van desgewenscht ter circuleering bij Uwe leden een door mij van den Directeur van Openbare Werken ontvangen ontwerp (teekening) voor den bouw van verblijven en verdere accessoires voor Venezuelaansche arbeiders op het landgoed Parera, vergezeld van eene nota van toelichting.

Ook ten aanzien van dit ontwerp verklaar ik mij gaarne bereid, zoo Uw Raad dit wenscht en noodig acht, den heer Directeur van Openbare Werken af te vaardigen naar eene door U te bepalen bijeenkomst Uwer Afdeelingen, tot het geven van eventueel gewenschte nadere toelichting.

Ik vertrouw dat, met het oog op de urgentie der aangelegenheid, Uw Raad het mij niet euvel zal duiden, wanneer ik de vrijheid neem Uwen Raad te verzoeken mij 's Raads meening omtrent het ingediende ontwerp spoedig kenbaar te willen maken.

De Gouverneur van Curaçao,
BRANTJES.”

3o. eene gouvernements-depêche dd. 14 April 1928, No. 1163, waarbij den Raad wordt aangeboden eene ontwerp-verordening, houdende bepalingen betreffende toekenning van vergoedingen uit 's Lands kas aan de besturen van bijzondere lagere scholen ter bestrijding der kosten verbonden aan het verleenen van binnen- of buitenlandsche verloven aan leerkrachten dier scholen (19).

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten de sub. 1o., 2o. en 3o. genoemde stukken naar de Afdeelingen te verwijzen.

4o. een verzoekschrift dd. 10 April 1928 van den heer C. P. Amelunxen, onderwijzer 2de klasse, luidende:

„Hiermede neemt ondergeteekende C. P. Amelunxen, onderwijzer 2de klas, de vrijheid zich tot Uw Edelachtbaar College te wenden met de mededeeling, dat het den Raad, bij een vergelijking tusschen de eindsalarissen, gelijk die bij de thans nog geldende verordening zijn vastgesteld en die, welke in het heden in behandeling zijnde voorstel vervat zijn, blijken zal, dat met name de salarissen der onderwijzers 2de klas, in gevallen waarbij van verhooging der wedden sprake is, ten achter zijn gebleven.

Naar het nieuwe voorstel toch zal het eindsalaris voor onderwijzers 2de klas nog niet komen te bedragen wat thans door hen, met inbegrip der bekende 20°/_o en 15°/_o aan jaarlijksch inkomen wordt genoten. En waar dit voor meerdere ambtenaren met wie zij naar de thans geldende oude regeling gelijk of ongeveer gelijk waren gesteld, belangrijk hooger staat te worden, zoo verzoekt ondergeteekende van den Raad beleefd medewerking, dat in de nieuwe regeling zijn salaris met dat van genoemde ambtenaren mag worden gelijk gesteld.

Mocht de Raad goedvinden mede te werken, dat het eindsalaris voor gehuwde onderwijzers 2de klas op 6 000 gulden werd gebracht dan ware daarmede het doel bereikt dat ondergeteekende met dit zijn verzoek beoogt en tevens was daarmede be-

reikt, dat de marge, die naar de nieuwe regeling tusschen de eindsalarissen van onderwijzers 1ste en 2de klas zal komen te bestaan en welke, afhankelijk als zij kan zijn van het bezit eener enkele akte te aanzienlijk is, tot redelijke afmeting zal zijn teruggebracht.

Onder aanbeveling heeft hij de eer van den Raad te zijn:

de dv. dr.

(get.) C. P. AMELUNXEN."

50. een verzoekschrift dd. 14 April 1928 van den Kerkeraad van de Vereenigde Protestantsche gemeente op Curaçao, luidende:

"De Kerkeraad der Vereenigde Protestantsche Gemeente van Curaçao heeft de eer zich tot Uw College te richten in verband met de door Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao aan U aangeboden bezoldigingsregeling.

Met dankbaarheid is opgemerkt, dat ook naar het oordeel van Zijne Excellentie de huidige bezoldiging der Predikanten onvoldoende moet worden geacht en daarom door Haar wordt voorgesteld hunne traktementen te brengen op f 7 800.— ' jaars.

De Kerkeraad meent evenwel, dat bij de voorgestelde regeling zijne predikanten niet onder die categorie zijn opgenomen, waartoe zij naar stand, opleiding en werkkring in het Koninkrijk der Nederlanden geacht worden te behooren.

Zoo valt bij voorbeeld een vergelijking met de betrekkingen van Postdirecteur, Koloniaal Ontvanger en Inspecteur der belastingen, ambtenaren zonder academische opleiding, in het na-deel van de predikanten uit.

Zij het den Kerkeraad vergund hiervoor de volgende vergelijkingstaat te mogen invoegen:

	Bezoldiging 1918	1923	voorgest. regeling.
predikanten	3 500-4 000	5 496,—	7 800,—
postdirecteur	3 000-4 000	5 100,—	7 800,—
koloniaal-ontv.	3 000-3 500	5 100,—	7 800,—
Insp. der belastingen	3 000-4 000	6 000,—	9 000,—

Redenen waarom de Kerkeraad met den meesten aandrang Uwen Raad eerbiedig verzoekt er Uwe medewerking wel toe te willen verleen, dat de predikanten der Vereenigde Protestantsche Gemeente voor hunne bezoldiging worde geplaatst in de

categorie van den Inspecteur der belastingen, waar zij vroeger nog boven stonden en waarmede zij heden in het Koninkrijk der Nederlanden wat staat en verantwoordelijke werkkring betreft naar algemeene opvatting zeer zeker op gelijke lijn worden gesteld.

't Welk doende enz.,

De Kerkeraad der Vereenigde Protestantsche Gemeente,

H. W. Eldermans.
J. van de Pol.
F. W. P. Winkel.
L. W. C. van Eps.
L. C. C. Hueck.
G. J. Ferguson."

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten deze verzoekschriften te stellen in handen van de Commissie voor de verzoekschriften.

Hierna wordt de vergadering door den Voorzitter geschorst.

Na enkele oogenblikken heropent de Voorzitter de vergadering en verleent het woord aan den heer De Veer Abrahamsz, die namens de Commissie voor de verzoekschriften adviseert om, waar het Voorloopig Verslag op de ontwerp-verordening tot voorloopige vaststelling van de begrooting voor 1929 reeds is ingediend, de speciale aandacht van het Bestuur te verzoeken voor de verzoekschriften van den heer Amelunxen en van den Kerkeraad van de Vereenigde Protestantsche gemeente, met mededeeling, dat de Raad het op prijs zoude stellen indien het Bestuur bij de Memorie van Antwoord op bedoeld Voorloopig Verslag zijn oordeel over deze verzoekschriften zoude willen mededeelen.

De Raad vereenigt zich met de conclusie van de Commissie.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, verklaart de Voorzitter de vergadering gesloten.

NOTULEN.

No. 24.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 7den Mei 1928, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *Edwin Senior*, *R. S. de Lannoy*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *Mr. G. H. Eskes*, *Jossy C. Henriquez*, *R. F. Muskus*, en *A. P. A. van Leeuwen*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaard*, griffier van den Raad, alsmede de heer *B. P. P. Schrijs*, waarnemend Administrateur van financiën, gemachtigde van den Gouverneur.

AFWEZIG: de heeren *H. Perret Gentil*, *S. M. L. Maduro*, *H. J. Beaujon* en *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, leden, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 14den April 1928 (No. 23).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

Hierna doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-dépêche, dd. 5 Mei 1928, No. 1386, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge art. 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao, den heer Administrateur van financiën gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerpverordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

Hierbij heet de Voorzitter den gemachtigde van den Gouverneur welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de raadgevingen en wenken, die hij zal meenen te moeten geven.

Vervolgens spreekt de Voorzitter den Heer Henriquez als volgt toe:

Den heer Jossy C. Henriquez, dien ik voor het eerst in deze vergaderzaal ontmoet, roep ik van harte welkom in ons midden toe. Van zijn Europeesche reis teruggekeerd, zal hij ongetwijfeld met verjongde krachten en frisschen moed, gepaard aan zijn bekende ijver en werklust, zich wijden aan de behartiging van de belangen aan dit College toevertrouwd.

2o. schrijven, dd. 23 April 1928 van den heer *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, waarbij hij den Raad kennis geeft, dat hij zich voor korten tijd naar Europa zal begeven, daarbij de hoop uitsprekende zijne medeleden bij zijn terugkeer in welstand te mogen aantreffen.

Namens den Raad wenscht de Voorzitter den heer *De Veer Abrahamsz* een voorspoedige overtocht toe en een aangenaam

verblijf in het Moederland, hopende dat hij spoedig weer aan de werkzaamheden van den Raad deel zal kunnen nemen.

3o. eene gouvernements-dépêche, dd. 2 Mei 1928, No. 1312, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur telegrafisch bericht van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën heeft ontvangen, dat bij Koninklijk besluit van 1 Mei 1928, No. 21, tot leden van den Raad zijn herbenoemd de heeren *S. M. L. Maduro* en *Ed. S. Lansberg* en dat benoemd zijn tot leden van den Raad:

a. in de vacature *P. L. Gorsira* de heer *Mr. G. H. Eskes*,
b. in de vacature *J. J. Beaujon* de heer *A. P. A. van Leeuwen*,
c. in de vacature *H. Perret Gentil* de heer *C. N. Winkel*,
terwijl bij hetzelfde Koninklijk besluit voor het zittingjaar 1928-1929 tot voorzitter van den Raad benoemd is de heer *Ed. S. Lansberg* en tot ondervoorzitter de heer *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*.

4o. eene gouvernements-dépêche, dd. 3 Mei 1928, No. 1367, waarbij den Raad wordt kennis gegeven, dat de heeren *C. N. Winkel*, *Mr. G. H. Eskes* en *A. P. A. van Leeuwen* op dien dag den voorgeschreven eed in handen van den Gouverneur hebben afgelegd.

Naar aanleiding hiervan zegt de Voorzitter alsnu het volgende: Blijkens de juist voorgelezen gouvernements-dépêche, heeft het Harer Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin behaagd U, *Mr. G. H. Eskes*, en U, *Mijnheer A. P. A. van Leeuwen*, te benoemen tot leden van dezen Raad en als gevolg daarvan neemt U reeds heden zitting in ons midden.

Het lidmaatschap van den Kolonialen Raad is voorzeker geen sinecure, nu Curaçao zich in een stadium van vooruitgang en ontwikkeling bevindt, evolutien in de denkbeelden zijn waar te nemen en strévingen en wenschen steeds meer op den voorgrond treden.

Gewichtige onderwerpen wachten thans op beslissing en andere aangelegenheden van niet minder gewichtigen aard ziet men in het verschiet.

Ofschoon de benoeming van de leden van den Raad door de Kroon geschiedt en wij direct noch indirect door de bevolking gekozen worden, rusten op dit College verschillende verplichtingen, die een vertegenwoordigend lichaam eigen zijn.

Dit College moet het algemeen belang behartigen met terzijdestelling van alle contrasteerende belangen en met terzijdestelling van persoonlijke overwegingen en groepsmotieven.

Ik ben er van overtuigd, dat deze gevoelens, die den Raad bezielen, ook de Uwe zijn bij Uwe intrede in dit College.

Ik wensch U dan ook geluk met Uwe benoeming en hoop, dat gij met ons op eene aangename wijze zult samenwerken tot alles wat den bloei en de welvaart van dit gebiedsdeel kan bevorderen.

Hierop betuigt de heer *Mr. Eskes* zijn bijzonderen dank aan den Voorzitter voor de vriendelijke woorden tot hem gericht bij zijn intrede in dit college. Spreker zegt, dat hij zich volkomen bewust is, dat het lidmaatschap van dezen Raad geen sinecure

is, als ook van de zware verantwoordelijkheid, die hij vrijwillig op zijn schouders heeft geladen. Hij stelt er daarom prijs op te verklaren, dat hij in elke aangelegenheid naar zijn best weten de algemeene belangen van Curaçao zal trachten te behartigen. Hij twijfelt er ook niet aan, dat, ondanks meeningsverschillen, er steeds eene aangename samenwerking zal zijn.

Hierna zegt de heer *Van Leeuwen* het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. In de eerste plaats wensch ik U hierbij mijn hartelijken dank te betuigen voor de tot mij gerichte welkomstwoorden. Aan Hare Majesteit de Koningin bied ik mijn dank aan voor mijne benoeming tot lid van Uw geachte College, aan Zijne Excellentie den heer Gouverneur voor de voordracht, en aan U en de heeren leden, die hun stem op mij hebben uitgebracht, voor het in mij gestelde vertrouwen.

Ik geef U de verzekering, dat het mijn ernstig streven zal zijn om mijne beste krachten te wijden aan de belangen van ons dierbaar Curaçao, en zal de Raad steeds op mijne medewerking kunnen rekenen.

De heer *Henriquez* bedankt thans den Voorzitter voor de tot hem gerichte woorden en geeft de verzekering, dat hij, wederom op Curaçao teruggekeerd, zijne beste krachten aan de behartiging van de belangen van dit gebiedsdeel zal blijven aanwenden.

Hij spreekt de hoop uit op eene aangename samenwerking te mogen blijven rekenen.

50. eene gouvernements-beschikking van den 1sten Mei 1928. No. 413, regelen te de plechtigheden in verband met de opening van den Kolonialen Raad op den 8sten Mei 1928.

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

60. eene gouvernements-depêche, dd. 1 Mei 1928. No. 535, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908” (P. B. 1908 No. 33) (20).

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit ontwerp naar de afdeelingen te verwijzen.

Vervolgens onderwerpt de *Voorzitter* aan de goedkeuring van den Raad het door de Afdeelingen ontworpen schrijven als antwoord op de dépêches van den Gouverneur, dd. 10 en 14 April 1928, Nos. 1068 en 1083

Dit ontwerp luidt als volgt:

De ontvangst erkennende van Uwer Excellentie's dépêches dd. 10 en 14 April 1928, Nos. 1068 en 1083, heeft de Koloniale Raad de eer Uwer Excellentie te berichten, dat hij zich met de uitvoering van de daarin bedoelde werken kan vereenigen.

Blijkens de toelichtingen is de bouw van een garage voor 30 vrachtauto's op f 14,200 geschat en moet f 6,400 worden uitgetrokken voor den bouw van verblijven met verdere accessoires voor een hondertal vreemde arbeiders. De Raad hoopt, dat de geraamde kosten niet zullen worden overschreden.

De bestaande muur op Parera, welke als een der wanden van de garage zal worden gebruikt, leek bij een bezichtiging door enkele der leden niet in dien staat, dat hij gerepareerd kon worden en dan nog gebezigd voor een der wanden van de garage. Men hoopt zich daarin te hebben vergist.

Voor wat betreft den voorgenomen invoer van Venezolaansche arbeiders moge de Raad Uwer Excellentie's aandacht vragen voor de z. i. ernstig geboden controle op het hebben van vuur- en blanke wapenen, zoowel bij den invoer als gedurende het verblijf alhier dier arbeidskrachten. Een algemeene controle hierover is—dit zij terloops even opgemerkt—hier wel langzamerhand noodig.

In een voordracht betreffende verblijven en verdere accessoires voor vreemde werklieden worden uitteraard slechts bouwkosten vermeld. Waar het echter in de bedoeling ligt „peones” uit de omstreken van Coro te importeeren, mag wel worden verwacht, dat er transport- en overtochtscosten te vergoeden zullen zijn. In zoodanig geval zou het Bestuur den Raad verplichten door alsnog bedoelde uitgaven mede te deelen, opdat dit College zich een juist oordeel omtrent de op dezen maatregel vallende kosten zal kunnen vormen.

Uwe Excellentie dankende voor de gelegenheid, waarin U den Raad wel heeft willen stellen zijn oordeel over deze plannen uit te spreken, betuigt hij ook zijn erkentelijkheid voor de bereidwilligheid om desgewenscht den Directeur van Openbare Werken af te vaardigen tot het geven van inlichtingen, een aanbod, waarvan de Raad, aangezien de overgelegde ontwerpen en toelichtingen aan duidelijkheid niets te wenschen overlaten, geen gebruik zal maken.

Daar geen aanmerking op dit schrijven wordt gemaakt, wordt het, zooals ontworpen, goedgekeurd.

In behandeling komt nu de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 (15).

Hierbij verleent de *Voorzitter* het woord aan den gemachtigde van den Gouverneur.

Den heer *Schrils*, gemachtigde van den Gouverneur, gebruik makende van het hem verleende woord, begint met den Voorzitter zijn dank te betuigen voor den zooeven tot hem gerichten welkomstgroot.

Spreker zegt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur hem heeft opgedragen naar aanleiding van de vragen en opmerkingen in het Eindverslag van den Raad de volgende mededeelingen te doen:

Er zal nabij de Breedestraat, beoosten de haven een gemakkelijke trap gemaakt worden ten behoeve van de passagiers van motor- en roeiboeten.

In het oorspronkelijk plan van de kade der Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij was in het geheel geen trap voorzien; bij de uitvoering is deze nog aangebracht geworden en meende men toen bezwaarlijk een doelmatiger constructie te kunnen toepassen. Intusschen zal nog getracht worden hierin verbetering te brengen.

Het deed het Bestuur leed dat de afdeelingen, betreurende dat het Bestuur in geen enkel opzicht aan welke der wenschen ook in zake de salarisregeling geuit tegemoet is gekomen, blijkbaar ten onrechte den indruk hebben gekregen dat het Bestuur niet volkomen bereid was om zich in zake regeling van salarissen geheel te richten naar door den Raad door amendeering der begrooting te geven aanwijzingen.

Van den beginne af aan was het Bestuur voornemens alle amendementen tot deze materie betreffende te aanvaarden evenals het Bestuur niet het minste bezwaar heeft de heden door den heer Senior voor te stellen amendementen op de ontwerp-verordening over te nemen.

Hopende zich met deze opheldering te hebben kunnen zuiveren van het verwijt van gebrek aan tegemoetkomendheid biedt het Bestuur zijn verontschuldiging aan voor zoover mogelijk eene minder heldere mededeeling zijner voornemens tot dat misverstand aanleiding kan hebben gegeven.

In 1927 werd, na vaststelling bij de wet van 30 Juni 1927 van het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten van Curaçao voor het dienstjaar 1924, aan 's Rijks schatkist terugbetaald een bedrag van ruim f 500.000.—, dat gestort was wegens geraamde subsidie voor 1924, welke subsidie ongebruikt is gebleven; verder zijn de uitgaven voor de havenwerken en watervoorziening uit het tegoed bij 's Rijks schatkist bestreden.

De uitgaven in 1927 in Nederland voor Curaçao gedaan, bedroegen t/m September 1927 ten laste van het dienstjaar 1926 f 36.498.90 en ten laste van het dienstjaar 1927 f 294.078.38; de uitgaven over de maanden October t/m December 1927 zijn nog niet bekend, daar de staten over die maanden nog niet zijn ontvangen.

Het contract met de firma Christiani & Nielsen is bereids ter griffie van den Raad nedergelegd ter inzage van de leden.

Het zal het Bestuur een genoegen zijn aan den wensch van de Afdeelingen om, als de Handelskade en de brug over het Waaigat klaar zijn, te vernemen hoeveel die werken in het geheel gekost hebben, t. z. t. te voldoen.

De berekening van de kosten verbonden aan de invoering van een bevolkingsregister heeft als volgt plaats gehad:

In 1922 deelde de indertijd uitgezonden ambtenaar afgaande op zijn ondervinding in Suriname, mede, dat de onkosten, die zijn werkzaamheden voor Curaçao zouden meebrengen, ongerekend zijn persoonlijke kosten (bezoldiging, reis- en teerkosten, enz.) vermoedelijk zouden bedragen f 0,25 per hoofd van de bevolking.

De bevolking van Curaçao thans schattende op ongeveer 50.000 en in aanmerking nemende de toename der duurte, komt men tot de volgende berekening:

50.000 á f 0,50.....	f 25.000.—
bezoldiging.....	8.000.—
reis-, verblijf- en passagekosten.....	4.000.—
aanschaffing van boekwerken, kasten enz.....	3.000.—
	f 40.000.—

In 1922 is niet overgegaan tot invoering van een bevolkingsregister, niettegenstaande een uitgezonden ambtenaar daarvoor beschikbaar was, daar voor de inrichting van het bevolkingsregister en de volkstelling geen gelden op de begrooting waren uitgetrokken, en de daaraan verbonden uitgaven als onvoorziene niet verantwoord werden geacht, met het oog op de tijdsomstandigheden en de noodzakelijkheid om naar de grootst mogelijke bezuiniging te streven.

Bij de uitvoering in regie betaalt de aanbesteder, i. c. het Gouvernement de directe bouwkosten, verhoogd met een zeker percentage voor algemeene kosten, die bij uitvoering in eigen beheer ook ten laste van den Lande zouden komen. Winst zal door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij niet berekend worden.

Hoeveel de reis- en verblijfkosten van de Heeren Zeilinga en Westermann beloopt, is alhier nog niet bekend. Aan het Departement van Koloniën is om opgave van dit bedrag gevraagd hetgeen te zijner tijd aan den Raad zal worden medegedeeld.

Het politiewachthuis bij Rooi Canarie is uit den aard der zaak een gouvernementen-gebouw gebouwd op gouvernementgrond.

Waar, zooals in de Memorie van Antwoord is vermeld, de Havenmeester belast zal worden met het in- en uitklaren van schepen, nadat aan de vereischte douane-formaliteiten is voldaan, zal het wellicht practisch zijn dien ambtenaar ook met de inning van kade- en liggelden te belasten. Deze zaak zal in ieder geval naar aanleiding van het bij Eindverslag medegedeelde nog eens nader worden overwogen.

Het Bestuur zal met genoeg medewerken tot de verdere behandeling van de eenigen tijd geleden aanhangig gemaakte verordening tot wijziging van de apothekers-verordening.

Nadat de Voorzitter den gemachtigde van den Gouverneur bedankt heeft voor de verstrekte inlichtingen, worden de algemeene beraadslagingen geopend.

De heer Van der Veen Zeppenfeldt verkrijgt het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. In het voorloopig verslag is verklaard dat er voor de afdelingen geen aanleiding bestaat om bij deze begrooting de gebruikelijke retrospectieve beschouwingen te houden, doch zij er zich toe moeten beperken voor bepaalde punten de aandacht te verzoeken.

Eenige punten zijn in het voorloopig verslag ter sprake gebracht en meer of minder uitgewerkt.

Die beperking, welke de afdelingen zich opgelegd hebben indachtig, heb ik het woord gevraagd om over slechts twee onderwerpen te spreken, namelijk over den economischen toestand in dit gewest en over de voorgestelde leeningen.

Ik zal kort zijn.

Mijnheer de Voorzitter, wederom is de Koloniale Raad bijeen voor de behandeling van de jaarlijksche huishoudelijke begrooting.

Inkomsten en uitgaven vertoonden steeds een stijgende lijn en ditmaal wijst het ingediende ontwerp ruim 5½ miljoen als eindcijfer aan.

Geeft dit reeds te kennen dat dit gebiedsdeel aan beteekenis wint, een blik in de begrotingen van ruim 20 jaar geleden en een blik over dit eiland geven daarvan het beste bewijs.

Ik herinner mij nog duidelijk den tijd dat de Koloniale Raad een begrooting van eenige tonnen (8 a 9 ton) te behandelen kreeg.

Was toen reeds de belangstelling voor de openbare zaak groot, zij groeide met het stijgen van de landsinkomsten en thans zijn er breede groepen die zich interesseeren voor alles wat er hier op het gebied van administratie en wetgeving omgaat.

Nieuwe rubrieken treft men in de begrooting aan, n. l. watervoorziening, havenverbetering, asphalteering en verharding van wegen op groote schaal, nieuwe werken, kortom allerlei, waarvan een twintigtal jaren geleden nog geen prake was.

In de belastingwetgeving van 1908 is belasting voor den grondslag „automobielen” opgenomen, een vehikel dat Curaçao toen niet eens kende.

Thans is het aantal motorrijtuigen op dit eiland de 900 voorbij en wordt zelfs voorgesteld een afzonderlijke motorrijtuig-, -boot- en rijwielbelasting in het leven te roepen.

Paarden en rijtuigen zijn door het nieuwe vervoermiddel verdronken.

De haven van Willemstad waar destijds een havenmeester bijgestaan door één loods het werk af kon, wordt thans bediend door een havenmeester en elf loodsen, wien in 1929 nog een havenbeheerder moet worden toegevoegd.

Het Schottegat blijkt zelfs te klein te zijn voor het aantal schepen die dit eiland aandoen.

Het aantal schoolkinderen neemt toe en daarmee ook het aantal scholen.

De verbinding tusschen de twee stadsgedeelten is een probleem geworden, waarvan men reeds geruimen tijd naar een oplossing zoekt.

Op verschillende andere dingen zou ik kunnen wijzen die de evolutie kenschetsen welke Curaçao thans ondergaat en die aantoonen dat Curaçao thans in het teeken van vooruitgang staat. Doch met deze enkele grepen kan ik volstaan.

Ik zeide zoo even dat het eindcijfer dezer begrooting ruim 5½ miljoen aanwijst.

Niet dit geheele bedrag wordt evenwel uit inkomsten gevonden.

Tot sluitend maken van de begrooting wordt voorgesteld leeningen aan te gaan tot een gezamenlijk bedrag van 1 170 000,— gulden.

In het voorloopig verslag op deze begrooting is reeds verklaard dat hierdoor de vreugde eener sluitende begrooting wordt getemperd.

Ook ik had liever gezien dat niet tot leeningen toevlucht had moeten worden genomen. Doch in de eigenaardige omstandigheden waarin dit gebiedsdeel thans verkeert zie ik geen anderen uitweg dan in beginsel mijn toestemming te geven voor de leeningen welke op deze begrooting voorkomen. Ik zeg „op deze begrooting” en „in beginsel”, want zooals van zelf spreekt kan ik hiermee niet te kennen geven, dat ik een leening op zich zelf beschouw als een sluitingspost voor welke begrooting ook en dat ik reeds bij voorbaat goedkeur leeningen, welke in den vervolge mochten worden aangevraagd.

Ik heb uitsluitend het oog op deze leeningen voor de doeleinden op deze begrooting vermeld. Bij afwijzing dier leeningen zou men tot belastingverhooging moeten overgaan of wel tot het vragen van een subsidie van Nederland.

Geen van beide verdient m. i. aanbeveling.

Ik heb zooeven ook gezegd: „in beginsel”, want met de tegenstanders, hoop ik, dat die leeningen niet gesloten behoeven te worden.

Jaar op jaar is er een accrès der middelen.

Alhoewel ditmaal de inkomsten op 's Raads aandrang hooger geraamd zijn, mogen wij verwachten, dat er aardig meer binnen zal komen dan de raming aanduidt. Die eventuele meerdere opbrengst behoort in de eerste plaats aangewend te worden ter voorkoming dier leeningen. En dan zullen wij ons niet behoeven te bevenen op wat door tegenstanders van leeningen een hellend vlak is genoemd.

De vooruitgang, die op zoo menig gebied waar te nemen is, de opleving en voortschrijdende welvaart stellen intusschen eischen en soms hooge aan de verschillende groepen en lagen der bevolking, die zich aan de veranderde toestanden moeten trachten aan te passen; eischen ook aan Bestuur en Wetgevende Macht, die in de toekomst moeten vooruitzien, de noodige maatregelen moeten treffen en die, op alles bedacht, bijtijds verordeningen en keuren moeten tot stand brengen om voor verdere verbetering en vervolmaking den weg te effenen en de vruchten van den vooruitgang en den welstand blijvend en duurzaam te doen zijn.

Als wij van Curaçao den blik naar Aruba wenden dan zien wij ook daar opgewekte bedrijvigheid.

Perioden van droogten behoeven niet meer met angst en ontzetting doorgemaakt te worden; een uittocht als voorheen naar Cuba, in menig opzicht een nationale ramp, is door ruime werkgelegenheid uitgesloten.

Een geregelde stoomverbinding met Curaçao; een ontwaken van de St. Nicolaasbaai uit den slaap, waarin zij na een tijdperk van actie verzonken was; een druk verkeer op wegen, die in een vroegere periode van Oranjestad naar mijnen voerden; vooruitzichten, dat de welvaart van een veertigtal jaren geleden zal worden overtroffen; hooggespannen verwachtingen; dat alles geeft Aruba thans te aanschouwen.

Bedroeg de opbrengst van de invoerrechten, van den radiopost en van de loodsgelden in 1923 onderscheidenlijk 5.925.—, 2.142.— en 355.— gulden, voor 1929 is onderscheidenlijk geraamd 75.000.—, 30.000.— en 80.000.— gulden.

Deze cijfers teekenen reeds den toestand.

Een flinke sprong hebben ook de accijnzen op gedistilleerd gemaakt n. l. van 11.922.— opbrengst in 1923 tot op 85.000.— raming voor 1929.

Ofschoon 's Lands kas er voordeel van trekt is dit niet een bron welke zoo rijkelijk moest vloeien, lettende op het aantal inwoners en op de vreemdelingen, die dit eiland bezoeken.

In nog grootere mate dan op Curaçao doet zich intusschen daar de woningnood gevoelen; de levensstandaard is daar enorm gestegen, zoodat wat prijzen van huurhuizen en levensmiddelen aangaat, Aruba in sommige opzichten Curaçao overtreft.

De duurte doet zich daar in enkele aangelegenheden nog meer gevoelen.

In menig opzicht stond Aruba bij het hoofdeiland achter; geen wonder, dat daarom de achterstand daar grooter is dan op Curaçao en snel, doelmatig en krachtig optreden geboden is.

Van harte juich ik daarom toe, wat op deze begrooting voor Aruba wordt voorgesteld en zie met genoegen, dat het Bestuur in de memorie van antwoord de verzekering geeft, dat het zal voortgaan met het schenken van aandacht aan dat eiland.

Zijn aandeel voor wat grootbedrijven aangaat, heeft het eiland Bonaire nog niet gehad.

Doch dicht bij Curaçao gelegen kan het zijn overcompleet werkvolk hierheen laten komen, waar alle geschikte krachten zonder veel moeite passenden arbeid kunnen krijgen.

De veelvuldige regens, waarmede Bonaire in het afgelopen seizoen gezegend is, zijn ook den oogst zeer ten goede gekomen.

Enkele woorden Mijnheer de Voorzitter over de Bovenwindse eilanden, waar volgens berichten, die van verschillende zijden inkomen, de economische toestand steeds ongunstiger wordt.

Tengevolge van verscherpte bepalingen op vreemdelingen in Noord-Amerika is de emigratie verlegd en geschiedt de landverhuizing voor een groot deel binnen dit gebiedsdeel zelf.

Moge verbetering intreden door de op handen zijnde afschaffing van belastingen en ook door een behoorlijke verbinding waardoor de kleine producenten hunne artikelen naar Curaçao kunnen uitvoeren, waar zij tegen goede prijzen worden verkocht.

Hierna wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Onderartikelen 1 tot en met 17 worden, elk afzonderlijk, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij onderartikel 18 stelt de heer *Senior* voor om het crediet

bij dit onderartikel uitgetrokken te verhoogen met f 600,— en te brengen op f 102 144— en in den uitgewerkten en toelichtenden staat, in artikel 18a de bezoldiging van den substituutgriffier van het Hof van Justitie te verhoogen met f 600,— en te brengen op f 6 600,—, het totaal van dit onderdeel te brengen op f 102 120— en het totaal van het artikel op f 102 144.—

Dit amendement, ondersteund door de heeren Dr. Ellis en Van der Veen Zeppenfeldt, wordt door den voorsteller aldus toegelicht:

Mijnheer de Voorzitter. Behalve het amendement op onderartikel 18 heb ik nog twee andere amendementen, n. l. op onderartikelen 110 en 123.

Met Uwe vergunning zal ik zoo vrij zijn nu alle drie amendementen toe te lichten en als wij bij onderartikelen 110 en 123 gekomen zijn, het amendement op die onderartikelen voor te stellen en dan voor de toelichting te verwijzen naar hetgeen ik nu ga zeggen. Bovenvermelde amendementen worden voorgesteld om het Bestuur in de gelegenheid te stellen de volgende bezoldigingen te verhoogen, n. l. van den Substituutgriffier met f 600,—, van den technisch opzichter, de twee opzichters die nu den rang 1ste klasse hebben en den technisch ambtenaar bij het stoomwezen, ieder met f 600,—, van den havenmeester met f 420,— en van ieder der negen loodsen voor de St. Annabaai en de Caracasbaai met f 600,—

Het is mij gebleken en toen ik er met verscheidene mijner medeleden over sprak, waren zij het met mij eens, dat de salarisregeling, zooals zij daar ligt op verschillende punten voor verbetering in aanmerking zou moeten komen. De in bovenstaande amendementen vervatte veranderingen betreffen die punten, waarvan reeds nu bij mij vaststaat, dat zij die wijzigingen behoeven. Er zullen echter nog veel meer oneffenheden in de regeling zijn, welke het mij door den korten tijd, waarin de zaak bestudeerd moest worden, niet mogelijk is geweest na te gaan en aan te geven. Ik moge daarom, bovenstaande amendementen voorstellende, verler een ernstig beroep op het Bestuur doen om zeer binnenkort de ontworpen regeling nog eens terdege te doen nagaan en zoo spoedig mogelijk bij suppletore begrooting de noodig geachte verbeteringen aanhangig te maken. Ik doe bij voorbaat een beroep op mijne medeleden om te zijner tijd door voteering van de noodige gelden mede te werken tot het elimineeren van oneffenheden.

De heer *Schrils*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, namens het Bestuur, het amendement op onderartikel 18 over te nemen.

Hierna worden onderartikelen 18, zooals geamendeerd, 19 tot en met 109, elk afzonderlijk zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming, aangenomen.

Bij onderartikel 110 stelt de heer *Senior* voor om het crediet bij dit onderartikel uitgetrokken te verhoogen met f 2 400,— en te brengen op f 91 900,— en in den uitgewerkten en toelichtenden staat, in artikel 110 de bedragen uitgetrokken voor 1 technisch opzichter, de opzichters en den technisch ambtenaar bij het stoomwezen te verhoogen met respectievelijk f 600,— f 1200,— en f 600,— en het totaal van het artikel te brengen op f 91 900.—

Voor de toelichting van zijn amendement, dat ondersteund wordt door de heeren Dr. Ellis en Van der Veen Zeppenfeldt, verzoekt de voorsteller te mogen verwijzen naar de toelichting op onderartikel 18.

Ook dit amendement wordt door den gemachtigde van den Gouverneur namens het Bestuur overgenomen.

Onderartikel 110, zooals geamendeerd, 111 tot en met 122, worden vervolgens, elk afzonderlijk, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij onderartikel 123 stelt de heer *Senior* voor het crediet bij dit onderartikel uitgetrokken te verhoogen met f 5 820,— en te brengen op f 92 020,— en in den uitgewerkten en toelichtenden staat in artikel 123a de bedragen uitgetrokken voor 1 havenmeester en 9 loodsen voor de St. Anna- en Caracasbaai res-

pectievelijk te verhoogen met f 420,— en f 5 400, het totaal van het onderdeel te brengen op f 91 080,— en het totaal van het artikel op f 92 020,—

Dit voorstel wordt ondersteund door de heeren Dr. Ellis en Van der Veen Zeppenfeldt terwijl voor de toelichting de voorsteller verzoekt te mogen verwijzen naar de toelichting op onderartikel 18.

De heer *Schrils*, gemachtigde van den Gouverneur, namens het Bestuur in zooverre dit amendement overnemende, stelt voor om de bezoldiging van den Havenmeester op Curaçao te verhoogen met f 2 400,— en te bepalen op f 10 800,—.

Hij zegt, dat het gebleken is, dat er ter vervanging van den Heer Hoek, die den dienst binnenkort denkt te verlaten, geen gegadigden te vinden zijn voor de thans vastgestelde bezoldiging. Waar in verband met de steeds toenemende belangrijkheid van de haven van Curaçao, de werkzaamheden van den Havenmeester zeer zijn vermeerderd, wil het het Bestuur voorkomen, dat deze betrekking met niet minder dan f 10 800,— betaald kan worden.

De heer *Senior* zegt hierop, dat hij zijn stem aan dit voorstel niet zal onthouden, aangezien de motieven door het Bestuur aangegeven om de bezoldiging van den Havenmeester op f 10 800,— te brengen, hem zeer gegrond voorkomen. Spreker is er van overtuigd, dat goede en verantwoordelijke krachten bij het haven- en loodswezen noodzakelijk zijn, en dat met het oog op de steeds toenemende drukte van het havenverkeer een flinke betaling van het havenpersoneel ook noodzakelijk is. Uitgaande van ditzelfde argument, wil hij het Bestuur in overweging geven om ook ten aanzien van de loodsen en van het verder havenpersoneel, naar 's Bestuurs oordeel en naarmate hun werk zich uitbreidt, de salarissen te zijner tijd verder te verbeteren.

De heer *Schrils*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt den heer *Senior* toe, gaarne zijn verzoek aan het Bestuur te willen overbrengen.

De heer *Senior* bedankt het Bestuur voor de welwillendheid betoond door het overnemen van de door hem ingediende amendementen, en verzoekt den gemachtigde om aan den Gouverneur te vragen de nieuwe salarisregeling in haar geheel, zoo mogelijk, met ingang van 1 Juli a. s. te doen ingaan.

Hierop antwoordt de heer *Schrils*, gemachtigde van den Gouverneur, dat het in de bedoeling van het Bestuur ligt om de nieuwe salarisregeling met 1 Juli d.j. te laten ingaan, indien zulks mogelijk is, in verband met eene vooraf noodzakelijke wijziging der onderwijs-wetgeving en eene vooraf wenschelijke herziening der salarissen, die door de Kroon geregeld worden.

Hierna worden onderartikelen 123, zooals geamendeerd en zooals door het Bestuur gewijzigd, 124 tot en met 139, elk afzonderlijk, zoomede artikelen 1, van het ontwerp, zooals geamendeerd en gewijzigd, 2, 3 en 4, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* verzoekt den gemachtigde van den Gouverneur om de door de aanneming van de verschillende amendementen noodig geworden wijzigingen in het ontwerp wel door de zorg van de Administratie van financiën te willen doen plaats hebben, waarop deze belooft het noodige daartoe te zullen verrichten.

Niets meer te verhandelen zijnde, noch iemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

NOTULEN.

No. 25.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

**Zitting van Dinsdag, den 8sten Mei 1928,
des morgens te half negen uur.**

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *S. M. L. Maduro*, *R. S. de Lannoy*, *R. F. Muskus*, *Mr. G. H. Eskes* en *A. P. A. van Leeuwen*, leden, benevens de heer *R. F. W. Boskaljon*, commies ter Gouvernements-Secretarie, fungeerend griffier.

AFWEZIG: de heeren *Edwin Senior*, *H. J. Beaujon*, *H. Perret Gentil*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, en *Jossy C. Henriquez*, leden, de vierde genoemde wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en zegt, dat aangezien de notulen van de vergadering van gisteravond nog niet gereed zijn, deze eerst in een volgende vergadering aan de goedkeuring der leden kunnen worden onderworpen.

De *Voorzitter* doet vervolgens mededeeling van het volgende ingekomen stuk:

eene gouvernements-depêche van 1 Mei 1928, No. 1289, houdende het verzoek aan den *Voorzitter* om op heden, vóór negen uur des morgens, de vergadering van den Kolonialen Raad

over het zittingjaar 1927—1928 namens den Gouverneur te sluiten en den leden dank te betuigen voor hetgeen door hen in dat zittingjaar is verricht.

De *Voorzitter* benoemt eene commissie van in- en uitgeleide van den Gouverneur, die zoo aanstonds de vergadering voor het nieuwe zittingjaar zal openen, welke commissie bestaat uit de heeren *R. S. de Lannoy*, *S. M. L. Maduro* en *A. P. A. van Leeuwen*.

Vervolgens zegt de *Voorzitter*, ter voldoening aan het verzoek, vervat in de gouvernements-depêche van 1 Mei 1928 No. 1289, den leden van den Raad, namens den Gouverneur, dank voor hetgeen zij in het afgelopen zittingjaar hebben verricht.

Daar geen der leden het woord verlangt en deze bijeenkomst de laatste openbare van dit zittingjaar is, worden, op voorstel van den *Voorzitter*, in opvolging van artikel 32 van het Reglement van Orde, de notulen van het verhandelde in deze zitting voorgelezen en goedgekeurd.

Hierop verklaart de *Voorzitter*, namens Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao, de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingjaar 1927—1928 gesloten.

ONTWORPEN-NOTULEN

WED. J. VAN DER WOUDE, voorzitter

Zitting van Dinsdag, den 24sten Mei 1922
Het middags- en avond-advies

De voorzitter heeft de afhandeling van de agenda aangekondigd. Hij heeft medegedeeld dat de afhandeling van de agenda zal plaatsvinden op de volgende wijze: eerst zal de afhandeling van de agenda plaatsvinden, daarna zal de afhandeling van de agenda plaatsvinden, en ten slotte zal de afhandeling van de agenda plaatsvinden.

De afhandeling van de agenda zal plaatsvinden op de volgende wijze: eerst zal de afhandeling van de agenda plaatsvinden, daarna zal de afhandeling van de agenda plaatsvinden, en ten slotte zal de afhandeling van de agenda plaatsvinden.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.

PROCES-VERBAAL.

Op de voor heden, den 13den Februari 1928 des avonds te acht uur geconvocerde vergadering van den Kolonialen Raad zijn verschenen de heeren Ed. S. Lansberg, voorzitter, Mr. W. Ch. de la Try Ellis, ondervoorzitter, Edwin Senior, H. J. Beaujon, R. F. Muskus en R. S. de Lannoy, leden.

Nadat om 8¼ uur nog slechts de bovengenoemde heeren de presentielijst hadden geteekend, heeft de *Voorzitter* deze bijeenkomst geopend en doen voorlezen de namen der afwezige leden te weten: B. E. van der Veen Zeppenfeldt, S. M. L. Maduro, J. J. Beaujon, H. Perret Gentil, E. S. C. de Veer Abrahamsz en Jossy C. Henriquez.

Hierna zegt de *Voorzitter* het volgende:

Mijne heeren. In de Afdeelingen heeft ons geacht medelid de heer H. Perret Gentil ons medegedeeld, dat hij den Gouverneur te kennen gegeven heeft, dat hij niet in aanmerking wenscht te komen voor eene herbenoeming.

De Raad betreurt ten zeerste zijn aanstaand heengaan; in hem verliest de Raad een trouw en ijverig lid, dat bij de openbare behandeling belangstelde voor de aan de orde zijnde onderwerpen en bij het afdeelingsonderzoek altijd toonde een grondige studie te hebben gemaakt van de materie en wiens wenken en bemerkings waardevolle bijdragen leverden voor de samenstelling der verslagen voornamelijk van de laatste jaren.

Vervolgens doet de *Voorzitter* mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche dd. 2 Februari 1928, No. 380, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot aanvulling van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao.

2o. een afschrift van de Gouvernements-beschikking, dd. 8 Februari 1928, No. 123, waarbij aan den bode van den Raad Jan van Ecks wegens ziekte nog twee maanden binnenlandsch verlof is verleend; en Julius Cesar Kroon gedurende de ziekte van Van Ecks met diens werkzaamheden is belast.

3o. een schrijven dd. 11 Februari 1928 van den heer P. L. Gorsira, waarbij hij den Raad kennis geeft aan den Gouverneur te hebben medegedeeld, dat hij om gezondheidsredenen ontslag neemt als lid van den Raad.

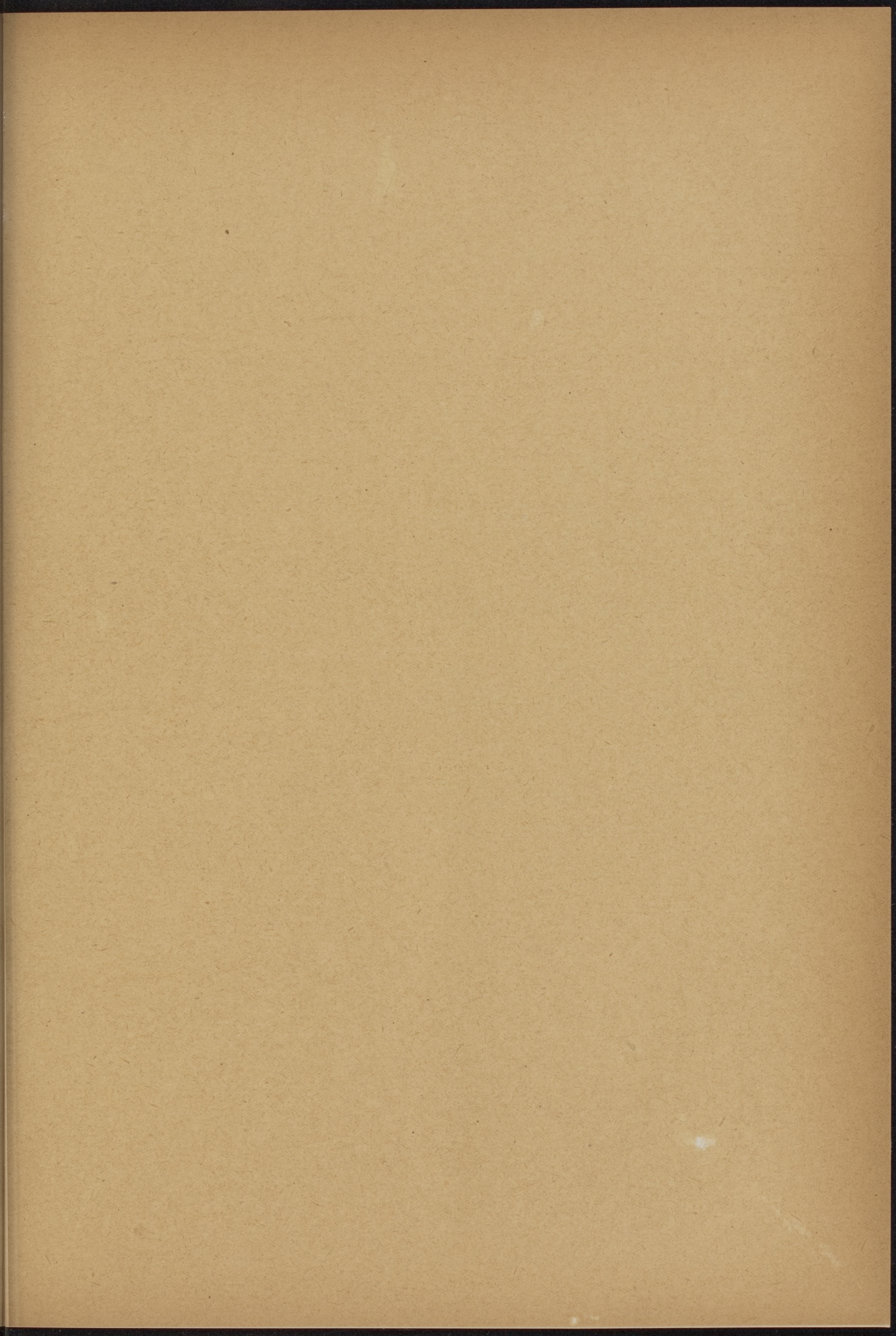
Naar aanleiding hiervan zegt de *Voorzitter*:

Met leedwezen hebt ge allen voorzeker kennis genomen van het zoeven voorgelezen schrijven van den heer P. L. Gorsira. Wij hebben gedurende de weinige maanden, dat wij met hem hebben mogen samenwerken zijn werklust en kennis leeren waardeeren en daarom te meer spijt het ons hem niet langer in ons midden te zullen zien. Om gezondheidsredenen ziet hij zich genoodzaakt af te treden, redenen, die wij moeten eerbiedigen.

4o. een gouvernements depêche dd. 13 Februari 1928 No. 471, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de heer P. L. Gorsira den Gouverneur kennis heeft gegeven, dat hij om gezondheidsredenen ontslag neemt als lid van dit college.

Ingevolge art. 28 van het Reglement van orde van den Raad heeft de *Voorzitter* daarna de vergadering verdaagd.

Hiervan is opgemaakt dit proces-verbaal en onderteekend door den Voorzitter en den Griffier, die mede tegenwoordig was.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—1.

Verordening van den.....,
tot intrekking van de bepaling van het 3de
lid van artikel 1 der verordening van den
12den Augustus 1914 (P. B. No. 30), tot
wijziging van de verordening tot vaststel-
ling van een nieuw reglement voor de Cu-
raçaosche bank (P. B. 1907 No. 9).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de bepaling van het 3de lid van artikel 1 der verordening van den 12den Augustus 1914 (P. B. No. 30), tot wijziging van de verordening tot vaststelling van een nieuw reglement voor de Curaçaosche bank (P. B. 1907 No. 9), in te trekken;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De bepaling van het 3de lid van artikel 1 der verordening van den 12den Augustus 1914 (P. B. No. 30), tot wijziging van de verordening tot vaststelling van een nieuw reglement voor de Curaçaosche bank (P. B. 1907 No. 9) wordt ingetrokken.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—1.

*Verordening van den
tot intrekking van de bepaling van het 3de
lid van artikel 1 der verordening van den
12den Augustus 1914 (P. B. No. 30), tot
wijziging van de verordening tot vaststel-
ling van een nieuw reglement voor de Cu-
raçaosche bank (P. B. 1907 No. 9).*

Memorie van toelichting.

No. 2.

De reden, die er toe geleid heeft tijdelijk de inwisseling van bankbiljetten bij de directie van de Curaçaosche bank te staken, moet beschouwd worden niet meer te bestaan, waarom dan ook voorgesteld wordt de daaromtrent gemaakte bepaling in te trekken.

Willemstad, den 12n. Mei 1927.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—2.

*Verordening van den.....,
tot oprichting eener gewapende politie als
bedoeld bij artikel 176 van het Reglement
op het beleid der Regeering in Curaçao.*

Memorie van Antwoord.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 8
van het zittingjaar 1926—1927).

Nam ondergeteekende met belangstelling kennis van het ten deze uitgebracht omvangrijk voorloopig verslag, met leedwezen moest hij daaruit vernemen, dat de leden van den Kolonialen Raad eenparig van meening waren, „dat niet alleen de noodzakelijkheid door het Bestuur niet is aangetoond, maar dat het zelfs bedenkelijk is wederom militaire politie in te voeren” en dat geen der leden zich met eene militaire politie kon vereenigen.

De noodzakelijkheid eener politie reorganisatie staat vast, ook de afdelingen verklaren zich daarvan doordrongen.

Financieele overwegingen sluiten het in stand houden van het garnizoen op den voet en in den vorm van voorheen uit.

Daarom zal slechts door samensmelting van politie en garnizoen de beschikking over eene *militaire* macht zijn te verkrijgen, die talrijk genoeg zal zijn om in buitengewone omstandigheden met voldoende kracht te kunnen optreden.

De noodzakelijkheid om eene macht in het leven te roepen als wordt voorgesteld, vertrouwt ondergeteekende dat hierdoor niet onvoldoende is aangetoond.

In het voorloopig verslag wordt gesteld, dat Curaçao van 1910 tot 1918 zoude hebben kennis gemaakt met militaire politie en dat het Bestuur bij de indiening van dit voorstel geene rekening zoude hebben gehouden met de toen opgedane ervaringen.

De opmerking worde ten goede gehouden, dat beide beweringen onjuist zijn.

Curaçao heeft nimmer eene militaire politie gekend; wel hebben naast burgeragenten een aantal militairen bij de politie dienst gedaan. In de organisatie 1910 had de Procureur-generaal de geheele leiding van den dienst in handen, terwijl de Luitenant-detachementscommandant, geheel buiten dien dienst staande, er zich toe had te bepalen de militairen voor den politiedienst op te leiden, evenwel onder leiding van den Procureur-generaal. Bij vergrijpen tegen den politiedienst beschikte deze detachementscommandant zelfs niet over correctiemiddelen; hij had toe te zien of de Procureur-generaal al dan niet, licht of zwaar wenschte te straffen, wat blijkbaar de eenige correctiemaatregel was, die men kende. Het behoeft dan ook geen verbazing te wekken, dat zich voor deze betrekking geen officieren en zelfs geen onderofficieren beschikbaar stelden en dat men ten slotte genoeg moest nemen met een cipier der gevangenissen, die als gepensionneerd sergeant-majoor, met administratieve werkzaamheden kon worden belast. En toch had uit deze organisatie misschien nog wel een dragelijk politiekorps kunnen groeien, indien men het een eerlijke kans had gegeven en het niet ontijdig had afgeschaft, zoodra het eenige teekenen van bruikbaarheid ging vertoonen. Met de toen opgedane ervaringen wordt thans wel degelijk rekening gehouden; er wordt voorgesteld te formeeren een geheel nieuw korps, ter onderscheiding van de tegenwoordige militaire bezetting en van vroegere organisaties, Politietroepen genaamd, samengesteld uit één categorie personen n.l. voor uitoefening van den politiedienst uitgezochte en geschikt bevonden militairen. Met dit uitzoeken wordt beoogd, dat niet, gelijk voorheen, zomaar willekeurige fuseliers, van goed of slecht gedrag, zonder meer politiedienst zullen gaan verrichten, maar dat vakmannen worden aangewezen, zeer zeker in de kaderrangen, maar bovendien ook voor een groot gedeelte in den stand van soldaat. Deze militairen zullen, in

voortgezette opleiding, dienst gaan doen onder de volledige leiding van een eigen chef, van wien zij steun, hulp en voorlichting kunnen verwachten, doch van wien ook kan worden aangenomen, dat hij in voorkomend geval met de noodige gestrengheid tactvol zal corrigeeren.

Ter kennisneming wordt als bijlage hierbij overgelegd een afdruk van „Eenige nuttige algemeene wenken voor den politie militair”, reeds ruim een jaar geleden vastgesteld en uitgegeven, waarvan een exemplaar reeds bij den aanvang der opleiding der aanstaande politie militairen aan ieder hoofdelijk wordt uitgereikt en welke wenken besproken worden in door officieren en lager kader gehouden theorieën.

Hieruit blijkt welke geest gewenst wordt, dat de politietroepen zal bezielen.

Wat aangaat de psyche der bevolking, die niet gewend zoude zijn aan politiebevelen, moge worden opgemerkt, dat nimmer aan eenige bevolking zal kunnen worden toegestaan steeds te doen wat zij wil.

Elke politie zal van tijd tot tijd lasten of bevelen moeten geven en moeten vergen, dat deze bevelen worden nagekomen. Elke goede politie, burger of militair georganiseerd, zal zoo nu en dan in botsing komen met hoog of laag staande personen, die, vrijheid met losbandigheid verwarrende, meenen niet aan politieregelingen onderworpen te zijn.

Gebrek aan continuïteit in de leiding van het korps politietroepen behoeft volgens het oordeel van ondergeteekende voorschands niet al te zeer te worden gevreesd.

De inzichten van elkander opvolgende korpscommandanten en officieren, die dezen vervangen, zullen niet noodwendig steeds wisselend behoeven te zijn. De detacheeering van officieren geschiedt voor den tijd van vijf jaren. De detacheeeringen zijn verlengbaar. Het is geenszins ondenkbaar, dat eenzelfde korpscommandant, voldoening vindend in zijn ambt, langer dan vijf jaren aan het hoofd van het korps blijft.

Zorgvuldig zal er voor worden gezorgd, dat de wisseling van het officierskader zoo geleidelijk plaats zal hebben, dat er steeds officieren, in den geest van het korps ingeleefd, van plaatselijke toestanden op de hoogte en met locale omstandigheden vertrouwd, bij het korps aanwezig zullen zijn, die aan de leiding van het korps de gewenschte continuïteit zullen kunnen geven.

Daarenboven zullen op die continuïteit ook nog hun invloed doen gelden de Gouverneur en de Procureur-generaal, hoofd van politie, die als regel geruimen tijd in functie blijven.

Noode moet hier worden gewezen op eene in het voorloopig verslag voorkomende insinuatie.

Het moge met andere woorden zijn gezegd, de bedoeling is duidelijk.

Op bladzijde 2 van het voorloopig verslag regel 32 van onderen en volgende wordt er op gezinspeeld, dat een militaire commandant zijne onderhebbenden steeds in het gelijk zoude stellen en dat zelfs de Militaire Justitie een soort klasse instrument zoude zijn, dat zich partij stelt.

Wijzende op de in het Reglement van krijgstucht voorkomende voorschriften betreffende den disciplinair strafoplegger en op den eed in de Rechtspleging voor de Landmacht voorgeschreven voor leden van den Krijgsraad, acht ondergeteekende zich verplicht met klem te protesteeren tegen zulk eene ernstige verdachtmaking van het Officierskorps in het algemeen.

Voor het in twijfel trekken van de rechtschapenheid van den militairen tuchtrechter evenmin als voor het van partijdigheid verdenken der militaire justitie bestaan redelijke gronden.

De rechtsgeleerde president van den krijgsraad is een der rapporteurs, die het voorloopig verslag onderteekenden.

Wat het in het voorloopig verslag bedoelde geval van den aldaar met name genoemden militair aangaat, zij in het licht gesteld, dat de uitspraak, die volgens het voorloopig verslag geen aangenamen indruk zoude hebben achtergelaten, eene sententie is geweest van het Hoog Militair Gerechtshof, waarbij bedoelde militair tot gevangenisstraf werd veroordeeld.

Mocht er al ooit een commandant zijn, die klachten tegen de politietroepen zoude veronachtzamen, dan is de Gouverneur er nog, ter kennis van wien de grieven gebracht kunnen worden en die de noodige maatregelen kan nemen ter verzekering van den goeden gang van zaken.

Een ieder kan verzekerd zijn, dat een behoorlijk onderzoek der klachten, rechtvaardig of vermeend, hem wordt gewaarborgd en dat die maatregelen zullen worden genomen, welke de uitslag van dat onderzoek zal vereischen.

Betreft het een krijgsraadzaak, waarin naar het oordeel van den auditeur-militair niet voldoende gestraft is, dan kan deze steeds appel bij het Hoog Militair Gerechtshof aantekenen en wordt er in eene krijgsraadzaak tegen het advies van den auditeur-militair niet vervolgd, dan kan deze tot den commandeerenden officier het verzoek richten om hieromtrent door den Gouverneur te doen beslissen, die na ingewonnen advies van het Hof van Justitie uitspraak doet.

Men zal goed doen zich duidelijk en onbevooroordeeld voor oogen te stellen wat het nieuw te formeeren korps politietroepen zijn zal en niet door, waar elke ervaring met het nieuwe stelsel ontbreekt, voorbarig een fiasco te voorspellen, twijfel te doen rijzen aan onbevangingheid.

De afdelingen baseeren haar op alle punten ongunstig oordeel op vroeger opgedane ervaringen met militairen, die, aan de leiding van hun chefs onttrokken, geplaatst werden in een burgerkorps, waar hun diensten werden opgedragen, waarvoor zij noch geschikt waren, noch werden opgeleid.

Thans wordt voorgesteld, dat onder de deskundige leiding van eigen chefs een uitgelezen politiekorps diensten zal gaan verrichten, waarvoor het met zorg werd geschoold.

Uitdrukkelijk zij het hier gezegd, dat ruw, onbeschaafd, ontactvol of onrechtvaardig optreden onvoorwaardelijk wordt afgekeurd en dat het tot de taak van de leiding van het korps politietroepen zal behooren met gestrengheid daartegen te ageeren.

Militairen, die, om welke reden dan ook, blijvend ongeschikt zullen blijken te zijn voor den politiedienst, zullen onverbiddelijk van hunne plaatsing bij het korps worden ontheven. Dit geldt voor allen, zonder onderscheid van rang of stand, mitsdien ook voor officieren.

Daar het blijkens de memorie van toelichting zelf niet de bedoeling is om de politiedienst *bij uitsluiting* op te dragen aan de politietroepen, immers zullen zij zich normaal niet inlaten met de aangelegenheden, die eene speciale kennis of technische opleiding vereischen (keurmeester, marktmeester, havenmeester, bouwpolitie e. d.), bestaat er geen bezwaar de woorden *bij uitsluiting* uit artikel 1 eerste lid te doen vervallen. Hierdoor zal bovendien duidelijk uitkomen, dat de opsporingsambtenaren genoemd in artikel 8 Strafvordering de hun opgedragen taak blijven uitvoeren.

Waar staatsrechtelijk onder „politie” juist wordt verstaan dat deel der staatstaak, dat gericht is op de afwending van gevaar, is het niet recht duidelijk welk bezwaar er tegen is, dat artikel 1 als onder politiedienst begrepen de zorg voor de algemeene orde en veiligheid opnoemt.

Preventie behoore in de eerste plaats tot de taak der politie; repressie kome eerst in de tweede plaats.

Het beginsel werd voor Curaçao reeds aanvaard, zie artikel 1 van het Besluit van den 28n. Maart 1919 ter vaststelling van een algemeen dienstvoorschrift voor de politie in de kolonie Curaçao (P. B. 1919 No. 17).

Waarom dan niet vast te leggen in de verordening inplaats van in eene instructie, dat preventie tot de politietaak behoort?

Wordt dit beginsel niet bij verordening vastgelegd, dan rijst de vraag of het wel in eene ambts-instructie mag worden opgenomen.

Indien men al van oordeel mocht zijn, dat de leiding niet krachtig genoeg zoude zijn om zelf machtsmisbruik te voorkomen, dan geeft waarborgen tegen machtsoverschrijding het Wetboek van Strafrecht in de artikelen 381 en 386 en voor den militairen politiemann bovendien nog artt. 113 en 115 van het Wetboek van Militair Strafrecht.

Het geven van dienstvoorschriften behoort z. i. zoo uitsluitend tot de taak der uitvoerende macht, dat ondergeteekende de grief, die de afdelingen hebben tegen het voorgestelde tweede lid van artikel 2 van het ontwerp niet kan deelen.

Er bestaat dezerzijds geen bezwaar om de Dienstvoorschriften bij Besluit vast te stellen overeenkomstig de wijze waarop, op grond van artikel 13 der Verordening van den 16den Februari 1918 (P. B. No. 43) houdende organisatie van de

politie in de kolonie Curaçao, ook het thans geldend algemeen dienstvoorschrift voor de politie in 1919 werd vastgesteld.

Waar aan het hoofd van het korps een chef zal komen te staan, die er verantwoordelijk voor zal zijn, dat geen onbekwame en ongedisciplineerde politiemannen op het publiek worden losgelaten en dat aan niemand het recht wordt gegeven van anderen gehoorzaamheid te eischen, indien hij niet eerst zelf heeft geleerd te gehoorzamen, kan het den ingezetenen vrij onverschillig laten op welke wijze de *interne* tucht in het politiekorps wordt gehandhaafd.

In het voorloopig verslag worden uitgebreide beschouwingen gehouden over de dienstvoorschriften.

Deze voorschriften zijn aan den Kolonialen Raad uitsluitend medegeedeeld om den Raad zoo volledig mogelijk in te lichten omtrent de wijze, waarop volgens het aanvankelijk oordeel van het Bestuur, de algemeene gang van den dienst, het ploegenstelsel, de verantwoordelijkheid van onder-commandanten, het indienen van processen-verbaal enz. enz. te zijner tijd zoude kunnen worden geregeld.

Geene der in de Dienstvoorschriften voorkomende bepalingen is als vaststaande te beschouwen. Die bepalingen zullen eerst na de totstandkoming van de verordening worden vastgesteld.

Waar deze Dienstvoorschriften aan den Raad niet ter overweging doch slechts ter kennisneming werden aangeboden, meent ondergeteekende, ter vermijding van onnoodige uitbreiding der debatten, zich van eene beantwoording van hetgeen met betrekking tot die voorschriften werd te berde gebracht, te mogen onthouden.

Wat het bezwaar betreft tegen het derde lid van artikel 2 aangevoerd, zoo wil het den ondergeteekende voorkomen, dat de „spoedgevallen”, waarin een beslissing van den Gouverneur niet zal kunnen worden afgewacht, zich uitsluitend zullen voordoen in de door de afdelingen aangehaalde gevallen van overmacht of van veranderde toestanden na het geven van het „bevel” (hiermede moet bedoeld zijn „vordering”) plotseling ingetreden.

Met betrekking tot de vraag gesteld ten aanzien van het eedsformulier zij het navolgende opgemerkt.

Ook in het eedsformulier opgenomen in de verordening van 16 Februari 1918, houdende organisatie der politie in Curaçao (P. B. No. 43) komt de zinsnede voor, dat de politieagent aan *niemand* zal openbaren zaken of handelingen van zijn ambt, die geheim behooren te worden gehouden, en nimmer is er eenige moeite uit voortgesproten.

Dit voorschrift is steeds *opgevat* als gericht tegen kletsen over dienstzaken en niet tegen het als getuige bekend maken van zaken in het belang der justitie.

Ondergeteekende betwijfelt dan ook niet, dat als er eene beslissing hieromtrent moet worden gegeven, zij niet anders dan in dezen geest zal uitvallen.

Naast het militaire karakter van het korps, is de positie van het Hoofd van Politie het groote struikelblok, waaromtrent het volgende moge worden opgemerkt.

Met de uitdrukking hoofd van politie, voorkomende in artikel 153 van het Regeeringsreglement is geen bepaald omschreven verhouding bedoeld. Ter vergelijking wordt verwezen naar de ten tijde van de totstandkoming van het Regeeringsreglement in Nederland reeds bekende positie van Directeur van Politie bedoeld in het Koninklijk Besluit van 17 December 1851 (Stsbl. No. 166) tegenover de Burgemeesters en Commissarissen van Politie of (in de gegeven omstandigheden nog meer toepasselijk) naar de verhouding van dien Directeur tegenover het Wapen der Koninklijke Marechaussee. Deze verhouding is, voor zoover dezerzijds bekend, in hoofdzaak gevormd door de praktijk, waarbij de beslissing van den Minister van Justitie als algemeen hoofd van politie meermalen van invloed is geweest om bij verschil van opvatting eene oplossing te brengen. Zij gaat eenerzijds in de richting van overleg teneinde moeilijkheden en botsingen van weerszijden te voorkomen met eerbiediging van elkanders positie, anderzijds uit zij zich in het doen van vorderingen, welke de Directeur van Politie tot handhaving van orde en rust noodig acht.

Doch uit de instructie van den Inspecteur der Koninklijke Marechaussee, vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 1 April 1909, No. 23, blijkt wel, dat de inwendige dienst van het wapen ook voor wat betreft de justitieele en politioneele werkzaamheden aan de rechtstreeksche inmenging van den Directeur van politie is onttrokken.

In Curaçao heeft de politie nimmer onder zoodanige rechtstreeksche leiding gestaan, dat zij binnen den kring der hoogaangegeven bevoegdheid een zelfstandig bestaan heeft kunnen voeren. De personen, die onder verschillende benamingen (laatstelijk onder die van Commissaris van Politie) aan het hoofd van het korps hebben gestaan, waren niet in het bezit van de daarvoor vereischte kennis en bekwaamheid. Ware dit wel het geval geweest, dan zou in Curaçao de verhouding tusschen den Procureur-generaal en het hoofd van het Politiekorps zich in dezelfde richting hebben moeten ontwikkelen als die tusschen de hoogergenoemde autoriteiten in Nederland.

Ook bij ongewijzigd artikel 153 Regeeringsreglement zal, indien de beginselen, welke hierboven zijn geschetst in acht worden genomen, eene behoorlijke scheiding tusschen Justitie en Politie kunnen worden verkregen.

Natuurlijk hangt veel af van de wijze, waarop door den Procureur-generaal wordt vermeend de werkzaamheden, verband houdende met het politioneele gedeelte van zijn taak te moeten uitoefenen. Deze toch zal er zich toe moeten bepalen volgens door den Gouverneur te stellen regelen, toe te zien op de wijze waarop de politie uitvoering geeft aan verordeningen e. d., te waken, dat de politie zich bij haar optreden gedraagt naar wet en recht, met het hoofd van het politiekorps in voortdurende aanraking te blijven om voorlichting te verstrekken in alle aangelegenheden van politie, daarbij aangevende hoe verbeteringen, die noodig schijnen, zouden kunnen worden verkregen en door zijne voorlichting te voorkomen, dat wisselende inzichten van elkander opvolgende korpscommandanten den politiedienst zouden benadeelen. Bovendien is de Procureur-generaal, als Hoofd van politie, gehouden kennis te geven aan den Gouverneur, zoodra hij verkeerde handelingen vermeent te ontdekken in de ambtsbetrachting van den Politiechef.

Maar nimmer kan worden aanvaard, dat de Commandant der politietroepen wordt de eerste dienaar van den Procureur-generaal. Ware het voorheen wellicht noodzakelijk den Commissaris van politie in zijne vrijheid van beweging, den politiedienst betreffende, ernstig aan banden te leggen, in het thans voorgestelde geheel nieuwe stelsel, moet de Commandant zich het recht voorbehouden naar eigen inzichten te kunnen handelen om zijne verantwoordelijkheid tegenover den Gouverneur ten volle te kunnen dragen; zijne positie mag niet gelijkwaardig worden aan die van een Inspecteur van de Rijksveldwacht in Nederland, die met den eigenlijken politiedienst weinig of geen bemoeienis heeft. Kan een „Hoofd van Politie” zich niet stellen op het ruime standpunt van voorlichter en wenscht men geen afstand te doen van een aantal bevoegdheden in eene verouderde organisatie toegekend, dan zal niet alleen de thans voorgestelde, maar gelijk de geschiedenis in Curaçao heeft bewezen, iedere reorganisatie van het Curaçaosche Politiekorps op eene mislukking moeten uitloopen.

Men moet aannemen, dat de Commandant der Politietroepen, voldoende deskundig, voldoende betrouwbaar en van een normaal denkvermogen voorzien zal zijn om, goeden raad dankbaar aanvaardende, zelfstandig verantwoordelijkheid te kunnen dragen, temeer daar het Wetboek van Strafvordering voldoende contact tusschen Justitie en Politie voorschrijft.

Het zal wellicht niet gemakkelijk zijn om in den geest van het bovenstaande de grenzen tusschen de zorgen van den Procureur-generaal en die van den Commandant der Politietroepen zóó scherp te trekken, dat meningsverschillen zijn uitgesloten; reeds is aangegeven, dat deze verhouding onder leiding van den Gouverneur zal moeten groeien, daarbij onderlinge welwillendheid en wederzijdsch streven om moeilijkheden zooveel mogelijk te vermijden op den voorgrond stellende. Nimmer worde echter uit het oog verloren, dat Hoofd van politie en Commandant van het politiekorps zijn twee naast elkander staande autoriteiten, die zich bij mogelijk meningsverschil beiden hebben neer te leggen bij eene beslissing van hun beider Chef, n.l. den Gouverneur.

Bij de bespreking van artikel 4 van het ontwerp worden een aantal bevoegdheden opgesomd, die in hun wezen tot politiezorg behoorende, thans berusten bij het Hoofd van politie; niet duidelijk is waarom zulks wel in orde schijnt ten opzichte van den Procureur-generaal doch hoogst verwerpelijk wordt zoodra een militaire politiechef optreedt. Te meer

doet dit vreemd aan, omdat de door den Raad begeerde Hoofd-commissaris wel deze bevoegdheden zou kunnen erlangen, mits slechts worde zorg gedragen dat door wijziging der betrokken bepalingen worde aangegeven, dat die hoofdambtenaar niet door de uitdrukking „Hoofd der (van) politie” aangewezen wordt.

Een andere zaak is (doch dat geldt onverminderd voor den tegenwoordigen toestand) of het wel vrij van bedenking is, dat er op beslissingen van het Hoofd van Politie geen beroep mogelijk is. In Nederland komt de bevoegdheid tot het nemen van meerdere der opgesomde beslissingen toe aan het college van Burgemeester en Wethouders, vaak nog met beroep op den Gemeenteraad. Teneinde dezen rechtstoestand zooveel mogelijk te benaderen, waren aan artikel 4 van het ontwerp twee nieuwe leden toe te voegen, luidende:

„2. Tenzij de erbij betrokken wettelijke regeling daartoe op andere wijze de mogelijkheid opent, is van elke beslissing, genomen door het Hoofd van Politie op grond van het gestelde in het eerste lid van dit artikel, beroep op den Gouverneur mogelijk, mits schriftelijk ingediend binnen veertien dagen nadat de beslissing ter kennis van de(n) belanghebbende(n) is gekomen.

3. In afwachting van de beslissing door den Gouverneur te nemen, waarvan geen hooger beroep is toegelaten, blijft die van het Hoofd van Politie van kracht.”

Bij nota van wijzigingen wordt daarom alsnog eene toevoeging van die bepalingen aan artikel 4 voorgesteld.

Waar, na het door de afdeelingen opgemerkte, het schrappen van de ook volgens ondergeteekende overbodige woorden „waaronder begrepen keuren” in het voorgestelde artikel 4, tot geene verkeerde gevolgtrekkingen aanleiding kan geven, zal bij nota van wijzigingen worden voorgesteld die drie woorden te doen vervallen.

De noodzakelijkheid wordt niet ingezien, dat de nieuw optredende Politiechef, om in innige aanraking met de ingezetenen te komen, in Curaçaoschen dienst zou moeten treden. Een Chef, die dagelijks mededeelingen, rapporten of processen-verbaal van zijne dienstdoende onderhebbenden ontvangt, die zich niet in zijn bureau opsluit maar zich beweegt, die naar voren gebrachte klachten, ingediende verzoeken e. d. onderzoekt, beslissingen op politieel gebied neemt enz., zal in aanraking komen en blijven met de ingezetenen, onverschillig zijn aangegaan dienstverband. Veeler zal zijn blijven buiten den Curaçaoschen dienst een waarborg te meer zijn voor werkelijke onafhankelijkheid, wat men niet gelieve te verwarren met willekeur of machtswellust. Dat in Nederland een wetsontwerp tot wijziging van de Gemeentewet aanhangig is, waarbij zal worden bepaald, dat in sommige gemeenten het Rijk, in plaats van de Gemeente, tegen betaling, de politiezorg op zich zal nemen, duidt er wel op, dat principieel het dienstverband met de politietak weinig te maken heeft.

Het is een gelukkig verschijnsel te noemen, dat blijkens het voorloopig verslag thans wordt ingezien, dat de betrekking van Chef van een politiekorps den geheelen persoon vordert en beslag legt op den geheelen mensch; het waarnemen van deze gewichtige functie, naast een nog gewichtiger justitieele betrekking, is daarmede dan ook veroordeeld.

Omtrent de verhouding van Politiemilitairen tegenover het Openbaar Ministerie zwijgt het ontwerp te recht, omdat het niet in de bedoeling ligt wijziging te brengen in hetgeen dienaangaande het Wetboek van Strafvordering bepaalt. Naar de letter van de wet zal de Ambtenaar van het Openbaar Ministerie dan ook, nu en in de toekomst, evenals sommige andere justitieele autoriteiten, rechtstreeks opdrachten kunnen verstreken aan den betreffenden opsporingsambtenaar, zonder inachtneming der hiërarchieke verhoudingen; echter mag worden verwacht, dat deze verhoudingen algemeen van de zijde der rechterlijke macht zullen worden geëerbiedigd, want het kan niet anders dan storend werken op den goeden gang van zaken in een politiekorps, wanneer ondergeschikte politieambten, met voorbijgang van hunnen onmiddellijken chef, opdrachten ontvangen van rechterlijke of van andere autoriteiten. Eene bepaling, dat de politiemilitairen in het justitieele aan de bevelen van het Openbaar Ministerie onderworpen zijn, behoort dus in deze verordening niet te worden opgenomen, omdat het Wetboek van Strafvordering dat reeds voorschrijft;

ten aanzien van de bovenomschreven wijze, waarop deze ondergeschiktheid dient te worden opgevat, zal de leiding van den Gouverneur (desnoods t.z.t. in door hem uit te vaardigen voorschriften vast te leggen) wel den weg wijzen. Terloops wordt opgemerkt, dat de Ambtenaar van het Openbaar Ministerie slechts Hulpofficier van Justitie is.

In het Voorloopig verslag wordt vermeld, dat volgens de toelichting op artikel 5, burgers wel onder militairen zouden moeten dienen; dit is eene minder juiste voorstelling van zaken. De dienst in Willemstad is nimmer streng afgescheiden te houden van dien in de overige districten van het eiland Curaçao. Herhaaldelijk zal er contact zijn tusschen de militaire politiemannen uit het eerste en de burgeragenten uit het tweede en derde district. Om te voorkomen, dat dit contact ontaardt in wrijving en tegenwerking, is centrale leiding noodig in politiezaken en die behoort gelegd te worden in handen van den politiechef in Willemstad. Van „dienen onder de bevelen van” is hier geen sprake en bovendien betreft het hier een tijdelijken overgangstoestand.

De bezwaren in de praktijk, die de afdelingen vreesden van het vervallen van de bepaling van artikel 15 der Verordening van 16 Februari 1918 (P. B. No. 43) als gevolg van het vervallen der verordening zelve, komen ondergeteekende niet ongegrond voor.

Om hieraan tegemoet te komen, wordt bij nota van wijzigingen een nieuw artikel als artikel 5 aan het ontwerp toegevoegd, overeenkomstig het te vervallen artikel 15 bovengenoemd. Het onderartikel 5 wordt dan artikel 6.

Tijdig, bij de invoering eener nieuwe regeling, zal worden gezorgd, dat het Besluit van 7 December 1918 (P. B. No. 80) door een analoog besluit, thans ter uitvoering van artikel 5 der verordening op de gewapende politie, zal worden vervangen.

Wat de positie van den districtmeester aangaat, werd nader overwogen, dat, zoodra in zijn district de politiedienst wordt verricht door politiemilitairen, waaronder zich te allen tijde de noodige opsporingsambtenaren zullen bevinden, eene commissie als zoodanig voor den districtmeester overbodig en niet in het belang van de eenheid van dienstverrichting moet worden geacht, waarom alsnog bij nota van wijzigingen wordt voorgesteld artikel 6 (oud art. 5) van het ontwerp onder 2 b te lezen: „sub 2o. en 4o. van art. 8 vervallen;”.

Den districtmeester te handhaven als hulpofficier van Justitie komt ondergeteekende, met het oog op het prestige van diens betrekking, echter gewenscht voor.

Als administratief ambtenaar reeds met andere bezigheden overladen is het niet te vreezen, dat hij zich onnoodig zal inlaten met den politiedienst, die, centraal georganiseerd, zelfstandig door de politietroepen zal worden verricht.

Dat met nuttige wenken en met wenschen van den districtmeester terdege rekening zal worden gehouden, daarvoor zal in de dienstvoorschriften worden gewaakt.

Bij nadere overweging heeft zich de overtuiging gevestigd, dat de ad. artikel 3 der memorie van toelichting bedoelde toevoeging van een artikel aan de Algemeene Politiekeur, zeer vermoedelijk achterwege zal kunnen blijven.

De bezwaren, die de afdelingen reeds thans tegen een dergelijk voorstel meenden te moeten kenbaar maken, zullen dus worden ondervangen.

De verhouding van den Gezaghebber tot de militaire politie wordt gedacht dezelfde te zullen zijn als die van den Procureur-Generaal.

Waarom het niet mogelijk zou zijn op de andere eilanden militaire politie te plaatsen, wordt niet ingezien; een andere kwestie is, dat de noodzakelijkheid daarvan thans nog niet bestaat en er dus zeer waarschijnlijk voorloopig niet toe zal behoeven te worden overgegaan. Voor het voor korter of langer tijd plaatsen van een detachement Politietroepen op een der eilanden, scheidt het ontwerp wel degelijk de mogelijkheid, terwijl alsdan de Gouverneur in het door hem vast te stellen dienstvoorschrift de juiste positieverhouding tusschen den Gezaghebber en den plaatselijken Commandant kan regelen, daarbij als grondbeginsel aannemende, dat „bevel” in artikel 114 Regeeringsreglement voorkomende, niet in militairen zin behoort te worden opgevat, doch in den vorm van „vorderen” wordt uitgeoefend.

Er moet bij dienstverhindering van den Korpscomman-

dant iemand zijn, die dezen vervangt en het ligt voor de hand, dat daartoe de oudste der aanwezige luitenants der Politietroepen wordt bestemd, die gedurende die vervanging met hetzelfde gezag en dezelfde verantwoordelijkheid wordt bekleed als de Commandant, doch gehouden is het commando zooveel mogelijk volgens de inzichten van den Korpscommandant en naar diens gegeven instructies te voeren.

Aangezien den Commandant der troepen tot nu toe geen enkele klacht heeft bereikt over het optreden van een zijner Luitenants, kan de daartoe strekkende vraag, in het voorloopig verslag voorkomende, niet worden beantwoord. Aan geen der Officiëren zijn, naast de algemeene bevoegdheid, bedoeld in artikel 34 van het Wetboek van Strafvordering, bijzondere bevoegdheden ten opzichte van burgers verleend.

Ten aanzien van het doen van aangifte en klachte blijven de thans bestaande bepalingen van kracht; mede gelet op artikelen 10 en 17 Strafvordering wordt er niet de minste aanleiding gevonden ten deze van de regeling zooals thans neergelegd in de Wetboeken van Strafrecht en van Strafvordering af te wijken en rechten en plichten van hulpofficiëren te besnoeien.

Het is te voorzien, dat in den beginne eenige moeilijkheden zuller zijn te overwinnen, omdat meerdere Curaçaonaars onvoldoende Nederlandsch spreken, doch deze moeilijkheden zullen, evenmin als in de rechtspraak, onoverkomelijk blijken en behoeven zeer zeker niet ten nadeele der justitiabelen te zijn, omdat te allen tijde over voldoende personeel wordt beschikt, dat Neger spaansch, Papiamento, machtig is.

Dat gedurende den overgangstoestand, die trouwens voor het eiland Curaçao niet zoo heel lang behoeft te duren, eenige artikelen van het Wetboek van Strafvordering tijdelijk niet in het geheele gebiedsdeel gelijkkluidend zullen zijn, wordt niet als een onoverkomelijk bezwaar gevoeld.

Het is inderdaad de bedoeling de Officiëren der Politietroepen als Hulpofficier van Justitie aan te stellen voor geheel Curaçao.

De verordening van 16 Februari 1918 (P. B. 1918 No. 43) geeft in artikel 3 aan wie ambtenaren van politie zijn, n.l. de Commissaris en de Inspecteur van Politie. Met het geleidelijk vervallen van genoemde verordening verdwijnen ook deze ambtenaren uit de politieorganisatie en dus ook waar zij verder nog mochten worden genoemd. De verplichting, genoemd in artikel 1 van P. B. 1916 No. 15, zal bij gebreke van den Ambtenaar van Politie, dus uitsluitend komen te berusten bij den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het kantongerecht, wien, desnoods voor het verrichten van administratieve werkzaamheden, welke deze of soortgelijke verplichtingen met zich brengen, een of meer klerken ter beschikking zouden kunnen worden gesteld.

Wat het huwelijksvraagstuk aangaat, wordt aangenomen, dat er in Nederland nog voldoende personen in den werkenden stand worden gevonden, die ongehuwd blijven, zolang hun inkomen een huwelijk niet toestaat; dit zijn de jonge mannen, waaruit de militaire politiekorpsen in Nederland in hoofdzaak worden gerecruteerd en waarop ook bij de organisatie van het Curaçaosche korps Politietroepen, wordt gerekend; jonge mannen, wellicht met huwelijksplannen, die zich echter eerst een spaarpot verzekeren en van wie kan worden verwacht, dat zij moreel hoog genoeg staan om zich, gedurende dien tijd, niet zoodanig aan buitenechtelijk verkeer te buiten te gaan, dat zij daardoor de zedelijkheid in Curaçao zouden in gevaar brengen. Ten deze zien de afdeelingen wederom over het hoofd dat het tegenwoordige garnizoen, waarin inderdaad enkele buitenechtelijke samenlevingen voorkomen, zal vervangen worden door de politietroepen.

Bovendien kan thans reeds worden gezegd, dat, zonder dat aan allen, ongeacht leeftijd, diensttijd, gedrag e. d. maar dadelijk toestemming zal worden gegeven tot het aangaan van een huwelijk, de bepalingen dienaangaande bij de Politietroepen heel wat ruimer zullen zijn gesteld dan thans het geval is.

Voorkomen zal echter worden, dat men gaat trouwen, uitsluitend om buiten het kazernement te kunnen wonen. Dit vraagstuk raakt de innerlijke waarde van het Korps en heeft behalve een moreele, ook financiële en disciplinaire zijden die het noodig maken dat de Commandant hierin medezeggingschap heeft.

Als inderdaad niet ten onrechte gemaakt, moet worden

aangemerkt het bezwaar in het voorloopig verslag tegen de teruggaaf van een percentsgewijze (50⁰/₀) berekend gedeelte van de Rijksbegroting, waarover de Raad overigens geen zeggingschap zal hebben.

Het komt daarom meer gewenscht voor, dat jaarlijks de hoegrootheid van het bedrag van die teruggaaf door den Minister van Koloniën wordt bepaald en bijvoorbeeld voor 1928 werd gesteld op f 160 000,—.

In deze richting zullen door den ondergeteekende stappen worden gedaan.

Volgens artikel 99 Regeeringsreglement komen de kosten voor de Landmacht ten laste van 's Rijks schatkist, doch dan verleent die Landmacht ook geen diensten ten behoeve van dit gebiedsdeel. Waar de militaire bezetting in de ontworpen organisatie vrijwel uitsluitend voor politioneele doeleinden zal worden gebezigd, is het niet meer dan billijk, dat voor het verlenen van die diensten ook betaling wordt erlangd in den vorm van een teruggaaf op de kosten, die de Regeering volgens artikel 99 Regeeringsreglement voor de militaire bezetting uitgeeft. Bordewijk's toelichting op artikel 176 Regeeringsreglement is ook zoodanig uit te leggen, dat Curaçao, zorgende voor zijne politie, zonder toestemming van de Regeering daartoe niet over de rijkskrijgsmacht mag beschikken, doch dat politiediensten wel aan de militaire bezetting mogen worden opgedragen, indien zulks, gelijk thans, met voorkennis, goedkeuring en zelfs op aanraden van de Regeering geschiedt.

Wat wordt toch bedoeld met het telkens terugkerende „Curaçao”, dat regelingen wil treffen, toezicht wil uitoefenen, beheer wil voeren enz.? Het nieuwe politiekorps zal toch staan onder de bevelen van den Gouverneur, die voor het ontwerp, regelende de organisatie, de goedkeuring van den Raad vraagt; de dienstvoorschriften zullen worden vastgesteld, nadat daarover de Raad van Bestuur is gehoord, terwijl bovendien in voorkomend geval de Koloniale Raad gebruik kan maken van het gestelde in artikel 97 Regeeringsreglement.

„Curaçao” meent er aanspraak op te mogen maken zelf zijne politieaangelegenheden te behartigen; wie moet dat dan anders doen dan de Gouverneur in overleg met den Raad van Bestuur en den Kolonialen Raad en geschiedt dit alles dan thans niet?

Ingevolge opdracht van den Minister van Koloniën is inderdaad reeds een aanvang gemaakt met de voorbereiding der reorganisatie van de militaire bezetting op Curaçao, waarvoor tot nu toe een bedrag van ruim f 1 200,— is uitgegeven, welke gestrekt heeft tot bekostiging van het doen drukken van eene verzameling van uittreksels uit wettelijke voorschriften ten dienste van de Politie, aanschaffing leermiddelen, waaronder eene recherche kist, aanschaffing van reglementen, stempels en schrijfbehoeften.

Op de door de Afdeelingen in overweging gegeven burgerlijke politie kan tot zijn leedwezen door ondergeteekende niet worden ingegaan.

Reeds hierom niet omdat, gelijk in den aanvang dezer memorie reeds gezegd, slechts invoering van eene militaire politie aan Curaçao in de toekomst de beschikking zal kunnen geven over eene behoorlijk geschoolde militaire macht om in buitengewone omstandigheden met voldoende kracht te kunnen optreden.

Intusschen zij het den ondergeteekende veroorloofd nog eens te wijzen op eenige voordeelen, die eene militair georganiseerde politie heeft, doch een burgerpolitiekorps mist.

A. De leden zijn militair en dus, behalve aan het gemeene recht, onderworpen aan de militaire straf- en tucht wetten, die eenerzijds den Commandant een groot aantal tuchtmidelen verschaffen, anderzijds (o.a. door het recht van beklag) afdoende waarborgen geven tegen onoordeelkundige of onjuiste bestraffing, zoowel als tegen nalatigheid van den chef om op te treden tegen strafrechterlijke of krijgstuhtelijke vergrijpen.

B. Een militair, van welken rang of stand hij ook moge zijn, kan onverwijld en zonder verdere administratieve beslommingen van zijne plaatsing bij de Politietroepen worden ontheven, en desnoods naar Nederland worden teruggezonden, indien hij blijkt, ook na correctie, ongeschikt te blijven voor zijn taak.

C. Daar militairen een absoluut onafhankelijke (wat iets anders is dan een vijandige) positie innemen, zij mede door kazerneering, woningbouw, cooperatieven inkoop e. d. inderdaad vrijstaan en bovendien voor het meerendeel niet aan de ingezetenen zijn geparenteerd, is de militaire politie niet slechts in schijn onafhankelijk, maar is optreden, zonder aanzien des persoons afdoende gewaarborgd.

D. Aangezien het voorgestelde Korps wel den dienst van een burgerpolitie kan verrichten, doch omgekeerd een burgerpolitiekorps niet als militaire bezetting kan optreden, wordt het groote voordeel verkregen, dat zelfs bij grootere arbeidsconflicten, geen militaire macht behoeft te worden gerequireerd, doch de rust en ordebewaring aan dezelfde politimanen wordt toevertrouwd als in normale tijden. Massaal verzet wordt overigens niet steeds ten koste van veel menschenlevens of materiele schade onderdrukt, gelijk het voorloopig verslag veronderstelt. Zelfs bij zeer ernstige ongeregelde slachtoffers erkenning van het gezag zal worden herkrege.

Vermeend wordt, dat de kosten voor een korps, bestaande uit een Hoofdcommissaris, een Commissaris, een Inspecteur, zes Hoofdagenten, twintig agenten eerste en zestig agenten tweede klasse, dat alles met eene bezoldiging, die zoodanig moet zijn, dat geschikte krachten (gehuwden niet uitgesloten) zich voor den dienst aanmelden, buitengewoon hoog zullen zijn. De oprichting der Politietroepen geeft bezuiniging.

Met bevrediging werd vernomen, dat ook de afdeelingen van oordeel zijn, dat, als er een aantal personen voor de politie moet uitkomen, op Curaçao wel de verplichting rust voor huisvesting te zorgen.

Niet kan worden toegegeven, dat Steenrijk te ver van de bebouwde kom der gemeente (lees: stadsdistrict) ligt; het wordt integendeel juist als een voordeel aangemerkt, dat minstens 25 gehuwde militairen, waaruit naast de gekazerneerde ongetrouwden een kern te vormen is, eenigszins buitenaf en geconcentreerd wonen; de afstand moet overigens niet worden overschat, daar deze niet meer bedraagt dan een half uur marcheeren, welke tijd door het gebruik van rijwielen nog aanmerkelijk te bekorten is. Steenrijk heeft bovendien het voordeel aan denzelfden kant als de kazerne te liggen ten opzichte van de vaak geopende brug. Ook zal de waarde van Steenrijk als bouwgrond steeds onder die van Mundo Nobo blijven. Dat door verbetering van de sociale positie der niet in een gouvernementswoning wonenden kan worden voorkomen, dat zij in een ongewenschte buurt komen te wonen, moet worden betwijfeld omdat deze sociale positie nooit zoodanig kan worden verbeterd, dat huuropdrijving den betrokkene niet noodzaken kan zijne woning te verlaten om te trachten goedkooper terecht te komen. Tegen tijdelijke onderbrenging in noodwoningen bestaat slechts dan geen bezwaar, indien de zekerheid bestaat, dat binnen niet te langen tijd voor behoorlijke huisvesting kan worden gezorgd, doch alsdan doen de betrokkenen nog beter hun gezin later te laten uitkomen dan wel hun huwelijk tijdelijk uit te stellen.

Overigens ligt het in de bedoeling voor de politiemilitairen eenvoudige, doch goede en hygiënische woningen te bouwen, waarbij de Curaçaosche woningtoestanden moeilijk als voorbeeld kunnen gelden. Aangezien de grond, op Steenrijk vrij geringe waarde heeft en eigendom is van het Gouvernement, doet het er betrekkelijk weinig toe of, door het op andere wijze bouwen der woningen, iets meer of minder terrein zal worden in gebruik genomen, maar ten sterkste moet worden betwijfeld of het bouwen van boven- en benedenwoningen wel zoo geschikt is om ongenoegen tusschen gezinnen en verstoring van huiselijken vrede, waar de Raad indertijd zoo bang voor was, te voorkomen.

Nogmaals wordt vermeld, dat vermoedelijk meer dan 25 gehuwden eene woning zullen behoeven, waarom de aandacht werd gevestigd op de mogelijkheid bovendien nog eenige Gouvernementswoningen of gebouwen in te richten voor woning. Men bedenke wel, dat het tegen matigen prijs verhuren van deze woningen er toe medewerkt de tractementen betrekkelijk laag te houden, en dat een groot aantal Gouvernementswoningen de onafhankelijkheid der politiemannen ten goede komt niet alleen, maar dat daardoor ook het gevaar voor onzedelijken levenswandel wordt verminderd, omdat het verleen van hu-

welijkstoestemming mede afhankelijk is van het beschikbaar zijn van eene, den politieman passende, woning.

Ondergeteekende koestert de hoop, dat het hierboven aangevoerde er het zijne toe moge bijdragen om de afdeelingen te doen verlaten het standpunt van onder geene voorwaarde militaire politie te willen aanvaarden.

Zoolang dat standpunt wordt ingenomen, zal het vertrouwen, dat tusschen Bestuur en Raad omtrent opzet en details overeenstemming zal worden bereikt, beschaamd worden.

Mogen de afdeelingen, de oogen niet sluitende voor de goede bedoelingen van het Bestuur, en het gevaar inziende, dat er gelegen is in het nog langer uitstellen der reorganisatie van dezen belangrijken tak van dienst, eene spoedige openbare behandeling van deze belangrijke ontwerp-verordening mogelijk maken.

Willemstad, den 25n. Mei 1927.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs, but the characters are too light and blurry to be transcribed accurately.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—2.

*Verordening van den.....,
tot oprichting eener gewapende politie als
bedoeld bij artikel 176 van het Reglement
op het beleid der Regeering in Curaçao.*

Bijlage.

No. 2.

Nuttige algemeene wenken voor den Politie-militair.

- I. Wilt ge een voorschrift handhaven, dan moet ge dat voorschrift kennen; zijt ge niet op de hoogte van Uw taak, dan kunt ge niet over Uwe bevoegdheid oordeelen; ge aarzelt te handelen en door aarzeling wordt ge onhandig. Begin met Uwe voorschriften te kennen en pas die met zorg, doch zonder kleingeestigheid toe.
„Kennis is macht”.
- II. Bedenk dat politiezorg waarschuwend en beschermend dient te werken, opdat de burgerij in U niet een vijand ziet, maar een vriend, die weliswaar feilen toont, doch van wien ook steun en hulp is te verwachten. Politie moet behalve sterke arm, ook helpende hand zijn.
- III. Leer de bevolking kennen en begrijpen en hare goede eigenschappen waardeeren; ontzie nietmisplaatste gevoeligheden en bedenk, dat de verschillende soorten van menschen waar ge mede in aanraking komt, „kijk op menschen” noodzakelijk maakt, omdat Uw optreden tegenover een ieder, en onder welke omstandigheden ook, taktvol moet zijn.
- IV. Ge zijt militair, en aan strenge tucht gewend, U daarin nog steeds dagelijks oefenend. Wees streng voor U zelf, maar bedenk, dat de ingezetenen geen militairen zijn en dat zij deze leerschool in de tucht hebben moeten missen.
Draagt daarom steeds zorg door voorbeeld en terechtwijzingen opvoedend en niet verbitterend op de burgerij te werken.
- V. Wees beschaafd en beleefd tegenover een ieder; ge mist het recht tot het aanslaan van een hoogen toon; beslistheid behoeft geen onbeleefdheid met zich te brengen en een korte aanwijzing behoeft niet grof te zijn.
- VI. Wees bovenal waarheidslievend; meermalen zal het „schuldig” over iemand worden uitgesproken uitsluitend op Uwe, naar eer en geweten afgelegde verklaring. Nimmer mag aan Uwe eerlijkheid kunnen worden getwijfeld.
- VII. Verzorg Uw kleding en uiterlijk voorkomen en neem ook tegenover burgers de militaire beleefdheidsvormen in acht.
- VIII. Gedraag U, zoowel in als buiten dienst, als een beschaafd en fatsoenlijk mensch, die zich beijfert ook een goed vakman te zijn; alleen dan zal men U en Uw Korps respecteeren en vertrouwen.

Verantwortung für die ...
für die ...
für die ...

Beilage

No. 2

Notizen zum ...

- I. ...
- II. ...
- III. ...
- IV. ...
- V. ...
- VI. ...
- VII. ...

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—2.

*Verordening van den.....,
tot oprichting eener gewapende politie als
bedoeld bij artikel 176 van het Reglement
op het beleid der Regeering in Curaçao.*

Nota van Wijzigingen.

No. 3.

In alinea 1 van artikel 1 vervallen de woorden: „bij uitsluiting”.

Vóór het eerste woord van artikel 4 wordt „1” geplaatst en aan dat artikel worden twee nieuwe leden toegevoegd, luidende:

„2. Tenzij de erbij betrokken wettelijke regeling daartoe op andere wijze de mogelijkheid opent, is van elke beslissing, genomen door het Hoofd van Politie op grond van het gestelde in het eerste lid van dit artikel, beroep op den Gouverneur mogelijk, mits schriftelijk ingediend binnen veertien dagen nadat de beslissing ter kennis van de(n) belanghebbende(n) is gekomen.

3. In afwachting van de beslissing door den Gouverneur te nemen, waarvan geen hooger beroep is toegelaten, blijft die van het Hoofd van Politie van kracht.”

De woorden „waaronder begrepen keuren” en de komma vóór die woorden, voorkomende in artikel 4, vervallen.

Artikel 5 wordt artikel 6, en daarin wordt sub 2 *b* gelezen: „sub 2o. en 4o. van art. 8 vervallen;”.

Ingevoegd wordt een nieuw artikel 5, luidende:

„1. De Gouverneur bepaalt de voorwaarden, waarop, overeenkomstig artikel 8 onder 5o. van het Wetboek van Strafvordering voor de Kolonie Curaçao, ambtenaren en andere personen kunnen worden belast met en ontheven van het opsporen van strafbare feiten.

2. Hij stelt voor deze buitengewone agenten van politie een algemeen dienstvoorschrift vast.”.

Willemstad, den 25n. Mei 1927.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Handwritten text, possibly a title or header, appearing as bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten text, possibly a title or header, appearing as bleed-through from the reverse side of the page.

Main body of handwritten text, appearing as bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and is largely illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text at the bottom of the page, appearing as bleed-through from the reverse side.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—2.

*Verordening van den.....,
tot oprichting eener gewapende politie als
bedoeld bij artikel 176 van het Reglement
op het beleid der Regeering in Curaçao.*

Eindverslag.

No. 4.

De kennisneming van de memorie van antwoord heeft het oordeel van de afdeelingen ten aanzien van het ontwerp niet kunnen wijzigen. Waren de afdeelingen na ernstige bestudeering en bespreking van het ontwerp blijkens het voorloopig verslag eenparig van oordeel, dat een militaire politie zooals door het Bestuur voorgesteld, niet in overeenstemming met het Regeeringsreglement, voorts tegen de psyche der bevolking en bovendien om verschillende redenen tegen het belang der plaats is, na kennisneming van de memorie van antwoord zijn zij nog meer doordrongen van het feit, dat de Raad, door aanneming van het ontwerp, zou afwijken van de op hem rustende taak het Reglement op het beleid der Regeering in dit gebiedsdeel te helpen onderhouden en naar zijn vermogen het welzijn van dit gewest voor te staan.

Bij de behandeling van de Curaçaosche politie in het voorloopig verslag hebben de afdeelingen zich niet met de kosten van het garnizoen bezig gehouden, omdat ingevolge art. 99 Regeeringsreglement de kosten van de Rijks Landmacht ten laste van 's Rijks schatkist komen. Volgens de toelichting op het ontwerp betreffende de uitgaven voor de militaire politie werd het wegens de door de militairen te verrichten werkzaamheden billijk geacht, dat Curaçao een deel der kosten van de bezetting als zuiver militair korps voor zijne rekening neemt. Thans deelt het Bestuur mede, dat financieele overwegingen het instandhouden van het garnizoen op den voet en in den vorm van voorheen uitsluiten. Deze uitspraak betreft de draagkracht van 's Rijks schatkist en het nakomen eener verplichting, welke de wetgever in Nederland ten laste van Nederland gebracht heeft. De afdeelingen meenen, dat een dergelijke motiveering door het Bestuur reeds bij de memorie van toelichting had moeten worden gegeven. Doch indien Nederland thans financieel niet meer in staat is het garnizoen in stand te houden, maar hiervoor ook bijdragen uit de Curaçaosche kas noodig zijn, is het noodzakelijk, dat ook Curaçao eenige zeggingsmacht wordt toegekend. Van weinig of geen waarde is hetgeen dit ontwerp verklaart in te voeren, n. l. verantwoordelijkheid aan den Gouverneur, die volgens artikel 30 Regeeringsreglement reeds het opperbevel over de krijgsmacht heeft en die tegenover de Regeering in Nederland verantwoordelijk is. Overigens trekt het de aandacht, dat juist in dezen tijd van economische opleving in dit gebiedsdeel, in dezen tijd, dat groote belangen hier gevestigd zijn en deze plaats van internationale beteekenis wordt, het Bestuur komt verklaren, dat financieele overwegingen het in stand houden van het garnizoen op den voet en in den vorm van voorheen uitsluiten.

Curaçao moge nimmer een streng militaire politie gehad hebben, met zulk een karakter als dit ontwerp wil invoeren, met militaire opvattingen wat aangaat politieaangelegenheden heeft dit gebiedsdeel kennis gemaakt; den toon, die tegen burgers werd aangeslagen en het optreden, dat deed denken aan een bewustzijn een heel ander mensch te zijn dan de burger, geen andere autoriteit boven zich te erkennen dan de militaire en zich sterk te voelen door de saamhoorigheid, waarin, naar het den schijn had, de militaire mindere zelfs door zijn meerdere gestijfd werd. Met de toen opgedane ervaring is door het Bestuur geen rekening gehouden en zeker niet met het feit, dat veel van hetgeen in bedoelde periode is geschied, is blijven doorwerken en zoodoende nog verdere verwijdering gebracht heeft. Voor zoover

bekend, heeft onder de vroegere militaire organisatie een officier zich beschikbaar gesteld om tot detachementscommandant benoemd te worden. Dat die organisatie, welke, volgens mededeeling van het Bestuur na acht jaren pas eenige sporen van bruikbaarheid is gaan vertoonen, ontijdig zou zijn afgeschaft, kunnen personen, die ze in hare werking hebben gezien, moeilijk toegeven, veeleer moeten zij betreuren, dat die ooit is ingevoerd. Door nu eens in deze, dan weer in gene richting heen geslingerd te worden, is de Curaçaosche politie in hare ontwikkeling gestoord, waarbij nog komt, dat zij in de laatste jaren door het Bestuur niet op peil is gehouden. Door tijdig genomen doeltreffende maatregelen, had bij het politiekorps de achterstand kunnen worden voorkomen en zou de burgerlijke politie er thans heel anders uitzien. De afdelingen zijn dan ook van gevoelen, dat het de schuld van het Bestuur zelf is, dat de politie geraakt is in den toestand, waarin zij zich tijdens het indienen van het ontwerp bevond.

Met het aandringen op reorganisatie van de burgerlijke politie is niet bedoeld de bevolking toe te staan steeds te doen wat zij wil. Zulks staat de burgerlijke politie in Nederland en elders aan de bevolking aldaar ook niet toe. Ook de burgerlijke politie treedt zonder onderscheid des persoons op.

Optimisme achtte men het te meenen, dat met eenige nuttige algemeene wenken voor den politiemilitair, die op papier en in theorie mooi lijken, de moeilijkheden kunnen worden ondervangen. Ondanks die wenken, zal het van uit de hoogte behandelen van burgers en het op militairen toon bevelen geven aan ingezetenen en vreemdelingen in een voor dezen niet steeds verstaanbare taal, prikkelend en verbitterend werken.

Tengevolge van de positie, die het ontwerp aan den korpscommandant en tengevolge van het overwicht, dat het aan het militaire element wil waarborgen, is het niet aan te nemen, dat op de wijze, waarop de memorie van antwoord het voorstelt, het nadeel gekeerd kan worden, dat Curaçao moet ondervinden van wisselende inzichten van elkander opvolgende korpscommandanten en officieren, die dezen vervangen. Het is niet duidelijk, hoe er sprake kan zijn van officieren, in den geest van het korps „ingeleefd”. Volgens den staat zullen er zijn een commandant en twee luitenants. De betrekking van chef van het politiekorps op Curaçao in dezen tijd vordert den geheelen mensch en eischt van hem kennis van plaatselijke toestanden, van de bevolking en van de landstaal. Een legerautoriteit of een officier, die deze vervangt, voor eenige jaren hier heen gedetacheerd wordt daarvoor niet de geschikte persoon geacht en zeker niet als hij zulk een plaats moet innemen als het ontwerp voor hem wil inruimen. Als zelfs vorderingen van het burgerlijk hoofd van politie voor eigen inzichten van den militairen korpscommandant moeten wijken, zal de „voorlichting” nog minder waarde hebben. Na uitholling van de rechten en bevoegdheden van het hoofd van politie heeft zijn meening, indien hij althans een meening uitspreekt, geen reële beteekenis.

De uitdrukking, dat de militaire justitie een soort klasse-instrument is, komt in het voorloopig verslag niet voor. De afdelingen waren en zijn nog steeds gekant tegen het opeenhopen van bevoegdheden in één hand en het vereenigen van zoveel hoedanigheden in één persoon, hetgeen zij absoluut verkeerd vinden. Tevens hebben zij willen waarschuwen tegen den indruk, die de regeling op het publiek maakt en de niet te onderschatten gevolgen, die het al dan niet toepassen van straf of tuchtmaatregelen hebben kan. Verschil van gevoelen over schuld en strafbaarheid sluit goede trouw aan weerszijden niet uit. Doch ook ter wille van de reputatie van onpartijdigheid zijn er waarborgen noodig en die reputatie loopt gevaar ernstig geschaad te worden door een regeling, als het Bestuur voorstelt, al schijnt het Bestuur zulks nog niet te kunnen inzien. Samenstelling van den Krijgsraad zal, indien het tegen een officier gaat, uiterst moeilijk en soms misschien zelfs onmogelijk zijn. Het aandringen op waarborgen, die de rechtspraak boven iedere verdenking stellen is een objectieve behandeling van zaken en geen verdachtmaking van personen. Hoe meer vertrouwen de rechtspraak inboezemt, des te beter het voor de politie zelf is. De afdelingen, die het ontwerp moeten bestudeeren, zouden in haar plicht te kort schieten door niet daarop te wijzen. Voor wat aangaat het ter sprake brengen van een andere hoedanigheid van een der rapporteurs, moeten de afdelingen er de aandacht van het Bestuur op vestigen, dat een

voorloopig verslag geen schrijven is van de twee onderteeke-
naars aan het Bestuur gericht, doch een officieel van de afdee-
lingen uitgaand stuk, waarin al de tijdens het onderzoek geuite
gevoelens moeten worden opgenomen en welk stuk volgens de
ter zake bestaande bepalingen wordt onderteekeend door twee
raadsleden, uitsluitend in die hoedanigheid en niet in andere
qualiteiten, die zij mochten bezitten en wel op ongeveer gelijke
wijze als stukken van den Raad afkomstig, door den Voorzitter
en den Griffier worden onderteekeend.

Indien den auditeur-militair om advies verzocht is en indien
dan tegen zijn advies niet vervolgd wordt, kan hij tot den
korpscommandant een verzoek richten. Maar de belangheb-
bende, de burger, kan zich niet tot den strafrechter wenden
met verzoek vervolging te gelasten, welk recht van beklag den
betrokken persoon ten aanzien van burger-verdachten wel is
toegekend. Daarbij worde niet over het hoofd gezien de be-
voegdheid om feiten, die door den Krijgsraad zouden moeten
worden berecht, krijgstuchtelijk af te doen.

Het geval van den in het voorloopig verslag bedoelden fu-
selier aanhalende, verzuimt de memorie van antwoord er aan
toe te voegen, dat die fuselier voor de eerste maal door den
krijgsraad alhier tot de laagste boeten, n. l. van vijftig cent,
is veroordeeld, welke uitspraak door het Militair Gerechtshof
is vernietigd, waarna hem door den Krijgsraad op Curaçao
acht dagen gevangenisstraf is opgelegd. De onaangename in-
druk was een gevolg van de uitspraak van den Krijgsraad.

Het oordeel der afdeelingen is niet gebaseerd op vroegere
ervaringen met militairen; de voornaamste oorzaak en bron
der grieven is het thans aangeboden ontwerp zelf, dat wegens
het streng militair en reactionnair karakter, de kiem van
tweespalt in zich bevat, burgerlijke ambtenaren bevoegd-
heden ontnemt en antagonisme verwekt. Het ligt voor de
hand welke de vruchten zullen zijn van een „organisatie”, die
niet in onze constitutie past, waarin de burgerij op zulk een
wijze als het Bestuur wil, van de militaire bezetting afhan-
kelijk wordt gemaakt en zooveel macht in handen van den mi-
litairen commandant en den Gouverneur wordt geconcentreerd.
Het voorspellen van fiasco onder zulke omstandigheden kan
moeilijk twijfel aan onbevangenheid doen rijzen.

Tegenstellingen als Europeaan en West-Indiër, militair en
burger, uitgezondene en nietuitgezondene, die het ontwerp
reeds onderstreepte, spitst de memorie van antwoord nog op
bedenkelijke wijze toe, door het blijven buiten den Curacao-
schen dienst een waarborg voor werkelijke onafhankelijkheid
te noemen en te verklaren, dat de militaire politie niet slechts
in schijn onafhankelijk is.

Gevraagd werd of naar de meening van het Bestuur burger-
lijke ambtenaren in Curacaoschen dienst niet even onafhan-
kelijk zouden kunnen zijn als uitgezonden militairen.

De woorden „bij uitsluiting”, waardoor in verband met het
in artikel 1 onder c. voorkomende het voor burgers zelfs on-
mogelijk gemaakt werd diensten in het belang der justitie te
verrichten, zijn wel is waar bij nota van wijzigingen uit dat
artikel geschrapt, maar er is nog te veel in het ontwerp over-
gebleven, wat het als regeling voor den Raad onaannemelijk
maakt.

Daargelaten nog de vraag, welke aangelegenheden, die het
leger, de militaire politie of de dienstvoorschriften raken, door
het Bestuur thans worden of in de toekomst zullen worden
beschouwd als „zaken de kolonie betreffende”, waarover het
Bestuur bereid zal gevonden worden zich uit te laten — een on-
derscheiding is licht te maken —, is van problematische waar-
de, de bevoegdheid aan een autoriteit, die niet jegens in Cura-
çao gevestigde organen verantwoording schuldig is, inlichtingen
te vragen over handelingen van personen, die niet in Curacao-
schen dienst zijn.

Den afdeelingen is geen enkele reden bekend, waarom in Cu-
raçao in een verordening moet worden vastgelegd, dat preventie
tot de politietaak behoort, zoolang in Nederland die zorg de on-
beschreven taak der politie uitmaakt. En de opname in een ver-
ordening zou dan geschieden bij een vage formule en juist bij
de invoering van de militaire politie. De in de memorie van ant-
woord aangehaalde artikelen bieden geen waarborgen tegen
machtsoverschrijding. Als een verordening zulke rechten wil
toekennen, moeten ook de plichten omschreven worden.

Indien uitsluitend dienstvoorschriften voor militairen door
het Bestuur moeten worden vastgesteld, zouden de afdeelingen

zich daarmee niet ingelaten hebben. Doch in die dienstvoorschriften, die volgens de memorie van antwoord de interne tucht zouden raken, komen er ook bepalingen — en sommige van twijfelachtige waarde — voor, die de burgers betreffen. En dan stellen de afdeelingen den uitdrukkelijken eisch, dat de beginselen in de verordening worden opgenomen, en dat de verordening aan het Bestuur opdraagt volgens die beginselen bepaalde aangelegenheden bij besluit te regelen. Het gaat niet aan in een zestal artikelen alles aan het Bestuur te delegeren en den militairen zulke zeer uitgebreide bevoegdheden ten aanzien van burgers toe te kennen. De afdeelingen protesteeren tegen de wijze, waarop het Bestuur zich in de memorie van antwoord van de zaak wil afmaken en zich wil onttrekken aan de verplichting de opmerkingen betreffende de dienstvoorschriften te beantwoorden. Het Bestuur heeft steeds van gedachten gewisseld over alle stukken en bijlagen, die aan den Raad overgelegd zijn. Waarom moet er nu een uitzondering op dien regel gemaakt worden en mag niet over de ter inzage verstrekte stukken gesproken worden, nu het militairen betreft? De afdeelingen zagen in de gewraakte houding van het Bestuur reeds een aanduiding van de wijze, waarop bij het tot stand komen van de door het Bestuur zoo begeerde militaire politie de politieaangelegenheden zullen worden behandeld en de Raad zal worden uitgeschakeld.

De afdeelingen blijven de wijze, waarop het ontwerp de verantwoordelijkheid tusschen het hoofd van politie en den korpscommandant wil verdeelen als uiterst gevaarlijk beschouwen en als een der meest ongewenschte gevolgen van het overdragen van politiemacht aan het leger. Het gevolg van dit alles is, dat de Gouverneur hoofd van politie wordt, voor zoover hij den korpscommandant niet als zoodanig laat optreden.

De uitdrukking „hoofd van politie” was in 1863 niet onbekend. Ons Regeeringsreglement bezigt den term „hoofd”. En nu, na ruim zestig jaren wil het Bestuur het artikel lezen, alsof er stond „directeur”. Ook de betrekking van directeur van politie bestond bij het tot standkomen van ons Regeeringsreglement en werd bekleed door de Procureurs-generaal in Nederland. Indien bedoeld was, wat het onderhavige ontwerp van het hoofd van politie wil maken, dringt de vraag zich op, waarom de toen reeds bekende term „directeur van politie” in ons Regeeringsreglement niet is opgenomen.

De afdeelingen, die zich niet alleen tegen invoering van de militaire politie hebben verzet, maar er ook op aangedrongen hebben, dat de verhouding tusschen het hoofd van politie en den hoofdcommissaris bij verordening worde geregeld, hebben van den garnizoens-commandant, dien zij zich liefst niet met de Curaçaosche politie en met interne aangelegenheden zien inlaten, niet den eersten dienaar van den Procureur-generaal willen maken. Doch als er een hoofd is, kan nimmer worden aanvaard, dat een ander zich het recht voorbehoudt, naar eigen inzichten te handelen (gevallen van overmacht enz. uitgezonderd). Men zou kunnen vragen, wat dit voor een regeling is. Overigens moet men aannemen, dat ook een burger hoofd-commissaris voldoende deskundig, voldoende betrouwbaar en van een normaal denkvermogen voorzien zal zijn. Ook den afdeelingen was het te doen om vakmannen bij de politie te hebben. Dit komt in het voorloopig verslag ook tot uiting.

De afdeelingen voelen zich gedwongen op te komen tegen uitdrukkingen in de memorie van antwoord, die krenkend zijn ten opzichte van den Procureur-generaal, n. l. „hij (de detachementscommandant) had toe te zien of de Procureur-generaal al dan niet, licht of zwaar wenschte te straffen. Deze zinsnede betreft iemand, die niet meer in staat is zich te verdedigen en bovendien den ambtenaar, die juist met de handhaving der wettelijke regelingen belast is. Indien de uitlating van het Bestuur onbestreden bleef, zou zij den indruk van juistheid kunnen wekken. Overigens wordt er ook kleineerend over den Procureur-generaal gesproken, hetgeen te meer uitkomt, daar van den militairen politiechef zooveel goede hoedanigheden worden opgesomd.

Het heeft bevreemding gewekt, dat het Bestuur verklaart, dat de personor, die onder verschillende benamingen, laatstelijk onder die van commissaris van politie aan het hoofd van het politiekorps hebben gestaan, niet in het bezit van de daarvoor vereischte kennis en bekwaamheid waren, terwijl tijdens het leven van commandant, later commissaris Appel, zijn verdiensten meermalen door Bestuur en Regeering in het Moederland zijn erkend en waarvoor hem driemaal onderscheidingen zijn toegekend.

Door een bepaling als art. 4 maakt het Bestuur de bevolking in tal van opzichten afhankelijk van de inzichten van het militaire gezag. Vroeg of laat zal een dergelijke overdreven maatregel zich wreken. Volgens het Bestuur komen in Nederland meerdere der bevoegdheden als in dat artikel bedoeld toe aan het College van Burgemeester en Wethouders. Waarom moet op het eiland Curaçao het nemen van al dergelijke beslissingen aan den militairen commandant worden opgedragen, met passeering van burgerlijke autoriteiten? Het hooger beroep, dat de nota van wijzigingen mogelijk wil maken, zal de macht nog meer in handen van den Gouverneur concentreren, iets waartegen reeds vroeger en terecht opgekomen is. Een dergelijk beroep moest eerder op een college openstaan, bijv. op den Raad van Bestuur, wien volgens art. 66 Regeeringsreglement bij algemeene verordening andere werkzaamheden kunnen worden opgedragen. Wat de voorgestelde aanvulling van art. 4 betreft werd de opmerking gemaakt, dat indien schriftelijk beroep ingevoerd wordt, ook de gronden, waarop de afwijzende beslissing van den korpscommandant berust, bekend moeten zijn, zoodat ook die afwijzende beslissing schriftelijk en met redenen omkleed moet zijn. Voorts werd betoogd, dat, aangezien niet het hoofd van politie die beslissingen geeft, in het nieuwe tweede en derde lid niet van „hoofd van politie”, doch van korpscommandant moest gesproken worden, terwijl in het derde lid niet moest worden verklaard, dat van de beslissing van den Gouverneur geen hooger beroep is toegelaten, aangezien die beslissing zelf reeds in hooger beroep gegeven is. Anders zou men twee maal hooger beroep krijgen, wat onze wetgeving niet kent.

Wederom moet er op worden gewezen, dat de term: „wettelijke regelingen” ook verdragen, wetten en algemeene maatregelen van Bestuur omvat. Het is ondenkbaar, dat deze alle door art. 4 van het ontwerp gewijzigd worden. Ook het Regeeringsreglement zelf is een wettelijke regeling. Zou dit ontwerp dat ook kunnen wijzigen?

Het is den afdeelingen van den Kolonialen Raad op Curaçao moeilijk met het Bestuur van gedachten te wisselen over een wetsontwerp tot wijziging van de Gemeentewet in Nederland. Afscheiden van de vraag of bedoeld ontwerp in Nederland tot wet zal worden verheven, moeten de afdeelingen er op wijzen, dat het Rijk in Europa territoriaal één geheel vormt, dat als gevolg van het uitoefenen door burgers van meer staatkundige rechten en het bestaan van parlementaire verantwoordelijkheid, de toestanden daar gansch anders zijn dan hier, terwijl het Bestuur ook niet medegedeeld heeft, of het in de bedoeling ligt het College van Burgemeester en Wethouders bevoegdheden, als in art. 4 van het Curaçaosch ontwerp bedoeld, te ontnemen en deze aan militairen over te dragen.

Indien met den geheimhoudingsplicht in het eedsformulier hetzelfde bedoeld is als met hetgeen daaromtrent voorkomt in P. B. 1918 No. 43, rijst de vraag, waarom dan een andere redactie gekozen is en wel een, die het militair karakter der politie zoo accentueert. Als het verbod tegen „klefsen” gericht is, bestaat er weinig reden om het formulier te wijzigen en nog wel op zulk een in het oog loopende wijze.

Dat de politiechef in Curaçaoschen dienst moet zijn, is een eisch, die met de door Grondwet en Regeeringsreglement gewaarborgde autonomie samenhangt. In het opschrift en de overweging wekt het ontwerp de illusie, dat thans ingevolge art. 176 Regeeringsreglement een gewapende politie wordt opgericht, terwijl in waarheid de Curaçaosche politie wordt opgeheven en de politiedienst met al hetgeen daaruit voortvloeit en hetgeen het Bestuur daaraan wil vastknoopen aan het Leger wordt opgedragen. Dit ontwerp is niet in overeenstemming met het gemelde art. 176 ofschoon het Bestuur door aanhaling daarvan, zulks wil doen voorkomen. De afdeelingen komen er tegen op, dat het Bestuur, na verwaarloozing van dezen tak van inwendigen dienst, de behartiging daarvan aan het leger wil overlaten en nog wel met gelijktijdige overdracht van zulke ruime bevoegdheden. Soortgelijk lot n. l. overdragen aan Nederland zou dan ook anderen takken van inwendigen dienst te wachten kunnen staan.

Volgens de memorie van toelichting sluit het militaire karakter van het korps ondergeschiktheid aan burgerlijke autoriteiten uit en zijn militaire meerderen bij uitsluiting bevoegd dienstbevelen aan het personeel te geven. Nadat in het voorloopig verslag gewezen was op de verhouding tegenover het

Openbaar Ministerie en andere rechterlijke ambtenaren, komt de memorie van antwoord verklaren; dat het niet in de bedoeling ligt wijziging te brengen in hetgeen het Wetboek van Strafvordering bepaalt; echter zal de Gouverneur in voorschriften de wijze vastleggen, waarop deze ondergeschiktheid dient te worden opgevat. Hierin ligt opgesloten, dat de bepalingen van de Strafvordering wijzigingen zullen ondergaan en zullen worden opgevat zooals in de uit te vaardigen voorschriften zal worden bepaald, naar alle waarschijnlijkheid op een wijze, zooals militaire belangen medebrengen. Een dergelijke regeling behoort in een verordening opgenomen te worden; in allen gevalle moet door een verordening de nadere regeling aan het Bestuur overgelaten worden. De wijze, waarop het Bestuur de zaak denkt te regelen zal van wege het militair karakter van de politie conflicten in het leven roepen. En dit dient voorkomen te worden. Buitendien is den afdeelingen geen bepaling in onze wetgeving bekend, dat het Bestuur als wetsuitlegger mag optreden.

De memorie van antwoord merkt op, dat de ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht slechts hulpofficier is, doch de afdeelingen moeten er op wijzen, dat sinds het K.B. van 6 Juli 1918 No. 72 (P. B. No. 61) de bedoelde ambtenaar een geheel andere positie inneemt als tevoren en op enkele weinig voorkomende misdrijven na, zelfstandig met de vervolging van alle strafbare feiten belast is, zoodat hij niet slechts als hulpofficier kan worden beschouwd.

Het Bestuur kan het een minder juiste voorstelling noemen doch niet te ontkennen is het, dat, terwijl burgeragenten in de buitendistricten onder militairen moeten komen te staan en de geheele bevolking zich naar de militairen zal hebben te richten, ondergeschiktheid van militairen aan burgers bij herhaling wordt uitgesloten.

Terwijl het voorloopig verslag opkomt tegen het karakter, dat het ontwerp aan de politie wil geven, gaat de nota van wijzigingen nog een stap verder in de ongewenschte richting en wil den districtmeesters de hoedanigheid van opsporingsambtenaar ontnemen. De districtmeesters blijven echter hulpofficier. Waarom zou een hulpofficier geen opsporingsbevoegdheid mogen hebben? De afdeelingen moeten ook hier laten uitkomen, waartoe de opvattingen van het Bestuur voeren.

De verhouding van den Gezaghebber tot de militaire politie wordt door het Bestuur gedacht dezelfde te zijn als die van den Procureur-generaal. Deze laatste is reeds zeer moeilijk. Uiterst gecompliceerd en verward zal het Bestuur den toestand op de andere eilanden maken, indien het zich door militaire beginselen laat leiden. De afdeelingen aarzelen niet te verklaren, dat ter wille van militaire opvattingen het Regeeringsreglement op zulke vreemdsoortige wijze wordt uitgelegd.

De afdeelingen zouden gaarne willen vernemen welke houding het Bestuur denkt aan te nemen tegenover berichten of ingezonden stukken in de pers, waarin er over ruw en onbeschaafd optreden van officieren of minderen geklaagd wordt (een optreden, dat de memorie van antwoord verklaart af te keuren) of waarin voorkomt, dat een officier of mindere zich onbehoorlijke uitdrukkingen tegenover burgers veroorloofd heeft. Zou het Bestuur het niet noodig achten naar aanleiding daarvan een onderzoek te doen instellen? Indien door het Bestuur of de militaire autoriteiten zulke berichten en stukken worden genegeerd, verdient het zeker aanbeveling zulks van te voren bekend te maken.

Aangaande het optreden van den in het voorloopig verslag bedoelden officier (naar verluidt den officier, die den korpscommandant moet vervangen!) over wien den korpscommandant geen klachten hebben bereikt, doen door het uitblijven van tegenspraak nog steeds dezelfde geruchten de ronde.

De bezwaren tegen het doen van aangiften en klachten aan militairen werden herhaald, aangezien hetgeen het Bestuur daaromtrent aanvoerde, de moeilijkheden niet uit den weg geruimd heeft.

Met klem moeten de afdeelingen er tegen protesteeren, dat het Bestuur in de memorie van antwoord het Papiamentsch, de landstaal op de drie Benedenwindsche eilanden, die ook door ontwikkelde personen gesproken wordt, Negerspaansch noemt. In wettelijke regelingen is het tot dusverre de gewoonte het Papiamentsch de landstaal te noemen. Is volgens geruchten het Papiamentsch van boven af als negertaal en Afrikaansch gequalificeerd, thans komt het woord Negerspaansch in een

officieel van het Bestuur uitgaand stuk voor. De afdelingen vinden dit grievend voor de bevolking van de drie Benedenwindsche eilanden en vragen zich af, wat voor reden er voor het Bestuur kan bestaan om, terwijl het zich in de memorie van antwoord anders aan officieele of gebruikelijke termen houdt, ten deze van de gewone benaming af te wijken en bij het opdringen van een ongewenschte militaire politie de bevolking op die wijze te krenken. Het bezigen van prikkelende en minachtende uitdrukkingen ten aanzien van de landstaal komt het streven het gebruik van het Nederlandsch aan te moedigen, zeer zeker niet ten goede. Te minder verwachtte men die qualificatie van het Bestuur, dat geroepen is voor de handhaving van orde en rust te zorgen.

De noodzakelijkheid noch de wenschelijkheid wordt ingezien de officieren als opsporingsambtenaren voor al de zes eilanden te beëdigen, terwijl de militaire politie niet op al de zes eilanden ingevoerd wordt. In welke hoedanigheid en met welk doel stelt het Bestuur zich voor, dat de officieren de andere eilanden zullen bezoeken als daar geen militaire politie is? En hoe in de buitendistricten, waar de districtmeesters hulp-officier zijn?

In de zinsnede: „de jonge mannen..... zich gedurende dien tijd niet zoodanig aan buitenechtelijk verkeer te buiten gaan, dat zij daardoor de zedelijkheid in Curaçao in gevaar zouden brengen” ligt opgesloten, dat het Bestuur zelf toegeeft, dat er buitenechtelijk verkeer zal plaats hebben. Dit valt te meer op, nu er een woord van afkeuring ontbreekt. Een huwelijksverbod, dat alleen de lagere rangen treft, en niet voor de hogere geschreven is, verdient onvoorwaardelijk afkeuring, vooral als het zulke gevolgen heeft. Het verkeer, dat de memorie van antwoord zelf verwacht, zal de militairen, die het Bestuur als zoo onafhankelijk beschouwt, machteloos maken tegenover de groep, waartoe het huwelijksverbod hen drijft.

Het Bestuur acht niet ten onrechte gemaakt het bezwaar tegen de teruggaaf van een percentsgewijze (50°/_o) berekend gedeelte van de Rijksbegrooting, waarover de Raad geen zeggingschap heeft. Hoe het Bestuur dan kan voorstellen de hoegrootheid van het bedrag dier teruggaaf door den Minister van Kolonien te laten vaststellen, is den afdelingen onbegrijpelijk. Het is den afdelingen niet te doen de politiekosten op Nederland af te wentelen; de afdelingen wenschen integendeel, dat Curaçao in overeenstemming met het Regeeringsreglement en de toelichting op art. 176 zelf voor zijne politie zorgt. Dat is een uitvloeisel van bij Grondwet en Regeeringsreglement toegekende autonomie. Zonderling klinkt de vraag van het Bestuur in de memorie van antwoord: „Wat wordt toch bedoeld met het telkens terugkeerende „Curaçao”, dat regelingen wil treffen, toezicht wil uitoefenen, beheer wil voeren enz?” De afdelingen wenschen, dat de Raad de bevoegdheden uitoefent, door het in Nederland vastgestelde Regeeringsreglement aan dit gebiedsdeel verleend; het Bestuur wil blijkbaar met uitbreiding van zijn eigen macht terug tot toestanden, waaraan dit gebiedsdeel al lang is ontgroeid. Het ontwerp tast het budgetrecht aan. En wat de bezoldigingen betreft, komt Curaçao zelfs onder Oost-Indië te staan.

De opmerking werd gemaakt, dat het Bestuur tot dusverre niet eens opgave heeft gedaan van de hoegrootheid der bezoldigingen, die aan de militairen worden uitgekeerd en ook niet bekend is door wien de toelagen zullen worden vastgesteld.

Bij het kennismaken van de voordeelen, die volgens de memorie van antwoord de militaire politie boven de burgerlijke hebben zou, dringt zich onwillekeurig de vraag op, hoe het komt, dat in Nederland (waar hetgeen het Bestuur hier mededeelt toch wel bekend zal zijn) nog altijd burgerlijke politie aangetroffen wordt. Ook in Nederlandsch Oost-Indië en in Suriname bestaat er burgerlijke politie.

Opvallend is het, dat, terwijl het Bestuur de laatste jaren niets gedaan heeft om den woningnood op dit eiland tegen te gaan of om woningtoestanden te verbeteren en zonder meer verklaart, dat de heerschende ongezonde opdrijving der woninghuren hoofdzakelijk door de huurders zelve in de hand gewerkt en bevorderd wordt, het Bestuur, nu het militairen geldt, zich zelfs tegen het bouwen van boven- en benedenwoningen verzet. Namens het Bestuur is bij de behandeling der laatste begrooting medegedeeld, dat van militairen een bedrag ongeveer overeenkomende met 15°/_o van hun inkomen als huurprijs wordt inge-

vorderd. Als de militaire woningen (wat te verwachten is) duurder dan de raming uitkomen, zal de Curaçaosche kas reeds op grond daarvan verliezen te boeken hebben. Men meende, dat deze berekening ten eenenmale mank gaat en dat er verband moet bestaan tusschen hetgeen de huizen gekost hebben en de huurprijs.

Als de militaire gezinnen ongenoegen met elkander zullen krijgen als er boven- benedenwoningen gebouwd worden, staat het te bezien of ongenoegen zal uitblijven als een 24-tal dier gezinnen bij elkander op Steenrijk gebracht worden.

Nu de commandant der troepen niet aan denzelfden kant der haven woont als waar de kazerne gelegen is, verliest het argument, dat Steenrijk en de kazerne beide beoosten de haven liggen, veel aan beteekenis. Veeleer zou men meenen, dat met het oog op de vaak geopende brug een contingent ook aan de overzijde der haven zou moeten zijn.

Het is den afdeelingen niet doenlijk mede te werken tot het tot stand komen eener verordening, waardoor de mogelijkheid wordt geopend in dit gebiedsdeel een soort dictatuur in te voeren, welke alleen zou kunnen worden getemperd door den Minister van Kolonien op zulk een verren afstand en die als regel dit gebiedsdeel niet uit eigen aanschouwen kent.

Ter wille van militaire belangen en opvattingen worden de Curaçaosche burgers aan een regime onderworpen, die naar te verwachten is, reactie zal uitlokken. De genegenheid voor het Moederland, die door het Bestuur in de laatste jaren geenszins aangekweekt is, wordt nu op een zware proef gesteld. Gewichtige belangen zullen worden geschaad. Men denke hierover niet te licht. Het Bestuur, dat bij de te kwader ure bedachte militaire politie blijft volharden, moge zich van dit alles wel reken-schap geven.

De afdeelingen zijn nog steeds van meening, dat burgerpolitie om de reeds uiteengezette redenen onvoorwaardelijk de voorkeur verdient boven een militaire. Als men bedenkt, wat voor de militaire politie zal moeten worden uitgegeven—voor 1928 heeft het Bestuur in het geheel f 317 800,— aangevraagd—zonder dat Curaçao zeggingsmacht over de politie zal krijgen, dan springt het in het oog, dat de burgerpolitie niet veel meer zal behoeven te kosten en zelfs indien dit zoo ware, dat meerdere door Curaçao zou moeten worden opgebracht, omdat het hier een tak van inwendigen dienst betreft. De bezwaren betreffende het personeel zijn geenszins onoverkomenlijk. Ook voor de militaire politie zal er personeel en in nog grooter getale zelfs, uit Nederland moeten komen. De afdeelingen verklaren zich echter bereid (zooals de Raad reeds in een ander verband heeft te kennen gegeven) tot een andere oplossing van het politievraagstuk mede te werken, indien aan hare bezwaren tegemoet gekomen wordt.

In het vertrouwen, dat het Bestuur de gestelde vragen en gemaakte opmerkingen wel vóór of bij de openbare behandeling zal willen beantwoorden, achten de afdeelingen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 12den Augustus 1927.

De Rapporteurs,

J. J. BEAUJON.

CHARLES ELLIS.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—3.

Verordening van den....., regelende het verlenen van vergunning voor den bouw, den aanleg en het hebben van inrichtingen voor het opwekken van electriciteit en van geleidingen voor het overbrengen daarvan, in Curaçao.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is nieuwe regelen te stellen tot het verlenen van vergunning voor den bouw, den aanleg en het hebben van inrichtingen voor het opwekken van electriciteit en van geleidingen voor het overbrengen daarvan, in Curaçao.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

1. Binnen het gebied van Curaçao worden geen inrichtingen voor het opwekken van electriciteit, met het doel deze aan derden te leveren en geen geleidingen voor de overbrenging daarvan gebouwd, aangelegd of in gebruik gesteld, dan op last of met vergunning van den Gouverneur.

2. Van de in bovenstaande alinea genoemde verbodsbepaling zijn uitgezonderd geleidingen, welke uitsluitend loopen over gronden, bij één bijzonder persoon of bij één bijzondere onderneming in gebruik.

3. De vergunning wordt alleen verleend aan Nederlandsche onderdanen in Curaçao gevestigd of aldaar woonplaats gekozen hebbende en aan naamlooze vennootschappen, in Curaçao of in Nederland opgericht en welke in Curaçao gevestigd of aldaar behoorlijk vertegenwoordigd zijn.

Artikel 2.

Aanvragen om vergunning moeten gericht zijn aan den Gouverneur en vergezeld gaan van:

a. het bewijs, dat de aanvrager aan de laatste alinea van art. 1 voldoet;

b. een uitgewerkt ontwerp, waarin, behalve een opgave van welke stroomsoort en van welke spanning gebruik gemaakt zal worden, alles wat ter beoordeeling van het doel en de werking van de te maken inrichting noodig is, vermeld wordt.

Bij dit ontwerp behooren verder de volgende teekeningen in tweevoud gevoegd te worden:

1e. een situatietekening op schaal 1 : 500 of 1 : 1000. De situatie-teekening moet juist en duidelijk den loop van de geheele leiding van af de Centrale tot de plaats van gebruik aangeven en voor elk gedeelte der leiding moet daarop zijn vermeld:

a. of boven- dan wel ondergrondsche leidingen zullen worden gebezigd;

b. het aantal geleiders;

c. het materiaal, waaruit de geleiders vervaardigd worden;

d. de doorsnede van elken geleider in vierkante millimeters;

e. de hoogste stroomsterkte in ampères, welke in de leidingen zal worden toegelaten;

f. bij bovengrondsche leidingen de hoogte van de leidingen boven den grond en de plaats en de soort van alle ondersteuningspunten;

g. de kruisingen met wegen, wateren of andere elektrische leidingen.

2e. een duidelijke teekening op schaal 1 : 20 van plaatsen, waar wegen, wateren of andere elektrische leidingen worden gekruist. Op deze teekeningen moeten de plaats van de te kruisen leidingen en de constructiedeelen daarvan nauwkeurig zijn aangegeven, voor zoo verre deze minder dan 7 M. van de kruising verwijderd zijn.

Tevens moet volledig blijken, welke de afmetingen, de constructie en de te bezigen materialen zijn:

a. bij bovengrondsche leidingen, van:
de ondersteuningspunten ter weerszijde van de kruising;
eventueel de schoren daarvan;
de dwarsarmen;
de isolatoren en isolatorpennen;
de bliksemafleiders;
eventueel het vangnet, onder vermelding van de wijze, waarop dit geleidend met de aarde verbonden zal worden.

b. bij ondergrondsche leidingen, van:

de kabels;
de sleuven, waarin deze gelegd zullen worden, onder vermelding van de wijze van afdekking;
de opstijgeinden en de afwerking daarvan.

Van de te bezigen draad, kabel, isolatoren en verdere onderdeelen, moeten, desgevraagd, monsters worden ingezonden. Bij draad of kabel moeten deze monsters minstens 30 c.M. lang zijn.

3e. bij bovengrondsche leidingen een duidelijke teekening van alle ondersteuningspunten.

Het ontwerp zal mede vermelden binnen welk tijdsverloop de inrichtingen of geleidingen in gebruik zullen worden genomen.

Artikel 3.

Ingeval voor den aanleg, de instandhouding of de bewaking van de geleidingen de beschikking over eigendommen van derden noodig is, moet de ondernemer — waarmede wordt bedoeld degeen of degenen, aan wie overeenkomstig het bepaalde bij artikel 1 vergunning is verleend — vóór de uitvoering van het werk het recht tot die beschikking hebben verkregen. Deze beschikking over eigendommen van anderen behoeft niet steeds te omvatten het verkrijgen in eigendom daarvan.

Artikel 4.

1. De ondernemer deponeert binnen één jaar na de dagteekening van de hem uitgereikte vergunning in 's Lands Kas, een waarborgkapitaal tot een door den Gouverneur bepaald bedrag en zendt tevens een op zegel geschreven verklaring in, waarbij hij te kennen geeft, dat hij de vergunning aanvaard en zich onderwerpt aan de voorwaarden, waarop hem deze is verleend.

2. Het waarborgkapitaal moet worden gedeponereerd in wettig betaalmiddel of in zoodanige effecten, met de onverschenen coupons, als de Gouverneur aannemelijk zal oordeelen en tegen een, door den Gouverneur vast te stellen koers.

3. Van het waarborgkapitaal wordt geen interest betaald.

4. In geval van deponeering van effecten, zijn de coupons — behoudens het bepaalde in alinea 5 — na den verschijndag tegen ontvangstbewijs ter beschikking van den ondernemer.

5. Wanneer, overeenkomstig de bepalingen dezer verordening, ten gevolge van verzuim van den ondernemer, van gouvernementewege werken worden uitgevoerd, worden de kosten daarvan op het waarborgkapitaal verhaald.

6. Binnen drie maanden, nadat aan den ondernemer bericht is gegeven, dat het Gouvernement over eenig gedeelte van het waarborgkapitaal heeft beschikt, moet dit kapitaal weer tot het volle bedrag zijn aangevuld.

Artikel 5.

1. De bij de eerste alinea van art. 1 bedoelde vergunning wordt, met of zonder uitsluiting, voor een bepaalden tijd van ten hoogste 50 jaren verleend, met voorbehoud van de bevoegdheid van den Gouverneur om:

a. op verzoek van den ondernemer — uiterlijk één jaar vóór het verstrijken van den tijd, waarvoor de vergunning is verleend, in te dienen — haren duur te verlengen;

b. te allen tijde, zoo hij dit om redenen van publiek belang noodig acht, wijzigingen in den aanleg van de geleidingen of vervanging van bovengrondsche door ondergrondsche geleidingen of omgekeerd, voor te schrijven;

c. de onderneming, tegen vergoeding volgens de bij de vergunning gestelde regelen, voor het Gouvernement te naasten.

2. Bij overgang van de onderneming aan het Gouvernement, is dit niet gebonden aan de overeenkomsten, door den ondernemer met derden omtrent den aanleg en het gebruik van de inrichtingen of geleidingen aangegaan.

Artikel 6.

1. De vergunning vervalt door verloop van den termijn, voor welken zij is verleend, tenzij tijdig een verzoek is ingediend om verlenging van dien termijn en bij het verstrijken daarvan nog geen beschikking op dat verzoek mocht zijn ontvangen.

2. De vergunning wordt:

a. als vervallen beschouwd, wanneer zij niet binnen den, bij de eerste alinea van artikel 4 bepaalden termijn, op de wijze als daarbij bepaald, is aanvaard.

b. ingetrokken:

1e. op verzoek van den ondernemer;

2e. wanneer niet binnen zes maanden na de aanvaarding, ter beoordeeling van den Gouverneur, een ernstig begin met den aanleg is gemaakt;

3e. wanneer de inrichtingen of leidingen niet op het door den Gouverneur bij de vergunning bepaalde tijdstip in gebruik zijn gesteld;

4e. wanneer, in het bij de vijfde alinea van artikel 4 bedoelde geval, het waarborgkapitaal niet binnen den bij de laatste alinea van dat artikel gestelden termijn weder tot het volle bedrag is aangevuld;

5e. wanneer een of meer voorwaarden van de vergunning, naar het oordeel van den Gouverneur, niet of niet voldoende worden nageleefd;

6e. bij niet dadelijke opvolging van den last tot buitengebruikstelling van de geleidingen, in de gevallen, bedoeld bij de vierde alinea van artikel 10 en de derde alinea van artikel 12;

7e. wanneer de exploitatie van de onderneming geheel of gedeeltelijk wordt gestaakt en niet binnen een door den Gouverneur te stellen termijn wordt hervat.

3. De in de voorgaande alinea van dit artikel bedoelde termijnen kunnen, op verzoek van den ondernemer, door den Gouverneur verlengd worden.

4. Het intrekken van de vergunning geschiedt bij een met redenen omkleede beschikking van den Gouverneur.

5. Bij het vervallen of bij de intrekking van de vergunning nadat met den aanleg of met het gebruik van de inrichtingen of geleidingen reeds een begin is gemaakt, wordt door den Gouverneur een termijn gesteld, binnen welken de ondernemer de leidingen of inrichtingen, welke zich op of over openbare wegen of wateren, op of over gouvernementseigendommen bevinden, weg moet ruimen en die wegen, eigendommen, enz. weder in behoorlijken staat moet brengen.

6. Bij geheele of gedeeltelijke nalatigheid wordt hetgeen te doen blijft, voor rekening van den ondernemer van gouvernementswege verricht.

7. Voor zoover het waarborgkapitaal niet tot verhaal van kosten behoeft te worden aangesproken, wordt het na het vervallen of de intrekking van de vergunning aan den ondernemer teruggegeven.

Artikel 7.

1. Met de uitvoering der werken mag niet begonnen worden voordat de waarborgsom, bedoeld bij art. 4 gedeponneerd en verder de goedkeuring op het in de eerste alinea, sub. b. van art. 2 genoemde ontwerp verkregen is.

2. Bij onderhoud, vernieuwing of herstel mag van de eenmaal goedgekeurde plannen niet worden afgeweken, dan nadat de verlangde wijzigingen door den Gouverneur zijn goedgekeurd.

Artikel 8.

1. Voor het gebruik van openbare wegen of van andere ter vrije beschikking van het Gouvernement zijnde gronden of van

openbare wateren is ten behoeve van de leidingen geen vergoeding verschuldigd, indien zij in het algemeen belang zijn aangelegd of te algemeen nutte dienen.

2. Wanneer ten behoeve van de leidingen ontgraving, afdamming of andere beschadiging van bovenbedoelde wegen, wateren of gronden plaats heeft, is de ondernemer verplicht deze, na afloop van het werk, in behoorlijken staat te herstellen.

Artikel 9.

1. Bij de uitvoering van werken, zoowel van aanleg als van onderhoud en herstelling gedraagt de ondernemer zich naar de bevelen hem door of vanwege den Gouverneur te geven in het belang van de veiligheid, van de eischen van het openbaar verkeer en van de ongestoorde gemeenschap langs andere bestaande geleidingen voor elektrische doeleinden.

2. Handelt de ondernemer in strijd met deze bevelen, dan kan de Gouverneur onmiddellijk het werk doen staken en op kosten van den ondernemer voor zooveel noodig doen afbreken of opruimen.

3. Alle kosten van voorzorg, van werken en van daaruit voortvloeiende veranderingen of van herstellingen van gouvernementswegen of eigendommen komen ten laste van den ondernemer.

Artikel 10.

1. De geleidingen moeten een metallieken sluitdraad vormen, zoodat van de aarde als teruggeleider geen gebruik gemaakt mag worden. Ook gas- of waterbuizen mogen geen deel van de elektrische geleiding uitmaken.

2. Voor zoover de leidingen bij den aanleg of later bij uitbreiding in de nabijheid loopen van bestaande of nog aan te leggen gouvernementen telefoonlijnen worden zij op dusdanigen afstand van deze lijnen gelegd als door den Gouverneur noodig geoordeeld wordt.

3. Bij aldien na aanleg van de leidingen voor elektrische verlichting of tot het overbrengen van kracht door middel van electriciteit mocht blijken, dat de gemeenschap langs de, in voorgaande alinea bedoelde lijnen door dien aanleg storing ondervindt, is de ondernemer verplicht terstond te zijnen koste en ten genoegen van den Gouverneur de maatregelen te nemen, welke noodig zijn om de oorzaak van die storing uit den weg te ruimen.

4. Wanneer storing als vorenbedoeld wordt waargenomen, is de ondernemer op aanzegging van den Gouverneur, verplicht zijn leidingen onmiddellijk buiten gebruik te stellen, totdat de oorzaak van de storing is weggenomen.

Artikel 11.

1. De geleidingen binnen gebouwen, woningen, lokalen enz. moeten over hare geheele lengte deugdelijk geïsoleerd zijn.

2. Waar de geleidingen door wrijving of andere oorzaken aan slijtage onderhevig zijn, moeten zij door een duurzame bekleding beschermd worden.

3. Waar de geleidingen aan het oog zijn onttrokken, wordt bijzonder tegen beschadiging zorg gedragen en is hare plaats zoo duidelijk aan te wijzen, dat noodige herstellingen spoedig en gemakkelijk kunnen geschieden.

Artikel 12.

1. De geleidingen boven den grond worden, waar zij wegen of wateren kruisen, zoo hoog gespannen, dat de gemeenschap langs die wegen of die wateren niet belemmerd wordt en moeten overigens minstens vijf meter boven den beganen grond verheven zijn.

2. Zij moeten zoo min mogelijk evenwijdig loopen met andere geleidingen voor elektrische doeleinden, en — waar dit niet vermeden kan worden — op zoodanigen afstand van de bestaande geleidingen verwijderd blijven, dat deze laatste daarvan geen hinder ondervinden.

3. Indien het opvolgen van het bij alinea 2 bepaalde het bereiken van gebouwen of plaatsen, waarheen de electriciteit moet worden gevoerd, zoude beletten, dan kan, met inachtneming van bijzondere voorzorgsmaatregelen, ter beoordeeling van den Gouverneur, door dezen eene afwijking van dat voor-

schrift worden toegestaan onder verplichting nochtans van den ondernemer, om, op aanzegging van den Gouverneur, de geleidingen onmiddellijk buiten gebruik te stellen, zoodra en zoolang daarvan hinder wordt ondervonden.

Artikel 13.

1. Waar de geleidingen andere geleidingen voor elektrische doeleinden moeten kruisen, geschiedt dit rechthoekig en moeten zij op het kruispunt minstens twee meter van laatstbedoelde geleidingen verwijderd zijn.

2. Bovendien moet de ondernemer op dergelijke kruispunten, ten genoegen van den Gouverneur zoodanige maatregelen nemen, dat de geleidingen in geval zij breken of doorzakken, niet met elkaar in aanraking kunnen komen.

3. Indien bij den aanleg van een geleiding de plaatsing of de inrichting daarvan, ter beoordeeling van den Gouverneur, niet zoodanig kan worden gekozen, dat de ongestoorde werking van reeds bestaande geleidingen voor elektrische doeleinden verzekerd is, wordt het den ondernemer vergund om op zijn kosten de bestaande geleidingen te verplaatsen of de inrichting daarvan te wijzigen en zijn deze verplicht de bedoelde verplaatsing of wijziging te gedoogen.

Artikel 14.

1. Minstens éénmaal daags moet door, of van wege den ondernemer nauwkeurig worden onderzocht of de geleidingen en toestellen aan de daaraan gestelde eischen voldoen.

2. De uitkomsten van dit onderzoek moeten door of van wege den ondernemer in een register worden aangeteekend, dat op eerste aanvraag aan een door den Gouverneur aan te wijzen ambtenaar, die bovendien bevoegd is de proefnemingen bij te wonen, moet worden vertoond.

Artikel 15.

Behalve tot naleving van de voorgaande artikelen is de ondernemer verplicht om bij den aanleg en de exploitatie van zijne onderneming, alle veiligheidsmaatregelen te nemen, welke de wetenschap en de ondervinding als noodig hebben doen kennen.

Artikel 16.

De ondernemer is verantwoordelijk voor alle schade door personen of goederen, tengevolge van de exploitatie zijner onderneming geleden, tenzij die schade buiten zijne schuld of die zijner ondergeschikten ontstaan zij.

Artikel 17.

Een overeenkomstig deze bepalingen verleende vergunning mag niet aan anderen worden overgedragen dan met toestemming van den Gouverneur en dan alléén aan personen of naamlooze vennootschappen, welke overeenkomstig art. 1 voor dezelve zaak een vergunning zouden kunnen krijgen.

Artikel 18.

De ondernemer moet woonplaats kiezen te Willemstad.

Artikel 19.

Onverminderd de bevoegdheid van den Gouverneur om de geleidingen of inrichtingen als bedoeld in art. 1, welke zonder de vereischte vergunning of last zijn gebouwd, aangelegd of in gebruik gesteld, op kosten van den bouwer, aanlegger of gebruiker te doen opruimen, wordt overtreding van genoemd artikel gestraft met een geldboete van ten hoogste duizend gulden.

Bovenstaande bepaling geldt ook in het geval de bedoelde geleidingen of inrichtingen worden gebruikt, nadat de verleende vergunning of last is vervallen, als vervallen beschouwd of ingetrokken.

Artikel 20.

Deze verordening treedt in werking met ingang van een na-

der door den Gouverneur te bepalen dag. Op dit tijdstip vervalt de verordening van den 24n. October 1889 (P. B. 1889 No. 21), regelende het verleen van concessie tot het daarstellen van inrichtingen voor electriciteit en tot het leggen en hebben van leidingen in en over den openbaren grond en het openbaar water in de kolonie Curaçao ten einde het publiek van electrisch licht en van electrische kracht te voorzien.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—3.

*Verordening van den.....,
regelende het verleenen van vergunning voor
den bouw, den aanleg en het hebben van
inrichtingen voor het opwekken van electri-
citeit en van geleidingen voor het overbren-
gen daarvan, in Curaçao.*

Memorie van toelichting.

No. 2.

Met het oog op de concessieaanvraag tot levering van electriciteit door de Nederlandsch-Indische Gas Maatschappij, is het wenschelijk, dat de bepalingen, betrekking hebbende op de levering van electriciteit, meer in overeenstemming worden gebracht met de eischen des tijds en de laatste vorderingen der techniek.

Willemstad, den 30n. Juni 1927.

De waarnemende Gouverneur van Curaçao,

H SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—3.

*Verordening van den.....
regelende het verleenen van vergunning voor
den bouw, den aanleg en het hebben van in-
richtingen voor het opwekken van electrici-
teit en van geleidingen voor het overbrengen
daarvan, in Curaçao.*

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Het afdeelingsonderzoek betreffende dit ontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

ALGEMEENE BESCHOUWINGEN.

Met de strekking van het ontwerp kon men zich algemeen vereenigen. Inderdaad moeten de vorderingen der techniek gedurende de jaren, dat de geldende verordening vigeert, het wel noodig maken, dat er nieuwe bepalingen op dit stuk worden vastgesteld.

Vrij algemeen werd de opmerking gemaakt, dat dit ontwerp te veel aan de macht en de beslissing van den Gouverneur over wil laten. Het streven de discretionaire bevoegheid van het hoofd van de uitvoerende macht uit te breiden komt in de laatste jaren meermalen tot uiting en men achtte dit niet in overeenstemming met de juiste opvatting omtrent de verdeling der machten in den Staat en evenmin met de wenschen, die door zooveel gekoesterd worden en ook niet met den geest des tijds overeen te brengen.

Het werd wenschelijk geacht den Directeur van Openbare werken de bevoegdheid toe te kennen feiten in strijd met deze verordening gepleegd, te verbaliseeren. Eveneens in de verordening neer te leggen, dat genoemde ambtenaar te allen tijde toegang heeft tot de betrokken terreinen, inrichtingen en gebouwen.

Volgens het opschrift en de overweging regelt de onderhavige verordening het verleenen van vergunningen betreffende electriciteit „in Curaçao”, terwijl artikel 1 aanvangt met de woorden: „Binnen het gebied van Curaçao”.

Hieruit en uit het feit, dat bij artikel 20 ingetrokken wordt de bestaande verordening regelende het verleenen van dergelijke concessies „in de kolonie Curaçao”, vloeit voort, dat de nieuwe verordening voor al de zes eilanden bestemd is te gelden. Echter schrijft art. 18 voor alle ondernemers (dus ook voor ondernemers op andere eilanden) voor, dat zij te Willemstad, derhalve op het eiland Curaçao woonplaats moeten kiezen. De vraag werd intusschen gesteld of het inderdaad de bedoeling is, de onderhavige bepalingen ook van toepassing te doen zijn voor de eilanden Aruba, Bonaire en St. Martin N. G., waar nu kleinere installaties werken en waarvoor het wil voorkomen, dat verscheidene der bepalingen bezwaarlijk zullen kunnen zijn.

Verscheidene leden betoogden, dat het verleenen van de vergunning (art. 1), het verlengen (art. 5), het intrekken (art. 6) en het geven van de toestemming tot overdracht (art. 17) door den Raad van Bestuur dienen te geschieden. Andere leden zouden er zelfs genoeg mee kunnen nemen, indien al de hier bedoelde beschikkingen zouden plaats hebben met redenen omkleed en der Raad van Bestuur gehoord.

Artikelen.

Ad art. 1. Voor wat het eerste lid betreft werd verwezen naar het in de algemeene beschouwingen opgemerkte.

De uitdrukking „bij een bijzonder persoon in gebruik” in het tweede lid deed de vraag rijzen hoe te beslissen ten aanzien van gemeenschappelijk eigenendom of onverdeelde boedels.

Naar aanleiding van gemelde tweede alinea maakten enkele leden de opmerking, dat deze bepaling den eigenaar van verschil-

lende op zijn erf staande huizen, die echter niet alle in zijn gebruik zijn, niet de vrijheid geeft om die van uit een hem toebehoorende en op zijn erf staande electriche installatie van licht te voorzien, ofschoon hij dit zou kunnen doen zonder geleidingen te hebben over hem niet toebehoorenden grond. En de sprekers waren van meening, dat dit niet zonder bezwaar is in een tijd, dat de bevolking zich gestadig uitbreidt en het zaak kan zijn een complex huizen op eigen erf, voorzien van electricch licht, geleverd door een daarop staande eigen installatie te verhuren—zooals ook reeds plaats heeft.

Andere leden gingen nog verder en zagen er geen bezwaar in, als 2 of meer niet samen wonende personen, op aangrenzende perceelen gevestigd, gezamenlijk een electriche installatie aanschaffen en hierdoor zich van electriche kracht voorzagen, zolang maar de geleidingen zich niet over, op of onder den openbaren weg bevinden.

De leden hier aan het woord grondden zich voor hunne meening op het uit eigendom voortvloeiende recht om vrij over de zaak te kunnen beschikken. Zij verklaarden in het algemeen geen bezwaren tegen concessiën te hebben, doch deze dienen naar hunne meening geen eigendomsrechten aan te tasten.

Andere leden voerden tegen het bovenstaande aan, dat op die wijze waarschijnlijk geen onderneming genegen zal zijn concessie aan te vragen.

Waartegenover de leden eerst aan het woord weder stelden, dat de belangen van een concessionaris niet kunnen gaan boven het algemeen belang, dat gediend wordt door waarborging van het vrij genot van het eigendom. Buitendien beriepen deze sprekers zich voor hun wenschen op de vorderingen der techniek en ten slotte op de stelling, dat, indien de ondernemer maar goedkoopert levert dan een eigen installatie, niemand zulks zal aanschaffen.

De andere leden betoogden, dat het hun voorkomt, dat het in het belang van het algemeen — van de groote hoop, die niet in staat is een eigen apparaat aan te schaffen — is, dat een groote maatschappij concessie neemt.

Door de bij P. B. 1927 No. 43 afgekondigde wet heeft ook in ons gewest het Nederlandsche onderdaanschap een meer beperkte betekenis gekregen. Volgens alinea 3 van artikel 1 van het onderhavige ontwerp zouden nu dus Nederlanders geen vergunning kunnen krijgen.

Men vermoedde, dat dit wel niet de bedoeling zal zijn.

Aangezien de vergunning alleen wordt verleend aan Nederlandsche onderdanen en aan naamlooze vennootschappen, werd gevraagd hoe het Bestuur over vennootschappen onder een firma dacht. Deze, meende men, mochten niet uitgesloten worden.

Ad art. 5. De vermelding van den tijdsduur, waarvoor de verlenging verleend kan worden, kwam noodig voor.

Enkele leden wilden een stap verder gaan dan in de algemeene beschouwingen is betoogd en wilden aan deze verlenging voorafgegane goedkeuring van den Kolonialen Raad verbinden met bepaling, dat zij voor ten hoogste 10 jaar kan geschieden.

Algemeen was men van gevoelen, dat het naasten niet zou mogen plaats hebben dan nadat bij koloniale verordening de wetgever zich er over had uitgesproken. Het naasten kan zeer verstrekkende geldelijke gevolgen voor 's Lands kas hebben en met het oog hierop zou de begrootingswetgever vooraf daarover moeten worden gehoord. Mogelijk zou er zelfs een leening moeten worden gesloten. In elk geval zou vóór de naasting de medewerking van den wetgever moeten zijn verzekerd.

De bepaling van het 2de lid werd met eenige bevreemding gelezen. Bij overgang van de onderneming aan het Gouvernement is dit niet gebonden aan de overeenkomsten door den ondernemer met derden omtrent.....aangegaan. Gevraagd werd, waarom het Gouvernement, dat dan een particulier bedrijf gaat uitoefenen, volgens de wet tegenover die overeenkomsten vrij zou moeten staan en wie eventueele schade zou moeten dragen.

Ad art. 6. Voor wat de intrekking betreft, werd naar de algemeene beschouwingen verwezen.

Naar aanleiding van de woorden „een ernstig begin” voorkomende in lid 2, b, 2e, werd de vraag gesteld wat daaronder verstaan moet worden en of de Gouverneur alleen dat moet beoordeelen en op welke wijze. Men zou in overweging willen geven ook van het geregeld voortzetten van het werk melding te maken.

„Niet of niet voldoende” voorkomende in lid 2, b, 5e geeft geen gelijke appreciatie van gevallen. De eene keer zal dus een vergunning ingetrokken worden, wanneer een of meer voorwaarden

van de vergunning in het geheel niet en een andere keer als deze niet voldoende werden nageleefd. De term „niet voldoende” is niet gepreciseerd. Alles wordt aan subjectieve meeningen overgelaten.

Ad art. 7. Men heeft de sanctie op dit artikel niet kunnen vinden en vroeg of die in de verordening voorkomt. Zoo niet, dan werd dit wel noodig geacht.

Ad art. 8. Een vermelding, wie beoordeelen moet of de geleidingen al of niet in het algemeen belang zijn aangelegd of te algemeen nutte dienen, treft men in dit artikel niet aan. Opgemerkt werd, dat het hierin noemen van een orgaan van de uitvoerende macht, het recht van de betrokken partij overigens onverkort laat de zaak eventueel aan het oordeel van den rechter te onderwerpen.

Ad art. 11. Zag men niet gaarne het woordje „enz” in verordeningen (zie ook art. 6, vijfde lid), tegen de samenvatting: „gebouwen, woningen, lokalen enz.” werden bezwaren geopperd, omdat zou moeten vaststaan welke geleidingen geïsoleerd moeten worden zooals hier voorgeschreven.

Met het oog op het kostenbewaar vroegen enkele leden of het geen aanbeveling zou verdienen een overgangsbepaling te maken voor dit artikel, zoodanig b. v. dat bestaande geleidingen pas bij verhuizing van den eigenaar aan het hierin bepaalde zullen moeten komen te voldoen.

Andere leden verklaarden zich hiertegen en beriepen zich voor hunne meening op de wenschelijkheid, dat een ieder het zijne bijdraagt ter bevordering van de veiligheid van het algemeen.

Ad art. 16. Dit artikel gaf aanleiding tot de opmerking, dat het hier waarschijnlijk de bedoeling is, den gewonen bewijslast om te keeren.

Immers, was dit niet de bedoeling, dan was dit artikel overbodig. De ondernemer zal hier dus te bewijzen hebben, dat de schade buiten zijne schuld of die zijner ondergeschikten ontstaan is, hetgeen ook zeer billijk is, daar hij de voordeelen heeft en ook het risico moet dragen. En dan zou men hier liever willen schrijven: „tenzij de ondernemer bewijst, dat enz”.

Ad artt. 17 en 18. Ook hier werd naar de algemeene beschouwingen verwezen.

Ad art. 19. Hierin wordt een vermelding gemist als hoedanig de strafbaar gestelde feiten worden beschouwd, n. l. als misdrijven of overtredingen; een vermelding, welke volgens het systeem van onze strafwetgeving wel niet zou mogen ontbreken.

Aldus vastgesteld op Curacao, den 31sten October 1927.

De Rapporteurs,

CHARLES ELLIS.

E. S. C. DE VEER ABRAHAMSZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—3.

*Verordening van den.....
regelende het verleen van vergunning voor
den bouw, den aanleg en het hebben van in-
richtingen voor het opwekken van electrici-
teit en van geleidingen voor het overbrengen
daarvan, in Curaçao.*

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Algemeene Beschouwingen.

Met zeer veel genoegen vernam ondergeteekende uit het Voorloopig Verslag, dat men zich algemeen met de strekking van het ontwerp kan vereenigen, daarom te meer wordt betreurd, dat vrij algemeen de opmerking werd gemaakt, dat dit ontwerp te veel aan de macht en de beslissing van den Gouverneur wil overlaten. Naast de vraag welke beslissingen men aan andere autoriteiten zou willen toevertrouwen en welke autoriteiten men daarvoor meer aangewezen acht, kan worden opgemerkt, dat hetgeen ter zake is voorgesteld niets anders omvat dan uitvoeringsmaatregelen van regelingen van algemeen bestuur, welke ook in het Moederland en in Nederlandsch Oost-Indië aan het uitvoerend gezag zijn opgedragen.

Ten aanzien van hetgeen werd opgemerkt omtrent verbaliëering van overtredingen der onderwerpelijke verordening en recht van toegang tot terreinen enz. is aan het verlangen van de afdelingen tegemoetgekomen door opname van een nieuw artikel 19 als nader omschreven in de Nota van Wijzigingen.

Naar aanleiding van het geopperde bezwaar, dat de voorschriften voor den aanleg, in het ontwerp dezer verordening opgenomen, ook direct in alle gestrengheid van kracht zouden zijn voor de kleinere installaties, die buiten het eiland Curaçao reeds in werking zijn, wordt bij nota van wijziging voorgesteld de artt. 11 en 12 te vervangen door meer soepele bepalingen, als daar is voorgesteld en de eerste twee alinea's van art. 13 te doen vervallen.

Deze gewijzigde artikelen zijn door deze wijziging ook meer in overeenstemming gebracht met de praktijk elders.

Ten aanzien van de opmerkingen in de slotalinea van de algemeene beschouwingen kan worden vermeld, dat het minder gewenscht voorkomt de daarin bedoelde bevoegdheden aan den Raad van Bestuur toe te kennen, vermits het wil voorkomen, dat het hier regelingen betreft, die practischer zijn in handen van de uitvoerende macht. Wel kan ondergeteekende zich vereenigen met het gevoelen van de andere leden, die er genoegen mee kunnen nemen, indien al de bedoelde beschikkingen zouden plaats hebben met leden omkleed en den Raad van Bestuur gehoord. In de nota van wijzigingen is met dit gevoelen rekening gehouden.

Artikelen.

Ad art. 1. Het wordt bezwaarlijk geacht een uitbreiding te geven aan de uitzonderingsbepaling, als in het Voorloopig Verslag voorgesteld, vermits zulks aanleiding zou kunnen geven tot ontduiking van het aan een concessie verbonden monopolie. In de eerste plaats geldt dit ten aanzien van gemeenschappelijke eigendom, maar ook voor den eigenaar van verschillende op zijn erf staande huizen. A fortiori geldt dit bezwaar tegen het nog verder gaande voorstel om aan niet samenwonende personen te vergunnen gezamenlijk een elektrische installatie voor eigen gebruik te exploiteeren.

Niet alleen, dat de controle op al deze uitzonderingsbepalingen buitengewoon lastig uitvoerbaar is en ontduiking van het monopolierecht daardoor zeer gemakkelijk gemaakt zou worden, maar geen solide onderneming zal bereid zijn met een dergelij-

ke geringe zekerheid, dat het monopolierecht niet zal worden aangetast, een concessie te aanvaarden.

Het algemeen belang wordt gediend door het ongestoord voortbestaan van een electriciteits-bedrijf en zullen voor dit algemeen belang de i.c. wel wat al te veel op den voorgrond gestelde particuliere belangen moeten wijken.

De juistheid der opmerking, dat Nederlanders volgens de bepalingen van het onderhavige ontwerp geen vergunning zouden kunnen krijgen, kan niet worden ingezien; gaarne zag ondergeteekende deze opmerking nader toegelicht.

Aan Vennootschappen onder een firma kan vergunning worden verleend, mits alle individueele leden Nederlanders zijn. In de Nota van Wijzigingen is een desbetreffende aanvulling van sub 3 van art. 1 voorgesteld.

Ad art. 5. Het is niet duidelijk, of in de desbetreffende opmerking in het Voorloopig Verslag bedoeld wordt, dat de verlengingsduur in de onderhavige verordening moet worden vastgelegd, of in de verlengingsbeschikking. Er bestaat dezerzijds geen bezwaar in de verordening vast te leggen, dat de verlengingsduur in maximum 5 jaar kan bedragen. Aangezien de Gouverneur krachtens art. 187 Regeerings Reglement de bevoegdheid heeft de vergunning te verleenen en krachtens deze verordening om haar in te trekken, zou het irrationeel zijn hem geen bevoegdheid te geven om deze te verlengen.

Vanzelf sprekend zal de begrootings-wetgever gekend moeten worden, zoodra als gevolg eener voorgenomen naasting op 's Lands kas lasten zouden moeten worden gelegd.

De bepaling in het 2de lid komt in alle soortgelijke concessie-bepalingen voor en dient o.m. om het Land te vrijwaren tegen schade als gevolg van overeenkomsten door een minder scrupuleuzen concessionaris met zijne consumenten aangegaan, welke voor den vergunninghouder voordeelig zijn, maar na het naastingstijdstip voor de exploiteerende overheid zeer nadeelig zouden kunnen zijn.

Het is gebruikelijk, dat de concessionaris in zijne leverings-overeenkomsten een clause opneemt, waarbij wordt bepaald, dat ingeval van naasting deze overeenkomsten van rechtswege vervallen.

Van het dragen van schade is in dat geval geen sprake.

Ad art. 6. Ter zake van hetgeen betreffende intrekking werd opgemerkt, moge verwezen worden naar hetgeen in antwoord op de algemeene beschouwingen is vermeld.

Het is niet mogelijk in een algemeene verordening, die voor allerhande gevallen moet bruikbaar zijn, te precificeeren wat onder „ernstig begin” moet worden verstaan; de gevallen, die zich kunnen voordoen, zijn zoo vele en zoo velerlei, dat het zeker zou zijn, dat men bij een opsomming een of meer vergeet, die men dan later niet direct zou kunnen achterhalen. Bovendien is de gewraakte term in concessie-voorwaarden algemeen gebruikelijk en is het vanzelf sprekend, dat de Gouverneur in een voorkomend geval deskundig advies zal inwinnen, alvorens tot intrekking over te gaan.

Van het geregeld voortzetten van den aanleg behoeft hier geen melding gemaakt te worden, aangezien de bepaling sub 3e van art. 6 lid 2. b hierin reeds voldoende voorziet.

Wat de gewraakte term „niet voldoende” betreft, kan hetzelfde worden opgemerkt, als boven ten aanzien van den term „ernstig begin” is vermeld.

Ad art. 7. In de Nota van Wijzigingen is in het nieuwe art. 20 o.m. met deze juiste opmerking rekening gehouden.

Ad art. 8. De in het Voorloopig Verslag vermelde omissie is door een aanvulling van dit artikel in de Nota van Wijzigingen hersteld. Overigens kan niet worden erkend, dat aan de hand van de thans voorgestelde clause hooger beroep op den rechter zou openstaan.

Ad art. 11. Dit artikel is bij Nota van Wijzigingen geheel gewijzigd. De voorgestelde wijziging heeft het groote voordeel, dat ten aanzien van kleine bedrijven geen minder wenschelijke zware voorwaarden behoeven gesteld te worden, welke zwaardere voorwaarden in een algemeene verordening niet zouden kunnen worden gemist, omdat deze ook voor de grootste ondernemingen moeten gelden en verder kan men op de voorgestelde wijze de voorschriften voor aanleg beter in voortdurende overeenstemming houden met de gestadige vooruitgang der techniek. Overigens zal de concessionaris voor de veiligheid van zijn bedrijf wel de noodige vakkundige voorschriften vaststellen ten aanzien van de installaties zijner consumenten, welke voorschriften bekrachtiging van den Gouverneur behoeven.

Voorzitter van den Raad
Tegens het verspreiden van vergunning voor
den bouw, het bouwen en het hebben van in-
richtingen voor het opstellen van elektriciteits-
lijnen en van geleidingen voor het overbrengen
van elektriciteit, in Suriname.

Memorie van Antwoord.

No. 4

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—3.

Verordening van den
regelende het verlenen van vergunning voor
den bouw, den aanleg en het hebben van in-
richtingen voor het opwekken van electriciteit
en van geleidingen voor het aarbrengen
daarvan, in Curaçao.

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

Ad art. 16. Aan deze opmerking is in de Nota van Wijzigingen tegemoetgekomen.

Ad art. 17. Ter zake moge worden verwezen naar hetgeen hierboven als antwoord op de algemeene beschouwingen is opgemerkt.

Ad art. 18. Het is niet duidelijk, welk bezwaar er tegen kan zijn, dat een concessionaris inzake de hem verleende vergunning in Willemstad domicilie kiest, terwijl zulks overigens bij alle overheids bemoeiing ten aanzien der vergunning groot gemak en tijdsparing geeft.

Ad art. 19. (nieuw 20) De gewraakte omissie is in de Nota van Wijzigingen hersteld.

Ten slotte is in een nieuw art. 22 een andere omissie uit het ontwerp hersteld.

De nadere bestudeering van het ontwerp deed de wenselijkheid, c.q. noodzakelijkheid, aan den dag treden, nog enkele andere aanvullingen en wijzigingen voor te stellen, welke nader in de Nota van Wijzigingen zijn verwerkt. N. h. v. behoeven deze aanvullingen, die geen principieele wijzigingen bevatten, geen nadere toelichting.—

Willemstad, den 26n. Januari 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—3.

*Verordening van den.....,
regelende het verlenen van vergunning voor
den bouw, den aanleg en het hebben van in-
richtingen voor het opwekken van electrici-
teit en van geleidingen voor het overbrengen
daarvan, in Curaçao.*

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

In artikel 1, eerste lid, vervalt de punt achter het woord Gouverneur en wordt daarvoor in de plaats gelezen: „den Raad van Bestuur gehoord. De betreffelijke beschikking moet met redenen zijn omkleed.”.

In artikel 1, derde lid, vervalt de komma achter het woord „vennootschappen” en wordt daarvoor in de plaats gesteld: „en vennootschappen onder eene firma, waarvan alle individueele leden Nederlanders zijn.”.

In artikel 2, sub 2e wordt het getal „20” vervangen door het getal „100” en na de woorden „verwijderd zijn.” wordt een nieuwe zinsnede ingelascht, luidende: „De constructie moet verder door de noodige detailteekening op schaal niet kleiner dan 1 : 20 worden verduidelijkt.”.

In het 1ste lid van artikel 4 wordt in stede van het woord „aanvaard” gelezen: „aanvaardt”.

In het 6de lid van artikel 4 wordt tusschen de woorden „volle” en „bedrag” ingelascht het woord: „oorspronkelijke”.

In artikel 5, eerste lid, sub a, wordt in stede van „haren duur te verlengen:” gelezen: „gehoord den Raad van Bestuur en bij redenen omkleede beschikking haren duur voor een periode van ten hoogste vijf jaar te verlengen:”.

In artikel 6, tweede lid, sub b, 4e wordt tusschen de woorden „volle” en „bedrag” ingelascht het woord: „oorspronkelijke”.

In artikel 6, vierde lid, vervalt de punt achter het woord Gouverneur en wordt daarvoor in de plaats gelezen: „gehoord den Raad van Bestuur.”.

In artikel 6, vijfde lid, vervallen de woorden „in behoorlijken” en daarvoor in de plaats leze men: „behoorlijk in oorspronkelijken”.

In artikel 6, zesde lid, wordt tusschen de woorden „nalatigheid” en „wordt” ingelascht: „om aan de in de vorige alinea bedoelde verplichtingen te voldoen.”.

In artikel 7, tweede lid, vervallen de woorden: „dan nadat de verlangde wijzigingen” en wordt daarvoor in de plaats gesteld: „tenzij de beoogde afwijkingen te voren”.

In artikel 8, eerste lid, wordt tusschen de woorden „zij” en „in” ingelascht: „ter uitsluitende beoordeeling van den Gouverneur”.

In artikel 8, tweede lid, vervallen de woorden: „plaats heeft, is de ondernemer verplicht deze, na afloop van het werk, in behoorlijken staat te herstellen.”, men leze daarvoor: „noodig is, is de ondernemer verplicht, alvorens met de werkzaamheden aan te vangen, hiervan kennis te geven aan den Directeur der Openbare Werken.

Na afloop dier werkzaamheden is de ondernemer verplicht de wegen, wateren of gronden behoorlijk in oorspronkelijken staat terug te brengen, tenzij de Directeur der Openbare Werken, naar aanleiding van evenbedoelde kennisgeving, heeft bepaald, dat de herstellingen door zijn dienst op kosten van den vergunninghouder zullen geschieden."

In artikel 9, tweede lid, worden tusschen de woorden „en” en „op” ingelascht de woorden: „hetgeen in strijd met deze bevelen is tot stand gebracht”.

Het woord „sluitdraad”, voorkomende in het eerste lid van artikel 10, wordt vervangen door de woorden: „gesloten keten”.

In artikel 10, derde lid, wordt tusschen de woorden „oorzaak” en „van” ingelascht: „en (of) gevolgen”.

De woorden: „is weggenomen”, voorkomende in het vierde lid van artikel 10, vervallen; men leze hiervoor in de plaats: „en (of) hare gevolgen zijn weggenomen”.

Artikel 11 wordt gelezen als volgt:

„Voor iedere verleende vergunning worden door den Gouverneur vakkundige voorschriften vastgesteld voor den aanleg van de elektrische geleidingen en verdere installaties voor de overbrenging der elektrische energie van de centralen naar de plaatsen van verbruik.”.

Artikel 12 wordt gelezen als volgt:

„De bijzondere vakkundige voorschriften voor den aanleg van de elektrische binnenleidingen, aangesloten aan het net van den vergunninghouder, behoeven, alvorens van kracht te zijn, de goedkeuring van den Gouverneur, die zijn desbetreffende beschikking in het Publicatieblad doet opnemen.”.

Het eerste en het tweede lid van artikel 13 vervallen.

Het cijfer „3”, vóór het derde lid van artikel 13, vervalt.

Het woord: „deze”, voorkomende in het derde lid van artikel 13, vervalt; men leze daarvoor in de plaats: „de betrokken eigenaars dier geleidingen”.

Het tweede lid van artikel 14 wordt gelezen als volgt:

„De uitkomsten van dit onderzoek moeten door of van wege den ondernemer in een register worden aangeteekend, dat op eerste aanvraag moet worden vertoond aan de met het toezicht op de naleving dezer verordening belaste ambtenaren, die bovendien bevoegd zijn de in de vorige alinea bedoelde proefnemingen bij te wonen.”.

In artikel 16 worden tusschen de woorden „tenzij” en „die” ingelascht de woorden: „hij bewijst, dat”.

In artikel 17 wordt achter het woord Gouverneur ingevoegd: „verleend bij met redenen omkleede beschikking, den Raad van Bestuur gehoord”.

Het woord „naamlooze” in dit artikel voorkomende vervalt.

Na artikel 18 wordt een nieuw artikel 19 ingevoegd, luidende:
„1. Met het toezicht op de naleving dezer verordening zijn belast de Directeur der Openbare Werken, de technisch ambtenaar bij het stoomwezen en de, zoo noodig, nader door den Gouverneur bij beschikking aan te wijzen technische ambtenaren.

2. Van laatstbedoelde aanwijzing wordt den betrokken ondernemers kennis gegeven.

3. De in alinea 1 bedoelde ambtenaren hebben te allen tijde toegang tot alle onder deze verordening vallende werken, gebouwen, opstallen, inrichtingen en terreinen.

4. Indien voor het sub 1 bedoelde toezicht noodig is, dat bewoonde panden worden betreden, mag zulks slechts geschieden tusschen 7 uur des voormiddags en 5 uur des namiddags. Tegen den wil van den bewoner treden zij evenbedoelde panden slechts binnen met schriftelijke machtiging van den kantonrechter en in het bijzijn van een hulpofficier of ander rechtelijk ambtenaar.”.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928—3.

Verordening van den Gouverneur
luidende tot verleenen van vergunning tot
den bouw, den aanleg en het hebben van in-
richtingen door behoeftelijken van electriciteit
en van geleidingen voor het overbrengen
daarvan in Curaçao.

Eindverslag.

No. 6.

Artikel 19 wordt artikel 20 en zal als volgt luiden:

„1. Onverminderd de bevoegdheid van den Gouverneur om de geleidingen of inrichtingen als bedoeld in artikel 1, welke zonder de vereischte vergunning of last zijn gebouwd, aangelegd of in gebruik gesteld, op kosten van den bouwer, aanlegger of gebruiker te doen opruimen, wordt overtreding van genoemd artikel gestraft met een geldboete van ten hoogste duizend gulden.

2. Bovenstaande bepaling geldt ook in het geval de bedoelde geleidingen of inrichtingen worden gebruikt, nadat de verleende vergunning of last is vervallen, als vervallen beschouwd of ingetrokken, alsmede bij overtreding van de verbodsbepalingen, vervat in artikel 7.

3. Verzuim van kennisgeving, als bedoeld in het tweedelid van artikel 8, wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste honderd gulden.

4. Het nalaten van het herstel, als bedoeld in het tweede lid van artikel 8, wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste twee honderd en vijftig gulden, onverminderd de bevoegdheid van den Directeur van Openbare Werken om op kosten van den vergunninghouder datgene te verrichten, waartoe laatstgenoemde ingevolge evenbedoelde bepaling verplicht is.

5. Weigering van toegang als bedoeld in alinea 3 van artikel 19 of belemmering door den concessionaris of door zijne ondergeschikten van de in alinea 1 van artikel 19 bedoelde ambtenaren om het hun daarin opgedragen toezicht uit te oefenen, wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste vijf honderd gulden, onverminderd de bevoegdheid van den Gouverneur om staking van de exploitatie te gelasten tot tijd en wijle het belemmerde onderzoek ongestoord heeft plaats gevonden.

6. De feiten in deze verordening strafbaar gesteld worden beschouwd als overtredingen.”

Artikel 20 wordt artikel 21.

Na artikel 21 komt een nieuw artikel, luidende:

„Artikel 22.

Deze verordening kan worden aangehaald onder den naam van „Electriciteits-concessie-verordening”.”

Willemstad, den 26n. Januari 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928—3.

Verordening van den.....,
regelende het verleenen van vergunning voor
den bouw, den aanleg en het hebben van in-
richtingen voor het opwekken van electriciteit
en van geleidingen voor het overbrengen
daarvan, in Curaçao.

Eindverslag.

No. 6.

De kennisneming van de Memorie van antwoord en de Nota van wijzigingen heeft den afdeelingen aanleiding gegeven het Bestuur in overweging te geven de volgende wijzigingen en aanvullingen in het ontwerp aan te brengen.

a. In plaats van de uitdrukking „bij één bijzonder persoon of bij één bijzondere onderneming in gebruik” in art. 1, lid 2, ware liever te lezen: „aan een bijzonder persoon, aan meerdere personen gezamenlijk of aan een lichaam toebehoorende”. Op het oogenblik zijn er personen, die een elektrische installatie op eigen terrein hebben en licht verschaffen aan huurders van woningen op dat terrein. Het zou hard zijn zulke personen dat in den vervolge te verbieden. Bovendien zullen zij financieele schade lijden. Voorts kan een terrein, dat aan een persoon toebehoort of bij een persoon in gebruik is, door zijn overlijden in eigendom of in gebruik overgaan op verschillende personen (bijv. de overblijvende weduwe en kinderen of een groep andere erfgenamen). En vervolgens bestaat tegen het woord: „onderneming” het bezwaar, dat het meer aan commercieele ondernemingen doet denken, maar moeilijk omvat een kerkelijke gemeente of missie, zoodat een kerk en bijbehorende pastorie er wellicht buiten vallen.

b. Het Bestuur vat de uitdrukking „Nederlandsche onderdanen” in art. 1, lid 3, blijkbaar ruim op n. l.: als omvattende zowel Nederlanders en Nederlandsche onderdanen, die geen Nederlanders zijn. Doch dan verdient het ter wille van de eenheid van stelsel aanbeveling in de toevoeging betreffende de vennootschappen onder een firma ook van Nederlandsche onderdanen in plaats van Nederlanders te spreken.

c. Art. 5 eerste lid sub. c geeft den Gouverneur de bevoegdheid de onderneming te naasten. Van een machtiging of toestemming van den begrootingswetgever wordt daar niet gerept, zoodat beweerd kan worden dat zulks niet noodig is en Curaçao gebonden wordt door een dergelijke daad van het Bestuur. Waar het Bestuur het van zelf sprekend vindt, dat de begrootingswetgever gekend wordt en het de bedoeling is ook volgenden Besturen aan deze opvatting te binden, verzoeken de afdeelingen aan het Bestuur aan de onder c voorkomende zinsnede toe te voegen de woorden: „nadat bij verordening daartoe toestemming zal zijn verleend”.

d. Het komt wenschelijk voor, dat in de verordening bepaald wordt dat de ondernemer in zijne leveringsovereenkomsten een clause moet opnemen als bedoeld in art. 5, tweede lid.

e. De bij Nota van wijzigingen in art. 8 eerste lid ingevoegde woorden: „ter uitsluitende beoordeeling van den Gouverneur” zouden strijd kunnen opleveren met artt. 140 en 145 Regeeringsreglement, volgens welke de kennisneming van alle geschillen van burgerrechtelijken aard bij uitsluiting aan de rechterlijke macht behoort en niemand tegen zijn wil van zijnen wettigen rechter kan worden afgetrokken. Het bezwaar zou misschien kunnen worden ondervangen door in art. 8 eerste lid op te nemen de bepaling, dat de inhoud van die alinea in de vergunning wordt opgenomen. Dan stemt de ondernemer door het teekenen van de overeenkomst daarin toe.

f. In plaats van „vergunninghouder” aan het slot van art. 8, tweede lid, ware liever te lezen „ondernemer”, wat meer in overeenstemming is met art. 3.

g. In art. 12 ware in stede van „desbetreffende beschikking” te lezen: „desbetreffende beschikking en de goedgekeurde voorschriften”.

In plaats van: „vergunninghouder” liever: „ondernemer” als boven.

h. Art. 18 ware liever in te trekken. Het Bestuur heeft vertegenwoordigers op alle eilanden; de ondernemers op de andere eilanden zouden waarschijnlijk slechts met kosten op het eiland Curaçao woonplaats kunnen kiezen. Buitendien is deze materie reeds geregeld in art. 1. derde lid, dat ruimer is dan art. 18. De strijd tusschen de artikelen wordt geëlimineerd door art. 18 te laten vervallen.

i. Artikel 19, eerste lid (nieuw), aanhef, ware te lezen als volgt: „Onverminderd de bevoegdheid van de ambtenaren vermeld in art. 8, van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao zijn met het toezicht op de naleving dezer verordening belast enz”.

j. De slotwoorden van artikel 19 (nieuw) vierde lid waren te lezen als volgt: „kantonrechter en in het bijzijn van een hulpofficier van justitie”. De uitdrukking „hulpofficier of ander rechterlijk ambtenaar” zou kunnen leiden tot de opvatting, dat een hulpofficier altijd een rechterlijk ambtenaar is.

k. In art. 20 (nieuw) vierde lid ware in plaats van „Directeur van Openbare Werken” te lezen „Gouverneur” hetgeen meer in overeenstemming is met het eerste lid en ook verhaal op de waarborgsom ingevolge art. 4., vijfde lid, mogelijk maakt.

In stede van „verrichten” zal dan „doen verrichten” moeten komen.

In art. 20 (nieuw) vierde lid ware in plaats van „vergunninghouder” te lezen: „ondernemer” als boven vermeld.

l. De aanhef van art. 20 (nieuw) vijfde lid ware te lezen als volgt: „Voor zoover het Wetboek van Strafrecht er niet in voorziet, wordt weigering van toegang als bedoeld in artikel 19, derde lid, of belemmering van de in artikel 19, eerste lid bedoelde ambtenaren om het hun daarin opgedragen toezicht uit te oefenen, gestraft enz.”

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel voor of bij de openbare behandeling van dit ontwerp zijn meening omtrent het bovenstaande zal willen kenbaar maken, achten de afdelingen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 18n. April 1928.

De Rapporteurs,

E. S. C. DE VEER ABRAHAMSZ.

ROBERTO S. DE LANNOY.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—4.

*Verordening van den.....
tot wijziging van het Koninklijk besluit van
15 Augustus 1868 (P. B. 1868 No. 17), hou-
dende bepalingen tot regeling van het ambt
der hypotheekbewaarders en van hunne
boekhouding in de kolonie Curaçao.*

Voorloopig Verslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 17
van het zittingjaar 1926—1927).

Het afdelingsonderzoek betreffende dit ontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Eenige leden stelden de prealabele vraag of het onderhavige Koninklijk besluit wel bij verordening kan gewijzigd worden, nu daarin zoodanige mogelijkheid niet is opengelaten en in art. 138, jo. art. 189 van het Regeeringsreglement de regeling van het ambt van hypotheekbewaarder niet genoemd wordt. Art. 56 van dat Koninklijk besluit ziet op uitvoeringsbesluiten van den Gouverneur. De bij P. B. 1915 No. 20 en P. B. 1924 No. 51 afgekondigde wijzigingen zijn bij Koninklijk besluit aangebracht. Zonder zich over 's Raads al dan niet bevoegd zijn in deze uit te laten, zouden de afdelingen daarom gaarne de gronden van de meening van het Bestuur, welke uit het indienen van dit ontwerp blijkt, willen vernemen.

Voorts werd de opmerking gemaakt, dat het nummer van het K. B. van 15 Augustus 1868 en dat van het K. B. van 13 Augustus 1924 niet zijn aangehaald, doch slechts de nummers van de Publicatiebladen, waarin zij zijn afgekondigd.

Met de strekking van het ontwerp konden de afdelingen zich algemeen vereenigen; inderdaad is het tarief voor de verrichtingen van den hypotheekbewaarder, geregeld in 1868 verouderd en voor den tegenwoordigen tijd te laag. Tot verhooging daarvan wilde men dan ook algemeen medewerken.

De meeste leden echter vonden verschillende der voorgestelde verhoogingen wel wat bezwaarlijk. Naar hunne meening moet er bij de beoordeeling van dit tarief ook rekening gehouden worden met andere kosten ten bate van 's Lands kas, welke vallen op transacties, die ressorteeren onder de administratie van den hypotheekbewaarder. Men dacht hier o. a. aan de overdrachtbelasting en het schuldbriefzegel.

De leden hier aan het woord hadden zich dan ook enkele verlagingen gedacht op de door het Bestuur voorgestelde verschuldigde bedragen en zij hoopten, dat het Bestuur zich daarmede wel zal kunnen vereenigen.

Voor het boeken eener akte in het dagregister meenden zij, dat f 1,50 voldoende is. Nu bedragen de kosten hiervan f 0,50; deze zouden dan verdrievoudigd worden.

Voor de verrichting onder 2o. vermeld bedragen de kosten nu f 1,—. Indien nu het vaste verschuldigde bedrag bepaald werd op f 1,50 en bij de climax als grens gesteld werd een inschrijvingsbedrag, dat de som van duizend gulden met f 24 000,— te boven gaat, is er reeds een belangrijke verhooging, werd betoogd.

Evenzoo werd gemeend, dat verdubbeling van het nu verschuldigde bedrag voor het stellen van aantekeningen ter zijde van hypotheken, verbanden of beslagen en verviervoudiging van dat voor getuigschriften omtrent den eigendom of de bezwaring, redelijk zijn en deze dus respectievelijk gesteld zouden kunnen worden op f 1,— en f 2,—.

Het bedrag voorgesteld voor het overschrijven van een beslag daarentegen wilden de leden hier aan het woord wel wat verhoogen, b. v. tot f 5,—. Deze verrichting komt zelden voor en in verband met de voorgaande verlagingen, kan deze verhooging als een kleine compensatie gelden.

Enkele andere leden, ofschoon zich kunnende vereenigen met het ontwerp zooals het is aangeboden, verklaarden ook wel met de voorgestelde wijzigingen mee te kunnen gaan.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 12den. Augustus 1927.

De Rapporteurs,

J. J. BEAUJON.

CHARLES ELLIS.

Koloniale Raad
ZITTINGJAAR 1927-1928
Verslag
De rapporteurs hebben op 12 Augustus 1927
op het Ministerie van Koloniën

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—4.

*Verordening van den.....,
tot wijziging van het Koninklijk besluit van
15 Augustus 1868 (P. B. 1868 No. 17), hou-
dende bepalingen tot regeling van het ambt
der hypotheekbewaarders en van hunne boek-
houding in de kolonie Curaçao.*

Memorie van Antwoord.

No. 2.

Met genoegen vernam ondergeteekende uit het voorloopig verslag, dat de afdeelingen zich algemeen met de strekking van het ontwerp konden vereenigen. Zijnerzijds bestaan er—of schoon hij met het oog op het in de memorie van toelichting medegedeelde, dat het billijk geacht werd, dat door de opbrengsten de kosten van het Hypotheekbewaarderskantoor, speciaal van dat op Curaçao, zooveel mogelijk goed gemaakt zouden worden, gewenscht had in staat te zullen worden gesteld het door hem voorgestelde tarief vast te stellen—geen bezwaren tegen de door de meeste leden gewenschte verlagingen en verhooging.

Bij nota van wijzigingen worden de door de meeste leden gewenschte veranderingen in het ontwerp aangebracht.

Naar aanleiding van de prealabele vraag in het voorloopig verslag gesteld, heeft ondergeteekende de eer mede te deelen, dat blijkens van den Minister van Koloniën ontvangen bericht, de waarnemend Gouverneur van Suriname in Mei 1926 verzocht Zijner Excellentie's oordeel te mogen vernemen over de vraag of het Koninklijk besluit van 15 Augustus 1868 No. 62 (Gouvernements Blad No. 16) tot regeling van het ambt van hypotheekbewaarder en van diens boekhouding in Suriname voor wijziging bij Koloniale verordening in aanmerking mocht worden gebracht. Een ter zake ingesteld onderzoek bracht aan het licht, dat dergelijke wijziging geoorloofd moet worden geacht en een afschrift van den brief van Zijne Excellentie den Minister aan den Gouverneur van Suriname, waarin dit wordt toege-licht, werd den Gouverneur toegezonden. Uit even gemelden brief moge ondergeteekende het volgende aanhalen:

„In het ontwerp van deze regeling, dat bij den Raad van „State ter overweging aanhangig was gemaakt, bevatte het „laatste artikel, thans artikel 56, als eerste lid de volgende be-
„paling:

„„De tegenwoordige verordening wordt, binnen vijf jaren na
„de invoering der nieuwe wetgeving, bij Koloniale verordening
„herzien.”

„Reeds bij de eerste lezing rees bij het Departement twijfel,
„of deze bepaling niet verder zou gaan dan de artikelen 117 en
„168 van het Regeeringsreglement toelieten. Zij werd niette-
„min aan het oordeel van den Raad van State onderworpen,
„welk college haar overbodig achtte. Het Regeeringsregle-
„ment zou aan den Kolonialen wetgever de ruimste bevoegd-
„heid geven en het was daarom onnoodig om hem daartoe eene
„verplichting op te leggen.

„Overeenkomstig dit advies is bedoeld eerste lid in het her-
„ziene ontwerp-besluit, dat daarop den Koning ter bekrachti-
„ging is aangeboden, weggelaten.

„Hoewel uit de minute van laatstbedoeld ontwerp besluit niet
„blijkt, waarom in den aanhef geen beroep gedaan is op artikel
„168 van meergemeld Reglement, meen ik dat uit het vooraf-
„gaande voldoende blijkt, dat wijziging van deze regeling bij
„verordening geoorloofd is te achten zonder dat daartoe in dat
„besluit zelf ruimte is gelaten.”

Op grond van het vorenstaande is de onderhavige aangelegen-
heid bij verordening aanhangig gemaakt.

De nummers van de Koninklijke besluiten van 15 Augustus
1868 en van 13 Augustus 1924 zijn met opzet niet aangehaald.

Vroeger n.l. (tot midden 1917) werd bij afkondiging van Koninklijke besluiten, na de mededeeling van de tot afkondiging ontvangen last, het ontvangen afschrift van het Koninklijk besluit in zijn geheel afgedrukt, dus ook met de vermelding van het woord „Afschrift” en daaronder den datum en het nummer van het besluit. Toen echter in Juni 1917 de aandacht er op gevestigd werd, dat het toen gebruikt wordend formulier van afkondiging van wetten en van Koninklijke besluiten niet geheel overeenkwam met dat, voorgeschreven bij artikel 44 van het Regeeringsreglement, werd daarin verandering gebracht. Het gevolg was, dat de nummers der Koninklijke besluiten bij de afkondiging niet meer werden vermeld. Een duidelijk beeld van de oude en van de nieuwe wijze van afkondiging geven de publicatiebladen van 1917 Nos. 13 en 20.

Het zal dus bij aanhaling der Koninklijke besluiten afgekondigd na medio 1917 niet meer mogelijk zijn de nummers daarvan te vermelden,—indien men zich aan het Publicatieblad wil houden althans. Komt het ondergeteekende dus eenerzijds voor, dat door vermelding van datum en intitulé van een Koninklijk besluit en van het Publicatieblad, waarin het opgenomen is, het voldoende is aangeduid, anderzijds komt het, met het oog op de gewenschte uniformiteit, voor, aanbeveling te verdienen, de ter sprake gebrachte nummers niet te vermelden.

Willemstad, den 22n. September 1927.

De waarnemende Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—4.

*Verordening van den.....
tot wijziging van het Koninklijk besluit van
15 Augustus 1868 (P. B. 1868 No. 17), hou-
dende bepalingen tot regeling van het ambt
der hypotheekbewaarders en van hunne boek-
houding in de kolonie Curaçao.*

Nota van Wijzigingen.

No. 3.

In artikel I, wordt in het voorgestelde artikel 51:
institute van „twee gulden”, voorkomende sub. 1o., gelezen:
„een gulden, vijftig cent”;
institute van „drie gulden” voorkomende sub. 2o. gelezen:
„een gulden, vijftig cent”;
vóór het woord „vermeerderd”, waarmede het tweede deel
van sub. 2o. aanvangt, gevoegd: „tot een inschrijvingsbedrag
van vijf en twintig duizend gulden”;
institute van „vier gulden” voorkomende sub. 3o. gelezen:
„vijf gulden”;
institute van „twee gulden” voorkomende sub. 4o. gelezen:
„een gulden”;
institute van „twee gulden, vijftig cent” voorkomende sub. 7o.
gelezen: „twee gulden”.

Willemstad, den 22n. September 1927.

De waarnemende Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

De voorzitter van de Koloniale Raad heeft de afsluitende verslagen van de zittingen van 1937 en 1938 overgelegd. De afsluitende verslagen van 1937 zijn op 12 februari 1938 in de zitting van 1938 behandeld. De afsluitende verslagen van 1938 zijn op 12 februari 1939 in de zitting van 1939 behandeld.

Nota van Wijzigingen.

Nr. 1

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—4.

*Verordening van den.....
tot wijziging van het Koninklijk besluit van
15 Augustus 1868 (P. B. 1868 No. 17), hou-
dende bepalingen tot regeling van het ambt
der hypotheekbewaarders en van hunne boek-
houding in de kolonie Curaçao.*

Eindverslag.

No. 2. 4

De afdeelingen waren van oordeel, dat door de gewisselde
schrifturen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende
is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 25sten October 1927.

De Rapporteurs,

CHARLES ELLIS.

J. J. BEAUJON.

STANDARD BOOKS
— 1912 —

THE HISTORY OF THE UNITED STATES
BY CHARLES A. BEAMAN
NEW YORK: ST. MARTIN'S PRESS, 1912.

STANDARD BOOKS

— 1912 —

THE HISTORY OF THE UNITED STATES
BY CHARLES A. BEAMAN
NEW YORK: ST. MARTIN'S PRESS, 1912.

THE HISTORY OF THE UNITED STATES

BY CHARLES A. BEAMAN

NEW YORK: ST. MARTIN'S PRESS, 1912.

STANDARD BOOKS

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—5.

*Verordening van den.....
houdende vaststelling van bepalingen betref-
fende het opium en andere verdoovende mid-
delen.*

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de be-
staande bepalingen betreffende het opium en andere verdoov-
ende middelen te herzien en in overeenstemming te brengen
met de Opium-conventie van 19 Februari 1925,

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad,
vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De teelt van *Papaver Somniferum L.*, van *Erythroxyton Coca Lamarck*, *Erythroxyton Novogranatense (Morris)*, *Hieronymus* en hun varieteiten, zoomede van andere soorten van hetzelfde geslacht, uit welker blad middellijk of onmiddellijk cocaïne kan worden bereid en van *Cannabis Sativa L.* is verboden.

Artikel 2

De doorvoer met overlading van bereid opium; de invoer, de uitvoer, het vervoer, de verkoop, de aflevering, het bezit en het gebruik van bereid opium, ruw opium, *fructus papaveris* (slaapbollen), cocabladeren, ruwe cocaïne en ecgonine en van Indische hennep en de daaruit getrokken hars, alsmede de gebruikelijke praeparaten, waaraan deze hars ten grondslag ligt, zijn verboden.

Artikel 3.

De invoer, de uitvoer, het vervoer, de verkoop, de aflevering en het bezit van:

- a. medicinaal opium;
- b. morphine, diacetylmorphine, cocaïne en hare respectievelijke zouten;
- c. alle praeparaten, officinaal of niet officinaal, daaronder begrepen de z. g. anti-opiummiddelen, die morphine of cocaïne bevatten;
- d. alle praeparaten, die diacetylmorphine bevatten;
- e. galenische praeparaten (extract en tinctuur) van Indischen hennep;
- f. ieder ander narcotisch werkend geneesmiddel, waarop de Conventie van Genève van 19 Februari 1925 overeenkomstig artikel 10 der Conventie bij koloniale verordening toepasselijk is verklaard,

zijn alleen toegestaan aan het Departement van den Openbaren Gezondheidsdienst, aan apothekers en aan geneesheeren tot het leveren van geneesmiddelen bevoegd. Zij mogen die stoffen uitsluitend ter uitvoering van hun dienst of beroep als zoodanig invoeren, uitvoeren, vervoeren en laten vervoeren, verkoopen, afleveren en in hun bezit hebben.

Artikel 4.

De invoer en de opslag in een douane entrepôt van de onder a, b, c, d, e, en f van artikel 3 genoemde stoffen mogen alleen

plaats hebben op een invoercertificaat af te geven door den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst. De Gouverneur stelt bij besluit het model hiervan vast.

Artikel 5.

De uitvoer en de uitslag uit een douane entrepôt van de onder *a, b, c, d, e*, en *f* van artikel 3 genoemde stoffen mogen alleen plaats hebben op een uitvoercertificaat afgegeven door den Gouverneur, op vertoon, voor zoover het de onder de Opiumconventie van 19 Februari 1925 vallende stoffen betreft, van een invoercertificaat, overeenkomstig de bepalingen van genoemde Opiumconventie, van het land, waarheen moet worden uitgevoerd.

De uitvoer en de uitslag uit een douane entrepôt van de stoffen, die niet vallen onder de Opiumconventie van 19 Februari 1925, kunnen alleen plaats hebben op vertoon door dengene, die uitvoert, van eene verklaring, waaruit blijkt, dat de invoer door de bevoegde overheid ter plaatse van bestemming wordt goedgekeurd en dat de stoffen alleen bestemd zijn voor geneeskundig gebruik.

Artikel 6.

De verkoop of aflevering van de onder *a, b, c, d, e* en *f* van artikel 3 genoemde stoffen mag alleen plaats hebben voor geneeskundig gebruik op voorschrift van een in het gebiedsdeel Curaçao gevestigde en erkende geneesheer of aan apothekers, aan praktiseerende geneesheeren en tandheelkundigen, aan ziekeninrichtingen voor zoover zij door den Gouverneur als zoodanig zijn erkend en aan het gouvernementmagazijn van geneesmiddelen van het Departement van den Openbaren Gezondheidsdienst.

Voor wetenschappelijke doeleinden mag, ter beoordeeling van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, door deze een speciale vergunning voor verkoop, aflevering en bezit afgegeven worden.

Artikel 7.

In afwijking van het bepaalde bij artikel 3 mogen de praktiseerende geneesheeren niet tot het leveren van geneesmiddelen bevoegd, praktiseerende tandheelkundigen en ziekenrichtingen voor zoover zij door den Gouverneur als zoodanig zijn erkend, uitsluitend ter uitoefening van hun beroep voor de behandeling van patiënten kleine hoeveelheden van de onder *a, b, c, d, e* en *f* van artikel 3 genoemde stoffen onder hun berusting hebben.

Deze hoeveelheden worden door den Gouverneur bij besluit bepaald.

Aan patiënten is het bezit van de in artikel 3 genoemde stoffen slechts veroorloofd voor zoover zij hun door een in het gebiedsdeel Curaçao gevestigde en erkende geneesheer zijn voorgeschreven.

Artikel 8.

In- en uitvoer van de onder *a, b, c, d, e* en *f* van artikel 3 genoemde stoffen mogen, voor zooverre de verzending niet per post geschiedt, alleen plaats hebben via de haven van Willemstad.

Artikel 9.

Doorvoer met overlading van de in artikel 2 en artikel 3 van deze verordening genoemde stoffen (met uitzondering van bereid opium), is alleen toegestaan op vertoon van het de zending begeleidend uitvoercertificaat of certificaat van veranderde bestemming.

Moet de zending verder vervoerd worden naar een ander land dan in bedoelde certificaten is genoemd, dan is zij onderworpen aan de voorwaarden bij artikel 5 voor uitvoer gesteld.

De gezagvoerder van een vaar- of vliegtuig en de zich aan boord bevindende bezitter van de in het eerste lid van dit artikel genoemde stoffen zijn verplicht om den aan boord komenden douanebeambte van de aanwezigheid van die stoffen kennis te geven.

In de (scheeps)apotheek van in het gewest liggende vaartuigen mogen de in artikel 3 van deze verordening genoemde stoffen aanwezig zijn uitsluitend voor geneeskundig gebruik aan boord van het vaartuig.

De bepalingen in dit artikel, voor zoover het den doorvoer betreft, zijn niet van toepassing op verzendingen per post.

Artikel 10.

Bij verkoop of aflevering van een der onder *a, b, c, d, e* en *f* van artikel 3 genoemde stoffen op recepten moeten deze door de daarbij betrokken apothekers en geneeskundigen tot het leveren van geneesmiddelen bevoegd, minstens twintig jaren naar volgorde van bereiding worden bewaard.

Praktiseerende geneesheeren, niet tot het leveren van geneesmiddelen bevoegd, tandheelkundigen en ziekeninrichtigen, voor zoover zij door den Gouverneur als zoodanig zijn erkend, kunnen volstaan met hun dagelijksche verbruik in een speciaal daarvoor aangelegd boek, elken dag op te teekenen, met vermelding van hoeveelheid en datum.

In alle andere gevallen van verkoop, aflevering of verbruik en in gevallen, waarbij invoer, opslag in een douane entrepôt, uitvoer, uitslag uit een douane entrepôt, of inbezitkrijgen van de onder *a, b, c, d, e* en *f* van artikel 3 genoemde stoffen plaats heeft, zullen de daarbij betrokken personen elke hoeveelheid in een daarvoor speciaal aangelegd boek aantekenen met vermelding van datum en hoeveelheid.

Artikel 11.

Met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste duizend gulden wordt gestraft:

- hij, die de in artikel 1 genoemde planten teelt;
- hij, die bereid opium doorvoert met overlading;
- hij, die de in artikel 2 genoemde stoffen invoert, uitvoert, vervoert, verkoopt, aflevert, bezit of gebruikt;
- hij, die een der onder *a, b, c, d, e* en *f* van artikel 3 genoemde stoffen:

10. invoert, uitvoert, vervoert, verkoopt, aflevert of bezit, zonder daartoe bevoegd te zijn;
20. in strijd met artikel 3 invoert, uitvoert, vervoert, laat vervoeren, verkoopt, aflevert of bezit;
30. invoert of in een douane entrepôt opslaat anders dan bij artikel 4 bepaald;
40. uitvoert of uit een douane entrepôt uitslaat anders dan bij artikel 5 bepaald;
50. verkoopt of aflevert voor andere doeleinden of aan andere personen en inrichtingen dan bedoeld in artikel 6;
60. niet overeenkomstig artikel 8 van deze verordening in- of uitvoert.

Artikel 12.

Met gelijke straf als in artikel 11 genoemd wordt gestraft:

10. hij, die bij doorvoer met overlading der volgens artikel 9 voor doorvoer met overlading in aanmerking komende stoffen, eenige handeling in strijd met dat artikel verricht;
20. hij, die voor ander dan geneeskundig gebruik aan boord van het vaartuig de onder *a, b, c, d, e* en *f* van artikel 3 genoemde stoffen in de scheepsapotheek heeft.

De feiten bij artikel 11 en bij dit artikel strafbaar gesteld worden beschouwd als misdrijven.

Artikel 13.

Met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste vijf honderd gulden wordt gestraft:

- a. de praktiseerende geneesheer niet tot het leveren van geneesmiddelen bevoegd, de tandheelkundige of de beheerder van een ziekeninrichting, als bedoeld bij artikel 7, die een der onder *a, b, c, d, e* en *f* van artikel 3 genoemde stoffen in grooter hoeveelheid in voorraad of onder zijn berusting heeft, dan door den Gouverneur bepaald;
- b. hij, die in de in artikel 10 bedoelde gevallen niet voldoet aan de bepalingen van dat artikel.

De feiten bij dit artikel strafbaar gesteld worden beschouwd als overtredingen.

Artikel 14.

Onverminderd de straffen in deze verordening genoemd, worden bij overtreding der bepalingen daarvan, de aangebrachte beplantingen of — en zoo mogelijk — de stoffen, waarmede die overtreding is gepleegd of waardoor die overtreding wordt geconstateerd, in beslag genomen en verbeurd verklaard.

De verbeurd verklaarde beplantingen en de verbeurd verklaarde stoffen zoomede de eventueele verpakking dezer laatste worden vernietigd.

Artikel 15.

Met de handhaving dezer verordening en het toezicht op hare naleving zijn behalve de in artikel 8, 10. en 40. van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen, belast de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en degene, die hem vervangt, de Inspecteur der belastingen en degene, die hem vervangt, de ambtenaren van den Openbaren Gezondheidsdienst en de ambtenaren der belastingen.

Artikel 16.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den een en zestigsten dag na dien harer afkondiging, op welk tijdstip de verordening van den 4den Augustus 1913 (P. B. No. 45) zooals gewijzigd bij de Invoeringsverordening Wetboek van Strafrecht (P. B. 1918 No. 6) vervalt.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—5.

*Verordening van den.....,
houdende vaststelling van bepalingen betref-
fende het opium en andere verdoovende mid-
delen.*

Memorie van toelichting.

No. 2.

Het onder dato van 30 April 1924 aan Uwen Raad aangeboden ontwerp-verordening houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen voldoet niet aan de eischen gesteld door de Opiumconventie van Genève van 1925, waartoe ook voor Curacao is toegetreden.

Dit ontwerp, waarvan de behandeling naar aanleiding van een dezerzijdsch verzoek werd aangehouden, wordt dan ook hierbij teruggenomen. In de plaats daarvan wordt het onderhavige ontwerp aangeboden, dat zooveel mogelijk in overeenstemming is met even bedoelde Opiumconventie en met de Nederlandsche wetgeving op dit gebied.

Een toelichting op enkele artikelen moge hieronder volgen.

Ad artikel 2. Ofschoon de Opiumconventie van Genève de doorvoer van bereid opium slechts verbiedt voor de gebieden in het verre Oosten, is het toch wenschelijk gebleken, dit verbod ook voor Curacao in te voeren.

Ad artikelen 1 en 2. Volgens de Opiumconventie moet ook speciaal het vervaardigen van stoffen, die onder deze verordening vallen, verboden worden.

De artikelen 1 en 2 van dit ontwerp maken de invoering van een dergelijke bepaling echter overbodig; immers door verbod van teelt en door verbod van invoer, bezit enz. van alle grondstoffen wordt dit uitgesloten.

Ad artikel 3. De onderscheiding der geneesheeren in al of niet bevoegden tot het leveren van geneesmiddelen, geschiedt op den voet van artikel 28 der verordening opgenomen in P. B. 1874 No. 6.

Ad artikel 1. Om de apothekers, geneesheeren, enz., die hunne bestellingen zonder certificaten gedaan hebben, in staat te stellen deze in ontvangst te nemen, is een overgangstijd van twee maanden gesteld.

Willemstad, den 12n. November 1927.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Verordening van de...
betreffende de...
van de...
van de...

Memorie van toelichting

No. 2

De Raad heeft op 12 October 1927...
de...
de...
de...

De Raad heeft op 12 October 1927...
de...
de...
de...

De Raad heeft op 12 October 1927...
de...
de...
de...

De Raad heeft op 12 October 1927...
de...
de...
de...

De Raad heeft op 12 October 1927...
de...
de...
de...

De Raad heeft op 12 October 1927...
de...
de...
de...

De Raad heeft op 12 October 1927...
de...
de...
de...

De Raad heeft op 12 October 1927...
de...
de...
de...

Winnipeg, den 12e November 1927.

De wett. Gouverneur van Oeganda

H. SCHOTBOORN

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—5.

Verordening van den.....
houdende vaststelling van bepalingen betref-
fende het opium en andere verdoovende mid-
delen.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Het afdelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene Beschouwingen.

Tegen de strekking van het ontwerp: de bestaande bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen te herzien en in overeenstemming te brengen met de Opium-conventie van 19 Februari 1925, werden geen bezwaren gemaakt.

Artikelen.

Ad artt. 2 en 9. De vraag werd gesteld of de verbodsbepaling van den doorvoer met overlading van bereid opium en de beperkingen van art. 9 met zich zullen brengen, dat alle voor doorvoer met overlading aangevoerde goederen, welke als „medicijnen” zijn aangegeven, onderzocht moeten worden om te zien of er ook bereid opium of onder de beperkingen vallende stoffen bij zijn. Dat geval toch werd met het oog op eventueele complicaties en belemmering van den normalen doorvoer met overlading niet zonder bezwaar geacht, afgezien nog van de groote rompslomp, welke die bezigheid voor het Departement van den Openbaren Gezondheidsdienst zal medebrengen.

Men zou het dan ook op prijs stellen de bezwaren te mogen vernemen, welke in die mate aan den doorvoer met overlading dier stoffen verbonden moeten zijn, dat zij tot het verbod en de beperkingen geleid hebben.

Ad art. 5. Men vatte dit art. zoo op, dat voor uitvoer en uitslag van de onder *a. b. c. d. e* en *f* van art. 3 genoemde stoffen steeds een stuk moet worden vertoond, n.l. wanneer de stoffen onder de opiumconventie vallen een invoercertificaat en wanneer zij daar niet onder vallen de bedoelde verklaring.

Op grond hiervan werd in overweging gegeven van de twee leden een alinea te maken, waarin de bedoeling duidelijker uitkomt. Hierbij werd er op gewezen, dat uit het tegenwoordige tweede lid niet volgt, dat alleen stoffen in artikel 3 vermeld bedoeld zijn.

Men zou gaarne zien, dat een andere autoriteit de hier vereischte uitvoercertificaten gaf. Het werd niet wenschelijk geacht den Gouverneur in allerlei zaken te betrekken.

Ad art. 6. De vraag werd gesteld of het niet mogelijk zou zijn de gelegenheid open te laten om, zooals nu, met vergunning van het Hoofd van politie (Zie P. B. 1874 N. 6, art. 14), evenals vereischt wordt voor verkoop aan particulieren ook van andere vergiften zonder geneeskundig voorschrift, kleine hoeveelheden opiumpreparaat aan bekende personen te verkoopen.

Ad art. 9. De sanctie op het derde lid van art. 9 is niet gemakkelijk uit art. 12 onder 1o. te halen. Uitdrukkelijke vermelding zou wellicht aanbeveling verdienen.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 23n. December 1927.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

P. L. GORSIRA.

Printed and Published by
the Government of the Netherlands
at the Government Printing Office,
Batavia.

Voorloopig Verslag.

No. 1.

De afgevaardigden hebben kennisgeving gegeven van de
wijze bespreking van de rapporten.

Algemeene beschouwingen.

De afgevaardigden hebben kennisgeving gegeven van de
wijze bespreking van de rapporten.

De afgevaardigden hebben kennisgeving gegeven van de
wijze bespreking van de rapporten.

De afgevaardigden
hebben kennisgeving
gegeven van de
wijze bespreking

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—6.

*Verordening van den.....
tot wijziging en aanvulling van de „Inkom-
stenbelastingverordening 1906” (P. B. No. 16).*

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Inkomstenbelastingverordening 1906” (P. B. No. 16), zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de verordening van den 3n. Juni 1920 (P. B. No. 30), nader te wijzigen en aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De „Inkomstenbelastingverordening 1906” (P. B. No. 16), zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de verordening van den 3n. Juni 1920 (P. B. No. 30), wordt nader gewijzigd en aangevuld als volgt:

- 1o. in de considerans wordt in stede van „dezer kolonie” gelezen „in Curaçao”;
- 2o. artikel 1 wordt gelezen als volgt:
„Onder den naam van inkomstenbelasting wordt naar de grondslagen, bij deze verordening bepaald, eene jaarlijksche belasting op inkomsten geheven:
1o. op Curaçao, Aruba en Bonaire van:
A. de aldaar wonende personen en de personen, behoorende tot de bemanning van de aldaar thuisbehoorende vaartuigen, die een of meer dezer eilanden in hun geregeld vaarplan hebben;
B. de aldaar gevestigde stichtingen, die een beroep of bedrijf uitoefenen; de aldaar gevestigde naamlooze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandelen, coöperatieve of andere vereenigingen, reederijen en onderlinge verzekeringsmaatschappijen;
C. de in het buitenland wonende personen en de in het buitenland gevestigde lichamen, als bedoeld bij letter B, die persoonlijk of door gemachtigden of als commanditair vennoot op een der genoemde eilanden een bedrijf of beroep uitoefenen;
2o. op St. Martin N. G., St. Eustatius en Saba van de lichamen, bedoeld sub 1o. B. en C., die op een of meer dezer eilanden een bedrijf of beroep uitoefenen.”;
- 3o. in het eerste lid van artikel 2, het opschrift van hoofdstuk II, artikel 12 § 1 sub *n* en artikel 23 wordt telkens in stede van „in de kolonie” gelezen „op Curaçao, Aruba of Bonaire”;
- 4o. in het tweede lid van artikel 5, het derde lid van artikel 6, het eerste lid sub *e* van artikel 8, artikel 11 § 4 en het tweede lid van artikel 23 wordt telkens in stede van „buiten de kolonie” gelezen „niet op Curaçao, Aruba of Bonaire”;
- 5o. in het tweede lid van artikel 6 wordt in stede van „binnen de kolonie” gelezen „op Curaçao, Aruba of Bonaire”;
- 6o. in het tweede lid van § 5 van artikel 11 wordt in stede van „belastingplichtige in de kolonie” gelezen „belastingplichtige op Curaçao, Aruba of Bonaire”;
- 7o. in artikel 12 § 1 sub *c* en artikel 12 § 3 wordt telkens in stede van „belastingplichtige” gelezen „belastingplichtige”;

80. in artikel 12 § 1 sub *n* wordt in stede van „de uitdeelingen, opgevat zooals bij artikel 29, derde tot en met zesde lid is bepaald, op aandelen” gelezen „bedragen, ontvangen ter zake van het bezit van aandelen op naam”;
90. in artikel 13 wordt in stede van „f 600,—” gelezen „f 900,—” en aan dat artikel wordt een tweede lid toegevoegd, luidende: „Van de belasting zijn ook vrijgesteld, onder voorwaarde van wederkeerigheid, consuls en consulaire ambtenaren van vreemde mogendheden, die van vreemde nationaliteit zijn, mits zij op Curaçao, Aruba of Bonaire geen bedrijf of beroep uitoefenen of een ander ambt vervullen, waaraan geldelijke voordeelen zijn verbonden.”;
100. artikel 14 wordt gelezen als volgt:
- „De belasting bedraagt voor een belastbaar inkomen van f 900,— of meer, doch minder dan f 1 000,—..... f 7,—.
- Is het belastbaar inkomen f 1 000,— of meer, doch minder dan f 2 000,—, dan bedraagt de belasting f 8,—, benevens f 2,— voor elk geheel bedrag van f 100,—, waarmee het de som van f 1 000,— te boven gaat.
- Is het belastbaar inkomen f 2 000,— of meer, doch minder dan f 3 000,—, dan bedraagt de belasting f 28,—, benevens f 2,50 voor elk geheel bedrag van f 100,—, waarmee het de som van f 2 000,— te boven gaat.
- Is het belastbaar inkomen f 3 000,— of meer, doch minder dan f 4 000,—, dan bedraagt de belasting f 53,—, benevens f 3,— voor elk geheel bedrag van f 100,—, waarmee het de som van f 3 000,— te boven gaat.
- Is het belastbaar inkomen f 4 000,— of meer, doch minder dan f 5 000,—, dan bedraagt de belasting f 83,—, benevens f 3,50 voor elk geheel bedrag van f 100,—, waarmee het de som van f 4 000,— te boven gaat.
- Is het belastbaar inkomen f 5 000,— of meer, doch minder dan f 6 000,—, dan bedraagt de belasting f 118,—, benevens f 4,— voor elk geheel bedrag van f 100,—, waarmee het de som van f 5 000,— te boven gaat.
- Is het belastbaar inkomen f 6 000,— of meer, doch minder dan f 7 000,—, dan bedraagt de belasting f 158,—, benevens f 4,50 voor elk geheel bedrag van f 100,—, waarmee het de som van f 6 000,— te boven gaat.
- Is het belastbaar inkomen f 7 000,— of meer, doch minder dan f 8 000,—, dan bedraagt de belasting f 203,—, benevens f 5,— voor elk geheel bedrag van f 100,—, waarmee het de som van f 7 000,— te boven gaat.
- Is het belastbaar inkomen f 8 000,— of meer, doch minder dan f 9 000,—, dan bedraagt de belasting f 253,—, benevens f 5,50 voor elk geheel bedrag van f 100,—, waarmee het de som van f 8 000,— te boven gaat.
- Is het belastbaar inkomen f 9 000,— of meer, doch minder dan f 10 000,—, dan bedraagt de belasting f 308,—, benevens f 6,— voor elk geheel bedrag van f 100,—, waarmee het de som van f 9 000,— te boven gaat.
- Is het belastbaar inkomen f 10 000,— of meer, doch minder dan f 11 000,—, dan bedraagt de belasting f 368,—, benevens f 6,50 voor elk geheel bedrag van f 100,—, waarmee het de som van f 10 000,— te boven gaat.
- Is het belastbaar inkomen f 11 000,— of meer, doch minder dan f 12 000,—, dan bedraagt de belasting f 433,—, benevens f 7,— voor elk geheel bedrag van f 100,—, waarmee het de som van f 11 000,— te boven gaat.
- Is het belastbaar inkomen f 12 000,— of meer, doch minder dan f 15 000,—, dan bedraagt de belasting f 503,—, benevens f 7,50 voor elk geheel bedrag van f 100,—, waarmee het de som van f 12 000,— te boven gaat.
- Is het belastbaar inkomen f 15 000,— of meer, doch minder dan f 20 000,—, dan bedraagt de belasting f 728,—, benevens f 8,— voor elk geheel bedrag van f 100,—, waarmee het de som van f 15 000,— te boven gaat.
- Is het belastbaar inkomen f 20 000,— of meer, doch minder dan f 30 000,—, dan bedraagt de belasting f 1 128,—, benevens f 8,50 voor elk geheel bedrag van f 100,—, waarmee het de som van f 20 000,— te boven gaat.
- Is het belastbaar inkomen f 30 000,— of meer, doch minder dan f 50 000,—, dan bedraagt de belasting f 1 978,—, benevens f 9,— voor elk geheel bedrag van f 100,—, waarmee het de som van f 30 000,— te boven gaat.
- Is het belastbaar inkomen f 50 000,— of meer, doch minder dan f 80 000,—, dan bedraagt de belasting f 3 778,—, bene-

vans f 9,50 voor elk geheel bedrag van f 100,—, waarmede het de som van f 50 000,— te boven gaat.”;

Is het belastbaar inkomen f 80 000,— of meer, dan bedraagt de belasting f 628,—, benevens f 10,— voor elk geheel bedrag van f 100,—, waarmede het de som van f 80 000,— te boven gaat.”;

110. artikel 15 wordt gelezen als volgt:

„De aanslagen worden vastgesteld op Curaçao door den Inspecteur der belastingen en op de overige eilanden door den Ontvanger.

Aanslagen over een belastingjaar kunnen uiterlijk tot aan het einde van het daaropvolgend belastingjaar worden opgelegd.”;

120. artikel 16 wordt gelezen als volgt:

„De aanslagen worden vastgesteld in voor elk belastingjaar afzonderlijk op te maken leggers van aanslagen.

De Ontvangers op de eilanden zenden de door hen vastgestelde leggers zoo spoedig mogelijk aan den Inspecteur der belastingen.”;

130. tusschen de artikelen 16 en 17 worden de volgende artikelen ingevoegd:

„Artikel 16 *a*.

Een ieder is gehouden op Curaçao aan den Inspecteur der belastingen en op de overige eilanden aan den Ontvanger, op diens aanvraag, binnen twintig dagen daarna eene onderteekende opgaaf te verstrekken van de in zijn dienst zijnde personen, die op het eiland wonen of werkzaam zijn, met vermelding, voor elk hunner, van zijne woonplaats en de belooning, die hij in eenigen vorm geniet.

De termijn voor het verstrekken van de opgaaf kan door den Inspecteur of Ontvanger worden verlengd.

Artikel 16 *b*.

Ten behoeve van de aanslagregeling kunnen de belastingplichtigen tot het doen eener aangifte worden uitgenoodigd door uitreiking van een daarvoor te bezigen biljet.

Zoodanig biljet zal worden uitgereikt aan:

a. de in artikel 1 sub A genoemde personen, die in het vorige belastingjaar naar een inkomen van f 2000.— of meer zijn aangeslagen;

b. de in artikel 1 sub B en C genoemde personen en stichtingen;

c. ieder, die zijn verlangen te kennen geeft een aangifte te doen.

Artikel 16 *c*.

De aangifte bestaat uit eene opgaaf van het belastbaar inkomen, met summier aanwijzing der bestanddeelen zowel van het onzuiver inkomen als van den aftrek volgens artikel 12 en van verdere bijzonderheden, die voor de aanslagregeling noodig of nuttig kunnen zijn.

Het model van het aangiftebiljet wordt door de Administratie der belastingen vastgesteld.

Artikel 16 *d*.

Het aangiftebiljet kan, indien het betreft een minderjarige of onder curatele gestelde, aan zijn wettelijken vertegenwoordiger of diens gemachtigde, indien het betreft een belastingplichtige, die sedert den aanvang van het belastingjaar is overleden, aan een der erfgenamen, den executeur-testamentair of den bewindvoerder over de nalatenschappen indien het betreft een persoon, die, of een lichaam, dat buiten Curaçao woont of gevestigd is, aan zijn binnen Curaçao wonenden vertegenwoordiger, worden uitgereikt.

Artikel 16 *e*.

De aangiftebiljetten worden uitgereikt op Curaçao door of van wege den Inspecteur der belastingen en op de overige eilanden door of van wege den Ontvanger.

De dag der uitreiking wordt op het biljet vermeld.

Artikel 16 *f*.

Ieder, wien een aangiftebiljet is uitgereikt, is gehouden

dit biljet duidelijk, stellig en zonder voorbehoud naar waarheid in te vullen of te doen invullen en te onderteekenen.

Artikel 16 g.

De aangifte kan namens hem, die daartoe gehouden is, door een ander worden onderteekend, mits krachtens volmacht of krachtens vergunning op Curaçao van den Inspecteur der belastingen en op de overige eilanden van den Ontvanger.

Indien iemand verklaart niet te kunnen schrijven, wordt het biljet, zoo hij zijn verlangen hiertoe te kennen geeft, met vermelding van de reden door of van wege den Inspecteur of Ontvanger ingevuld en na voorlezing aan den aangever namens dezen onderteekend.

Artikel 16 h.

De aangiftetiljetten moeten binnen twintig dagen na de uitreiking ten kantore op Curaçao van den Inspecteur der belastingen en op de overige eilanden van den Ontvanger worden terugbezorgd, desverlangd tegen ontvangbewijs.

De termijn voor de terugbezorging kan door den Inspecteur of Ontvanger worden verlengd.

Voor in het ongereede geraakte biljetten worden kosteloos nieuwe verstrekt.

Artikel 16 i.

De Inspecteur der belastingen op Curaçao en de Ontvangers op de overige eilanden kunnen dengene, die eene aangifte heeft gedaan, uitnoodigen om mondeling of schriftelijk nadere inlichtingen te geven.

De aangever, die ingevolge de wet verplicht is boek te houden, is, desgevraagd, gehouden aan den Inspecteur of Ontvanger of de door dezen aangewezen ambtenaren inzage te verlenen van boeken of andere bescheiden, die tot staving der aangifte of zijner nadere beweringen kunnen dienen.

De aanslagen worden zoo noodig met afwijking van de gedane aangifte vastgesteld.”;

140. artikel 17 wordt gelezen als volgt:

„De Inspecteur der belastingen brengt de aanslagen op kohieren en verzendt deze zoo spoedig mogelijk aan de met de invordering belaste Ontvangers.”;

150. in het eerste lid van artikel 18 wordt in stede van „binnen veertien dagen na ontvangst van het kohier” gelezen „zoo spoedig mogelijk”;

160. in artikel 19 wordt zoo dikwijls als daarin „eene maand” voorkomt, daarvoor in de plaats gelezen „twee maanden” en vervalt de tweede zin in het eerste lid;

170. tusschen de artikelen 19 en 20 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

„Artikel 19 a.

Elk bezwaarschrift moet zoodanige gegevens inhouden, dat daaruit kan worden bepaald het bedrag van den aanslag, die volgens den appellant had moeten worden opgelegd, of dat er geen aanslag had mogen zijn opgelegd.”;

180. artikel 20 wordt gelezen als volgt:

„Er is een Raad van Beroep, gevestigd te Willemstad, bestaande uit drie leden en een of meer plaatsvervangende leden en een secretaris.

Lid en voorzitter is de President van het Hof van Justitie of zijn aangewezen plaatsvervanger en secretaris is de ambtenaar ter Inspectie der belastingen, aangewezen om den Inspecteur te vervangen.

De overige leden en de plaatsvervangende leden worden door den Gouverneur benoemd en ontslagen.

Deze benoeming geschiedt telkens voor vijf jaren.

Bij tusschentijds ontslag of overlijden van een benoemd lid of plaatsvervangend lid, wordt onverwijld een ander in zijn plaats benoemd.

De tusschentijds benoemde treedt af op het tijdstip, waarop degene in wiens plaats hij is benoemd, zou hebben moeten aftreden.”;

19o. tusschen de artikelen 20 en 21 worden de volgende artikelen ingevoegd:

„Artikel 20 a.

De benoemde leden en plaatsvervangende leden leggen, voordat zij hunne functiën aanvaarden, in handen van den Kantonrechtèr, den volgenden eed (belofte) af:

„Ik zweer (beloof, dat ik als lid (plaatsvervangend lid) van den Raad van Beroep voor de inkomstenbelasting overeenkomstig de bepalingen der verordening met nauwgezetheid en onpartijdigheid en volgens mijn geweten zal handelen en dat ik hetgeen mij door mijn ambt omtrent de gegevens voor de aanslagen in die belasting blijkt of medegedeeld wordt, niet verder zal bekend maken dan voor de uitoefening van mijn ambt wordt gevorderd.

Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig. (Dat belooft ik.)”

Van deze handeling wordt proces-verbaal opgemaakt.

Wegens het afleggen van den eed (belofte) en het opmaken van het proces-verbaal zijn geen kosten verschuldigd.

Ingeval van herbenoeming bij periodieke aftreding wordt geen nieuwen eed (belofte) vereischt.

Artikel 20 b.

De Raad van Beroep beslist bij meerderheid van stemmen.

Aan de behandeling van en de beslissing omtrent een aanslag, waarbij een lid van den Raad mocht zijn betrokken, neemt dat lid geen deel.

De Raad stelt zoowel den aangeslagene als den Inspecteur der belastingen of den Ontvanger, die den aanslag heeft opgelegd, in de gelegenheid om het bezwaar en den aanslag desverkiezende mondeling of schriftelijk toe te lichten. De Inspecteur der belastingen is bevoegd de Ontvangers te vertegenwoordigen. De Inspecteur of Ontvanger is bevoegd bij zijne toelichting gebruik te maken van gegevens waaromtrent hem geheimhouding is opgelegd en de Raad is bevoegd de door den aangeslagene aangevoerde motieven en overgelegde stukken aan den Inspecteur of Ontvanger mede te deelen.

Aangeslagenen op de andere eilanden dan Curaçao kunnen het bezwaar desverkiezende mondeling toelichten bij den Ontvanger, die hiervan een door hem en den aangeslagene te onderteekenen proces-verbaal opmaakt en aan den Raad indient.

Artikel 20 c.

De aangeslagene, die een bezwaarschrift heeft ingediend, is gehouden, desgevraagd, aan den Raad van Beroep of de door dezen aangewezen ambtenaren, inzage te verleen van boeken of andere bescheiden, die tot staving zijner beweringen kunnen dienen. Hij, wien inzage van boeken of andere bescheiden is gevraagd, wordt geacht die in zijn bezit te hebben gehad, tenzij het tegendeel aannemelijk is gemaakt.”;

20o. artikel 21 wordt gelezen als volgt:

„De Raad van Beroep is bevoegd een door den Inspecteur of Ontvanger opgelegde aanslag te vernietigen, te verlagen, te handhaven of te verhoogen.”;

21o. na artikel 22 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

„Artikel 22 a.

Indien de volgens de uitspraak van den Raad van Beroep verschuldigde belasting het bij artikel 19 a bedoelde bedrag te boven gaat, wordt de aanslag verhoogd met vijftig ten honderd van het verschil, zullende als volgens den appellant geen aanslag had mogen zijn opgelegd, de verhooging zich uitstrekken tot het geheele bedrag van den door den Raad opgelegden aanslag.

De verhooging vindt niet plaats:

1o. indien of voor zooveel het bezwaar uitsluitend gegrond was op verkeerde toepassing der verordening;

2o. indien en voor zoover afwijking van de aangifte heeft plaats gehad op grond van te lage schatting van den aangever en die schatting naar het oordeel van den Raad klaarblijkelijk te goeder trouw heeft plaats gehad.

De nadere aanslag voor de verhooging wordt door den Inspecteur der belastingen vastgesteld.

Tegen dezen naderen aanslag is bezwaar toegelaten bij den Raad van Beroep binnen twee maanden na de dagtekening van het deswege uit te reiken aanslagbiljet.”;

220. artikel 25 wordt gelezen als volgt:

„De belasting is, behoudens het bepaalde in het derde lid, invorderbaar in vier gelijke termijnen, verschijnende op den voorlaatsten werkdag der maanden Juli, October, Januari en April.

Zijn bij de uitreiking der biljetten een of meer termijnen reeds verstreken dan zijn deze bij de uitreiking terstond invorderbaar.

De belasting is terstond invorderbaar voor wat betreft aanslagen ten bedrage van tien gulden of daarbeneden.”;

230. in het eerste lid van artikel 26 wordt in stede van „de kolonie” gelezen „Curaçao, Aruba of Bonaire”;

240. in het derde lid van artikel 26 wordt in stede van „een maand na het vertrek of overlijden” gelezen „drie maanden na afloop van het belastingjaar”;

250. in artikel 27, eerste lid, vervalt „na afloop van het belastingjaar” en wordt in stede van „bij de indiening van het verzoekschrift” gelezen „bij de staking of het ontslag” en in het tweede lid wordt in stede van „een maand na de staking of het ontslag” gelezen „drie maanden na afloop van het belastingjaar” en aan dat artikel wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

„De ontheffing wordt niet verleend, wanneer binnen drie maanden na de staking of het ontslag het belastbaar inkomen door het ontstaan eener nieuwe bron uit beroep, bedrijf, ambt, waardigheid of bediening wederom stijgt tot of boven het drie vierde gedeelte van het bedrag naar hetwelk de aanslag oorspronkelijk is geregeld.”;

260. na artikel 28 worden de volgende artikelen ingevoegd:

„Artikel 28 a.

Onjuiste aanslagen kunnen door den Administrateur van Financiën, op voorstel van den Inspecteur der belastingen of den Ontvanger, die den aanslag heeft vastgesteld, ambtshalve worden verbeterd.

De ontheffingen volgens de artikelen 26 en 27 kunnen ook door den Administrateur van Financiën ambtshalve worden verleend.

Artikel 28 b.

De Gouverneur kan in bijzondere gevallen van dwaling of onwillig verzuim geheel of gedeeltelijk kwijtschelding van den aanslag verleenen.”;

270. in het opschrift van hoofdstuk III, het opschrift van hoofdstuk IV en de artikelen 39, 41, 42 en 43 wordt telkens in stede van „de kolonie” gelezen „Curaçao”;

280. artikel 29 wordt gelezen als volgt:

„Lichamen, bedoeld bij artikel 1 letter B, zijn belastingplichtig naar hunne verkregen jaarlijksche winsten en belooningen, opgevat en berekend naar de bepalingen van de artikelen 8, laatste lid, 10, 11 en 12.”;

290. in de artikelen 30 en 40 wordt telkens in stede van „acht” gelezen „tien”;

300. de artikelen 34, 35 en 36 vervallen;

310. artikel 38 wordt gelezen als volgt:

„Op deze belasting zijn toepasselijk de bepalingen van afdeling IV van Hoofdstuk II en de artikelen 6, laatste lid, 28 a en 28 b.”;

320. in het eerste lid van artikel 39 wordt in stede van „tien” gelezen „veertig”;

330. in artikel 44 wordt in stede van „28 en 37” gelezen „28, 28 a, 28 b en 37” en wordt aan dat artikel een nieuw lid toegevoegd, luidende:

„Aan den belastingschuldige, die zich metterwoon in Curaçao vestigt, wordt op zijn verzoekschrift ontheffing verleend voor zooveel twaalfden van den aanslag als het aantal maanden van het belastingjaar bedraagt, die bij de vestiging nog niet waren ingetreden; het verzoekschrift moet worden ingediend op de wijze en binnen den termijn, voorgeschreven bij artikel 26, derde lid. Deze ontheffing kan ook door den Administrateur van Financiën ambtshalve worden verleend.”;

340. artikel 45 wordt gelezen als volgt:

„Wordt gestraft:

10. met een geldboete van ten hoogste honderd gulden hij, die nalaat de verplichtingen na te komen, bedoeld bij de artikelen 16 *a* en 16 *h*;

20. met eene geldboete van ten hoogste drie honderd gulden hij, die volgens deze verordening tot betaling verplicht is, zes maanden na afloop van het belastingjaar, of, ingeval de aanslag na afloop van het belastingjaar is opgelegd, zes maanden na de uitreiking van het aanslagbiljet, bevonden wordt niet aan zijn verplichting te hebben voldaan en geen goederen bezit, waarop beslag kan worden gelegd;

30. met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden hij, die opzettelijk een onjuiste of onvolledige opgave als bedoeld bij artikel 16 *a*, of een onjuiste of onvolledige aangifte, als bedoeld bij artikel 16 *b*, waaruit nadeel voor 's Lands kas kan ontstaan, doet;

40. met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren hij, die naar aanleiding van een gedane aangifte of een ingezonden bezwaarschrift, gevraagd nadere inlichtingen te geven of boeken of bescheiden over te leggen, opzettelijk eene valsche verklaring aflegt of een valsch of vervalscht boek of ander geschrift ter inzage aanbiedt.

Het recht tot strafvordering, bedoeld sub 2 van het vorig lid, vervalt door de vrijwillige betaling van de verschuldigde belasting en kosten van vervolging en bovendien van nog een door den Administrateur van Financiën te bepalen bedrag, dat het bedrag van de gestelde boete niet mag te boven gaan.

De bij dit artikel strafbaar gestelde feiten worden beschouwd als misdrijven.”;

350. in artikel 49 vervalt „de Commissiën”.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den 1n. Mei 1928.

Artikel 3.

Bij de inwerkingtreding van deze verordening worden de bestaande commissien van aanslag ontboden.

Artikel 4.

De Gouverneur is bevoegd den tekst van de „Inkomstenbelastingverordening 1906” (P. B. No. 16), zooals die zal luiden na de daarin ook door deze verordening tot stand gebrachte wijzigingen en aanvullingen, in een doorlopend genummerde reeks artikelen samengevat en onder wijziging dienovereenkomstig van de aanhalingen daarin van de artikelen of gedeelten daarvan, in het Publicatieblad bekend te maken.

Gegeven te Willemstad, den

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—6.

*Verordening van den.....
tot wijziging en aanvulling van de „Inkomstenbelastingverordening 1906” (P. B. No. 16)*

Memorie van toelichting.

No. 2.

De behoefte heeft zich doen gevoelen om de Inkomstenbelastingverordening 1906 met eenige bepalingen aan te vullen.

Van de gelegenheid, dat een voorstel hiertoe wordt gedaan, heeft ondergeteekende gemeend gebruik te moeten maken om ook eenige wijzigingen in den bestaanden tekst der verordening aan het oordeel van Uwen Raad te onderwerpen.

Ter toelichting van het in het hierbijgaande ontwerp voorgestelde diene het volgende:

Artikel 1.

- ad 10. Deze wijzigingen zijn uitsluitend om het woord „kolonie” uit de verordening te doen verdwijnen.
- ad 20. Zooals aangekondigd in de memorie van toelichting op de ontwerp-verordening tot voorloopige vaststelling van de begrooting voor het dienstjaar 1928, wordt hier voorgesteld om de Bovenwindsche eilanden vrij te stellen van deze belasting. De vrijstelling wordt alleen voorgesteld voor fysieke personen, daar er naar het inzicht van ondergeteekende geene aanleiding bestaat om zulks ook uit te strekken tot lichamen, die te eeniger tijd op die eilanden een beroep of bedrijf mochten komen uit te oefenen. Voorts acht ondergeteekende het noodzakelijk ook voor te stellen om in de verordening op te nemen, dat personen, die tot de bemanning behooren van op de Benedenwindsche eilanden thuisbehoorende schepen, die een of meer dier eilanden in hun geregeld vaarplan hebben, ook belastingplichtig zijn en zulks ten einde elken twijfel weg te nemen of deze personen, voor zoover zij geene woning aan den wal hebben, kunnen worden beschouwd onder de bepalingen van de verordening te vallen.
- ad 30., 40., 50. en 230. Deze wijzigingen houden verband met de wijziging sub 20.
- ad 60. Deze wijziging houdt verband met de wijziging sub 20. Tevens wordt hier een fout verbeterd.
- ad 70. Deze wijziging is om eenzelfde fout, als bedoeld sub 60 te verbeteren.
- ad 80. Deze wijziging houdt verband met de voorgestelde wijziging sub 280.
- ad 90. Bij de wijziging van het tarief in 1920, waarbij de aarvang van den belastingplicht gesteld is bij een inkomen van f 900,—, is verzuimd dit artikel, waarin bepaald is, dat inkomens beneden f 600,— van de belasting zijn vrijgesteld, in overeenstemming daarmee te wijzigen.
- Het voorgestelde nieuwe lid van dit artikel heeft ten doel om hetgeen, gebaseerd op eene in de meeste door Nederland met vreemde mogendheden gesloten overeenkomsten tot toelating van consuls en consulaire ambtenaren voorkomende bepaling, reeds in de praktijk plaats heeft, ook in de verordening vast te leggen.
- ad 100. en 290. Aangezien er nog veel is, dat door het Bestuur moet worden gedaan en waarmee aanzienlijke bedragen zullen zijn gemoeid, stelt ondergeteekende hierbij eene kleine verhooging van de belasting voor.
- ad 110. Waar ondergeteekende in dit ontwerp sub 130. voorstelt om het stelsel van eigenaangifte in te voeren en hij best

de bezwaren kan begrijpen, die in zulke kleine maatschappijen als van deze eilanden kunnen bestaan voor de belastingplichtigen om opening van hunne zaken te geven aan eene commissie, waarin misschien hunne concurrenten zitting hebben, al zijn deze door eed of belofte tot geheimhouding gebonden, heeft hij gemeend aan deze bezwaren tegemoet te kunnen komen door tevens voor te stellen de commissiën van aanslag af te schaffen en de aanslagen te laten vaststellen door den hoogsten belastingambtenaar op elk der eilanden. Tegen eene opening van zaken aan deze ambtenaren zullen er, naar hij hoopt, geene bezwaren bestaan.

Aangezien de omvang, die het werk van de aanslagregeling allengs heeft genomen, het onmogelijk maakt om hiermede klaar te komen binnen den thans voorgeschreven termijn, wordt voorgesteld om dezen te verlengen.

- ad 120. Deze wijziging houdt verband met de wijziging sub 110.
- ad 130. Onder de veranderde tijdsomstandigheden is het niet meer doenlijk, althans op Curaçao en Aruba, om zonder opgaven door werkgevers van de in hun dienst zijnde personen en de loonen die deze genieten, en zonder medewerking van de belastingplichtigen zelve, de aanslagen te regelen. Waar het systeem van eene inkomstenbelasting zonder eigen aangifte zeer zeker als verouderd moet worden beschouwd en ook niet ontkend kan worden, dat het doen van aangifte ook voor den belastingplichtige zelf voordeel biedt, daar de aangifte, althans indien goed gedaan, de kans verhoogt, dat de aanslag terstond naar het juiste bedrag zal worden vastgesteld, waardoor moeite van het reclameeren zal worden bespaard, vertrouwt ondergeteekende dat de Raad zijne medewerking wel zal willen verleenen om de hier voorgestelde aanvullingen van de verordening tot stand te brengen.
- ad 140. Aangezien de executoirverklaring en afkondiging van de kohieren noch voor de belastingadministratie noch voor de aangeslagenen van eenig belang hoegenaamd zijn en deze formaliteiten in Nederland ook afgeschaft zijn, wordt voorgesteld ze te laten vervallen.
- Waar de termijn voor het vaststellen van de leggers van aanslagen verlengd wordt, moet ook de hierbedoelde termijn worden gewijzigd.
- ad 150. Bij den tegenwoordigen omvang van het werk is de thans bestaande termijn te kort.
- ad 160. In het belang van de aangeslagenen wordt voorgesteld om den hierbedoelden termijn te verlengen.
- ad 170. Deze is eene inleidende bepaling tot het hierna voorgestelde sub 210.
- ad 180. De voorgestelde wijziging van artikel 20, dat hier gesplitst wordt in drie artikelen, 20, 20 *a* en 20 *b*, is noodzakelijk tengevolge van de voorgestelde wijziging sub 110.
- ad 190. Van deze gelegenheid wordt ook gebruik gemaakt om een jurist als voorzitter en een ambtenaar ter Inspectie der belastingen als Secretaris van den Raad van Beroep aan te stellen.
- Bij het invoeren van de eigen aangifte kan eene bepaling, als voorgesteld, in het nieuwe artikel 20 *c* niet worden gemist.
- ad 200. Wijziging van artikel 21 is noodzakelijk als gevolg van de voorgestelde wijziging sub 110.
- Tevens wordt hier voorgesteld om de bevoegdheid van den Raad van Beroep duidelijker te omschrijven.
- ad 210. Deze bepaling dient om aangeslagenen van ongegronde bezwaren af te houden.
- ad 220. Deze wijziging heeft ten doel om ter vergemakkelijking van de administratie de kleine aanslagen direct inleverbaar te verklaren.
- ad 240. In het belang van de aangeslagenen wordt voorgesteld en 250. om de hierbedoelde termijnen te verlengen.

De verdere wijziging van artikel 27 heeft ten doel om de ontheffing bij vermindering van inkomen door staking van beroep of bedrijf of ontslag uit ambt, waardigheid of bediening niet slechts van af de maand, volgende op die, waarin het verzoekschrift wordt ingediend, te verleenen, maar dit te laten plaats hebben van af de maand, volgende op die, waarin de vermindering van het inkomen intreedt.

Het voorgestelde nieuwe lid van artikel 27 is om te voorkomen, dat slechts bij eene vermindering van inkomen van korten duur ook recht op ontheffing ontstaat.

ad 26o. Deze aanvulling beoogt het in het leven roepen van bepalingen, die eigenlijk in geen enkele belastingverordening mogen ontbreken.

Eene bepaling, als voorgesteld bij artikel 28 *b*, bestaat reeds voor eenige andere belastingen. Zie o. a. artikel 81 der „Gebruiksbelastingverordening 1908”.

ad 28o. Er bestaat geen enkele reden, waarom, terwijl fysieke personen naar hun vol inkomen en in het buitenland gevestigde lichamen naar hun volle hier gemaakte winst worden aangeslagen, de hier gevestigde lichamen slechts naar hunne uitkeering in de belasting moeten worden betrokken. Ondergeteekende stelt daarom voor om deze lichamen ook naar hun volle winst belastingplichtig te verklaren.

ad 30o. Bij de invoering van algemeene eigen aangifte en de wijziging van artikel 29 hebben de artikelen 34, 35 en 36 geen reden van bestaan meer.

ad 31o. Deze wijziging houdt verband met de aanvulling sub 26o. en de wijziging sub 28o.

ad 32o. Het wil ondergeteekende voorkomen, dat het bedrag, naar reden waarvan de buiten Curaçao gevestigden, die door tusschenkomst van gemachtigden hier verzekeringsovereenkomsten aangaan, belastingplichtig zijn, wel wat hooger kan worden gesteld.

ad 33o. De wijziging van artikel 44 houdt verband met de aanvulling sub 26o. en het voorgestelde nieuwe lid heeft ten doel om de onbillijkheid weg te nemen, dat een belastingschuldige, die aangeslagen is als buiten Curaçao gevestigd, bij vestiging alhier weer aangeslagen wordt zonder recht te hebben op ontheffing van zijn eersten aanslag.

ad 34o. In verband met de nieuw voorgestelde bepalingen moeten ook nieuwe strafbepalingen worden vastgesteld.

Tevens wordt eene strafbepaling voorgesteld om de belastingschuldigen, die geene goederen bezitten, waarop beslag kan worden gelegd en die niet willen betalen, hiertoe te dwingen.

ad 35o. Deze wijziging houdt verband met de voorgestelde wijziging sub 11o.

Artikel 3.

Deze bepaling houdt verband met de in artikel 1 sub 11o. voorgestelde wijziging van artikel 15 der verordening.

Artikel 4.

Na al de wijzigingen en aanvullingen van de verordening zal het zeer wenschelijk zijn om den geldenden tekst ervan te publiceeren. Deze bepaling heeft ten doel om dan tevens de artikelen te kunnen overnummeren.

Willemstad, den 23n. November 1927.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928—6.

Verordening van den.....
tot wijziging en aanvulling van de „In-
komstenbelastingverordening 1906” (P. B.
No. 16).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Het afdelingsonderzoek betreffende dit ontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene Beschouwingen.

Het feit, dat er in dezen tijd en onder de tegenwoordige omstandigheden ontwerpen tot belastingherziening den Raad bereiken, is oorzaak, dat de besprekingen op een bredere basis moeten plaats hebben en de afdelingen tevens verschillende daarmede samenhangende onderwerpen binnen haren gezichtskring moeten betrekken. De navolgende beschouwingen houden dan ook gedeeltelijk verband met de overige belastingvoorstellen.

In een periode van toenemende volkswelvaart en groeiende belangstelling voor de openbare zaak ziet de Koloniale Raad meermalen zijne uitspraken ter zijde gelegd of wordt hij zelfs in andere aangelegenheden van wetgevend aard niet gekend. Beslissingen met ver strekkende gevolgen en welke belangrijke uitgaven met zich medebrengen, worden genomen, zonder dat daarbij met 's Raads zienswijze rekening is gehouden of de Raad zelfs is geraadpleegd. Onder zulke omstandigheden — zoo werd van verschillende zijden betoogd — is het eigenaardig dat de Raad tegenover de bevolking de verantwoordelijkheid zou dragen waar het gaat over het opleggen en verzwaren van lasten. Een taak — en verantwoordelijkheidsverdeeling in dier voege, dat een orgaan belastingen helpt scheppen en andere de eindbeslissing hebben over het gebruik der opgebrachte sommen, is moeilijk te verdedigen. Het scheidt scheeve verhoudingen en berust niet op goede beginselen.

Wanneer er over belastingen gesproken wordt, rijst als van zelf de vraag wat men er voor terugkrijgt. Als men let op de wijze van functioneering van sommige takken van dienst; op het weinige, wat er op het gebied van sociale en cultureele voorzieningen aangetroffen wordt; op het gemis van openbare middelen van vervoer (wat voor de ingezetenen onevenredig hooge uitgaven beteekent); op het verstoken zijn van medezeggenschap over den gang van 's Lands zaken alsmede van het recht van controle over de openbare geldmiddelen; op het ontbreken van iederen invloed op de samenstelling en de wijze van uitoefening van het bestuur alsmede van parlementaire verantwoordelijkheid; als men op deze er verschillende andere soortgelijke omstandigheden let, is het moeilijk in zake belastingen met het buitenland een vergelijking te maken.

Gegevens, om de noodzakelijkheid van de verhoogingen te beoordeelen, verschaffen de verschillende toelichtingen niet. Op welk bedrag de meerdere opbrengst geraamd wordt, wordt niet medegedeeld. En de zinsnede: „Aangezien er nog veel is, dat door het Bestuur moet worden gedaan en waarmede aanzienlijke bedragen zullen zijn gemoeid”, laat in het duister welke de bedoelingen van het Bestuur zijn en hoeveel er noodig is. En jaar op jaar vloeien de middelen ruimer en is er als regel een meerdere opbrengst, waarover, zooals reeds vroeger is geklaagd, het Bestuur meermalen vrij beschikt. Doch zelfs als door het Bestuur de noodzakelijkheid van belastingverhoging aangetoond is, zoo werd er betoogd, is de inkomstenbelasting niet de eerste waaraan moet worden gedacht.

Voor andere landen gelden wellicht andere overwegingen, doch hier moet men zich door andere motieven laten leiden. Vrij algemeen werd er gemeend, dat de invoerrechten het eerst in aanmerking komen. Geen verhooging over de geheele linie, maar voor bepaalde artikelen of rubrieken, waardoor de economische druk op de verschillende groepen der ingezetenen niet onevenredig verzaard wordt. Dan dragen alle klassen der bevolking daartoe bij en ook degenen, die voldoende verdienen, doch die niet op maandloon of in vasten dienst zijn en niet in de directe belastingen, met name in de inkomstenbelasting kunnen worden aangeslagen. Een inkomstenbelasting, bedoeld als een belasting naar draagkracht, treft niet alle sociale lagen. En het standpunt, dat de invoerrechten de voorkeur verdienen, is door het tegenwoordig Bestuur zelf kort geleden ingenomen, n. l. in de memorie van antwoord op het ontwerp tot wijziging van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908” (gedrukte stukken 1923-1924-12 No. 2), waar gezegd wordt: „Ondergeteekende onderschrijft de meening van Uwen Raad, dat een gedeelte van het tot stijving van de Kas benodigde bedrag uit „invoerrechten” zou moeten worden gevonden, daar de invoerdering van dit middel den minsten omslag veroorzaakt en breede lagen van de bevolking, die het meest voordeel hebben genoten van de verbeterde economische omstandigheden, mede te doen bijdragen in de algemeene lasten”. Redenen om tot een andere zienswijze over te gaan, zijn dezerzijds niet bekend. In dezen gedachtengang zouden thans slechts technische herzieningen of vereenvoudigingen in de Inkomstenbelasting-verordening mogen worden aangebracht.

Eenige leden waren van gevoelen, dat een belasting op openbare gemakkelijkheden ook aanbeveling verdient, voor zoover zulks noodig blijkt, nadat door het Bestuur een volledige uiteenzetting van den stand der zaken zal zijn gegeven. Terstond wilden zij hieraan toevoegen, dat zij geen omslachtige, met hooge perceptiekosten gepaard gaande regeling wenschen, zooals door het tegenwoordige Bestuur enkele jaren geleden voorgesteld, doch een regeling, die wellicht iets minder opbrengt, maar praktisch voldoet en niet veel formaliteiten met zich sleept. Onder gelijk voorbehoud ware ook aan te bevelen een belasting (of vergunningsrecht) op restaurants en het uitreiken met een speciale zegelbelasting van jaarlijks te vernieuwen rijbewijzen aan chauffeurs, voorzoover zij niet in de inkomstenbelasting zijn aangeslagen; zelfs werd over een kleine verhooging der grondbelasting voor gebouwde eigendommen in het stadsdistrict door een paar leden gedacht, ofschoon er ten opzichte van dit laatste opgemerkt werd, dat die dan wel op de huurders zou worden afgeschoven.

In dit verband gaven verschillende leden te kennen, dat zij tot hun leedwezen geen vertrouwen konden stellen in het financiële beleid van het tegenwoordige Bestuur en dat zij ook niet de overtuiging hebben, dat de gelden, die het Bestuur thans aanvraagt, zullen worden aangewend op de wijze, welke zij het meest in 's Lands belang achten en wel omdat er reeds veel geld is uitgegeven zonder eenig resultaat of zonder resultaat, dat aan de opgewekte verwachtingen beantwoordt of aan de hoegrootheid der bedragen evenredig is. Bij anders gevoerd beheer zou er beduidend meer geld aanwezig zijn of was er ten minste meer bereikt. Terwijl Nederland thans met vreugde verlagings van de inkomstenbelasting begroet en ook in andere landen verlichting van den belastingdruk aan de orde is, is Curaçao bezig aan belastingverhoging. Dit alles houdt gedeeltelijk met het financiële beleid verband. Het voteeren van meer belastingen zou, vreesde men, het Bestuur ook in de gelegenheid stellen nog meer dan thans het geval is, buiten den Raad om uitgaven te doen.

Door de leden hier aan het woord werd ook critiek uitgeoefend op de wijze, waarop volgens de comptabiliteitswet het toezicht op de openbare geldmiddelen geschiedt. En het werd noodzakelijk geacht spoedig hierin verandering te brengen. Het toezicht door de Algemeene Rekenkamer, treft, naar het schijnt geen doel, daar het tegenover allerlei klachten, als in de laatste jaren over het gebruik van de Curaçaosche financiën geuit, blijkbaar niets kan uitrichten.

Een lid verklaarde, voor zoover hij niet tot andere gedachten mocht komen, niet bereid te zijn mede te werken tot belastingverhoging, zoolang de controle op de geldmiddelen niet was verbeterd.

Vrij algemeen verklaarden de afdelingen zich voor de af-

schaffing van de commissies van aanslag. Meermalen is zulk een commissie maar een wassen neus. De benoeming van verschillende jeugdige personen in een dergelijke commissie eenigen tijd geleden werd door enkele leden afgekeurd. Andere leden konden zich niet met dit laatste vereenigen, aanvoerende, dat de leeftijd op zichzelf in deze niets zegt.

Zou een lid de eigen aangifte liever facultatief gesteld willen zien en dan met andere gevolgen, enkele andere leden zouden zich met de verplichte aangifte kunnen vereenigen, doch niet met al de daarmee samenhangende bepalingen. Gevangenisstraf of zelfs geldboete in een strafvonnis uitgesproken achtten deze leden niet aan te bevelen. Verhooging van den aanslag met zegge 25% of 50% (in den geest van het voorgestelde art. 22a) door den Raad van beroep moest h. i. de sanctie zijn bij opzettelijk onjuiste of onvolledige verklaringen of inlichtingen en het opzettelijk overleggen van valsche bescheiden. Verhooging van den aanslag, zooals het ontwerp wil, om aangeslagenen van ongegronde bezwaren af te houden is op zichzelf niet juist, als de aangeslagene werkelijk meent te hoog te zijn aangeslagen en kan bovendien tot dubbele sanctie aanleiding geven. Aangezien naar het schijnt niet alle handelshuizen en kooplieden elk jaar geregeld een inventaris of balans opmaken, is het meermalen ook bezwaarlijk de juiste jaarlijksche winst op te geven.

Andere leden verklaarden zich intusschen tegen de verplichte eigen aangifte, hetgeen zij voor velen uit den handelsstand als ondoenlijk beschouwen wegens de inrichting der boekhouding. Tegen dit laatste werd echter opgemerkt, dat het oude systeem als moeilijk te verdedigen voorkomt en het uit de tegenwoordige inrichting der boekhouding geputte bezwaar geen beletsel mag zijn om hier verbetering te brengen. Buitendien werd er op gewezen, dat het doen der aanslagen voor den fiscus zoo langzamerhand ondoenlijk wordt.

Openlegging van boeken anders dan aan de Rechterlijke Macht vond vrij algemeene bestrijding.

Wat de samenstelling van den Raad van beroep aangaat, werd eenerzijds onder erkenning evenwel van de noodzakelijkheid van het juridisch element in den Raad van beroep, het niet raadzaam geacht alle elkaar opvolgende voorzitters van het Hof van Justitie tevens voorzitter van den Raad van beroep te maken, aangezien er naast wetskennis, ook andere kennis noodig is. Anderzijds werd opheffing van den Raad van beroep als zoodanig bepleit en opdracht van diens werkzaamheden aan het Hof van justitie, dat ten deze door een beëdigd accountant moest worden bijgestaan. De vraag werd ook gesteld of het voorgestelde art. 20 den voorzitter van het Hof noodzaakt in den Raad van beroep zitting te nemen, daar het hier geen rechtspraak betreft.

Werd, zooals reeds boven uiteengezet, verhooging van de inkomstenbelasting niet algemeen het geëindigde middel geacht, ten aanzien van de voorgestelde wijziging van belasting van de uitkeering, in belasting van de winst voor zooveel binnenlandsche vennootschappen aangaat is het der afdeelingen gebleken, dat in 1914 in Nederland een dergelijke regeling als het Bestuur thans voorstelt in de Inkomstenbelasting is opgenomen, doch reeds in 1918 overgegaan is tot het stelsel van belasting van dividenden en tantièmes. Mogelijk is den afdeelingen een of andere bijzonderheid van de Nederlandsche belastingwetgeving ontgaan, doch, behoudens die mogelijkheid, bestaat er ook in het Moederland verschil tusschen binnen- en buitenlandsche vennootschappen.

Artikelen.

Ad art. 1. sub. 2o. Men was van meening, dat dezelfde reden, die geld om personen op de Bovenwindsche eilanden vrijstelling van belasting te verleenen a fortiori ook moet gelden voor de lichamen bedoeld sub. 2o. van het voorgestelde nieuwe artikel 1 der inkomstenbelastingverordening. Buitendien zouden bij handhaving van dit deel van dat artikel waarschijnlijk toch nog weer inkomstenbelasting-administratie-werkzaamheden aldaar moeten worden verricht, die wellicht niet in evenredigheid zouden staan aan de opbrengst.

Algemeen werd het dan ook raadzaam gedacht dit deel van het voorgestelde artikel te laten vervallen.

sub. 11o. Enkele leden spraken de vrees uit, dat hier te veel macht in handen van den Inspecteur der belastingen en de Ontvangers wordt gelegd.

sub. 13o. art. 16a. De bepaling van het eerste lid van dit artikel kon de algemeene sympathie niet verwerven. Men voelde

niet veel voor een bepaling, waardoor particulieren in zeker opzicht in dienst van de belasting-administratie worden gesteld. Naar de meening der leden hier aan het woord moet deze geheel aan ambtenaren over gelaten worden.

sub. 150. Het kwam wel noodig voor het termijn, waarbinnen de aanslagbiljetten moeten zijn uitgereikt, te verlengen, maar niet zoo onbepaald als hier wordt voorgesteld.

sub. 190. art. 20c. Opgemerkt werd, dat de laatste zinsnede van het voorgestelde art. 20c een vermoeden schept in het na-deel van den aangeslagene en werd dit uit een juridisch oog-punt wel aanvechtbaar geacht.

sub. 260. art. 28b. Eenige leden zouden er de voorkeur aan ge-ven, indien de Gouverneur, gehoord den Raad van Bestuur, bij gemotiveerde en gepubliceerde beschikking de hier bedoelde kwijtschelding kon verleenen.

Andere leden merkten op, dat een bepaling als in het ontwerp voorgesteld in andere belastingregelingen voorkomt en dat zij er ook geen bezwaar in zien, dat ook in de inkomstenbelasting-verordening zulk een bevoegdheid aan den Gouverneur wordt toegekend.

ad. 290. De voorgestelde verhooging werd door vele leden be-zwarend geacht voor kleine maatschappijen. Zonder voor ver-hooging van inkomstenbelasting een pleit te voeren, verklaar-den eenige leden zich niet te kunnen vereenigen met de rede-nen, die gewoonlijk opgegeven worden om progressieve belas-ting van naamlooze vennootschappen te bestrijden.

ad. 320. De verhooging hier bedoeld werd bovenmatig geacht en zou ook door de betrokken maatschappijen allicht op de ver-zekerden worden afgewenteld.

ad. sub. 340. art. 45. 2o. Met het poenale karakter den hier ver-melde sanctie kon men zich niet vereenigen.

art. 45, voorlaatste lid. Dat de Administrateur van financiën boeten zou kunnen opleggen en nog wel varieerend tusschen een minimum en een maximum, kon in de afdeelingen geen verdediging vinden. Dit werd beschouwd als niet te liggen op het terrein van de administratie en wegens de vrijheid ten aan-zien van de hoegrootheid van de boete, tevens een nog al groote discretionaire macht.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 13n. Februari 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY,

R. F. MUSKUS.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—7.

*Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de verorde-
ning van den 16n. Juli 1908 (P. B. No. 53)
betreffende de rechtspleging en invordering
in zake van belastingen.*

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

De GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 16n. Juli 1908 (P. B. No. 53) betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen, zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de „Invoeringsverordening Wetboek van Strafrecht” (P. B. 1918 No. 6), nader te wijzigen en aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De verordening van den 16n. Juli 1908 (P. B. No. 53) betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen, zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de „Invoeringsverordening Wetboek van Strafrecht” (P. B. 1918 No. 6), wordt nader gewijzigd en aangevuld als volgt:

- 1o. in de considerans wordt in stede van „dezer kolonie” gelezen „van Curaçao”;
- 2o. in den eersten zin van artikel 1 wordt in stede van „Koloniale huishoudelijke” gelezen „Curaçaosche” en in den laatsten regel in stede van „en schoolgelden.” „schoolgelden en leveringen of dienstverrichtingen door het Gouvernement gedaan.”;
- 3o. in artikel 2 wordt in stede van „32” gelezen „33”;
- 4o. in het tweedelid van artikel 3 wordt in stede van „dagvaarding” gelezen „geding”;
- 5o. in het eerste lid van artikel 6 vervalt „ten verzoeke van den Administrateur van Financiën” en wordt in stede van „Gouvernementsontvanger” gelezen „Ontvanger”;
- 6o. in het eerste lid van artikel 7 vervalt „, nadat zij door den Administrateur van Financiën zijn executeur verklaard en afgekondigd.”, in het tweede lid van dit artikel wordt in stede van „binnen veertien dagen” gelezen „zoo spoedig mogelijk” en in het derde lid van dit artikel wordt in stede van „Administrateur van financiën” gelezen „Inspecteur der belastingen”;
- 7o. in het derde lid van artikel 8 wordt in stede van „tien” gelezen „vijf en twintig”;
- 8o. in het eerste lid van artikel 10 wordt in stede van „der Koloniale kas” gelezen „van 's Lands kas” en aan dit artikel wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:
„Deze bepalingen zijn ook van toepassing op werkgevers met betrekking tot het aan de in hunnen dienst zijnde personen verschuldigde loon, zullende de werkgevers, zoolang het in de vordering genoemd bedrag niet ten volle is voldaan, met de betaling moeten voortgaan naar gelang zij loon verschuldigd worden.”;
- 9o. in sub 1o. van artikel 11 vervalt „of van kennelijk onvermogen”;

100. in sub 20. van artikel 11 en in het tweede lid van artikel 23 wordt zoo dikwijls als daarin „de Kolonie” voorkomt, in stede daarvan gelezen „Curaçao”;
110. artikel 13 wordt gelezen als volgt:
„De aanslagen op kohieren, die vijf jaren na de dagteekening van het aanslagbiljet, na de dagteekening van de kennisgeving, bedoeld in het derde lid van artikel 7, of na de laatst beteekende akte van vervolging niet zijn ingevorderd, zijn verjaard.
De tijd, gedurende welken de belastingschuldige zich metterwoon buiten Curaçao bevindt, telt voor de verjaring niet mede.”;
120. in het eerste lid van artikel 14 wordt in stede van „de Koloniale kas” gelezen „s Lands kas”;
130. in het derde lid van artikel 14 wordt in stede van „afkondiging van het kohier of na de dagteekening van het bevelschrift” gelezen „dagteekening van het aanslagbiljet of van de kennisgeving van het bevelschrift”;
140. artikel 15 wordt gelezen als volgt:
„Belastingenschuldigen, die in gebreke blijven het verschuldigde in eene kohierbelasting vóór of op den verschijndag aan te zuiveren, worden gezamenlijk door den Ontvanger gewaarschuwd om zoo spoedig mogelijk aan hunne verplichting te voldoen.
Deze waarschuwing geschiedt door middel van biljetten, die op een voldoende aantal voor het publiek toegankelijke plaatsen worden aangeplakt en bovendien op de eilanden, waar nieuwsbladen worden uitgegeven, ook door aankondiging in al deze nieuwsbladen.
Belastingenschuldigen, die nalaten aan de waarschuwing te voldoen, worden na afloop van het belastingjaar individueel door den Ontvanger aangemaand om alsnog binnen eene maand het verschuldigde te voldoen, met kennisgeving, dat zij bij gebreke daarvan door rechtsmiddelen tot betaling zullen worden gedwongen.
Door den nalatige is voor de aanmaning ten behoeve van 's Lands kas verschuldigd, een bedrag, gelijkstaande aan vijf ten honderd van de verschuldigde belasting.”;
150. in het tweede lid sub *a* van artikel 16 vervalt „met vermelding van den dag der executoirverklaring en afkondiging”, in het tweede lid sub *b* van dit artikel wordt in stede van „de voornamen, naam en woonplaats” gelezen „eene zoo volledig mogelijke aanduiding”, in het derde lid van dit artikel vervalt „, ten blijke dat de wettelijke vormen zijn in acht genomen, executoir verklaard door den Kantonrechter van het eiland, waar het ontvangkantoor is gevestigd en” en aan dit artikel wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:
„Bij inbeslagneming van roerende goederen behoeft de daarmede belaste ambtenaar zich desverkiezende niet door getuigen te doen bijstaan en is hij bevoegd om den persoon, tegen wien het beslag is gedaan, ook zonder diens bewilliging tot bewaarder aan te stellen.”;
160. de tweede en derde leden van artikel 17 worden gelezen als volgt:
„Het verzet wordt beteekend aan den Ontvanger, die de betaling vervolgt en moet op straffe van nietigheid bevatten keuze van domicilie in de hoofdplaats van het eiland, waar het ontvangkantoor is gevestigd. Eveneens op straffe van nietigheid moet binnen eene maand na deze beteekening het geding tegen den Ontvanger worden aanhangig gemaakt bij den Kantonrechter op dat eiland.
De terugvordering van betaalde belasting heeft plaats bij geding tegen den Administrateur van Financiën voor den Kantonrechter van het eiland, waar het ontvangkantoor gevestigd is. De hierop betrekking hebbende exploiten worden gedaan aan den Ontvanger van dat kantoor.”
en in het vierde lid van dit artikel wordt in stede van „belastingen, waarvan volgens de wettelijke regelingen de aanslagen door commissiën worden vastgesteld of over welker grondslagen of bedrag, hetzij van de belasting zelve, hetzij van de verhoogingen in eerste of verdere instantie door commissiën wordt geoordeeld,” gelezen „kohierbelastingen”;
170. in het eerste lid van artikel 20 vervalt „den Administrateur van Financiën, en in diens naam van”.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op een nader door den Gouverneur te bepalen tijdstip. Indien nochtans dit tijdstip valt vóór den ingang van den 1sten Mei 1928 treedt zij ten opzichte van de Inkomstenbelasting eerst in werking met ingang van dien dag.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—7.

*Verordening van den.....
tot wijziging en aanvulling van de verorde-
ning van den 16n. Juli 1908 (P. B. No. 53)
betreffende de rechtspleging en invordering
in zake van belastingen.*

Memorie van toelichting.

No. 2.

De bepalingen, dat belastingkohieren door den Administrateur van Financiën executeur verklaard en afgekondigd, dwangschriften door den Kantonrechter executeur verklaard moeten worden en dat de invordering der belastingen ten verzoeken van den Administrateur van Financiën moet geschieden, hebben geene beteekenis, noch voor de belastingadministratie, noch voor de aangeslagenen. Daarmee overeenkomstige bepalingen zijn dan ook in Nederland reeds lang afgeschaft. Ondergeteekende stelt daarom voor om in de verordening betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen deze bepalingen te laten vervallen en eenige daarmede direct verband houdende wijzigingen aan te brengen.

Van deze gelegenheid wordt tevens gebruik gemaakt om de noodige voorstellen te doen om de woorden „kolonie” en „koloniale” uit de verordening te verwijderen. Verder om met het oog op voorkomende vertragingen in de betaling van door het Gouvernement gedane leveringen of dienstverrichtingen (b. v. van den Openbaren Gezondheidsdienst en Openbare Werken) ook te dier zake de bepalingen der verordening toepasselijk te verklaren en om een paar verbeteringen, die tengevolge van tot stand gekomen wijzigingen in het Reglement op de Inrichting en Samenstelling van de Rechterlijke Macht, in het Burgerlijk Wetboek en in de wijze van procederen in burgerlijke zaken in de verordening moeten plaats hebben, aan te brengen; voorts om ook werkgevers op te nemen onder de personen, die voor door anderen verschuldigde belastingen kunnen worden aangesproken, om de wijze van het doen van waarschuwingen en de formaliteiten bij het leggen van beslag op roerende goederen te vereenvoudigen, om een termijn, die te kort is, te verlengen en om de redactie van een paar bepalingen, zonder dat de strekking er van wordt veranderd, te wijzigen.

Ten slotte wordt ook nog voorgesteld ter voorkoming van veel last en oponthoud, die veroorzaakt worden door het leggen van aanslagbiljetten en het geen acht slaan op waarschuwingen en aanmaningen door de aangeslagenen, om de kosten van duplicaat-aanslagbiljetten een weinig te verhoogen en om, met afschaffing van de kosten van waarschuwing, die van aanmaning aanmerkelijk te verhoogen.

Willemstad, den 25n. November 1927.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—8.

*Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de „Grond-
belastingverordening 1908” (P. B. 1908 No.
27).*

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Grondbelastingverordening 1908” (P. B. 1908 No. 27), zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de verordening van den 26n. September 1918 (P. B. 1918 No. 57), nader te wijzigen en aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De „Grondbelastingverordening 1908” (P. B. 1908 No. 27), zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de verordening van den 26n. September 1918 (P. B. 1918 No. 57), wordt nader gewijzigd en aangevuld als volgt:

- 1o. in de considerans wordt in stede van „dezer kolonie” gelezen „van Curaçao”;
- 2o. in artikel 1 wordt in stede van „in de Kolonie” gelezen „op Curaçao, Aruba en Bonaire”;
- 3o. in het tweede lid van artikel 5 sub B vervallen „en St. Eustatius” en „4o. op St. Martin en Saba:
niet meer dan f 48,.....met 8;
meer dan f 48, doch niet meer dan f 180,..... ” 10;
” ” ” 180 ” 11”;
- 4o. artikel 11 wordt gelezen als volgt:
„De belasting bedraagt voor gebouwde eigendommen zes tiende ten honderd en voor ongebouwde eigendommen een half ten honderd van de belastbare waarde.”;
- 5o. artikel 15 wordt gelezen als volgt:
„De aanslagen worden vastgesteld op Curaçao door den Inspecteur der belastingen en op Aruba en Bonaire door den Ontvanger.”;
- 6o. de artikelen 17, 18 en 19 vervallen;
- 7o. in het eerste lid van artikel 20 wordt in stede van „De leden der commissies, alsmede de secretaris,” gelezen „De Inspecteur der belastingen op Curaçao en de Ontvangers op Aruba en Bonaire” en het laatste lid van dit artikel vervalt;
- 8o. artikel 21 wordt gelezen als volgt:
„De aanslagen worden opgenomen in voor elk vijfjarig tijdvak op te maken leggers. Op de leggers worden gebracht alle onroerende goederen, daaronder begrepen die bij artikel 2 bedoeld; voor deze goederen wordt echter geen volnummer, belastbare waarde of aanslag opgenomen.
De Ontvangers op Aruba en Bonaire zenden de door hen vastgestelde leggers zoo spoedig mogelijk aan den Inspecteur der belastingen.”;
- 9o. in sub 4 van artikel 22 vervalt „door de commissie” en in sub 6 van dit artikel wordt in stede van „32” gelezen „34 a”;
- 10o. artikel 23 wordt gelezen als volgt:
„Met de vaststelling van de aanslagen wordt aangevangen

in de maand October, aan elk vijfjarig tijdvak voorafgaande. Indien zich tusschen den aanvang van de werkzaamheden der aanslagregeling en den eersten dag van het vijfjarige tijdvak met betrekking tot reeds vastgestelde aanslagen omstandigheden hebben voorgedaan, als in artikel 24 *a-f* bedoeld, worden die aanslagen op den voet van artikel 24 op nieuw vastgesteld.”;

110. in het eerste lid van artikel 24 wordt in stede van „32” gelezen „34 *a*” en de tweede, derde, vierde en vijfde leden van dit artikel worden gelezen als volgt:

„Van deze gevallen wordt op Curaçao door den Inspecteur der belastingen en op Aruba en Bonaire door den Ontvanger een lijst aangehouden.

De wijzigingen worden in de leggers aangebracht in het jaar, volgende op dat, waarin de verandering plaats greep.

In de gevallen onder letters *b* tot en met *f* worden de belastbare waarde en de aanslag, in dat onder letter *a* wordt de aanslag opnieuw vastgesteld op den voet van de bepalingen van hoofdstuk II; met dien verstande, dat in de gevallen onder letters *b* tot en met *f* de belastbare waarde wordt genomen op 1 Januari van het loopende belastingjaar.

De Ontvangers op Aruba en Bonaire zenden de gewijzigde leggers zoo spoedig mogelijk aan den Inspecteur der belastingen.”;

120. het eerste lid van artikel 28 wordt gelezen als volgt:

„Hij, aan wien een aanslag is opgelegd, kan in het eerste jaar van het vijfjarig tijdvak en in de gevallen, voorzien bij artikel 24, in het jaar, waarin de nieuwe aanslag is vastgesteld, binnen twee maanden na de verzending van het aanslagbiljet een bezwaarschrift indienen bij den Raad van Beroep, onder overlegging van een duplicaat van het aanslagbiljet.”;

130. artikel 29 wordt gelezen als volgt:

„Er is een Raad van Beroep, gevestigd te Willemstad, bestaande uit drie leden en een of meer plaatsvervangende leden en een secretaris.

Lid en voorzitter is de President van het Hof van Justitie of zijn aangewezen plaatsvervanger en secretaris is de ambtenaar ter Inspectie der belastingen, aangewezen om den Inspecteur te vervangen.

De overige leden en de plaatsvervangende leden worden door den Gouverneur benoemd en ontslagen.

De benoeming geschiedt telkens voor het vijfjarig tijdvak, bedoeld in artikel 14.

Bij tusschentijdsch ontslag of overlijden van een benoemd lid of plaatsvervangend lid wordt onverwijld een ander in zijn plaats benoemd.

De tusschentijdsch benoemde treedt af op het tijdstip, waarop degene, in wiens plaats bij benoemd is, zou hebben moeten aftreden.”;

140. artikel 30 wordt gelezen als volgt:

„De benoemde leden en plaatsvervangende leden leggen, voordat zij hunne functie aanvaarden, in handen van den Kantonrechter den volgende eed (belofte) af:

„Ik zweer (beloof), dat ik, als lid van den Raad van Beroep voor de grondbelasting, overeenkomstig de bepalingen der verordening met nauwgezetheid en onpartijdigheid en volgens mijn geweten zal handelen. Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig. (Dat belooft ik).”

Van deze handeling wordt proces-verbaal opgemaakt.

Wegens het afleggen van den eed (belofte) en het opmaken van het proces-verbaal zijn geen kosten verschuldigd.

Ingeval van herbenoeming bij periodieke aftreding wordt geen nieuwe eed (belofte) vereischt.”;

150. artikel 31 wordt gelezen als volgt:

„De Raad van Beroep beslist bij meerderheid van stemmen. Kan de belastbare waarde niet bij volstreekte meerderheid van stemmen worden bepaald, dan worden de door ieder opgegeven cijfers tezamen geteld en de som, gedeeld door het aantal leden, als de belastbare waarde aangenomen.

Aan de behandeling van en de beslissing omtrent een aanslag, waarbij een lid van den Raad mocht zijn betrokken, neemt dat lid geen deel.

De Raad stelt zoowel den aangeslagene als den Inspecteur der belastingen of den Ontvanger, die den aanslag heeft opgelegd, in de gelegenheid om het bezwaar en den

aanslag desverkiezende mondeling of schriftelijk toe te lichten. De Inspecteur is bevoegd de Ontvangers te vertegenwoordigen. Aangeslagenen op Aruba en Bonaire kunnen het bezwaar desverkiezende mondeling toelichten bij den Ontvanger, die hiervan een door hem en den aangeslagene te onderteekenen proces-verbaal opmaakt en aan den Raad indient.”;

16o. artikel 32 wordt gelezen als volgt:

„De Raad kan een of meer deskundigen aanwijzen om hem voor te lichten en de goederen op te nemen.”;

17o. artikel 33 wordt gelezen als volgt:

„De deskundigen door den Raad aangewezen, hebben, mits voorzien van hunne akte van benoeming, toegang tot de onroerende goederen.

Het tweede en derde lid van artikel 20 zijn ten deze toepasselijk.

Wordt de toegang belet of geweigerd, dan worden de deskundigen vergezeld door een op Curaçao door den Inspecteur der belastingen en op Aruba en Bonaire door den Ontvanger aan te wijzen ambtenaar der belastingen, die van de voorvallende weigering of beletting proces-verbaal opmaakt.”;

18o. het tweede lid van artikel 34 wordt gelezen als volgt:

„Deze kosten zijn ten laste van 's Lands kas, indien de aanslag door den Raad wordt bepaald op een lager bedrag dan oorspronkelijk vastgesteld; bij handhaving of verhooging van den aanslag zijn zij ten laste van hem, die het bezwaarschrift heeft ingediend.”;

19o. na artikel 34 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende als volgt:

„Artikel 34 a.

De Raad van Beroep is bevoegd een door den Inspecteur of Ontvanger opgelegden aanslag te vernietigen, te verlagen, te handhaven of te verhoogen.

De uitspraak van den Raad is met redenen omkleed en wordt in afschrift toegezonden aan den Inspecteur der belastingen, die voor de uitvoering zorg draagt, en aan den belanghebbende.

Indien een uitspraak van den Raad eene wijziging in den legger van aanslagen tengevolge heeft, wordt die door den Inspecteur of Ontvanger aangebracht.”;

20o. in artikel 35 vervalt: „mits binnen eene maand, nadat bedoelde toestand is ingetreden, daarvan op Curaçao bij den Inspecteur der belastingen en op de andere eilanden bij den Ontvanger door den belanghebbende eene schriftelijke onderteekende aangifte is gedaan.”;

21o. in het eerste lid van artikel 36 wordt in stede van „een maand” gelezen „drie maanden” en het tweede lid van dit artikel wordt gelezen als volgt:

„Wanneer het een afzonderlijk gebruikt gedeelte van een gebouw betreft of het gebouw met andere onroerende goederen in ééne som is geschat, wordt de ontheffing verleend naar de waarde, waarvoor bedoeld gebouw of gedeelte van een perceel geacht moet worden in de belastbare waarde van het geheel te zijn begrepen.”;

22o. het tweede lid van artikel 37 wordt gelezen als volgt:

„De regelen, bij het vorige artikel gesteld, zijn ten deze toepasselijk. Het verzoekschrift moet zijn ingediend binnen drie maanden na afloop van het belastingjaar.”;

23o. na artikel 37 worden de volgende nieuwe artikelen ingevoegd:

„Artikel 37 a.

Onjuiste aanslagen kunnen door den Administrateur van Financiën, op voorstel van den Inspecteur der belastingen of den Ontvanger, die den aanslag heeft vastgesteld, ambtshalve worden verbeterd.

De ontheffingen volgens de artikelen 35 en 37 kunnen ook door den Administrateur van Financiën ambtshalve worden verleend.

Artikel 37 b.

De Gouverneur kan in bijzondere gevallen van dwaling of onwillig verzuim geheel of gedeeltelijk kwijtschelding van den aanslag verleenen.”;

24o. in artikel 39 vervallen „aangifte of” en „35 of”;

25o. in artikel 41 vervalt „, aangiften”;

26o. in artikel 43 vervalt „, commissiën”.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op een nader door den Gouverneur te bepalen tijdstip.

Artikel 3.

Op het tijdstip van de inwerkingtreding van deze verordening worden de bestaande commissies van aanslag ontbonden.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—8.

*Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de „Grond-
belastingverordening 1908” (P. B. 1908 No.
27).*

Memorie van toelichting.

No. 2.

De in bijgaand ontwerp opgenomen wijzigingen en aanvullingen in de „Grondbelastingverordening 1908” hebben dezelfde strekking als die, voorgesteld in de overeenkomstige bepalingen in de „Inkomstenbelastingverordening 1906” (Gedrukte stukken, Zittingjaar 1927—1928. No. 6).

Ondergeteekende meent daarom voor de toelichting op bijgaand ontwerp korthedshalve zich te mogen refereeren naar de memorie van toelichting op het ontwerp tot wijziging en aanvulling van de „Inkomstenbelastingverordening 1906”.

Willemstad, den 26n. November 1927.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—9.

*Verordening van den.....
tot wijziging en aanvulling van de „Gebruiksbelastingverordening 1908” (P. B. 1908 No. 45).*

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

De GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Gebruiksbelastingverordening 1908” (P. B. 1908 No. 45), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 27n. December 1922 (P. B. 1922 No. 76), nader te wijzigen en aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1

De „Gebruiksbelastingverordening 1908” (P. B. 1908 No. 45), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 27n. December 1922 (P. B. 1922 No. 76), wordt nader gewijzigd en aangevuld als volgt:

- 1o. in de considerans wordt in stede van „deze kolonie” gelezen „van Curaçao”;
- 2o. artikel 1 wordt gelezen als volgt:
„Onder den naam van gebruiksbelasting wordt op Curaçao, Aruba en Bonaire eene jaarlijksche belasting geheven naar de volgende grondslagen:
 1. huurwaarde;
 2. piano's;
 3. orgels.”;
- 3o. in artikel 2 vervalt „in de Kolonie gelegen”;
- 4o. in het tweede lid van artikel 6 vervalt „paarden, automobielen, rijwielen,”;
- 5o. artikel 12 wordt gelezen als volgt:
„De belasting wordt niet geheven, wanneer de belastbare huurwaarde van het perceel niet meer bedraagt dan: op Curaçao f180.—, op Aruba f 120.— en op Bonaire f 90.—.”;
- 6o. in artikel 13 vervalt „, verminderd volgens artikel 14”;
- 7o. artikelen 14 en 15 vervallen;
- 8o. hoofdstukken III, IV en V vervallen;
- 9o. in het eerste lid van artikel 37 vervalt „in de Kolonie”;
- 10o. in het eerste lid van artikel 41 wordt in stede van „van den Inspecteur” gelezen „op Curaçao van den Inspecteur der belastingen en op Aruba en Bonaire van den Ontvanger”, het tweede lid van dit artikel vervalt en aan dit artikel worden de volgende nieuwe leden toegevoegd:
„De toegang kan, behalve op Zondagen en wettelijk erkende feestdagen, dagelijks worden geeischt van acht ure voormiddags tot zes ure namiddags.
De gebruikers der woningen zijn verplicht desgevraagd de aanwijzingen te geven, die voor het verrichten der opneming noodig zijn.
Wordt de toegang belet of geweigerd, dan wordt dit geconstateerd bij proces-verbaal.”;
- 11o. in artikel 42 vervalt „in de Kolonie”;

120. hoofdstuk VIII vervalt;
130. in artikel 52 *bis* wordt in stede van „de kolonie” gelezen „Curaçao”;
140. artikel 54 wordt gelezen als volgt:
„Wie naar den grondslag huurwaarde belastingplichtig wordt na 15 Januari, wordt aangeslagen naar den toestand bij den aanvang zijner belastingplichtigheid over zooveel twaalfde gedeelten van het jaar als er nog geheele maanden overblijven.
Bij aanvang van belastingplichtigheid na 15 Januari of verhooging van belasting naar de grondslagen piano's en orgels, wordt de belasting, als een of ander plaats heeft in het eerste halfjaar, over een vol jaar, en als zulks plaats heeft in het tweede halfjaar, over een half jaar geheven.
Wegens de belasting of verhooging van belasting ter zake van piano's en orgels, die niet volgens de bepalingen van Hoofdstuk X zijn opgegeven, geschiedt in ieder geval aanslag over het geheele jaar.”;
150. het eerste lid van artikel 56 wordt gelezen:
„Verhooging van belasting heeft plaats bij verandering van den toestand naar de grondslagen piano's en orgels.”;
160. in het eerste lid van artikel 57 wordt in stede van „kunnen door den Ontvanger beschrijvingsbiljetten worden uitgereikt” gelezen „worden door of van wege den Inspecteur der belastingen of den Ontvanger, die den aanslag moet regelen, beschrijvingsbiljetten uitgereikt”, het tweede lid van dit artikel vervalt, en in het laatste lid wordt in stede van „bij besluit van den Gouverneur” gelezen „door de Administratie der belastingen”;
170. in het eerste lid van artikel 59 wordt in stede van „Ontvanger op het eiland, waar” gelezen „den Inspecteur der belastingen of Ontvanger, door of van wege wien”;
180. in artikel 61 vervallen „naar den tweeden, vierden, vijfden of zesden grondslag” en „bij den Ontvanger”;
190. in artikel 62 vervallen „naar den tweeden, vierden, vijfden, zesden of zevenden grondslag” en „bij den Ontvanger”;
200. in het eerste lid van artikel 63 wordt in stede van „Ontvanger van het eiland, waar de aanslag moet geschieden” gelezen „Inspecteur der belastingen of Ontvanger, die den aanslag moet regelen”;
210. artikel 64 wordt gelezen als volgt:
„De aanslagen worden vastgesteld op Curaçao door den Inspecteur der belastingen en op Aruba en Bonaire door den Ontvanger; naar den grondslag huurwaarde op het eiland, waar het perceel gelegen is; naar de grondslagen piano's en orgels op het eiland, waar de belastingplichtige woont of, indien hij in het buitenland woont, waar de piano's of orgels worden gehouden.”;
220. het tweede lid van artikel 65 wordt gelezen als volgt:
„Den belastingplichtigen kunnen door den Inspecteur der belastingen of Ontvanger, die den aanslag moet regelen, inlichtingen worden gevraagd.”;
230. in artikel 66 wordt in stede van „tweeden, derden, vierden, vijfden, zesden of zevenden grondslag” gelezen „grondslag piano's of orgels”;
240. artikel 67 wordt gelezen als volgt:
„De aanslagen worden vastgesteld in voor elk belastingjaar afzonderlijk op te maken leggers.
De Ontvangers op Aruba en Bonaire zenden de door hen vastgestelde leggers zoo spoedig mogelijk aan den Inspecteur der belastingen.
De Inspecteur brengt de aanslagen op kohieren.”;
250. in het eerste lid van artikel 69 wordt in stede van „een maand” gelezen „twee maanden” en het tweede lid van dit artikel vervalt;
260. in het eerste lid van artikel 70 wordt in stede van „De leden” gelezen „De benoemde leden”, het laatste lid van dit artikel vervalt en aan dit artikel worden de volgende nieuwe leden toegevoegd:
„Van deze handeling wordt proces-verbaal opgemaakt.
Wegens het afleggen van den eed (belofte) en het opmaken van het proces-verbaal zijn geen kosten verschuldigd.
In geval van herbenoeming bij periodieke aftreding wordt geen nieuwe eed (belofte) vereischt.”;
270. artikel 71 wordt gelezen als volgt:
„De Raad beslist bij meerderheid van stemmen.”

Aan de behandeling van en de beslissing omtrent een aanslag, waarbij een lid van den Raad mocht zijn betrokken, neemt dat lid geen deel.

De Raad stelt zoowel den aangeslagene als den Inspecteur der belastingen of den Ontvanger, die den aanslag heeft opgelegd, in de gelegenheid om het bezwaar en den aanslag desverkiezende mondeling of schriftelijk toe te lichten. De Inspecteur is bevoegd de Ontvangers te vertegenwoordigen.

Aangeslagenen op Aruba en Bonaire kunnen het bezwaar desverkiezende mondeling toelichten bij den Ontvanger, die hiervan een door hem en den aangeslagene te onder teekenen proces-verbaal opmaakt en aan den Raad indient.

De Raad kan omtrent de bepaling der huurwaarde een of meer deskundigen raadplegen en hun opdragen de per ceelen op te nemen.

De Raad kan een aanslag vaststellen, afwijkende van de aangifte en kan een opgelegden aanslag vernietigen, verlagen, handhaven of verhoogen.

De uitspraak van den Raad is met redenen omkleed en wordt in afschrift toegezonden aan den Inspecteur der belastingen, die voor de uitvoering zorg draagt, en aan den belanghebbende.”;

28o. het tweede lid van artikel 72 wordt gelezen als volgt:

„Het bepaalde bij het tweede, derde en vierde lid van artikel 41 is ten deze toepasselijk, met dien verstande dat, zoo de toegang wordt geweigerd of belet, de tot toegang bevoegde personen worden vergezeld door een op Curaçao door den Inspecteur en op Aruba en Bonaire door den Ontvanger aan te wijzen ambtenaar der belastingen, die het proces-verbaal, in het laatste lid van artikel 41 bedoeld, opmaakt.”;

29o. het tweede lid van artikel 73 wordt gelezen als volgt:

„Deze kosten zijn ten laste van 's Lands kas, indien de aanslag door den Raad wordt bepaald op een lager bedrag dan oorspronkelijk vastgesteld; bij handhaving of verhooging van den aanslag zijn zij ten laste van hem, die het bezwaarschrift heeft ingediend.”;

30o. in artikel 74 wordt in stede van „zijne aangifte” gelezen „zijn verzoekschrift” en vervalt „en zevenden”;

31o. artikelen 75 en 76 vervallen;

32o. in het eerste lid van artikel 78 vervalt „en zevenden”;

33o. artikel 79 wordt gelezen als volgt:

„De verzoekschriften volgens artikelen 74, 77 en 78 moeten bij den Inspecteur der belastingen worden ingediend binnen drie maanden na afloop van het belastingjaar.

Op deze verzoekschriften wordt uitspraak gedaan door den Inspecteur der belastingen, die de beslissing schriftelijk aan den belanghebbende mededeelt door aangeteekende toezending per post, en voor de uitvoering zorg draagt.”;

34o. in het eerste lid van artikel 80 vervallen „aangiften en” en „75” en in het laatste lid van dit artikel wordt in stede van „76” gelezen „79”;

35o. na artikel 80 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende als volgt:

„Artikel 80 a.

Onjuiste aanslagen kunnen door den Administrateur van Financiën, op voorstel van den Inspecteur der belastingen of den Ontvanger, die den aanslag heeft vastgesteld, ambts-halve worden verbeterd.

De ontheffingen volgens de artikelen 74, 77 en 78 kunnen ook door den Administrateur van Financiën ambts-halve worden verleend.”;

36o. in het eerste lid van artikel 83 vervallen „23” en „50” en in het tweede de woorden „en hij, die de bij artikel 51 bedoelde inzage weigert”;

37o. artikel 85 wordt gelezen als volgt:

„Wanneer eene veroordeeling krachtens artikel 82 onher roepelijk is geworden of daaraan door den veroordeelde vrijwillig is voldaan, wordt voorzooveel nodig de veroordeelde alsnog aangeslagen of wordt zijn aanslag alsnog verhoogd; de belasting of verhooging van belasting naar den tweeden en derden grondslag wordt berekend over het geheele jaar.”;

38o. in artikel 87 vervalt „ , aangiften volgens de artikelen 74 en 75”;

39o. in artikel 89 vervalt „ , de commissies”.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op een nader door den Gouverneur te bepalen tijdstip.

Artikel 3.

Op het tijdstip van de inwerkingtreding van deze verordening worden de bestaande commissies van aanslag ontbonden.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—9.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de „Ge-
bruiksbelastingverordening 1908” (P. B.
1908 No. 45).

Memorie van toelichting.

No. 2.

Evenals voor de voorgestelde wijzigingen en aanvullingen van de „Grondbelastingverordening 1908”, neemt ondergeteekende de vrijheid ook voor de toelichting van de in bijgaand ontwerp opgenomen wijzigingen en aanvullingen van de „Gebruiksbelastingverordening 1908” voor zooveel deze overeenkomen met de voorgestelde wijzigingen en aanvullingen van de Inkomstenbelasting 1906, korthedshalve te verwijzen naar de memorie van toelichting op het ontwerp tot wijziging en aanvulling van de „Inkomstenbelastingverordening 1906” (Gedrukte stukken, zittingjaar 1927—1928. No. 6).

Voor wat betreft de afschaffing van de grondslagen paarden, automobielen, rijwielen en elektrisch licht diene het volgende. De opbrengst van den grondslag paarden is niet naar evenredigheid van de daarmede gepaard gaande werkzaamheden van beschrijving, aanslag, enz. Bij de grondslagen automobielen en rijwielen gebeurt het niet zelden, dat, wanneer de belasting moet worden ingevorderd, de automobiel of het rijwiel, waarvoor de aanslag is opgelegd, van eigenaar is veranderd en de aangeslagene niets anders bezit, waarop de belasting kan worden verhaald. En bij de tegenwoordige wijze van aanslag ontsnappen ook vele rijwielen aan de belasting.

Het laten vervallen van den grondslag „electrisch licht” is noodzakelijk wegens den veranderden grondslag, waarop de N. V. Ned. Ind. Gas Maatschappij voortaan stroom voor electrisch licht leveren gaat. Mindere opbrengst dezer belasting zal worden goedge maakt door de kleine verhooging, die voorgesteld zal worden voor motorrijtuigen op meer dan drie wielen.

Ondergeteekende heeft daarom gemeend deze vier grondslagen te moeten afschaffen en een nieuwe belasting op motorrijtuigen en rijwielen te moeten voorstellen, waarbij met afschaffing van de formaliteiten van beschrijving, aanslag, enz., de belasting bij vooruitbetaling wordt betaalbaar gesteld. Tevens zal bij dit ontwerp een belasting op motorbooten worden ingevoerd. Hetgeen de nieuwe verordening in 's Lands kas zal doen vloeien zal zeker gunstig afsteken bij hetgeen de vier genoemde grondslagen thans opbrengen.

Willemstad, den 29ⁿ. November 1927.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—10.

*Verordening van den.....,
tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen,
rijwielen en motorbooten.*

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten te heffen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Onder den naam van motorrijtuigen-, rijwielen- en motorbootenbelasting wordt op Curaçao, Aruba en Bonaire eene belasting geheven op motorrijtuigen en rijwielen, die op den openbaren weg en motorbooten, die op de openbare wateren worden gebruikt.

Artikel 2.

Onder gebruiker van een motorrijtuig wordt in deze verordening verstaan hij, op wiens naam het bij de „Algemeene politiekeur” 1917 voorgeschreven nummerbewijs staat en zoo deze een minderjarige of onder curateele gestelde is, diens wettelijke vertegenwoordiger.

Artikel 3.

De belasting wordt geheven door middel van merken, die tegen betaling der belasting worden uitgegeven.

Ieder belastingmerk is geldig voor een bepaald belastingjaar, dat daarop is uitgedrukt.

Artikel 4.

Het belastingjaar begint met 1 Januari en eindigt met 31 December.

Artikel 5.

De belasting bedraagt per jaar:

- a. voor een motorrijtuig op meer dan drie wielen:
op Curaçao, f 80.—, op Aruba f 70.— en op Bonaire f 50.—;
- b. voor een motorrijtuig op twee of drie wielen f 20.—;
- c. voor een rijwiel f 5.—;
- d. voor een motorboot f 15.—.

Rijwielen en booten, waarop of waaraan hulpmotoren zijn aangebracht, worden beschouwd als motorrijtuigen en motorbooten.

Artikel 6.

Bij afwisselend gebruik door denzelfden persoon van meer dan één motorrijtuig, is de belasting verschuldigd voor elk dier motorrijtuigen.

Artikel 7.

Voor motorrijtuigen is, als de belastingplicht aanvangt in het tweede, derde of vierde kwartaal, de belasting verschuldigd on-

derscheidenlijk voor $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$ of $\frac{1}{4}$ van hetgeen over een vol jaar verschuldigd zoude zijn.

Voor rijwielen en motorbooten is, als de belastingplicht aanvangt in het tweede halfjaar, de belasting verschuldigd voor $\frac{1}{2}$ van hetgeen over een vol jaar verschuldigd zoude zijn.

Artikel 8.

De belastingmerken zijn voor elk belastingjaar van af 1 December van het daaraan voorafgaand jaar verkrijgbaar ten kantore van den Ontvanger.

Artikel 9.

Ieder motorrijtuig of rijwiel, dat, of ieder motorboot, die op den openbaren weg of op de openbare wateren wordt gebruikt, moet voorzien zijn van een voor het loopend jaar geldig belastingmerk, dat zichtbaar daaraan moet zijn bevestigd.

Artikel 10.

Hij, die op grond van het volgend artikel recht heeft op vrijstelling van de belasting, moet zich ter bekoming van een belastingmerk schriftelijk wenden tot den Ontvanger, die, als hem het recht van vrijstelling zal zijn gebleken, gratis een belastingmerk uitgeeft.

Artikel 11.

Van de belasting zijn vrijgesteld:

- a. motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten, die voor den dienst van het Rijk of van het Gouvernement worden gebruikt;
- b. motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten, die door ambtenaren of militairen, die schadeloosstelling van kosten voor voermiddelen ontvangen, doorgaans en hoofdzakelijk in de uitoefening van hun dienst worden gebruikt;
- c. motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten, die door consuls en consulaire ambtenaren van vreemde mogendheden worden gehouden mits die consuls en consulaire ambtenaren van vreemde nationaliteit zijn en in Curaçao geen bedrijf of beroep uitoefenen of een ander ambt vervullen, waaraan geldelijke voordeelen zijn verbonden, en onder voorwaarde van wederkeerigheid;
- d. driewielige rijwielen, kennelijk bestemd voor gebruik door gebrekkige personen;
- e. driewielige kinderrijwielen;
- f. motorbooten, die uitsluitend als sleepbooten worden gebruikt

Artikel 12.

Aan hem, wiens belastingplicht voor wat betreft motorrijtuigen in den loop van het belastingjaar eindigt, wordt op zijn aanvraag, mits hij daarbij het belastingmerk inlevert, teruggaaf van betaalde belasting verleend over de op het tijdstip van inlevering van het belastingmerk nog niet ingetreden kwartalen.

De aanvraag wordt ingeleverd bij den Inspecteur der belastingen, die de machtiging tot teruggaaf verleent.

Artikel 13.

De Inspecteur der belastingen is bevoegd om op schriftelijk verzoek van een belanghebbende, die aannemelijk maakt, dat een aan hem uitgegeven belastingmerk verloren gegaan of ontvreemd is, een ander belastingmerk kosteloos te doen afgeven.

Artikel 14.

De Administrateur van Financiën is bevoegd ambtshalve teruggaaf te doen plaats hebben van ten onrechte betaalde belasting.

Artikel 15.

Wordt gestraft:

10. met een geldboete van ten hoogste drie honderd gulden:
 - a. de gebruiker, of als deze zich in het buitenland bevindt, hij, die als bestuurder optreedt van een motorrijtuig, dat op den openbaren weg wordt gebruikt, zonder of zonder op zichtbare wijze voorzien te zijn van het voorgeschreven belastingmerk;

- b. de gebruiker van motorrijtuigen, die afwisselend meer dan één motorrijtuig met gebruikmaking van hetzelfde belastingmerk op den openbaren weg gebruikt;
20. met eene geldboete van ten hoogste vijf en twintig gulden hij, die op den openbaren weg een rijwiel berijdt, dat niet of niet op zichtbare wijze voorzien is van het voorgeschreven belastingmerk;
30. met eene geldboete van ten hoogste honderd gulden hij, die op een openbaar water een motorboot bestuurt, die niet of niet op zichtbare wijze voorzien is van het voorgeschreven belastingmerk.

Artikel 16.

De feiten, bij het vorige artikel strafbaar gesteld worden beschouwd als misdrijven.

Artikel 17.

Met het opsporen van overtredingen van deze verordening zijn, behalve de in artikel 8, No. 1-4 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen, belast alle ambtenaren der belastingen.

Artikel 16, eerste lid, tweede zinsnede van dat wetboek is op hen toepasselijk.

Artikel 18.

De in het vorige artikel bedoelde personen en ambtenaren zijn bevoegd ieder motorrijtuig en rijwiel, dat zij op den openbaren weg, en iedere motorboot, die zij op een openbaar water aantreffen, te onderzoeken.

Zij zijn bevoegd den bestuurder of berijder te doen stilhouden en zelfs met geweld tot stilhouden te dwingen.

Artikel 19.

Bij ontdekking eener overtreding dezer verordening zijn de in artikel 17 bedoelde personen en ambtenaren bevoegd het motorrijtuig of rijwiel of de motorboot onverschillig wie de eigenaar ervan mocht zijn aan te houden en op te brengen naar een door den Ontvanger aan te wijzen plaats.

Het aangehoudene wordt niet teruggegeven, dan nadat de verschuldigde belasting en de gemaakte kosten zijn betaald.

Artikel 20.

De in artikel 3 bedoelde belastingmerken worden voor de toepassing van den Elfden Titel van het Tweede Boek van het Wetboek van Strafrecht beschouwd als van gouvernementswege uitgegeven zegels.

Artikel 21.

Deze verordening is niet van toepassing op motorbooten, behoorende tot oorlogsschepen.

Artikel 22.

Deze verordening kan worden aangehaald onder den naam, „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting-verordening 1927”.

Artikel 23.

Deze verordening treedt in werking op een nader door den Gouverneur te bepalen tijdstip.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—10.

*Verordening van den.....
tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen,
rijwielen en motorbooten.*

Memorie van toelichting.

No. 2.

In verband met de voorgestelde afschaffing in de gebruiksbelasting van de grondslagen paarden, automobielen, rijwielen en electrisch licht (Gedrukte stukken 1927—1928 No. 9) wordt hier een nieuwe belasting voorgesteld op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten.

Ondergeteekende heeft gemeend ook motorbooten, die hoe langer hoe meer in aantal toenemen, met eene heffing te kunnen treffen.

Ondergeteekende stelt voor om de belasting op motorrijtuigen op meer dan drie wielen voor Curaçao en Aruba een weinig te verhoogen, de andere bestaande belastingbedragen te behouden en de belasting op motorbooten op f 15,— per jaar te bepalen.

Verder wordt voorgesteld om de belasting, met afschaffing van de veel werk en kosten veroorzakende formaliteiten van beschrijving, aanslagenz., in het belang van 's Lands kas bij vooruitbetaling betaalbaar te stellen.

Het wil ondergeteekende voorkomen, dat de verschillende artikelen van het ontwerp geene afzonderlijke toelichting vereischen.

Ter bevordering van eenvormigheid in het systeem der belastingwetgeving wordt voorgesteld de in artikel 15 strafbaar gestelde feiten als misdrijven te beschouwen (Zie laatste alinea van artikel 3 van de „Invoeringsverordening Wetboek van Strafrecht” (P. B. 1918 No. 6)).

Willemstad, den 29n. November 1927.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—11.

*Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den
30sten October 1873 (P. B. 1874 No. 6), re-
gelende de uitoefening der artsennymeng-
kunst in de kolonie Curaçao:*

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN:

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 30sten October 1873 (P. B. 1874 No. 6), regelende de uitoefening der artsennymengkunst in de kolonie Curaçao, zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de „Invoeringsverordening Wetboek van Strafrecht” (P. B. 1918 No. 6), nader te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De verordening van den 30sten October 1873 (P. B. 1874 No. 6), regelende de uitoefening der artsennymengkunst in de kolonie Curaçao, zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de „Invoeringsverordening Wetboek van Strafrecht” (P. B. 1918 No. 6), wordt nader gewijzigd als volgt:

1. het laatste lid van art. 4 wordt gelezen:

„Het openings- en het sluitingsuur van de openbare apotheken wordt bij beschikking vastgesteld, onder bepaling, dat minstens één apotheek in het stadsdeel bewesten de haven en één in het stadsdeel beoosten de haven dag en nacht open blijft.”;

2. in stede van „het Hoofd van politie.”, voorkomende aan het slot van de eerste alinea van art. 14, wordt gelezen: „den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, die het Hoofd van Politie onmiddellijk schriftelijk in kennis stelt met de afgifte daarvan.”

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien zijner afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—11.

*Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den
30sten October 1873 (P. B. 1874 No. 6), re-
gelende de uitoefening der artsennijmeng-
kunst in de kolonie Curaçao.*

Memorie van toelichting.

No. 2.

Met het oog op het zware, nauwkeurige en verantwoordelijke werk der apothekers in verband met de veranderde omstandigheden wat betreft hulp in de apotheken, terwijl de herziening van de bepalingen op dit stuk op zich laat wachten, is het wenschelijk de verplichte werkuren in de apotheek nader te regelen.

De apothekers, naar hunne meening ten deze gevraagd, maakten het duidelijk dat er behoefte aan een dergelijke nadere regeling bestond.

Sub 1 van artikel 1 van dit ontwerp, dat de mogelijkheid tot die nadere regeling opent en bij welke regeling rekening zal worden gehouden met nachtdienst en Zondagsrust, is na door den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst met de apothekers gehouden bespreking, opgesteld.

Ter beoordeeling van het al of niet juiste gebruik van vergiften door particulieren voor verschillende doeleinden, tevens voor betere controle over apotheken is de wijziging sub 2 voor-
gesteld.

Willemstad, den 10n. December 1927.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

bibliotheek

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—11.

*Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den
30sten October 1873 (P. B. 1874 No. 6), re-
gelende de uitoefening der artsennymeng-
kunst in de kolonie Curaçao.*

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Den afdeelingen bereikte een onderhandsch verzoek om een spoedige behandeling van het onderhavige ontwerp, maar tot haar leedwezen zijn verschillende bezwaren, niet tegen de aan het ontwerp ten grondslag liggende beginselen, maar tegen de techniek daarvan, oorzaak, dat een gedachtenwisseling met het Bestuur noodig wordt geacht voordat het ontwerp in openbare behandeling kan worden gebracht.

Het afdeelingsonderzoek toch gaf aanleiding tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene Beschouwingen.

Met de strekking van het ontwerp een nadere regeling der verplichte werkuren in de apotheken mogelijk te maken, waarbij rekening zal worden gehouden met nachtdienst en Zondagsrust, kon men zich algemeen vereenigen. Tevens vrij algemeen ook met het voorstel de beoordeeling van het al of niet juiste gebruik van vergiften in het algemeen door particulieren voor verschillende doeleinden en het in bezit hebben van bepaalde vergiften in handen van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst te leggen, waarbij dan tevens de controle over de apotheken gebaat zal zijn.

Bij de behandeling van

Artikel 1

echter stuitte men op de volgende bezwaren.

Aangezien een verordening aan het Bestuur opdraagt het openings- en het sluitingsuur van de openbare apotheken te bepalen en die uren ter uitvoering van deze verordening in een algemeen werkende van de uitvoerende macht emaneerende regeling zullen worden vastgesteld, wil het juister voorkomen, dat zulks bij besluit plaats vindt en niet bij beschikking, die geen wettelijke regeling is.

Opmerkelijk is het wel, dat, alhoewel opschrift en overweging der verordening, welke dit ontwerp bedoelt wijzigingen te doen ondergaan, duidelijk aangeven, dat zij voor de geheele kolonie geldt en alhoewel in de betrokken alinea niet eens sprake is van het eiland Curaçao, aan een voorschrift, dat ook voor al de zes eilanden zou moeten gelden, zonder meer wordt toegevoegd de restrictie, dat minstens een apotheek in het stadsdeel bewesten de haven en een in het stadsdeel beoosten de haven dag en nacht open blijft — alsof dat artikel niet blijkens zijn algemeenheid, mede voor de overige eilanden zou hoeven te gelden.

Doch afgescheiden van die opmerking betreffende de redactie, wilde het bezwaarlijk voorkomen om, zoolang er geen verplichting bestaat, dat er te Willemstad aan beide zijden van de haven minstens een apotheek moet zijn, die restrictie zoo te doen luiden. En als het geval zich eens voordeed, dat er geen liefhebberij was om zelfs een apotheek aan een van de beide zijden der haven te houden?

Ook in verband met de memorie van toelichting werd de vraag gesteld of het al dan niet de bedoeling is, dat de apotheken, die na bepaalde sluitingsuren en op bepaalde Zon- en feestdagen niet open behoeven te zijn, niet open mogen zijn, gesteld, dat de apotheker zulks wilde.

Enkele leden merkten op, dat dit uit een concurrentie-oogpunt wel aan te bevelen zou zijn, waartegen andere aanvoerden, dat de wetgever zich niet op dit gebied mag begeven en er wel wat billijks in is, dat hij, die wat meer wil werken dan een ander, daardoor ook meer voordeel geniet. Ook op het bezwaar van vrijheidsbeperking en dwang, welke een dusdanig verbod met zich zou brengen, wezen deze sprekers.

Zelfs indien dat inderdaad de bedoeling was, doet het toch vreemd aan, dat, waar in den aanhef van het voorgestelde laatste lid van art. 4 wordt gesproken van vaststelling van het openings- en het sluitingsuur van de openbare apotheken, verderop sprake is van het dag en nacht *open* blijven van bepaalde apotheken. Men kon moeilijk aannemen, dat het de bedoeling is, dat de betrokken apotheek of minstens een deur daarvan den geheelen nacht *open* moet zijn. Voldoende is het, dat in de betrokken apotheek met gesloten deuren nachtdienst wordt gehouden, hetgeen thans algemeen gebeurt en dat die bepaalde apotheken derhalve dag en nacht toegankelijk zijn, in den zin van den trouwens ook in het nu geldende laatste lid van artikel 4 voorkomenden term.

Overigens zou de uitdrukking „een apotheek *dag en nacht* openblijft” er toe voeren, dat de betrokken apotheek een *etmaal* open moet zijn en het zodoende onmogelijk maken dat die apotheek alleen des nachts open is.

Zich-zoals in de algemeene beschouwingen reeds vermeld - vrij algemeen vereenigende met de gedachte, welke aan nummer 2 van dit artikel ten grondslag ligt, werd er door verscheidene leden op gewezen, dat de politie de menschen, die minder goede bedoelingen zouden kunnen hebben, beter kent dan de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en dat de politie met het oog op de criminaliteit bezwaar zou kunnen hebben tegen de afgifte aan een bepaald persoon van de vergunning tot het bekomen van vergift. En dan zou het zeer gewenscht zijn, dat het Hoofd van politie zich daartegen zou kunnen verzetten, voordat de uitreiking der vergunning heeft plaats gehad.

Het wilde dan ook raadzaam voorkomen, dat de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst alvorens de vergunning af te geven, het Hoofd van de politie hoort.

Het heeft de aandacht getrokken, dat, in afwijking van de andere ontwerpen van den laatsten tijd, in dit ontwerp niet tevens voorgesteld wordt het woord „kolonie” uit de onderhavige verordening te verwijderen.

Aldus vastgesteld op Curaçao den 27sten December 1927.

De Rapporteurs,

EDWIN SENIOR.

P. L. GORSIRA.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—12.

Verordening van den.....
tot wijziging van het Reglement op het Notarisambt.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

Is overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is bij Koninklijk besluit van 4 September 1868 No. 18 (P. B. No. 16, vastgestelde Reglement op het Notarisambt in de kolonie Curaçao, zooals het sedert is gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de verordening van den 24sten October 1925 (P. B. 1926 No. 10) te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In artikel 17, eerste lid, van het bij Koninklijk besluit van 4 September 1868 No. 18 (P. B. No. 16) vastgestelde Reglement op het Notarisambt in de kolonie Curaçao, zooals het sedert is gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de verordening van den 24sten October 1925 (P. B. 1926 No. 10), wordt in plaats van: „van zijne of hunne vrouwen, zijne of hunne bloedverwanten of aangehuwden” gelezen: „van de vrouw van den notaris of de echtgenooten der getuigen, of de bloedverwanten of aangehuwden van den notaris en van de getuigen”.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—12.

*Verordening van den.....
tot wijziging van het Reglement op het No-
tarisambt.*

Memorie van toelichting.

No. 2.

Bij P. B. 1922 No. 28 zijn het Burgerlijk Wetboek en het Reglement op het Notarisambt in dien geest gewijzigd, dat ook vrouwen als getuigen bij akten kunnen worden toegelaten. Bij de wet van den 23sten Juli 1927 (Staatsblad No. 270), waarbij bedoelde veranderingen in de Nederlandsche wetgeving aangebracht zijn, is ook artikel 22, eerste lid, van de wet op het Notarisambt gewijzigd ten einde dit met de andere artikelen in overeenstemming te brengen. Aangezien art. 17 van het Curaçaosche Reglement met de reeds gewijzigde verband houdt, wordt hierbij voorgesteld bedoeld artikel dienovereenkomstig te wijzigen.

Willemstad, den 4n. Januari 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—13.

Verordening van den.....
tot aanvulling van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

a. Artikel 245, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao wordt gelezen:

„Hij, die eenig geschrift, waarvan hij den inhoud kent of eenige hem bekende afbeelding of voorwerp, aanstootelijk voor de eerbaarheid, hetzij verspreidt, openlijk ten toon stelt of aanslaat, hetzij om verspreid, openlijk tentoongesteld of aangeslagen te worden vervaardigt, invoert, doorvoert, uitvoert, of in voorraad heeft, hetzij openlijk, of door verspreiding van eenig geschrift ongevraagd, aanbiedt of als verkrijgbaar aanwijst, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van ten hoogste drie duizend gulden.”

b. Artikel 245, tweede lid, van gemeld Wetboek, wordt gelezen:

„Hij, die eenig geschrift, eenige afbeelding of eenig voorwerp, aanstootelijk voor de eerbaarheid hetzij verspreidt, openlijk ten toon stelt of aanslaat, hetzij om verspreid, openlijk tentoongesteld of aangeslagen te worden invoert, doorvoert, uitvoert of in voorraad heeft, hetzij openlijk, of door verspreiding van eenig geschrift ongevraagd aanbiedt, of als verkrijgbaar aanwijst, wordt, indien hij ernstige reden heeft om te vermoeden, dat het geschrift, de afbeelding of het voorwerp aanstootelijk voor de eerbaarheid is, gestraft met gevangenisstraf of hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste drie duizend gulden.”

c. In artikel 245, derde lid, van gemeld Wetboek wordt in plaats van „het misdrijf” gelezen: „het misdrijf omschreven in het eerste lid”.

d. Na artikel 246 van gemeld Wetboek wordt ingevoegd een nieuw artikel, luidende als volgt:

„Artikel 246bis.

Indien de schuldige een der in de artikelen 245 en 246 omschreven misdrijven in zijn beroep begaat en er tijdens het plegen van het misdrijf nog geen twee jaren zijn verlopen, sedert eene vroegere veroordeeling wegens een dier misdrijven te zijnen opzichte onherroepelijk is geworden, kan hij van de uitoefening van dat beroep worden ontzet.”

e. Artikel 260 van gemeld Wetboek wordt gelezen:

„Vrouwenhandel en handel in minderjarigen van het mannelijk geslacht wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren.”

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—13.

*Verordening van den.....
tot aanvulling van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao.*

Memorie van toelichting.

No. 2.

Bij de wet van den 13n. Mei 1927 (Staatsblad No. 156) is het Nederlandsche Wetboek van Strafrecht gewijzigd in verband met het verdrag ter beteugeling van de verspreiding van en den handel in ontuchtige uitgaven van 12 September 1923 en met het verdrag ter bestrijding van den handel in vrouwen en kinderen van 30 September 1921, welke beide verdragen ook voor Curaçao geratificeerd zijn.

Nevensgaand ontwerp sluit zich bij bedoelde wet aan.

Het tegenwoordige eerste lid van artikel 245 wordt in het ontwerp uitgebreid en over twee alinea's verdeeld. Het tegenwoordige tweede lid van dat artikel wordt eveneens uitgebreid en overgebracht naar het nieuwe artikel 246*bis*.

Aangezien de aanvullingen reeds uit de enkele lezing van de betrokken artikelen blijken, wil het niet noodig voorkomen hier deze artikelen naast elkander te stellen.

In artikel 260 is nevens vrouwenhandel ook handel in minderjarigen van het mannelijk geslacht opgenomen.

Willemstad, den 1n. Februari 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—14.

Verordening van den.....
houdende bepalingen betreffende het voorko-
men van brand, de beveiliging tegen brand-
gevaar en het blusschen van brand, zoomede
de inrichting van de brandweer op het eiland
Curaçao.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de
bestaande brandvoorschriften op het eiland Curaçao te her-
zien;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad,
vastgesteld onderstaande verordening.

1. ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. 1.

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. *openbaren weg*: alle, zij het ook met geringe beperking,
voor het publiek openstaande en toegankelijke wegen, stra-
ten, pleinen, markten, erven, kaden, bruggen, wateren, ste-
gen, sloppen, gangen, trottoirs, stoepen, portieken, plantsoe-
nen, wallen, privaten en waterplaatsen, zonder onderscheid,
wie ook daarvan de eigenaar is;

b. *voertuigen*: elk vervoermiddel te land, bestemd om door
een of meer trekdieren of personen te worden getrokken, ge-
duwd of voortbewogen;

onder voertuigen worden mede verstaan motorrijtuigen;

c. *motorvoer- en vaartuigen*: alle vervoermiddelen, bestemd
om uitsluitend of mede door mechanische kracht, op of aan het
vervoermiddel zelf aanwezig, te worden voortbewogen;

d. *bestuurders*: zij, die vervoermiddelen besturen of onder hun
onmiddellijk toezicht doen besturen, het trekken of duwen van
eenig vervoermiddel daaronder begrepen;

e. *brandgevaarlijke vloeistoffen*: alle uit aardolie, teersoorten,
steenkolen enz. verkregen oliën of vloeistoffen, welke ontvlam-
bare dampen opleveren beneden 100° C.;

deze vloeistoffen worden onderscheiden in:

1o. licht ontvlambare vloeistoffen, welke op het door den Gou-
verneur aan te wijzen toestel van Abel Pensky een ont-
vlammings temperatuur van minder dan 21° C. aanwijzen;

2o. alle andere vloeistoffen, welke een ontvlammingsstempe-
ratuur hebben van 21° C. tot 100° C. volgens aanwijzing
van bovengenoemd toestel;

f. *eigenaars*: ook beheerders en voorts allen, die krachtens
eenig zakelijk recht, bezit daaronder begrepen, beschikking
over eenig goed hebben;

g. *commandant der brandweer*: de commandant der troe-
pen op Curaçao.

Art. 2.

(1) Onder vergunning wordt in deze verordening verstaan
schriftelijke vergunning, voor zoover door den belanghebben-
de niet bewezen kan worden, dat de vergunning mondeling
is verleend.

(2) Hij, wien bij deze verordening bevoegdheid is gegeven
tot het verlenen van een vergunning, kan daaraan voor-
waarden verbinden in het belang der openbare veiligheid.

(3) Hij, die handelt in strijd met of niet nakomt de voorwaarden verbonden aan een vergunning, hem overeenkomstig deze verordening verleend, wordt geacht te hebben gehandeld zonder vergunning.

(4) Hij, die krachtens een vergunning, hem overeenkomstig deze verordening verleend, iets doet, heeft of nalaat, is verplicht die vergunning aan de personen belast met de opsporing van overtredingen der bepaling, tot afwijking waarvan hem vergunning is verleend, op hunne eerste vordering ter inzage af te geven.

(5) Hij, die in het bezit is van een vergunning, welke geldigheid is opgehouden, is verplicht het vergunningsbewijs binnen twee maal 24 uur bij het hoofd der politie in te leveren.

Art. 3.

(1) In elke vergunning, door het hoofd der politie op grond van deze verordening verleend, zullen als voorwaarden worden opgenomen alle maatregelen, welke de commandant der brandweer noodzakelijk acht op grond der openbare veiligheid.

(2) Wijziging van de in het eerste lid bedoelde veiligheidsmaatregelen kan slechts geschieden op bekomen bijzonderen last van den Gouverneur.

Art. 4.

(1) Van elke beslissing door het hoofd der politie genomen en van alle maatregelen door den commandant der brandweer bevolen op grond van eenige bepaling dezer verordening, is binnen veertien dagen beroep op den Gouverneur toegelaten.

(2) In afwachting van de beslissing van den Gouverneur blijven de in het eerste lid van dit artikel bedoelde beslissingen en bevolen maatregelen van kracht.

(3) Het hoofd der politie en de commandant der brandweer zullen elkander schriftelijk in kennis stellen met op grond van deze verordening verleende of ingetrokken vergunningen en ontvangen kennisgevingen, bekomen lasten of bevolen maatregelen.

Art. 5.

De handhaving der in deze verordening opgenomen bepalingen wordt, onverminderd het bepaalde in artikel 8 van het Wetboek van Strafvordering, mede opgedragen aan alle officieren en onderofficieren, behoorende tot de troepen in Curaçao.

Art. 6.

(1) De ambtenaren, met het opsporen van overtredingen dezer verordening belast, hebben te allen tijde vrijen toegang:

a. tot alle bijeenkomsten, waar het publiek wordt toegelaten,
b. tot alle plaatsen, waar redelijkerwijs vermoed kan worden, dat een overtreding dezer verordening is of wordt gepleegd.

(2) Ieder houder van een bewaarplaats of magazijn van ontplofbare of licht brandbare stoffen, van brandgevaarlijke vloeistoffen, dan wel van stoffen, welke aan broeiing onderhevig zijn, zoomede ieder winkelier of koopman, die deze stoffen in voorraad heeft of verkoopt, is verplicht aan de in het eerste lid van dit artikel bedoelde ambtenaren de gelegenheid te verschaffen om met het oog op brandgevaar een onderzoek in te stellen naar de wijze, waarop en de omstandigheden, waaronder de bovenbedoelde stoffen worden bewaard en te voldoen aan de bevelen, welke deze ambtenaren tot afwering van onmiddellijk dreigend brandgevaar mochten geven.

(3) Wordt genoemden ambtenaren de toegang geweigerd, dan verschaffen zij zich dien ondanks de bewoners, gebruikers of eigenaars.

(4) Is de plaats tevens een woning of alleen door een woning toegankelijk, dan treden zij deze tegen den wil der rechthebbenden niet binnen dan in bijzijn van den kantonrechter, van een hulp-officier van justitie of van een officier, behoorende tot de troepen in Curaçao.

Art. 7.

Houders van bewaarplaatsen van licht brandbare stoffen of brandgevaarlijke vloeistoffen zijn verplicht:

a. den inhoud van den opslag, zoomede het rookverbod kenbaar te maken en deze kennisgeving in de opslagruimte zelve op te hangen op een duidelijk in het oog vallende plaats;

b. in of nabij de opslagruimte eene hoeveelheid van ten minste 100 Liter droog zand met bijbehorende zandschop, dan wel een goedwerkend en met het oog op den aard van den opslag bruikbaar brandbluschapparaat aanwezig te hebben.

Art. 8.

In winkels, kerken en koffiehuizen en dergelijke voor het publiek toegankelijke inrichtingen, zoolang zij voor het publiek zijn opengesteld, in scholen, zoolang zij in gebruik zijn, alsmede in ziekeninrichtingen en logementen, zijn de beheerders en bestuurders verplicht:

a. de door den commandant van de brandweer voorgeschreven veiligheidsmaatregelen op te volgen;

b. zorg te dragen, dat uitgangen, nooduitgangen en brandtrappen van alle belemmeringen vrij worden gehouden.

Art. 9.

De bepalingen vervat in de artikelen 24, 25 en 26 dezer verordening, zoomede in art. 30, voor zoover het betreft een niet aan den openbaren weg gelegen bergplaats, zijn niet van kracht op inrichtingen, welke zich bevinden op door den Gouverneur aangewezen of aan te wijzen terreinen en wateren, en uitsluitend zijn bestemd ter uitoefening van bedrijven ter bereiding, verwerking en verscheping van minerale oliën en derzelve producten.

II. MAATREGELEN TER VOORKOMING VAN BRAND EN TER BEVEILIGING TEGEN BRANDGEVAAR.

A. *Algemeen.*

Art. 10.

Het is verboden, zonder vergunning van het hoofd der politie, op of aan den openbaren weg, vuurwerk af te steken of daarmee te werpen, buskruit of andere ontplofbare stoffen aan te steken of op andere wijze te doen ontploffen, dan wel fakels of teertonnen te branden.

Art. 11.

Het is verboden, ongeacht het gestelde in de artikelen 30 t/m 32 van het Gouvernements-besluit van 4 Juli 1911 (P. B. 1911 No. 30):

a. vuurwerk, tot een hoeveelheid van meer dan 5 Kilogram ontplofbare stof, in voorraad te hebben zonder hiervan schriftelijk te hebben kennis gegeven aan het hoofd der politie;

b. vuurwerk anders te bewaren dan in gesloten trommels en op een afstand van minstens een Meter van alle vuur of licht, electrisch gloeilicht uitgezonderd;

c. zonder vergunning van het hoofd der politie vuurwerk te verkoopen.

Art. 12.

Het is verboden in eenig gebouw of getimmerte vuur te stoken tenzij in stookinrichtingen, waarvan de rook wordt afgevoerd door schoorsteenen, dan wel in stookinrichtingen, welke geen vlam geven en geen rook verspreiden.

Art. 13.

(1) Het is verboden, zonder vergunning van het hoofd der politie, in het stadsdistrict vuur te stoken in de open lucht, tenzij brandgevaar uitgesloten moet worden geacht.

(2) Deze bepaling is niet van toepassing op het gebruik van veldsmidsen of vuurpotten voor het heetmaken van klink- of soldeerbouten of het smelten van metalen of mastiek.

Art. 14.

Het is verboden vuur te stoken of brandgevaarlijke vloeistoffen te branden in werkplaatsen, waarin het bewerken van hout of van andere licht brandbare stoffen als bedrijf wordt uitgeoefend.

Art. 15.

(1) Het is verboden in winkels, waarin licht brandbare stoffen zijn opgeslagen of uitgesteld:

- a. open lichtvlammen te hebben of licht te branden, dat niet zoodanig beschermd is, dat geen brandende of gloeiende deelen uit de bescherming kunnen ontwijken;
- b. deze stoffen te hebben boven ander licht dan electricch gloeilicht, tenzij een warmtekeerend scherm boven het licht aanwezig is tusschen de goederen en het licht;
- c. deze stoffen te hebben op korter afstand dan een Meter van lichten, anders dan electricch gloeilicht;
- d. vuurpotten te hebben.

(2) Het is in lokaliteiten (andere dan winkels), waarin licht brandbare stoffen worden opgeslagen, bovendien verboden:

- a. vuur te stoken of licht ontvlambare vloeistoffen te branden;
- b. te rooken.

(3) De gebruikers van de in het vorige lid van dit artikel bedoelde lokaliteiten zijn verplicht:

- a. langs elken eindgevel, alsmede tusschen de opgeslagen goederen over de geheele lengte van den opslag, eene openruimte te laten van ten minste 70 c. M.;
- b. tusschen den onderkant der balken of het plafond en de opgeslagen goederen eene open ruimte te laten van ten minste 25 c. M. hoogte.

Art. 16.

Het is verboden licht brandbare stoffen op te slaan in de open lucht, waaronder begrepen de ruimte onder afdaken.

Art. 17.

(1) Het is verboden celluloid of daarvan vervaardigde voorwerpen op te slaan.

(2) De verbodsbepaling van het vorig lid is niet van toepassing:

- a. op de bewaring in winkels van tot verkoop in het klein bestemde voorwerpen van celluloid, mits deze worden bewaard in goed gesloten dozen of trommels;
- b. op de uitstalling van zoodanige voorwerpen in winkels, mits deze uitstalling geschiedt op minstens 50 c. M. van alle licht anders dan electricch licht en 10 c. M. van electricch gloeilicht;
- c. op de bewaring van celluloid films in bioscooptheaters en in daartoe behoorende lokaliteiten, mits deze films worden bewaard in gesloten metalen trommels.

Art. 18.

Het is verboden:

- a. in magazijnen en werkplaatsen poetslappen of andere met vet of olie doortrokken vezelstoffen, dan wel aan zelfontbranding onderhevige stoffen anders te bewaren dan in steenen of metalen bewaarplaatsen of in metalen trommels;
- b. heete asch te storten in andere dan metalen of gemetselde bakken.

Art. 19.

Zij, die opgeslagen stoffen onder hun beheer hebben, zijn verplicht maatregelen te nemen tegen broeiing van dien opslag en bij ontdekking van broeiing onmiddellijk maatregelen te nemen tegen voortgang; bovendien zijn zij en is voorts ieder, die van de broeiing kennis draagt, gehouden hiermede terstond den commandant der brandweer in kennis te stellen.

Art. 20.

(1) Ieder bakker is verplicht de schoorsteen, die voor zijn bedrijf worden gebezigd, ten minste eenmaal in de zes maanden te doen vegen.

(2) Op aanvraag door den commandant der brandweer gedaan moet binnen driemaal vierentwintig uur na die aanvraag door de personen in het vorig lid van dit artikel bedoeld, ten genoegen van dien commandant aangetoond worden, dat aan hunne verplichting ten deze is voldaan.

(3) Wanneer in een schoorsteen brand heeft plaats gehad, is de gebruiker, op aanzegging van den commandant der brandweer, verplicht dien schoorsteen binnen 48 uren, nadat de brand heeft plaats gehad, te doen vegen en mag de schoorsteen niet worden gebruikt, voordat blijkt door den commandant der brandweer afgegeven getuigschrift is vastgesteld, dat de gebruiker aan zijne verplichting heeft voldaan.

Art. 21.

(1) Het is verboden eenige localiteit, eenig gebouw of getimmerte, dan wel eenige afgesloten ruimte tot het houden eener voor het publiek toegankelijke bijeenkomst beschikbaar te stellen, tenzij met vergunning van het hoofd der politie.

(2) De in het eerste lid van dit artikel bedoelde vergunning wordt niet verleend dan nadat de commandant der brandweer zich heeft verzekerd, dat:

- a. de deuren, toegang gevende van het inwendige voor het publiek bestemde gedeelte tot den hoofdgang of tot den openbaren weg, naar buiten openslaan en bij lichten aandrang van zelf open gaan;
- b. een voldoende aantal uitgangen aanwezig is;
- c. waar trappen aanwezig zijn, deze voldoende breedte hebben;
- d. voldoende maatregelen zijn genomen om gelijktijdige uitdooving van alle lichten te voorkomen, indien publiek aanwezig is tusschen zonsondergang en zonsopgang of wanneer de toetreding van het daglicht is belet.

(3) In de vergunning wordt met het oog op brandgevaar of op reden van veiligheid voor de bezoekers bepaald:

- a. hoeveel uitgangen, deuren, nooddeuren en trappen bij elke bijeenkomst voor het publiek beschikbaar moeten zijn;
- b. op welke plaatsen, bij openstelling voor het publiek tusschen zonsondergang en zonsopgang of wanneer de toetreding van daglicht tot het voor het publiek bestemde gedeelte is belet, brandende noodlichten steeds aanwezig moeten zijn;
- c. het maximum aantal personen, dat tegelijkertijd mag worden toegelaten;
- d. welke brandblusmiddelen aanwezig moeten zijn en welke veiligheidsmaatregelen overigens moeten worden toegepast, waaronder kan worden begrepen de verplichting tot aansluiting aan het gouvernementstelefoonnet;
- e. of en zoo ja op welke wijze en met uitsparing van welke doorgangen de stoelen of banken aan den vloer moeten zijn bevestigd.

(4) Indien de in dit artikel bedoelde veiligheidsmaatregelen niet of onvoldoende zijn genomen, is hij, die de localiteit, het gebouw of getimmerte, dan wel de afgesloten ruimte beschikbaar stelde, verplicht op eerste vordering van de ambtenaren, met het opsporen van overtredingen van deze verordening belast, de bijeenkomst te staken en zijn de deelnemers daaraan verplicht uiteen te gaan.

Art. 22.

Het is verboden in localiteiten, gebouwen, getimmerten of afgesloten ruimten, in het vorige artikel bedoeld:

- a. brandgevaarlijke vloeistoffen te hebben;
- b. anders dan electrisch gloeilicht te hebben.

Art. 23.

Het is verboden bij voor het publiek toegankelijke bioscoopvoorstellingen:

- a. in cabines of daarmede gemeenschap hebbende bewaarplaatsen van films vuur te hebben, te rooken, of ander licht te hebben dan electrisch gloeilicht;

b. op eene door den commandant der brandweer aan te geven ruimte rondom de cabine publiek toe te laten.

B. *Brandgevaarlijke vloeistoffen.*

Art. 24.

(1) Het is verboden in een gebouw, getimmerte of op een terrein al dan niet van één soort zijnde brandgevaarlijke vloeistoffen te bewaren, anders dan in gesloten metalen, steenen of glazen vaten terwijl de hoeveelheid gezamenlijk of afzonderlijk niet meer mag bedragen dan 300 Liter.

(2) Licht ontvlambare vloeistoffen mogen niet anders dan in gesloten metalen bussen, ieder ten hoogste inhoudende 19 Liter, worden bewaard, terwijl gezamenlijk of afzonderlijk niet meer dan een hoeveelheid van 60 Liter in een gebouw, getimmerte of op een terrein mag worden opgeslagen.

De houder der opslagplaats is verplicht zorg te dragen dat voor aangebroken bussen afdoende maatregelen tegen vervluchtiging van den inhoud worden genomen.

(3) Elke opslag van brandgevaarlijke vloeistoffen, de in het eerste en tweede lid van dit artikel aangegeven hoeveelheden te boven gaande, moet geschieden in Gouvernements- of particuliere bergplaatsen, welke daartoe door den Procureur-Generaal in overleg met den Administrateur van Financiën bepaaldelijk zijn aangewezen.

(4) Bij gouvernementsbeschikking zullen bepalingen worden vastgesteld aangaande bergloon, toezicht, aflevering, zoodat aangaande toegang tot den opslag, in het vorig lid van dit artikel bedoeld.

Art. 25.

Het gestelde in het voorgaande artikel is niet van kracht:

- a. op brandgevaarlijke vloeistoffen, welke zich bevinden in klaarblijkelijk als brandstofreservoir voor den motor bedoelde bergruimten van motorvoer- en vaartuigen;
- b. op brandgevaarlijke vloeistoffen, welke uitsluitend voor huiselijk gebruik zijn bestemd en in geen grootere hoeveelheid dan 2 Liter zijn geborgen in een gesloten flesch.

Art. 26.

(1) Het is verboden brandgevaarlijke vloeistoffen op te slaan op andere plaatsen dan waar deze stoffen ten alle tijde gemakkelijk bereikbaar en van waar zij gemakkelijk te verwijderen zijn.

(2) Het is verboden in eenzelfde bewaarplaats op te slaan licht ontvlambare vloeistoffen tegelijk met licht ontplofbare stoffen.

Art. 27.

Het is onverminderd het gestelde in artikel 2 van de keur van politie van den 23n. Augustus 1869 (P. B. No. 16) op het bouwen van fabrieken of andere werken, die voor de naburen of naburige erven schadelijk, hinderlijk of gevaarlijk zijn, verboden, zonder vergunning van het hoofd der politie een handel aan te vangen of te hebben in brandgevaarlijke vloeistoffen.

Art. 28.

(1) Het is verboden brandgevaarlijke vloeistoffen, anders geborgen dan in reservoirs van motorvoer- of vaartuigen, van zonsoudergang tot zonsopgang te doen verblijven op, aan of in den openbaren weg.

(2) Het gestelde in het eerste lid van dit artikel is niet van toepassing op brandgevaarlijke vloeistoffen, welke met vergunning van het hoofd der politie worden geborgen in metalen ondergrondse bergplaatsen, mits in geen grootere hoeveelheid dan 6000 Liter. Aan de vergunning kunnen bijzondere voorwaarden worden verbonden met het oog op brand- en explosiegevaar.

Art. 29.

(1) Het is verboden in een opslagplaats van licht ontvlambare vloeistoffen vuur te maken of te hebben, kunstlicht, an-

ders dan electrisch licht, te branden, te rooken of een rook-, stoom- of warmtegeleiding te hebben.

(2) De in het eerste lid bedoelde verbodsbepaling is mede van kracht in de omgeving van deze opslagplaatsen, indien zulks op blijkbare wijze door den rechthebbende wordt kenbaar gemaakt.

Art. 30.

(1) Onverminderd het gestelde in artikel 2 van de keur van politie van den 23n. Augustus 1869 (P. B. No 16) op het bouwen van fabrieken of andere werken, die voor de naburen of naburige erven schadelijk, hinderlijk of gevaarlijk zijn is voor het hebben van een bergplaats van motor-, voer- of vaartuigen een schriftelijke vergunning noodig van het hoofd der politie. In de vergunning zal zoo nauwkeurig mogelijk worden omschreven het perceel of gedeelte van het perceel, waarin de bergplaats mag worden ingericht.

(2) De aan deze vergunning verbonden voorwaarden zullen naast algemeene veiligheidsmaatregelen, onder andere betreffen ventilatieinrichtingen, eventueele gemeenschap met andere lokalen van het perceel en verbinding met den openbaren weg.

(3) Het is verboden in bergplaatsen bedoeld in het eerste lid van dit artikel:

- a. te rooken;
- b. voorgeschreven ventilatieopeningen af te sluiten;
- c. te werken met of ander licht te hebben dan electisch licht;
- d. vuur te maken of te onderhouden.

(4) Het gestelde in art. 7 sub a. is van toepassing.

Art. 31.

Het is verboden:

- a. op plaatsen, waar reservoirs, houdende brandgevaarlijke vloeistoffen worden gevuld of geledigd, te rooken op een afstand korter dan 3 Meter van den vultrechter of binnen dien afstand brandend rookgerei bij zich te hebben;
- b. reservoirs van motorvoer- of vaartuigen te vullen of te ledigen met niet afgezetten motor.

Art. 32.

(1) Het is verboden brandgevaarlijke vloeistoffen te vervoeren anders dan in behoorlijk gesloten metalen vaten van ten hoogste 300 Liter inhoud en in een grootere hoeveelheid dan 3000 Liter tegelijkertijd op of in een voer- of vaartuig. Is de tegelijkertijd vervoerd wordende hoeveelheid brandgevaarlijke vloeistof grooter dan 600 Liter, dan is de bestuurder van het vervoermiddel verplicht een in goeden staat verkeerend en met het oog op den aard van de vloeistof bruikbaar brandbluschapparaat bij de hand te hebben.

(2) Het gestelde in het eerste lid van dit artikel is niet van kracht op voor vervoer van brandgevaarlijke vloeistoffen gebouwde ketelwagens of vaartuigen, waarvan de inrichting door het hoofd van politie is goedgekeurd.

(3) In het belang der algemeene veiligheid kan het hoofd der politie aan bestuurders van dergelijke vervoermiddelen verbieden zich immer of op bepaalde tijden op bepaalde plaatsen te bevinden dan wel deze plaatsen, immer of op bepaalde tijden te passeeren.

III. MAATREGELEN BIJ BLUSSCHEN VAN BRAND EN ORGANISATIE VAN DE BRANDWEER.

Art. 33.

(1) Op het eiland Curaçao is de zorg voor het brandwezen (voorzorg tegen brand, beheer, onderhoud en bediening van het brandweermaterieel daaronder begrepen) opgedragen aan den commandant der brandweer.

(2) Door de zorgen van den commandant der brandweer wordt een voldoende aantal militairen tot brandwacht opgeleid.

Art. 34.

(1) De commandant der brandweer zal aanwijzen een officier of sergeant-majoor als brandmeester, wien uit 's Lands kas een vaste maandelijksche toelage, bedragende f 25. — wordt toegekend.

(2) Ter beschikking van den commandant der brandweer wordt uit 's Lands kas maandelijks een bedrag van f 75. — gesteld ter verdeling onder de militairen, belast met het onderhoud van het brandweermaterieel.

Art. 35.

(1) Telkenmale, wanneer op brandalarm is uitgerukt, ontvangt de commandant der brandweer uit 's Lands kas een bedrag, teneinde als brandpremie te worden verdeeld onder de rechthebbende militairen.

(2) De in het eerste lid bedoelde brandpremie bedraagt per hoofd F. 1. — bij loos alarm en F. 5. — bij brand.

(3) Schade aan kleeding veroorzaakt door dienstverrichtingen verband houdende met een brand, wordt door den commandant der brandweer geschat en op dien grond uit 's Lands kas vergoed.

Art. 36.

(1) Indien de veiligheid van personen of goederen zulks in verband met een brand vereischt, is de commandant der brandweer en bij diens afwezigheid de brandmeester, bevoegd:

- a. gebouwen, getimmeren of andere voorwerpen in bezit te nemen, teneinde deze te doen omverhalen of verwijderen;
- b. vaar- of voertuigen al dan niet met bediening of bespanning te vorderen.

(2) Voor de inbezitneming of vordering hier bedoeld kan naar het oordeel van den Gouverneur een door dezen te bepalen schadevergoeding uit 's Lands kas worden toegekend.

Art. 37.

(1) Bij brand is de brandmeester belast met de leiding van het blusschingswerk.

(2) Voor zoover inbezitneming of vordering daaraan niet onafscheidelijk is verbonden, worden door den brandmeester dan wel op zijne aanwijzingen al die maatregelen getroffen, welke hij noodig acht voor het meester worden of begrenzen van den brand, zoomede voor veiligheid van personen of goederen.

(2) De bemoeiingen van de brandweer houden op, zoodra zulks naar het oordeel van den brandmeester zonder gevaar voor personen of goederen kan geschieden.

Art. 38.

(1) Een ieder, die brand ontdekt, is verplicht daarvan zoo spoedig mogelijk kennis te geven aan de naastbijzijnde politiewacht of aan de wacht in het Waterfort.

Art. 39.

(1) Ingeval van brand is een ieder verplicht terstond die maatregelen te nemen of te dulden, welke door of namens den brandmeester worden bevolen in verband met het blusschingswerk.

(2) Is het te dien einde noodzakelijk eene woning te betreden, waarvan de toegang door den rechthebbende wordt geweigerd, dan zullen alle militairen het recht hebben desondanks en zoo noodig met gebruikmaking van den sterken arm, die woning te betreden, mits vergezeld van een officier behorende tot de troepen in Curaçao of van een hulpofficier van justitie.

Art. 40.

(1) Indien de brandmeester zulks tot eene spoedige brandblussching of redding van personen of goederen noodig acht, wijst hij aan of doet hij aanwijzen personen, van wie hulp en bijstand kan worden gevorderd; deze personen zijn verplicht naar hun vermogen aan die vordering te voldoen.

(2) Bij voorkeur zullen hiertoe worden aangewezen personen in openbare diensten werkzaam.

(3) Voor zooveel noodig kan voor deze hulpverlening eene door den Gouverneur te bepalen vergoeding uit 's Lands kas worden uitgekeerd.

Art. 41.

(1) Het is behoudens het gestelde in het tweede lid van dit artikel aan een ieder verboden zich te begeven op het terrein, dat ingeval van brand in het belang van de veiligheid van personen of goederen is afgezet.

(2) Ter beoordeeling van den brandmeester zal tot het afgezette terrein toegang kunnen worden verleend aan de bewoners, gebruikers, eigenaars, beheerders en opzichters der brandende of bedreigde perceelen en aan de ambtenaren van den dienst der Openbare Werken, van den Openbaren Gezondheidsdienst en voor zooveel noodig van den Haven en Loodsdienst.

Art. 42.

(1) Het is behoudens toestemming of bevel van den brandmeester verboden buiten noodzaak eenig goed te brengen of te doen brengen buiten het afgezette terrein.

(2) Eigenaars, bewoners, gebruikers, beheerders of opzichters van gebouwen of erven zijn verplicht op vordering van den brandmeester, deze te diens beschikking te stellen tot berging van goederen.

Art. 43.

Het is verboden gedurende het blusschen van een brand binnen het afgezette terrein alcoholhoudende dranken te verkoopen, te verstrekken of te gebruiken, tenzij met vergunning van den brandmeester.

Art. 44.

Een ieder is zonder aanspraak op eenige vergoeding hoegenaamd, verplicht te dulden, dat aan gebouwen, getimmerten, muren of omheiningen, hem toebehoorende of bij hem in huur, beheer of gebruik zijnde, ten dienste van de brandweer en op last van het hoofd der politie, inrichtingen, merken of aanwijzingen worden aangebracht en onderhouden.

Art. 45.

(1) Indien een brandweervoertuig zijne nadering aankondigt door middel van een bel, zijn alle voetgangers verplicht ter zijde van den weg te gaan, totdat het voertuig is gepasseerd en is ieder bestuurder verplicht zijn voertuig onverwijld zoover mogelijk ter rechterzijde van den weg en in eene richting daaraan evenwijdig tot stilstand te brengen, tot het brandweervoertuig is gepasseerd.

(2) Het is verboden buiten noodzaak een, in het eerste lid bedoeld brandweervoertuig voorbij te rijden dan wel op korter afstand dan 100 M. te volgen.

(3) Bij gesloten bruggen hebben brandweervoertuigen bij het wederoprijden ten alle tijde voorrang.

Art. 46.

(1) Behoudens verzet bij toepassing van artikel 39 wordt overtreding van eenige bepaling dezer verordening, het niet nakomen van bevelen of het niet voldoen aan vorderingen, overeenkomstig deze verordening gegeven of gedaan, voor zooveel het Wetboek van Strafrecht er niet in voorziet, gestraft met hechtenis van ten hoogste een maand of geldboete van ten hoogste een honderd gulden.

(2) De in het eerste lid van dit artikel bedoelde feiten, bij deze verordening strafbaar gesteld, worden beschouwd als overtredingen.

(3) Verzet bij de toepassing van artikel 39 wordt, voor zoover het Wetboek van Strafrecht er niet in voorziet, beschouwd als een misdrijf en gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van ten hoogste driehonderd gulden.

(4) De stoffen, waarmede een in deze verordening strafbaar gesteld feit is gepleegd kunnen voor zoover zij den veroordeelde toebehooren, worden verbeurd verklaard.

Art. 47.

(1) Deze verordening kan worden aangehaald onder den titel van „Brandweerverordening” met bijvoeging van het jaartal van het Publicatieblad, waarin zij zal worden afgekondigd.

(2) Zij treedt in werking op een door den Gouverneur te bepalen tijdstip, met dien verstande, dat met ingang van den een en negentigsten dag na dien van de inwerking treding handelingen (doen, hebben of nalaten daaronder begrepen) waarvoor op grond van deze verordening een vergunning noodig is, niet meer mogen geschieden zonder bezit van deze vergunning.

(3) Op het in het tweede lid van dit artikel bedoelde tijdstip vervallen:

- a. de beschikking van den 30en April 1912, No. 411 (P. B. No. 20), waarbij nieuwe voorschriften zijn vastgesteld in geval van brand;
- b. de vastgestelde, doch niet afgekondigde verordening van den 28sten October 1920, tot regeling van de brandweer in het stadsdistrict op het eiland Curaçao;
- c. het gestelde onder letter b in de artikelen 28 en 31 van de „Algemeene Politiekeur” 1917; en
- d. voor het eiland Curaçao de verordening van den 28sten November 1905 (P. B. No. 47), houdende bepalingen nopens het bergen van petroleum en andere licht ontvlambare oliën.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—14.

Verordening van den....., houdende bepalingen betreffende het voorkomen van brand, de beveiliging tegen brandgevaar en het blusschen van brand, zomede de inrichting van de brandweer op het eiland Curaçao.

Memorie van toelichting.

No. 2.

In dit ontwerp zijn alle die bepalingen bijeengebracht, welke noodig worden geoordeeld om het brandgevaar op het eiland Curaçao zoo gering mogelijk te maken.

Voor zoover thans reeds terzake dienende bepalingen bestaan (o. a. in de Algemeene Politiekeur) zijn deze onvoldoende, getoet op de vele houten woningen en op de eigenaardige moeilijkheden op Curaçao aan de blussching van brand verbonden. Vermeend wordt, dat de desbetreffende artikelen van de Verordening van 29 December 1883, houdende vaststelling van een reglement voor de haven van Curaçao (P. B. 1883 No. 23) ongewijzigd kunnen blijven.

De Verordening van 28 November 1905 (P. B. 1905 No. 47) is in hoofdzaak een belasting-verordening, doch heeft bovendien het groote bezwaar, dat de bepalingen zijn verouderd, hetgeen reeds blijkt uit het noemen van het woord „petroleum” in den titel. In 1905 was petroleum in het burgerleven nog het voornaamste en meest bekende mineraalolie product wegens de toepassing ervan als lampolie. Uit den aard der zaak heeft de wetgever dan ook bij het samenstellen dezer verordening zeer speciaal deze oliesoort op het oog gehad. Sindsdien zijn echter andere oliesoorten een plaats gaan vragen in het bedrijfsleven, waarvoor andere veiligheidsbepalingen in het algemeen belang noodig zijn en waarin de bestaande verordening niet of onvoldoende voorziet. Ook voor de praktijk verouderde bepalingen zijn aan te wijzen, zooals b. v. in artikel 1 de genoemde 180 L. als maximum hoeveelheid, die in particuliere bergplaatsen mag worden opgeslagen. Dit wijst zeer duidelijk op de vroeger gebruikte houten fusten (barrels), die ongeveer dien inhoud hadden. Zooals algemeen bekend is, worden tegenwoordig ter markt gebracht ijzeren drums van 300 L. of blikken van 15 tot 25 L. inhoud. Voorts wordt nergens gerept van veiligheidsvoorzorgen bij vervoer; in het vullen van reservoirs van motorrijtuigen op den openbaren weg, kortom in het geheel toen ter tijde nog weinig ontwikkelde automobielwezen is niet voorzien.

Bij de samenstelling van bijgaande ontwerp-verordening is gestreefd naar aansluiting aan de oude voorschriften, doch zijn, naar plaatselijke omstandigheden verwerkt, bepalingen ontleend aan de politie-verordeningen van 's-Gravenhage, Amsterdam, Rotterdam en Haarlem.

Locale omstandigheden (de aanwezigheid van een groote mineraaloliefabriek en de daarvoor geheel van het burgerlijk bedrijfsleven afwijkende verhoudingen en vereischte voorzorgsmaatregelen) noodzaken duidelijk onderscheid te maken tusschen de behandeling der olie ten aanzien van opslag en vervoer voor groot en klein bedrijf, waarbij onder groot bedrijf wordt verstaan de lossing, verwerking en lading van brandbare oliën op resp. in de speciaal daarvoor bestemde gronden en wateren.

Analoge uitzonderingsbepalingen komen voor in de verordeningen van bovengenoemde groote steden ten aanzien van de spoorweg maatschappijen, terwijl bovendien Rotterdam, waar ook dergelijke petroleumfabrieken zijn, in een speciale verordening bepaalde terreinen aanwijst.

Ondergeteekende heeft gemeend dit voorbeeld te moeten volgen, weshalve eenige artikelen daarop betrekking hebbende zijn opgenomen.

Ten aanzien van de organisatie der brandweer is onderge-
teekende van meening, dat de inwerkingtreding van het K.
B. betreffende de politietroepen niet mag worden afgewacht.
De op 9 October 1926 den Kolonialen Raad ter overweging
aangeboden ontwerp-verordening houdende bepalingen betref-
fende de inrichting van de brandweer en het blusschen van
brand op het eiland Curaçao, wordt hierbij terug genomen.

Willemstad, den 6n. Maart 1927.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

In de ontwerp-wet zijn alle de bepalingen omtrent de
aanstelling van de brandweer op het eiland
Curaçao en de wijze waarop de brandweer
wordt georganiseerd, naar de bepalingen van
de wet van 20 December 1888 houdende
verordening voor de haven van Curaçao
omgekeerd kunnen blijven.
De Verordening van 28 November 1905
is in hoedanig van de bepalingen omtrent
de aanstelling van de brandweer op het
eiland Curaçao, die de bepalingen van
de wet van 20 December 1888 houdende
verordening voor de haven van Curaçao
omgekeerd kunnen blijven.
In de ontwerp-wet zijn alle de bepalingen
omtrent de aanstelling van de brandweer
op het eiland Curaçao, die de bepalingen
van de wet van 20 December 1888 houdende
verordening voor de haven van Curaçao
omgekeerd kunnen blijven.
De Verordening van 28 November 1905
is in hoedanig van de bepalingen omtrent
de aanstelling van de brandweer op het
eiland Curaçao, die de bepalingen van
de wet van 20 December 1888 houdende
verordening voor de haven van Curaçao
omgekeerd kunnen blijven.

Verordening van den
Koning van Nederland
betreffende de inrichting
van de brandweer en het
blusschen van brand op
het eiland Curaçao.

Memorie van toelichting.

Nº 2

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—15.

*Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Cu-
raçaosche begrooting voor het dienstjaar
1929.*

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende: dat, volgens art. 100 van het reglement op het beleid der regeering, de uitgaven ten behoeve van den openbaren dienst, welke niet ten laste van de Nederlandsche schatkist komen, en de middelen tot dekking van die uitgaven worden aangewezen op de Curaçaosche begrooting en dat, volgens art. 102 van hetzelfde reglement, die begrooting, zoodanig als zij door den Kolonialen Raad is goedgekeurd, door den gouverneur voorloopig wordt vastgesteld en afgekondigd;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, voorloopig vastgesteld onderstaande verordening.

CURACAOSCHE BEGROOTING
VOOR HET DIENSTJAAR 1929.

Artikel 1.

Voor de onderdeelen, in de hieronder voorkomende begrootingsartikelen aangewezen, worden voor het dienstjaar 1929 toegestaan de daarnevens uitgetrokken sommen:

Iste AFDEELING.

**Algemeen en gewes-
telijk bestuur.**

*Gouvernementssecretarie en algemeene
dienst.*

Artikel 1. Bezoldigingen of verlof-
bezoldigingen, toelagen en bruggegeld
van den gouvernementssecretaris en
andere ambtenaren en beampten..... f 217 276,—

Artikel 2. Vergoedingen aan de amb-
tenaren en hulpambtenaren van den
burgerlijken stand..... 1 155,—

Artikel 3. Inrichting van een be-
volkingsregister..... 40 000,—

Artikel 4. Boekwerken, nieuwsbladen,
advertentiekosten, briefporten en
andere uitgaven..... 5 150,—

Transporteere... f 263 581,—

Per transport... f 263 581,—

Koloniale Raad.

Artikel 5. Toelage van een algemeen verslaggever..... 900,—

Artikel 6. Verlichting der vergaderzaal en andere uitgaven..... 250,—

Gewestelijk bestuur.

Artikel 7. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van de ambtenaren en beambten..... 32 900,—

Artikel 8. Teerkosten van de districtmeesters en van den gezaghebber van de Bovenwindsche eilanden bij verblijf buiten hunne standplaatsen..... 1 500,—

Artikel 9. Huur van woningen in de buitendistricten van Aruba, ten dienste van den gezaghebber voor het houden van zittingen enz..... 360,—

Overtochts-, vervoer- en verplaatsingskosten.

Artikel 10. Uit- en terugzending van ambtenaren, overtocht van met verlof gaande of van verlof terugkeerende en gepensioneerde ambtenaren en hunne gezinnen, terugbetaling van uit eigen middelen betaalde overtochtskosten en met een ander in verband staande uitgaven en tegemoetkoming in de kosten van verplaatsing..... 60 000,—

Artikel 11. Uitlevering en uitzetting, overbrenging van veroordeelden naar Nederland, terugzending van in andere landen zonder middel van bestaan aangetroffen personen, afkomstig van Curaçao en onderhoud, kleding, enz. van die personen, zoolang zij op eene gelegenheid tot terugkeer naar Curaçao wachten..... 500,—

Artikel 12. Vervoer van personen en goederen ten laste van 's Lands kas tusschen de eilanden onderling 62 000,—

Algemeene kosten

Artikel 13. Volksfeesten en verstrekkingen op den verjaardag van Hare Majesteit de Koningin..... 3 250,—

Artikel 14. Telegramkosten..... 8 000,—

Artikel 15. Drukkosten..... 15 000,—

Artikel 16. Kantoorbehoeften..... 6 000,—

Artikel 17. Bindloon..... 1 000,—

Totaal der Iste afdeeling... f 455 241,—

Transporteere... f 455 241,—

IIde AFDEELING.

Rechts- en politiewezenen.

Rechterlijke macht en parket van den procureur-generaal.

Artikel 18. Bezoldigingen of verlof-bezoldigingen, toelagen en bruggegeld van den voorzitter en de leden van, den procureur-generaal en den advocaat-generaal bij, den griffier en den substituut-griffier van het Hof van Justitie, van den griffier van het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden en de verdere ambtenaren en beambten..... f 101 544,—

Artikel 19. Reis- en teerkosten..... 5 500,—

Artikel 20. Vacatiegelden van de plaatsvervangende leden van het Hof van Justitie..... 1 000,—

Artikel 21. Vertolkings- en vertalingskosten, boekwerken voor de gerechten en het parket van den procureur-generaal en benodigdheden voor het hulpkantoor van den industrieelen eigendom..... 1 500,—

Gevangenissen.

Artikel 22. Bezoldiging of verlofbezoldiging en toelagen van den directeur van de strafgevangenis en het huis van bewaring te Willemstad en verdere beambten..... 11 940,—

Artikel 23. Kostgeld, kleeding, ligging voor de gevangenen, verlichting en andere uitgaven..... 10 750,—

Politie.

Artikel 24. Bezoldigingen, verlofbezoldigingen of toelagen van en andere uitgaven voor het politiepersoneel 247 000,—

Artikel 25. Vergoeding aan de Nederlandsche Schatkist van 50 0/0 van de kosten der Landmacht..... 189 350,—

Artikel 26. Huur, verbetering en verlichting van wachthuizen, aankoop en onderhoud van vervoermiddelen en wapens en andere uitgaven..... 30 200,—

Brandweer.

Artikel 27. Toelagen van het personeel, onderhoud en vernieuwing van het materieel en andere uitgaven..... 4 200,—

Voogdijraden.

Artikel 28. Bezoldiging of verlofbezoldiging van den secretaris van den voogdijraad..... 420,—

Artikel 29. Andere uitgaven..... 100,—

Per transport... f 605 504,— f 455 241,—

Algemeene kosten.

Artikel 30. Uitgaven ten behoeve van verwaarloosde kinderen..... 18 800,—

Artikel 31. Uitgaven voor vervolgingen en rechtsgedingen waarvan de kosten geheel of gedeeltelijk ten laste van 's Lands kas komen..... 1 100,—

Artikel 32. Vergoedingen wegens vacatiën 7 600,—

Artikel 33. Teruggave aan het Departement van Justitie van het aandeel van Curaçao in de bijdrage van Nederland in de kosten van het kantoor van het internationaal verbond tot bescherming van letterkundige- en kunstwerken..... 100,—

Totaal der IIde afdeeling... 631 104,—

IIIde AFDEELING.

Geldelijk beheer.

Administratie van financiën en domeinwezen.

Artikel 34. Bezoldigingen of verlof-bezoldigingen en bruggegeld van den administrateur van financiën, voorzitter van de Curaçaosche bank, den bode ter administratie van financiën en ten kantore van den koloniaal ontvanger en andere uitgaven..... f 13 964,—

Artikel 35. Bezoldigingen of verlof-bezoldigingen of toelagen van de boschwachters, tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen en andere uitgaven van het domeinwezen 6 820,—

Belastingen.

Artikel 36. Bezoldigingen of verlof-bezoldigingen, toelagen en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van den inspecteur der belastingen, den koloniaal ontvanger, de ontvangers, den sub-ontvanger der invoerrechten en accijnzen, den commies en den klerk ten kantore van den koloniaal ontvanger en de deurwaarders der belastingen op Curaçao 23 990,—

Artikel 37. Bezoldigingen of verlof-bezoldigingen, toelagen en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van den ambtenaar van den buitendienst der belastingen..... 183 265,—

Artikel 38. Vergoeding aan de kommiezen bij de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijnsrecht voor dienstverrichtingen buiten den gewonen diensttijd, gerechtelijke vervolgingskosten, rondbrengen van belastingrekeningen, papier voor zegels, verlichting, schoonhouden van

Transporteere... f 228 039,— f 1 086 345,—

	Transporteere... f 228 039,— f 1 086 345,—
lokalen, bruggegelden, bediening en onderhoud der motorbooten, kleeding voor de kommiezen en andere uitgaven.....	84 100,—
<i>Posterij, Landsradio- en -telefoondienst.</i>	
1o. Posterij.	
<i>Artikel 39.</i> Bezoldigingen of verlof-bezoldigingen en toelagen van den postdirecteur te Willemstad, ambtenaren en beambten der posterij en brievenbestellers.....	38 130,—
<i>Artikel 40.</i> Transitrechten, vervoer van brievenmalen en betalingen aan het internationaal kantoor der algemeene postvereniging en aan dat der telegraafvereniging te Bern en andere uitgaven van den postdienst..	30 150,—
<i>Artikel 41.</i> Benoodigdheden voor de postspaarbank.....	500,—
2o. Landsradio- en -telefoondienst.	
<i>Artikel 42.</i> Bezoldigingen of verlof-bezoldigingen, toelagen, loon en bruggegelden van het personeel bij den Landsradio- en -telefoondienst.....	81 598,—
<i>Artikel 43.</i> Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landsradioposten.....	22 200,—
<i>Artikel 44.</i> Reis- en teerkosten van het personeel bij den Landsradio-dienst.....	1 500,—
<i>Artikel 45.</i> Betalingen aan de telegraafkabelmaatschappij en aan radio-maatschappijen voor doorzending van radio-telegrammen.....	30 000,—
<i>Artikel 46.</i> Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landstelefoon.....	26 000,—
<i>Artikel 47.</i> Telefoonabonnementen.	10 000,—
<i>Hypotheekbewaarder op Curaçao.</i>	
<i>Artikel 48.</i> Bezoldiging of verlof-bezoldiging van den hypotheekbewaarder.....	4 200,—
<i>Curaçaosche Bank.</i>	
<i>Artikel 49.</i> Bezoldiging of verlof-bezoldiging van den secretaris en den klerk.....	4 200,—
<i>Artikel 50.</i> Benoodigdheden en andere uitgaven.....	3 000,—
<i>Kamer van Koophandel en Nijverheid op Curaçao.</i>	
<i>Artikel 51.</i> Toelage van den secretaris.....	300,—
<i>Artikel 52.</i> Andere uitgaven.....	200,—
	Transporteere... f 564 117,— f 1 086 345,—

Per transport... f 564 117,— f 1 086 345,—

Algemeene kosten.

Artikel 53. Grondbelasting op Landseigendommen, die niet bestemd zijn voor den openbaren dienst..... 4 500,—

Artikel 54. Bijdrage aan de dames-vereening „Entre Nous” voor verlichting en onderhoud van het Wilhelminapark te Willemstad..... 400,—

Artikel 55. Rente wegens uit 's Rijks schatkist ontvangen voorschotten..... *Memorie*

Artikel 56. Uitzending van baar geld..... 650,—

Artikel 57. Vergoeding aan de Vereenigde Protestantsche Gemeente op Curaçao voor het gebruik van haar regenbak, klok en kelder..... 1 100,—

Totaal der IIIde Afdeeling... 570 767,—

IVde AFDEELING.

Eeredienst, onderwijs en armenzorg.

Eeredienst.

Artikel 58. Bezoldigingen of verlof-bezoldigingen en tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen van de voorgangers van verschillende godsdienstige gemeenten..... f 108 480,—

Artikel 59. Dienstreizen van den Roomsch-Katholieken geestelijke van den eersten rang..... 225,—

Artikel 60. Tegemoetkoming aan de Methodisten gemeente op St. Martin in de kosten van herstelling van de aan haar toebehoorende gebouwen... 3 000,—

Onderwijs.

1o. Schooltoezicht.

Artikel 61. Bezoldigingen of verlof-bezoldigingen van den inspecteur van het onderwijs en den bode van de inspectie en bij de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad..... 12 300,—

Artikel 62. Boekwerken voor de boekerij van den inspecteur, reis- en teerkosten voor het schooltoezicht en andere uitgaven..... 1 950,—

2o. Openbaar Onderwijs.

Artikel 63. Bezoldigingen of verlof-bezoldigingen en toelagen van het onderwijzend personeel..... 178 114,—

Artikel 64. Schoolmeubelen, school-behoefden, leermiddelen, bruggegeld voor leerlingen van de Emmaschool te Willemstad en andere uitgaven.... 11 700,—

Transporteere... f 315 769,— f 1 657 112,—

Per transport... f 315 769,— f 1 657 112,—

30. Bijzonder Onderwijs.

Artikel 65. Uitkeeringen voor het personeel..... 409 780,—

40. Verdere kosten van het Onderwijs.

Artikel 66. Overtocht en studie van jongelieden, die in Nederland eene opleiding ontvangen..... 14 000,—

Artikel 67. Tegemoetkoming aan onderwijzers of onderwijzeressen gedurende een opleiding tot hogere bevoegdheden..... 3 000,—

Artikel 68. Opleiding van onderwijzers..... 3 760,—

Artikel 69. Examenkosten..... 1 550,—

Artikel 70. Uitgaven ter bevordering van het schoolbezoek..... 800,—

Artikel 71. Kosten van het voorbereidend onderwijs..... 5 760,—

Artikel 72. Kosten van leergangen 10 000,—

Openbare boekerijen en leeszalen.

Artikel 73. Toelage van den beheerder van de openbare boekerij en leeszaal, belast met het onderhoud en de aanvulling van het koloniaal- en schoolmuseum te Willemstad..... 1 500,—

Artikel 74. Kosten van de openbare boekerij en leeszaal en van het koloniaal- en schoolmuseum te Willemstad en bijdrage aan andere openbare boekerijen en leeszalen..... 1 725,—

Armenzorg.

Artikel 75. Onderstand aan behoeftigen..... 12 600,—

Artikel 76. Bijdrage aan kerkgenootschappen voor onderhoud van weezen..... 8 700,—

Artikel 77. Bijdrage aan het Instituut voor doofstommen te St. Michiel (Gestel) voor onderhoud van in dat Instituut verpleegde Curaçaosche doofstommen..... 750,—

Artikel 78. Onderhoud en beheer van het pand Werfstraat No. 6 te Willemstad en uitkeering aan de armen van drie godsdienstige gezindten van de zuivere opbrengst van dat pand..... 2 300,—

Totaal der IVde Afdeeling... 791 994,—

Vde AFDEELING.

Landbouw.

Artikel 79. Voorschotten tot bevordering van en andere uitgaven in het belang van landbouw en veeteelt..... f 12 000,—

Transporteere... f 12 000,— f 2 449 106,—

Per transport... f 12 000,— f 2 449 106,—

Artikel 80. Onderhoud van den motor en de katoenmachines op St. Eustatius 200,—

Artikel 81. Aanleg, onderhoud en verbetering van irrigatiewerken en putten..... 8 800,—

21 000,—

Totaal der Vde Afdeeling...

Vide AFDEELING.

Openbare Gezondheidsdienst.

Ambtenaren, beambten en Gezondheidscommissie.

Artikel 82. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen en bruggegeld van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de gouvernements-geneeskundigen, den opzichter, de hulppzichteners en den bode bij den openbaren gezondheidsdienst en den secretaris bij de gezondheidscommissie f 116 896,—

Artikel 83. Aanschaffing en onderhoud van instrumenten en hulpmiddelen voor onderzoek ten behoeve van den dienst..... 500,—

Artikel 84. Reis- en teerkosten van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de leden en den secretaris van de gezondheidscommissie en de deskundigen, die door die commissie worden gehoord..... 1 000,—

Quarantaine-dienst.

Artikel 85. Bezoldiging of verlofbezoldiging van den loods-opzichter aan de Caracasbaai op Cuaçao..... 1 260,—

Artikel 86. Benoodigdheden, bediendenloon, huisvesting van geobserveerden en andere uitgaven voor de quarantaine-plaatsen aan de Caracasbaai en op Mundo Nobo op Cuaçao en onderhoud en bediening van de boot van den openbaren gezondheidsdienst 10 760,—

Artikel 87. Kosten van uitvoering van den dienst..... 750,—

Landsgesticht voor krankzinnigen op Cuaçao.

Artikel 88. Bezoldiging of verlofbezoldiging of toelagen van den directeur en de oppassers..... 5 400,—

Artikel 89. Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven..... 40 000,—

Landsgesticht voor melaatschen op Cuaçao.

Artikel 90. Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven..... 9 000,—

Transporteere... f 185 566,— f 2 470 106,—

Artikel 91. Uitkeering voor voermiddelen aan de dienstdoenden in het gesticht..... 6 00,—

Landsinrichting voor behandeling van lijdens aan besmettelijke geslachtsziekten op Curaçao.

Artikel 92. Bezoldiging of verlofbezoldiging van den inwonenden beambte en loon van het verplegend personeel van bijstand..... 2 160,—

Artikel 93. Verpleegkosten, voeding van den inwonenden beambte, zijne echtgenoot en de verpleegster en andere uitgaven..... 11 500,—

Laboratoria en kantoren van den openbaren gezondheidsdienst.

Artikel 94. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den hulp-scheikundige, den hulpbacterioloog, den apotheker en de bedienden..... 21 480,—

Artikel 95. Benoodigheden en andere uitgaven..... 2 500,—

Ontsmettingsdienst.

Artikel 96. Arbeidsloonen en andere uitgaven..... 2 300,—

Reinigingsdienst.

Artikel 97. Aanschaffing van twee auto-onderstellen..... 3 000,—

Artikel 98. Aanschaffing van een motor-opneem- en veegmachine en een handveeg- en opneemmachine 16 500,—

Artikel 99. Aanschaffing van een vuilnistruck voor Aruba..... 2 400,—

Artikel 100. Arbeidsloonen en andere uitgaven..... 56 700,—

Keuringsdienst van eet- en drinkwaren.

Artikel 101. Aankoop van monsters, enz..... 150,—

Landsziekenhuizen op St. Eustatius en Saba

Artikel 102. Verpleegkosten en andere uitgaven..... 1 800,—

Algemeene kosten.

Artikel 103. Verpleging van onvermogenen, de gevangenen, het politiepersoneel, het wettig gezin van de leden van dat personeel; huur van spreekkamers voor gouvernementsgeneeskundigen; verloskundige hulp aan en begrafenis-kosten van onver-

Per transport... f 306 656,— f2 470 106.—

mogenden; reiskosten; onderwijs in de verloskunde en prijzen aan vroedvrouwen, die een goed examen hebben afgelegd..... 57 770,—

Artikel 104. Geneesmiddelen en geneeskundige benodigdheden, kosten van operatiën van onvermogenen, gevangenen, politiepersoneel, het wettig gezin van leden van dat personeel en verpleegden in de Landsgestichten voor krankzinnigen en meltschen..... 20 000,—

Artikel 105. Schoonhouden van en andere uitgaven voor apotheken..... 500,—

Artikel 106. Onderhoud en bediening van ziekenauto's..... 4 200,—

Artikel 107. Kosten van een algemeene koepokinenting en bewaring van koepokstof..... 500,—

Slachtplaats te Willemstad.

Artikel 108. Bezoldiging of verlofbezoldiging van den marktmeester 3 300,—

Artikel 109. Verlichting en andere uitgaven:..... 240,—

Totaal der Vide Afdeeling... f 393 166—

VIIde AFDEELING.

Openbare Werken.

Ambtenaren en beambten.

Artikel 110. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van den directeur van openbare werken en verdere ambtenaren en beambten..... f 89 500,—

Artikel 111. Reis- en teerkosten, onderhoud van dienstauto's en teekbehoefden 5 500,—

Onderhoud en herstelling van Landsgebouwen.

Artikel 112. Onderhoud en herstelling van de Landsgebouwen, eigendommen en werktuigen, aankoop en onderhoud van meubelen, schoonhouden van kantoorlokalen en aankoop van water, aankoop en onderhoud van gereedschappen voor de gouvernementen-werkplaats en andere uitgaven..... 107 000,—

Artikel 113. Onderhoud en herstelling van straten, wegen, kaden en dammen:..... 358 000,—

Baggerwerken en Peilingen.

Artikel 114. Verschillende uitgaven..... 35 000,—

Transporteere... f 595 000,— f2 863 272,—

Per transport... f 595 000,— f 2 863 272,—

Vaartuigen.

Artikel 115. Onderhoud, herstelling en bedrijf van vaartuigen..... 111 500,—

Straatverlichting.

Artikel 116. Toelagen of loon van 4 lantaarnopstekers..... 836,—

Artikel 117. Benodigdheden en andere uitgaven..... 31 050,—

Kustverlichting.

Artikel 118. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen of loon en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van het personeel... 17 245,—

Artikel 119. Benodigdheden voor haven- en kustverlichting en andere uitgaven:..... 15 600,—

Weerkundige dienst.

Artikel 120. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen of toelagen van het personeel en andere uitgaven:..... 2 720,—

Ykwezen.

Artikel 121. Toelage van een ijker en andere uitgaven..... 850,—

Nieuwe werken.

Artikel 122. Nieuwe werken en aankoop van onroerende goederen:... 745 000,—

Totaal der VIIde Afdeeling... f 1 519 801,—

VIIIste AFDEELING.

Haven- en loodswezen.

Artikel 123. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van de ambtenaren en beambten en andere uitgaven f 86 200,—

Artikel 124. Loon van de bemanning van de loods- en sleepbooten, kantoorhuur en andere uitgaven..... 42 900,—

Artikel 125. Aandeel uit te keeren aan de Mijnmaatschappij Curaçao gelijk aan de helft van het ontvangen loodsgeld voor het in- en uitloodsen van schepen aan de Fuikbaai..... 1 200,—

Seinwezen.

Artikel 126. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen van het personeel en andere uitgaven..... 13 720,—

Totaal der VIIIste Afdeeling... f 144 020,—

Transporteere... f 4 527 093,—

Per Transport... f 4 527 093,—

IXde AFDEELING.

Watervoorzieningsdienst.

Artikel 127. Aanleg van werken voor de voorziening van Willemstad met drink- en ketelwater (derde termijn)..... f 300 000,—

Artikel 128. Bedrijfskosten van den watervoorzieningsdienst en andere uitgaven..... 100 000,—

Totaal der IXde Afdeeling... f 400 000.—

Xde AFDEELING.

Pensioenen, wachtgeld, onderstanden, toelagen, uitgaven voor de waarneming van tijdelijk opgevallen betrekkingen en toelagen ter aanvulling van bezoldigingen en toelagen.

Artikel 129. Pensioenen van burgerlijke landsdienaren..... f 230 435,—

Artikel 130. Pensioenen van weduwen en nagelaten minderjarige kinderen van burgerlijke landsdienaren 91 223,—

Artikel 131. Pensioenen van onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en van hunne weduwen en weezen..... *Memorie*

Artikel 132. Wachtgeld..... 210,—

Artikel 133. Toelagen aan gewezen Nederlandsche ambtenaren en onderwijzers wegens vervulling in Curaçao van een Landsbetrekking..... 208,—

Artikel 134. Onderstanden..... 4 620,—

Artikel 135. Toelage aan de weduwe van een broeder in de orde van den Nederlandschen Leeuw..... 100,—

Artikel 136. Gunstgaven en onverplichte betalingen..... 1 000,—

Artikel 137. Waarneming van tijdelijk opgevallen betrekkingen, voor zoover het niet mogelijk is die aan te wijzen op de artikelen, waarin de bezoldigingen voor die betrekkingen zijn omschreven..... 10 000.—

Artikel 138. Toelagen aan ambtenaren en beambten ter aanvulling van het verschil tusschen de aan hen bij de samenstelling van deze begrooting toegedachte bezoldigingen en toelagen en de door hen in 1927 genoten inkomsten..... 38 000,—

Totaal der Xde Afdeeling... f 375 796,—

Transporteere... f 5 302 889,—

Per transport... f 5 302 889,—

XIde AFDEELING.

Onvoorziene Uitgaven.

Artikel 139. Onvoorziene uitgaven.....	f 50 000,—
Totaal...	f 5 352 889,—

ALGEMEEN OVERZICHT.

Iste	Afdeeling.	Algemeen en gewestelijk bestuur.....	f 455 241,—
IIde	"	Rechts- en politiewezen.....	631 104,—
IIIde	"	Geldelijk beheer.....	570 767,—
IVde	"	Eeredienst, onderwijs en armenzorg.....	791 994,—
Vde	"	Landbouw.....	21 000,—
VIde	"	Openbare gezondheidsdienst.	393 166,—
VIIde	"	Openbare werken.....	1 519 801,—
VIIIste	"	Haven- en loodswezen.....	144 020,—
IXde	"	Watervoorzieningsdienst.....	400 000,—
Xde	"	Pensioenen, wachtgelden, enz.....	375 796,—
XIde	"	Onvoorziene uitgaven.....	50 000,—
			f 5 352 889,—

Curaçao.....	f 3 362 621,—
Aruba.....	465 315,—
Bonaire.....	118 070,—
St. Martin.....	114 217,—
St. Eustatius.....	45 373,—
Saba.....	54 617,—
Benedenwindsche eilanden.....	3 600,—
Bovenwindsche eilanden.....	14 480,—
Alle eilanden.....	1 174 596,—
	f 5 352 889,—

Vijf miljoen driehonderd twee en vijftig duizend acht honderd en negen en tachtig gulden.

Artikel 2.

Wanneer het bedrag uitgetrokken bij een der *artikelen* 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 38, 40, 41, 43, 44, 45, 46, 47, 50, 52, 53, 56, 57, 59, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 86, 87, 89, 90, 91, 93, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 109, 111, 112, 113, 114, 115, 117, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 132, 133, 134, 135, 136, 137 en 138, van de bij deze verordening voorloopig vastgestelde begrooting ontoereikend wordt bevonden, kan het, evenals de posten bij de *artikelen* 55 en 131 voor *memorie* uitgetrokken, door overschrijving uit *artikel* 139 dier begrooting worden aangevuld.

Artikel 3.

Op *artikel* 139 van de bij deze verordening voorloopig vastgestelde begrooting worden aangewezen de tot het dienstjaar 1929 behorende uitgaven, die hare omschrijving niet vinden in een der *artikelen* van die begrooting en moeten dienen ter voorziening in behoeften, die in den loop van dat dienstjaar onverwacht opkomen.

De uitgaven worden voor elk soort afzonderlijk in de rekening gebracht en omschreven.

Artikel 4.

Tot goedmaking van de uitgaven begrepen in de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 worden voor dat jaar gebezigd de na te noemen middelen en inkomsten, te weten:

A. *Belastingen.*

- a. Invoerrecht;
- b. Accijns op gedistilleerd;
- c. Accijns op geslacht;
- d. Zegelbelasting;
- e. Overdrachtsbelasting;
- f. Belasting op openbare verkooping van roerend goed;
- g. Grondbelasting;
- h. Gebruiksbelasting;
- i. Inkomstenbelasting;
- j. Successiebelasting;
- k. Vergunningsrecht;
- l. Hondenbelasting;
- m. Petroleumraffinaderijbelasting.
- n. Motorrijtuig-, -boot- en rijwielbelasting.

B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*

- a. Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening van ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand;
- b. Opbrengst van den zeilvaartdienst ter verzekering van de gemeenschap tusschen de eilanden;
- c. Boeten;
- d. Vergoeding van de kosten van inschrijving, enz. van handelsmerken door het hulpkantoor voor den industrieelen eigendom;
- e. Ontvangsten wegens examengelden gestort door aspirant-bestuurders van motorrijtuigen;
- f. Ontvangsten wegens gelden betaald voor aan- of afmonstering van scheepsvolk;
- g. Huur van Landsgronden en eigendommen;
- h. Registratierecht;
- i. Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening bij den in-, door- en uitvoer van goederen;
- j. Huur van opslagplaatsen;
- k. Uitvoerrecht:
 - van mijnproducten;
 - van zout;
- l. Concessierechten:
 - voor de brug over de haven;
- m. Inkomsten van de posterij;
- n. Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de postspaarbank;
- o. Opbrengst van Landsradioposten;
- p. Opbrengst van Landstelefoon;
- q. Ontvangsten wegens loon van den hypotheekbewaarder op Curaçao;
- r. Inkomsten van de Curaçaosche bank:
 - aandeel in de zuivere winst;
 - teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de bank;
- s. Schoolgelden;
- t. Onzuivere opbrengst van het pand Werfstraat No. 6;
- u. Rente van verleende voorschotten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten;
- v. Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst:
 - geleverde geneesmiddelen aan apotheken, enz.;
 - gedane onderzoekingen en vergoeding voor ontsmetting, enz.;
 - verhuur van de ziekenauto;
 - verkochte kaarten rechtgevend op geneeskundige hulp;
- w. Opbrengst van de vergoeding voor verpleeggelden, enz.:
 - van in het gesticht voor krankzinnigen opgenomen lijdende 1ste, 2de en 3de Klasse;
 - van in het gesticht voor melaatschen opgenomen betalende lijdende;
- x. Inkomsten van de vleeschhal;
- y. Vergoeding van de kosten van onderzoek en beproeving van stoomketels en van vernieuwde vergunningen tot gebruik van die stoomketels;

- z. Opbrengst van Landskaden;
- aa. Loodsgelden;
- bb. Kortingen op de inkomsten van ambtenaren en gepensioneerde ambtenaren wegens pensioen;
- cc. Opbrengst van den watervoorzieningsdienst;
- dd. Batig saldo over het dienstjaar 1925.
- ee. Alle andere ontvangsten;

C. *Leening tot dekking der uitgaven voor:*

- a. straten- en wegenverbetering;
- b. havenverbetering;
- c. aanleg van straten en wegen (Aruba);
- d. aanleg van waterwerken;

Gegeven te Willemstad, den

Memoria van toelichting.

Upholder van Landgebruik
en Landbouw
het Koninkrijk der Nederlanden
aan de Minister van Landgebruik
en Landbouw
te kennen te geven dat de
aan de Minister van Landgebruik
en Landbouw
te kennen te geven dat de
aan de Minister van Landgebruik
en Landbouw
te kennen te geven dat de

Upholder van Landgebruik
en Landbouw
het Koninkrijk der Nederlanden
aan de Minister van Landgebruik
en Landbouw
te kennen te geven dat de
aan de Minister van Landgebruik
en Landbouw
te kennen te geven dat de
aan de Minister van Landgebruik
en Landbouw
te kennen te geven dat de

Upholder van Landgebruik
en Landbouw
het Koninkrijk der Nederlanden
aan de Minister van Landgebruik
en Landbouw
te kennen te geven dat de
aan de Minister van Landgebruik
en Landbouw
te kennen te geven dat de
aan de Minister van Landgebruik
en Landbouw
te kennen te geven dat de

Upholder van Landgebruik
en Landbouw
het Koninkrijk der Nederlanden
aan de Minister van Landgebruik
en Landbouw
te kennen te geven dat de
aan de Minister van Landgebruik
en Landbouw
te kennen te geven dat de
aan de Minister van Landgebruik
en Landbouw
te kennen te geven dat de

Upholder van Landgebruik
en Landbouw
het Koninkrijk der Nederlanden
aan de Minister van Landgebruik
en Landbouw
te kennen te geven dat de
aan de Minister van Landgebruik
en Landbouw
te kennen te geven dat de
aan de Minister van Landgebruik
en Landbouw
te kennen te geven dat de

Upholder van Landgebruik
en Landbouw
het Koninkrijk der Nederlanden
aan de Minister van Landgebruik
en Landbouw
te kennen te geven dat de
aan de Minister van Landgebruik
en Landbouw
te kennen te geven dat de
aan de Minister van Landgebruik
en Landbouw
te kennen te geven dat de

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—15.

*Verordening van den.....
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.*

Memorie van toelichting.

No. 2.

1. Ondergeteekende heeft het niet te verzwijgen, dat het hem een groote voldoening is het ontwerp eener sluitende begrooting aan Uwen Raad te kunnen indienen.

Er reeds verscheidene jaren naar strevend, kon hij eerst dit jaar zijn pogingen verwezenlijkt zien.

Hij vertrouwt daarom, dat, waar het ook door Uwen Raad steeds nagestreefd ideaal thans bereikt is, Hij er toe zal willen medewerken om dit ontwerp goed te keuren en ondergeteekende in de gelegenheid te stellen voor Curaçao noodige en nuttige werken tot stand te brengen.

Bij uitvoering van de meeste der voorgestelde nieuwe werken is urgentie, omdat langer uitstel tot noodzakelijk gevolg zal hebben, dat bij uitgestelde uitvoering de kosten veel en veel hoger zullen wezen.

2. Teneinde zeer noodige werken uit te kunnen voeren zijn door ondergeteekende eenige aangewezen om uit door leening te verkrijgen gelden te worden bekostigd. Dit was noodig omdat niettegenstaande het zeer ruim vloeien der middelen in 1927 en zooveel mogelijk ter hand nemen van alle urgente afdoening eischende werken, niet voldoende kon worden afgebouwd en afgedaan.

Een dergelijke werkprogram volgend zal jaar op jaar veel geld besteed worden zonder dat daaraan geevenredige, vooral blijvende, uitkomsten worden verkregen.

Ondergeteekende is daarom te rade geworden op de thans ingediende begrooting voorstellen te doen om gelden door leening te verkrijgen tot het op groote schaal aanleggen van verharde, aan de eischen des tijds beantwoordende, straten en wegen. De tot nu toe over het algemeen gevolgde werkwijze blijven toepassen bij dit werk beteekend geldverspilling, omdat gruiswegen niet langer kunnen voldoen.

Een afdoende verbetering is, ook zelfs bij het ruim binnenvloeien der ontvangsten, niet te betalen uit de gewone regelmatige opbrengsten. De eenige weg, die hem daarom openstond, was die van het zich aanschaffen van de noodige fondsen uit een leening.

Te eerder meende hij dit jaar voor een leening voor dit doel bij Uwen Raad te kunnen pleiten, omdat gaandeweg deze zoude kunnen worden afgelost, door de opbrengst van de „Motorrijtuig-, -boot- en rijwielbelasting”, die op deze begrooting voor het eerst onder de middelen voorkomt, er voor te bestemmen.

Deze toch in hoofdzaak met een wegenbelasting te vergelijken heffing lijkt den ondergeteekende voor het doel zeer geeigend.

Mede voor het beëindigen van de aanlegwerken voor de waterleiding zijn de uitgaven aangewezen om te worden gedekt door gelden uit leening te verkrijgen.

Daar door te kort aan arbeidskrachten thans niet te zeggen is of alle werken in den loop van het volgende jaar in zooverre zullen zijn voltooid, dat reeds over eenig deel van het jaar ontvangsten zullen kunnen worden verkregen, meende ondergeteekende dat het beter was om de ontvangsten uit de exploitatie dezer werker voor memorie te ramen.

De kosten der voorgenomen havenverbetering zijn mede aangewezen om uit leening te worden verkregen. Deze uitgaven zullen later goedgeemaakt kunnen worden uit ontvangsten ter zake van haven exploitatie.

3. Zooals reeds boven is medegedeeld, hebben de middelen in 1927 veel opgebracht. Het overschot van den dienst was dan ook f 671 415,—.

Uw Raad zal evenwel goed doen om dit bedrag niet te aanvaarden als de som, die bij het opmaken van het slot der rekening definitief ten bate van dit gebiedsdeel zal komen, daar zeer vele in Nederland gedane uitgaven alsnog niet bekend zijn.

Het steeds hooger stijgen van de cijfers der ontvangsten heeft den ondergeteekende aanleiding gegeven om bij de raming der ontvangsten voor het volgend jaar in zooverre met de meerdere ontvangsten in 1927 rekening te houden, dat hij niet alleen voor de meeste middelen het cijfer van het ontvangene in 1927 heeft genomen als de vermoedelijke ontvangst in 1929, doch in sommige gevallen, waar de omstandigheden daartoe aanleiding gaven, zelfs een hooger bedrag te stellen als te verwachten uitkomst voor het volgend jaar.

Het bedrag der ontvangsten uit de Gebruiksbelasting moest uit hoofde van in het aan Uwen Raad ingediende wijzigings-ontwerp, evenwel lager worden gesteld.

4. De hierna volgende vergelijking over de jaren 1922-1927 geeft een beeld van den loop der geldmiddelen.

	UITKOMSTEN.						RAMINGEN.	
	1922.	1923.	1924.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929.
ONTVANGSTEN:								
Belastingen	f 1 276 919	f 1 473 265	f 1 692 948	f 2 004 269	f 2 221 521	f 2 767 608	f 2 312 300	f 2 812 900
Inkomsten van onderscheiden aard..	536 047	677 641	826 063	868 026	1 108 816	1 457 298	1 085 300	1 481 600
Leening tot dekking der uitgaven voor:							200 000	
a. straten- en havenverbetering	f 280 000							
b. havenverbetering	515 000							
c. aanleg van straten en wegen (Aruba)	75 000							
d. aanleg van waterwerken....	300 000							1 170 000
Te zamen.....	f 1 812 966	f 2 150 906	f 2 519 011	f 2 872 295	f 3 330 337	f 4 224 906	f 3 597 600	f 5 464 500
UITGAVEN:.....	2 517 350	2 459 701	2 515 092	2 799 357	3 627 371	3 553 491	3 535 824	5 352 889
VERSCHIL { minder	f 704 384	f 308 795			f 297 034			
{ meer			f 3 919	f 72 938		f 671 415	f 61 776	f 111 611

5. Door den ondergeteekende is van de commissie benoemd tot het samenstellen van een nieuwe salarisregeling, verslag en voorstel dienaangaande ontvangen. Ondergeteekende is in hoofdzaak aan de hand van de voorstellen overgegaan tot het voorstellen van hogere bedragen voor bezoldigingen in de thans ingediende begroeting. Hier en daar kon hij het niet eens zien met de commissie en is hij dan ook van de voorstellen afgeweken. Het verslag der commissie, zoomede het door haar aangeboden ontwerp-salarisregeling, heeft ondergeteekende ter griffie van den Raad nedergelegd. Mede wordt ter inzage van de leden van den Raad een ontwerp-regeling, zooals de ondergeteekende zich die denkt, aldaar nedergelegd.

6. De kredieten waarvoor door ondergeteekende verhooging of verlaging is voorgesteld, alsmede eenige nieuwe posten, worden hieronder nader toegelicht.

Afdeeling I.

Artikel 1. Meer en meer doet zich de behoefte gevoelen aan meer goed onderlegde bureelambtenaren. Het behoud van de thans werkende en het verkrijgen van geschikte personen maakt het noodig dat het krediet tot betaling van ondergeschikte ambtenaren zoo spoedig mogelijk worde verruimd. Derhalve is ondergeteekende er toe overgegaan om het aantal in dienst te nemen commiezen en adjunct-commiezen te vergrooten teneinde aan de behoefte te voldoen.

Door de toename van werkzaamheden op alle kantoren, zoo op Curaçao als op Aruba, zal het aantal klerken en schrijvers moeten worden uitgebreid, waartoe een voorstel door ondergeteekende wordt gedaan.

Ook met de verdere opkomst van Aruba in de naaste toekomst dient rekening gehouden te worden ten aanzien van de bezetting der kantoren met voldoende geschoold personeel. Om aan die behoefte te kunnen voldoen moet gezorgd worden voor tijdig in dienst nemen van geschikte jongelieden.

Ook met het oog daarop is het aantal commiezen, adjunct-commiezen, klerken en schrijvers verhoogd.

Artikel 3. Door de toename der bevolking, in het bijzonder door het zich hier vestigen van vele vreemdelingen, is het thans noodig over te gaan tot de invoering van een bevolkingsregister. Ondergeteekende stelt zich voor aanvankelijk bevolkingsregister aan te leggen voor Curaçao en Aruba, terwijl dan gaandeweg ook de andere eilanden zullen moeten worden opgenomen met het oog op het in te voeren kiesrecht.

Aan de hand van vroeger gedane berekening en rekening houden met intusschen ingetreden en voortgaande duurte heeft ondergeteekende een krediet uitgetrokken tot bekostiging van den aanleg van het register voor Curaçao.

Artikel 10. Het krediet overtochts- en verplaatsingskosten is overschreden tengevolge van het uit Nederland komen van verschillende ambtenaren, alsook door gelden, die betaald moesten worden voor vervoer van hier naar de Bovenwinden van ambtenaren, omdat de reisgelegenheid tusschen die plaatsen te wenschen overliet voor eerste klasse passagiers. Met het oog op mogelijke uitgaven voor uitzending van ambtenaren uit

Nederland en in afwachting van het verkrijgen van een betere verbinding tusschen dit eiland en die Bovenwindsch wordt het krediet tot een hooger bedrag aangevraagd.

Artikel 12. Met een verwijzing naar het voorgaande vertrouwd ondergeteekende, dat de Raad hem in de gelegenheid zal willen stellen om een beter schip, dan tot dusver verkrijgbaar was, te charteren voor den dienst tusschen Curaçao en St. Martin, St. Eustatius en Saba. Voor het beschikbaar bedrag is geen beter schip te krijgen, terwijl het toch zeer in het belang van de Bovenwinden moet worden geacht, dat zij geregelde verbinding met het buitenland behouden via Curaçao, waar thans goede afzet is voor de producten dier eilanden.

Een verhoogd krediet is dan ook aangevraagd voor het inhuren van een goed schip van grootere afmeting dan tot dusver beschikbaar was.

Afdeeling II.

Artikel 18. Ondergeteekende is er van overtuigd, dat bij verder voortgaande vooruitgang op Aruba en de daarmee gepaard gaande uitbreiding van de bevolking, vooral van het vreemd element, te dier plaatse de voortdurende aanwezigheid van een rechter niet zal kunnen worden gemist. De tijdelijke overplaatsing van Curaçao, zooals thans geschiedt met de Bovenwinden, zal van zelf sprekend de voorkeur verdienen boven het onafgebroken op Aruba plaatsen van een rechter.

Het Hof van Justitie ten deze om advies gevraagd, deelde den ondergeteekende mede, dat het van meening is dat het bezetten van een rechterplaats op Aruba niet anders zal kunnen geschieden dan met gelijktijdige uitbreiding van het Hof met een lid. Ondergeteekende kan zich met die meening volkomen vereenigen en, waar het Hof ook meende, dat een vast rechter op den duur op Aruba niet gemist zal kunnen worden, heeft hij het voorzichtig geacht reeds op de begroting voor 1929 krediet voor de bezoldiging aan te vragen.

Artikel 24. Er werd meer dan de raming van f 128 000,— uitgegeven omdat in de tweede helft van 1927, teneinde de beschikking te kunnen hebben over eenige geschikte krachten, verschillende agenten werden aangesteld op een hoogere bezoldiging dan de voor hen vastgestelde aanvangsbezoldiging.

De ondergeteekende vraagt voor 1929 een hooger bedrag aan dan het vorige jaar omdat door een geleidelijk afvloeien van de burgeragenten in 1929 nog gerekend wordt op het in dienst zijn van 60 man, zoodat het noodzakelijk is om boven de toelagen aan de militaire politie nog rekening te houden met uitgaven voor bezoldiging en kleeding van deze 60 burgeragenten.

Hierna moge ondergeteekende laten volgen een uiteenzetting van de wijze waarop hij zich voorstelt over het aangevraagd krediet te beschikken:

politietoelagen voor 120 militairen, berekend naar een gemiddelde van f 3,— per dag en per man...	f 132 000,—
60 burgeragenten	110 000,—
officieren en administratief personeel.....	5 000,—
	f 247 000,—

Artikel 27. De brandweer zal door de politie worden uitgeoefend. Niettemin zijn er uitgaven voor dien dienst vereischt, die niet mogen komen onder de gewone politie-uitgaven. Vandaar dat ondergeteekende een krediet aanvraagt voor eenige kleine toelagen aan het bedienend personeel, terwijl voornamelijk het krediet bestemd is tot bestijding van kosten van vernieuwing vooral van de brandslangen, die door het zoute water dat hier voor het blusschen van brand moet worden aangewend, zeer snel te gronde gaan. Steeds wordt getracht beter voor dit klimaat en de plaatselijke omstandigheden geschikt materieel te verkrijgen, doch steeds weer blijkt, dat ook het beste materieel binnen korten tijd vergaart.

Afdeeling III.

Artikel 37. Tengevolge van de vestiging op Aruba van twee petroleum-maatschappijen is groote toename ontstaan in den omvang van den invoer. Teneinde de belangen van den fiscus te behartigen is uitbreiding van het aantal daar dienstdoende ambtenaren van den actieven dienst der belastingen noodzakelijk.

Als leider van den buitendienst kan, wegens den omvang van het te bewaken terrein, niet minder dan een kommies-verificateur aan het hoofd staan, terwijl het te bouwen entrepot door een afzonderlijk daarvoor aan te wijzen kommies-entrepoteur zal moeten worden beheerd.

Voor elk der centra van dienst, Oranjestad en St. Nicolaasbaai, zal een hoofdkommies noodig wezen.

Artikel 38. Zooals reeds bij artikel 37 is vermeld, is de omvang van den invoer zeer toegenomen.

Dat het kommiezen personeel daarom veel door overwerk maakt, behoeft geen vermelding. Reeds het voor 1927 uitgetrokken bedrag was ongeveer de helft van het benoodigde.

Met het oog op deze ondervinding en op de uitbreiding van het personeel meent ondergeteekende goed te doen voor het komend jaar een bedrag aan te vragen, waarmee de uitgaven inderdaad zullen kunnen worden bestreden.

Artikel 43. Waar van den radiodienst een zeer ruim gebruik werd gemaakt, had dit noodzakelijk tengevolge dat ook voor bedrijfskosten meer moest worden uitgegeven.

Bijna onnoodig is dan ook de vermelding, dat tegenover dezer meerdere uitgaven ruime ontvangsten staan.

Met de ondervinding van het afgelopen jaar voor oogen, meent ondergeteekende een krediet van f 15 000,— voor het doel te moeten aanvragen.

Artikel 45. Zooals reeds bij artikel 43 is vermeld, werd in 1927 een zeer ruim gebruik van den radiodienst gemaakt als gevolg waarvan ook aan buitenlandsche radio-maatschappijen meer verschuldigd werd.

Door deze betalingen moest het krediet worden overschreden, waartegenover ook een hoogere dan de geraamde ontvangst kon worden geboekt.

De ondervinding leert, dat het krediet, wil het voldoende wezen, zal moeten worden verhoogd. Derhalve stelt ondergeteekende den Raad voor een hooger krediet te voteeren.

Artikel 47. Onder het uitgegeven bedrag van circa f. 10. 000.— is mede begrepen het voor den aanleg benoodigde geld.

De hooge overschrijding van het krediet is daaraan toe te schrijven, dat het niet hooger werd gesteld dan hetgeen aan de concessiehouder voor de telefoon te voren werd betaald.

Waar nog een paar lijnen ten behoeve van 's Landsdienst zullen moeten worden aangelegd, zal zeer vermoedelijk het voor dit jaar toegestaan bedrag van f. 6 000.— voor 1929 niet voldoende zijn.

Afdeeling IV.

Artikel 60. De Methodisten gemeente, bestaande hoofdzakelijk uit onbemiddelde personen, is niet bij machte de financiële lasten te dragen, verbonden aan den afbouw van hare kapel, aan de dringend vereischte herstellingen aan de pastorie, aan die aan het gebouw, waarin een fröbelschool is ondergebracht, welke school niet in aanmerking komt voor een gouvernements schoolsubsidie, alle te Philipsburg, en aan die voor herstellingen aan de kapel van Koolbaai.

Zij heeft een verzoek om eenigen steun tot ondergeteekende gericht, welk verzoek hij, gezien de geringe draagkracht van de gemeenteleden, moest billijken.

Om de gemeente in staat te stellen haar onroerende goederen in deugdelijken toestand te brengen vraagt ondergeteekende een krediet aan ter somme van den door de gemeente gevraagden onderstand.

Artikel 64. Het is noodig gebleken schoolmeubelen in meerdere openbare scholen te vernieuwen. Getracht zal worden reeds in 1928 een aanvang te maken met het aanschaffen van nieuwe banken en schoolborden en de kosten daarvan uit het toegestane krediet voor dat jaar te bestrijden. De hoogere raming van het krediet voor 1929 houdt vooral verband met het inrichten van de gymnastiekzaal der Herdrikschool, waar nieuwe toestellen dringend noodig zijn.

Artikel 65a. In afwijking van hetgeen de laatste jaren gebruikelijk was, zijn de bedragen, voor het personeel bij het bijzonder onderwijs uit te keeren, niet geraamd op het cijfer, dat deze in 1927 beliepen, maar is als grondslag genomen de vermoedelijke toestand op 1 Januari 1929, terwijl de berekening der uitkeeringen plaats had naar de nieuwe salarismnormen en op gelijken voet als bij het openbaar onderwijs.

Artikel 65b. Ofschoon de school te Piedra Plat op Aruba, in stand gehouden door de Protestantsche gemeente aldaar, van af 1 October 1927 wegens gebrek aan personeel gesloten moest worden en als gevolg daarvan de uitkeering over het laatste kwartaal 1927 niet plaats had, is rekening gehouden met de heropening en voor 1929 een gelijk krediet als in vorige jaren aangevraagd.

Artikel 65d. Ter verdere doorvoering van het beginsel der bekostiging op voet van gelijkheid van het bijzonder met het openbaar onderwijs wordt een krediet aangevraagd voor een tegemoetkoming in de kosten van het aanschaffen van leermiddelen en schoolbehoeften.

Het aantal ingeschreven leerlingen aan de bijzondere scholen in Curaçao bedroeg 8169 op 1 Januari 1926 en 8225 op 1 Januari 1927. Het gemiddeld aantal werkelijk schoolgaande kinderen was in de jaren 1926 en 1927 respectievelijk 7682 en 7916.

Bij het bepalen van het ramingsbedrag is uitgegaan van een aantal schoolgaande kinderen van 8400 in het jaar 1929 en een uit te keeren bedrag van f 1,50 per kind. Dit laatste bedrag komt ondergeteekende, in aanmerking genomen, dat het overgroote deel der leerlingen van het bijzonder onderwijs de scholen in de buitendistricten bezoekt, waar de kosten van leermiddelen, enz. per hoofd stellig minder dan het voorgestelde cijfer bedragen, alleszins behoorlijk voor.

Het ligt in de bedoeling, na verkregen wijziging van de bestaande bepalingen, de uitkeeringen te doen plaats hebben voor de werkelijk schoolgaande kinderen.

Artikel 68. Met de opleiding van onderwijzers zal, zoodra zich voldoende personen daartoe aanmelden, wederom een begin worden gemaakt. Verwacht mag worden, dat bij de verbeterde bezoldigingen de ambitie voor het onderwijzersambt weder opleeft. Gelijke bedragen als in vorige jaren worden daarom ook voor 1929 aangevraagd.

Artikel 69b. Teneinde de candidaten voor de onderscheidene onderwijsakten voor de examen-commissie te Willemstad te kunnen doen verschijnen, waardoor uniformiteit der examens verkregen zal worden, wordt verhooging van het in vorige jaren op dezen post toegestane krediet voorgesteld.

Artikel 72. Aan vlechtleergangen werd uitgegeven op Curaçao f 7 143,— en op Bonaire f 720,—. De cursus voor grootere leerlingen op St. Eustatius, bekend onder den naam van „Herhalingsonderwijs” kostte f 414,—

Artikel 77. Deze tegemoetkoming wordt aangevraagd om aan een Nederlandsche instelling, die geenerlei verplichting jegens Curaçao heeft en toch arme Curaçaosche kinderen een zeer behoorlijke opvoeding geeft, te worden uitgekeerd.

De ondersteuning zal thans ten bate komen aan de opleiding van drie Arubasche kinderen uit een arm gezin en aan twee Curaçaosche meisjes, beide uit arme ouders geboren.

Gerekend kan worden, dat de ondersteuning voorloopig voor zeven jaar gegeven zal worden, doch zeker niet voor langer dan negen jaar, omtrent welken tijd alle thans opgenomenen hunne opleiding zullen hebben voltooid.

Afdeeling VI.

Artikel 82. Het is in het belang van de volksgezondheid onafwijsbaar noodig, dat een intensieve inspectie over particuliere erven en over winkels wordt gehouden.

Mede zal het toezicht op te koop aangeboden melk moeten worden verscherpt, terwijl op de straatreiniging beter moet worden toegezien.

Voor deze werkzaamheden is het noodig zich de diensten van twee hulpopzichters te verzekeren, één voor het stadsdeel beoosten en één voor het stadsdeel bewesten de haven.

Artikel 86. In 1927 moest overgegaan worden tot aanschaffing van een boot voor den openbaren gezondheidsdienst, speciaal bestemd voor den havendokter voor het visiteeren van stoomschepen. Door het verantwoorden ten laste van dezen post van de kosten van aanschaffing, bediening en onderhoud van deze boot, was de overschrijding onvermijdelijk. Voor 1929 wordt een afzonderlijk krediet aangevraagd voor onderhoud en bediening van deze boot.

Artikel 94. De aanwezigheid van een laboratorium, op kleiner schaal dan te Willemstad ingericht, is te Oranjestad een dringende eisch des tijds.

Dagelijks zullen onderzoekingen van algemeenen en van hygienischen aard moeten plaats hebben, vooral, in een havenstad met een snel fluctueerende bevolking, die telkens van uit hygienisch onbetrouwbare havenplaatsen wordt aangevuld.

Waar de oprichting van een laboratorium een noodzakelijkheid wordt geacht, meent ondergeteekende de rentabiliteit er van te kunnen vergrooten door een apotheek er aan te verbinden. De aan te stellen apotheker die noch als zoodanig noch als leider van het laboratorium een volle dagtaak zal hebben, zal door de combinatie voldoende werk hebben, terwijl hem voor de twee diensten een behoorlijk loon kan worden geboden. Door dit laatste kan zich het Gouvernement de diensten van een voor zijn taak berekend persoon verzekeren.

Een bediende voor laboratorium en apotheek is een eisch van goed beheer.

Artikel 97. Daar de toestand, waarin zich de auto-trucks, aan den reinigingsdienst verbonden, zooveel mogelijk werd verholpen, is, ter betrachting van de grootst mogelijke zuinigheid, in het afgelopen jaar afgezien van de aanschaffing van een auto-onderstel. Daardoor bleef het krediet ongebruikt.

In dit jaar zullen twee onderstellen moeten worden vernieuwd, terwijl dan in 1929 de twee oudste onderstellen noodzakelijk door andere vervangen moeten worden.

Het intensieve gebruik, dat van deze trucks moet worden gemaakt om zooveel als doenlijk het stadsvuil weg te voeren, maakt een snel slijten onvermijdelijk.

Artikel 98. Het steeds hooger worden der arbeidsloozen noopt tot mechaniseering van den straatreinigingsdienst.

Ondergeteekende is van oordeel, dat voorshands veel gewonnen zal worden door aanschaffing van opneem- en veegmachines, door een motor of de hand bewogen.

Een sneller vervoer van vuil en een hygienischer wijze van dit te doen zullen voordeelen zijn, die al dadelijk worden verkregen, terwijl het kleiner aantal personen, dat er bij noodig zal wezen, de arbeidsloozen zal helpen stabiliseeren of verminderen wanneer voldoende praktijk met de machines is opgedaan.

Artikel 99. De toename der bevolking van Aruba, in het bijzonder van Oranjestad, met den daarmee gepaard gaanden uitbouw van deze plaats, maakt het noodzakelijk dat ook de reinigingsdienst wordt verbeterd.

In de eerste plaats is aanschaffing van een vuilnis-truck geboden teneinde een vuil-ophaaldienst te kunnen instellen.

Artikel 100. Voor bediening van de bij artikel 99 bedoelde vuilnistruck zal de aanstelling in geregelde dienst van twee personen noodzakelijk wezen.

Voor het verdere verwerken van het opgehaalde vuil zullen ook meerdere uitgaven zijn te doen, die ondergeteekende met het aangevraagde bedrag hoopt te dekken.

De hogere kredietaanvraag voor Curaçao behoeft nauwelijks te worden toegelicht. Een ieder weet, dat de stad zich dagelijks uitbreidt, dat de arbeidsloozen steeds stijgen en dat, niettegenstaande alle inspanning, vele straten niet zoo schoon gehouden kunnen worden als de ondergeteekende wel zou wenschen.

Een ruimer krediet voor het doel zal in deze verbetering kunnen aanbrengen.

Artikel 106. Met toestemming van den Raad is overgegaan tot aanschaffing van een ambulance-wagen, omdat de toestand van de in dienst zijnde geen uitstel van den koop toeliet.

Voorts werd een onderstel aangekocht voor de oude ambulance, die sedert mede dienst doet en voldoet in een reeds lang gevoelde behoefte aan een tweede ambulance-wagen.

Waar thans twee wagens in bedrijf gehouden moeten worden, wordt een hooger krediet voor onderhoud, enz. aangevraagd.

Om zeer begrijpelijke redenen is ook op Aruba een ambulance-wagen noodig, die onderhoud zal vorderen.

Ondergeteekende stelt zich voor van het krediet, dat op de begroting voor dit jaar voorkomt, gebruik te maken om een ambulance-wagen voor Aruba aan te schaffen.

Afdeeling VII.

Artikel 110. De huidige werkzaamheden op het Departement van Openbare Werken en de richting, waarin zij zich in de naaste toekomst moeten bewegen, zijn van dien aard en van zoodanigen omvang, dat den Directeur geen tijd overschiet om aan alle afdelingen en alle details zijn volle aandacht te schenken. Hij heeft een hulp noodig, voldoende praktisch onderlegd, aan wien hij het toezicht over het onderhoud van straten en riolen, gebouwen en regenbakken kan overlaten, die kan toezien, dat de bouwvergunningen, weerkundige waarnemingen en waterdistributie tot hun recht komen, die de opzichters en ploegbazen controleert, die zich bezig kan houden met aankoop van materialen en toezicht op de magazijnmeesters en voorraden en die leiding kan geven aan het bureaupersoneel en als de plaatsvervanger van den Directeur kan optreden. Ondergeteekende is van oordeel, dat aan zoo iemand de titel van adjunct-directeur en een bezoldiging van f 8 400.— 's jaars zullen moeten worden toegekend.

In verband met de in beraming zijnde plannen voor de verbreding van den havenmond, de verbetering van de vaart door de St. Annabaai, den bouw van aanlegplaatsen in het Schottegat, alsmede met den voorgenomen bouw van een douanekantoor en een postkantoor, een haven- en loodskantoor, een vruchten- en groentemarkt, met de systematische verharding en asphalteering van straten en wegen en met de wenschelijkheid van een onderzoek naar de uitvoerbaarheid van een riolering voor Willemstad, is het onafwijsbaar noodzakelijk, dat over de diensten van twee ingenieurs kan worden beschikt, aan wie minstens f 7 200,— 's jaars moet worden aangeboden. Deze ingenieurs zullen tijdelijk moeten worden uitgezonden en hunne detachering zal duren zoolang over hunne diensten moet worden beschikt. Ook zullen nog twee opzichters moeten worden aangesteld.

Door de snelle ontwikkeling van Aruba als gevolg van het zich aldaar vestigen van de Lago Oil & Transport Co. en de Arend Petroleum Maatschappij, moeten werken als bouw van een steiger aan de Paardenbaai, bouw van een entrepot, bouw van een huis van bewaring, uitbreiding van de Landskantoren, bouw

van ambtenaarswoningen en verbetering van het wegennet, overeenkomende met nieuwbouw, binnen afzienbaren tijd worden ter hand genomen. Vermits de Gezaghebber, ook door toeneming van diens ambtsbezigheden, geen tijd meer zal hebben om zelf op de uitvoering van deze werken toe te zien, wil het noodig voorkomen om zich de diensten te verzekeren van een technisch-opzichter, aan wien het toezicht op de uitvoering dier werken kan worden opgedragen.

Het ligt in de bedoeling om den opnemer-teekenaar in de eerste plaats te belasten met de vele opnamen, welke noodig zijn voor het ontwerpen en uitvoeren der vele op het programma staande openbare werken. Ook zal hij de domeinkaarten hebben bij te werken en een paar jongelieden hebben op te leiden en geschikt te maken voor opname en karteerings-werkzaamheden, teneinde hem eventueel bij te staan en te vervangen. Zoodra de werkzaamheden zulks gedoogen, is het ook het plan dezen opnemer-teekenaar te benoemen tot gouvernements-landmeter en als zoodanig te belasten met het opmaken en de afgifte van rooibrieven. Een persoon, die de hiervoor noodige opleiding heeft ontvangen, zal wel niet minder gesalarieerd kunnen worden dan een technisch-opzichter.

Bij het Departement van openbare werken zijn momenteel in gebruik of zullen in 1929 in gebruik zijn minstens 1 stoomwals, 2 motorwalsen, 1 luchtcompressor, 2 steenbrekers met aandrijfmotoren, 5 asphaltketels, 2 beton-mengmachines, 2 houtbewerkingsmachines, 1 baggermachine, 3 dienstauto's, 32 vrachtauto's, voorts moeten de motorboot van den Gouverneur, de motorbooten van de havenpolitie, 6 loodsmotorbooten, 1 stoomsleepboot, 2 stoomsloepen, 2 motorbootjes, 3 windmolens, 2 motorpompen, 1 lichtboei en verscheidene meerboeien en diverse kustlichten verzorgd worden. Hierbij zullen in de naaste toekomst nog moeten komen werktuigen en gereedschappen voor de havenverbetering. Dat het onderhoud en de herstelling van dit belangrijk materieel uitbreiding van geschoolde arbeidskrachten op de gouvernements-werkplaats vorderen, behoeft nauwelijks betoog. Waar een goed onderlegd monteur-bankwerker en een draaier zeer noodig zijn en op Curaçao niet te krijgen, is uitzending uit het Moederland den aangewezen weg. Voor een aanvangssalaris van f 3 000.— 's jaars hoopt men geschikte krachten te kunnen vinden.

Artikel 111. Wegens het ingebruiknemen van stoomketels op Aruba zal de technisch-ambenaar bij het stoomwezen zich meermalen per jaar derwaarts moeten begeven. Een bedrag van f 500,— zal wel voldoende zijn voor reis- en teerkosten van dien ambtenaar.

De uitbreiding van de werkzaamheden en van het personeel heeft tot de aanschaffing van een derde dienstauto genoodzaakt. In verband hiermede wordt f 600,— meer voor onderhoud en bediening aangevraagd.

Artikel 112. De posten wegens onderhoud en herstelling van de Landsgebouwen, eigendommen en werktuigen, van de militaire gebouwen en werken en voor schoonhouden van kantoorlokalen en aanbrengen van water zijn ten einde de gebouwen beter te kunnen onderhouden en wegens den nog steeds stijgenden loonstandaard hooger geraamd.

De overschrijding van de voor 1927 toegestane kredieten voor onderhoud en herstelling van de Landsgebouwen, enz. is veroorzaakt door het uitvoeren van urgente herstellingen, waarop aanvankelijk niet gerekend was; deze herstellingen betroffen voornamelijk de dokterswoning op Pannekoek, de districtmeesterswoning op Rust, de woning op Cas Chiquito, het krankzinnigen- en het leprozengesticht, de Hendrik- en de Wilhelminaschool het bureau van het departement van openbare werken en de gevangenis onder het Raadhuis. Ook de stijging der loonen in 1927 is een der oorzaken van de overschrijding.

Bij onderdeel e wordt een krediet aangevraagd tot aankoop van water uit de Landswaterleiding. Aangezien het hiervoor benodigd bedrag nog niet bij benadering is te bepalen, wordt deze post pro memorie uitgetrokken.

Artikel 113. Het ligt in de bedoeling om door te gaan met de systematische asphalteering van de straten in het stadsdistrict.

Ook moeten de hoofdwegen in de buitendistricten, die niet bestand zijn tegen het huidig druk en zwaar verkeer, noodzakelijk verhard worden.

Waar meerdere werktuigen en gereedschappen voor wegebouw zullen moeten worden aangeschaft, en de loonen nog steeds omhoog gaan, zijn de aangevraagde kredieten zoo laag mogelijk gehouden.

Op Aruba is in 1927 voor onderhoud en herstelling van straten en wegen ruim f 20 000,— uitgegeven, aangezien de wegen aldaar, door het steeds drukker wordend verkeer, aanhoudend moesten worden onderhouden. Teneinde bedoelde wegen beter te kunnen onderhouden, wordt voor 1929 een krediet van f 30 000,— aangevraagd.

Op Curaçao werd in 1927 doorgegaan met de systematische verharding en asphalteering van de hoofdwegen in het stadsdistrict. Geasphalteerd werden de Hoogstraat op den berg aan de Overzijde en een gedeelte van den Scharlooweg, als ook de „labado” aan den voet van den berg Altena. Verder werd ook de Van Lenepstraat verbeterd en de verbreding en ophooging van de Haven- en Klipstraat ter hand genomen.

Van de wegen in de buitendistricten werd het wegstuk Asiento-Gaito en een gedeelte van den weg naar Scherpenheuvel door het aanbrengen van een onderlaag van steenbrokken opgehoogd en verhard. Het verkeer met auto's en trucks op de hoofdwegen in de buitendistricten is echter dermate toegenomen, dat het wegdek van aangestampte of gewalste gruis gebleken is hiertegen niet bestand te zijn.

Artikel 115a. Wegens het stijgen der loonen, de uitbreiding van het aantal motorbooten en in bedrijfstelling van een tweetal stoom- loods- en -sleepbooten, die in de haven niet langer mogen worden gemist, is deze post hooger geraamd. De overschrijding van het voor 1927 toegestane krediet is toe te schrijven aan verhoging van loonen en in gebruik neming van meer loodsbooten.

Artikel 115b. Deze post is hooger geraamd ter bestrijding van kosten van een in gebruik te nemen motorboot voor den loodsdienst in de Paardenbaai en om in de noodzakelijkheid van een in bedrijfstelling van een sleepboot in die baai te kunnen voorzien.

Artikel 115c. Voor onderhoud, herstelling en bedrijf van de motorboot van den Gouverneur wordt hierbij een afzonderlijke post uitgetrokken, daar ondergeteekende van oordeel is, dat dit comptabel juister is dan, zooals zulks tot nu toe geschiedde, deze uitgave samen te nemen met die voor onderhoud der loodsbooten.

Artikel 115*d*. Deze post is verhoogd omdat een tweede boot voor de politie zal moeten worden in gebruik genomen, omdat een geregelde dienst met één boot niet is uit te voeren.

Artikel 115*e*. De uitbreiding op schier elk gebied van het departement van openbare werken heeft het noodig gemaakt een sleepboot voor den algemeenen dienst, een motorboot voor de directie en een motorboot voor het toezicht op het stoomwezen in gebruik te nemen.

Artikel 117. Voor de bekostiging van een voorgenomen verbetering der straatverlichting, zoodra de nieuwe centrale van de Nederlandsch-Indische Gas Maatschappij zal zijn in gebruik gesteld, is de raming hooger genomen.

Kustverlichting. Ondergeteekende is te rade geworden om eenige posten, die eerstmaal op de begrooting voor 1926 van de Afdeling Openbare Werken naar de toen voorgestelde Afdeling Haven- en Loodswezen werden overgebracht, wederom onder deze Afdeling een plaats in te ruimen.

De reden, die hiertoe geleid heeft is, dat de daaronder omschreven onderdeelen van dienst van zoo uiterst zuiver technischer aard zijn, dat die onder leiding van den directeur zullen kunnen worden uitgevoerd zonder personeelsuitbreiding, terwijl dit wel noodig zal wezen indien die door de Afdeling Haven- en Loodswezen onafhankelijk zouden worden ter hand genomen.

Artikel 119. Ter betere bevuring van het Schottegat stelt ondergeteekende zich voor een zestal nieuwe lichten op duc d'alves op te stellen. De verhooging van het krediet wordt door hem daartoe voorgesteld.

Het krediet van f 800,— voor Bonaire is niet toereikend voor dit doel. Bovendien werd in den loop van 1927 een vuurtoren gebouwd op Seroe Bentana (N. W. punt van Bonaire) ter vervanging van het oude kustlicht op Malmok, dat niet voldeed en gedoofd werd.

Artikel 122*a*. Het licht in de bedoeling om in de tweede helft van 1928 een begin te maken met de werken voor de verbetering der haven, zulks indien als dan over de noodig geachte werktuigen kan worden beschikt. Volgens raming zal de exploitatie dier werktuigen op f 40 000,— per maand komen te staan. In nauw verband met deze werken zullen eenige wijzigingen aan de fortmuren moeten worden aangebracht, eenige havenlichten verplaatst, enkele geleidelichten geplaatst, alsook de betonning van den ingang der haven worden ter hand genomen. Voor deze bijkomende werken zal in 1929 f 35 000,— verwerkt moeten worden.

Artikel 122*b*. De toestand van de Rifbrug is zeer bouwvallig. Herhaaldelijk moest het verkeer worden gestremt teneinde herstellingen te kunnen uitvoeren. De bouw van een nieuwe brug is geboden. Het ligt in de bedoeling een ophaalbrug te bouwen in het midden van het vaarwater met aan weerszijden twee doorstromingsopeningen en verder een dam van gestorte steen, op welks kruin een verharding van asphalt-macadam zal worden aangebracht.

Artikel 122*c*. De laatste politiepost aan de westzijde van de haven in de stad is aan den Roodeweg gelegen; vroeger aan den rand van de stad, doch een goed kwartier van de stadsgrens af. Om velerlei redenen, waaronder controle op plantage-producten vooral, en mede omdat de stad zich hoe langer hoe meer naar het Westen uitgebreid heeft en de bebouwing zelfs de stadsgrens heeft overschreden, is een politiepost bij Plantersrust een eisch des tijds.

Artikel 122*e*. Ter bestrijding van de vervuiling van verschillende stadsgedeelten zal het noodig zijn gelegenheden te scheppen waar gedefaceerd kan worden en waar men zich van nat vuil kan ontdoen. Een drietal het meest daarvoor in aanmerking komende punten nabij de kust, t. w. bezuiden het Concordia-plein, op het Rif en op Mundo Nobo zijn voor den bouw gekozen.

Art. 122*f*. De tegenwoordige slachtplaats is zeer ongunstig gelegen nabij verschillende belangrijke openbare gebouwen en naast een geheel open publiek privaatgebouw, terwijl ook de inrichting geheel onvoldoende, onhygienisch en uit den tijd is. Het ligt in de bedoeling een moderne slachtplaats op het Rif in te richten, doch aangezien een vast plan en een raming van kosten nog niet konden worden opgemaakt, komt het beter voor den post pro memorie op te brengen.

Artikel 122*g h en i*. In verband met de opkomst van Aruba en het sterk toenemend verkeer in de Paardenbaai en ook wegens de aanwas der bevolking is het zeer noodzakelijk zoo spoedig mogelijk over te gaan tot den bouw van de hier genoemde inrichtingen.

Artikel 122*j*. Met de hier genoemde wegen wordt in de eerste plaats bedoeld de weg, loopende van de Oranjestad naar de St. Nicolaasbaai. Deze weg heeft thans het karakter van een hoofdweg verkregen; de toestand ervan is zeer slecht en verbetering is een gebiedende eisch.

Artikel 122*k*. De bouw van een hulpkantoor der posterijen aan de St. Nicolaasbaai is mede een eisch des tijds. De steeds toenemende bevolking aan en om deze plaats mag zeker verwachten, dat haar post tijdig en geregeld wordt afgehaald en bezorgd.

Afdeling VIII.

Artikel 123. Het licht in de bedoeling aan den havenmeester meerdere werkzaamheden op te dragen. Om dit te kunnen doen zal noodwendig overgegaan moeten worden tot benoeming van een havenbeheerder om hem bij te staan. De taak van den havenbeheerder zal meer speciaal liggen in den buitendienst, dus in de eerste plaats de uitoefening van het gezag te water voor de handhaving van orde en veiligheid en de uitvoering van ligplaats en opslag reglementen en de controle op de inning der daarin vastgelegde retributiën.

Aangezien het de bedoeling is om alle loodsen, die in de St. Annabaai en het Schottegat werkzaam zijn zich te laten bekwamen voor het loodsen in en uit de Caracasbaai, acht ondergeteekende het gewenscht ook in de omschrijving van den uitgaafspost op de begrooting van dat voornemen te doen blijken.

Op het loodskantoor te Willemsstad zijn thans twee telefoonbedienden werkzaam, die betaald worden ten laste van den post „Kantoorhuur en andere uitgaven”. Het komt ondergeteekende comptabel juister voor een afzonderlijk krediet aan te vragen voor dat doel. Aangezien het reeds gebleken is, dat door het drukke werk

op het bureau, de twee telefoonbedienden het werk niet afkunnen, wordt hierbij een krediet ter betaling van drie aangevraagd.

Artikel 124. De noodzakelijkheid om sleepbooten voor het in- en uitsleepen van zeilschepen in dienst te nemen maakt ook de betaling van de bemanningen noodig. Mede zullen in 1929 meer loodsbooten in dienst zijn, waardoor ook meer bemanning daarvoor betaald zal moeten worden.

Rekening houdend met het voorgaande en mede met het feit, dat het in dienst nemen van beter, dus beter betaald, personeel ten goede komen moet aan den levensduur van motoren, booten en machines en mede in het belang van een vlotte dienstverrichting, heeft ondergeteekende gemeend een hooger krediet te moeten aanvragen dan ter vorige begrooting.

Afdeeling IX.

Artikel 127. De dit jaar te bestrijden uitgaven zullen hoofdzakelijk bestaan uit loonen, daar de benodigde materialen vrijwel alle in 1927 zijn aangeschaft.

Voor 1929 wordt een krediet aangevraagd, waaruit wederom loonen moeten worden betaald, daar in het komend jaar nog aanlegwerken zullen zijn te volbrengen en dus te bekostigen.

Waar de ondervinding heeft geleerd, dat loonen zich voortdurend in stijgende lijn bewegen, heeft ondergeteekende gemeend een krediet te moeten aanvragen, dat vermoedelijk niet te laag zal blijken te zijn geweest.

Artikel 128. Voor bedrijfskosten is een krediet aangevraagd, dat onder cijfers is gebracht op grond van de volgende betalingen, die gedaan moeten worden:

1 directeur	f	8 400,—	
1 technisch-opzichter.....		4 200,—	
2 chauffeurs á f 1 200,—.....		2 400,—	
1 magazijn- en kantoorbeambte.....		2 100,—	
1 boekhouder.....		3 600,—	
			f 20 700,—
Pompstations:			
3 wachter á f 2 100,—.....	f	6 300,—	
3 arbeiders á f 1 200,—.....		3 600,—	
			9 900,—
Distillatie-inrichting:			
1 machinist-monteur.....	f	4 200,—	
3 stokers á f 1 500,—.....		4 500,—	
2 arbeiders á f 1 800,—.....		3 600,—	
			12 300,—
Andere uitgaven, a.d.z. brandstof, smeer, abonnementen, kantoorbehoefden, enz.			57 100,—
			f 100 000.—

Afdeeling XI.

Artikel 139. Door de verrassende snelheid, waarmede zoowel op Curaçao als op Aruba behoeften plotseling ontstaan, waaraan dadelijk moet worden voldaan ter vermindering van ontwrichting in den dienst en tot bevordering van een zoo geregeld mogelijken gang van zaken in de samenleving, komt ondergeteekende jaar op jaar meer tot de noodzakelijkheid om uit dit krediet te putten ter voorziening in dienstbehoefden.

Voorts is het in het algemeen begrijpelijk, dat bij een steeds stijgend totaal van de begrotingscijfers, ook het bedrag, dat voor onverwachte nooden beschikbaar gesteld moet worden, verhoogd moet worden.

Om de voorgaande redenen wordt een verhooging van het krediet met 25 ten honderd door ondergeteekende noodig geacht.

Willemstad, den 6n. Maart 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—15.

*Verordening van den.....
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.*

UITGEWERKTE EN TOELICHTENDE STAAT.

No. 3.

ONTWERP

VAN DE

CURAÇAOSCHE BEGROOTING

VOOR HET DIENSTJAAR

1929.

UITGEWERKTE EN TOELICHTENDE STAAT.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1929.
		Iste A F D E E L I N G .	
		Algemeen en gewestelijk bestuur.	
		<i>Gouvernementssecretarie en algemeene dienst.</i>	
1		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en bruggegeld van den gouvernementssecretaris en andere ambtenaren en beambten. (1)	
	a.	bezoldigingen:	
		1 gouvernementssecretaris, tevens ambtenaar van den burgerlijken stand..... f 12 000,—	
		3 hoofdcommiezen..... 21 600,—	
		15 commiezen: (2)	
		14 op Curaçao..... f 69 900,—	
		1 op Aruba..... 4 770,—	
		74 670,—	
		12 adjunctcommiezen: (2)	
		5 op Curaçao..... f 16 800,—	
		1 op Aruba..... 3 725,—	
		1 op Bonaire..... 3 000,—	
		3 op St. Martin..... 10 575,—	
		1 op St. Eustatius..... 3 000,—	
		1 op Saba..... 4 200,—	
		41 300,—	
		15 klerken. (2)	
		12 op Curaçao..... f 25 500,—	
		2 op Aruba..... 3 000,—	
		1 op Bonaire..... 2 700,—	
		31 200,—	
		30 schrijvers: (2)	
		15 op Curaçao..... f 16 650,—	
		6 op Aruba..... 6 420,—	
		3 op Bonaire..... 4 320,—	
		3 op St. Martin..... 4 320,—	
		2 op St. Eustatius..... 2 040,—	
		1 op Saba..... 1 260,—	
		35 010,—	
		1 bode ter gouvernementssecretarie, tevens bode van den Kolonialen Raad en van de Kamer van Koophandel en Nijverheid (1)..... 1 460,—	
		f 217 240,—	
	b.	bruggegeld van den bode..... 36,—	
		f 217 276,—	
2		Vergoedingen aan de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand:	
		Curaçao..... f 500,—	
		Aruba..... 400,—	
		Bonaire..... 150,—	
		St. Martin..... 55,—	
		St. Eustatius..... 25,—	
		Saba..... 25,—	
		1 155,—	
3		Inrichting van een bevolkingsregister (7)..... 40 000,—	
4		Boekwerken, nieuwsbladen, advertentiekosten, briefporten en andere uitgaven:	
	a.	boekwerken, nieuwsbladen, advertentiekosten en briefporten..... f 3 000,—	
	b.	andere uitgaven:	
		Curaçao..... f 750,—	
		Aruba..... 450,—	
		Bonaire..... 250,—	
		St. Martin..... 350,—	
		St. Eustatius..... 200,—	
		Saba..... 150,—	
		2 150,—	
		5 150,—	
		<i>Koloniale Raad.</i>	
5		Toelage van een algemeen verslaggever(1)..... 900,—	
6		Verlichting der vergaderzaal en andere uitgaven..... 250,—	

TOEGESTAAN voor 1928.	TOEGESTAAN voor 1927.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1927.	TOELICHTINGEN.
			<i>Waar niet anders is gemeld, hebben de ramingen betrekking op het eiland Curaçao.</i>
			<i>Met St. Martin is het Nederlandsch gedeelte van het eiland bedoeld.</i>
f 7 008,— 13 500,—	f 7 008,— 13 500,—	f 7 008,— 13 500,—	(1) Zie de Memorie van Toelichting.
			(2) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 1.
			(3) Door wisseling van personeel minder uitgegeven dan geraamd.
39 200,—	39 900,—	39 050,—	(4) Zie de Memorie van Toelichting op de begrooting voor 1927 bij artikel 1 (Gedrukte stukken Zitting jaar 1926—1927—15—No. 2).
			(5) Aan den bode zijn twee renteloze voorschotten verleend, een van f 140,— en een van f 250,— waarvan op 31 December 1927 nog respectievelijk f 100,— en f 200,— onaangetuigd was.
20 500,—	21 450,— (3)	18 925,—	(6) Toegestaan voor: Persoonlijke toelage aan 1 schrijver op Curaçao, welke toelage door bevordering van den schrijver tot klerk is vervallen.
			(7) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 3.
19 410,—	20 715,— (3)	18 500,—	(8) Aangezien de in Nederland gedane uitgaven nog niet bekend zijn, wordt het bedrag der raming aangenomen als het totaal der uitgaven over 1927.
25 805,—	20 815,— (4)	22 890,—	
1 260,—	1 110,— (5)	1 410,—	
(6) 20,— 36,—	(6) 460,— 36,—	15,— 36,—	
500,— 400,— 400,— 55,— 25,— 25,—	80,— 50,— 70,— 55,— 25,— 25,—	309,— 200,— 125,— 55,—	
3 000,—	3 000,— (8)	3 000,—	
750,— 450,— 250,— 350,— 200,— 150,—	750,— 450,— 250,— 350,— 200,— 150,—	500,— 490,— 144,— 329,— 164,— 196,—	
600,—	600,—	600,—	
250,—	250,—	277,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1929.
7		<i>Gewestelijk bestuur.</i> Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van de ambtenaren en beampten:	
	a.	bezoldigingen of toelagen: (1)	
		3 gezaghebbers:	
		1 van Aruba..... f 9 600,—	
		1 van Bonaire..... 7 800,—	
		1 van de Bovenwindsche eilanden..... 7 800,—	
		_____ f 25 200,—	
		2 districtmeesters..... 1 200,—	
		3 boden ten dienste van de gezaghebbers:	
		1 op Aruba..... f 600,—	
		1 op Bonaire..... 600,—	
		1 op St. Martin..... 600,—	
		_____ 1 800,—	
		_____ f 28 200,—	
	b.	schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen aan:	
		3 gezaghebbers:	
		Aruba..... f 700,—	
		Bonaire..... 700,—	
		Bovenwindsche eilanden..... 1 500,—	
		_____ f 2 900,—	
		2 districtmeesters á f 900..... 1 800,—	
		_____ 4 700	
		_____ f 32 900,—	
8		Teerkosten van de districtmeesters en van den gezaghebber van de Bovenwindsche eilanden bij verblijf buiten hunne standplaatsen:	
		van de districtmeesters (12)..... f 500,—	
		van den gezaghebber van de Bovenwindsche eilanden..... 1 000,—	
		_____ 1 500,—	
9		Huur van woningen in de buitendistricten van Aruba, ten dienste van den gezaghebber voor het houden van zittingen, enz..... 360,—	
		<i>Overtochts-, vervoer- en verplaatsingskosten.</i>	
10		Uit- en terugzending van ambtenaren, overtocht van met verlof gaande of van verlof terugkeerende en gepensioneerde ambtenaren en hunne gezinnen, terugbetaling van uit eigen middelen betaalde overtochtskosten en met een en ander in verband staande uitgaven en tegemoetkoming in de kosten van verplaatsing (alle eilanden) (13)..... 60 000,—	
11		Uitlevering en uitzetting, overbrenging van veroordeelden naar Nederland, terugzending van in andere landen zonder middel van bestaan aangetroffen personen, afkomstig van Curaçao en onderhoud, kleeding, enz. van die personen, zoolang zij op eene gelegenheid tot terugkeer naar Curaçao wachten (alle eilanden)..... 500,—	
12		Vervoer van personen en goederen ten laste van 's Lands kas tusschen de eilanden onderling (alle eilanden) (14)..... 62 000,—	
		<i>Algemeene kosten.</i>	
13		Volkfeesten en verstrekkingen op den verjaardag van Hare Majesteit de Koningin:	
	a.	volkfeesten:	
		Curaçao..... f 1 600,—	
		Aruba..... 500,—	
		Bonaire..... 250,—	
		St. Martin..... 250,—	
		St. Eustatius..... 200,—	
		Saba..... 200,—	
		_____ f 3 000,—	
	b.	verstrekkingen aan de verpleegden in de gestichten voor krankzinnigen en melaatschen, de brievenbestellers en de landswerklieden (alle eilanden)..... 250,—	
		_____ 3 250,—	
14		Telegramkosten (alle eilanden)..... 8 000,—	
15		Drukkosten (alle eilanden)..... 15 000,—	
16		Kantoorbehoefden (alle eilanden) (16)..... 6 000,—	
17		Bindloon (alle eilanden) (18)..... 1 000,—	
		_____ f 455 241,—	

TOEGESTAAN voor 1928.	TOEGESTAAN voor 1927.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1927.	TOELICHTINGEN.
			(9) Sedert 1 September 1927 is de Ontvanger belast met de betrekking van Gezaghebber onder genot van een toelage van f 100,— 's maands.
			(10) De betrekking van Gezaghebber wordt sedert 1 Februari 1927 waargenomen door een adjunct-commies op een toelage van f 250,— 's maands.
f 6 000,—	f 6 000,—	f 6 000,—	(11) Toegestaan voor „Toelage van 1 bode op St. Eustatius.”
6 000,—	6 000,—	(9) 4 400,—	(12) In verband met de in 1927 gedane uitgaven hooger geraamd.
7 008,—	7 008,—	(10) 2 865,—	(13) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 10.
600,—	600,—	600,—	(14) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 12.
420,—	420,—	420,—	(15) Aangezien de in Nederland gedane uitgaven nog niet zijn bekend, wordt het bedrag der raming aangenomen als het totaal der uitgaven over 1927.
420,—	420,—	420,—	(16) In verband met de in 1927 gedane uitgaven hooger geraamd.
420,—	(11) 420,—	420,—	(17) Door de uitbreiding van den dienst en het aanschaffen van telmachines voor verschillende kantoren moest dit artikel worden overschreden.
700,—	700,—	760,—	(18) In verband met de in 1927 gedane uitgaven hooger geraamd.
700,—	700,—	700,—	
1 500,—	1 500,—	1 500,—	
1 800,—	i 800,—	1 800,—	
300,—	300,—	480,—	
1 000,—	1 000,—	370,—	
360,—	360,—	270,—	
40 000,—	40 000,—	(13) 66 761,—	
500,—	500,—	788,—	
47 000,—	47 000,—	40 633,—	
1 600,—	1 600,—	1 643,—	
250,—	250,—	500,—	
250,—	250,—	250,—	
250,—	250,—	290,—	
200,—	200,—	200,—	
200,—	200,—	200,—	
250,—	250,—	280,—	
8 000,—	8 000,—	(15) 8 000,—	
15 000,—	15 000,—	14 235,—	
4 000,—	4 000,—	(17) 6 482,—	
700,—	700,—	925,—	
f 279 572,—	f 277 147,—	f 290 335,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1929.
		OVERZICHT.	
		Curaçao.....	f 214 446,—
		Aruba.....	30 525,—
		Bonaire.....	19 770,—
		St. Martin.....	16 150,—
		St. Eustatius.....	5 465,—
		Saba.....	5 835,—
		Bovenwindsche eilanden.....	10 300,—
		Alle eilanden.....	152 750,—
			f 455 241,—
		Iide A F D E E L I N G.	
		Rechts- en politiewezen.	
		<i>Rechterlijke macht en parket van den procureur-generaal.</i>	
18		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en bruggegeld van den voorzitter en de leden van, den procureur-generaal en den advocaat-generaal bij, den griffier en den substituut-griffier van het Hof van Justitie, van den griffier van het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden en de verdere ambtenaren en beambten:	
	a.	bezoldigingen en toelagen: (1)	
		1 voorzitter.....	f 10 800,—
		5 leden (19).....	48 000,—
		1 procureur-generaal.....	12 000,—
		1 advocaat-generaal.....	7 800,—
		1 griffier van het Hof van Justitie.....	7 800,—
		1 substituut-griffier van het Hof van Justitie.....	6 000,—
		1 griffier van het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden.....	600,—
		1 ambtenaar door den gouverneur bevoegd verklaard het openbaar ministerie bij het kantongerecht op St. Martin waar te nemen.....	1 800,—
		1 deurwaarder voor burgerlijke zaken.....	2 400,—
		1 deurwaarder voor strafzaken.....	2 400,—
		1 deurwaarder-cipier op Bonaire.....	600,—
		1 bode bij het Hof van Justitie, het kantongerecht en den voogdijraad.....	900,—
		1 bode schrijver van den rechter in het kantongerecht op de bovenwindsche eilanden.....	420,—
			f 101 520,—
	b.	bruggegeld van den bode.....	24,—
			f 101 544,—
19		Reis- en teerkosten:	
		van een lid van het Hof van Justitie, rechter in het kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden (22).....	f 1 800,—
		van den griffier van het kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden (22).....	1 800,—
		van 1 lid van het Hof van Justitie, rechter in het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden (22).....	1 000,—
		van den griffier van het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden (22).....	900,—
			5 500,—
20		Vacatiegelden van de plaatsvervangende leden van het Hof van Justitie.....	1 000,—
21		Vertolkings- en vertalingskosten, boekwerken voor de gerechten en het parket van den procureur-generaal en benodigdheden voor het hulpkantoor van den industrieelen eigendom (alle eilanden).....	1 500,—
		<i>Gevangenispen.</i>	
22		Bezoldiging of verlofbezoldiging en toelagen van den directeur van de strafgevangenis en het huis van bewaring te Willemstad en verdere beambten: (1)	
		1 directeur.....	f 2 700,—
		1 cipier op St. Martin.....	120,—
		1 cipier op St. Eustatius.....	120,—
		6 gevangenenbewaarders.....	9 000,—
			11 940,—

TOEGESTAAN voor 1928.	TOEGESTAAN voor 1927.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1927.	TOELICHTINGEN.
f 112 749,—	f 111 794,—		(19) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 18.
16 905,—	16 330,—		(20) Aan het lid Dr. J. A. Schagen van Leeuwen, dat gedurende de eerste drie maanden van 1927 een verlofbezoldiging naar reden van f 5 616,— 's jaars geroot, werd met ingang van 1 April 1927 eervol ontslag verleend. In diens plaats werd eerst 16 Mei 1927 Dr. P. J. J. van den Biesen benoemd. Door een en ander werd minder uitgegeven dan geraamd.
12 535,—	12 065,—		(21) Minder uitgegeven dan geraamd doordat de betrekking van Procureur-generaal sedert 16 Mei 1927 waargenomen werd door den Voorzitter van het Hof van Justitie.
8 040,—	7 535,—		(22) In verband met de in 1927 gedane uitgaven hooger geraamd,
1 205,—	1 490,—		
3 180,—	2 975,—		
9 508,—	9 508,—		
115 450,—	115 450,—		
f 279 572,—	f 277 147,—		
f 8 004,—	f 8 004,—	f 8 004,—	
28 032,—	28 032,—	(20) 26 792,—	
10 008,—	10 008,—	(21) 5 423,—	
5 508,—	5 508,—	5 508,—	
5 508,—	5 508,—	5 508,—	
4 200,—	4 200,—	4 200,—	
300,—	300,—	300,—	
1 200,—	1 200,—	1 200,—	
1 620,—	1 620,—	1 620,—	
2 100,—	2 100,—	2 100,—	
480,—	480,—	480,—	
520,—	720,—	480,—	
420,—	420,—	120,—	
24,—	24,—	24,—	
1 200,—	1 200,—	1 666,—	
1 200,—	1 200,—	1 652,—	
900,—	900,—	959,—	
600,—	600,—	825,—	
1 000,—	1 000,—	600,—	
1 500,—	1 500,—	1 376,—	
2 040,—	2 040,—	1 920,—	
120,—	120,—	120,—	
120,—	120,—	120,—	
4 875,—	3 480,—	3 692,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAAMD VOOR 1929.
23		Kostgeld, kleeding, ligging voor de gevangenen, verlichting en andere uitgaven:	
		Curaçao (23)..... f 8 000,—	
		Aruba (24)..... 1 500,—	
		Bonaire (23)..... 500,—	
		St. Martin (23)..... 250,—	
		St. Eustatius (23)..... 250,—	
		Saba (23)..... 250,—	
			f 10 750,—
		<i>Politie.</i>	
24		Bezoldigingen, verlofbezoldigingen of toelagen van en andere uitgaven voor het politiepersoneel (alle eilanden) (25).....	247 000,—
25		Vergoeding aan de Nederlandsche Schatkist van 50 % van de kosten der Landmacht (alle eilanden).....	189 350,—
26		Huur, verbetering en verlichting van wachthuizen, aankoop en onderhoud van vervoermiddelen en wapens en andere uitgaven:	
		Curaçao..... f 23 000,—	
		Aruba (28)..... 5 000,—	
		Bonaire..... 750,—	
		St. Martin..... 750,—	
		St. Eustatius..... 400,—	
		Saba..... 300,—	
			30 200,—
		<i>Brandweer.</i>	
27		Toelagen van het personeel, onderhoud en vernieuwing van het materieel en andere uitgaven (29).....	4 200,—
		<i>Voogdijruden.</i>	
28		Bezoldiging of verlofbezoldiging van den secretares van den voogdijraad.....	420,—
29		Andere uitgaven (alle eilanden).....	100,—
		<i>Algemeene kosten.</i>	
30		Uitgaven ten behoeve van verwaarloosde kinderen (alle eilanden).....	18 800,—
31		Uitgaven voor vervolgingen en rechtsgedingen waarvan de kosten geheel of gedeeltelijk ten laste van 's Lands kas komen (alle eilanden).....	1 100,—
32		Vergoedingen wegens vacatiën:	
a.		aan de leden van de commissiën tot onderzoek naar de bekwaamheid van aspirant-bestuurders van motorrijtuigen:	
		Curaçao(30)..... f 6 000,—	
		Aruba..... 600,—	
			f 6 600,—
b.		aan de ambtenaren, belast met het aan- en afmonsteren van scheepsvolk voor dienstverrichtingen buiten den voor hen vastgestelden gewonen dienstdiensttijd (alle eilanden) (31).....	1 000,—
			7 600,—
33		Teruggave aan het Departement van Justitie van het aandeel van Curaçao in de bijdrage van Nederland in de kosten van het kantoor van het internationaal verbond tot bescherming van letterkundige- en kunstwerken (alle eilanden).....	100,—
			f 631 104,—
		OVERZICHT.	
		Curaçao..... f 152 444,—	
		Aruba..... 7 100,—	
		Bonaire..... 1 850,—	
		St. Martin..... 2 920,—	
		St. Eustatius..... 770,—	
		Saba..... 550,—	
		Benedenwindsche eilanden..... 3 600,—	
		Bovenwindsche eilanden..... 2 920,—	
		Alle eilanden..... 458 950,—	
			f 631 104,—

TOEGESTAAN VOOR 1928.	TOEGESTAAN VOOR 1927.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1927.	TOELICHTINGEN.
f 6 272,—	f 6 272,—	f 7 337,—	(23) In verband met de in 1927 gedane uitgaven hooger of lager geraamd.
500,—	500,—	423,—	(24) In verband met de toeneming der bevolking en zulks met allerlei slag van menschen (vreemde arbeiders enz.) wordt verhooging van het krediet noodig geacht.
300,—	300,—	548,—	(25) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 24.
500,—	500,—	113,—	(26) Toegestaan voor „Kosten van aanschaffing van materieel in verband met de reorganisatie van de politie.” De uitgaven op Curaçao gedaan bedroegen f 12 100,—, doch aangezien de uitgaven in Nederland nog niet bekend zijn, wordt het bedrag der raming aangenomen als het totaal der in 1927 gedane uitgaven.
800,—	800,—	142,—	(27) Aangezien de politiereorganisatie in 1927 niet tot stand gekomen is, bleven de uitgaven ruim f 14 000,— beneden de raming.
600,—	600,—	150,—	(28) Wegens de toekomstige uitbreiding van het politiepersoneel en vermeerdering van wachthuizen hooger geraamd.
128 000,—	f 128 000,—	(25) 136 305,—	(29) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 27.
86 625,—	(26) 85 000,—	(26) 35 200,—	(30) Met het oog op het in 1927 uitgegeven bedrag wordt f 2 000,— meer dan voor 1928 aangevraagd.
	(26) 35 200,—	(26) 35 200,—	(31) In verband met de uitgaven in 1927 hooger geraamd.
23 050,—	23 050,—	(27) 8 773,—	
1 200,—	1 000,—	1 255,—	
750,—	600,—	532,—	
750,—	750,—	514,—	
400,—	500,—	470,—	
300,—	200,—	396,—	
f 357 446,—	f 387 776,—	f 294 021,—	
f 107 181,—	f 104 486,—		
2 300,—	2 100,—		
1 530,—	1 380,—		
2 570,—	2 570,—		
1 320,—	1 420,—		
900,—	800,—		
2 400,—	2 400,—		
2 220,—	2 220,—		
237 025,—	270 400,—		
f 357 446,—	f 387 776,—		

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD VOOR 1929.
		IIIde A F D E E L I N G.	
		Geldelijk beheer.	
		<i>Administratie van financiën en domeinwezen.</i>	
34		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en bruggegeld van den administrateur van financiën, voorzitter van de Curaçaosche bank, den bode ter administratie van financiën en ten kantore van den koloniaal ontvanger en andere uitgaven:	
	a.	bezoldigingen: (1)	
		1 administrateur van financiën..... f 12 000,—	
		1 bode..... 1 240,—	
		f 13 240,—	
	b.	bruggegeld van den bode..... 24,—	
	c.	andere uitgaven..... 700,—	
		f 13 964,—	
35		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen of toelagen van de boschwachters, tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen en andere uitgaven van het domeinwezen:	
	a.	bezoldigingen of toelagen: (1)	
		8 boschwachters à f 720,—:	
		2 op Curaçao..... f 1 440,—	
		3 op Aruba..... 2 160,—	
		3 op Bonaire..... 2 160,—	
		f 5 760,—	
	b.	tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen aan 3 boschwachters op Aruba à f 20,—..... 60,—	
	c.	andere uitgaven..... 1 000,—	
		6 820,—	
		<i>Belastingen.</i>	
36		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van den inspecteur der belastingen, den koloniaal ontvanger, de ontvangers, den sub-ontvanger der invoerrechten en accijnzen, den commies en den klerk ten kantore van den koloniaal ontvanger en de deurwaarders der belastingen op Curaçao:	
	a.	bezoldigingen of toelagen: (1)	
		1 inspecteur der belastingen..... f 9 000,—	
		1 koloniaal ontvanger..... 7 800,—	
		5 ontvangers:	
		1 op Aruba..... f 1 200,—	
		1 op Bonaire..... 600,—	
		1 op St. Martin..... 600,—	
		1 op St. Eustatius..... 600,—	
		1 op Saba..... 600,—	
		3 600,—	
		2 deurwaarders der belastingen..... 1 440,—	
		f 21 840,—	
	b.	kassierstoelagen: (1)	
		1 sub-ontvanger..... f 600,—	
		1 commies ten kantore van den koloniaal ontvanger (31a)..... 600,—	
		1 klerk of schrijver ten kantore van den koloniaal ontvanger..... 150,—	
		1 350,—	
	c.	schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen aan ontvangers:	
		Aruba..... f 400,—	
		Bonaire..... 400,—	
		800,—	
		23 990,—	
37		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van den ambtenaar van den buitendienst der belastingen:	
	a.	bezoldigingen of toelagen: (1)	
		1 verificateur..... f 5 700,—	
		5 kommiezen-verificateur:	
		4 op Curaçao..... f 15 300,—	
		1 op Aruba (32)..... 3 000,—	
		18 300,—	

TOEGESTAAN VOOR 1928.	TOEGESTAAN VOOR 1927.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1927.	TOELICHTINGEN.
			(31a) Door de toename der werkzaamheden ten kantore van den koloniaal ontvanger moest wijziging gebracht worden in de dienstregeling op dat kantoor, die noodwendig tot gevolg had het toekennen van een kassierstoelage aan den vervanger van den ontvanger, die thans belast is met uitbetalingen en daardoor groote bedragen moet hantieren, daar zijn bezoldiging niet in evenredigheid is met de groote geldelijke verantwoordelijkheid, die thans op hem rust.
f 8 004,— 1 260,—	f 8 004,— 1 260,—	f 8 004,— 1 260,—	(32) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 37.
24,—	24,—	24,—	
700,—	700,—	219,—	
1 440,— 1 980,— 1 800,—	1 440,— 1 980,— 1 980,—	1 440,— 1 980,— 1 980,—	
60,—	60,—	60,—	
930,—	930,—	1 370,—	
6 000,— 5 100,—	6 000,— 5 100,—	6 000,— 5 100,—	
300,— 300,— 300,— 300,— 300,—	300,— 300,— 300,— 300,— 300,—	300,— 300,— 300,— 300,— 300,—	
600,—	600,—	600,—	
300,—	300,—	300,—	
96,—	96,—	96,—	
400,— 400,—	400,— 400,—	318,— 387,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD VOOR 1929.
		4 kommiezen-entrepouseur: 3 op Curaçao..... f 10 325,— 1 op Aruba (32)..... 3 000,— f 13 325,—	
		7 hoofdkommiezen: 5 op Curaçao..... f 15 600,— 2 op Aruba (32)..... 5 865,— 21 465,—	
		34 kommiezen: 25 op Curaçao..... f 49 480,— 5 op Aruba (32)..... 8 880,— 1 op Bonaire..... 2 400,— 1 op St. Martin..... 2 400,— 1 op St. Eustatius..... 1 500,— 1 op Saba..... 1 500,— 66 160,—	
		52 hulpkommiezen: 32 op Curaçao..... f 35 235,— 15 op Aruba (32)..... 15 660,— 4 op Bonaire..... 5 760,— 1 op St. Martin..... 1 260,— 57 915,— f 182 865,—	
	b.	schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van een kommie van den buitendienst..... 400,— f 183 265,—	
38		Vergoeding aan de kommiezen bij de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijnsrecht voor dienstverrichtingen buiten den gewonen diensttijd, gerechtelijke vervolgingskosten, rondbrengen van belastingrekeningen, papier voor zegels, verlichting, schoonhouden van lokalen, bruggegeden, bediening en onderhoud der motorboten, kleeding voor de kommiezen en andere uitgaven: Curaçao..... f 70 000,— Aruba (33)..... 12 000,— Bonaire..... 1 200,— St. Martin..... 700,— St. Eustatius..... 100,— Saba..... 100,— 84 100,— <i>Posterij, Landsradio- en -telefoondienst.</i> 10. Posterij.	
39	a.	Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van den postdirecteur te Willemstad, ambtenaren en beambten der posterij en brievenbestellers: bezoldigingen of toelagen: (1) 1 postdirecteur..... f 7 800,— 10 brievenbestellers..... 20 670,— 2 hulpbrievenbestellers..... 1 800,— 2 brievenbestellers op Aruba (36)..... 1 800,— 2 postbeambten op Saba: 1 te Windwardside..... f 300,— 1 te St. John's..... 300,— f 600,— 2 roeiers-bedienden, 1 à f 100 en 1 à f 90 's maands..... 2 280,— f 34 950,—	
	b.	persoonlijke toelage aan een postbeambte op Saba..... 60,—	
	c.	toelagen van den postdirecteur, ambtenaren en beambten ten postkantore: postdirecteur als vergoeding voor tijdelijk gemis van eene ambtswoning..... f 600,— 7 ambtenaren (commies tot schrijver) à f 360..... 2 520,— 3 120,—	
40	a.	Transitreechten, vervoer van brievenmalen en betalingen aan het internationaal kantoor der algemeene postvereniging en aan dat der telegraafvereniging te Bern, en andere uitgaven van den postdienst: transitreechten en vervoer van brievenmalen (alle eilanden)..... f 12 000,—	

TOEGESTAAN VOOR 1928.	TOEGESTAAN VOOR 1927.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1927.	TOELICHTINGEN.
			(33) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 38.
			(33a) Toegestaan voor „Huur van een bergplaats voor petroleum en andere licht ontvlambare oliën.”
			(34) Toegestaan voor „Bezoldiging van 1 hoofdbrievenbesteller”, welke betrekking met invoering van de nieuwe bezoldigingsregeling komt te vervallen.
			(35) Door het niet bevorderen van de twee hulpbrievenbestellers tot brievenbestellers minder uitgegeven dan geraamd.
			(36) De besteldienst is zoodanig toegenomen, dat de behoefte naar een tweeden brievenbesteller zich bij herhaling doet gevoelen. In verband hiermede wordt een tweeden besteller aangevraagd.
			(37) Toegestaan voor „Vergoeding van 12 brievenbestellers”, welke vergoeding door de nieuw vast te stellen bezoldigingen kan vervallen.
f 120 363,—	f 94 400,—	f 92 134,—	
400,—	400,—	400,—	
70 000,—	28 000,—	54 634,—	
4 000,—	3 000,— (33)	5 926,—	
1 200,—	1 200,—	1 122,—	
700,—	700,—	1 386,—	
100,—	100,—	107,—	
100,—	100,—	88,—	
	(33a) 500,—	500,—	
(34) 5 100,—	5 100,—	5 100,—	
1 530,— (34)	1 620,—	1 440,—	
8 898,—	9 120,— (35)	7 920,—	
1 200,—	1 560,—	1 600,—	
600,—	300,—	525,—	
240,—	240,—	240,—	
240,—	240,—	240,—	
1 920,—	1 920,—	1 920,—	
60,—	60,—	60,—	
600,—			
(37) 21 60,—	2 280,—	2 250,—	
3 672,—			
12 000,—	12 000,—	10 477,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD VOOR 1929.
	b.	betalingen aan het internationaal kantoor der algemeene postvereniging en aan dat der telegraafvereniging te Bern (alle eilanden).....	800,—
	c.	benodigdheden voor en verlichting van de postkantoren, tijdelijk hulpbestellersloon, kleeding voor brievenbestellers, afhalen en bezorgen van brievenmalen en andere uitgaven:	
		Curaçao..... f 15 000,—	
		Aruba (39)..... 1 000,—	
		Bonaire..... 150,—	
		St. Martin..... 250,—	
		St. Eustatius..... 350,—	
		Saba..... 600,—	
		17 350,—	
41		Benodigdheden voor de postspaarbank (alle eilanden).....	f 30 150,—
		20. Landsradio- en -telefoondienst.	500,—
42		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en bruggegelden van het personeel bij den Landsradio- en -telefoondienst:	
	a.	bezoldigingen of toelagen en loon: (1)	
		1 directeur van den Landsradio- en -telefoondienst..... f 8 400,—	
		4 hoofden van Landsradioposten:	
		1 op Curaçao..... f 6 000,—	
		1 op Aruba..... 600,—	
		1 op Bonaire..... 600,—	
		1 op St. Martin..... 600,—	
		f 7 800,—	
		1 monteur bij den Landsradio- en -telefoondienst..... 6 000,—	
		1 monteur bij den Landsradiopost op Curaçao..... 3 600,—	
		12 seiners:	
		6 op Curaçao..... f 24 360,—	
		2 op Aruba..... 7 295,—	
		1 op Bonaire..... 3 660,—	
		3 op St. Martin..... 12 090,—	
		47 405,—	
		1 motordrijver op Curaçao..... 2 400,—	
		1 motordrijver op St. Martin..... 1 500,—	
		6 telegrambestellers:	
		3 op Curaçao (41)..... f 2 700,—	
		1 op Aruba..... 720,—	
		1 op Bonaire, tevens brievenbesteller..... 600,—	
		1 op St. Martin, tevens roeier..... 365,—	
		4 385,—	
		f 81 490,—	
	b.	bruggegelden voor telegrambestellers.....	108,—
43		Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landsradioposten:	
		Curaçao (43)..... f 15 000,—	
		Aruba..... 1 200,—	
		Bonaire..... 1 000,—	
		St. Martin..... 5 000,—	
		22 200,—	
44		Reis- en teerkosten van het personeel bij den Landsradiodienst.....	1 500,—
45		Betalingen aan de telegraafkabelmaatschappij en aan radio-maatschappijen voor doorzending van radio-telegrammen (alle eilanden) (44).....	30 000,—
46		Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landstelefoon.....	26 000,—
47		Telefoonabonnementen (48).....	10 000,—
		<i>Hypotheekbewaarder op Curaçao.</i>	
48		Bezoldiging of verlofbezoldiging van den hypotheekbewaarder (1).....	4 200,—
		<i>Curaçaosche Bank.</i>	
49		Bezoldiging of verlofbezoldiging van den secretaris en den klerk: (1)	
		1 secretaris..... f 3 600,—	
		1 klerk..... 600,—	
		4 200,—	

TOEGESTAAN VOOR 1928.	TOEGESTAAN VOOR 1927.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1927.	TOELICHTINGEN.
f 800,—	f 800,—	f 800,—	(38) Door de enorme uitbreiding van het postverkeer moest de raming overschreden worden.
15 000,—	6 000,—	(38) 15 099,—	(39) Wegens de toename van het postverkeer hooger geraamd. Ook zal een hulpkantoor aan de St. Nicolaasbaai moeten worden ingericht.
300,—	200,—	262,—	(40) Door wisseling van personeel minder uitgegeven.
150,—	150,—	110,—	(41) Door uitbreiding van den dienst zal nog in 1928 overgegaan moeten worden tot aanstelling van een derden telegrambesteller.
250,—	250,—	258,—	(42) Toegestaan voor „Persoonlijke toelage aan een telegrambesteller, tevens brievenbesteller op Bonaire”, welke toelage thans kan vervallen.
350,—	350,—	318,—	(43) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 43.
600,—	600,—	608,—	(44) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 45.
300,—	300,—	400,—	(45) De reeds gedane uitgaven bedragen f 24 474,—. De aan de verscheidene radiomaatschappijen over 3de en 4e kwartaal 1927 te doene betalingen zijn nog niet bekend, doch worden geschat op pl. m. f 6 000,—.
6 000,—			(46) Toegestaan voor „Kosten van aanschaffing van een korte-golf-zendstation”.
3 900,—	4 500,—	4 237,—	(47) De uitgaven op Curaçao bedroegen f 3 052,— de uitgaven in Nederland zijn nog niet bekend.
300,—	300,—	300,—	(48) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 47.
300,—	300,—	300,—	(49) Toegestaan voor „Persoonlijke toelage aan den secretaris”, welke toelage thans kan vervallen.
300,—	300,—	300,—	
4 620,—	4 150,—	4 576,—	
3 250,—	3 000,—	3 596,—	
16 850,—	19 656,—	(40) 16 426,—	
5 100,—	4 706,—	4 477,—	
2 400,—	2 256,—	2 256,—	
8 125,—	8 000,—	8 750,—	
2 196,—	1 278,—	307,—	
1 440,—	1 440,—	1 205,—	
1 530,—	1 560,—	1 150,—	
480,—	480,—	480,—	
300,—	300,—	300,—	
365,—	365,—	365,—	
(42) 100,—	(42) 300,—	100,—	
72,—	72,—	72,—	
10 000,—	10 000,—	(43) 13 473,—	
1 200,—	1 200,—	1 293,—	
1 000,—	1 000,—	642,—	
5 000,—	5 000,—	4 606,—	
1 500,—	1 500,—	526,—	
20 000,—	20 000,—	(45) 30 000,—	
26 000,—	(46) Memorie 34 000,—	(47) 3 052,—	
6 000,—	2 500,—	(48) 9 993,—	
2 520,—	2 520,—	2 520,—	
1 500,—	1 500,—	1 950,—	
420,—	420,—	420,—	
(49) 1 500,—	(49) 1 500,—	750,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1929.
50		Benoodigdheden en andere uitgaven (50)..... <i>Kamer van Koophandel en Nijverheid op Curaçao.</i>	f 3 000,—
51		Toelage van den secretaris.....	300,—
52		Andere uitgaven..... <i>Algemeene kosten.</i>	200,—
53		Grondbelasting op Landseigendommen, die niet bestemd zijn voor den openbaren dienst (alle eilanden).....	4 500,—
54		Bijdrage aan de damesvereniging „Entre Nous” voor verlichting en onderhoud van het Wilhelmínapark te Willemstad.....	400,—
55		Rente wegens uit 's Rijks schatkist ontvangen voorschotten (alle eilanden).....	<i>Memorie</i> 650,—
56		Uitzending van baar geld (alle eilanden).....	650,—
57		Vergoeding aan de Vereenigde Protestandsche Gemeente op Curaçao voor het gebruik van haar regenbak, klok en kelder.....	1 100,—
			f 570 767,—
OVERZICHT.			
		Curaçao.....	f 408 172,—
		Aruba.....	64 840,—
		Bonaire.....	18 530,—
		St. Martin.....	24 765,—
		St. Eustatius.....	2 550,—
		Saba.....	3 460,—
		Alle eilanden.....	48 450,—
			f 570 767,—
IVde AFDEELING.			
Eeredienst, onderwijs en armenzorg.			
<i>Eeredienst.</i>			
58		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen van de voorgangers van verschillende godsdienstige gemeenten:	
a.		bezoldigingen: (1)	
		2 predikanten bij de Vereenigde Protestandsche gemeente.... f 15 600,—	
		2 leeraren bij de Hervormde gemeenten:	
		1 op Aruba..... f 4 800,—	
		1 op Bonaire..... 3 000,—	
		7 800,—	
		1 Roomsch-Katholieke geestelijke van den eersten rang..... 9 000,—	
		22 Roomsch-Katholieke geestelijken van den tweeden rang:	
		14 op Curaçao..... f 33 600,—	
		3 op Aruba..... 7 200,—	
		2 op Bonaire..... 4 800,—	
		1 op St. Martin..... 2 400,—	
		1 op St. Eustatius..... 2 400,—	
		1 op Saba..... 2 400,—	
		52 800,—	
		1 predikant bij de Nederlandsch-Portugeesch-Israëlitische gemeente..... 7 800,—	
		1 predikant bij de Nederlandsch-Hervormd-Israëlitische gemeente..... 7 800,—	
		2 leeraren bij de Methodisten gemeenten:	
		1 op St. Martin..... f 2 400,—	
		1 op St. Eustatius..... 2 400,—	
		4 800,—	
		1 Anglikaansche geestelijke op Saba..... 2 400,—	
		aan den leeraar bij de Hervormde gemeente op Aruba voor diensten te Piedra Plat..... 360,—	
		f 108 360,—	
b.		tegemoetkoming aan 3 Roomsch-Katholieke geestelijken op Aruba in de kosten van vervoermiddelen à f 40..... 120,—	
			108 480,—

TOEGESTAAN voor 1928.	TOEGESTAAN voor 1927.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1927.	TOELICHTINGEN.
f 800,—	f 800,—	(51) 2 738,—	(50) In verband met de in 1927 gedane uitgaven hooger geraamd.
300,—	300,—	300,—	(51) De overschrijding is toe te schrijven aan kosten van geleverde bankbiljetten door de firma Joh. Enschede te Haarlem, waarop bij het doen der raming niet was gerekend. Deze uitgaven worden door de Bank terugbetaald.
200,—	(52) 200,— 100,—	142,— 100,—	(52) Toegestaan voor „vergoeding aan den eigenaar van de plantage „Slagbaai” op Bonaire voor het gebruik van een weg door die plantage.
4 500,—	4 500,—	4 425,—	(53) Toegestaan voor „Verlies op wissels op het Departement van Koloniën”. Gedurende 1927 geen wissels op het Departement afgegeven.
400,—	400,—	400,—	
<i>Memorie</i> 650,—	<i>Memorie</i> 650,—	812,—	
1 100,—	(53) 3 000,—	1 100,—	
f 425 646,—	f 347 117,—	f 385 624,—	
f 321 778,—	f 241 611,—		
25 294,—	23 402,—		
13 407,—	12 946,—		
22 287,—	23 189,—		
2 010,—	1 934,—		
2 620,—	2 785,—		
38 250,—	41 250,—		
f 425 646,—	f 347 117,—		
f 10 992,—	f 10 992,—	f 10 429,—	
3 504,—	3 504,—	3 205,—	
3 504,—	3 504,—	876,—	
6 000,—	6 000,—	6 000,—	
25 200,—	25 200,—	25 200,—	
5 400,—	5 400,—	5 400,—	
3 600,—	3 600,—	3 600,—	
1 800,—	1 800,—	1 800,—	
1 800,—	1 800,—	1 800,—	
1 800,—	1 800,—	1 800,—	
5 496,—	5 496,—	5 496,—	
5 496,—	5 496,—	5 496,—	
1 800,—	1 800,—	1 800,—	
1 800,—	1 800,—	1 800,—	
1 800,—	1 800,—	1 800,—	
240,—	240,—	240,—	
120,—	120,—	120,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1929.
59		Dienstreizen van den Roomsch-Katholieken geestelijke van den eersten rang.....	f 225,—
60		Tegemoetkoming aan de Methodisten gemeente op St. Martin in de kosten van herstelling van de aan haar toebehoorende gebouwen (54).....	3 000,—
		<i>Onderwijs.</i>	
		10. Schooltoezicht.	
61		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen van den inspecteur van het onderwijs en den bode van de inspectie en bij de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad: (1)	
		1 inspecteur.....	f 10 800,—
		1 bode.....	1 500,—
			12 300,—
62		Boekwerken voor de boekerij van den inspecteur, reis- en teerkosten voor het schooltoezicht en andere uitgaven:	
a.		boekwerken voor de boekerij van den inspecteur.....	f 150,—
b.		reis- en teerkosten voor het schooltoezicht:	
		van den inspecteur van het onderwijs (55).....	f 1 200,—
		van de schoolcommissie op Curaçao (56).....	300,—
		van de plaatselijke schoolcommissiën:	
		op Aruba.....	f 50,—
		op Bonaire.....	10,—
		op St. Martin.....	30,—
		op Saba.....	10,—
			100,—
			1 600,—
c.		andere uitgaven (56).....	200,—
		20. Openbaar Onderwijs.	
			1 950,—
63		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van het onderwijzend personeel:	
a.		Bezoldigingen:	
		5 onderwijzers eerste klasse op Curaçao.....	f 31 875,—
		6 onderwijzeressen eerste klasse:	
		5 op Curaçao.....	f 22 850,—
		1 op St. Martin.....	5 400,—
			28 250,—
		3 onderwijzers tweede klasse op Curaçao.....	16 200,—
		2 onderwijzeressen tweede klasse op Curaçao.....	6 720,—
		8 onderwijzers derde klasse:	
		2 op Curaçao.....	f 8 640,—
		2 op Aruba.....	8 360,—
		1 op St. Martin.....	4 320,—
		2 op St. Eustatius.....	6 100,—
		1 op Saba.....	4 320,—
			31 740,—
		10 onderwijzeressen derde klasse:	
		6 op Curaçao.....	f 15 570,—
		1 op Aruba.....	2 340,—
		2 op St. Martin.....	5 250,—
		1 op St. Eustatius.....	2 160,—
			25 320,—
		1 onderwijzer vierde klasse op St. Martin.....	1 800,—
		8 onderwijzeressen vierde klasse:	
		2 op Curaçao.....	f 3 120,—
		1 op Aruba.....	1 620,—
		3 op St. Martin.....	4 080,—
		2 op Saba.....	3 210,—
			12 030,—
		1 kweekelinge op Saba.....	600,—
			f 154 535,—
b.		toelagen: (1)	
		9 hoofden van scholen:	
		2 op Curaçao à f 600.....	f 1 200,—
		1 op Curaçao.....	360,—
			f 1 560,—
		1 op Aruba.....	480,—
		2 op St. Martin:	
		1 te Philipsburg.....	f 480,—
		1 te Koolbaai.....	180,—
			660,—

TOEGESTAAN voor 1928.	TOEGESTAAN voor 1927.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1927.	TOELICHTINGEN.
f 225,—	f 225,—	f 374,—	(54) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 60.
			(55) Verhoogd in verband met de gebleken ontoereikendheid in vorige jaren.
			(56) In verband met de in 1927 gedane uitgaven verhoogd.
			(57) Door vacatures minder uitgegeven.
7 008,—	7 008,—	6 443,—	
960,—	960,—	960,—	
150,—	150,—	6,—	
1 000,—	800,—	889,—	
150,—	150,—	336,—	
50,—	50,—		
10,—	10,—		
30,—	30,—		
10,—	10,—		
100,—	100,—	161,—	
180 270,—	128 486,—	(57) 117 299,—	
960,—	960,—	1 242,—	
240,—	240,—	240,—	
360,—	360,—	360,—	
360,—	360,—	360,—	
150,—	150,—	150,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1929.
		1 op St. Eustatius..... 240,— 2 op Saba à f 180,—..... 360,— f 3 300,—	
		aan onderwijzers wegens het gebruik van bijakten (alle eilanden)..... 9 500,— 1 gymnastiekonderwijzer op Curaçao..... 600,— 1 vakonderwijzeres voor het Engelsch aan de Wilhelminaschool..... 3 600,—	
		8 onderwijzeressen voor handwerken: 1 voor nuttige en fraaie handwerken aan de Wilhelminaschool..... f 2 625,—	
		7 voor nuttige handwerken: 1 op Curaçao..... f 720,— 1 op Aruba..... 720,— 1 op St. Martin..... 360,— 1 op St. Eustatius..... 540,— 3 op Saba..... 1 254,— 6 219,—	
	c.	vergoeding aan den persoon belast met het geven van onderwijs te Marypoint op Saba..... 360,— f 23 219,—	f 178 114,—
64		Schoolmeubelen, schoolbehoefden, leermiddelen, bruggegeld voor leerlingen van de Emmaschool te Willemstad en andere uitgaven:	
	a.	schoolmeubelen, schoolbehoefden, leermiddelen en andere uitgaven: Curaçao (59)..... f 9 000,— Aruba..... 600,— St. Martin..... 800,— St. Eustatius..... 300,— Saba..... 800,— 11 500,—	
	b.	bruggegeld voor leerlingen van de Emmaschool..... 200,— 11 700,—	
65		30. Bijzonder Onderwijs.	
		Uitkeeringen voor het personeel: (61)	
	a.	aan de Roomsch-Katholieke scholen: op Curaçao..... f 246 500,— op Aruba..... 74 700,— op Bonaire..... 34 500,— op St. Martin..... 17 100,— op St. Eustatius..... 4 700,— op Saba..... 12 500,— f 390 000,—	
	b.	aan de Protestantsche school te Piedra Plat op Aruba..... 800,—	
	c.	tegemoetkoming in de kosten van stichten, verbouwen of aanbrengen van schoollokalen en het aanschaffen van meubelen aan de Roomsch-Katholieke scholen: op Curaçao..... f 3 920,— op Aruba..... 1 260,— op Bonaire..... 690,— op St. Martin..... 260,— op St. Eustatius..... 70,— op Saba..... 180,— 6 380,—	
	d.	tegemoetkoming in de kosten van het aanschaffen van leermiddelen en schoolbehoefden (alle eilanden)..... 12 600,— 409 780,—	
		40. Verdere kosten van het Onderwijs.	
66		Overtocht en studie van jongelieden, die in Nederland een opleiding ontvangen (alle eilanden)..... 14 000,—	
67		Tegemoetkoming aan onderwijzers of onderwijzeressen gedurende een opleiding tot hogere bevoegdheden (alle eilanden)..... 3 000,—	
68		Opleiding van onderwijzers: (63)	
	a.	toelagen aan de personen belast met de opleiding: aan de normallessen op Curaçao..... f 1 800,— aan den leergang op de Bovenwindsche eilanden..... 1 080,— f 2 880,—	

TOEGESTAAN voor 1928.	TOEGESTAAN voor 1927.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1927.	TOELICHTINGEN.
f 200,— 300,—	200,— 300,—	200,— 300,—	(58) Wegens te kort aan onderwijzers met bijakten minder uitgegeven dan geraamd.
9 500,— 600,—	8 000,— 600,—	(58) 6 664,— 50,—	(59) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 64.
3 600,—			(60) Wegens noodzakelijk gebleken vernieuwing van schoolmeubelen overschreden.
1 620,—	1 620,—	1 620,—	(61) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 65.
576,— 576,—	576,— 576,—	576,— 576,—	(62) Naar de behoefte minder uitgegeven.
288,— 360,— 972,—	288,— 360,— 972,—	408,— 432,— 992,—	(63) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 68.
360,—	360,—		
5 000,— 600,— 800,— 300,— 800,—	5 000,— 600,— 800,— 300,— 800,—	(59) 6 246,— 470,— 1 563,— 93,— 173,—	
200,—	200,—	192,—	
201 602,— 52 678,— 30 202,— 17 526,— 2 500,— 13 184,—	164 155,— 43 430,— 28 320,— 15 290,— 3 755,— 9 950,—	217 737,— 57 529,— 31 504,— 14 393,— 4 110,— 11 057,—	
800,—	800,—	600,—	
16 010,— 1 290,— 690,— 220,— 70,— 180,—	3 860,— 1 180,— 650,— 220,— 70,— 180,—	3 920,— 1 260,— 690,— 260,— 70,— 180,—	
14 000,—	14 000,—	(62) 11 000,—	
3 000,—	2 000,—	1 960,—	
1 800,— 1 080,—	1 800,— 1 080,—	900,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD		TOEGESTAAN		UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1927.	TOELICHTINGEN.
			voor 1929.		voor 1928.	voor 1927.		
	b.	aanschaffing en onderhoud van leermiddelen en andere uitgaven (alle eilanden)	100,—		f 100,—	f 100,—		(64) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 69.
	c.	tegemoetkoming aan de leerlingen van de eilanden buiten Curaçao.....	600,—		600,—	600,—		(65) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 72.
	d.	teerkosten aan onderwijzers op St. Eustatius en Saba, die ter opleiding naar St. Martin gaan.....	180,—		180,—	180,—		(66) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 77.
69		Examenkosten (alle eilanden):		f 3 760,—				
	a.	vergoeding aan de leden van de examencommissiën en andere uitgaven voor de examens.....	f 550,—		550,—	550,—	f 403,—	
	b.	reiskosten van onderwijzers en jongelieden, die zich voor het afleggen van examen en toelatingsexamen der normaallessen naar Curaçao moeten be-geven (64).....	1000,—	1 550,—	150,—	150,—		
70		Uitgaven ter bevordering van het schoolbezoek (alle eilanden):						
	a.	prijzen voor getrouw schoolbezoek.....	300,—		300,—	300,—	63,—	
	b.	schoolvoeding en kleeding.....	500,—	800,—	500,—	500,—	90,—	
71		Kosten van het voorbereidend onderwijs:						
	a.	toelage aan het personeel:						
		1 hoofdonderwijzeres.....	f 3 000,—		3 600,—	3 600,—	3 000,—	
		2 onderwijzeressen.....	2 260,—		2 190,—	2 190,—	1 512,—	
			f 5 260,—					
	b.	aanschaffing en onderhoud van leermiddelen.....	500,—	5 760,—	500,—	500,—	43,—	
72		Kosten van leergangen (alle eilanden).....		10 000,—	10 000,—	10 000,—	(65) 8 277,—	
		<i>Openbare boekerijen en leeszaalen.</i>						
73		Toelage van den beheerder van de openbare boekerij en leeszaal, belast met het onderhoud en de aanvulling van het koloniaal- en schoolmuseum te Willemstad (1).....		1 500,—	1 008,—	1 008,—	949,—	
74		Kosten van de openbare boekerij en leeszaal en van het koloniaal- en schoolmuseum te Willemstad en bijdrage aan andere openbare boekerijen en leeszaalen:						
	a.	aanvulling en onderhoud van de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad	f 1 200,—		1 200,—	1 200,—	557,—	
	b.	aanvulling en onderhoud van het koloniaal- en schoolmuseum.....	125,—		125,—	125,—	11,—	
	c.	bijdrage aan de Philipsburgsche Jubileum-bibliotheek.....	100,—		50,—	50,—	50,—	
	d.	bijdrage aan de Vereeniging Boekerij en Openbare leeszaal „Gertrude Judson” op St. Eustatius.....	250,—		250,—	250,—	250,—	
	e.	bijdrage aan de Vereeniging Boekerij en Openbare leeszaal „Koningin Wilhelmina” op Saba.....	50,—	1 725,—	50,—	50,—	50,—	
		<i>Armenzorg.</i>						
75		Onderstand aan behoeftigen:						
		op Curaçao.....	f 6 000,—		6 000,—	6 000,—	5 752,—	
		op Aruba.....	2 000,—		2 000,—	2 000,—	1 897,—	
		op Bonaire.....	900,—		900,—	900,—	454,—	
		op St. Martin.....	1 400,—		1 400,—	1 400,—	1 559,—	
		op St. Eustatius.....	1 000,—		1 000,—	1 000,—	982,—	
		op Saba.....	1 300,—	12 600,—	1 300,—	1 300,—	1 163,—	
76		Bijdrage aan kerkgenootschappen voor onderhoud van weezen:						
		aan de Vereenigde Protestandsche gemeente.....	f 1 500,—		1 500,—	1 500,—	1 500,—	
		aan de Roomsch-Katholieke gemeente.....	6 700,—		6 700,—	6 700,—	6 700,—	
		aan de Nederlandsch-Portugeesch Israëlitische gemeente.....	500,—	8 700,—	500,—	500,—	500,—	
77		Bijdrage aan het Instituut voor doofstommen te St. Michiel (Gestel) voor onderhoud van in dat Instituut verpleegde Curaçaosche doofstommen (alle eilanden) (66).....		750,—				

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD VOOR 1929.
78		Onderhoud en beheer van het pand Werfstraat No. 6 te Willemstad en uitkeering aan de armen van drie godsdienstige gezindten van de zuivere opbrengst van dat pand (67).....	f 2 300,— f 791 994,—
		OVERZICHT.	
		Curaçao.....	f 489 260,—
		Aruba.....	105 410,—
		Bonaire.....	43 900,—
		St. Martin.....	49 360,—
		St. Eustatius.....	20 160,—
		Saba.....	29 744,—
		Bovenwindsche eilanden.....	1 260,—
		Alle eilanden.....	52 900,—
			f 791 994,—
		Vde A F D E E L I N G.	
		Landbouw.	
79		Voorschotten tot bevordering van en andere uitgaven in het belang van landbouw en veeteelt (alle eilanden).....	f 12 000,—
80		Onderhoud van den motor en de katoenmachines op St. Eustatius.....	200,—
81		Aanleg, onderhoud en verbetering van irrigatiewerken en putten:	
		Curaçao..... f	5 000,—
		Aruba (71).....	2 000,—
		Bonaire (72).....	1 300,—
		St. Martin.....	250,—
		St. Eustatius.....	250,—
			8 800,—
		f	21 000,—
		OVERZICHT.	
		Curaçao.....	f 5 000,—
		Aruba.....	2 000,—
		Bonaire.....	1 300,—
		St. Martin.....	250,—
		St. Eustatius.....	450,—
		Alle eilanden.....	12 000,—
		f	21 000,—
		Vide AFDEELING.	
		Openbare Gezondheidsdienst.	
		<i>Ambtenaren, beambten en Gezondheidscommissie.</i>	
82		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen en bruggegeld van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de gouvernements-geneeskundigen, den opzichter, de hulpopzichters en den bode bij den openbaren gezondheidsdienst en den secretaris bij de gezondheidscommissie:	
a.		bezoldigingen, verlofbezoldigingen en toelagen: (1)	
		1 directeur..... f	12 000,—
		13 gouvernements-geneeskundigen:	
		7 op Curaçao:	
		1 belast met den haven- en quarantainedienst..... f	6 000,—
		1 in het oostelijk stadsdistrict...	6 000,—
		1 in het westelijk stadsdistrict.	6 000,—

TOEGESTAAN VOOR 1928.	TOEGESTAAN VOOR 1927.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1927.	TOELICHTINGEN.
f 1 600,—	f 1 600,—	(68) 64,—	(67) Verhoogd met f 700,— in verband met de opbrengst over 1927.
f 650 122,—	f 576 586,—	f 619 233,—	(68) De ontvangsten van het in den tekst van dit artikel bedoeld huis bedroegen als volgt:
			over 1925 f 1 657,20
			1926 2 481,30
			1927 2 287,60
			f 6 426,10
			De uitgaven bedroegen:
			over 1925 f 21,20
			1926 8 768,33
			1927 63,45
			8 852,98
			Uitkeering aan de verschillende godsdienstige gezindten kar. derhalve niet geschieden.
			(69) De personen, die zich in 1927 aanmeldten ter bekoming van voorschotten, kwamen daarvoor niet in aanmerking omdat hunne gronden niet intensief werden bebouwd. Voor 1929 wordt f 12 000,— aangevaagd.
			(70) Naar de behoefte meer uitgegeven.
		(69) 1 065,—	(71) Voor het graven van meer putten en eventueele schoonmaak en uitdiepen der tankie's hooger geraamd.
			(72) Voor gewoon onderhoud wordt het geraamd bedrag voldoende geacht.
		(70) 6 012,—	
		409,—	
		1 127,—	
		78,—	
		139,—	
f 22 550,—	f 22 600,—	f 8 830,—	
f 5 000,—	f 5 000,—		
1 750,—	750,—		
2 300,—	1 300,—		
250,—	150,—		
450,—	400,—		
12 800,—	15 000,—		
f 22 550,—	f 22 600,—		
f 7 008,—	f 7 008,—	f 7 008,—	
6 000,—	6 000,—	6 000,—	
4 500,—	4 500,—	4 500,—	
4 500,—	4 500,—	4 500,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1929.	TOEGESTAAN			TOELICHTINGEN.
				voor 1928.	voor 1927.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1927.	
		1 belast met de behandeling der gouvernements patiënten in het gasthuis en der verpleeg- den in het krankzinnigenge- sticht..... f 42 000,— 2 op Aruba..... 12 000,— 1 op Bonaire..... 6 000,— 1 op St. Martin..... 6 000,— 1 op St. Eustatius..... 6 000,— 1 op Saba..... 6 000,— 78 000,—					(73) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 82.
		2 buitengewone gouvernements-geneeskundigen: 1 belast met de bijzondere heelkundige hulp en hulp bij vrou- wenziekten aan onvermogenen en ambtenaren, die recht hebben op vrije geneeskundige behandeling f 3 600,— 1 belast met de oogheelkundige behandeling 1 200,— f 4 800,— 1 opzichter..... 4 560,— 2 hulpopzichters (73)..... 3 600,— 1 bode..... 600,— 1 secretaris bij de gezondheidscommissie..... 420,— f 103 980,—					(74) Toegestaan voor „Persoonlijke toelage aan den directeur van den open- baren gezondheidsdienst”, welke toelage thans kan vervallen.
b.		standplaatstoelage van 4 gouvernements-geneeskundigen: 1 in het 3e. district op Curaçao..... f 900,— 1 op Bonaire..... 900,— 1 op St. Eustatius..... 900,— 1 op Saba..... 900,— 3 600,—					(75) In verband met de in 1927 gedane uitgaven hooger geraamd.
c.		schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen: aan den directeur (75)..... f 1 200,— aan 11 gouvernements-geneeskundigen: 5 op Curaçao, 1 à f 700, 1 à f 500, 1 à f 840, 1 à f 900, 1 à f 1 080..... f 4 020,— 2 op Aruba..... 1 800,— 1 op Bonaire..... 900,— 1 op St. Martin..... 500,— 1 op St. Eustatius..... 400,— 1 op Saba..... 400,— 8 020,— f 9 220,—					(76) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 86.
d.		bruggegelden: 1 opzichter..... f 48,— 1 bode..... 48,— 96,— f 116 896,—					
83		Aanschaffing en onderhoud van instrumenten en hulpmiddelen voor onderzoek ten behoeve van den dienst (alle eilanden).....	500,—	500,—	500,—	153,—	
84		Reis- en teerkosten van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de leden en den secretaris van de gezondheidscommissie en de deskundigen, die door die commissie worden gehoord.....	1 000,—	1 000,—	1 000,—	627,—	
		<i>Quarantaine-dienst.</i>					
85		Bezoldiging of verlofbezoldiging van den loods-opzichter aan de Caracasbaai op Cuarcão.	1 260,—	1 260,—	1 260,—	1 260,—	
86		Benoodigdheden, bediendenloon, huisvesting van geobserveerden en andere uitgaven voor de quarantaine-plaatsen aan de Caracasbaai en op Mundo Nobo op Curaçao en onderhoud en bediening van de boot van den openbaren gezondheidsdienst:					
a.		1 opzichter bij de barakken op Mundo Nobo tevens bij de al- gemeene begraafplaats (1)..... f 2 400,— bediendenloon..... 360,— f 2 760,—					
b.		benoodigdheden, huisvesting van geobserveerden en andere uitgaven.....	3 000,—	3 000,—	(76) 13 723,—		
c.		onderhoud en bediening van de boot van den openbaren gezondheids- dienst (76).....	5 000,—				
			10 760,—				

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD		TOEGESTAAN			TOELICHTINGEN.
			voor 1929.		voor 1928.	voor 1927.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1927.	
87		Kosten van uitvoering van den dienst: Aruba..... f 150,— Bonaire..... 150,— St. Martin..... 150,— St. Eustatius..... 150,— Saba..... 150,— <i>Landgesticht voor krankzinnigen op Curaçao.</i>	f	750,—	f	f	f	77) Naar de behoefte meer uitgegeven. (78) Naar de behoefte minder uitgegeven. (79) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 94. (80) Naar de behoefte meer uitgegeven
88		Bezoldiging of verlofbezoldiging of toelagen van den directeur en de op- passers: (1) 1 directeur, tevens directeur van het gesticht voor melaatschen..... f 1 800,— 3 oppassers..... 3 600,—	f	5 400,—	1 320,— 2 160,—	1 320,— 2 160,—	1 320,— 2 160,—	(81) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 97. (82) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 98. (83) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 99.
89		Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven..... <i>Landgesticht voor melaatschen op Curaçao.</i>		40 000,—	40 000,—	35 000,—	(77) 41 064,—	(84) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 100.
90		Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven.....		9 000,—	9 000,—	9 000,—	9 100,—	
91		Uitkeering voor vervoermiddelen aan de dienstdoenden in het gesticht..... <i>Landsinrichting voor behandeling van lijders aan besmettelijke geslachtziekten op Curaçao.</i>		600,—	600,—	600,—	600,—	
92		Bezoldiging of verlofbezoldiging van den inwonenden beambte en loon van het verplegend personeel van bijstand: 1 inwonende beambte (1)..... f 1 080,— 1 inwonende verpleegster, à f 30,— 's maands..... 360,— 1 buitenwonende verpleegster, à f 60 's maands..... 720,—	f	2 160,—	930,— 360,— 720,—	830,— 360,— 720,—	830,— 360,— 720,—	
93		Verpleegkosten, voeding van den inwonenden beambte, zijne echtgenoot en de verpleeg- ster en andere uitgaven: a. verpleegkosten, voeding van den inwonenden beambte, zijne echtgenoot en de ver- pleegster..... f 8 000,— b. verlichting, onderhoud, herstelling en aanvulling van meubilair, werktuigen, enz., keuken- en waschpersoneel en andere uitgaven..... 3 500,— <i>Laboratoria en kantoren van den openbaren gezondheidsdienst.</i>	f	11 500,—	8 000,— 3 500,—	8 000,— 3 500,—	(78) 6 320,— (78) 1 466,—	
94		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den hulp-scheikundige, den hulp- bacterioloog, den apotheker en de bedienden: Curaçao: (1) 1 hulp-scheikundige..... f 6 000,— 1 hulp-bacterioloog..... 4 560,— 2 bedienden..... 3 000,— 1 bediende, à f 60,— 's maands..... 720,— Aruba: (79) 1 apotheker..... f 6 000,— 1 bediende..... 1 200,— 7 200,—	f	14 280,—	3 960,— 3 960,— 2 760,— 360,—	3 660,— 3 960,— 2 340,— 300,—	3 660,— 3 960,— 1 610,—	
95		Benodigdheden en andere uitgaven..... <i>Ontsmettingsdienst.</i>		21 480,— 2 500,—	2 500,—	1 500,—	(80) 2 493,—	
96		Arbeidsloon en andere uitgaven..... <i>Reinigingsdienst.</i>		2 300,—	2 300,—	300,—	84,—	
97		Aanschaffing van twee auto-onderstellen à f 1 500.....		3 000,—	3 000,—	1 500,—	(81)	
98		Aanschaffing van een motor-opneem- en veegmachine en een handveeg- en opneem- machine: (82) a. 1 motor-opneem- en veegmachine..... f 16 000,— b. 1 handveeg- en opneemmachine..... 500,—	f	16 500,—				
99		Aanschaffing van een vuilnistruck voor Aruba (83).....		2 400,—				
100		Arbeidsloon en andere uitgaven: Curaçao (84) arbeidsloon..... f 36 000,— bedrijfs- en onderhoudskosten der auto- vuilniswagens, ge- reedschappen en andere uitgaven..... 10 000,— 46 000,—	f	46 000,—	25 000,— 10 000,—	20 000,— 5 000,—	(84) 28 858,— 5 103,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD		TOEGESTAAN		TOEGESTAAN		UITGAVEN		TOELICHTINGEN.
			voor 1929.		voor 1928.	voor 1927.	gedaan of nog te doen voor 1927.				
		Aruba (84)..... f 6 000,—			f 2 000,—	f 1 000,—	f 1 118,—	(85)	Naar de behoefte meer uitgegeven.		
		Bonaire..... 1 000,—			1 000,—	1 000,—	628,—	(86)	In 1927 werden geen uitgaven gedaan voor onderwijs in de verloskunde.		
		St. Martin..... 1 200,—			1 200,—	800,—	1 574,—	(87)	Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 106.		
		St. Eustatius..... 1 500,—			1 500,—	1 500,—	1 356,—	(88)	Toegestaan voor, „Aanschaffing van een ziekenauto”.		
		Saba..... 1 000,—			1 000,—	1 000,—	851,—	(89)	Toegestaan voor, „Persoonlijke toelage van den marktmeester”, die thans kan vervallen.		
		<i>Keuringsdienst van eet- en drinkwaren.</i>									
101		Aankoop van monsters, enz.....		f 56 700,—	150,—	150,—	150,—	22,—			
		<i>Landsziekenhuizen op St. Eustatius en Saba.</i>									
102		Verpleegkosten en andere uitgaven;									
		St. Eustatius..... f 1 200,—			1 200,—	1 200,—	1 096,—				
		Saba..... 600,—			600,—	600,—	445,—				
		<i>Algemeene kosten.</i>			1 800,—						
103		Verpleging van onvermogenen, de gevangenen, het politiepersoneel, het wettig gezin van de leden van dat personeel; huur van spreekkamers voor gouvernements-geneeskundigen; verloskundige hulp aan en begrafeniskosten van onvermogenen; reiskosten; onderwijs in de verloskunde en prijzen aan vroedvrouwen, die een goed examen hebben afgelegd:									
	a.	verpleging van onvermogenen, de gevangenen, het politiepersoneel, het wettig gezin van de leden van dat personeel en begrafeniskosten van onvermogenen:									
		Curaçao..... f 45 000,—			45 000,—	32 000,—	39 764,—	(85)			
		Aruba..... 4 000,—			4 000,—	3 200,—	3 299,—				
		Bonaire..... 3 000,—			3 000,—	1 830,—	3 349,—				
		St. Martin..... 2 500,—			2 500,—	1 900,—	1 812,—				
				f 54 500,—							
	b.	huur van spreekkamers:									
		Curaçao (2e. district)..... f 240,—			240,—	240,—	50,—				
		Aruba..... 30,—			30,—	30,—	24,—				
				270,—							
	c.	verloskundige hulp aan onvermogenen:									
		Curaçao..... f 1 000,—			1 000,—	1 000,—	847,—				
		Aruba..... 600,—			102,—	102,—	102,—				
		Bonaire..... 25,—			250,—	250,—	182,—				
		St. Eustatius..... 100,—			100,—	100,—	56,—				
		Saba..... 50,—			50,—	50,—	13,—				
				2 000,—							
	d.	reiskosten, onderwijs in de verloskunde en prijzen aan vroedvrouwen, die een goed examen hebben afgelegd.....			1 000,—	1 000,—	1 000,—	(86)			
				57 770,—							
104		Geneesmiddelen en geneeskundige benodigdheden, kosten van operatiën van onvermogenen, gevangenen, politiepersoneel, het wettig gezin van leden van dat personeel en verpleegden in de Landsgestichten voor krankzinnigen en melaatschen (alle eilanden).....			20 000,—	20 000,—	16 000,—	15 433,—			
105		Schoonhouden van en andere uitgaven voor apotheken (alle eilanden).....			500,—	500,—	500,—	520,—			
106		Onderhoud en bediening van ziekenauto's									
		Curaçao..... f 2 400,—			1 800,—	1 800,—	11 579,—	(87)			
		Aruba..... 1 800,—			4 200,—	4 200,—		(88)			
				4 200,—							
107		Kosten van een algemeene koepokinenting en bewaring van koepokstof (alle eilanden).....			500,—	500,—	500,—	64,—			
		<i>Slachtplaats te Willemstad.</i>									
108		Bezoldiging of verlofbezoldiging van den marktmeester (1).....			3 300,—	1 800,—	1 800,—	1 800,—	(89)		
109		Verlichting en andere uitgaven:.....			240,—	600,—	240,—	160,—			
				f 393 166,—	f 319 703,—	f 264 421,—	f 297 931,—				
		OVERZICHT.									
		Curaçao..... f 293 786,—			f 243 421,—	f 196 109,—					
		Aruba..... 35 980,—			18 282,—	16 482,—					
		Bonaire..... 12 200,—			10 400,—	9 230,—					
		St. Martin..... 10 350,—			9 450,—	8 450,—					
		St. Eustatius..... 10 250,—			9 350,—	9 350,—					
		Saba..... 9 100,—			7 300,—	7 300,—					
		Alle eilanden..... 21 500,—			21 500,—	17 500,—					
				f 393 166,—	f 319 703,—	f 264 421,—					

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD		TOEGESTAAN		UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1927.	TOELICHTINGEN.
			voor 1929.		voor 1928.	voor 1927.		
		VIIde A F D E E L I N G.						
		Openbare Werken.						
		<i>Ambtenaren en beambten.</i>						
110		Bezoldigingen of verloffbezoldigingen en toelagen van den directeur van openbare werken en verdere ambtenaren en beambten: (90) en (1)						(90) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 110.
		1 directeur..... f 12 000,—			f 11 004,—	f 7 200,—	f (91) 16 300,—	(91) In 1927 moest worden overgegaan tot aanstelling van een ambtenaar om den directeur bij te staan en een ingenieur in verband met de uitbreiding der werkzaamheden. Door het verantwoord van hunne bezoldigingen ten laste van dezen post was de overschrijding onvermijdelijk.
		1 adjunct-directeur..... 8 400,—			7 200,—			
		2 ingenieurs..... 16 600,—			4 500,—	4 500,—	(92) 2 338,—	(92) De technisch-opzichter is pas den 24n. Juni 1927 benoemd.
		1 technisch-opzichter..... 4 380,—						
		1 technisch-opzichter op Aruba..... 4 200,—			14 400,—	9 000,—	9 310,—	(93) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 111.
		6 opzichters..... 18 840,—			3 600,—			
		1 opnemer-teekenaar..... 4 200,—			4 440,—	4 404,—	4 404,—	(94) Naar de behoefte meer uitgegeven.
		1 technisch-ambtenaar bij het stoomwezen..... 5 280,—			3 900,—	3 600,—	3 600,—	(95) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 112.
		1 chef van de gouvernements werkplaats..... 4 560,—						
		1 monteur-bankwerker..... 3 000,—			2 004,—			(96) Door het stijgen van arbeidsloon en in verband met de in 1927 gedane uitgaven hooger geraamd.
		1 draaier..... 3 000,—			1 200,—	1 260,—	1 260,—	
		1 hoofdmagazijnmeester..... 2 220,—			540,—	540,—	540,—	
		1 magazijnmeester..... 1 200,—			720,—	480,—	480,—	(97) Voor gewoon onderhoud en vernieuwing van de brug naar Cul de Sac wordt een bedrag van f 5 000,— voldoende geacht.
		1 wachter bij het buskruitmagazijn..... 720,—						(98) Verhoogd met f 1 000,— wegens noodzakelijke herstelling van de deurwaarderswoning en verven van het gezaghebershuis met bijbehorende gebouwen.
		1 bode..... 900,—						(99) Verhoogd met f 1 500,— voor noodzakelijke herstelling en verbouwing van het Landsziekenhuis.
		Reis- en teerkosten, onderhoud van dienstauto's en teekenbehoeften: (93)	f 89 500,—					(100) Naar de behoefte meer uitgegeven.
111	a.	reis- en teerkosten:						(101) Toegestaan voor „Onderhoud en bediening van de brandspuiten”.
		van den directeur..... f 500,—			500,—	400,—	769,—	(102) Door het aanschaffen van nieuw materieel overschreden. Zie Memorie van Toelichting bij artikel 27.
		van den technisch ambtenaar bij het stoomwezen..... 500,—			1 000,—			(103) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 113.
		van den opzichter bij de kustverlichting..... 500,—						
	b.	onderhoud en bediening van 3 dienstauto's..... f 1 500,—			3 000,—	1 800,—	3 297,—	
		3 600,—						
	c.	teekenbehoeften..... 400,—	5 500,—		400,—	280,—	337,—	
		<i>Onderhoud en herstelling van Landsgebouwen.</i>						
112		Onderhoud en herstelling van de Landsgebouwen, eigendommen en werktuigen, aankoop en onderhoud van meubelen, schoonhouden van kantoorlokalen en aankoop van water, aankoop en onderhoud van gereedschappen voor de gouvernements-werkplaats en andere uitgaven:						
	a.	onderhoud en herstelling van de Landsgebouwen, eigendommen en werktuigen:						
		Curaçao (95)..... f 65 000,—			50 000,—	20 000,—	(95) 63 185,—	
		Aruba (96)..... 5 000,—			3 000,—	2 500,—	(96) 4 375,—	
		Bonaire..... 4 000,—			4 000,—	2 500,—	3 360,—	
		St. Martin (97)..... 5 000,—			8 250,—	2 500,—	2 572,—	
		St. Eustatius (98)..... 2 800,—			1 800,—	1 800,—	1 996,—	
		Saba (99)..... 2 800,—			1 300,—	1 300,—	837,—	
		f 84 600,—						
	b.	onderhoud en herstelling van de militaire gebouwen en werken (95)..... 8 000,—			5 000,—	4 000,—	(95) 6 996,—	
	c.	aankoop en onderhoud van meubelen:						
		Curaçao..... f 4 000,—			4 000,—	2 000,—	(100) 4 163,—	
		Aruba..... 300,—			200,—	200,—	275,—	
		Bonaire..... 150,—			150,—	150,—	83,—	
		St. Martin..... 150,—			150,—	150,—	190,—	
		St. Eustatius..... 100,—			100,—	100,—	93,—	
		Saba..... 200,—			200,—	100,—	226,—	
		4 900,—						
	d.	schoonhouden van kantoorlokalen en aanbrengen van water (95)..... 4 000,—			2 200,—	1 800,—	2 691,—	
	e.	aankoop van water uit de Landswaterleiding (95)..... <i>Memorie</i>						
	f.	aankoop en onderhoud van gereedschappen voor de gouvernements-werkplaats..... 5 000,—			5 000,—			
	g.	andere uitgaven (alle eilanden)..... 500,—			500,—	(101) 800,—	(102) 3 122,—	
		500,—				500,—	732,—	
113		Onderhoud en herstelling van straten, wegen, kaden en dammen:	107 000,—					
	a.	Onderhoud en herstelling van staten en wegen:						
		Curaçao: (103)						
		straten en wegen in het stadsdistrict..... f 150 000,—			85 000,—	12 000,—	12 000,—	
		wegen in de buitendistricten..... 130 000,—			40 000,—	15 000,—	15 000,—	
		f 280 000,—						

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD VOOR 1929.
		Aruba (103)..... f 30 000,— Bonaire..... 6 000,— St. Martin..... 3 000,— St. Eustatius..... 2 000,— Saba..... 2 000,— f 323 000,—	
	b.	steenslag voor bestrating..... 20 000,—	
	c.	onderhoud en herstelling van kaden..... 5 000,—	
	d.	onderhoud en herstelling van dammen..... 10 000,—	f 358 000,—
		<i>Baggerwerken en Peilingen.</i>	
114		Verschillende uitgaven:	
	a.	arbeidsloonen, materialen en steenkolen voor de baggertoeestellen en vloten f 25 000,—	
	b.	baggeren met den beugel en andere maatregelen ter voorkoming van ophooping van vuil langs de kaden aan het Rifwater en het Waaigat en in de afvoerkanalen (109a)..... 6 000,—	
	c.	verrichting van peilingen in de haven en in het Schottegat..... 4 000,—	35 000,—
		<i>Vaartuigen.</i>	
115		Onderhoud, herstelling en bedrijf van vaartuigen: (110)	
	a.	onderhoud, herstelling en bedrijf van de loods- en sleepboten..... f 65 000,—	
	b.	onderhoud, herstelling en bedrijf van de sleep- en loodsboten (Aruba)..... 20 000,—	
	c.	onderhoud, herstelling en bedrijf van de motorboot van den Gouverneur..... 1 500,—	
	d.	onderhoud, herstelling en bedrijf van de motorboten voor de havenpolitie... 10 000,—	
	e.	onderhoud, herstelling en bedrijf van de motorboten en sleepboot van het Departement van openbare werken..... 15 000,—	111 500,—
		<i>Straatverlichting.</i>	
116		Toelagen of loon van 4 lantaarnopstekers:	
		1 persoon belast met het aansteken en uitdooven van het steigerlicht aan de Paardenbaai op Aruba..... f 120,—	
		1 op Bonaire, tevens opsteker van het havenlicht en belast met het schoonhouden der landkantoren en aanbrengen van drinkwater..... 300,—	
		1 op St. Eustatius à f 4 per week..... 208,—	
		1 op Saba te Bottom à f 4 per week..... 208,—	836,—
117		Benodigdheden en andere uitgaven:	
		abbonnement voor de elektrische straatverlichting van Willemstad (112)..... f 25 000,—	
		Aruba (113)..... 3 600,—	
		Bonaire..... 750,—	
		St. Martin..... 1 000,—	
		St. Eustatius..... 300,—	
		Saba..... 400,—	
		<i>Kustverlichting. (114)</i>	
118		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen of loon en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van het personeel:	
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon: (1)	
		6 vuurtorenwachters:	
		1 op Klein Curaçao..... f 2 400,—	
		2 op Aruba:	
		1 te Noordwestpunt..... f 1 500,—	
		1 te Cerro Colorado en St. Nicolaasbaai..... 1 500,—	
		3 000,—	
		3 op Bonaire:	
		1 te Boca Spelonk..... f 1 200,—	
		1 te Noordwestpunt..... 1 200,—	
		1 ter Lage Westkust..... 300,—	
		2 700,—	
		f 8 100,—	

TOEGESTAAN VOOR 1928.	TOEGESTAAN VOOR 1927.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1927.	TOELICHTINGEN.
f 10 000,— 6 000,— 3 000,— 2 000,— 2 000,—	f 5 000,— 3 000,— 2 000,— 2 000,— 2 000,—	f (103) 22 995,— 3 780,— (104) 3 079,— 1 946,— 1 709,—	(104) De overschrijding is toe te schrijven aan noodzakelijke herstelling van de wegen, die door zware regens beschadigd werden.
20 000,—	15 000,—	(105) 20 654,—	(105) Naar de behoefte meer uitgegeven.
5 000,—	3 000,—	530,—	(106) Toegestaan voor „Oliebesproeiing van straten”.
10 000,—			(107) Toegestaan voor „Buitengewone uitgaven voor onderhoud en herstelling van Landsgebouwen, straten, wegen, enz.”:
			<i>Curaçao.</i>
			a straten en wegen te Willemstad..... f 50 000,—
			b wegen in de buitendistricten..... 15 000,—
			<i>Bonaire.</i>
			c verbetering van straten en wegen..... 2 000,—
			<i>St. Martin.</i>
			d verbetering van de wegen van Beneden- en Boven Prinsenkwartier..... 2 000,—
			f 69 000,—
25 000,—	(106) 4 000,— (107) 69 000,— 21 000,—	(108) 222 253,— (109) 14 466,—	(108) Uitgegeven voor:
			<i>Curaçao.</i>
			a straten en wegen te Willemstad..... f 120 708,—
			b wegen in de buitendistricten..... 97 269,—
			<i>Bonaire.</i>
			c verbetering van straten en wegen..... 1 276,—
			<i>St. Martin.</i>
			d verbetering van de wegen van Beneden- en Boven Prinsenkwartier..... 3 000,—
			f 222 253,—
15 000,—	15 000,—	(110) 32 284,—	Zie verder de Memorie van Toelichting na artikel 113.
1 500,—	1 500,—	(111) 243,—	(109) Naar de behoefte minder uitgegeven.
6 000,—	6 000,—	6 774,—	(109a) Hooger geraamd in verband met het steeds stijgen der arbeidsloonen.
120,—	120,—	300,—	(110) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 115.
300,—	300,—	300,—	(111) Naar behoefte minder uitgegeven.
156,—	156,—	195,—	(112) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 117.
208,—	208,—	208,—	(113) Wegens het bijbouwen van meerdere huizen op open pleinen, zijn er nieuwe straten en gangen ontstaan, die noodwendig verlicht moeten worden. In verband hiermede wordt f 1 600,— meer aangevraagd.
14 000,—	12 000,—	9 603,—	(113a) Toegestaan voor „Kosten van uitzending en betaling van een electro-technisch ingenieur om een onderzoek in te stellen naar het electrisch bedrijf te Willemstad”.
2 000,—	1 600,—	1 669,—	(114) Zie Memorie van Toelichting bij Kustverlichting.
750,—	600,—	412,—	(114a) Toegestaan voor „Bezoldiging van 1 opzichter”. Doordat de ambtenaar bij het stoomwezen met het toezicht op de kustlichten is belast, kan dit krediet vervallen.
1 000,—	500,—	594,—	
300,—	300,—	246,—	
400,—	400,—	359,—	
	(113a) 11 000,—	6 432,—	
(114a) 3 000,—			
1 800,—	1 800,—	1 800,—	
1 080,—	1 080,—	1 080,—	
1 200,—	960,—	960,—	
1 080,—	1 080,—	1 080,—	
720,—	720,—	720,—	
180,—	180,—	180,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1929.	TOEGESTAAN			TOELICHTINGEN.	
				voor 1928.	voor 1927.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1927.		
119	b.	5 hulpvuurtorenwachters: 1 op Klein Curaçao..... f 1 800,— 1 op Aruba (Noordwestpunt)..... 1 200,— 3 op Bonaire: 1 te Boca Spelonk..... f 1 080,— 1 te Noordwestpunt..... 1 080,— 1 te Lage Westkust..... 1 080,— 3 240,— f 6 240,—	f 16 885,—	f 17 245,—	f 1 260,—	f 1 260,—	f 1 260,—	(115) Toegestaan voor „Persoonlijke toelage van den vuurtorenwachter te Noordwestpunt op Bonaire”. Door ontslagname vervallen.
		1 bediende bij den vuurtoren te Klein Curaçao..... 960,— 1 lichtwachter bij den vuurtoren aan de Westpunt van Curaçao, á f 2,50 per dag..... 913,— vergoeding aan den persoon belast met de verzorging van het kustlicht van Willemstad..... 360,— 1 lichtwachter op Fort Amsterdam op St. Martin à f 6 per week 312,— f 16 885,—			600,—	795,—	600,—	(116) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 119.
		schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen aan den vuurtorenwachter te Cerro Colorado en St. Nicolaasbaai op Aruba..... 360,—			960,—	960,—	960,—	(117) Door de verandering van het petroleumlicht op Westpunt op Curaçao in een acetyleenlicht en den bouw van een bergplaats voor gascylinders ter plaatse werd deze post overschreden.
		Benodigdheden voer haven- en kustverlichting en andere uitgaven:			549,—	547,—	547,—	(118) Naar de behoefte minder uitgaven.
		Curaçao (116)..... f 8 000,— Klein Curaçao..... 1 000,— f 9 000,—			312,—	208,—	284,—	(118a) Toegestaan voor:
		Aruba..... 4 500,— Bonaire (116)..... 2 000,— St. Martin..... 100,— 15 600,—			80,—	80,—	80,—	Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van den chef van den dienst, van den mijningenieur en van een opzichter... f 20 300,—
		Weerkundige dienst.			360,—	180,—	180,—	Arbeidsloonen, onderzoekingen, reis- en teerkosten van het personeel en andere uitgaven..... f 9 000,—
		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen of toelagen van het personeel en andere uitgaven:			5 000,—	5 000,—	6 620,—	Kosten van uitzending van een deskundige op het gebied der drinkwatervoorziening..... f 9 000,—
		a. bezoldigingen of toelagen van 3 waarnemers: 1 op Curaçao..... f 1 200,— 1 op St. Martin..... 200,— 1 op St. Eustatius..... 120,— f 1 520,—			1 000,—	1 000,—	1 536,—	(119) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 122.
		b. andere uitgaven (alle eilanden)..... 1 200,—			4 500,—	2 800,—	1 808,—	
120	a.	Ykwezen.	f 2 720,—	800,—	800,—	867,—		
		Toelage van een ijker en andere uitgaven: toelage van een ijker op Curaçao..... f 300,— andere uitgaven (alle eilanden)..... 550,— 850,—		100,—	100,—	94,—		
121	b.	Nieuwe werken.	f 608 800,—	1 200,—	800,—	630,—		
				300,—	300,—	300,—		
122	a.	Nieuwe werken en aankoop van onroerende goederen: (119)	f 608 800,—	550,—	550,—	550,—		
		Curaçao.		(118a) { 20 300,—	2 615,—	6 460,—		
		a. kosten van de havenverbetering..... f 515 000,—		{ 9 000,—				
		b. vernieuwing van de brug over het Rifwater..... 74 000,—		{ 9 000,—				
		c. bouw van een politiewachthuis aan den weg naar Plantersrust 10 000,—						
		d. bouw van een brandput op den Berg Altena..... 800,—						
		e. bouw van drie openbare privaten..... 9 000,—						
		f. bouw en inrichting van een slachtplaats..... Memorie f 608 800,—						
		Aruba						
		g. bouw van een apotheek met laboratorium..... f 25 000,—						
h. bouw van een quarantaine- en observatiegebouw..... 30 000,—								
i. bouw van twee openbare privaten..... 5 000,—								
j. aanleg van straten en wegen..... 75 000,—								

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1929.	TOEGESTAAN voor 1928.	TOEGESTAAN voor 1927.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1927.	TOELICHTINGEN.
k.		bouw van een hulpkantoor der posterijen aan de St. Nicolaasbaai f 1 200,— f 136 200,—	f 745 000,— f 1 519 801,—	f(120) 220 700,— f 654 983,—	f(121) 235 800,— f 583 533,—	f(122) 76 254,— f 632 039,—	(120) Toegestaan voor: <i>Curaçao.</i> a bouw van een koelhal bij de slachtplaats..... f 12 000,— b bouw van een belastingkantoor..... 200 000,— c verbetering van de bevuring van het Schottegat..... 7 200,— d kosten van de havenverbetering..... <i>Memorie</i> <i>Aruba.</i> e verbetering van het havenlicht te Oranjestad..... 1 500,— f 220 700,—
		OVERZICHT.					
		Curaçao..... f 1 269 033,— Aruba..... 208 480,— Bonaire..... 19 140,— St. Martin..... 9 762,— St. Eustatius..... 5 528,— Saba..... 5 608,— Alle eilanden..... 2 250,— f 1 519 801,—		f 588 377,— f 654 983,—	f 526 231,— f 583 533,—		(121) Toegestaan voor: <i>Curaçao.</i> a bouw van politiewoningen..... f 213 200,— b uitvoering van havenverbeteringswerken..... <i>Memorie</i> c aanschaffing van een nieuwe loodsmotorboot..... 14 000,— <i>Aruba.</i> d het vergrooten van douanegebouwen..... 6 00,— <i>Bonaire.</i> e verlenging van den steiger te Kralendijk..... 4 000,— f bouw van een politiewacht in het 2e. district..... 1 000,— g veranderen van het kustlicht aan de N. W. punt in een acetyleenlicht..... 3 000,— f 235 800,—
		VIIIste AFDEELING.					
		Haven- en loodswezen.					
123	a.	Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van de ambtenaren en beambten en andere uitgaven: bezoldigingen, verlofbezoldigingen en toelagen: (1) 1 havenmeester..... f 8 400,— 1 havenbeheerder (125)..... 4 500,— 3 havenmeesters en loodsen: 1 voor de Paardenbaai (Aruba) :..... f 4 980,— 1 voor de St. Nicolaasbaai (Aruba)..... 6 000,— 1 voor de Grootbaai (St. Martin)..... 300,— 11 280,— 11 loodsen: 9 voor de St. Anna- en Caracasbaai (125)..... f 54 000,— 1 voor de Fuikbaai..... 420,— 1 ter Lage Westkust (Bonaire)..... 300,— 54 720,— 1 hulploots voor de St. Annabaai..... 3 300,— 3 telefoonbedienden, 2 à f 1 080 en 1 à f 900 (125)..... 3 060,— 85 260,— b. andere uitgaven: Bonaire (Lage Westkust)..... f 180,— St. Martin..... 360,— St. Eustatius..... 200,— Saba..... 200,— 940,— f 86 200,—		f(123) 7 200,— 5 100,— 1 500,— 3 000,— 300,— 27 600,— 420,— 300,— 1 975,— 500,— 180,— 360,— 200,— 200,— 23 400,— 1 080,— 900,— 2 800,— 1 200,— 7 156,— 500,— 120,— f 85 991,—	f(123) 7 200,— 5 100,— 720,— 2 850,— 300,— 22 650,— 420,— 300,— 500,— 500,— 180,— 180,— 200,— 200,— 8 800,— 900,— 3 000,— 1 800,— 1 200,— 7 245,— 500,— 120,— f 69 209,—	f(123) 2 867,— 5 454,— 900,— 2 950,— 300,— 2 160,— 32 748,— 420,— 300,— 1 464,— 180,— 409,— 200,— 200,— 18 361,— 900,— 4 474,— 3 869,— 1 173,— 7 051,— 968,— 98,— f 87 446,—	(122) uitgegeven voor: <i>Curaçao.</i> a bouw van politiewoningen..... f 58 025,— b uitvoering van havenverbeteringswerken..... 3 874,— c aanschaffing van een nieuwe loodsmotorboot..... 12 534,— <i>Aruba.</i> d het vergrooten van douanegebouwen..... 1 000,— <i>Bonaire.</i> e verlenging van den steiger te Kralendijk..... f bouw van een politiewacht in het 2e. district..... 821,— g veranderen van het kustlicht aan de N. W. punt in een acetyleenlicht..... f 76 254,— (123) Toegestaan voor „Bezoldiging van 1 chef van den dienst”. Met ingang van 8 April 1927 werd Ir. P. J. Escher benoemd tot chef van den dienst, die met 1 September 1927 op zijn verzoek eervol als zoodanig werd ontslagen. In verband hiermede bleef ruim f 4 000,— ongebruikt. (124) Toegestaan voor „Motoristen van loodsbooten”. (125) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 123. (126) Het aantal loodsen moest in 1927 wegens toename van het scheepvaartverkeer worden vermeerderd. Bovendien is aan een der loodsen een renteloos voorschot van f. 1 800.— verleend, waarvan op 31 December 1927 nog f 1 500,— onaangetuigd was. (127) Toegestaan voor „Andere uitgaven Aruba”. Waar thans op Aruba motorbooten in gebruik zijn en bij artikel 115 een krediet is aangevraagd voor onderhoud en bediening van die booten, kan deze post vervallen. (128) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 124. (129) Naar de behoefte meer uitgegeven. (130) Toegestaan voor „1 Motordrijver aan de St. Nicolaasbaai (Aruba)”, die om de reden vermeld in noot 126 kan vervallen. (131) Toegestaan voor „Vergoeding voor buitengewone diensten aan motordrijvers. enz”. (132) Naar de behoefte meer uitgegeven. (133) In verband met de uitgaven in 1927 hooger geraamd.
124	a.	Loon van de bemanning van de loods- en sleepbooten, kantoorhuur en andere uitgaven: Loon van de bemanning van de loods- en sleepbooten: Curaçao (128)..... f 38 000,— Bonaire, ter uitvoering van de loods- en quarantainediensten te Kralendijk..... 900,— 38 900,— b. kantoorhuur en andere uitgaven (133)..... 4 000,— 42 900,—					
125		Aandeel uit te keeren aan de Mijnmaatschappij Curaçao gelijk aan de helft van het ontvangen loodsgeld voor het in- en uitloodsen van schepen aan de Fuikbaai..... 1 200,— <i>Seinmezen.</i>					
126	a.	Bezoldigingen of verlofbezoldigingen van het personeel en andere uitgaven: bezoldigingen van 7 seinmeesters (1)..... f 12 600,— b. andere uitgaven: Curaçao (133)..... f 1 000,— Saba..... 120,— 1 120,— 13 720,— f 144 020,—					

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1929.
OVERZICHT.			
		Curaçao.....	f 130 480,-
		Aruba.....	10 980,-
		Bonaire.....	1 380,-
		St. Martin.....	660,-
		St. Eustatius.....	200,-
		Saba.....	320,-
			f 144 020,-
IXde AFDEELING.			
Watervoorzieningsdienst.			
127		Aanleg van werken voor de voorziening van Willemstad met drink- en ketelwater (derde termijn) (134).....	f 300 000,-
128		Bedrijfskosten van den watervoorzieningsdienst en andere uitgaven (136).....	100 000,-
			f 400 000,-
Xde AFDEELING.			
Pensioenen, wachtgeld, onderstanden, toelagen, uitgaven voor de waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen en toelagen ter aanvulling van bezoldigingen en toelagen.			
129		Pensioenen van burgerlijke landsdienaren (alle eilanden).....	f(137) 230 435,-
130		Pensioenen van weduwen en nagelaten minderjarige kinderen van burgerlijke landsdienaren (alle eilanden).....	(138) 91 223,-
131		Pensioenen van onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en van hunne weduwen en wezen (alle eilanden).....	Memorie
132		Wachtgeld (alle eilanden).....	210,-
133		Toelagen aan gewezen Nederlandsche ambtenaren en onderwijzers wegens vervulling in Curaçao van een Landsbetrekking (alle eilanden).....	208,-

TOEGESTAAN voor 1928.	TOEGESTAAN voor 1927.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1927.	TOELICHTINGEN.
f 77 351,-	f 61 859,-		(134) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 127.
6 080,-	4 970,-		(135) De op Curaçao gedane uitgaven bedroegen f 18 898,-; de uitgaven in Nederland zijn nog niet bekend.
1 380,-	1 380,-		(136) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 128.
660,-	480,-		(137) Raming voor 1928
200,-	200,-		f 234 840,-
320,-	320,-		Gaaf af:
f 85 991,-	f 69 209,-		J. H. Ebben..... f 840,-
			Dr. J. P. Evertsz Hz..... 3 234,-
			H. van Giersbergen..... 532,-
			A. J. C. Krafft..... 3 734,-
			H. K. A. Michelsen..... 3 010,-
			F. Nederlans..... 643,-
			G. Windholt..... 320,-
			12 313,-
			f 222 527,-
			Komt bij:
			C. A. Beaujon..... f 1 275,-
			J. W. Fabre..... 1 171,54
			A. W. Hellmund..... 798,-
			G. E. H. Heijliger..... 777,-
			J. C. Rijke..... 630,-
			H. Vermeulen..... 1 316,-
			S. van de Vrede..... 2 040,-
			7 907,54
			f 230 434,54
			(138) Raming voor 1928..... f 90 342,-
			Gaaf af:
			Wed. A. C. A. Fijntje..... f 1 867,-
			" D. Querido..... 1 190,-
			" Mr. J. O. H. Ramaer..... 2 100,-
			" Dr. B. S. Jozefczyk..... 700,-
			" C. A. Zeppenfeldt..... 1 120,-
			" J. C. Henriquez..... 350,-
			" M. de Veer..... 725,-
			" H. Heijer..... 297,-
			" I. van Gelderen..... 180,-
			8 729,-
			f 81 613,-
			Komt bij:
			Wed. F. Nederlans..... f 322,-
			" J. F. Leend..... 455,-
			" A. J. C. Krafft..... 1 867,-
			" J. P. Evertsz Hz..... 1 612,-
			" J. B. Gorsira..... 2 250,-
			" G. Windholt..... 231,-
			" H. van Giersbergen..... 266,-
			" H. K. A. Michelsen..... 2 007,-
			" P. J. W. de Vos..... 600,-
			9 610,-
			f 91 223,-

VERREKENING VAN DE INKOMENBELASTINGEN

№	omschrijving	1927	1928	1929
1	...	...	...	...
2	...	...	...	...
3	...	...	...	...
4	...	...	...	...
5	...	...	...	...
6	...	...	...	...
7	...	...	...	...
8	...	...	...	...
9	...	...	...	...
10	...	...	...	...
11	...	...	...	...
12	...	...	...	...
13	...	...	...	...
14	...	...	...	...
15	...	...	...	...
16	...	...	...	...
17	...	...	...	...
18	...	...	...	...
19	...	...	...	...
20	...	...	...	...
21	...	...	...	...
22	...	...	...	...
23	...	...	...	...
24	...	...	...	...
25	...	...	...	...
26	...	...	...	...
27	...	...	...	...
28	...	...	...	...
29	...	...	...	...
30	...	...	...	...
31	...	...	...	...
32	...	...	...	...
33	...	...	...	...
34	...	...	...	...
35	...	...	...	...
36	...	...	...	...
37	...	...	...	...
38	...	...	...	...
39	...	...	...	...
40	...	...	...	...
41	...	...	...	...
42	...	...	...	...
43	...	...	...	...
44	...	...	...	...
45	...	...	...	...
46	...	...	...	...
47	...	...	...	...
48	...	...	...	...
49	...	...	...	...
50	...	...	...	...
51	...	...	...	...
52	...	...	...	...
53	...	...	...	...
54	...	...	...	...
55	...	...	...	...
56	...	...	...	...
57	...	...	...	...
58	...	...	...	...
59	...	...	...	...
60	...	...	...	...
61	...	...	...	...
62	...	...	...	...
63	...	...	...	...
64	...	...	...	...
65	...	...	...	...
66	...	...	...	...
67	...	...	...	...
68	...	...	...	...
69	...	...	...	...
70	...	...	...	...
71	...	...	...	...
72	...	...	...	...
73	...	...	...	...
74	...	...	...	...
75	...	...	...	...
76	...	...	...	...
77	...	...	...	...
78	...	...	...	...
79	...	...	...	...
80	...	...	...	...
81	...	...	...	...
82	...	...	...	...
83	...	...	...	...
84	...	...	...	...
85	...	...	...	...
86	...	...	...	...
87	...	...	...	...
88	...	...	...	...
89	...	...	...	...
90	...	...	...	...
91	...	...	...	...
92	...	...	...	...
93	...	...	...	...
94	...	...	...	...
95	...	...	...	...
96	...	...	...	...
97	...	...	...	...
98	...	...	...	...
99	...	...	...	...
100	...	...	...	...

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—15.

*Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Cu-
raçaosche begrooting voor het dienstjaar
1929.*

RAMING DER MIDDELEN.

No. 4.

RAMING

DER

MIDDELEN EN INKOMSTEN

VAN

CURAÇAO

VOOR HET DIENSTJAAR

1929.

No. of Shares	No. of Shares	No. of Shares	No. of Shares	No. of Shares	No. of Shares
100	100	100	100	100	100
200	200	200	200	200	200
300	300	300	300	300	300
400	400	400	400	400	400
500	500	500	500	500	500
600	600	600	600	600	600
700	700	700	700	700	700
800	800	800	800	800	800
900	900	900	900	900	900
1000	1000	1000	1000	1000	1000
1100	1100	1100	1100	1100	1100
1200	1200	1200	1200	1200	1200
1300	1300	1300	1300	1300	1300
1400	1400	1400	1400	1400	1400
1500	1500	1500	1500	1500	1500
1600	1600	1600	1600	1600	1600
1700	1700	1700	1700	1700	1700
1800	1800	1800	1800	1800	1800
1900	1900	1900	1900	1900	1900
2000	2000	2000	2000	2000	2000
2100	2100	2100	2100	2100	2100
2200	2200	2200	2200	2200	2200
2300	2300	2300	2300	2300	2300
2400	2400	2400	2400	2400	2400
2500	2500	2500	2500	2500	2500
2600	2600	2600	2600	2600	2600
2700	2700	2700	2700	2700	2700
2800	2800	2800	2800	2800	2800
2900	2900	2900	2900	2900	2900
3000	3000	3000	3000	3000	3000
3100	3100	3100	3100	3100	3100
3200	3200	3200	3200	3200	3200
3300	3300	3300	3300	3300	3300
3400	3400	3400	3400	3400	3400
3500	3500	3500	3500	3500	3500
3600	3600	3600	3600	3600	3600
3700	3700	3700	3700	3700	3700
3800	3800	3800	3800	3800	3800
3900	3900	3900	3900	3900	3900
4000	4000	4000	4000	4000	4000
4100	4100	4100	4100	4100	4100
4200	4200	4200	4200	4200	4200
4300	4300	4300	4300	4300	4300
4400	4400	4400	4400	4400	4400
4500	4500	4500	4500	4500	4500
4600	4600	4600	4600	4600	4600
4700	4700	4700	4700	4700	4700
4800	4800	4800	4800	4800	4800
4900	4900	4900	4900	4900	4900
5000	5000	5000	5000	5000	5000

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—15.

*Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Cu-
raçaosche begrooting voor het dienstjaar
1929.*

TOELICHTING VAN DE RAMING
DER MIDDELEN

No. 5.

TOELICHTING

VAN DE

RAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN

VAN

CURAÇAO

VOOR HET DIENSTJAAR

1929.

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	RAMING VOOR			Opbrengst in 1927.	Gemiddelde opbrengst over 1925-1927.	TOELICHTINGEN.
		1929.	1928.	1927.			
<i>A. Belastingen.</i>							
a.	Invoerrecht.....	f 1 184 000,—	f 884 000,—	f 641 500,—	f 1 133 673,—	f 899 595,—	<i>Aangezien bij het doen der raming geen gebruik kon worden gemaakt van het bedrag der gemiddelde opbrengst 1925/27 is, rekening houdend met de opbrengst over 1927, een hooger bedrag dan het gemiddelde als vermoedelijke opbrengst voor 1929 genomen.</i> Zie de Memorie van Toelichting § 3. De raming werd met ruim f 34 000,— overschreden, daar een bedrag van f 34 000,— verschuldigd door de erfgenamen van den heer R. Parra, waarop bij het doen der raming niet was gerekend, werd ontvangen. Zie de Memorie van Toelichting § 2.
b.	Accijns op gedistilleerd.....	870 000,—	735 000,—	630 000,—	872 737,—	786 001,—	
c.	Accijns op geslacht.....	16 700,—	16 300,—	14 200,—	17 941,—	17 028,—	
d.	Zegelbelasting.....	44 300,—	35 700,—	27 700,—	45 973,—	37 775,—	
e.	Overdrachtsbelasting.....	32 200,—	28 000,—	27 900,—	38 244,—	36 552,—	
f.	Belasting op openbare verkooping van roerend goed.....	1 000,—	600,—	1 000,—	1 532,—	1 055,—	
g.	Grondbelasting.....	113 000,—	108 000,—	110 000,—	113 070,—	106 366,—	
h.	Gebruiksbelasting.....	44 000,—	84 700,—	74 300,—	78 492,—	65 298,—	
i.	Inkomstenbelasting.....	371 500,—	356 700,—	321 500,—	364 480,—	304 630,—	
j.	Successiebelasting.....	20 000,—	20 000,—	17 000,—	54 788,—	31 859,—	
k.	Vergunningsrecht.....	37 900,—	34 400,—	32 400,—	38 204,—	35 282,—	
l.	Hondenbelasting.....	6 600,—	6 400,—	6 000,—	7 128,—	7 196,—	
m.	Petroleumraffinerijbelasting.....	1 700,—	2 500,—	3 000,—	1 346,—	2 475,—	
n.	Motorrijtuig-, -boot- en rijwielbelasting.....	70 000,—					
		<u>f 2 812 900,—</u>	<u>f 2 312 300,—</u>	<u>f 1 906 500,—</u>	<u>f 2 767 608,—</u>		
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>							
a.	Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening van ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand.....	f 800,—	f 1 600,—	f 350,—	833,—	617,—	
b.	Opbrengst van den zeilvaartdienst ter verzekering van de gemeenschap tusschen de eilanden.....	5 000,—	5 000,—	4 500,—	5 424,—	5 145,—	
c.	Boeten.....	12 900,—	10 700,—	7 000,—	15 842,—	11 222,—	
d.	Vergoeding van de kosten van inschrijving van handelsmerken door het hulpkantoor voor den industrieelen eigendom.....	1 000,—	1 000,—	1 200,—	960,—	1 110,—	
e.	Ontvangsten wegens examengelden gestort door aspirant-bestuurders van motorrijtuigen.....	7 500,—	3 400,—	3 000,—	8 025,—	5 290,—	
f.	Ontvangsten wegens gelden betaald voor aan- of afmonstering van scheepsvolk.....	2 500,—	1 000,—	1 100,—	1 971,—	1 575,—	
g.	Huur van Landsgronden en eigendommen.....	86 000,—	68 000,—	60 700,—	95 233,—	78 181,—	
h.	Registratierecht.....	1 400,—	1 400,—	1 200,—	1 648,—	1 496,—	
i.	Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening bij den in-, door- en uitvoer van goederen.....	99 000,—	87 000,—	44 250,—	98 373,—	72 421,—	
j.	Huur van opslagplaatsen.....	24 500,—	23 500,—	14 100,—	24 355,—	20 699,—	
k.	Uitvoerrecht van mijnproducten.....	120 000,—	100 000,—	100 000,—	129 444,—	114 940,—	
	van zout.....	1 200,—	1 500,—	1 000,—	1 219,—	1 248,—	
l.	Concessierechten: voor de brug over de haven.....	500,—	2 000,—	1 000,—	1 105,—	1 826,—	
m.	Inkomsten van de posterij.....	140 000,—	96 800,—	83 700,—	161 184,—	121 870,—	
n.	Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de postspaarbank.....	5 000,—	4 000,—	2 800,—	3 317,—	3 456,—	

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	RAMING VOOR			Opbrengst in 1927.	Gemiddelde opbrengst over 1925-1927.	TOELICHTINGEN.
		1929.	1928.	1927.			
a.	Opbrengst van Landsradio posten.....	f 182 000,—	f 66 500,—	f 60 500,—	f 166 085,—	f 101 337,—	In verband met de vermoedelijke openstelling in 1928 van het korte-golf-zend-station is de raming verhoogd.
p.	Opbrengst van Landstelefoon.....	60 000,—	49 000,—	40 000,—	61 473,—	20 494,—	
q.	Ontvangsten wegens loon van den hypotheekbewaarder op Curaçao.....	2 400,—	1 400,—	1 000,—	1 591,—	1 387,—	De raming is, in verband met P. B. 1927 No. 52, verhoogd.
r.	Inkomsten van de Curaçaosche bank: aandeel in de zuivere winst..... f 14 000,— teruggave van door 's Landskas bestreden kosten van de bank..... 6 000,—	20 000,—	20 000,—	20 700,—	28 880,—	26 299,—	
s.	Schoolgelden.....	20 000,—	20 300,—	19 000,—	22 847,—	21 143,—	
t.	Onzuivere opbrengst van het pand Werfstraat No. 6.....	2 000,—	2 000,—	1 600,—	2 448,—	2 113,—	
u.	Rente van verleende voorschotten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten.....	6 000,—	6 100,—	8 000,—	7 851,—	8 541,—	
v.	Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst: geleverde geneesmiddelen aan apotheken, enz..... f 8 600,— gedane onderzoeken en vergoeding voor ontsmettingen enz..... 9 000,— verhuur van de ziekenauto..... 1 200,— verkochte kaarten rechgevende op geneeskundige hulp..... 2 300,—	21 100,—	21 400,—	13 500,—	18 831,—	19 506,—	
w.	Opbrengst van de vergoeding voor verpleeggelden enz: van in het gesticht voor krankzinnigen opgenomen lijdens 1ste, 2de en 3de klasse..... f 4 600,— van in het gesticht voor melaatschen opgenomen betalende lijdens..... 400,—	5 000,—	4 000,—	4 000,—	6 634,—	5 245,—	
x.	Inkomsten van de vleeschhal.....	3 000,—	3 000,—	3 000,—	3 648,—	3 179,—	
y.	Vergoeding van de kosten van onderzoek en beproeving van stoomketels en van vernieuwde vergunningen tot gebruik van die stoomketels...	8 000,—	6 000,—	3 000,—	8 131,—	5 850,—	
z.	Opbrengst van Landskaden.....	30 000,—	30 000,—				
aa.	Loodsgelden.....	480 000,—	375 000,—	217 950,—	433 033,—	336 077,—	
bb.	Korting op de inkomsten van ambtenaren en gepensioneerde ambtenaren wegens pensioen.....	15 000,—	15 000,—	18 000,—	13 331,—	15 655,—	
cc.	Opbrengst van den watervoorzieningsdienst.....	<i>Memorie</i>	<i>Memorie</i>				
dd.	Batig saldo van het dienstjaar 1925.....	65 000,—	3 900,—				
ee.	Alle andere ontvangsten.....	54 800,—	54 800,—	47 500,—	133 582,—	138 675,—	De overschrijding is in hoofdzaak toe te schrijven aan ontvangen rente over 1926 van het te goed van Curaçao bij 's Rijks schatkist, waarop bij het doen der raming niet was gerekend.
		f 1 481 600,—	f 1 085 300,—	f 783 650,—	f 1 457 298,—		

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	RAMING VOOR			Opbrengst in 1927.	Gemiddelde opbrengst over 1925-1927.	TOELICHTINGEN.
		1929.	1928.	1927.			
	O V E R Z I C H T.						
A.	Belastingen.....	f 2 812 900,—	f 2 312 300,—	f 1 906 500,—	f 2 767 608,—		
B.	Inkomsten van onderscheiden aard.....	1 481 600,—	1 085 300,—	783 650,—	1 457 298,—		
C.	Uit leening te verkrijgen gelden.....	1 170 000,—	200 000,—	1 013 200,—			
		f 5 464 500,—	f 3 597 600,—	f 3 703 350,—	f 4 224 906,—		
	Curaçao	f 4 797 100,—	f 3 267 000,—	f 3 429 800,—	f 3 659 367,—		
	Aruba.....	439 900,—	176 400,—	114 000,—	302 728,—		
	Bonaire.....	71 500,—	85 200,—	75 600,—	89 775,—		
	St. Martin (Nederlandsche gedeelte).....	57 200,—	32 200,—	34 450,—	121 788,—		
	St. Eustatius.....	3 100,—	3 200,—	10 100,—	12 412,—		
	Saba	4 700,—	4 700,—	12 900,—	15 804,—		
	Alle eilanden.....	91 000,—	28 900,—	26 500,—	23 032,—		
		f 5 464 500,—	f 3 597 600,—	f 3 703 350,—	f 4 224 906,—		
D.	Bijdrage uit 's Rijks schatkist tot aanvulling der Curaçaosche middelen.			f 225 133,—			

STAAT

vermeldende de opbrengst der middelen en inkomsten
van Curaçao over de jaren 1923-1927. (1)

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—15.

Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Cu-
raçaosche begrooting voor het dienstjaar
1929.

STAAT DER INKOMSTEN VAN CURAÇAO
GEDURENDE DE JAREN 1923—1927.

No. 6.

STAAT

vermeldende de opbrengst der middelen en inkomsten
van Curaçao over de jaren 1923--1927. (1)

(1) De cijfers over de jaren 1925, 1926 en 1927 zijn nog niet vastgesteld.

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1923.	1924.	1925.	1926.	1927.
Curaçao.					
<i>A. Belastingen.</i>					
Invoerrecht.....	f 397 001	f 520 339	f 620 832	f 826 641	f 1 037 621
Accijns op gedistilleerd.....	437 022	528 027	623 701	625 610	740 261
Accijns op geslacht.....	10 915	13 666	13 287	14 971	15 271
Zegelbelasting.....	20 763	23 024	25 367	30 449	37 276
Overdrachtsbelasting.....	20 264	57 626	38 284	26 541	34 826
Belasting op openbare verkooping van roerend goed.....	919	964	727	632	1 394
Grondbelasting.....	61 900	70 336	83 363	93 434	97 883
Gebruiksbelasting.....	36 205	39 980	49 026	56 151	69 004
Inkomstenbelasting.....	318 753	233 273	266 993	263 101	350 113
Successiebelasting.....	23 999	13 174	16 030	22 452	53 848
Vergunningsrecht.....	15 684	26 741	28 200	29 210	32 768
Hondenbelasting.....	3 053	3 862	5 454	4 530	4 524
Petroleumraffinerijbelasting.....	3 511	3 418	1 656	4 422	1 346
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>					
Ontvangsten wegens dienstverleening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand.....	84	138	234	168	585
Boeten.....	3 736	6 445	5 579	9 538	12 456
Inkomsten van de vleeschhal.....	2 298	2 894	2 816	3 074	3 648
Ontvangsten wegens examengelden gestort door aspirant-bestuurders van motorrijtuigen.....	1 435	2 595	2 520	4 110	6 330
Ontvangsten voor aan- of afmonstering van scheepvolk.....	1 723	1 084	1 364	1 290	1 947
Huur van Landsgronden en eigendommen.....	24 761	34 183	44 142	54 036	62 682
Registratierecht.....	817	791	961	1 041	1 205
Ontvangsten wegens dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen.....	26 924	36 501	45 561	60 632	84 870
Huur van opslagplaatsen.....	10 877	10 997	13 522	17 926	19 893
Uitvoerrecht van mijnproducten.....	98 250	119 775	88 693	126 685	129 444
Concessierechten.....	1 959	735	2 314	2 059	1 105
Inkomsten van de posterij.....	58 880	95 012	88 826	81 145	140 200
Opbrengst van den Landsradio post.....	22 387	49 201	31 062	28 261	47 299
Ontvangsten wegens loon van den hypotheekbewaarder.....	1 215	1 181	1 240	1 329	1 591
Inkomsten van de Curaçaosche bank.....	12 027	31 952	11 617	38 401	28 880
Schoolgelden.....	19 535	18 921	19 720	20 734	22 580
Onzuivere opbrengst van het pand Werfstraat No. 6.....	636	1 657	1 657	2 234	2 448
Rente van verleende voorschotten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten.....	6 706	18 067	9 970	6 580	7 611
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst.....	4 762	7 729	15 831	21 060	18 002
Verpteeggelden, enz.....	4 175	3 123	3 768	5 333	6 634
Vergoeding wegens onderzoek en beproeving van stoomketels en van vernieuwde vergunningen tot gebruik van die ketels.....	1 620	1 845	3 485	5 937	6 511
Loodsgelden.....	181 788	179 762	231 392	323 325	403 851
Alle andere ontvangsten.....	83 632	81 780	112 814	156 326	111 986
Aruba.					
<i>A. Belastingen.</i>					
Invoerrecht.....	5 925	8 997	23 356	43 035	70 258
Accijns op gedistilleerd.....	11 922	21 467	39 936	54 861	80 365
Accijns op geslacht.....	611	664	976	862	1 216
Zegelbelasting.....	1 206	1 502	3 163	3 551	5 889
Overdrachtsbelasting.....	333	420	2 371	1 061	1 263
Belasting op openbare verkooping van roerend goed.....				198	
Grondbelasting.....	6 528	4 938	5 559	4 296	4 253
Gebruiksbelasting.....	1 395	1 053	1 570	2 947	4 337
Inkomstenbelasting.....	3 523	2 866	2 557	4 837	6 569
Vergunningsrecht.....	1 043	1 449	2 094	2 450	2 628
Hondenbelasting.....	649	587	549	685	729
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>					
Ontvangsten wegens dienstverleening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand.....	30	72	150	246	161
Boeten.....	274	423	598	305	2 177
Ontvangsten wegens examengelden gestort door aspirant-bestuurders van motorrijtuigen.....			810	405	1 695
Ontvangsten voor aan- of afmonstering van scheepvolk.....	10		28	13	24
Huur van Landsgronden en eigendommen.....	17 546	8 538	16 776	15 065	24 947
Registratierecht.....	131	110	211	193	238
Ontvangsten wegens dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen.....	381	582	3 508	4 930	10 371
Huur van opslagplaatsen.....	106	177	608	1 347	1 848
Concessierechten.....	400				
Inkomsten van de posterij.....	2 925	3 378	5 652	6 924	9 461
Opbrengst van den Landsradio post.....	2 142	3 394	11 656	11 018	26 453

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1923.	1924.	1925.	1926.	1927.
Afbetaling op verleende voorschotten voor landbouw.....	f 2 272	f 685	f 872	f 309	f 248
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst.....		316	388	612	248
Loodsgelden.....	355	862	3 400	6 919	29 051
Alle andere ontvangsten.....	2 814	1 817	2 699	4 366	16 800
Bonaire.					
<i>A. Belastingen.</i>					
Invoerrecht.....	6 455	6 728	8 259	9 601	9 192
Accijns op gedistilleerd.....	30 296	51 375	83 752	45 563	46 474
Accijns op geslacht.....	612	716	688	521	414
Zegelbelasting.....	937	899	1 139	1 191	1 408
Overdrachtsbelasting.....	538	745	835	484	898
Grondbelasting.....	2 650	5 177	7 272	4 387	5 116
Gebruiksbelasting.....	890	1 667	2 190	1 754	2 513
Inkomstenbelasting.....	3 141	2 941	2 369	1 756	1 618
Successiebelasting.....			2 006		448
Vergunningsrecht.....	846	1 890	1 854	1 944	1 944
Hondenbelasting.....	462	676	913	841	920
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>					
Ontvangsten wegens dienstverleening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand.....	138	84	90	102	87
Boeten.....	31	134	433	253	342
Ontvangsten voor aan- of afmonstering van scheepvolk.....	125	108	51	8	
Huur van Landsgronden en eigendommen.....	3 853	4 106	4 279	3 187	6 218
Registratierecht.....	68	68	66	102	62
Ontvangsten wegens dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen.....	1 515	1 941	1 872	1 896	2 754
Huur van opslagplaatsen.....	972	1 969	2 117	2 116	2 566
Inkomsten van posterij.....	2 316	2 609	2 615	2 668	2 831
Opbrengst van den Landsradio post.....	1 546	1 255	1 425	1 709	2 198
Landbouw-opbrengsten.....		125	300		
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst.....		819	520	419	276
Loodsgelden.....	50	12	105	32	125
Alle andere ontvangsten.....	2 140	1 441	1 786	824	1 371
St. Martin. (Nederlandsch gedeelte).					
<i>A. Belastingen.</i>					
Invoerrecht.....	9 300	9 332	8 983	9 401	8 968
Accijns op gedistilleerd.....	4 128	3 897	2 060	1 444	1 394
Accijns op geslacht.....	641	446	377	484	506
Zegelbelasting.....	1 053	875	693	619	841
Overdrachtsbelasting.....	198	408	334	536	590
Belasting op openbare verkooping van roerend goed.....		59		46	138
Grondbelasting.....	2 204	1 953	1 882	1 418	4 107
Gebruiksbelasting.....	940	1 077	1 158	715	2 021
Inkomstenbelasting.....	2 712	1 449	1 526	1 685	4 311
Successiebelasting.....	56	242	54		420
Vergunningsrecht.....	216	432	432	360	360
Hondenbelasting.....	426	398	402	188	524
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>					
Ontvangsten wegens dienstverleening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand.....		12	12		
Boeten.....	650	585	392	446	674
Huur van Landsgronden en eigendommen.....	380		36		63
Registratierecht.....	65	68	67	84	85
Ontvangsten wegens dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen.....	225	199	124	203	290
Huur van opslagplaatsen.....	12		11		11
Uitvoerrecht van zout.....	2 458	2 169	835	1 782	1 219
Inkomsten van de posterij.....	2 454	2 417	2 432	2 361	2 609
Opbrengst van den Landsradio post.....	17 959	16 507	24 781	28 015	90 135
Schoolgelden.....	200	270	280	293	267
Afbetaling op verleende voorschotten tot aanmoediging van den katoenbouw.....				2 478	
Landbouwopbrengsten.....	248				
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst.....		121	216	131	108
Loodsgelden.....	52	49	3	22	5
Alle andere ontvangsten.....	5 700	11 112	249	1 399	2 142
St. Eustatius.					
<i>A. Belastingen.</i>					
Invoerrecht.....	2 639	2 564	2 344	2 117	2 318
Accijns op gedistilleerd.....	3 289	3 264	2 195	2 639	2 483

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1923.	1924.	1925.	1926.	1927.
Accijns op geslacht.....	f 408	f 425	f 348	f 320	f 386
Zegelbelasting.....	409	385	308	273	300
Overdrachtsbelasting.....	56	119	445	58	346
Belasting op openbare verkooping van roerend goed...				31	
Grondbelasting.....	984	917	1 603	1 205	961
Gebruiksbelasting.....	278	395	441	388	265
Inkomstenbelasting.....	679	784	828	1 234	599
Successiebelasting.....		17		248	72
Vergunningsrecht.....	180	324	288	216	216
Hondenbelasting.....	252	264	290	258	257
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>					
Boeten.....	123	199	95	34	135
Huur van Landsgronden en eigendommen.....	818	1 445	689	1 091	1 323
Registratierecht.....	21	42	48	26	33
Ontvangsten wegens dienstverlening bij den in-, door- en uitvoer van goederen.....	43	30	41	37	51
Huur van opslagplaatsen.....	69	67	40	55	37
Inkomsten van de posterij.....	1 461	1 436	1 222	1 149	1 365
Landbouw-opbrengsten.....	42	82	237		
Afbetaling op verleende voorschotten tot aanmoediging van den katoenbouw.....		7 942			
Inkomsten van het katoenhuis en verzending van katoenvezel en zaad, enz.		1 699			
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst....		61	143	125	80
Alle andere ontvangsten.....	411	141	80	806	1 185
Saba					
<i>A. Belastingen.</i>					
Invoerrecht.....	5 497	5 140	5 336	5 217	5 316
Accijns op gedistilleerd.....	3 741	3 251	1 662	1 844	1 760
Accijns op geslacht.....	151	214	156	154	148
Zegelbelasting.....	279	279	303	295	259
Overdrachtsbelasting.....	57	79	410	52	221
Grondbelasting.....	718	689	765	844	750
Gebruiksbelasting.....	343	348	563	499	352
Inkomstenbelasting.....	1 160	1 194	1 276	1 304	1 243
Vergunningsrecht.....	117	306	306	288	288
Hondenbelasting.....	153	207	177	174	174
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>					
Ontvangsten wegens dienstverlening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand...	6	3	3	12	
Boeten.....	283	43	56	94	58
Huur van Landsgronden en eigendommen.....	5	5	5	5	
Registratierecht.....	14	11	25	17	25
Ontvangsten wegens dienstverlening bij den in-, door- en uitvoer van goederen.....	19	48	72	15	37
Inkomsten van de posterij.....	3 072	3 303	4 297	4 838	4 718
Opbrengst van telefonische verbindingen.....	8	8	10		
Rente van verleende voorschotten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten.....		40	40		240
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst....			112	129	117
Alle andere ontvangsten.....	342	125	41	52	98
Alle eilanden.					
<i>Inkomsten van onderscheiden aard.</i>					
Opbrengst van den zeilvaartdienst ter verzekering van de gemeenschap tusschen de eilanden.....	4 968	5 535	4 595	5 415	5 424
Vergoeding wegens inschrijving, enz. van handelsmerken door het hulpkantoor voor den industrieelen eigendom.....	1 701	1 191	1 230	1 140	960
Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de koloniale postspaarbank.....	5 404	2 795	3 838	3 212	3 317
Kortingen op de inkomsten van ambtenaren wegens pensioen.....	16 059	22 194	17 479	16 154	13 331
	f 2 150 904	f 2 516 267	f 2 869 755	f 3 330 346	f 4 224 906

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928.—15.

Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.

Overzicht.

No. 7.

OVERZICHT van de geraamde inkomsten en uitgaven voor elk eiland voor 1929.

Omschrijving van de inkomsten en uitgaven	INKOMSTEN.	UITGAVEN.	VERSCHIL.	
			Voordeelig.	Nadeelig.
Curaçao.....	f 3 702 100,—	f 2 267 621,—	f 1 434 479,—	f —
Aruba.....	364 900,—	390 315,—	—	25 415,—
Bonaire.....	71 500,—	118 070,—	—	46 570,—
St. Martin (N. G.).....	57 200,—	114 217,—	—	57 017,—
St. Eustatius.....	3 100,—	45 373,—	—	42 273,—
Saba.....	4 700,—	54 617,—	—	49 917,—
Benedenwindsche eilanden.....	—	3 600,—	—	3 600,—
Bovenwindsche eilanden.....	—	14 480,—	—	14 480,—
Alle eilanden.....	91 000,—	1 174 596,—	—	1 083 596,—
	f 4 294 500,—	f 4 182 889,—	f 1 434 479,—	f 1 322 868,—
Leening tot dekking der uitgaven voor:				
a. straten- en wegenverbetering.....	f 280 000			
b. havenverbetering.....	515 000			
c. aanleg van straten en wegen (Aruba).....	75 000			
d. aanleg van waterwerken.....	300 000			
	1 170 000,—	1 170 000,—		
	f 5 464 500,—	f 5 352 889,—	f 1 434 479,—	f 1 322 868,—

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—15.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.

UITGAVEN VAN HET DIENSTJAAR 1927,
GEAFFECTEERD OP DEN POST VOOR
ONVOORZIENE UITGAVEN.

No. 8.

OMSCHRIJVING van de in 1927 gedane onvoorziene uitgaven.

<i>Curaçao:</i>		Kosten van afbraak van onbewoonbaar verklaarde gebouwen.....	1 458,81
Afbouw van een militair magazijn in het Waterfort.....	f 7 643,57	Aankoop van 12 vrachtauto's en 6 kippbare bakken voor het Departement van Openbare Werken..	25 413,—
Beëindiging van den aanleg van een telefoonnet	6 972,85	Brandpremie en geschatte schade aan kleding der bedieningsmanschappen van de brandweer, die belast zijn geweest met het blusschen van den brand, die op den 26n. November 1927, heeft plaats gehad	275,—
Voltooïng van een loods voor openbare werken	4 287,23		<u>f 239 001,53</u>
Bouw van een bergplaats voor den steenbreker	318,81	<i>Aruba.</i>	
Vergoeding aan een officier wegens verhooging zijner premie voor brandverzekering door het stallen van de dienstauto's van openbare werken onder zijne woning.....	19,25	Kosten van voorbereidende werkzaamheden in verband met den bouw van een steiger voor de Paardenbaai.....	f 24,—
Persoonlijke toelage aan een klerk.....	150,—	Betaald aan de Lago Oil & Transport Co., Ltd., voor het bouwen van vier gebouwen aan de St. Nicolaasbaai.....	34 000,—
Verbetering van de Handelskade, de kade vóór het Gouvernements-huis en het Waaigat.....	168 201,36		<u>f 34 024,—</u>
Betaalde onverevend gebleven vorderingen betreffende afgesloten dienstjaren.....	11 435,25	<i>Bonaire.</i>	
Bouw van brandputten en andere uitgaven voor de brandweer.....	3 259,44	Bouw van een vuurtoren en wachterswoning op Seroe Bentana.....	f 7 851,24
Bouw van strafcellen in het Waterfort en onder het Raadhuis.....	711,78	<i>St. Eustatius.</i>	
Aankoop van een dienstauto voor het Departement van Openbare Werken.....	3 594,50	Duurtebijslag aan C. Clark over December 1925	f 37,50
Aankoop van slagertikelen.....	2 109,97	<i>Saba.</i>	
Vergoeding aan de leden van de commissie voor onderzoek van de ketel van de „Chepita”.....	200,—	Toelage aan den persoon belast met het geven van onderwijs te Mary-Point.....	f 360,—
Bouw van een garage voor een ziekenauto van den Openbaren Gezondheidsdienst.....	2 333,91	Buitengewone herstelling van straten en wegen beschadigd door zware regens.....	2 145,27
Geneeskundige behandeling en hospitaal verpleging van den arbeider bij Openbare Werken, Alexander Wright, wegens een onder het werk bekomen kwetsuur.....	70,—		<u>f 2 505,27</u>
Uitkeering aan de rechthebbenden op de onbeheerde nalatenschap van W. E. J. Leter.....	546,80		

Nederland.	
Levering van dakramen voor het militair magazijn in het Waterfort.....	f 67,50
Uitgaven voor de brandweer.....	21,35
Uitgaven voor de verbetering van de Handelskade en het Waaigat.....	66 282,18
	<u>f 66 371,03</u>

Totaal.	
<i>in Curaçao:</i>	
Curaçao.....	f 239 001,53
Aruba.....	34 024,—
Bonaire.....	7 851,24
St. Eustatius.....	37,50
Saba.....	2 505,27
	<u>f 283 419,54</u>
in Nederland.....	66 371,03
	<u>f 349 790,57</u>

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928.—15.

*Verordening van den.....
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.*

STAAT

aantoonende de voorgestelde verhoogingen en verminderingen in het ontwerp van de Curaçaosche begrooting voor 1929 in vergelijking met het wetsontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor 1928

No. 9.

VERHOOGINGEN EN VERMINDERINGEN

voorgesteld in het ontwerp van de Curaçaosche begrooting voor 1929
in vergelijking met het wetsontwerp tot vaststelling van
de Curaçaosche begrooting 1928.

Artikel Begrooting 1929.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.
Iste A F D E E L I N G.	
Algemeen en gewestelijk bestuur.	
1 a.	Bezoldigingen, enz. van den gouvernementssecretaris en andere ambtenaren en beambten.....
2.	Vergoeding aan de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand.....
3.	Inrichting van een bevolkingsregister.....
5.	Toelage van een algemeen verslaggever.....
7 a.	Bezoldigingen, enz. van de ambtenaren en beambten.....
8.	Teerkosten van de districtmeesters enz.....
10.	Uit- en terugzending van ambtenaren, enz.....
12.	Vervoer van personen en goederen ten laste van 's Lands kas tusschen de eilanden onderling.....
13 a.	Volksfeesten op den verjaardag van Hare Majesteit de Koningin.....
16.	Kantoorbehoeften
17.	Bindloon.....
IIde A F D E E L I N G.	
Rechts- en Politiewezen.	
18 a.	Bezoldigingen, enz. van den voorzitter en de leden van, den procureur-generaal en den advocaat-generaal bij, den griffier en den substituut-griffier van het Hof van Justitie, van den griffier van het Kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden en de verdere ambtenaren en beambten.....
19.	Reis- en teerkosten.....
22.	Bezoldigingen, enz. van den directeur van de strafgevangenis en het huis van bewaring te Willemstad en andere beambten
23.	Kostgeld, kleeding, ligging voor de gevangenen, verlichting en andere uitgaven.....
24.	Bezoldigingen, enz. van het politiepersoneel.....
25.	Vergoeding aan de Nederlandsche Schatkist van 50% van de kosten der Landmacht.....
26.	Huur, enz. van wachthuizen, aankoop en onderhoud van vervoermiddelen en wapens en andere uitgaven.....
27.	Toelagen van het personeel, onderhoud en vernieuwing van het materieel en andere uitgaven.....
32.	Vergoedingen wegens vacatiën:
a.	aan de leden van de commissiën tot onderzoek naar de bekwaamheid van aspirant-bestuurders van motorrijtuigen.....
b.	aan de ambtenaren belast met aan- en afmonsteren van scheepsvolk.....
IIIde A F D E E L I N G.	
Geldelijk beheer.	
34 a.	Bezoldigingen, enz. van den administrateur van financiën en den bode.....

ONDERDEELLEN.		ARTIKELLEN.		Verwijzing naar bladz. Memorie van Toelichting of noot van den Uitgewerkten en Toelichtenden Staat.
Meer.	Minder.	Meer.	Minder.	
		f 90 537,—		M. v. T. bladz. 2.
			f 250,—	
		40 000,—		M. v. T. bladz. 2.
		300,—		M. v. T. bladz. 2.
		7 332,—		M. v. T. bladz. 2.
		200,—		U. en T. staat noot 12.
		20 000,—		M. v. T. bladz. 2.
		15 000,—		M. v. T. bladz. 3.
		250,—		
		2 000,—		U. en T. staat noot 16.
		300,—		U. en T. staat noot 17.
		f 175 919,—	f 250,—	
	Meer...	f 175 669,—		
		f 33 620,—		M. v. T. bladz. 2 en 3.
		1 600,—		U. en T. staat noot 22.
		4 785,—		M. v. T. bladz. 2.
		1 778,—		U. en T. staat noten 23 en 24.
		119 000,—		M. v. T. bladz. 3.
		102 725,—		
		3 750,—		U. en T. staat noot 28.
		4 200,—		M. v. T. bladz. 3.
	f 2 000,—			U. en T. staat noot 30.
	200,—			U. en T. staat noot 31.
		2 200,—		
	Meer...	f 273 658,—		
		f 3 976,—		M. v. T. bladz. 2.

Artikel Begrooting 1929.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	ONDERDEELEN.		ARTIKELLEN.		Verwijzing naar bladz. Memorie van Toelichting of noot van den Uitgewerkten en Toelich- tenden Staat.
		Meer.	Minder.	Meer.	Minder.	
35 a.	Bezoldigingen, enz. van boschwachters.....	540,—				M. v. T. bladz. 2.
c.	Andere uitgaven.....	70,—		f 610,—		
36 a.	Bezoldigingen, enz. van den inspecteur der belastingen enz.....	8 640,—				M. v. T. bladz. 2.
b.	Kassierstoelagen.....	954,—		9 594,—		M. v. T. bladz. 2 en U. en T. staat noot 31a.
37 a.	Bezoldigingen, enz. van de ambtenaren der belastingen.....			62 502,—		M. v. T. bladz. 2 en 3.
38.	Vergoeding aan de ambtenaren der belastingen, enz.....			8 000,—		M. v. T. bladz. 3
39 a.	Bezoldigingen, enz. van den postdirecteur, enz.....	15 222,—				M. v. T. bladz. 2 en U. en T. staat noot 36.
c.	Toelagen van den postdirecteur en ambtenaren.....		f 3 312,—	11 910,—		U. en T. staat noot 37.
40 c.	Benoodigdheden voor en verlichting van de postkantoren, enz.....			700,—		U. en T. staat noot 39.
41.	Benoodigdheden voor de postspaarbank.....			200,—		
42.	Bezoldigingen, enz. van het personeel bij den Landsradio- en telefoondienst.....			23 969,—		M. v. T. bladz. 2. en U. en T. staat noot 41.
43.	Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landsradioposten.....			5 000,—		M. v. T. bladz. 3.
45.	Betalingen aan de telegraafkabelmaatschappij en aan radio-maatschappijen voor doorzending van radio- telegrammen.....			10 000,—		M. v. T. bladz. 3.
47.	Telefoonabonnementen.....			4 000,—		M. v. T. bladz. 3.
48.	Bezoldiging van den hypotheekbewaarder.....			1 680,—		M. v. T. bladz. 2.
49.	Bezoldiging van den secretaris en den klerk.....			780,—		M. v. T. bladz. 2.
50.	Benoodigdheden en andere uitgaven.....			2 200,—		U. en T. staat noot 50.
		Meer...		f 145 121,—		
IVde AFDEELING.						
Eeredienst, onderwijs en armenzorg.						
58 a.	Bezoldiging, enz. van de voorgangers van verschillende godsdienstige gemeenten.....			f 28 128,—		M. v. T. bladz. 2.
60.	Tegemoetkoming aan de Methodisten gemeente op St. Martin in de kosten van herstelling van de aan haar toehorende gebouwen.....			3 000,—		M. v. T. bladz. 4.
61.	Bezoldigingen, enz. van den inspecteur van het onderwijs en den bode.....			4 332,—		M. v. T. bladz. 2.
62 b.	Reis- en teerkosten voor het schooltoezicht.....	f 350,—				U. en T. staat noten 55 en 56.
c.	andere uitgaven.....	100,—		450,—		U. en T. staat noot 56.
63 a.	Bezoldigingen, enz. van het onderwijzend personeel.....	f 24 265,—				M. v. T. bladz. 2.
b.	Toelagen.....	2 557,—		26 822,—		M. v. T. bladz. 2.
64 a.	Schoolmeubelen, schoolbehoefden, leermiddelen en andere uitgaven.....			4 000,—		M. v. T. bladz. 4.
65 a.	Uitkeeringen voor het personeel aan de Roomsche-Katholieke scholen.....	f 72 308,—				M. v. T. bladz. 4.
c.	Tegemoetkoming in de kosten van stichten enz.....		f 12 080,—			
d.	Tegemoetkoming in de kosten van leermiddelen en schoolbehoefden.....	12 600,—		72 828,—		M. v. T. bladz. 4.
69 b.	Reiskosten van onderwijzers en jongelieden, die zich voor het afleggen van examens en toelatingsexamen der normaallessen naar Curaçao moeten begeven.....			850,—		M. v. T. bladz. 4.
70.	Koster van het voorbereidend onderwijs.....					530,—

Artikel Begroting 1929.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.

ONDERDEELLEN.		ARTIKELLEN.		Verwijzing naar blad. Memorie van Toelichting of noot van den Uitgewerkten en Toelich- tenden Staat.
Meer.	Minder.	Meer.	Minder.	

73.	Toelage van den beheerder van de openbare boekerij en leeszaal, enz.....
74 c.	Bijdrage aan de Philipsburgsche Jubileum-bibliotheek.....
77.	Bijdrage aan het Instituut voor Doofstommen te St. Michiel (Gestel).....
78.	Onderhoud en beheer van het pand Werfstraat No. 6 te Willemstad, enz.....

		f	492,—		M. v. T. bladz. 2.
			50,—		
			750,—		M. v. T. bladz. 4.
			700,—		U. en T. staat noot 67.
		f	142 402,—	f	530,—
	<i>Meer...</i>	f	141 872,—		

Vde AFDEELING.

Landbouw.

79.	Voorschotten tot bevordering van en andere uitgaven in het belang van landbouw en veeteelt.....
81.	Aanleg, onderhoud en verbetering van irrigatiewerken en putten.....

				f	800,—	U. en T. staat noot 69.
					750,—	U. en T. staat noten 71 en 72.
	<i>Minder...</i>			f	1 550,—	

Vide AFDEELING.

Openbare Gezondheidsdienst.

82.	Bezoldigingen, enz. van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst en verdere ambtenaren en beambten.....
86.	Benoodigheden, enz. voor de quarantaine-plaatsen aan de Caracasbaai en op Mundo Nobo.....
88.	Bezoldiging, enz. van den directeur en de oppassers.....
92.	Bezoldiging, enz. van den inwonenden beambte en het verplegend personeel van bijstand.....
94.	Bezoldigingen, enz. van den hulp-scheikundige, den hulp-bacterioloog, den apotheker en de bedienden.....
98.	Aanschaffing van een motor-opneem- en veegmachine en een handveeg- en opneemmachine.....
99.	Aanschaffing van een vuilnistruck voor Aruba.....
100.	Arbeidslooien en andere uitgaven.....
103 c.	Verloskundige hulp aan onvermogenen.....
106.	Onderhoud en bediening van ziekenauto's.....
108.	Bezoldiging van den marktmeester.....

		f	21 920,—			M. v. T. bladz. 2 en 4. en U. en T. staat noten 74 en 75.
			5 535,—			M. v. T. bladz. 2 en 4.
			1 920,—			M. v. T. bladz. 2.
			150,—			M. v. T. bladz. 2.
			10 440,—			M. v. T. bladz. 2 en 5.
			16 500,—			M. v. T. bladz. 5
			2 400,—			M. v. T. bladz. 5.
			15 000,—			M. v. T. bladz. 5.
			498,—			
			2 400,—			M. v. T. bladz. 5.
				f	4 200,—	U. en T. staat noot 88.
			1 500,—		600,—	M. v. T. bladz. 2. U. en T. staat noot 89.
		f	78 263,—	f	4 800,—	
	<i>Meer...</i>	f	73 463,—			

VIIde AFDEELING.

Openbare Werken

110.	Bezoldigingen, enz. van den directeur van openbare werken en verdere ambtenaren en beambten.....
111.	Reis- en teerkosten, onderhoud van dienstauto's en teekenbehoefden.....
112.	Onderhoud en herstelling van de Landsgebouwen, eigendommen en werktuigen enz.....
113 a.	Onderhoud en herstelling van straten en wegen.....
114 b.	Baggeren met den beugel en andere maatregelen ter voorkoming van ophooping van vuil langs de kaden aan het Rifwater en het Waaigat en in de afvoerkanalen.....
115.	Onderhoud, herstelling en bedrijf van vaartuigen.....
116.	Toelagen of loon van 4 lantaarnopstekers.....

		f	35 992,—			M. v. T. bladz. 2 en 5.
			600,—			M. v. T. bladz. 6.
			21 150,—			M. v. T. bladz. 6 en U. en T. staat noten 96, 97, 98 en 99.
			175 000,—			M. v. T. bladz. 6.
			2 000,—			U. en T. staat noot 109a.
			89 000,—			M. v. T. bladz. 6.
			52,—			

Artikel Begroting 1929,	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	ONDERDEELEN.		ARTIKELN.		Verwijzing naar bladz. Memorie van Toelichting of noot van den Uitgewerkten en Toelich- tenden Staat.
		Meer.	Minder.	Meer.	Minder.	
117.	Benoodigdheden en andere uitgaven.....			f 12 600,—		M. v. T. bladz. 7 en U en T. staat noot 113.
118 a.	Bezoldigingen, enz. van het personeel.....			1 424,—		M. v. T. bladz. 2 en U. en T. staat noten 114a en 115.
119.	Benoodigdheden voor haven- en kustverlichting en andere uitgaven.....			4 200,—		M. v. T. bladz. 7.
120 a.	Bezoldigingen of toelagen van 3 waarnemers.....				f 1 500,—	
122.	Nieuwe werken en aankoop van onroerende goederen.....			524 300,—		M. v. T. bladz. 7.
				f 866 318,—	f 1 500,—	
				f 864 818,—		
		Meer...				
	VIIIste AFDEELING.					
	Haven en Loodswezen.					
123 a.	Bezoldigingen, enz. van de ambtenaren en beambten.....	37 865,—				M. v. T. bladz. 2 en 7.
b.	Andere uitgaven.....		f 500,—	f 37 365,—		U. en T. staat noot 127.
124.	Loon van de bemanning van de loods- en sleepbooten, kantoorhuur en andere uitgaven.....			14 720,—		M. v. T. bladz. 8 en U. en T. staat noot 133.
126.	Bezoldigingen, enz. van het personeel en andere uitgaven.....			5 944,—		M. v. T. bladz. 2 en U. en T. staat noot 133.
		Meer...		f 58 029,—		
	IXde AFDEELING.					
	Watervoorzieningsdienst.					
127.	Aanleg van werken voor de voorziening van Willemstad met drink- en ketelwater.....			f 300 000,—		M. v. T. bladz. 8.
128.	Bedrijfskosten van den watervoorzieningsdienst en andere uitgaven.....			100 000,—		M. v. T. bladz. 8.
		Meer...		f 400 000,—		
	Xde AFDEELING.					
	Pensioenen, wachtgeld, enz.					
129.	Pensioenen van burgerlijke landsdienaren.....				f 4 405,—	U. en T. staat noot 137.
130.	Pensioenen van weduwen en nagelaten kinderen van burgerlijke landsdienaren.....			f 881,—		U. en T. staat noot 138.
132.	Wachtgeld.....				315,—	
134.	Onderstanden.....			1 824,—		U. en T. staat noot 139.
138.	Toelagen aan ambtenaren en beambten ter aanvulling van het verschil tusschen de aan hen bij de samen- stelling van deze begrooting toegedachte bezoldigingen en toelagen en de door hen in 1927 genoten inkomsten.....			38 000,—		U. en T. staat noot 141. U. en T. staat noot 142.
				f 40 705,—	f 364 720,—	
		Minder...			f 324 015,—	
	XIde AFDEELING.					
	Onvoorziene uitgaven.					
139.	Onvoorziene uitgaven.....			f 10 000,—		M. v. T. bladz. 8.
		Meer...		f 10 000,—		

OVERZICHT.

Afdeeling.		Meer.	Minder.
I.	Algemeen en gewestelijk bestuur.....	f 175 669,—	f —
II.	Rechts- en politiewezen.....	273 658,—	—
III.	Geldelijk beheer.....	145 121,—	—
IV.	Eeredienst, onderwijs en armenzorg.....	141 872,—	—
V.	Landbouw.....	—	1 550,—
VI.	Openbare gezondheidsdienst.....	73 463,—	—
VII.	Openbare werken.....	864 818,—	—
VIII.	Haven- en loodswezen.....	58 029,—	—
IX.	Watervoorzieningsdienst.....	400 000,—	—
X.	Pensioenen, wachtgeld, enz.....	—	324 015,—
XI.	Onvoorziene uitgaven.....	10 000,—	—
		f 2 142 630,—	f 325 565,—
		f 325 565,—	—
	<i>Totaal meer.....</i>	f 1 817 065,—	—

De gezamenlijke uitgaven voor 1929 meer geraamd.....	f 1 817 065,—
Af. door leening te dekken uitgaven meer geraamd.....	970 000,—
De uitgaven voor 1929 meer geraamd.....	f 847 065,—
De gewone middelen voor 1929 hooger geraamd.....	896 900,—
Voordeelig verschil.....	f 49 835,—
Batig saldo voor 1928 geraamd op.....	61 776,—
Dus batig saldo voor 1929.....	f 111 611,—

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928—15.

*Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Cu-
raçaosche begrooting voor het dienstjaar
1929.*

Memorie van Antwoord.

No. 11.

Het was ondergeteekende aangenaam te vernemen, dat het feit, dat ditmaal eene sluitende begrooting kon worden aangeboden, ook bij de Afdeelingen waardeering mocht vinden. Hij betreurt het, dat het genoeg, hetwelk door deze sluitende begrooting werd verschafte, getemperd werd door het feit, dat tot het aangaan van leeningen toevlucht moest worden genomen. Hij moge hier echter als zijne meening te kennen geven, dat, waar het door leeningen te verkrijgen bedrag uitsluitend bestemd is voor het tot stand brengen van nieuwe en productieve werken, het verblijdend feit, dat voor dit gebiedsdeel eene sluitende begrooting kon worden samengesteld, door deze leeningen niet aan beteekenis behoeft te verliezen.

De in verschillende takken van dienst bestaande achterstand, ontstaan in een tijd toen het betrachten van uiterste zuinigheid, in verband met slechte tijdsomstandigheden en de Nederlandsche financieele politiek, een gebiedende eisch was, moet, naar het oordeel van ondergeteekende, zoo spoedig mogelijk worden ingehaald. Dit kan vooralsnog niet anders geschieden dan door het sluiten van leeningen voor het uitvoeren van die werken, welke door hun aard in de termen vallen om te worden bekostigd uit door leening te verkrijgen gelden. Met genoeg heeft daarom ondergeteekende in het Voorloopig Verslag gelezen, dat eenige leden, die zich vroeger meermalen tegen leeningen hebben uitgesproken, meenden zich tegen het sluiten der hierbedoelde leeningen niet te mogen verzetten.

Gaarne is ondergeteekende bereid de toezegging te doen, dat wanneer de opbrengst der middelen hooger mocht zijn dan de raming, die meerdere opbrengst in de eerste plaats zal worden besteed tot uitvoering der werken, waarvoor de uit leening te verkrijgen gelden bestemd zijn. Het zal ook hem bijzonder aangenaam zijn, wanneer het sluiten van leeningen voor de in 1929 uit te voeren werken niet zal behoeven te geschieden of althans voor een belangrijk lager bedrag dan het voorgestelde zal moeten plaats hebben.

Het denkbeeld door andere leden, die zich beslist tegen leeningen uitspraken, aan de hand gedaan, om slechts die werken op de begrooting te brengen, die door haar gedragen kunnen worden, en die ook in het jaar, waarover de begrooting loopt tot stand zullen kunnen worden gebracht, en dan later, indien het mogelijk mocht blijken nog andere gewichtige werken uit te voeren, daarvoor supletoire begrootingen in te dienen, met aanwijzing zoo mogelijk der middeelen, waaruit de kosten daarvan zouden moeten worden gevonden, lijkt ondergeteekende niet aanbevelingswaard toe. De indiening van een zoo volledig mogelijke begrooting in één ontwerp komt hem verkieslijker voor, dan de indiening van eene begrooting, die in den loop van het jaar telkens door aanvullingsbegrootingen zoude moeten worden gevolgd. Mochten enkele der op de begrooting voorgestelde werken om de eene of andere reden niet kunnen worden uitgevoerd, dan blijven de daarvoor toegestane kredieten ongebruikt.

De bezetting van het Departement van Openbare Werken met hooger technisch personeel, dat geheel in beslag wordt genomen door de uitvoering der onderhanden werken en de voorbereiding der in de naaste toekomst uit te voeren werken, is er niet op berekend om thans reeds een uitvoerig werkplan met inbegrip van raming van kosten en tijdsduur op te stellen voor een langer periode dan tot ultimo 1929.

Het personeel is met werk overkropt en een gevolg geven

aan den geuiten wensch, zou tot ernstige schade van de onderhanden werkzaamheden leiden.

Intusschen zal het Bestuur gaarne er op bedacht zijn om aan de wenschen van den Raad zoo goed mogelijk tegemoet te komen, door zoodra plannen meer vasten vorm hebben aangenomen, deze tusschentijds bij den Raad voor te brengen.

Het is niet duidelijk welke bedenking men heeft tegen de tegenwoordig bij het Departement van Openbare Werken gevolgde werkwijze. Er wordt thans volgens een vaste lijn systematisch gewerkt.

Het grootste bezwaar voor een vlotten gang der werkzaamheden vormt, zooals den Raad bereids bij het voorbrengen van het voorstel tot aankoop van Parera is uiteengezet, het groot gebrek aan werkkrachten, zoowel werklieden als toezichhoudend personeel. Getracht wordt hierin geleidelijk verbetering te brengen.

Ook de bezetting met hooger personeel is voor den tegenwoordigen omvang der werkzaamheden onvoldoende, hiermede zal bij beoordeeling van quaesties als de onderhavige wel rekening gehouden moeten worden.

Het is ondergeteekende niet duidelijk hoe de Afdeelingen zich een „Commissie van financiën” uit den Kolonialen Raad, thans „controle-commissie” genoemd, haar werkkring en hare werkwijze denken.

Een uitwerking van dit denkbeeld in een initiatief voorstel van den Raad kan bij voorbaat rekenen op een welwillende ontvangst en beoordeeling door het Bestuur.

Ondergeteekende heeft gemeend de motorrijtuig-, boot- en rijwielbelasting wel als dekking van de leening voor wegeaanleg te mogen noemen, daar hij den indruk had gekregen, dat de Raad, de billijkheid van deze belasting inziende, Zijne medewerking aan het totstandkomen daarvan niet zoude onthouden.

De raming wegens „huur van landsgronden en eigendommen” is gesteld op een lager bedrag dan hetgeen in 1927 is ontvangen, aangezien aangenomen kan worden, dat de achterstand op de eilanden in 1928 zal zijn ingehaald; die wegens „huur van opslagplaatsen” is gesteld op ongeveer hetgeen in 1927 is ontvangen, daar nog niet met zekerheid is te zeggen over hoeveel opslagplaatsen in 1929 beschikt zal kunnen worden, terwijl de raming wegens „inkomsten van de Curaçaosche Bank” voorzichtigheidshalve behouden is op hetgeen voor 1928 was geraamd. De ramingen wegens „inkomsten van de posterij” en „alle andere ontvangsten” zijn lager gesteld dan hetgeen in 1927 is ontvangen, aangezien voor wat betreft de eerste in 1927 een bedrag van pl. m. f 40 000,— werd ontvangen wegens verkochte „brandkastzegels” en voor wat betreft de laatste het tegoed bij 's Rijks schatkist zoodanig geslonken is, dat verwacht kan worden, dat in 1929 geen rente over 1928 zal worden ontvangen.

Als ontvangsten ter zake van de havenexploitatie beschouwt het Bestuur de toekomstige opbrengst van de Landskaden.

De bedoeling is de betrekking van Gezaghebber der Bovenwindsche eilanden te handhaven en op elk der eilanden St. Eustatius en Saba bij voorkeur den gouvernementsgeneeskundige aan te wijzen als diens vervanger. Verder zal op elk eiland minstens één ambtenaar noodig zijn om op te treden als ontvanger (o. a. zegel, registratie, successie en overdrachtsbelastingen), ambtenaar van den burgerlijken stand, chef van het postkantoor, hypotheekbewaarder en notaris, bijgestaan door een beambte voor den dienst der posterij. Op St. Martin zal mogelijk nog een persoon belast moeten blijven met de betrekking van havenmeester en loods, terwijl die betrekking op de andere eilanden reeds is opgedragen aan een agent van politie.

Dit schema, waarover nog de locale besturen der betrokken eilanden zullen moeten worden gehoord, is slechts als zeer voorloopig te aanvaarden.

Scheiding van rechterlijke macht van uitvoerende macht is een historische eisch. Tot welke hoogst ongewenschte toestanden combinatie van bestuursfunctiën met rechterlijke functiën vroeger op de Bovenwindsche eilanden moet hebben geleid, zal den Raad niet onbekend zijn.

Bij het charteren van een schip voor het onderhouden der verbinding met de Bovenwindsche eilanden zal met de door de Afdeelingen bedoelde belangen rekening worden gehouden.

De salarissen worden ex artikel 38 van het reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Curaçao door den Gouverneur vastgesteld binnen de grenzen der kredieten hem daarvoor bij begrooting ter beschikking gesteld. Het is om den Raad de ge-

legenheid te geven met volledige kennis van zaken een maximum vast te stellen, dat het Bestuur de 2 schema's heeft ingediend.

Ondergeteekende zoude het zeer op prijs stellen wanneer hij in de gelegenheid werd gesteld, de salarissen vast te stellen zooals hij zich die na ernstige overweging heeft gedacht. Zijn standpunt blijkt uit de ontwerpbegrooting.

Noch de in het Voorloopig Verslag ter zake voorkomende beschouwingen, noch de hem bij missive van den Raad, dd. 17 April 1928, No. 13 in afschrift toegezonden verzoekschriften hebben hem mogen overtuigen, dat dit standpunt niet juist is.

De Koloniale Raad heeft de volledige bevoegdheid hoogere en ook lagere bedragen beschikbaar te stellen, doch ondergeteekende meent dit laatste vooral met nadruk te moeten ontraden.

Dat bij de uitzending van onderwijzers na 1 Januari 1923 langzamerhand afgeweken zou zijn van de bepalingen vastgesteld bij het Onderwijzers-Bezoldigingsbesluit 1922, wat aangaat het tellen der dienstjaren voor periodieke verhoogingen, vindt geen bevestiging in de feiten.

Op de na 1 Januari 1923 zoowel bij het openbaar als bij het bijzonder onderwijs in dienst gekomen leerkrachten is toegepast art. 9 lid 4 van bovenaangehaald besluit, terwijl voor de op 1 Januari 1923 in dienst zijnde leerkrachten bij het openbaar zoowel als bij het bijzonder onderwijs de overgangsbepalingen van art. 39 van datzelfde besluit toepassing vonden.

In den loop van het jaar 1923 zijn bij meerdere gouvernements-beschikkingen de leerkrachten bij het openbaar onderwijs opnieuw benoemd en zijn voor hen, overeenkomstig de bepalingen van het Onderwijzers-Bezoldigingsbesluit 1922, de bezoldiging, toelagen en diensttijd opnieuw vastgesteld. Hierdoor kwam een einde aan de voor dien datum terzake van bezoldiging, enz. heerschende ongelijkheid, een gevolg van het op uiteenlopende voorwaarden in dienst treden van leerkrachten bij het openbaar onderwijs.

Ten aanzien van de leerkrachten bij het bijzonder onderwijs, voor wie eene uitkeering uit 's Lands kas wordt genoten, is in datzelfde jaar eene regeling van bezoldigingen, toelagen en diensttijd naar denzelfden maatstaf als bij het openbaar onderwijs tot stand gekomen.

Tegen de in 1923 tot stand gekomen regeling is tot nu toe noch van de zijde van het openbaar noch van die van het bijzonder onderwijs ooit eenig bezwaar gemaakt, behalve in een enkel geval, dat een onderwijzer bij het openbaar onderwijs betraf, die vóór 1923 in dienst getreden, eerst in 1927, van een verlof terugkeerend, tot de bevinding kwam, dat hij indien hij na 1 Januari 1923 was uitgezonden, wat het tellen van dienstjaren voor periodieke verhoogingen betreft, in gunstiger conditie zou verkeren dan nu.

Ondergeteekende acht het niet gewenscht bij de vaststelling van nieuwe bepalingen omtrent de bezoldiging der onderwijzers, vooral met het oog op mogelijke ongewenschte consequenties, te treden in eene herziening der in 1923 vastgestelde regeling ten aanzien van den diensttijd, die voor periodieke verhoogingen in aanmerking komt.

Eerst wanneer het aangekondigde ontwerp regelende den rechtstoestand van ambtenaren in Nederland tot een positief resultaat zal hebben geleid en gebleken zal zijn, dat de getroffen regeling in de praktijk voldoet, zal ondergeteekende het tijdstip angebroken achten deze materie ter hand te nemen vooral ook hierom omdat, voor zoover hem bekend, tot nog toe geen der gouvernements-ambtenaren zich over een gemis van regeling van zijn rechtstoestand bij het Bestuur heeft beklagd.

Gratificatiën zijn altijd aan ambtenaren toegekend als vergoeding voor buitengewone dienstverrichtingen.

Het Bestuur kan de Afdelingen de verzekering geven, dat uitbreiding van het korps ambtenaren steeds geleidelijk, naar gelang van de behoeften geschiedt.

Daar het Departement van Openbare Werken nog niet beschikt over toezichthoudend personeel om de buitenwegen onderhanden te nemen en dit werk daarom nog onder toezicht der districtmeesters geschiedt, die daarvoor noch voldoende tijd beschikbaar, noch de daarvoor noodige technische kennis bezitten, terwijl o.m. de weg om het Schottegat dringend verbetering behoeft, tot groot ongerief van allen, die dezen weg moeten gebruiken en van de bevolking van Asiento in het bijzonder, heeft de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij aangeboden het werk voor de verbetering van evengenoemde

weg door haar personeel in regie te doen uitvoeren, volgens het ontwerp en op aanwijzing van den Directeur van Openbare Werken. In de eerste plaats zal een proefstuk ter lengte van 170 Meter worden aangelegd, waarvoor een extra slecht gedeelte tusschen Plantersrust en Cas Chiquito is gekozen.

Bij het voorbrengen der suppletoire begrooting voor 1928 zullen fondsen voor het eerste deel van de verbetering van den weg om het Schottegat worden aangevraagd, onder overlegging van raming van kosten voor het geheele werk.

De weg naar Caracasbaai heeft de aandacht van het Bestuur; in verband met de beperkt personeele en materiele hulpmiddelen, zal het niet mogelijk zijn op meerdere plaatsen buiten het stadsdistrict tegelijk de wegverbetering intensief ter hand te nemen, waartoe trouwens de op de begrooting uitgetrokken gelden ten eenen male onvoldoende zouden zijn. Er zal getracht worden met tijdelijke hulpmiddelen de ergste gebreken van dezen weg te verbeteren.

De comptabiliteitswet geeft momenteel nog geen gelegenheid tot het invoeren van nieuwe gouvernements-bedrijven. In Nederland zijnde, heeft ondergeteekende deze aangelegenheid ten Departemente van Koloniën ter sprake gebracht. Tegen wijziging van de comptabiliteitswet schenen ernstige bezwaren te bestaan.

Dat de Gezondheidscommissie de laatste jaren niet werd bijeengeroepen, was een gevolg van het standpunt, dat de afgetreden directeuren van den openbaren gezondheidsdienst innamen. De tegenwoordige functionaris huldigt andere opvattingen en op zijn verzoek is de Gezondheidscommissie opnieuw volledig gemaakt. Hare bijeenroeping zal dan ook ongetwijfeld spoedig geschieden.

De belangrijkste oorzaak van de vertraging van de werken aan de Handelskade is gelegen in het verrichte en nog te verrichten heiwerk.

De aannemer heeft hier te kampen met moeilijkheden, die niet voorzien werden.

Deze moeilijkheden waren eensdeels niet te verwachten, daar zij aan het Noordelijke (begin) einde niet voorkwamen, anderdeels zijn zij een gevolg van de wijze van uitvoering der werkzaamheden, die weer in hoofdzaak bepaald werd naar hetgeen aan het Noordelijke (begin) einde werd ondervonden.

De opleveringsdatum van de werken aan de Handelskade was bepaald op 15 Januari 1928.

Wanneer de oplevering van deze werken zal plaats vinden, is thans bezwaarlijk met zekerheid aan te geven, doch kan voorloopig gesteld worden op einde Juli van dit jaar.

Inderdaad heeft het Gouvernement wegens niet tijdige levering van materialen voor het maken van betonnen dampalen op het Molenplein, aan den aannemer een vergoeding toegekend.

Het oponthoud, dat ontstond doordien de te gebruiken materialen, zand en grint niet aanwezig waren, veroorzaakte niet alleen, dat later dan oorspronkelijk bepaald was, met de werken aan de Handelskade kon worden aangevangen (de betonnen dampalen waren n.l. voor dit werk bestemd) maar tevens dat de aannemer zijn personeel, werktuigen en gereedschappen gedurende langeren tijd op Curaçao zou moeten salarieeren en exploiteeren en onderhouden, alsmede dat zijn algemeene kosten over langer periode moesten worden betaald.

Het is de eenige maal geweest, dat een aanzienlijke vergoeding ingevolge het ontbreken van materialen werd toegekend. De vergoeding in quaestie bedroeg f 4 000,—.

Ook in andere, minder belangrijke gevallen ontstond oponthoud door vertraagde levering van de door het Gouvernement te verstrekken materialen.

Deze levering was niet alleen niet voorbereid, maar ondervond ook groote moeilijkheden door den ongeregelden aanvoer van het eiland Aruba, waar door den toenmaligen Directeur van Openbare Werken de laagste prijs bedongen werd.

Daarnaast kon in den aanvang van de werkzaamheden door gebrek aan drijvend materieel, de aflevering van materiaal aan den aannemer dikwijls niet op tijd plaats vinden, terwijl de aannemer meerdere malen moest worden verzocht op kosten van het Gouvernement de materiaalvoorziening ter hand te nemen.

De eigenlijke werkzaamheden van den aannemer worden hierdoor dikwijls vertraagd.

Het is op grond van deze verwikkelde omstandigheden, in verband met de ongebruikelijke constructie van het contract,

dat voorshands nog geen boete wegens te late levering werd opgelegd, deze zullen eventueel op grond van al. 2 van § 478 der algemeene voorschriften voor de uitvoering en het onderhoud van werken enz. bij de eindafrekening worden ingevorderd.

Het in het Voorloopig Verslag medegedeelde betreffende het hijschtoestel van de firma Monks moet op een verkeerde inlichting berusten.

Bij de beproeving van de nieuwe ophaalbrug bleek, dat de schrapplaat van het beweegbare gedeelte vastliep tegen het vaste gedeelte. Dit inconvenient is niet van blijvende beteekenis en daaraan toe te schrijven, dat de brug in Nederland vóór de aflevering door de fabriek niet zijdens de aanneemster is gekeurd geworden. Het gebrek wordt door de aanneemster der werken op haar rekening verholpen.

Het gereedkomen van de overgang is vertraagd o. m. door den geringen aanvoer van opvullingsmateriaal, waarvoor baggerspecie wordt gebezigd, die in het Schottegat en langs de kaden van St. Annabaai wordt opgebaggerd. Wegens de beperkte capaciteit der baggermolen kan hierin geen verbetering worden gebracht; speciale aanvoer van opvullingsmateriaal per vrachtauto, voor zoover niet van afbraak e. d. afkomstig, zou veel te kostbaar worden.

Ook het beperkte wals materieel en vooral het gebrek aan werklieden, voorlieden en opzichters, stelt een grens aan de snelheid van voortgang. Eerst door invoer van uitheemsche werkkrachten zal meer gang in verschillende uitvoeringen kunnen worden gebracht. Intusschen zal getracht worden de overgang zoo spoedig mogelijk voor vervoer per as gereed te maken.

Hoewel het minder juist voorkomt om namen van vorstelijke personen aan straten en bruggen te verbinden en deze meer eigenaardig passen bij parken of schoone pleinen, heeft het Bestuur geen bezwaar, om als de Raad niettegenstaande bovenstaande opmerking zulks beslist wenscht, aan het geuite verlangen gevolg te geven. In dat geval zal dan het hiertoe noodige door den Directeur van Openbare Werken worden verricht.

De controle op stowaways door den havendokter en politie is buitengewoon streng, niet alleen in de haven, maar zelfs daarna, in verband met mogelijk over te brengen infectieziekten die voor het land gevaarlijk kunnen zijn.

Het constateeren van eenige gevallen van ziekten die hier vroeger niet bekend waren, kan zijn oorzaak hebben in toevallige vondsten en beter onderzoek door de tegenwoordige medici. Deze ziekten kunnen of niet gecontroleerd worden of zijn voor het land van niet veel belang.

Het Rif heeft reeds eenigen tijd de volle aandacht van den Openbaren Gezondheidsdienst, die in samenwerking met den Directeur van Openbare Werken, plannen in overweging heeft om zoodra het arbeidersvraagstuk het mogelijk maakt, buitengewone zorgen hieraan te besteden door verspreiding van het vuil en bedekking met baggerspecie.

Uit hetgeen ten aanzien van de werken aan de nieuwe overgang over het Waaigat omtrent gebrek aan opvullingsmateriaal is opgemerkt, volgt dat er aan dit materiaal voorloopig een ernstig tekort bestaat, zoodat voorshands aan het verzoek van den Raad niet zal kunnen worden voldaan.

Intusschen zal bij voorkomende gelegenheden gaarne, zoover zulks mogelijk is, met den geuiten wensch worden rekening gehouden.

Het ligt in de bedoeling intusschen het Waaigat in zijn geheel meer schoon te houden door een specialen dienst die daar geregeld dregt.

Het bayrumvraagstuk van Saba heeft reeds eenige jaren de volle aandacht van het Bestuur.

De tegenwoordige Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, die persoonlijk de plaatselijke toestanden op Saba goed kent en zijn speciale aandacht aan dit vraagstuk heeft gewijd, kan echter geen buitengewonen nadeeligen invloed van bayrum drinken constateeren.

Het onderzoek van twee willekeurige flesschen bayrum, waarvan één zeer verdacht was, op methylalcohol, leverde een negatief resultaat op.

De nadeelige gevolgen van bayrum bestaan hoofdzakelijk in het feit dat door de goedkoopte ervan meer gedronken wordt, ofschoon de gevolgen daarvan (opsluitingen, psychosen, vechtpartijen) vergeleken bij Curaçao buitengewoon gering zijn.

Naar het oordeel van ondergeteekende zal ook door afschaffing van accijns geen verbetering hierin komen.

Naar aanleiding van het verzoek van enkele leden om te mogen vernemen wat er is van hetgeen de Amigoe di Curaçao, naar hij vermeldt in zijn nummer van 31 Maart 1928, vernomen heeft, n.l. dat de verhouding van den tegenwoordigen Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst tot de dienstdoende geneesheeren alles behalve goed en vriendschappelijk is, kan ondergeteekende den Raad mededeelen, dat de verhouding tusschen den Directeur en de dienstdoende geneesheeren, die allen, op een enkele uitzondering na, met toewijding en ijver hun taak vervullen, goed is.

Evenals in andere takken van dienst, zal ook hier het hoofd wel weten op te treden indien de onder hem staande ambtenaren, om welke reden dan ook, hun taak niet naar behooren vervullen.

Het Bestuur onderschrijft ten volle, dat het dringend noodig is, dat bij de stads uitbreiding en stadsontwikkeling meer dwingend zou moeten kunnen worden opgetreden, waarbij nog wordt aangeteekend, dat de aanbevolen maatregel niet alleen voor Willemstad, waar reeds veel bedorven is, maar nog veel meer voor Oranjestad noodig zal zijn, waar bij de binnenkort te verwachten uitbreiding, nog veel in goede banen zal kunnen worden geleid.

De bestaande verordeningen geven daartoe echter momenteel geheel onvoldoende bevoegdheid. Deze quaestie maakt intusschen reeds sedert een paar maanden een punt van bespreking uit tusschen den Directeur van Openbare Werken en dien van den Openbaren Gezondheidsdienst.

Een wijziging der bouwverordening of nog beter een algeheele nieuwe regeling dezer materie, zal aan een door den Raad gewenschte wijziging der huidige politiek moeten voorafgaan.

Direct kan daarbij worden opgemerkt, dat voor de uitvoering eener op moderne leest geschoeide bouwverordening noodzakelijk personeel zal moeten worden aangesteld. Indien de Raad derhalve in principe bereid is om voor de gewenschte maatregelen de noodige gelden te voteeren, dan zal in de eerste plaats moeten worden overgegaan tot aanstelling van een ambtenaar voor het bouw- en woningtoezicht en de stadsuitbreiding, waarvoor iemand gekozen zal moeten worden, die reeds in het Moederland als zoodanig geruimen tijd werkzaam is geweest. Deze persoon zou in de eerste plaats moeten worden belast met het ontwerpen der noodige regelingen en verordeningen, die hij na approbatie door den Raad geleidelijk aan in werking zou moeten brengen. Daarbij moge worden opgemerkt, dat het voor de huidige salarissen voor technische ambtenaren niet gemakkelijk zal vallen, zoo niet onmogelijk zal blijken, om een alleszins geschikt persoon voor het bouw- en woningtoezicht te engageeren.

Hoezeer derhalve het voorstel van den Raad ten zeerste toejuichende, vermeende het Bestuur niet te mogen nalaten direct te wijzen op de daaraan verbonden niet onbelangrijke financiële consequenties.

Het ligt niet in het voornemen van het Bestuur om na voltooiing van de rijen huizen op de De Ruyterkade en het Kerkplein op Pietermaai aldaar nog meer grond voor huizenbouw uit te geven.

De opmerking, dat door particulieren onregelmatig en stelselloos wordt gebouwd, wordt gaarne onderschreven; het is het Bestuur intusschen niet duidelijk wat in de huidige omstandigheden daartegen van Bestuurswege zou kunnen worden verricht, vermits volgens art. 3 der vigeerende bouwverordening een ieder binnen de grenzen van zijn erf vrijelijk mag bouwen.

Eerst aan de hand van een geheel nieuwe bouw- en woningverordening zou tegen het vermelde euvel kunnen worden opgetreden.

Intusschen constateert het Bestuur met genoegen, dat de aan het woord zijnde leden blijkbaar geen principieele bezwaren hebben tegen de uit een gevolg aan den geuiten wensch geven noodzakelijkerwijze, ten bate van het algemeen belang en van het stadsschoon in het bijzonder, voortvloeiende beperkingen van het eigendomsrecht.

Het is niet duidelijk, waarop de opmerking slaat, dat niet tot sluiting van bestaande pleinen behoort te worden overgegaan, vermits zoodanig plan bij het Bestuur niet bestaat.

Indien de bestaande fortmuur tusschen het Gouvernementsplein en de voormalige hoofdwacht der politie zou worden afgebroken, wordt de achterzijde der gebouwen en woningen in

het fort Amsterdam ontbloomt, terwijl ook deze bebouwing zoo onregelmatig is, dat een in het gezicht van den openbaren weg brengen dezer bebouwing het stadsschoon zeker niet ten goede zou komen. Het komt daarom beter voor om dezen muur niet incidenteel weg te breken, maar daartoe eerst over te gaan als t. z. t. de bebouwing aan het Zuid Westelijke uiteinde der Bredestraat zou worden gewijzigd, als wanneer dan de afsluiting van het onderwerpelijke plein in overeenstemming kan worden opgetrokken met de architectuur der op te richten gebouwen. Op die wijze zal de door den Raad gewenschte verfraaiing der stad met een mooi plein het beste worden bereikt.

Naar aanleiding van het in het Voorloopig Verslag opgemerkte over bedrijfs- en ongevallenwetgeving kan ondergeteekende mededeelen, dat hij bereids aan de Commissie van Wetgeving opdracht verstrekte om na te gaan of en zoo ja in hoeverre de bedrijfs- en ongevallenwetgeving in dit gebiedsdeel aanvulling behoeft.

Naar aanleiding van de vraag of het aan het Bestuur bekend is, wanneer de olievanger in het Schottegat zal kunnen worden opgesteld, kan worden medegedeeld, dat volgens van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij ontvangen bericht er goede kans bestaat dat de olievanger in den loop van de maand Juli a. s. te Curaçao zal aankomen.

Tegen het uitgooien van olie in het Schottegat zullen in het thans in bewerking zijnde nieuwe havenreglement verbodsbepalingen worden opgenomen. Door den havenmeester zal aan de verschillende agenten van de stoomvaartlijnen, waarvan de schepen deze haven bezoeken, worden verzocht hunne medewerking te verleenen om het overdadig rooken van die schepen in deze haven tegen te gaan.

Ondergeteekende vertrouwt, dat deze medewerking niet zal worden geweigerd. Mocht dit echter onverhoopt het geval zijn, dan zal het treffen van wettelijke maatregelen tegen den door de Afdeelingen besproken overlast in overweging worden genomen.

Op het passagiersvervoer wordt een zoo scherp mogelijk toezicht gehouden door de Commissies, bedoeld bij de Verordening van 16 Maart 1920 (P. B. No. 51).

Hoe scherp dit toezicht echter op Curaçao door de bedoelde Commissies ook wordt uitgeoefend, kan dit toch niet beletten, dat sommige vaartuigen met een onverantwoordelijk groot aantal passagiers de havens van Curaçao binnenkomen, vermits het toelaatbaar aantal passagiers van dergelijke schepen, wanneer zij van één der eilanden van Curaçao vertrekken, door de desbetreffende commissie op dat eiland goedgekeurd is, doch dit op onverantwoordelijke wijze wordt vermeerderd op buitenlandsche eilanden, die worden aangedaan, alvorens die schepen weder havens van Curaçao binnenvallen. Waar blijkbaar op die buitenlandsche eilanden geen overeenkomstig scherp toezicht als in Curaçao op het passagiersvervoer wordt uitgeoefend, zal er tegen dit euvel weinig kunnen worden gedaan. Slechts een bovenmatig streng toezicht op de toelating der aldus aangevoerde passagiers kan vermoedelijk de gezagvoerders van die schepen, door de dientengevolge door dezen te ondervinden moeilijkheden en te lijden schade, weerhouden van de herhaling van een dergelijke handelwijze, redenen waarom dit dan ook bij voorkomende gevallen wordt toegepast.

Het Bestuur wijdde reeds zijne belangstelling aan de tot standbrenging eener Schippers-verordening.

Een ontwerp-verordening regelende het verkeer van motorbootjes in de haven zal binnenkort den Raad bereiken; daarin wordt o. a. voorgesteld een examen voor de bestuurders dier bootjes in te voeren.

Het Bestuur kan den Raad de verzekering geven, dat de oeververbinding in de St. Annabaai zijn volle aandacht heeft. Het is in verband met den bouw van de Handelskade thans ondoenlijk orde te stellen op de aanlegplaatsen van de bootjes. Zoodra echter de Handelskade gereed zal zijn, zullen het verkeer en het aanleggen van deze bootjes afdoende worden geregeld.

Het denkbeeld van een lid om na een klein aantal booten te hebben laten doorvaren de brug telkens te sluiten, kan het Bestuur op grond van praktische bezwaren, tot zijn leedwezen niet overnemen. Het gebeurt toch vaak, dat als de brug open gaat om de tankschepen van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij door te laten, 8 à 9 dier schepen achter elkander doorvaren. Wordt nu bepaald, dat na het doorvaren van 4 of 5 schepen de brug gesloten moet worden om 15 minuten later weer open te gaan om de overige door te laten, dan zou

dit te veel oponthoud beteekenen voor de schepen, vooral als er ook schepen wachten om in de omgekeerde richting te varen.

Een schip, dat b.v. voorgaats komt terzelfder tijd dat de brug opengaat, begint dan te wachten tot de eerste tankers doorgerevaren zijn, dan moet de brug gesloten worden om later weer te worden geopend om de overige door te laten, waarna de brug weer gesloten zal moeten worden om daarna eindelijk voor het wachtende schip open te gaan.

Het Bestuur meent dan ook niet verder te kunnen gaan dan de laatst genomen maatregel om telkens na het in- of uitvaren van een of meer schepen de brug te sluiten, ook al wachten andere schepen van uit de omgekeerde richting.

Het ligt in de bedoeling het nieuwe douane-kantoor te combineeren met het loodskantoor, waarbij voor de loodsen van de nachtwacht rustgelegenheid geschapen zal worden.

Naar aanleiding van de uitgesproken wenschelijkheid van de invoering van eene klassegewijze ingedeelde passagiers statistiek moet ondergeteekende tot zijn leedwezen verklaren dat de wenschelijkheid en noodzakelijkheid daarvan voor hem nog niet vaststaan.

Nauwkeurig worden door de politie aantekeningen gehouden van alle passagiers die hier landen en een kijk op de „elementen, welke hier aankomen”, beter dan door deze lijsten gegeven, kan bezwaarlijk verwacht worden van eene wijziging in het globaal overzicht van het reizigersverkeer in de Curaçaosche Courant.

Inzage der gegevens betreffende het passagiersverkeer zal te allen tijde met de meeste bereidwilligheid door de politie aan belanghebbenden worden verstrekt. Intusschen zal ter tegemoetkoming aan den geuiten wensch de Procureur Generaal de passagiersstatistiek wekelijks klassengewijze ingedeeld in de Curaçaosche Courant publiceeren.

Met betrekking tot de onderscheidene beschouwingen en opmerkingen betreffende *het verkeersvraagstuk te land*, zullen achtereenvolgens alle daartoe noodig geachte maatregelen worden getroffen. Opgemerkt moge echter worden, dat meerdere van de hier bedoelde maatregelen wettelijke basis zullen missen, omdat de thans van kracht zijnde Algemeene Politiekeur 1917 verschillende verkeersfouten, welke inhaerent zijn aan de moeilijkheden van het moderne verkeer, waarmede bij de samenstelling van de huidige Keur geen rekening is kunnen worden gehouden, aangezien zij zich toentertijd nog niet voordeden, niet verbiedt. Een bij Gouvernements-Beschikking benoemde Commissie is echter werkzaam met het ontwerpen van eene nieuwe Politiekeur, waarin met de noodzakelijke moderne verkeersbehoeften zal worden rekening gehouden, welk omvangrijk werk, niettegenstaande den geregelden voortgang der werkzaamheden, nog langen tijd in beslag zal nemen. Tot aan de inwerkingtreding van eene nieuwe Keur zal, opzichtsens het verkeer, de goede wil en beleefdheid van alle weggebruikers in vele gevallen de eenige grondslag voor eene regeling zijn. Met de desbetreffende gehouden beschouwingen en gemaakte opmerkingen, zal bij de te nemen verkeersmaatregelen worden rekening gehouden, terwijl, wellicht ten overvloede, moge worden opgemerkt, dat de Politie-leiding zich te allen tijde aanbevolen houdt voor ter zake dienende opmerkingen.

Het is niet duidelijk waarom de klacht betreffende de labados in den Pietermaaiweg hier zijn geuit, aangezien deze niet in het vorig jaar, maar reeds in 1926 zijn aangelegd geworden. Overigens zijn labados de goedkoopste gelegenheden om regenwater de straat te doen passeeren, vooral omdat voor duikers in den regel zeer weinig constructie hoogte beschikbaar is en als gevolg van de slechte gewoonte van het publiek om afval, papier enz. op de straat te deponeeren, de bestaande duikers herhaaldelijk verstopt geraken en daardoor minder goed dan labados aan het beoogde doel beantwoorden. Nu verwacht kan worden, dat door een intensiever toezicht der straatpolitie aan evenbedoeld euvel paal en perk gesteld zal worden, zijn den laatsten tijd geen nieuwe labados meer aangelegd, maar o. m. aan de De Ruyterkade en het Gouvernementsplein voor het geschetste doel duikers aangelegd.

Het zal voor het Bestuur een geroegen zijn aan den door de Afdelingen bedoelden weg den naam van „Pietermaaiweg” in plaats van „Pietermaai” te doen geven.

In de eerlang aan den Raad in te dienen politiekeur wordt de materie van het hinderlijk toeteren met automobielen tevens geregeld.

Ingevolge artikel 15 van het Reglement voor den dienst der kuststations voor draadloze telegraphie in de kolonie Curaçao (P. B. 1913, No. 31) wordt, indien zich bij de aanbidding of na de aanneming van een telegram aanmerkelijke vertraging laat voorzien, de afzender, voor zooveel mogelijk, daarvan verwittigd. Meermalen komt het echter voor, dat na aanneming van een telegram blijkt, dat het niet zonder vertraging kan worden overgeseind. Van deze vertraging kan dan in sommige gevallen niet tijdig aan den afzender kennis worden gegeven, omdat hij geen juist adres heeft opgegeven of momenteel niet is te bereiken.

Waar niet alle plaatsen per Radio rechtstreeks bereikt kunnen worden en de telegrammen zoodoende via een tusschenstation moeten verzonden worden, kan het voorkomen dat de kabeltaks naar een bepaalde plaats lager is, dan de Radiotaks. De kabeltaksen schijnen verlaagd te zijn mede omdat de opening van de rechtstreeksche verbinding per radio met Nederland tegemoet wordt gezien, doch het ligt niet op den weg van het Gouvernement om op routes, waar de kabel goedkooper kan werken, toch de radiotaksen naar omlaag te forceeren ten einde met den kabel te concurreeren.

Wat het niet afleveren der z. g. gelukstelegrammen betreft, kan worden medegedeeld dat dit op een misverstand berustte.

Het openstellen van een kantoor van den Radiodienst in de stad (bedoeld wordt zeker het gedeelte van de stad beoosten de haven) vereischt aanstelling van een of twee ambtenaren die zeer goed op de hoogte moeten zijn van tarieven en alle afkortingen bij den Radiodienst en verantwoordelijk moeten kunnen worden gesteld voor ontvangen gelden. Behalve dat dit vrij groote kosten zal veroorzaken is buitendien op andere plaatsen gebleken dat zulke bijkantoren altijd aanleiding geven tot vergissingen, fouten en dergelijken.

Wat de ernstige klachten betreft over den telefoondienst en het niet in orde zijn van dien dienst, moge worden opgemerkt dat de telefoondienst klachten aanneemt op de telefooncentrale en op het kantoor van den Directeur. Deze klachten worden zoo spoedig mogelijk onderzocht en, zoo mogelijk, verholpen. Het aantal storingen is sedert het begin van de gouvernements-exploïtatie sterk teruggelopen en bedroeg over de laatste 12 maanden gemiddeld ongeveer 32 per maand. Dit gemiddelde is buitengewoon laag in vergelijking met overeenkomstige netten in Nederland. Voorts moge worden aangevoerd dat groote storingen, als teweeggebracht door het driemaal verleggen van de kabels in de St. Anna baai, de rioleting van de Handelskade en dergelijke niet als een tekortkoming van den telefoondienst zijn aan te merken. Dat er gesprekken van anderen gehoord werden, was te wijten aan de overschakeling bij het verleggen der waterkabels, aan een defect aan een der grondkabels en wellicht ook aan het in elkaar trekken der draden door het oplaten van vliegers in de stad, iets dat in Nederland is verboden en daar ook streng wordt tegengegaan.

De telefonisten zijn overgenomen van het vroeger bestaande net.

Niet vergeten mag worden dat er thans door alle abonnees zeer veel gebruik wordt gemaakt van de telefoon en vrijwel alle kooplieden, agentschappen, enz. hunne zaken afdoen per telefoon, wat vroeger niet het geval was.

Overwogen zal worden of aan het door de Afdeelingen te kennen gegeven verlangen om de gelegenheid tot het betalen van abonnementsgelden ook op een ander kantoor „dat niet zoover uit de buurt ligt” open te stellen, zal kunnen worden voldaan.

Aan het verzoek van verschillende leden om overlegging van een verslag inzake de Landstelefoon en gedetailleerde raming met toelichting betreffende uitgaven en inkomsten, wordt door ondergeteekende gaarne gevolg gegeven. Dit verslag wordt ter Griffie van den Raad nedergelegd.

De persoon belast met het aan- en afmonsteren van scheepsvolk heeft geen vaste bezoldiging, maar krijgt de helft van hetgeen door de schepen daarvoor wordt betaald. Om den dienst te vergemakkelijken werd een der ambtenaren van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij belast met de monsterring van scheepsvolk van schepen van de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij.

Als voorloopige maatregel is tot tijdelijk buitengewoon loods aan de Caracasbaai een der ambtenaren van de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij benoemd tegen een jaarlijksche vergoeding van f 1 200.—. Wanneer zijn diensten als loods niet

niet noodig zijn, is hij ter beschikking van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, evenals de buitengewone loods aan de Fuikbaai dit is van de Mijnmaatschappij Curaçao. Beide genoemde personen staan, met het oog op de handhaving van verordeningen, naar het oordeel van ondergeteekende, voldoende onafhankelijk.

Het strekte ondergeteekende tot voldoening dat de Afdeelingen met genoegen hebben geconstateerd, dat er op de begroting voor 1929 bedragen worden aangevraagd voor verschillende goede maatregelen op Aruba. Hij kan hierbij de verzekering geven, dat hij met groote aandacht en belangstelling de ontwikkeling van het eiland Aruba gadeslaat en er steeds op bedacht is om door het tijdig treffen van de door de omstandigheden geëischte eensdeels de reeds op verschillend gebied ontstane achterstand zoo spoedig mogelijk in te halen en anderdeels te voorkomen, dat die achterstand grooter wordt. Hij stelt zich dan ook voor zeer binnenkort bij den Raad een supletoire begroting in te dienen, waarbij hij kredieten zal aanvragen voor de uitvoering van werken op Aruba, die geen uitstel gedoogen. Hij moge hierbij het vertrouwen uitspreken, dat hij voor de tot standkoming dier werken op de volle medewerking van den Raad zal kunnen rekenen.

Ongetwijfeld zal ondergeteekende te zijner tijd den Raad in de gelegenheid kunnen stellen om over het ontwerp Curaçaosche bankwet zijne meening kenbaar te maken. De reis- en verblijfkosten van de heeren Zeilinga en Westerman zullen door Curaçao moeten worden gedragen ingevolge K. B. dd. 14 November 1927, No. 35.

Herhaaldelijk is van Bestuurswege en ook door ondergeteekende persoonlijk bij de Nederlandsche Regeering aangedrongen op hetgeen de Afdeelingen met betrekking tot de aanwezigheid van een Nederlandschen oorlogsbodem in deze wateren gewenscht achten.

Artikelen.

Artikel 3. Er zal een daarin ervaren ambtenaar moeten worden uitgezonden voor de inrichting van een bevolkingsregister. Na invoering daarvan zullen de werkzaamheden verbonden aan het bijhouden van het register geschieden door een of meer ambtenaren ter gouvernements-secretarie. De berekening van het aangevraagd bedrag is geschied door den Administrateur van financiën, momenteel door ondergeteekende niet te bereiken. Als basis daarvoor werden genomen gegevens destijds verstrekt door den in 1922 uitgezonden ambtenaar, die belast zou worden met de inrichting van een bevolkingsregister.

Artikel 7. Het ligt in de bedoeling van het Bestuur in de toekomst zoo mogelijk de functies van Gezaghebber op Bonaire en van ontvanger op Bonaire te doen uitoefenen door een en denzelfden persoon. Het staat bij het Bestuur nog niet vast of dit zal moeten worden een Gezaghebber die tevens als ontvanger optreedt dan wel een Ontvanger die belast wordt met de waarneming van het gezaghebberschap. Momenteel verkeert dit vraagstuk in een stadium van proefneming en moeten daarom veiligheidshalve nog voor beide betrekkingen gelden worden aangevraagd.

Artikel 12. Op grond van het aangevoerde motief is ondergeteekende het met de Afdeelingen eens, dat het niet noodig is, dat het Bestuur een vaartuig in huur houdt voor het onderhouden van de verbinding tusschen Aruba en Curaçao. Het contract betreffende dien dienst loopt met 30 April a. s. af, en zal niet vernieuwd worden.

Het door de Afdeelingen bedoelde artikel van L. Heyliger, voorkomende in de „Amigoe di Curaçao” van 31 Maart 1928 heeft ondergeteekende met aandacht gelezen. Den Gezaghebber van de Bovenwindsche eilanden werd verzocht zijn oordeel over dit artikel mede te deelen.

Artikel 18. Ondergeteekende is het geheel eens met de leden, die meenden, dat opheffing van de betrekking van rechter op de Bovenwindsche eilanden thans nog niet mogelijk is.

Artikel 19. Indien mocht blijken, dat de hier aangevraagde kredieten te hoog zijn, zal hetgeen niet noodig is, ongebruikt blijven.

Artikel 24/26. Het is gebleken, dat zich in Nederland geen gegadigden aanmeldden op de aanvankelijk voorgestelde toelagen, zoodat deze noodwendig moesten worden verhoogd; in de ontwerp-begrooting is op een gemiddelde toelage van f 3,— per man gerekend. Deze toelagen worden uitsluitend toegekend aan onderofficieren en minderen, die practischen politiedienst verrichten. De Troepen-officieren en het administratief-personeel, ook arbeidverrichtende ten behoeve van de Politie, genieten dus geen toelage. Het wordt echter geacht onbillijk te zijn, indien deze militairen voor dien arbeid geen enkele tegemoetkoming zouden ontvangen. Om deze reden is een bedrag van f 5 000,— uitgetrokken teneinde aan deze militairen per jaar een extra-maand salaris te kunnen toekennen. Ter voldoening aan het desbetreffend verzoek van de Afdeelingen worden ter Griffie van den Raad nedergelegd opgaven van de bezoldigingen enz. van de militairen, waarbij opgemerkt moge worden, dat de tot het Nederlandsch-Indische Leger behorende onderofficieren en minderen respectievelijk 6⁰/₀ en 5⁰/₀, en de tot het Nederlandsche Leger behorende militairen 8¹/₂⁰/₀ van hun bezoldiging verplicht zijn in pensioenfondsen te storten, terwijl de Officieren bovendien 1⁰/₀ betalen voor vrije geneeskundige hulp en medicijnen.

De voor 1929 voorgestelde redactie van artikel 25 is gelijk aan die welke in de begrooting voor 1927 en 1928 is gebruikt. Ofschoon ondergeteekende niet vermag in te zien, dat de door de Afdeelingen voorgestelde redactie van genoemd artikel de voorkeur zou verdienen boven de tegenwoordige, zal hij tegen eene wijziging als door de Afdeelingen bedoeld, geen bezwaar maken, wanneer die bij de openbare behandeling der begrooting zou worden voorgesteld.

Artikel 65 d. Alvorens de algemeene beginselen zijn vastgesteld, volgens welke de bekostiging op voet van gelijkheid van het bijzonder en het openbaar onderwijs in dit gebiedsdeel zal worden uitgevoerd, is het niet wel mogelijk reeds betrouwbare cijfers aangaande de uitgaven, die deze met zich brengt, aan den Raad over te leggen.

Reeds eenigen tijd worden ter Inspectie van het Onderwijs, gesteund door de Administratie van financiën, ten behoeve der Moederlandsche Regeering becijferingen gemaakt, terwijl tevens door den Inspecteur van het Onderwijs in studie genomen is langs welke lijnen het in het 2e. lid van art. 180 van het Reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Curaçao neergelegde principe tot eene voor de inwoners van dit gebiedsdeel bevredigende oplossing ware te brengen.

Hoe de kosten der gelijkstelling door Curaçao zullen worden betaald, zal door den Kolonialen Raad onder het oog zijn te zien, telkens wanneer kredieten daarvoor worden aangevraagd.

Artikel 110. Bij het werven van een tweeden ingenieur voor den dienst van Openbare Werken is overtuigend gebleken, dat voor f 8.400— geen ingenieur met voldoende ervaring, om als adjunct-Directeur te kunnen optreden, zich beschikbaar wil stellen. De tegenwoordige adjunct-Directeur, die jaren lang aan den dienst van Openbare Werken verbonden was, moet de trait d'union vormen tusschen de dikwijls wisselende Directeuren van Openbare Werken. In den normalen gang van zaken staan de tijdelijke ingenieurs niet onder den adjunct-Directeur en zeker nooit in technische aangelegenheden.

In de begrootingsstukken is niet voorgesteld nog 2 ingenieurs aan te stellen. Er zullen dus voorshands geen drie, maar twee werkzaam zijn.

Artikel 113. Het afdoend herstel van de nog onverharde, in zeer slechten toestand verkeerende buitenwegen zal groote sommen kosten, zoodat met het oog op een niet al te zeer opdrijven van de jaarlijks te verwerken sommen slechts geleidelijk aan afdoende verbetering zal kunnen worden aangebracht. De tegenwoordige Directeur van Openbare Werken heeft een groote ervaring op het gebied van wegeaanleg in het algemeen en van asfaltwegen in het bijzonder, zoodat er gestreefd zal kunnen worden naar een oordeelkundigen aanleg. Daar deze expert met het oog op de vele onderhanden werkzaamheden van zelf sprekend niet voortdurend intensief toezicht en leiding kan geven, is uitzending van een met asfalt-wegeaanleg bekend opzichter aangevraagd om onder opperleiding van den Directeur van Openbare Werken het dagelijksch toezicht op het wege-

onderhoud te kunnen uitoefenen. Zoodra de buitenwegen intensief onder handen genomen zullen worden, zal ook daarvoor een speciaal opzichter moeten worden aangesteld. Op deze wijze zal het door den Raad gewraakte euvel kunnen worden verholpen. De noodige fondsen zullen daarvoor t. z. t. aan den Raad worden aangevraagd.

Artikel 115. De door den Raad geconstateerde vermeerdering is ten deele slechts schijnbaar. De uitgaven voor de diverse vaartuigen waren toch vroeger over verschillende artikelen verdeeld. Ten einde een beter overzicht over de uitgaven te kunnen houden en een intensiever controle mogelijk te maken, zijn alle uitgaven voor Gouvernements vaartuigen thans in één artikel vereenigd. Zoo werd te voren geen afzonderlijke post uitgetrokken voor de motorboot van den Gouverneur, noch voor de vaartuigen van het Departement van Openbare Werken.

Wegens het zeer sterk vermeerderd scheepvaartverkeer in Willemstad, moesten meer motorbooten in dienst worden gesteld en zullen volgend jaar in dienst zijn 9 motorbooten, terwijl voor het sleepen van schoeners een sleepboot in dienst zal worden gesteld. Het spreekt vanzelf, dat voor dit meerdere materieel meer exploitatiekosten noodig zijn. Verder zullen wegens het zeer sterk toegenomen scheepvaartverkeer zoowel in de Paardenbaai als in de St. Nicolaasbaai op Aruba, aldaar volgend jaar in dienst zijn twee motorbooten en een stoomsleepboot om schoeners en andere zeilvaartuigen de Paardenbaai binnen te sleepen. Voorheen was er slechts één boot in gebruik, die maar zelden werd gebruikt. Voor de havenpolitie zijn verder thans reeds 2 motorbooten in dienst, in stede van één zooals te voren het geval was. Naar het voorkomt is hiermede voldoende toegelicht dat niet met minder dan aangevraagd is kan worden volstaan.

Artikel 122 a. De teekeningen voor de havenverbetering worden ter Griffie van den Raad neergelegd. Voor het baggerwerk zullen worden gebezigd een lepelbaggermachine met rotsbreekmachine, een sleepboot en lichter materieel, inclusief onderlossers en steenkantelbakken. De exploitatiekosten van dit materieel met inbegrip van bezoldiging van al het voor de exploitatie van dit materieel noodige personeel, vermeerderd met de maandsgewijs omgeslagen kosten voor onderhoud, reparaties en zware herstellingen extra kosten voor nachtwerk, risico en onvoorzien en van algemeene kosten daarvoor, zullen f 40 000,— per maand beloopten.

De overige door de Afdeelingen gestelde vragen vinden hare beantwoording in de ter Griffie van den Raad gedeponeerde teekeningen.

Alle uit te voeren werken tezamen zullen ongeveer drie jaar duren. De totale kosten zullen volgens voorloopige nog niet volledig gedetailleerde raming zonder aanschaf van het noodige materieel f 1 750 000,— bedragen.

Het binnenkomen der haven met schepen van zelfs 600 voet lengte kan vrijwel altijd geschieden. Alleen wanneer er een sterke stroom voor de haven loopt, gaat dit bezwaarlijk. Of dan door het gebruik van 2 flinke sleepbooten dit bezwaar zoude worden opgeheven, is zeer twijfelachtig. Het binnenvaren moet geschieden met een flinke vaart, meestal volle kracht. De sleepbooten moeten dan ook deze vaart hebben en alles doen om zich klaar te houden, waardoor de geringste poging om het schip in een andere richting te trekken groot gevaar voor de sleepboot oplevert, terwijl bij langzaam varen de nauwe ingang het goed manoeuvreeren van de sleepbooten verhindert.

Artikel 122c. Hoeveel de politiepost op Rooi Canarie heeft gekost is niet bekend. Aan de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij is daarvoor f 5 000,— betaald; het complex moet echter belangrijk meer gekost hebben.

Artikel 122f. Het is niet duidelijk welk verband er kan bestaan tusschen den aankoop van Parera en de urgentie van den bouw van een nieuwe slachtplaats. Inderdaad acht ook het Bestuur het thans beter de slachtplaats niet op het Rif, maar op Parera te bouwen.

De primitieve en onhygienische inrichting en de ongeschikte ligging van de bestaande slachtplaats maken den nieuwbouw zeer urgent. Ondergeteekende zouden het daarom zeer op prijs stellen indien deze post werd gehandhaafd.

Artikel 123. Het ligt in de bedoeling aan den havenmeester op te dragen de handhaving van alle maatregelen voor de orde en veiligheid te water, waarnaast de algemeene politie onverkort belast blijft met het algemeene politietoezicht.

Verder zal de havenmeester belast worden met de uitvoering van een scheepvaart-reglement en van een nieuw haven-reglement, met het toezicht op de naleving van een schepen- en een schipperswet, het toezicht op de naleving der quarantaine bepalingen, voor zoover deze niet als van medisch technischen aard door een medicus van den Openbaren Gezondheidsdienst worden verricht, hij zal de scheepvaart-statistiek moeten bijhouden, schepen moeten in- en uitklaren, nadat aan de vereischte douane-formaliteiten is voldaan. Verder zal hem moeten worden opgedragen de zorg voor de inning van kade en ligplaats-gelden, alsmede van opslaghuren voor het gebruik van Lands-domein als loskaden, opslagterreinen enz. voor opslag en manipulatie van per schip aangevoerde of daarmee te vervoeren goederen. Hij zal schepelingen moeten af- en aanmonsteren, het strafregister van de haven binnenvallende schepen moeten afteekenen, enz.

Artikel 127. Op de ontwerp-begrooting voor 1929 komt voor het eerst een bepaald bedrag voor werken in verband met de watervoorziening. Zoowel op de begrooting voor 1927 als op die voor 1928 was deze post „pro memorie” geraamd.

Daar hier te lande de volledig uitgewerkte plannen der waterleiding niet aanwezig zijn en de aanschaf der benodigde materialen en werktuigen geschiedt door Ir. Versluys, waarbij reeds verschillende werktuigen en inrichtingen zijn ontvangen, die in zijn gespecificeerde begrooting niet waren opgenomen kan hier geen betrouwbare raming der totale kosten voor de waterleiding worden opgemaakt.

Artikel 128. Het uitgetrokken bedrag wordt door den Directeur van 's Lands Watervoorziening noodig geacht.

Willemstad, den 23n. April 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

1940-1941
The following is a list of the names of the persons who were members of the Executive Committee of the National Student Relocation Council during the year 1940-1941. The names are listed in alphabetical order of their last names.

1. Mr. J. H. ...
2. Mr. ...
3. Mr. ...
4. Mr. ...
5. Mr. ...
6. Mr. ...
7. Mr. ...
8. Mr. ...
9. Mr. ...
10. Mr. ...
11. Mr. ...
12. Mr. ...
13. Mr. ...
14. Mr. ...
15. Mr. ...
16. Mr. ...
17. Mr. ...
18. Mr. ...
19. Mr. ...
20. Mr. ...
21. Mr. ...
22. Mr. ...
23. Mr. ...
24. Mr. ...
25. Mr. ...
26. Mr. ...
27. Mr. ...
28. Mr. ...
29. Mr. ...
30. Mr. ...
31. Mr. ...
32. Mr. ...
33. Mr. ...
34. Mr. ...
35. Mr. ...
36. Mr. ...
37. Mr. ...
38. Mr. ...
39. Mr. ...
40. Mr. ...
41. Mr. ...
42. Mr. ...
43. Mr. ...
44. Mr. ...
45. Mr. ...
46. Mr. ...
47. Mr. ...
48. Mr. ...
49. Mr. ...
50. Mr. ...
51. Mr. ...
52. Mr. ...
53. Mr. ...
54. Mr. ...
55. Mr. ...
56. Mr. ...
57. Mr. ...
58. Mr. ...
59. Mr. ...
60. Mr. ...
61. Mr. ...
62. Mr. ...
63. Mr. ...
64. Mr. ...
65. Mr. ...
66. Mr. ...
67. Mr. ...
68. Mr. ...
69. Mr. ...
70. Mr. ...
71. Mr. ...
72. Mr. ...
73. Mr. ...
74. Mr. ...
75. Mr. ...
76. Mr. ...
77. Mr. ...
78. Mr. ...
79. Mr. ...
80. Mr. ...
81. Mr. ...
82. Mr. ...
83. Mr. ...
84. Mr. ...
85. Mr. ...
86. Mr. ...
87. Mr. ...
88. Mr. ...
89. Mr. ...
90. Mr. ...
91. Mr. ...
92. Mr. ...
93. Mr. ...
94. Mr. ...
95. Mr. ...
96. Mr. ...
97. Mr. ...
98. Mr. ...
99. Mr. ...
100. Mr. ...

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928—15.

*Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Cu-
raçaosche begrooting voor het dienstjaar
1929.*

Eindverslag.

No. 12.

Algemeen werd de opmerking gemaakt, dat de behandeling van de begrooting gedrukt gaat door den grooten haast, welke moet worden betracht om op tijd klaar te komen. Bestuur en Raad moeten allen spoed aanwenden om vóór den tweeden Dinsdag van Mei de begrooting op de openbare zitting te behandelen op een oogenblik, dat er niet minder dan 7½ maanden vóór den aanvang van het nieuwe begrootingsjaar moeten verlopen. Door zulke korte termijnen, die den Raad toegestaan zijn, loopen de Curaçaosche belangen gevaar geschaad te worden. Wijziging van het Regeeringsreglement wordt ook in dit opzicht noodzakelijk geacht.

De kennisneming van de memorie van antwoord heeft geen noemenswaardige verandering vermogen te brengen in de zienswijzen en inzichten in het voorloopig verslag ontwikkeld. Wegens gebrek aan tijd is het niet mogelijk op al de ter sprake gekomen punten en onderwerpen in te gaan. Dit stilzwijgen sluit daarom geen toestemming in zich en, naar eenige leden er aan toevoegden, vooral niet voor wat betreft geldelijke aangelegenheden en de comptabiliteit. Men wilde zich daarom de vrijheid voorbehouden te gelegener tijd op een en ander terug te komen.

Verklarende niet door de memorie van antwoord overtuigd te zijn handhaafden de tegenstanders hunne bezwaren tegen de voorgestelde leeningen, daarbij betoogende, dat Curaçao daarmee op den verkeerden weg is. Als de eerste stap gezet is, zullen er wel meerdere volgen. Naar hunne meening zal het ook niet mogelijk zijn al de aangegeven werken in één jaar uit te voeren.

Met genoegen werd nota genomen van de mededeeling, dat er thans bij het Departement van Openbare Werken volgens een vaste lijn wordt gewerkt. Men verwacht daar veel van. Het ter plaatse in het voorloopig verslag opgemerkte betrof de oude werkwijze.

Nog geen veertien dagen vóór de behandeling van de begrooting bereikte den afdeelingen de mededeeling, dat de havenwerken volgens voorloopige niet volledig gedetailleerde raming zonder aanschaf van het noodige materieel 1¼ miljoen gulden zullen kosten. Verschillende leden waren van oordeel, dat het onbevredigend verloop dezer zaak hieraan te wijten is, dat zonder dat de Raad plannen of teekeningen had gezien en zelfs wist wat er precies moest gebeuren of hoeveel er noodig zou zijn, door den Minister van Koloniën tot tweemaal toe credieten voor dit doel op de begrooting zijn gebracht. Hierdoor is de Raad voor een voldongen feit geplaatst en is bespreking achteraf doelloos.

Enkele leden wilden laten uitkomen, dat bij zulke groote havenwerken en uitgaven als waarvoor Curaçao thans staat alles steunt op de opvattingen en berekeningen van slechts één persoon.

Met verwijzing naar hetgeen te dezen opzichte in het voorloopig verslag voorkomt, gaven eenige leden te kennen, dat de bevoegdheid van den Raad tot wijziging voor wat aangaat de havenwerken en andere onderdeelen van beteekenis van deze begrooting geen zin heeft en niet tot haar recht komt, wegens de houding van den Minister van Koloniën ten aanzien van de Curaçaosche autonomie en begrooting.

Na het zoo pas in verband met de havenwerken besprokene werd even opgemerkt, dat de trap van de Havenstraat zeer on-

practisch gemaakt is. Niet alleen werd gevraagd bij den aanleg van de Handelskade zich aan het met den bouw van deze trap behaalde minder goede resultaat te spiegelen, maar zelfs die trap te vermaken tot een meer doelmatige.

Betreurd werd, dat het Bestuur in geen enkel opzicht aan welke der wenschen ook in zake de salaris regeling geuit, tegemoet is gekomen. Wederom werd door sommige leden verklaard, dat h.i. de regeling door de salariscommissie aan de hand gedaan, in meerdere opzichten de voorkeur verdient. Eenige leden vreesden, dat er in de regeling onjuistheden zijn ingeslopen, die stof tot ontevredenheid zullen opleveren. Sommigen konden de vrees niet onderdrukken, dat het verhoogen van salarissen aanleiding zal worden om Europeesch personeel uit te zenden op grooter schaal dan anders het geval zou zijn geweest, een maatregel, die om verschillende redenen in hooge mate te betreuren zou zijn.

Den leden, die over de gratificatiën spraken, speet het, dat het Bestuur niet is ingegaan op hetgeen zij blijkens het voorloopig verslag daarover betoogden. Wederom gaven zij te kennen, dat er aan het tot heden gevolgde systeem bezwaren verbonden zijn.

Eenige leden zouden er veel voor voelen den Havenmeester en de loodsen wat beter te betalen; ook de opzichters 1ste klasse bij Openbare Werken en den Substituut Griffier bij het Hof van Justitie.

Volgens de memorie van antwoord is het tegoed bij 's Rijks schatkist zoodanig geslonken, dat in 1929 geen rente over 1928 te verwachten is. Men zou het op prijs stellen indien het Bestuur zou willen mededeelen welke uitgaven uit dat tegoed bestreden zijn en in het algemeen het bedrag der uitgaven in 1927 voor Curaçao in Nederland gedaan. Voorts zou men gaarne zien, dat het Bestuur overlegde een afschrift van het zoo besproken contract met de firma Christiani en Nielsen. Men wilde terstond hieraan toevoegen, dat indien wegens gebrek aan tijd of gegevens evenbedoelde mededeelingen niet gedaan of de stukken niet overgelegd kunnen worden bij de behandeling dezer begrooting, voldoening aan het verzoek op een later tijdstip even aangenaam zal zijn.

Als de Handelskade en de nieuwe Scharloobrug klaar zijn, zou het Bestuur de afdelingen verplichten door mede te deelen hoeveel die werken *in het geheel* gekost hebben d.w.z. uitgaven zoowel in Nederland als op Curaçao voor dit doel gedaan.

Toejuichende, dat thans tot invoering van een bevolkingsregister zal worden overgegaan (hetgeen eenige jaren geleden niet is geschied, alhoewel toen een uitgezonden ambtenaar daarvoor beschikbaar was) betreurde men, dat wegens uitlandigheid van den Administrateur van financiën de berekening van de kosten niet kan worden overgelegd. Indien de overlegging tegelijk met het indienen van de begrooting had plaats gehad, zoo werd betoogd, zou de afwezigheid van dien hooftambtenaar dit gevolg niet gehad hebben. Zoo spoedig doenlijk zag men echter de overlegging tegemoet. Waar na invoering van de registers de verdere werkzaamheden door een of meer ambtenaren van de Secretarie zullen worden verricht, hoopte men, dat in de uitzendingsvoorwaarden hiermee rekening zal worden gehouden.

De afdelingen willen hier niet ingaan op de omschrijving van de vergoeding aan de Nederlandsche schatkist wegens door militairen verrichte politie diensten, evenmin op het nu medegedeelde omtrent de „dertiende maand” voor den garnizoenscommandant en de officieren, aangezien dit alles in een ander verband aan de orde zal komen.

Door eenige leden werd opgemerkt, dat tijdens de behandeling van de vorige begrooting, bij welke gelegenheid er ook geklaagd is over het niet bijeenroepen van de Gezondheidscommissie, dezelfde geneeskundige reeds, zij het dan als waarnemer, aan het hoofd van den Openbaren Gezondheidsdienst stond, terwijl verder de gezondheidscommissie eerst na het indienen van het voorloopig verslag op deze begrooting voltallig is gemaakt.

Gevraagd werd of het in regie uitvoeren van verbetering van wegen door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij voor 's Lands kas eenig verschil uitmaakt, m. a. w. of het wat de financiën betreft, al dan niet op hetzelfde neerkomt en zoo niet, in welk opzicht.

Bij hetgeen in het voorloopig verslag gezegd is ten aanzien van het sluiten van bestaande pleinen had men de open ruim-

ten achter het militair Tehuis en beoosten de Emmaschool op het oog. Het ter plaatse betoogde is gegrond op het feit, dat een te dicht opeen wonende bevolking voor de volksgezondheid nadeelige invloeden heeft.

Met genoegen werd kennis genomen van de in de memorie van antwoord voorkomende mededeeling betreffende den olie-vanger en het opnemen van verbodsbepalingen tegen het uitgooien van olie in het Schottegat in het thans in bewerking zijnde nieuwe havenreglement. Het zou wel goed zijn, indien men er ook rekening mede zou willen houden, dat het wel wenschelijk is ook een afstand tot de kusten der eilanden te bepalen, waarbinnen het verboden zal zijn olie enz. uit te gooien.

Zich thans algemeen kunnende vereenigen met de splitsing van rechterlijke en bestuursfuncties op de Bovenwindsche eilanden, gaf men algemeen in overweging voorloopig voor Bonaire en de Bovenwindsche eilanden geen vasten gezaghebber te benoemen, doch die betrekkingen *tijdelijk* te laten waarnemen.

Niet alleen vanwege de uniformiteit, maar ook omdat bedoelde personen niet in 's Lands dienst zijn, zouden eenige leden gaarne zien, dat op eilanden buiten Curaçao niet een landraad, maar een gouvernements ambtenaar als ambtenaar van den Burgerlijken Stand optrad bij het sluiten van huwelijken enz. Gemeend werd, dat zoodoende ook juistere verhoudingen geschapen worden.

Ondanks de in de memorie van antwoord gemaakte opmerking zou het den afdeelingen aangenaam zijn als de Scharloobrug en de vandaar naar den Scharlooweg nieuw aan te leggen straat onderscheidenlijk „Koningin Wilhelminabrug” en „Koningin Wilhelminastraat” werden genoemd. Er werd op gewezen, dat de bijna veertigjarige brug over de haven „Koningin Emmabrug” heet, terwijl er hier ook een Emmastraat en voorts steigers met namen van vorstelijke personen bestaan en ook de niet zoo lang geleden alhier aangekomen dok van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij den naam van „Koningin Wilhelmina dok” draagt.

Naar aanleiding van de in de memorie van antwoord voorkomende zinsnede: „moge worden opgemerkt, dat de telefoon-dienst klachten aanneemt op de telefooncentrale en op het kantoor van den directeur” werd er op gewezen, dat het daar niet over gaat, maar daardoor de bevoegdheid van den Kolonialen Raad om bemerkingen te maken niet vervalt.

In verband met het medegedeelde betreffende het oplaten van vliegers in de stad, verwees men naar art. 23 van de Algemeene Politiekeur 1917, welk artikel wellicht nog wel voor uitbreiding in aanmerking zou kunnen komen.

De klachten betreffende de „labado's” op den Pietermaaiweg zijn thans geuit, omdat door de verschillende auto-ongelukken ter plaatse de aandacht in den laatsten tijd op dien toestand gevestigd is. Door die greppels wijken de motorrijtuigen uit en, zoodoende wordt het gevaar op dien weg grooter.

Betreurd werd, dat zonder 's Raads voorkennis, in Nederland bepaald is, dat de reis- en verblijfkosten van de Heeren Zeilinga en Westermann, over wier komst hierheen de Raad ook niet is gehoord, door Curaçao moeten worden gedragen. Vermeend werd, dat daarbij geen rekening met het budgetrecht is gehouden. Hoeveel, zoo vroeg men, beloopt de bedoelde kosten?

Gevraagd werd of het politiewachthuis op Rooi Canarie op grond van het Gouvernement dan wel van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij is gebouwd en wiens eigendom dat gebouw is.

Als de exploitatiekosten van de waterleiding grooter worden, zullen de daarop gebaseerde berekeningen wellicht niet meer uitkomen en zal de rentabiliteit verminderen.

Betoogd werd, dat theoretische en technische opleiding wel gevraagd mag worden voor een adjunct-directeur van Openbare Werken, nu dit departement zich zoo uitbreidt en zooveel groote werken daaronder ressorteeren. Het administratieve werk kan wel door een commies verricht worden en dan is er reeds voldoende voor de continuïteit gezorgd, meende men.

Naar aanleiding van het ad. art. 123 medegedeelde, dat den navenmeester de zorg voor de inning van kade en liggelden enz. zal moeten worden opgedragen, werd opgemerkt, dat een registratie als de bestaande, waarbij inning der gelden bij de Administratie van financiën geconcentreerd is, wel zoo praktisch en ook juist voorkomt.

Naar aanleiding van de belangstelling ten deze van Heeren apothekers zou men het waardeeren indien het Bestuur zou willen medewerken, dat de eenigen tijd geleden aanhangig gemaakte verordening tot wijziging van de apothekers-verordening verder behandeld kan worden.

De hoop werd uitgesproken, dat ditmaal de begroting niet zal worden overschreden.

Na mededeeling van het bovenstaande achten de afdeelingen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 3n Mei 1928.

De Rapporteurs.

EDWIN SENIOR.

ROBERTO S. DE LANNON.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928—16.

Keur van den.....
tot wijziging van de „Algemeene Politie-
keur” 1917 (P. B. 1925 No. 32).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925 No. 32) te wijzigen en aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande keur.

Art. 1.

In sub. 2o. van het eerste lid van art. 81 van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925 No. 32) wordt in stede van „12 K. M.” en „25 K. M.” gelezen respectievelijk „30 K. M. (18 mijlen)” en „50 K. M. (31 mijlen)”.

Art. 2.

Deze keur treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928—16.

*Keur van den.....
tot wijziging van de „Algemeene Politie-
keur” 1917 (P. B. 1925 No. 32).*

Memorie van toelichting.

No. 2.

De huidige voorgeschreven maxima-snelheid voor motorrijtuigen zijn in het algemeen te gering, waar bij onderzoek gebleken is, dat een kalmrijdend bestuurder van een motorrijtuig gewoonlijk rijdt met een vaart van ongeveer 20 K. M. per uur. Door dit te gering zijn der snelheids maxima is een verkeerstoe-stand ontstaan, waarbij eenerzijds een overschrijding in het algemeen toegelaten wordt, terwijl anderzijds deze overschrijding ontaard is in een uit een veiligheidsoogpunt ontoelaatbare hardrijderij, waartegen niet voldoende krachtig kan worden opgetreden. Zou nu een bestuurder uit een algemeen veiligheidsoogpunt geverbaliseerd moeten worden wegens overschrijding van de maximum-snelheid van 12 K. M. per uur indien hij in het stadsdistrict rijdt met een vaart van b. v. 60 K. M. per uur, dan blijft dit thans uit een rechtvaardigheidsoogpunt meestentijds achterwege, aangezien aan de hand der thans bestaande wette-lijke bepalingen, dan vrijwel iedere bestuurder, als overschrij-dende de maximum-snelheid van 12 K. M. per uur, zou moeten worden geverbaliseerd, wat praktisch niet goed mogelijk is.

Worden de hierbij voorgestelde maxima vastgesteld, dan kan altijd nog voor bijzonder gevaarlijke verkeerspunten in het stadsdistrict de maximum-snelheid door het Hoofd van poli-tie op minder gesteld worden dan 30 K. M. per uur, overeen-komstig het bepaalde bij het 2de lid van artikel 81.

Willemstad, den 16n. Maart 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928—16.

*Keur van den.....
tot wijziging van de „Algemeene Politie-
keur” 1917 (P. B. 1925 No. 32).*

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Kunnen in het algemeen tegen een maximum snelheid van 30 K. M. per uur geen bedenkingen gemaakt worden in een stad met breede, rechte straten en overal behoorlijke trottoirs aan weerszijden voor voetgangers, naar de meening van enkele leden zou voor dit stadsdistrict 24 K. M. als maximum goed kunnen voldoen en de in de memorie van toelichting vermelde bezwaren kunnen ondervangen. Zij wezen er ook op, dat in de Breedestraat bewesten de haven, de Heerenstraat, de Klipstraat, het gevaarlijke gedeelte van den Pietermaaiweg (Santana di auto) een snelheid van 30 K. M. wel niet toelaatbaar is, evenmin bij kruispunten en bochtige straten. Zij brachten voorts in herinnering, dat wegens de veiligheid van het straatverkeer de maximum snelheid tot 12 K. M. teruggebracht is en vreesden, dat thans de wetgever van het eene uiterste in het andere zou vervallen. Andere leden konden zich met het Bestuursvoorstel vereenigen mits bij nauwe, bochtige straten en gevaarlijke verkeerspunten de snelheid wordt verminderd. Verklarende geen experts te zijn in deze materie, wilden een paar andere leden in dit stadium tusschen de tegenstrijdige meeningen nog geen keuze doen.

Het voorgestelde maximum voor de buitendistricten zagen de meeste leden gaarne wat lager gesteld; n. l. ongeveer 45 K. M. bij voorbeeld, alhoewel ook het maximum van 50 K. M. per uur verdedigd werd. Ook de wensch om een door 60 deeltbare grens te stellen met het oog op het gemak, dat men bij voorkomende gevallen daarvan kan hebben bij het maken van verdeelingen bij afstanden in minuten afgelegd, werd bij dit maximum betoogd.

Er werd van de gelegenheid, dat een wijziging van de politiekeur aan de orde was, gebruik gemaakt om enkele desiderata het straatverkeer rakende, ter sprake te brengen. Zoo werd het verscherpen van het examen, in het bijzonder voor a. s. truck-chauffeurs, aanbevolen. Met het oog op het gevaarlijke van het kruispunt Theaterstraat-Pietermaaiweg wilde men in overweging geven te bepalen, dat rijtuigen en motorrijtuigen, die de Theaterstraat uitkomen niet in Oostelijke, doch slechts in Westelijke richting den Pietermaaiweg mogen inrijden, alzo ter plaatse slechts naar rechts mogen afslaan. Bij voorkomende bijzondere gelegenheden, als wanneer er bijv. gebruik gemaakt wordt van het theatergebouwtje, zou met een speciale post op dien hoek, wel van dien regel kunnen worden afgeweken. In straten, die slechts in één richting bereden mogen worden, zooals de Heerenstraat, zou men het practisch vinden, indien bepaald werd, dat motorrijtuigen alleen rechts van den weg mogen stoppen. De linkerkant zou dan open blijven voor het doorrijden. In dit verband werd opgemerkt, dat het wel opvallend is, dat het nergens in de politiekeur bepaald is, dat een bestuurder van een voertuig, ook buiten het geval van het ontmoeten van een ander voertuig, rechts van den weg moet houden. En het kwam wel noodig voor dit te bepalen. Het drukke verkeer en de ongunstige wijze, waarop de straten daar in elkaar loopen, maken naar de meening der hier aan het woord zijnde leden de doorlopende aanwezigheid van een verkeersagent op enkele kruispunten noodzakelijk, als daar zijn: op het kruispunt Roode weg-Kortijnweg; voorts Breedestraat-Nanniesteeg; dan nog Breedestraat-ingang van den weg naar het St. Elisabeths-Gasthuis; vervolgens Columbusstraat-Prinsenstraat en aan den voet van den berg Altena, bij het Protestantsche kerkhof. Ook zou op verschillende plaatsen, waar

het gebod „rechtshouden” niet voldoende nageleefd wordt, een metalen verkeersagent of ook wel een paal geplaatst kunnen worden, die dwingt tot rechtshouden, zooals in het buitenland veelal gebruikelijk is.

Ten slotte werd opgemerkt, dat het wil voorkomen, dat de pijl aangebracht op den hoek van de Columbusstraat tegenover het park, verkeerd staat. Gewoonlijk wijst een pijl in de richting, waarin men rijden moet. En die richting volgende zou de bestuurder thans strafbaar zijn. Vreemdelingen kunnen buitendien het daarbij vermelde inrij-verbod niet verstaan.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 30n. April 1928.

De Rapporteurs.

R. F. MUSKUS.

ROBERTO S. DE LANNOY.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928—17.

Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
31sten December 1889 (P. B. 1890 No. 6),
bevattende nadere regeling van den post-
dienst in Curaçao.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de verordening van den 31n. December 1889 (P. B. 1890 No. 6), bevattende nadere regeling van den postdienst in Curaçao, zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de verordening van den 8n. Mei 1925 (P. B. No. 35), te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In de verordening van den 31n. December 1889 (P. B. 1890 No. 6), bevattende nadere regeling van den postdienst in Curaçao, zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de verordening van den 8n. Mei 1925 (P. B. No. 35), worden de volgende wijzigingen aangebracht:

10. artikel 3 wordt gelezen als volgt:
„Postkantoren zijn gevestigd te Willemstad op Curaçao, te Oranjestad op Aruba, te Philipsburg op St. Martin N. G., op St. Eustatius en te Bottom op Saba; een hulppostkantoor op Bonaire.
In de buitendistricten van Curaçao, Aruba en Saba kunnen hulppostkantoren bij besluit van den Gouverneur worden opgericht.”;
20. lid 3 van artikel 5 wordt gelezen als volgt:
„De paketschepen mogen geene andere correspondentiën overbrengen dan die door de postadministratie verzonden of die welke in de aan boord daarvan, vanwege de postერი, voor het publiek beschikbaar gestelde brievenbussen gedaan zijn.”;
30. in het tweede lid van artikel 7 wordt in stede van „fortpas” gelezen „vertrekpas”;
40. het derde lid van artikel 20 vervalt;
50. artikel 23 wordt gelezen als volgt:
„De uitdeeling van brieven en andere stukken geschiedt op de wijze als bij besluit van den Gouverneur zal worden bepaald.”;
60. het tweede lid van artikel 30 wordt gelezen als volgt:
„Onder de orders van den Gouverneur is een door hem aan te wijzen directeur met het beheer der postერიen belast.”.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928—17.

*Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
31sten December 1889 (P. B. 1890 No. 6),
bevattende nadere regeling van den post-
dienst in Curaçao.*

Memorie van toelichting.

No. 2.

Waar thans een groot aantal woningen gebouwd zijn op Negropont, zoodat vele gezinnen daar gevestigd zijn en ook zeer vele arbeiders op of nabij de terreinen van De Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij wonen en van die personen de meesten Hollanders en vreemdelingen zijn, zoodat zij uit dien hoofde zeer veel brieven en andere stukken zoowel te verzenden als te ontvangen hebben en het speciaal daarvoor in de stad komen voor hen zeer dikwijls lastig en tijdrovend is, doet zich de behoefte aan een hulppostkantoor op Negropont sterk gevoelen.

Ook het oprichten van een hulppostkantoor aan de St. Nicolaasbaai te Aruba wordt, tengevolge van de vestiging aldaar van de Lago Oil and Transport Co. noodzakelijk geacht.

Om in beide gevallen daartoe te kunnen overgaan en tevens om later, indien blijken mocht, dat ook op andere plaatsen op Curaçao en Aruba het instellen van een hulppostkantoor een vereischte geworden is, eveneens daartoe te kunnen overgaan, stelt ondergeteekende Uwen Raad voor artikel 3 van de postdienst-verordening te wijzigen als door hem voorgesteld.

Het eiland Saba is ook in de wijziging opgenomen, aangezien reeds jaren te Windwardside en te St. Johns hulpkantoren opengesteld zijn.

De voorgestelde wijzigingen van de artikelen 5 en 7 houden verband met wijzigingen in belastingverordeningen. Tevens is nu een bepaling in art. 5 opgenomen waardoor aan boord van de paketschepen ook correspondentie vervoerd kan worden, welke gedaan is in daarvoor door de posterij beschikbaar gestelde brievenbussen.

Volgens het laatste lid van artikel 20 zouden echtgenooten het recht hebben voor elkander te teekenen, hetgeen in strijd zou zijn met de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, terwijl ook de rechten van de andere daarbij genoemde personen reeds geregeld zijn. Om deze redenen acht ondergeteekende het noodig dit lid te doen vervallen.

Door de oprichting van een hulpkantoor buiten het stadsdistrict van Curaçao moet artikel 23 gewijzigd worden. De wijze van uitdeeling op de verschillende kantoren dient naar de meening van ondergeteekende naar de bestaande behoefte of de beteekenis van het kantoor geregeld te worden. Om niet telkens tot wijziging van dit artikel te moeten overgaan, komt het ondergeteekende eenvoudiger voor dat deze aangelegenheid bij besluit geregeld wordt.

Door de groote uitbreiding die het postverkeer in al zijne diensten, zoowel op Curaçao als op Aruba verkregen heeft en door de toegenomen werkzaamheden ter Administratie van financiën kan een Administrateur van financiën het beheer der posterijen niet meer in handen houden.

Het ligt in de bedoeling als Directeur der Posterijen aan te wijzen den Postdirecteur op Curaçao.

Willemstad, den 2n. April 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928—17.

*Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den
31sten December 1889 (P. B. 1890 No. 6).
bevattende nadere regeling van den post-
dienst in Curaçao.*

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Vooral de voornaamste wijzigingen in het ontwerp vervat besprekende, werd gereedelijk toegegeven, dat de zeer veranderde omstandigheden in Curaçao wel aanleiding geven tot nadere beschouwing in verband daarmede van de regeling van den postdienst. Een onderwerp van ampele beraadslaging maakte het echter uit of die beschouwing wel wijzigingen van zóó ver strekkenden aard als door het Bestuur voorgesteld als noodzakelijk aantoonde.

Bij dit onderzoek stiet men telkens op moeilijkheden, omdat de toelichting op menig punt onvolledig is. Zoo werd naar aanleiding van de mededeelingen in de memorie van toelichting, dat zich de behoefte aan een hulppostkantoor op Negropont sterk doet gevoelen en ook het oprichten van een hulppostkantoor aan de St. Nicolaasbaai op Aruba noodzakelijk wordt geacht, gevraagd hoe het Bestuur zich in het eene en het andere geval de oprichting en inrichting dier kantoren denkt; of het Gouvernement op 's Lands kosten de benodigde gebouwtjes zal moeten maken, of gouvernementsambtenaren de werkzaamheden zullen verrichten en zoo ja, hoeveel en van welken rang, en in het tegenovergestelde geval, hoe de verantwoordelijkheid zal worden geregeld en of de noodige onafhankelijkheid gewaarborgd is, of postdienster als op de bestaande hulppostkantoren dan wel slechts bepaalde diensten in die hulppostkantoren geconcentreerd zullen zijn, in verband met den algemeenen regel, dat gouvernements-postkantoren voor het publiek in den ruimsten zin toegankelijk zijn en den bijzonderen aard der terreinen, hoe de regeling te dezen aanzien zal zijn. Omtrent dit alles verkeerden de afdelingen in het onzekere. Hiermede samenhangend werd verzocht of het Bestuur omtrent de kosten van een en ander geen mededeelingen zou kunnen doen, iets, wat van groot gewicht werd geacht.

Enkele leden wilden laten uitkomen, dat de inhoud van het antwoord op bovenbedoelde vragen van invloed kan zijn op hunne houding ten aanzien van dit onderdeel van het ontwerp.

Door een paar leden, die vreesden, dat de kosten wegens een hulppostkantoor geregeld zouden stijgen, werd de vraag gesteld of in de meeste gevallen niet zou kunnen worden volstaan met het plaatsen van brievenbussen en het ter plaatse verkrijgbaar stellen van frankeerzegels. Enkele leden vroegen hoeveel personen er op Negropont wonen.

Naar aanleiding van boven voorkomende vraag of gouvernements ambtenaren de werkzaamheden in de door het Bestuur bedoelde hulppostkantoren zullen verrichten werd de opmerking gemaakt, dat dit wel noodig zal zijn: met het oog op het speciale karakter der posten en dat zelfs in het geval van de eenvoudige plaatsing van brievenbussen, de lichte hiervan wel door ambtenaren in gouvernementsdienst zal moeten geschieden.

Ook de kwestie van het scheppen van de bevoegdheid om bij besluit ter uitvoering van de verordening in de buitendistricten van Curaçao, Aruba en Saba hulppostkantoren op te richten en de wijze te bepalen, waarop de uitdeeling van brieven en andere stukken moet geschieden, werd onder de oogen gezien. Voor wat betreft de eerste bevoegdheid werd vrij algemeen met het oog op de kosten, die met de oprichting van hulppostkantoren gepaard kunnen gaan en vervolgens wegens niet wenschelijk geachte uitbreiding van de discretionaire macht van het Bestuur, de meening aangehangen, dat bij *verordening* zelf moet

worden bepaald waar er hulppostkantoren zullen zijn. Er werd ook op gewezen, dat volgens het ontwerp bij verordening bepaald zal worden, dat er op Bonaire een hulppostkantoor zal zijn, terwijl overige hulppostkantoren bij besluit kunnen worden opgericht. Dit tweeslachtig stelsel verdient geen aanbeveling, naar de meening van de meeste leden. Ten aanzien van de tweede bevoegdheid n. l. om de wijze van uitdeeling te bepalen, werd door eenige leden op grond van de overweging, dat het in het algemeen wel de voorkeur moet verdienen aangelegenheden van de postrijen, waardoor de begroting kan worden bezwaard (bijv. de vraag of brievenbestellers al dan niet moeten worden aangesteld) bij verordening te regelen, de meening uitgesproken, dat die bevoegdheid juist in handen van den wetgever voorkomt.

Tegen de wijziging van het tweede lid van artikel 30 werden geenerlei bezwaren gemaakt. Alleen wenschte men vast te leggen, dat deze wijziging in den status van den Postdirecteur geen aanleiding moet zijn voor traktementsverhooving en te minder in dezen tijd, nu er een voorstel is tot verhooving van de bezoldiging van den postdirecteur en tot toekenning van een vergoeding voor gemis van een ambtswoning. Een stellige uitspraak van het Bestuur in deze zagen verschillende leden gaarne tegemoet. Eenige leden wilden doen uitkomen dat deze uitspraak voor hen voornamelijk van belang is omdat het Bestuur de salarisregeling bij besluit kan wijzigen bij het in het leven roepen van een nieuwe betrekking en den Raad zoodoende voor een voldongen feit plaatsen.

Ook trok het de aandacht, dat juist nu belangrijke traktementsverhooving voor den Administrateur van financiën wordt aangevraagd, een maatregel voorgesteld wordt, waardoor hij van bepaalde werkzaamheden ontlast wordt.

Werd, zooals in den aanhef van dit verslag uitkomt, een beschouwing van de bestaande regeling van den postdienst in verband met de veranderde omstandigheden noodig geacht, opgemerkt werd ook, dat, waar het Bestuur blijkbaar de nooden te dezen opzichte in de buitendistricten in het oog gevallen zijn, ook de zich steeds uitbreidende en hoe langer hoe meer de invloeden van het drukke scheepvaartverkeer in de haven voelende Willemstad ten deze wel voorzieningen behoeft, waarvan het gemis zich al geruimen tijd en hoe langer hoe meer doet gevoelen. Meer gelegenheden om frankeerzegels te koopen op plaatsen op eenigen afstand van het postkantoor gelegen, speciaal op Otrabanda, dat zoo vaak door een lang openblijvende brug van het Oostelijk stadsgedeelte gescheiden is, werden noodig geacht. En vooral met het oog op de vele vreemdelingen, die ons eiland tegenwoordig bezoeken, gaf men den wensch te kennen, dat op het postkantoor het publiek ook in den tijd van 12 tot 1 uur 's middags onbepert toegelaten en geholpen wordt. Men begreep, dat de ambtenaren op dit kantoor een bepaalden tijd beschikbaar moeten hebben om hun maaltijd te gebruiken, maar meende, dat wanneer zij daartoe rouleerend in de gelegenheid werden gesteld, dit zonder bezwaar zou kunnen plaats hebben.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 30n. April 1928.

De Rapporteurs,

R. F. MUSKUS.

ROBERTO S. DE LANNOY.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928—18.

*Verordening van den.....
houdende vaststelling van een nieuw tarief
van loon, reis- en andere kosten voor den
Rooimeester op Curaçao.*

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende: dat het noodig is een nieuw tarief van loon, reis- en andere kosten voor den Rooimeester op Curaçao vast te stellen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Art. 1.

De Rooimeester op Curaçao is - wanneer hij aan particulieren zijne diensten verleent - bevoegd dengene, die zijne diensten inroept, in rekening te brengen:

1o. Voor het rooien gedurende zes uren of minder op den dag, waarop zijne werkzaamheden aanvangen:

in het Eerste of Stadsdistrict.....	f 15,—
in het Tweede district.....	20,—
in het Derde district.....	30,—

Indien zijne werkzaamheden meer dan zes uren eischen, berekent hij voor elk uur of gedeelte daarvan meer, op den eersten dag of op volgende dagen..... f 5,—.

Onder het rooien zijn begrepen alle inspectiën, die de Rooimeester op verzoek van belanghebbenden doet of die bij het rooien mochten worden vereischt.

2o. Indien hem door belanghebbenden geen geschikt vervoermiddel naar de buitendistricten wordt verschaft voor de heen- en terugreis, het ter plaatse geldende automobieltarief.

3o. Indien geene geschikte personen ten zijnen dienste worden gesteld om hem bij het rooien of inspecteeren op het terrein behulpzaam te zijn, voor ieder persoon, daartoe noodig, voor elk te rooien of te inspecteeren terrein f 1,—, met dien verstande, dat, wanneer de rooiing of inspectie langer dan 2 uur vordert, voor ieder persoon in rekening mag worden gebracht f 0,50 per uur.

4o. Voor de aanwijzing van de rooilijn voor nieuwe huizen, opstallen, getimmerten of afscheidingen in het stadsdistrict f 3,—.

5o. Voor het opmaken van aan belanghebbenden af te geven rooibrieven, certificaten wegens gedane inspectiën en van wijzen van gedane aanwijzing van de rooilijn niets. Voor elk afschrift evenwel van bedoelde stukken..... f 2,—.

Art. 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Op dat tijdstip vervalt de verordening van den 24n. September 1891 (P. B. 1892 No. 5).

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928—18.

*Verordening van den.....
houdende vaststelling van een nieuw tarief
van loon, reis- en andere kosten voor den
Rooimeester op Curaçao.*

Memorie van toelichting.

No. 2.

Met behoud zooveel mogelijk van het oude systeem, wordt hierbij een tarief van loon, reis- en andere kosten voor den Rooimeester op Curaçao voorgesteld, dat meer in overeenstemming is met den tegenwoordigen loonstandaard.

Willemstad, den 2n. April 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928—19.

*Verordening van den.....,
houdende bepalingen betreffende toekenning
van vergoedingen uit 's Lands kas aan de
besturen van bijzondere lagere scholen ter
bestrijding der kosten verbonden aan het ver-
leenen van binnen- of buitenlandsche ver-
loven aan leerkrachten dier scholen.*

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is regelen vast te stellen voor de toekenning van vergoedingen uit 's Lands kas aan de besturen van bijzondere lagere scholen, ter bestrijding der kosten verbonden aan het verleenen van binnen- of buitenlandsche verloven aan daarvoor in aanmerking komende leerkrachten dier scholen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Aan de besturen van de bijzondere lagere scholen, die voor eene uitkeering uit 's Lands kas in aanmerking komen, worden vergoedingen uit 's Lands kas toegekend ter bestrijding der kosten verbonden aan:

- a. de binnenlandsche verloven,
- b. de buitenlandsche verloven,

van de aan die scholen verbonden leerkrachten, welke, volgens de bepalingen dezer verordening in het genot dier verloven kunnen worden gesteld.

Van binnenlandsche verloven.

Artikel 2.

Het bestuur eener bijzondere lagere school kan aanspraak maken op vergoeding der kosten verbonden aan het verleenen van een binnenlandsch verlof wegens:

- a. langdurigen onafgebroken dienst,
- b. ziekte,

aan de leerkrachten der school, die voorzien zijn van eene vaste aanstelling en voor wie eene uitkeering uit 's Lands kas genomen wordt.

Artikel 3.

1. Wegens langdurigen onafgebroken dienst bij het onderwijs in Curaçao, volbracht na 20 Augustus 1920, van ten minste zes jaren, wordt de duur van het binnenlandsch verlof op hoogstens twee maanden gesteld.

2. De duur van een geheel of ten deele in een ander land door te brengen verlof mag, behoudens goedkeuring door den Gouverneur, worden bepaald op, of verlengd tot ten hoogste vijf maanden.

Artikel 4.

1. Vergoeding van de kosten verbonden aan het verleenen van een binnenlandsch verlof wegens ziekte, zal slechts toegekend worden indien:

10. het bestuur der bijzondere lagere school zich zoo spoedig mogelijk schriftelijk tot den Gouverneur heeft gewend met het verzoek de betrokken leerkracht te doen onderwerpen aan een geneeskundig onderzoek.

20. verder uit eene schriftelijke verklaring van eene door den Gouverneur aangewezen, te Willemstad zetelende, met ten minste drie leden adviseerende Commissie van geneeskundigen volgt, dat zoodanig verlof noodzakelijk is voor herstel van gezondheid van de leerkracht.

2. Uit de onder 20 van het 1e lid genoemde verklaring moet voorts blijken of naar het oordeel der Commissie de ziekte (of ziekten) al dan niet ontstaan is (zijn) in en door de uitoefening van het ambt of ter zake van die uitoefening, hetzij tengevolge van gewelddadige aanranding of verzet, hetzij van met gevaar gepaard gaande dienstverrichtingen.

3. Is het de bedoeling, dat het te verleenen binnenlandsch verlof wegens ziekte geheel of ten deele in een ander land zal worden doorgebracht, dan geeft de in het vorig lid bedoelde Commissie mede haar oordeel te kennen over de vraag, of, in verband met den gezondheidstoestand van de leerkracht, een verblijf in het land en (of) ter plaatse, waarheen deze zich zou wenschen te begeven, voor het gestel der leerkracht bezwaar oplevert.

Artikel 5.

1. Ten aanzien van een niet op Curaçao werkzaam zijnde leerkracht is de Gouverneur bevoegd om genoegen te nemen met eene door één Gouvernements-geneeskundige afgegeven overeenkomstige, ambtseedige verklaring, indien uit deze verklaring tevens blijkt, dat de gezondheidstoestand van de leerkracht niet gedooft, dat deze de reis naar Willemstad onderneemt, ten einde voor de in het vorig artikel bedoelde Commissie te verschijnen.

2. Indien uit de in het vorig lid bedoelde verklaring van den Gouvernements-geneeskundige mede blijkt, dat de leerkracht de beschikking van den Gouverneur ter zake van een verlof wegens ziekte niet zou kunnen afwachten zonder ernstig nadeel voor zijne gezondheid, is de Gezaghebber bevoegd, om, onder nadere goedkeuring van den Gouverneur, vergunning tot dadelijk vertrek naar een ander land te verleenen.

Artikel 6.

1. Wegens ziekte wordt de duur van een binnenlandsch verlof aanvankelijk op ten hoogste één maand gesteld.

2. Deze termijn kan éénmaal met gelijk tijdvak en daarna telkens voor een tijdvak van ten hoogste drie maanden worden verlengd, wanneer ten gevolge van een onderzoek van de leerkracht door de in het eerste lid van artikel 4 bedoelde Commissie van geneeskundigen deze, met beknopte vermelding van de gronden, waarop haar oordeel berust, schriftelijk verklaart:

a. dat verder verlof tot herstel van gezondheid voor de leerkracht dringend noodzakelijk is;

b. dat uiterlijk binnen het tijdvak, gedurende hetwelk de leerkracht nog in het genot van verlof zou mogen worden gesteld, herstel van gezondheid waarschijnlijk is.

3. In daartoe leidende gevallen kan, in plaats van de in het vorig lid bedoelde verklaring, genoegen worden genomen met eene overeenkomstige, ambtseedige verklaring van den in artikel 5 bedoelden Gouvernements-geneeskundige.

4. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid en in het tweede lid kan, indien uit de door de in het tweede lid bedoelde Commissie, dan wel door den in het derde lid bedoelden Gouvernements-geneeskundige afgegeven verklaring blijkt, dat het herstel van de gezondheid van de betrokken leerkracht niet binnen twee maanden te wachten is, de aanvangstermijn van het verlof aanstonds worden gesteld op ten hoogste vier maanden, als het verlof in Curaçao, en op ten hoogste vijf maanden, als het verlof geheel of grootendeels in een ander land zal worden doorgebracht.

5. Ook met inachtneming van het bepaalde bij artikel 22 mag de duur van het geheele verlof elf maanden niet te boven gaan.

Artikel 7.

1. Aan de leerkracht, die een binnenlandsch verlof in een ander land doorbrengt, kan, wegens ziekte, telkens voor een

tijdvak van ten hoogste drie maanden verlenging van den duur van het verlof worden verleend, mits daardoor de geheele duur van het verlof, ook met inachtneming van het bepaalde bij artikel 22 elf maanden niet te boven gaat en mits, bij verblijf in Nederland, ten aanzien van het onderzoek naar den gezondheidstoestand der leerkracht gehandeld is als in het eerste lid van artikel 18 is vermeld en, bij verblijf buiten *Nederland*, overeenkomstig het derde lid van dat artikel.

2. Het bepaalde bij artikel 17 is mede van toepassing op verloven als in artikel 6 en in het eerste lid van dit artikel bedoeld.

3. Het bepaalde bij artikel 18 is mede van toepassing ingeval de wegens ziekte met verlof zijnde leerkracht in den werkkring in Curaçao wenscht terug te keeren.

4. Het bepaalde bij artikel 18 is mede van toepassing op de leerkracht in het genot van een in een ander land doorgebracht wordend verlof, waarvoor geen vergoeding uit 's Lands kas gevraagd wordt, voor welke, voor zooveel deze niet aanspraak op buitenlandsch verlof wegens ziekte zou kunnen doen gelden, tijdens den duur van het voormeld verlof aanvraag wordt gedaan ter verkrijging van een eveneens in een ander land door te brengen binnenlandsch verlof wegens ziekte.

Artikel 8.

1. De leerkracht, die langer dan twee maanden in het genot is geweest van binnenlandsch verlof wegens ziekte, mag de werkzaamheden niet hervatten, voordat uit eene verklaring van de in het eerste lid van artikel 4 bedoelde Commissie van geneeskundigen, dan wel, in daartoe leidende gevallen, uit eene verklaring van den in artikel 5 bedoelden Gouvernements-Geneskundige, is gebleken, dat de gezondheidstoestand der leerkracht deze veroorlooft den dienst te hervatten.

2. De overlegging van de in het eerste lid omschreven verklaring wordt niet vereischt, wanneer de Minister van Koloniën de betrokken leerkracht vergund heeft naar Curaçao terug te keeren om den dienst te hervatten, nadat deze, overeenkomstig het in artikel 18 bepaalde, geneskundig is onderzocht.

Van buitenlandsche verloven.

Artikel 9.

Het bestuur eener bijzondere lagere school kan aanspraak maken op vergoeding der kosten verbonden aan het verleenen van een buitenlandsch verlof, wegens:

- a. langdurigen, onafgebroken dienst,
- b. ziekte,

aan de ten behoeve van het bijzonder onderwijs in Curaçao uitgezonden leerkrachten der school, welke voorzien zijn van eene vaste aanstelling en voor wie eene uitkeering uit 's Lands kas genoten wordt.

Artikel 10.

Als leerkrachten ten behoeve van het bijzonder onderwijs in Curaçao uitgezonden worden met betrekking tot deze verordening beschouwd uit Nederland afkomstige leerkrachten in het bezit van den rang van onderwijzer 1e of 2e klasse of daarmee gelijkgestelde bevoegdheden.

Artikel 11.

Een buitenlandsch verlof wegens langdurigen, onafgebroken dienst kan bovendien worden verleend aan niet-uitgezonden, van een vaste aanstelling voorziene leerkrachten, voor wie eene uitkeering uit 's Lands kas wordt genoten, mits aan den rang dezer leerkrachten eene minimum-bezoldiging van f 3 000.— is verbonden.

Artikel 12.

1. Wegens langdurigen, onafgebroken dienst bij het onderwijs in Curaçao, volbracht na 20 Augustus 1920, van ten minste acht jaren of van ten minste tien jaren, onderscheidenlijk voor wat betreft de in artikel 9 en in artikel 11 bedoelde leerkrachten wordt de duur van het buitenlandsch verlof op hoogstens acht maanden gesteld.

2. Bedraagt de dienstduur naar voormelde onderscheiding meer dan acht of meer dan tien jaren, dan mag voor elk vol jaar daarboven het verlof voor een maand langer, doch in geen geval voor langer dan een jaar worden verleend.

Artikel 13.

1. Vergoeding van de kosten verbonden aan het verlenen van een buitenlandsch verlof wegens ziekte zal slechts toegekend worden indien:

1o. de betrokken leerkracht een onafgebroken, met overeenkomstige toepassing van het bepaalde bij artikel 21 berekenden dienstduur van ten minste drie jaren in Curaçao heeft vervuld.

2o. het bestuur der bijzondere lagere school zich zoo spoedig mogelijk schriftelijk tot den Gouverneur heeft gewend met het verzoek de betrokken leerkracht te doen onderwerpen aan een geneeskundig onderzoek.

3o. verder uit eene schriftelijke verklaring der in artikel 4 bedoelde Commissie van geneeskundigen volgt, dat genezing binnen de keerkringen, ten gevolge van het gemis van middelen door de natuur of de wetenschap geschonken, onwaarschijnlijk is en dat een verblijf buiten de keerkringen daarom dringend noodzakelijk is voor herstel van gezondheid van de leerkracht. In deze verklaring worden de gronden, waarop het oordeel der Commissie berust beknopt vermeld. Uit de verklaring moet voorts blijken:

a. of, naar het oordeel der Commissie, de ziekte (of ziekten) al dan niet ontstaan is (zijn) in en door de uitoefening van het ambt of ter zake van die uitoefening, hetzij ten gevolge van gewelddadige aanranding of verzet, hetzij van met gevaar gepaard gaande dienstverrichtingen;

b. binnen welken tijd, naar het oordeel der Commissie, het herstel van gezondheid van de betrokken leerkracht zou mogen worden verwacht, dan wel of, zoo het herstel van gezondheid meer dan een jaar zou kunnen vorderen, zulks niettemin binnen dat tijdvak niet uitgesloten is.

2. Is de ziekte het gevolg van een der onder 3o. letter a van het vorig lid bedoelde omstandigheden, dan blijft de in 1o. van het 1e. lid van dit artikel gestelde eisch ten aanzien van den dienstduur van de betrokken leerkracht buiten toepassing.

3. Is het de bedoeling dat een buitenlandsch verlof wegens ziekte, geheel of ten deele buiten *Nederland* zal worden doorgebracht dan is het 2e lid van artikel 4 van toepassing.

Artikel 14.

1. Ten aanzien van niet op Curaçao werkzaam zijnde leerkrachten is de Gouverneur bevoegd om genoeg te nemen met eene door één Gouvernements-geneeskundige afgegeven overeenkomstige, ambsteedige verklaring, indien uit deze verklaring tevens blijkt, dat de gezondheidstoestand van de betrokken leerkracht niet gedooft, dat deze de reis naar Willemstad onderneemt, ten einde voor de in artikel 4 bedoelde Commissie te verschijnen.

2. In daartoe leidende gevallen heeft de Gezaghebber van het eiland, met betrekking tot de in het vorig lid bedoelde leerkracht gelijke bevoegdheid als die, welke hem bij het tweede lid van artikel 5 is verleend.

Artikel 15.

1. Wegens ziekte wordt de duur van een buitenlandsch verlof, rekening houdende met het, ingevolge het bepaalde onder 3o. letter b van het eerste lid van artikel 13 door de in dat artikel bedoelde Commissie van geneeskundigen, aangegeven tijdvak, binnen hetwelk het herstel der gezondheid van de betrokken leerkracht zou mogen worden verwacht, aanvankelijk op ten hoogste een jaar gesteld.

2. De termijn kan, om dezelfde reden, eenmaal of meermalen, telkens voor een tijdvak van ten hoogste zes maanden, worden verlengd. Met inachtneming van het bepaalde bij artikel 22, mag de duur van het geheele verlof echter dien van twee en een half jaar niet te boven gaan.

Artikel 16.

Een buitenlandsch verlof wegens langdurigen dienst kan wegens ziekte van de betrokken leerkracht, met inachtneming

van het bepaalde in het tweede lid van artikel 15 en binnen de daarbij gestelde tijdgrenzen, door den Gouverneur of in daartoe leidende gevallen door den Minister van Koloniën worden verlengd.

Artikel 17.

De termijn van een buitenlandsch verlof wegens ziekte wordt door den Gouverneur of in daartoe leidende gevallen door den Minister van Koloniën ingekort, wanneer uit een door de leerkracht al dan niet op verzoek van het bestuur der bijzondere lagere school ondergaan geneeskundig onderzoek, ingesteld op de wijze als in artikel 18 is bepaald, gebleken is dat inmiddels herstel van gezondheid is verkregen, of dat van hervatting der ambtswerkzaamheden geen belemmering kan worden verwacht voor het herstel van gezondheid.

Artikel 18.

1. De leerkracht, die in het genot is van een buitenlandsch verlof wegens ziekte, wordt zoo mogelijk vóór het verstrijken van den loopenden verloftermijn onderworpen aan het onderzoek van eene door den Minister van Koloniën aangewezen Commissie van geneeskundigen. Deze Commissie houdt bij het vaststellen van hare verklaring — welke beknoptelijk de gronden vermeldt, waarop het oordeel berust — rekening met den aard van den werkkring van de leerkracht.

2. Voor het verkrijgen van verlofverlenging moet uit de zooeven bedoelde verklaring inzonderheid blijken, dat om de onder 3 in het eerste lid van artikel 13 vermelde redenen die verlenging dringend noodzakelijk wordt geacht voor het herstel der gezondheid van de betrokken leerkracht, en voorts, ingeval aan het verder verlof genot van verlofbezoldiging verbonden blijft, binnen het tijdvak, gedurende hetwelk de leerkracht uiterlijk nog in het genot van zoodanig verlof zou mogen worden gesteld, herstel van gezondheid waarschijnlijk is. In daartoe leidende gevallen moet uit de verklaring mede blijken, of, in verband met den gezondheidstoestand van de leerkracht, een verblijf in het land en ter plaatse, waar deze zich bevindt of waarheen deze zich zou wenschen te begeven, raadzaam mag worden geacht.

3. Indien eene leerkracht met verlof, als in het eerste lid bedoeld, zich buiten Nederland ophoudt, kan, in plaats van de in dat lid omschreven geneeskundige verklaring, genoegen worden genomen met eene, door één of meer, al dan niet door den Gouverneur dan wel door den Minister van Koloniën daarvoor aangewezen, bevoegde geneeskundigen, na onderzoek van de leerkracht op kosten van het bestuur der bijzondere lagere school afgegeven en door den daartoe in aanmerking komende Nederlandschen diplomatieken of consulairen an.btenaar gelegaliseerde, overeenkomstige verklaring.

Bijzondere bepalingen betreffende verloven.

Artikel 19.

1. Verlof wegens langdurigen onafgebroken dienst aan eene leerkracht, verbonden aan eene bijzondere lagere school, wordt, met inachtneming van het bepaalde in deze verordening, door het bestuur dier school verleend.

2. Verlof wegens ziekte aan eene leerkracht verbonden aan eene bijzondere lagere school wordt door den Gouverneur verleend.

3. Een aan eene leerkracht verbonden aan eene bijzondere lagere school verleend verlof wegens ziekte wordt verlengd of ingekort door den Gouverneur of in daartoe leidende gevallen door den Minister van Koloniën.

Artikel 20.

1. Voor het verkrijgen der in artikel 1 bedoelde vergoedingen wendt het bestuur der bijzondere lagere school, waaraan de in het genot van verlof gestelde leerkracht verbonden is, zich binnen 14 dagen na de beëindiging van het verlof schriftelijk tot den Gouverneur.

2. Het desbetreffend verzoekschrift moet bevatten of vergezeld gaan van gegevens, welke de aanspraak op het verlof aan de betrokken leerkracht verleend rechtvaardigen.

3. Bij het verzoekschrift moeten verder worden overgelegd:
 - a. een of meer door de betrokken leerkracht afgegeven qui tanties vermeldende het bedrag der uitbetaalde verlofbezoldiging.
 - b. in daartoe leidende gevallen een of meer bewijzen aantoonende het geldsbedrag, dat voor de betrokken leerkracht wegens overtocht is betaald.
4. Het bedrag der vergoeding, alsmede de wijze van uitbetaling wordt door den Gouverneur bij beschikking vastgesteld en geregeld.
5. Het verzoekschrift, de beschikking van den Gouverneur en alle andere stukken, op de aanvraag en op de toekenning der vergoeding betrekking hebbende, zijn, met uitzondering der quitanties, vrij van zegel.

Artikel 21.

1. Ten aanzien van de toepassing der artikelen 3 en 12 geldt het navolgende:
 - a. de diensttijd moet volbracht zijn op het tijdstip, waarop het verlof wegens langdurigen, onafgebroken dienst ingaat;
 - b. over den diensttijd die in aanmerking wordt gebracht moet door het bestuur der bijzondere lagere school voor de betrokken leerkracht eene uitkeering uit 's Lands kas zijn genomen;
 - c. bij de berekening van den diensttijd komt mede de tijd in aanmerking, gedurende welken vrijstelling van dienst is genomen;
 - d. de tijd, welke met binnenlandsch verlof wegens ziekte is doorgebracht, geldt niet als onderbreking van den diensttijd doch wordt bij de berekening hiervan voor een daaropvolgend binnenlandsch of buitenlandsch verlof wegens langdurigen dienst in mindering gebracht.
2. Indien de ziekte, uit hoofde waarvan het binnenlandsch verlof werd verkregen, het gevolg is geweest van de omstandigheid, bedoeld in het 2e lid van artikel 4 en onder 3o. letter a van het eerste lid van artikel 13, vindt geen aftrek van diensttijd plaats.

Artikel 22.

1. Indien een leerkracht binnen twee maanden na afloop van een verlof wegens langdurigen dienst verlof bekomt wegens ziekte, komt de duur van het eerstvermeld verlof voor de toepassing van artikel 6, vijfde lid, van artikel 7, eerste lid, van artikel 15, tweede lid, en van artikel 16, in mindering van den langsten duur van het ziekteverlof.
2. Indien de ziekte het gevolg is van de omstandigheid, bedoeld in het 2e lid van artikel 4 en onder 3o. letter a van het eerste lid van artikel 13 ondergaat de langste duur van het ziekteverlof geen vermindering.

Artikel 23.

1. De in verband met het verlenen of verlengen van verlof afgegeven geneeskundige verklaringen hebben het karakter van een advies.

De verklaringen, bedoeld in artikel 6, tweede lid en vierde lid, en in artikel 13, eerste lid, gaan vergezeld van een uitvoerig, in verzegelden omslag gesloten ziekteverslag, afgegeven door den geneeskundige, onder wiens behandeling de betrokken leerkracht geweest is, en, voor zooveel noodig, aangevuld met de bevindingen van de Commissie of van den Gouvernements-geneeskundige, die den patiënt heeft onderzocht.
2. Kan zoodanig verslag niet worden overgelegd, dan treedt daarvoor in de plaats een door die Commissie of door den Gouvernements-geneeskundige zelfstandig opgemaakt ziekteverslag.
3. Moet de leerkracht later overeenkomstig artikel 18 geneeskundig worden onderzocht, dan wordt het ziekteverslag in den verzegelden omslag zoo spoedig mogelijk door tusschenkomst van den Minister van Koloniën aan de in het eerste lid van dat artikel bedoelde Commissie ter kennisneming toegezonden.
4. Deze Commissie is bevoegd om de leerkracht voor zich te doen verschijnen en deze in het belang van een spoedig herstel gedragsregelen voor te schrijven. Zij is voorts bevoegd om deze telkens, wanneer zij dit noodig acht weder voor zich te doen verschijnen en ook ongevraagd verslag over den toestand uit te brengen.

5. Ook de Minister van Koloniën is bevoegd de leerkracht te allen tijde aan een nieuw onderzoek te doen onderwerpen.

Artikel 24.

De leerkracht bij het bijzonder onderwijs, die in het genot is gesteld van een binnenlandsch verlof wegens langdurigen onafgebroken dienst, mag gedurende dat verlof niet werkzaam worden gesteld als boventallige leerkracht bij dat onderwijs.

Artikel 25.

1. De leerkracht bij het bijzonder onderwijs, die verlof wegens ziekte heeft bekomen, of verlenging van verlof wegens ziekte heeft verkregen mag niet eene openbare of eene particuliere betrekking bekleeden of min of meer geregeld terugkeerende werkzaamheden vervullen zonder dat vooraf het bestuur der school, waaraan de leerkracht werkzaam was, vergunning van den Gouverneur, dan wel in daartoe leidende gevallen van den Minister van Koloniën verkregen heeft.

2. Deze vergunning wordt alleen verleend, wanneer zal zijn gebleken, dat uit een geneeskundig oogpunt tegen het bekleeden van de gewenschte betrekking of van den gewenschten werkkring geen bezwaren bestaan; zij kan te allen tijde worden ingetrokken, wanneer zoodanige bezwaren nader mochten rijzen.

3. In elke uitgebrachte geneeskundige verklaring, op grond waarvan verlenging van verlof mogelijk is, wordt tevens een oordeel over eventueele voortzetting van de werkzaamheden opgenomen.

Artikel 26.

Geen vergoeding op voet van de bepalingen dezer verordening wordt verleend voor verloven verleend aan leerkrachten van bijzondere scholen, die enkel in het bezit zijn eener toelating, door den Gouverneur afgegeven ingevolge artikel 58 van de Onderwijsverordening 1907.

Van de verlofbezoldigingen en overtochtskosten.

Artikel 27.

Als vergoeding der kosten verbonden aan de verlofbezoldiging van eene in het genot van verlof gestelde leerkracht bij het bijzonder onderwijs wordt toegekend de werkelijk betaalde verlofbezoldiging, doch tot geen hooger bedrag dan de betrokken leerkracht zou zijn uitbetaald, indien deze bij het openbaar onderwijs ware werkzaam geweest, waarbij toegepast worden de regelen gesteld in de artikelen 27, 28 en 29 (1e tot en met 3e lid) van het West-Indisch Verlofbesluit 1924, (P. B. 1925 no. 3).

Artikel 28.

Als vergoeding der kosten van overtocht van eene in het genot van een buitenlandsch verlof gestelde leerkracht bij het bijzonder onderwijs worden toegekend de werkelijk betaalde overtochtskosten, voor zooverre deze niet overschrijden het bedrag, dat ten laste van 's Lands kas zou gekomen zijn, indien de betrokken leerkracht bij het openbaar onderwijs ware werkzaam geweest, waarbij toegepast worden de regelen gesteld in artikel 9 en artikel 10 van het West Indisch Overtochtsreglement 1924 behoorend bij het K. B. van 30 Mei 1924 (Stbl. No. 268 P. B. no. 31).

Artikel 29.

Deze verordening, die onder den titel „Verlofverordening Bijzonder Onderwijs 1929” kan worden aangehaald, treedt in werking met ingang van den 1sten Januari 1929.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928—19.

Verordening van den....., houdende bepalingen betreffende toekenning van vergoedingen uit 's Lands kas aan de besturen van bijzondere lagere scholen ter bestrijding der kosten verbonden aan het verleen van binnen- of buitenlandsche verloven aan leerkrachten dier scholen.

Memorie van toelichting.

No. 2.

Het kan niet als gebruikelijk worden beschouwd om, voordat eene verordening tot stand is gekomen, voor de uitvoering reeds de gelden, zij het op grond van urgentie, aan te vragen.

Eene nadere schrede op den weg van de door de Wet voorgescreven bekostiging op voet van gelijkheid van het bijzonder en het openbaar onderwijs zal, zonder voor 1929 te leiden tot eene niet-sluitende ontwerp-begroting, kunnen worden gedaan, door ten aanzien van de bijzondere onderwijzers de regelingen inzake binnen- en buitenlandsche verloven, annex uitkeeringen wegens verlofbezoldigingen en, wat uitgezonden en daarmede gelijk te stellen leerkrachten betreft, mede wegens overtochten eene, voorzoover dit met de thans bestaande bepalingen der onderwijswetgeving in dit gewest is overeen te brengen, analoge regeling in te voeren als ten aanzien der burgerlijke ambtenaren bestaat.

Het is daarom, dat ik aan Uwen Raad de hierbijgaande Ontwerp-Verordening aanbied.

Bij het bepalen van den diensttijd, die voor het verkrijgen van een binnen- of buitenlandsch verlof wegens langdurigen onafgebroken dienst voor leerkrachten bij het bijzonder onderwijs vereischt wordt, is tevens verband gelegd met den datum der inwerkingtreding der wijziging van artikel 180 van het Regeeringsreglement, bij welke wijziging het beginsel der bekostiging op voet van gelijkheid van het bijzonder en het openbaar onderwijs werd opgenomen.

De groep leerkrachten van het bijzonder onderwijs, die aanspraak kan doen gelden op het verkrijgen van een buitenlandsch verlof is beperkt tot de leerkrachten met hogere bevoegdheden, namelijk tot die categorieën van leerkrachten, welke het Gouvernement voor het onderwijs aan zijne scholen uit Nederland betreft.

De kosten van de voorgestelde regeling worden voor het jaar 1929 door de Inspectie van het Onderwijs geraamd op f 64 480,— aldus gespecificeerd:

a. voor overtochtskosten naar Nederland en terug....	f 15 460,—
b. voor verlofbezoldigingen (buitenland).....	26 820,—
c. voor verlofbezoldigingen (binnenland).....	22 200,—

f 64 480,—

De berekening is gebaseerd op het verleen van een buitenlandsch verlof van 8 maanden aan 5 leerkrachten 1e klasse en 11 leerkrachten 2e klasse, en een binnenlandsch verlof van 2 maanden aan 73 leerkrachten.

Bij de becijfering is uitgegaan van de veronderstelling, dat het Vicariaat elke leerkracht, die verlof kan nemen, ook daartoe gelegenheid zal geven.

Waar het zeer de vraag is, of het Vicariaat zonder het bijzonder onderwijs te ontwrichten, in 1929 zal kunnen overgaan tot het in genot van verlof stellen van een aantal leerkrachten, als waarover de becijfering loopt, zal van het gevraagde crediet vermoedelijk slechts gedeeltelijk gebruik worden gemaakt.

Uit het crediet zullen naar het zich laat aanzien derhalve tevens bestreden kunnen worden de kosten verbonden aan het toekennen van vergoedingen aan de besturen der bijzondere scholen ter zake van het verleen van binnen- of buitenlandsche verloven wegens ziekte aan op die scholen werkzame leerkrachten.

Bovendien zal eene besparing van uitgaven verkregen worden op de reeds aangevraagde credieten betreffende het bijzonder onderwijs, als na goedkeuring van dit ontwerp is overgegaan tot wijziging van artikel 12 van het Besluit van den 16n December 1922, P. B. No. 83, waarin geregeld zijn uitkeeringen aan de besturen der bijzondere lagere scholen bij verlof, ziekte of schorsing van aan die scholen verbonden leerkrachten.

Willemstad, den 13n. April 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

Verzoeken

Verzoeken van toelichting

De heer J. van der ...

De heer J. van der ...

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1927—1928—20.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908” (P. B. 1908 No. 33).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908” (P. B. 1908 No. 33), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 11n. September 1926 (P. B. 1926 No. 69), nader te wijzigen en aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908” (P. B. 1908 No. 33), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 11n. September 1926 (P. B. 1926 No. 69) ondergaat de volgende wijzigingen en aanvulling:

- a. in het tweede lid van artikel 18 vervallen de woorden „en behoudens bewaking” en aan dat artikel wordt een derde lid toegevoegd, luidende: „In de in het vorig lid bedoelde gevallen zal steeds bewaking worden toegepast en zullen de schippers gehouden zijn, zoo dikwijls zulks door of namens den Inspecteur wordt verlangd, de ladingspapieren te vertoonen.”;
- b. het tweede lid van artikel 41 wordt gelezen als volgt: „In de in het vorig lid bedoelde gevallen zal steeds bewaking worden toegepast en zullen de schippers gehouden zijn, zoo dikwijls zulks door af namens den Inspecteur wordt verlangd, de ladingspapieren te vertoonen.”;
- c. in het tweede lid van artikel 159 wordt de tweede zin gelezen als volgt: „In deze gevallen zal steeds bewaking op kosten der belanghebbenden worden toegepast en zullen de schippers gehouden zijn, zoo dikwijls zulks door of namens den Inspecteur wordt verlangd, de ladingspapieren te vertoonen.”

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1927—1928—20.

Verordening van den.....
tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908” (P. B. 1908 No. 33).

Memorie van toelichting.

No. 2.

De bij dit ontwerp voorgestelde wijzigingen en aanvulling hebben ten doel om ten alle tijde te kunnen nagaan of er zich aan boord van schepen, die deze haven aandoen, onder de lading, die niet gespecificeerd aan de douane behoeft te worden opgegeven, d.i. de lading, die zonder overschepping, met hetzelfde schip wordt doorgevoerd, ook goederen bevinden, waarvan de doorvoer bij algemeene verordeningen is verboden.

Om het voor de betrokkenen zoo gemakkelijk mogelijk te maken heeft ondergeteekende gemeend geen voorstel te moeten doen om het doen van eene gespecificeerde opgave in alle gevallen verplichtend te stellen, maar heeft hij zich er toe bepaald de bestaande voorschriften slechts zoodanig te wijzigen, dat steeds, zoo dikwijls zulks zal blijken noodig te zijn, inzage van de ladingspapieren kan worden gevorderd.

Curaçao, den 28n. April 1928.

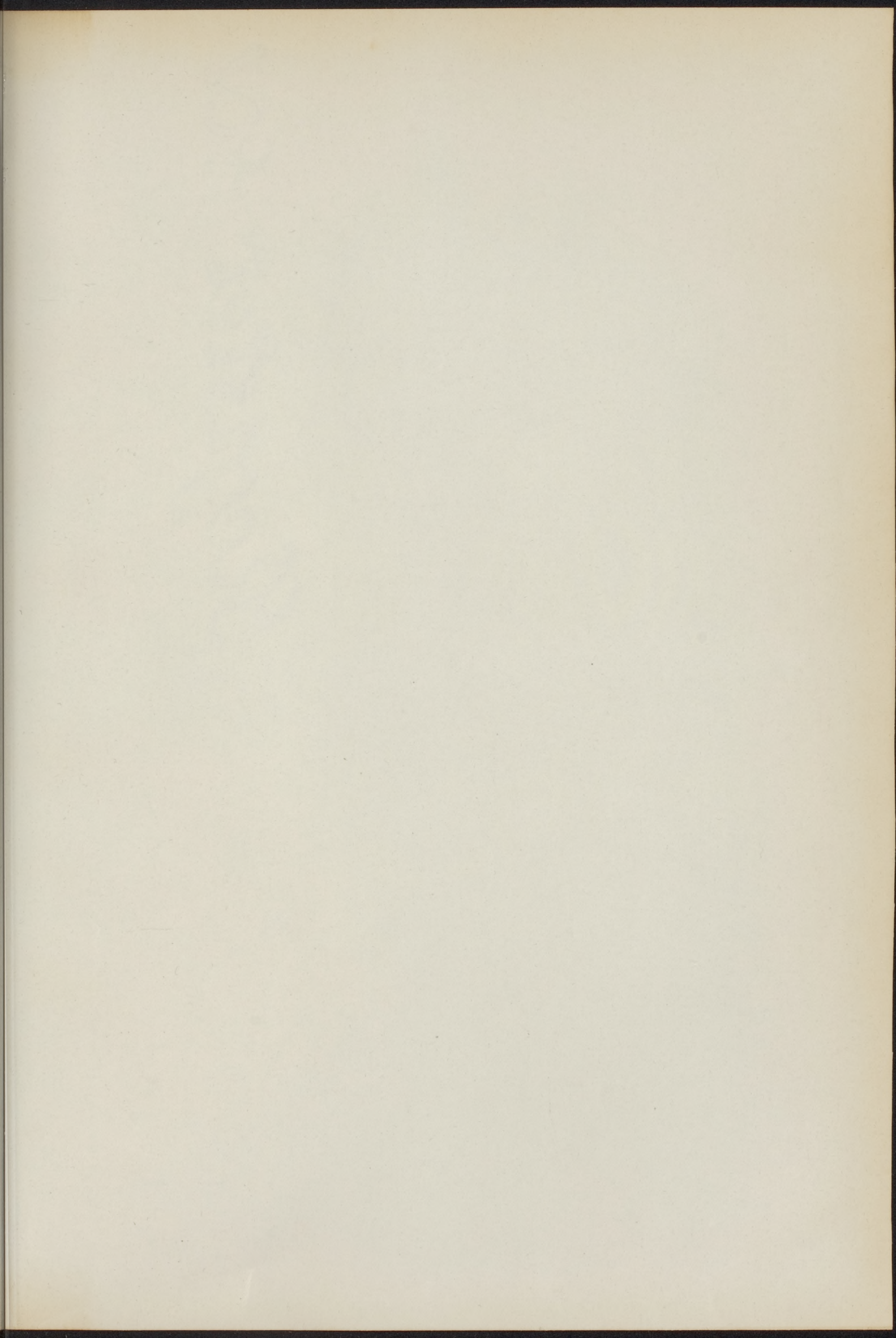
De Gouverneur van Curaçao.

BRANTJES.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met inzag van den dag
na dien hater afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Memorandum

TO: [Illegible]

FROM: [Illegible]

DATE: [Illegible]

SUBJECT: [Illegible]

[Illegible]

[Illegible]

[Illegible]

[Illegible]

[Illegible]

[Illegible]

[Illegible]

[Illegible]

[Illegible]

[Illegible]

[Illegible]

[Illegible]

[Illegible]

[Illegible]

[Illegible]

[Illegible]

[Illegible]

[Illegible]

